Lietuvos Politinės Ekonomijos Dėstytojų Darbai

1783

1983

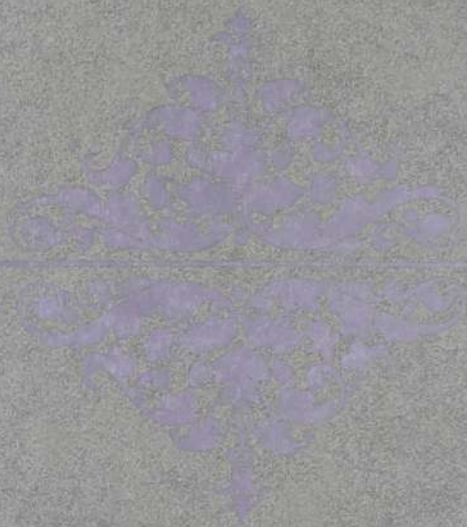

1783

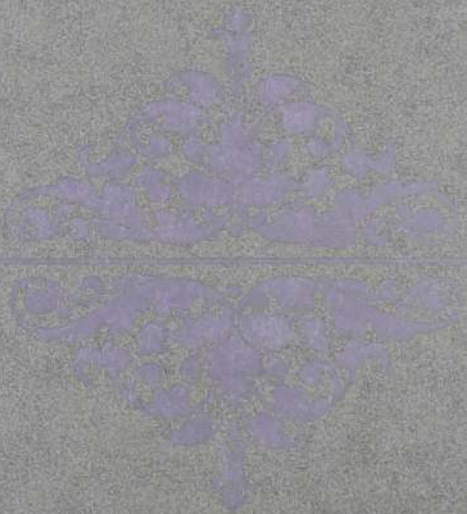

1983

VILNIAUS DARBO RAUDONOSIOS VĖLIAVOS
IR TAUTŲ DRAUGYSTĖS ORDINŲ
VALSTYBINIS V. KAPSUKO UNIVERSITETAS

POLITINĖS EKONOMIJOS KATEDRA
MOKSLINĖ BIBLIOTEKA

Lietuvos Politinės Ekonomijos Dėstytojų Darbai

1783

1983

BIOBIBLIOGRAFINĖ RODYKLĖ

Prof., biol. m. dr.
MINDAUGO
STRUKČINSKO
BIBLIOTEKA

VILNIUS „MINTIS" 1983

91.9:65
Li 322

Rodyklės sudarytojai:
I. ČERNIAUSKIENĖ
E. LAUMENSKAITĖ
Z. PETRAUSKIENĖ

Redakcinė kolegija:
Prof., ekon. m. dr. A. ŠILEIKA (atsakingasis redaktorius)
B. BUTKEVIČIENĖ
ekon. m. kand. V. LUKOŠEVIČIUS
doc., ekon. m. kand. J. MIŠKINIS (pirmininkas)
Z. PETRAUSKIENĖ

© Vilniaus valstybinis V. Kapsuko universitetas, 1983
Išleista Vilniaus valstybinio V. Kapsuko universiteto užsakymu

L $\frac{4503010100-061}{M\ 851(08)-83}$ Ž—83

ВИЛЬНЮССКИЙ
ОРДЕНОВ ТРУДОВОГО КРАСНОГО ЗНАМЕНИ
И ДРУЖБЫ НАРОДОВ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ ИМ. В. КАПСУКАСА

КАФЕДРА ПОЛИТИЧЕСКОЙ ЭКОНОМИИ
НАУЧНАЯ БИБЛИОТЕКА

Труды Преподователей Политической Экономии Литвы

1783

1983

БИОБИБЛИОГРАФИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

ВИЛЬНЮС «МИНТИС» 1983

Составители указателя:
И. ЧЕРНЯУСКЕНЕ
Е. ЛАУМЯНСКАЙТЕ
З. ПЕТРАУСКЕНЕ

Редакционная коллегия:
Проф., д-р экон. н. А. ШИЛЕЙКА (ответственный редактор)
Б. БУТКЯВИЧЕНЕ
канд. экон. н. В. ЛУКОШЯВИЧЮС
доц., канд. экон. н. И. МИШКИНИС (председатель)
З. ПЕТРАУСКЕНЕ

Pratarmė

Lietuvos politinės ekonomijos dėstytojų biobibliografinė rodyklė leidžiama politinės ekonomijos dėstymo Vilniaus universitete 200 metų sukakties proga. Šios sukakties ištakos siejamos su paties universiteto, kurio 400 metų jubiliejų pažymėjome 1979 metais, įkūrimu. Jubiliejiniai renginiai sulaukė plataus visuomenės atgarsio; iškilmėse dalyvavę žymūs tarybiniai ir užsienio mokslininkai oficialiuose pasisakymuose ir pokalbiuose aukštai įvertino Lietuvos mokslininkų darbus. Kartu buvo pažymėtas svarus respublikos, pirmiausia Vilniaus universiteto, indėlis į ekonominę teoriją. Politinės ekonomijos raida Lietuvoje buvo aptarta jubiliejaus metu įvykusioje konferencijoje, taip pat daugelyje tuo metu išleistų veikalų [1]. Žinoma, tuose jubiliejiniuose leidiniuose buvo neįmanoma visapusiškai nušviesti politinės ekonomijos tyrimų Lietuvoje.

Rengiant šį leidinį, siekta surinkti ir pateikti jame trumpas biografines žinias apie etninės Lietuvos ribose dirbusius politinės ekonomijos dėstytojus, žymius specialistus, apibūdinti jų paskelbtus darbus. Pradedama 1783 metais, kai prof. *Jeronimas Stroinovskis* pirmasis akademinės disciplinos kurse pradėjo dėstyti klasikinės politinės ekonomijos pradininkų — *fiziokratų* — ekonominę teoriją. Kaip žinoma, K. Marksas juos vadino tikrais buržuazinės politinės ekonomijos tėvais [2]. Šis kursas išdėstytas 1785 m. išleistoje J. Stroinovskio knygoje „Prigimtinės, politinės teisės, politinės ekonomijos ir tautų teisės mokslas". Pažymėtina, kad J. Stroinovskis aklai nekopijavo fiziokratų teorijos, o taikė ją kūrybiškai, atsižvelgdamas į vietines sąlygas. Vėliau jis aktyviai dalyvavo stei-

[1] Vilniaus universitetas.— V., 1976—1979.— [T. 1—3]; История Вильнюсского университета (1579—1979).— В., 1979.— 373 с.; A short history of Vilnius university.— V., 1979.— 296 p.

[2] *Marksas K.* Pridedamosios vertės teorijos: („Kapitalo" t. 4).— V.: Mintis, 1968, d. 1, p. 12.

giant Vilniaus universitete pirmąją aukštojo mokslo istorijoje savarankišką politinės ekonomijos katedrą (1803 m.).
Iš senojo Vilniaus universiteto dėstytojų į biobibliografinę rodyklę įtraukti asmenys, dėstę politinę ekonomiją ir paskelbę šios srities darbų.
Laikotarpis po Vilniaus universiteto uždarymo 1832 m. iki jo atkūrimo 1919 m. šioje rodyklėje neatsispindi. Socialinė ekonominė mintis Lietuvoje tuo metu neužgeso, atskiros krašto ekonominės problemos, jų tarpe ir teorinės, buvo keliamos publikacijose, gvildenančiose aktualius tų dienų klausimus. To laikotarpio ekonominės minties raidos apibūdinimui daugiau dėmesio skiriama leidinio įvadiniame straipsnyje.
Marksistinę-leninę ekonominę teoriją liečiantys darbai (jų tarpe ir Lietuvos Komunistų partijos veikėjų V. Kapsuko ir Z. Angariečio darbai), išleisti Lietuvoje iki 1940 metų, taip pat plačiau nušviesti įvadiniame straipsnyje, o biobibliografinėje rodyklėje neįregistruoti. Sudarytojai pirmiausia vadovavosi tuo, kad Partijos istorijos instituto prie LKP CK ir LTSR knygų rūmų išleistame bibliografiniame leidinyje „Lietuvos Komunistų partijos spauda 1917—1940“ [3] šios krypties knygos ir brošiūros prie politinės ekonomijos darbų nepriskirtos. Vilniaus V. Kapsuko universiteto Mokslinės bibliotekos darbuotojai studijuojantiems ekonominių teorijų istoriją parengė specialią literatūros rodyklę „Politinės ekonomijos klausimai V. Kapsuko ir Z. Angariečio raštuose“ [4].
Iš buržuazijos valdymo Lietuvoje laikotarpio į biobibliografinę rodyklę įtraukti darbai dėstytojų, kurie skaitė politinės ekonomijos kursą krašto aukštosiose mokyklose. Keletas politinės ekonomijos specialistų atstovauja ir buržuazinės Lenkijos laikinai okupuotame Vilniuje veikusiam Stepono Batoro universitetui. Kadangi tuo laikotarpiu politinės ekonomijos darbų paskelbta nedaug, biobibliografinėje rodyklėje užregistruoti ir bibliotekų fonduose surastieji paskaitų tekstai, išspausdinti to meto dauginimo technika.
Didžiąją biobibliografinės rodyklės dalį užima tarybinio laikotarpio darbai — tai Vilniaus universiteto bei kitų respublikos aukštųjų mokyklų, LTSR Mokslų Akademijos ir kitų mokslinių įstaigų specialistų, dėstančių bei dėsčiusių politinę ekonomiją ir turinčių mokslinius laipsnius bei vardus, darbai.
Leidiniui medžiaga buvo renkama iš informacinių bei bibliografinių šaltinių, kai kurių žinių pateikė patys autoriai. Bibliografuo-

[3] Lietuvos Komunistų partijos spauda, 1917—1940: Bibliografija.— V.: Mintis, 1981.— D. 1. Knygos ir brošiūros. 138 p.
[4] *Černiauskienė I.* Politinės ekonomijos klausimai V. Kapsuko ir Z. Angariečio raštuose.— V., 1982.— 30 lap.— Mašinraštis.

jant visos publikacijos patikrintos *de visu*. Rodyklėje kalbinių apribojimų nėra; įtraukta literatūra, išleista Lietuvoje ir už jos ribų. Aprašytos knygos ir straipsniai, išspausdinti tęstiniuose leidiniuose ir žurnaluose. Keleto autorių ankstyvosios publikacijos įregistruotos iš XIX a. pabaigos—XX a. pradžios laikraščių. Pagrindinis atrankos kriterijus buvo medžiagos rinkimas pagal tematiką. Atsisakyta bibliografuoti kai kurias metodines priemones (pavyzdžiui, seminarų planus ir pan. leidinius), autoreferatus (biografijose nurodyti disertacijų pavadinimai), mokslo populiarinimo darbus.

Leidinys susideda iš trijų dalių: įvadinio straipsnio, biobibliografinės rodyklės ir pagalbinių rodyklių.

Įvadinį straipsnį parengė profesorius *A. Šileika*, docentai *A. Makarevičius, J. Miškinis, A. Vengrys*, ekonomikos mokslų kandidatai *V. Lukoševičius, H. Nonevič-Voicechovska* ir dėstytoja *E. Laumenskaitė*. Jame nušviečiama politinės ekonomijos tyrimų raida Lietuvoje (pradedant jų ištakomis), trumpai nurodomi pagrindiniai trūkumai, būdingi nemarksistinės krypties politinės ekonomijos tyrinėtojų darbams, parodoma Vilniaus universiteto, kaip šios mokslo šakos vystymosi židinio Lietuvoje, reikšmė. Straipsnio išnašose pateikiami paprastai tik vienas—du aptariamam autoriui ar mokslinei krypčiai būdingiausi darbai (išskyrus tuos atvejus, kai darbai atskirai nagrinėjami tekste), visas jų sąrašas yra biobibliografinėje rodyklėje.

Daugiausia vietos skirta antrajai leidinio daliai — *biobibliografinei rodyklei*. Ją parengė Vilniaus V. Kapsuko universiteto Mokslinės bibliotekos bibliografės *I. Černiauskienė* ir *Z. Petrauskienė*. Rodyklėje medžiaga išdėstyta autorių pavardžių abėcėline tvarka. Vieno asmens publikacijos pateikiamos chronologine jų paskelbimo tvarka; tai rodo ir autoriaus produktyvumą tam tikru jo mokslinės veiklos laikotarpiu. Leidimo metai apraše išryškinti pusjuodžiu šriftu *. Vienų metų ribose publikacijos pateiktos abėcėline pavadinimų tvarka, pirmiau lietuvių kalba, po to rusų kalba ir užsienio kalbomis. Biografijos ir publikacijų pavadinimai lietuvių ir užsienio kalbomis išversti į rusų kalbą. Rodyklėje leidiniai aprašyti laikantis spaudinių bibliografinio aprašo standarto reikalavimų (naudojant privalomuosius elementus). Aprašuose trumpinami žodžiai paaiškinti santrumpų sąraše. Recenzijos registruojamos šalia recenzuojamo veikalo. Tuo atveju, jeigu recenzentas yra vienas iš įtrauktų į šią rodyklę asmenų, visas recenzijos aprašas dedamas prie jo publikacijų, o prie recenzuojamo veikalo duodama tik nuoroda. Spaudinių pakartotiniai leidimai, vertimai, atskirai įrišti atspaudai, keliuose šaltiniuose skelbti dar-

* Leidinio rodyklėje pateiktos publikacijos, kurios paskelbtos iki 1983 m.

bai nurodomi prie pirmosios publikacijos aprašo. Lygiagrečiai lietuvių ir rusų kalbomis išleistos knygos ir straipsniai, siekiant išvengti lietuviško pavadinimo vertimo į rusų kalbą, aprašyti tik rusų kalba. Autorių pavardžių pasikeitimai, pseudonimai ir kriptonimai nurodyti aprašo pastabose. Pastebėjus šaltinyje klaidingai parašytą pavardę, aprašo pastabose prie jos rašomas šauktukas (!). Visi bibliografiniai aprašai sunumeruoti.

Trečiąją leidinio dalį sudaro *pagalbinės rodyklės:* dalykinė-teminė ir pavardžių. Į leidinį įtrauktos medžiagos *dalykinę-teminę* rodyklę sudarė dėstytoja *E. Laumenskaitė.* Šios rodyklės turinį nulėmė ilgas bibliografuotos literatūros laikotarpis ir medžiagos nevienodumai skirtingais jo tarpsniais. Dėl šių priežasčių rubrikos yra išdėstytos ne logine, o abėcėline tvarka. Bendraautorių darbai rodyklėje pažymėti pirmojo autoriaus registraciniu numeriu.

Pavardžių rodyklėje pateikiamos autorių, bendraautorių, vertėjų, sudarytojų, recenzentų pavardės. Šalia pavardžių lietuvių kalba skliausteliuose atitinkama pavardė parašyta ir tomis kalbomis, kuriomis buvo paskelbtos publikacijos. Pavardžių rodyklėje surinkti duomenys ne tik iš biobibliografinės dalies, bet ir iš įvadinio straipsnio, todėl joje prie pavardžių nurodomi puslapių numeriai. Bibliografinės dalies puslapiai išryškinti pusjuodžiu šriftu.

Politinės ekonomijos tyrimų raida Lietuvoje

Politinės ekonomijos tyrimų ištakos Lietuvoje (XVI—XVIII a.)

Pagrindinis centras, kur XVI—XVIII amžiuje ir XIX amžiaus pradžioje formavosi socialinė ekonominė mintis Lietuvoje, buvo *Vilniaus universitetas*, du šimtmečius (iki 1781 m.) vadinęsis Vilniaus Akademija. Vilniaus universitetas, įsteigtas 1579 metais, buvo vienintelis stambus mokslo ir kultūros židinys Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje. Jame dėstė, ypač pradiniu laikotarpiu, kviestiniai profesoriai, mokslus ėję daugiausia Vakarų Europos šalyse ir todėl gerai susipažinę su mokslo laimėjimais jose.

XVI amžiuje krašte buvo ekonominis pakilimas: plėtėsi prekybiniai ryšiai, augo amatai. Visa tai spartino prekinių piniginių santykių plėtotę. Dėl šių priežasčių atsiradusios opios socialinės ir ekonominės problemos atsispindėdavo Vilniaus universiteto profesorių (daugiausia teisės profesorių, nes savarankiškos socialinės ekonominės disciplinos iki 1781 metų nebuvo dėstomos) paskaitose ir kai kuriuose jų veikaluose, taip pat universiteto absolventų darbuose. Kai kurie to meto visuomenės bei valstybės veikėjai (pavyzdžiui, A. Volanas ir kt.) savo veikaluose taip pat analizavo socialines ir ekonomines problemas.

Lietuvos socialinės ekonominės minties raidai didelę reikšmę turėjo Vilniaus universiteto profesoriaus *M. Smigleckio* (M. Smiglecki, 1562 arba 1564—1618) knyga „Apie palūkanas“ [1]. Knyga buvo išleista 1596 metais Vilniuje. Vėliau išėjo dar septyni jos leidimai. Tai rodo, kad ji buvo populiari ir visuomenė domėjosi joje gvildenamais klausimais.

Knygoje nagrinėjami žemės nuomos ir kainos, įvairių sutarčių bei kiti klausimai. Kadangi XVI amžiaus antroje pusėje Vakarų

[1] *Smiglecki M.* O lichwie i trzech przedniejszych kontraktach: wyderkowym, czynszowym, i Towarzystwa kupieckiego, nauka krótka.— Wilno, 1596.—[4], 69 s.

Europoje smarkiai augo kainos (tai atsiliepė ir Lenkijoje bei Lietuvoje), M. Smigleckis mėgino analizuoti prekių kainų didėjimo problemą. Tačiau knygoje jis plačiausiai nagrinėjo subjektyviuosius kainų kilimo veiksnius (kaltino pirklius — jų monopolį). Bet tais atvejais, kai pirklių monopolis duodavo valstybei ir visuomenei naudos, autorius jo nesmerkė. Iš to matyti, kad M. Smigleckiui buvo būdinga merkantilistinė pažiūra į prekybą. Be pinigų problemos, knygoje nagrinėjami ir klausimai, susiję su skolomis, činšu, nuoma. Čia, lenkų istoriografo Z. Gargaso[2] (Z. Gargas) nuomone, knygos autorius artėjo prie kapitalo abstraktaus supratimo.

Anot kito lenkų istoriografo *E. Lipinskio*[3] (E. Lipiński), M. Smigleckis savo ekonominėmis pažiūromis buvęs ispanų scholastinės kanoninės, vadinamosios „Salamankos mokyklos" pasekėjas, kuri tuo metu vis daugiau dėmesio skyrė konkurencijos, pinigų, paklausos ir pasiūlos ir kt. klausimams.

Savo knygoje M. Smigleckis plačiai nušvietė valstiečių klausimo socialinius ekonominius aspektus, kartu paliesdamas ir bendresnes, teorines problemas: žemvaldžio ir valstiečio socialinių baudžiavinių santykių pagrindą, šių santykių pobūdį Žečpospolitoje (Lenkijos—Lietuvos valstybėje).

Ryškus Reformacijos ir humanizmo atstovas Lietuvoje buvo *A. Volanas* (A. Volanus, 1530—1610). Savo gyvenimą ir visuomeninę veiklą jis glaudžiai susiejo su Lietuva. Jis nebuvo nei Vilniaus universiteto absolventas, nei jo dėstytojas. Būdamas karaliaus sekretoriumi, jis gerai nusimanė apie socialinius ekonominius klausimus, buvo visapusiškai išsimokslinęs ir kėlė tuo metu gana pažangias idėjas.

1572 metais A. Volanas išleido knygą „Įdomi skaityti knygelė apie politinę arba pilietinę laisvę"[4], kurioje smarkiai kritikavo feodalų sauvalę, reikalavo didesnių teisių baudžiauninkams. Autorius laikė valstietį visų materialinių gėrybių gamintoju ir aktyviai gynė jo teises. Garsioje kalboje, pasakytoje 1599 m. rugsėjo 12 d., jis teigė, kad daugiausia kenčiantis nuo priespaudos ir savivalės sluoksnis, kuriantis visas gėrybes,— tai žemdirbių sluoksnis[5]. A. Volanas didelę reikšmę teikė miestų augimui, gynė miestiečius, reikalavo sudaryti palankias sąlygas amatams vystytis.

[2] *Gargas Z.* Poglądy ekonomiczne w Polsce XVII wieku.— Lwów, 1903, s. 148.
[3] *Lipiński E.* Studia nad historią polskiej myśli ekonomicznej.— Warszawa, 1956, s. 168.
[4] *Volanus A.* De libertate politica civili libellus lectu non indignus.— Cracoviae, 1572.— 132 p.
[5] *Lukšaitė I.* Lietuvos publicistai valstiečių klausimu XVI a. pabaigoje — XVII a. pirmoje pusėje.— Acta historica Lituania, 1976, [t.] 12, p. 33.

Vertos dėmesio Vilniaus universiteto pirmojo rektoriaus, profesoriaus *P. Skargos* (P. Skarga, 1536—1612) socialinės ekonominės pažiūros. Jos ryškiai išdėstytos „Seimo pamoksluose“ [6], kuriuose daug vietos skiriama ekonominiams klausimams. Jų gvildenimui, kaip teigia Z. Gargasas [7], atsiliepia merkantilizmo įtaka. P. Skargos pažiūros valstiečių klausimu buvo artimos M. Smigleckio pažiūroms; tiesa, pastarasis jas buvo daugiau pagrindęs ekonomiškai.

XVII amžiaus viduryje valstiečių klausimą gana nuodugniai nagrinėjo kanoninės teisės profesorius *A. Olizarovskis* (A. Olizarovius, 1618—1659). Jis pagarsėjo knyga „Apie politinę žmonių sąjungą“ [8], kurią parašė dėstydamas Vilniaus universitete, o išleido 1651 metais Gdanske. Joje, sekdamas Aristotelio (Aristotelės, 384—322 m. pr. m. e.) veikalu „Politika“, gvildeno namų ūkio, visuomenės ir valstybės klausimus.

Pagrindine vergiškos valstiečio padėties priežastimi A. Olizarovskis laikė neteisingai atsiradusią žemės nuosavybę. Įstatymas, jo nuomone, negali valstiečio padaryti vergu, nes tam prieštarauja ir dieviškoji, ir prigimtinė, ir tautų teisė [9]. Uoliai gindamas valstiečius, A. Olizarovskis smerkė baudžiavinius santykius, pasisakė prieš sauvalę, valstiečių priklausomybės stiprinimą, išnaudojimą ir beteisiškumą Žečpospolitoje. Žemvaldžio ir valstiečio santykių pagrindu jis laikė abiejų šalių sutartį: už naudojimąsi žeme valstietis privalo atidirbti, bet ši sutartis neturi atimti iš jo asmeninės laisvės.

Savo veikale autorius nesiūlė kokių nors konkrečių reformų, bet kaip pavyzdį nurodė senovės Romos kolonus, kurie mokėjo mokestį tol, kol naudojosi žemvaldžio žeme. Vadinasi, A. Olizarovskis Žečpospolitoje laikė teisingais tokius santykius, kuriems esant valstietis, mokėdamas piniginę arba natūrinę rentą, naudojasi žemvaldžio žeme, bet nepraranda asmens laisvių.

Tačiau, gindamas valstiečius, A. Olizarovskis neigiamai žiūrėjo į miestiečius (ypač į pirklius); labai vertino amatus ir iš viso darbą. Jis karštai rėmė šūkį: „Tie, kurie nenorėtų dirbti, tegu nevalgo“ [10]. A. Olizarovskis gerai žinojo Vakarų Europos valstybių ūkinę padėtį ir laikė jas sektinu pavyzdžiu.

Bendras M. Smigleckio, A. Volano, P. Skargos ir A. Olizarovskio veikalų bruožas yra tai, kad juose kritikuojamas palivarkinis-la-

[6] *Skarga P.* Kazania sejmowe.— Wyd. 3-ie zmienione i uzupeł.— Wrocław etc.: Zakł. Narod. im. Ossolińskich [1972]. CVI, 198 s. (Pirmoji publ. kn.: *Skarga P.* Kazania na niedziele i święta całego roku. Kraków, 1597, s. 657—707).

[7] *Gargas Z.* Poglądy ekonomiczne..., s. 192.

[8] *Olizarovius A.* De politica hominum societate libri tres.— Dantisci, 1651.— [58], 330 p.

[9] *Lukšaitė I.* Lietuvos publicistai valstiečių klausimu..., p. 63.

[10] Ten pat, p. 67.

žinis ūkis, atimąs iš valstiečio asmeninę laisvę. Todėl šių autorių pažiūras galima laikyti antibaudžiavinėmis. Nors jie nereikalavo likviduoti feodalinės žemėvaldos, jų pažiūros buvo pažangios. K. Marksas (K. Marx, 1818—1883) asmeninę gamintojo laisvę laikė viena iš prielaidų pereiti nuo feodalinių prie kapitalistinių ūkininkavimo santykių.

Pasiūlymų suteikti valstiečiui asmeninę laisvę įgyvendinimas būtų skatinęs samdomojo darbo plitimą Lietuvoje. M. Jučas, tirdamas kapitalizmo genezę Lietuvos žemės ūkyje, konstatavo, kad „pereinamoji forma nuo baudžiavos prie samdomojo darbo ir buvo pusiau prievartinė laisvojo žmogaus sutartis su dvarininku“ [11]. Sudaryti tokią sutartį galėjo tik žmogus, turįs asmens laisvę.

Valstybės politinė krizė (XVII amžiaus viduryje), Šiaurės karas lėtino mokslo pažangą (buvo griaunama materialinė bazė, išvykdavo profesoriai, mokslininkai ir t. t.), pamažu didino skirtumą tarp Lietuvos aukštosios mokyklos ir Vakarų Europos universitetų mokslinio lygio. Bet ir tomis sunkiomis sąlygomis mokslo raida nenutrūko. Vilniaus universiteto profesoriai savo paskaitose ir darbuose toliau tyrė socialinius bei ekonominius klausimus. Tai atsispindėjo ir šios aukštosios mokyklos absolventų darbuose.

Vilniaus universiteto absolventai, siekdami mokslinių laipsnių, rašė ir leido tezes. Atsižvelgiant į studentų pasiruošimą ir tų tezių lygį, būdavo suteikiami įvairūs laipsniai (magistro, bakalauro). Kai kuriose tezėse buvo plačiai gvildenami socialiniai ekonominiai klausimai, nagrinėjamos Aristotelio, Platono (Plátōn, 428 arba 427—348 arba 347 m. pr. m. e.) ekonominės pažiūros [12].

Akademijos vadovybė griežtai kontroliavo tezių leidimą. Studentai negalėjo dėstyti naujų doktrinų, laisvai reikšti savo nuomonės. Pavyzdžiui, Aristotelio pažiūras buvo galima analizuoti tik sutinkamai su jau pripažintais jo komentatoriais.

Profesoriai taip pat dažnai apsiribodavo jau įsigalėjusių mokslo tiesų dėstymu, vengdavo naujų tyrimų. Dėl to jie dažniausiai rašydavo vadovėlius ir daug rečiau — monografijas. Nors ir buvo susiklosčiusios tokios tradicijos, vis dėlto randame Vilniaus universiteto profesorių mokslinių veikalų, parašytų XVII amžiaus pabaigoje—XVIII amžiaus pradžioje. Pavyzdžiui, tokie yra Z. Modzelevskio (Z. Modzelewski, 1648—1710) „Politikos traktatas...“, P. Puzinos (P. Puzyna, 1662 arba 1664—1717) „Mokslas apie laimę, arba etika“. Šį veikalą sudaro trys dalys: individualioji etika, politika, ekonomika. Šiuose veikaluose plačiai nagrinėjami

[11] *Jučas M.* Baudžiavos irimas Lietuvoje.— V., 1972, p. 196.

[12] *Lukaszewicz F. S.* Theses philosophicae quaestionibus oeconomicis et militaribus accomodatae sub auspiciis...— Vilnae, 1686.— [22] p.; *Moygis M.* Theses ethico — politicae de societate humana tam domestica quam civili...— Vilnae, 1690.— [48] p.

Lietuvos ir Lenkijos valstybinės santvarkos socialiniai ekonominiai klausimai [13]. Bet to meto autorių socialinės ekonominės pažiūros dar nepakankamai ištirtos, todėl sunku daryti išvadas apie jų ginamų teiginių originalumą ir pažangumą.
XVIII amžiaus antroje pusėje vėl atgimė pagrindinės M. Smigleckio, A. Olizarovskio ir kitų anksčiau minėtų autorių idėjos švietėjų ir fiziokratų pažiūrose. Švietėjai ir fiziokratai sukūrė pagrįstesnę ir nuoseklesnę antibaudžiavinę ideologiją, kurios pagrindą sudarė asmeninės laisvės pripažinimas kiekvienam žmogui. Fiziokratai savo darbuose pateikė ir logiškai nuoseklią ekonominę teoriją, kuri Lietuvoje plačiai paplito.

Politinė ekonomija senajame Vilniaus universitete (1783—1832)

Paspartėję socialiniai ekonominiai procesai, prekinių piniginių santykių plėtojimasis, brėstantys baudžiavinio ūkio prieštaravimai prisidėjo prie to, kad į Vilniaus universiteto mokymo planą dar XVIII amžiaus devintajame dešimtmetyje buvo įtraukti visuomenės mokslai, jų tarpe ir politinė ekonomija.
1773 metais buvo panaikintas jėzuitų ordinas. Tada Vilniaus Akademija (tuo metu šitaip buvo vadinamas universitetas) perėjo valstybinės švietimo reikalų komisijos (Edukacinės komisijos) žinion. Ši komisija pertvarkė švietimo sistemą. 1781 metais įsteigtoje naujoje Moralės mokslų kolegijoje (fakultete) įvestas prigimtinės teisės kursas, kurio pirmuoju profesoriumi 1781 metais tapo *Jeronimas Stroinovskis* (H. Stroynowski, 1752—1815), skaitęs jį nuo 1783 iki 1793 metų su pertraukomis. Šiame akademinės disciplinos kurse jis *pirmasis pasaulyje išdėstė* buržuazinės klasikinės politinės ekonomijos pradininkų — *fiziokratų — ekonominę teoriją*. Kaip minėjome, K. Marksas fiziokratus vadino tikrais šios mokyklos tėvais. Ši mokykla tapo vienu iš trijų marksizmo šaltinių [14].
J. Stroinovskio skaitytas kursas išdėstytas ir 1785 metais išleistoje jo knygoje „Prigimtinės, politinės teisės, politinės ekonomijos ir tautų teisės mokslas“ [15]. Ši knyga tapo pripažinta prigimtinės

[13] Vilniaus valstybinio V. Kapsuko universiteto Mokslinės bibliotekos rankraščių skyrius (toliau VUB) F3—1390, 127 p.— *Modzelewski Z.* Tractatus politicus duabus suis partibus, duobus libris 3-tio nempe et 4-to Polit[icam] Arist [otelis] correspondens: Quarum una varias formas et status imperiorum proponit, altera qualem oporteat esse civem reipublicae ostendit.— 1688-91; VUB, F. 3—771, p. 116—125.— *Puzyna P.* Ars felicitatis sive ethica.— 1703.
[14] *Leninas V.* Trys marksizmo šaltiniai ir trys jo sudėtinės dalys.— Raštai, t. 19, p. 3—8.
[15] *Stroynowski H.* Nauka prawa przyrodzonego, politycznego, ekonomiki politycznej i prawa narodów.— Wilno, 1785.— [11], 352, [9] s.

teisės vadovėliu, susilaukė penkių leidimų, 1809 metais Peterburge ji išleista rusų kalba. Knygoje yra keturios dalys: „Apie prigimtinę teisę", „Apie politinę teisę", „Apie politinę ekonomiją" ir „Apie tautų teisę".

Iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti, kad ekonominiams klausimams skirta tik trečioji knygos dalis; iš tikrųjų jie nagrinėjami visose keturiose knygos dalyse. Pirmoje dalyje, nagrinėdamas žmonių savitarpio santykius, J. Stroinovskis analizuoja mainų ir prekės vertės klausimus, nuosavybę; antrame — valstybės lėšų naudojimą ir jos nuosavybę; trečia dalis skirta vien politinei ekonomijai (aiškinamas materialinių gėrybių sukūrimas ir paskirstymas). Čia autorius komentuoja ir garsiąją *F. Kenė* (F. Quesnay, 1694—1774) ekonominę lentelę; ketvirtoje dalyje gvildenami valstybės ekonominės politikos, tautų santykių ir kiti principai. Matyt, dėl šios priežasties J. Stroinovskio, o vėliau (1794—1810) ir *S. Malevskio* (S. Malewski, 1759—1832) skaitytas kursas (studentams jis buvo išdėstomas per dvejus metus) mokymo programose buvo įvairiai vadinamas: „prigimtinė ir tautų teisė", „prigimtinė teisė, politinė teisė, politinė ekonomija ir tautų teisė", „prigimtinė teisė" [16] (žymus Vilniaus universiteto medicinos fakulteto profesorius J. Frankas (J. Frank, 1771—1842) šitaip apibūdino S. Malevskio paskaitas: „Jis turbūt nepažvelgdavo į kitas knygas, išskyrus J. Stroinovskio veikalą, kuriuo naudojosi skaitydamas paskaitas" [17]).

Prigimtinės teisės ir moralės filosofijos kursai buvo skaitomi ir kituose to meto universitetuose, tačiau juose pagrindinis dėmesys buvo skiriamas etikai, teisei, o ekonomikos klausimai turėjo antraeilę reikšmę. Tuo tarpu J. Stroinovskio skaitomo kurso pagrindinį turinį sudarydavo fiziokratų ekonominė teorija. Dėl to *Vilniaus universitete anksčiau negu kitose aukštosiose mokyklose politinė ekonomija tapo savarankiška disciplina; nuo 1783 metų šis terminas vartojamas oficialiose mokymo programose. Taigi visiškai pagrįstai galima teigti, kad 1783 metais politinė ekonomija pradėta dėstyti Vilniaus universitete.*

Fiziokratų teorijos pavertimas akademine disciplina, dėstoma Vilniaus universitete gana ilgai (1783—1810), buvo išimtinis reiškinys Europos aukštojo mokslo istorijoje. Prigimtinės teisės kursą Edukacinė komisija įvedė ir Krokuvos universitete, kur keletą metų jį skaitė žymus lenkų fiziokratas A. Poplavskis (A. Poplawski, 1739—1786) [18]. Net Prancūzijos universitetuose prancūzo F. Kenė teorija niekada nebuvo užėmusi tokios padėties. Pažymė-

[16] Prospectus lectionum publicarum in Alma universitate et academia Vilnensi...— Vilnae, s. a.— Anno 1783—1803.— Lygiagr. tekstas lenk.
[17] *Frank J.* Pamiętniki.— Wilno, 1921, t. 1, s. 66.
[18] *Chamcówna M.* Uniwersytet Jagielloński w dobie Komisji Edukacji Narodowej.— Wrocław, 1957.— 386 s.

tina, kad fiziokratų teorijos dėstymą Edukacinė komisija buvo įtraukusi į gimnazijų vyresniųjų klasių programą, kad mokiniai būtų paruošiami teisės mokslų studijoms universitete.

Fiziokratų teorija Vilniuje, kaip ir apskritai Žečpospolitoje, buvo populiari dėl kelių aplinkybių. Paaštrėję socialiniai ekonominiai ir politiniai baudžiavinės santvarkos prieštaravimai Žečpospolitoje reikalavo esminių reformų. Buržuazija buvo dar silpna, todėl sąjūdyje dėl baudžiavinio ūkio, taip pat pačios valstybės reformavimo svarbiausią vaidmenį vaidino liberaliai nusiteikę dvarininkai. Glaudūs kultūriniai ir asmeniniai ryšiai su prancūzais padėjo plisti socialinėms idėjoms ir teorijoms, atsiradusioms kaip tik Prancūzijoje. XVIII amžiaus antroje pusėje fiziokratizmas dėl savo feodalinio apvalkalo liberaliai nusiteikusiems dvarininkams buvo labiausiai priimtina socialinė teorija. K. Marksas rašė: „...feodalinė šios sistemos (fiziokratų.— *Aut.*) regimybė — visiškai taip pat, kaip aristokratinis Švietimo epochos tonas — turėjo aibę feodalinių ponų paversti karštais šalininkais ir skleidėjais tokios sistemos, kuri, iš esmės imant, skelbė buržuazinę gamybos sistemą feodalinės sistemos griuvėsiuose“ [19]. Kai kurie Lietuvos didikai (pakancleris J. Chreptavičius, Vilniaus vyskupas J. Masalskis) palaikė asmeninius ryšius su prancūzų fiziokratais N. Bodo (N. Baudeau), Kenė de Sen-Žermenu (Quesnay de Saint-Germain), kurie atvykdavo į Lietuvą ir Lenkiją, o P. S. Diuponas de Nemuras (P. S. Du Pont de Nemours) net dalyvavo Edukacinės komisijos darbe.

J. Stroinovskio knygos analizė rodo, kad autorius buvo ne tik F. Kenė teorijos komentatorius ir propaguotojas, bet ir mokslininkas, sugebėjęs savarankiškai taikyti fiziokratizmo principus vietiniams reiškiniams analizuoti. Remdamasis ekonominio liberalizmo idėjomis, paimtomis iš fiziokratų teorijos, J. Stroinovskis įrodinėjo, kad baudžiavinė valstiečių priklausomybė nesuderinama su prigimtine žmogaus teise. Iš esmės J. Stroinovskio knygoje ir paskaitose buvo ginami buržuaziniai šūkiai: privatinė nuosavybė, ekonominės veiklos laisvė. Kartu jo mintys buvo ribotos, nenuoseklios, būdingos visiems liberaliai nusiteikusiems dvarininkams: kritikuodamas baudžiavą, kartu gynė feodalinę žemės nuosavybę; geriausiu atveju J. Stroinovskis ateityje valstietį įsivaizdavo kaip dvarininko žemės nuomotoją. Pirmaisiais XIX amžiaus dešimtmečiais fiziokratizmas Lietuvoje tapo teoriniu dvarininkiško liberalizmo raidos pagrindu.

Kitas politinės ekonomijos, kaip savarankiškos akademinės disciplinos Vilniaus universitete, raidos *etapas* susijęs *su naujuoju 1803 metų statutu.*

[19] *Marksas K.* Pridedamosios vertės teorijos, p. 21.

1795 m. prijungus Lietuvą prie Rusijos, Vilniaus universiteto mokymo sistemos raidą ėmė veikti tendencijos, pasireiškusios XIX amžiaus pradžioje Rusijos mokyklose. Tuo metu Rusijoje buvo steigiami nauji universitetai, peržiūrimi Mokslų Akademijos ir Maskvos universiteto mokymo planai. Politinę ekonomiją buvo siūloma įtraukti į universitetų mokymo planus [20].

Vilniaus universitetas, tada vadinęsis Vilniaus Vyriausiąja mokykla, caro Aleksandro I 1803 m. balandžio 4 d. įsaku buvo pavadintas Imperatoriškuoju universitetu, o tų pat metų gegužės 18 d. buvo patvirtintas naujasis statutas, kurį rengiant aktyviai dalyvavo tuometinis universiteto rektorius J. Stroinovskis. Antrame statuto skyriuje „Apie Vilniaus universiteto mokslines katedras ir profesorius" nurodoma, kad Moralės (teisės) ir politinių mokslų fakultete nustatoma dešimt pagrindinių kursų, iš kurių trečiuoju iš eilės nurodomas kursas „Prigimtinė, politinė ir tautų teisė", o ketvirtuoju —„Politinės ekonomijos" kursas [21].

1803 metais Vilniaus universitete politinė ekonomija išskiriama iš bendro prigimtinės teisės kurso, *įteisinama savarankiška politinės ekonomijos katedra* (kiekvienas profesoriaus dėstomas kursas tuo metu reiškė katedrą). Šis faktas labai reikšmingas: *Vilniaus universitetas pirmasis aukštojo mokslo istorijoje įtvirtino mokymo planuose politinę ekonomiją kaip savarankišką akademinę discipliną.* Netrukus tai buvo padaryta ir Maskvos universitete (1804 m.).

Vakarų Europos ir JAV aukštosiose mokyklose pirmosios savarankiškos politinės ekonomijos katedros atsirado vėliau: Anglijoje Rytų Indijos bendrovės koledže — 1805 m. (jai vadovavo T. R. Maltus, T. R. Malthus, 1766—1834), Oksfordo universitete — 1825 m. (N. V. Senjoras, N. W. Senior, 1790—1864), Londono universitete — 1828 m. (D. R. Mak-Kulochas, J. R. McCulloch, 1789—1864). JAV pirmoji politinės ekonomijos ir moralės filosofijos katedra įsteigta Kolumbijos universitete, o Prancūzijoje pirmuoju ekonomikos profesorium 1819 m. tapo Ž. B. Sėjus (J. B. Say, 1767—1832) [22].

[20] *Караганв Н. К.* Экономические науки в Московском университете (1755—1955).— М., 1956, с. 39.

[21] Устав или общие постановления императорского Виленского университета и училищ его округа= Ustawy czyli ogólne postanowienia Imperatorskiego Wileńskiego uniwersytetu i szkół jego wydziału.— Спб., 1803.— 38 с.
Patraukia dėmesį tai, kad statute nesutampa lenkiškasis ir rusiškasis tekstai (lenkiškas ir rusiškas tekstai pateikiami lygiagrečiai). Lenkiškajame tekste aiškiai parašyta kursas „ekonomiki politycznej" (politinės ekonomijos), o rusiškajame kažkodėl rašoma «государственного хозяйства». Tai, matyt, todėl, kad tuo metu dar nepakankamai buvo susiformavusi ekonominė terminologija rusų kalba.

[22] *Schumpeter J. A.* History of economic analysis.— New York, 1954, p. 382, 492.

Pabrėžtina, kad politinės ekonomijos katedros atsiradimą Vilniuje nulėmė nuo 1783 m. čia dėstoma fiziokratų ekonominė teorija. *1803 metų statutas galutinai įteisino tai, kas iš esmės jau buvo padaryta.* Tai patvirtina faktas, kad pirmaisiais metais, įsigaliojus naujajam statutui, S. Malevskis, dėstęs politinę ekonomiją, tiesiog išskyrė fiziokratų ekonominės teorijos klausimus iš bendro prigimtinės teisės kurso ir iki 1810 m. dėstė juos atskirai [23]. Kaip tik fiziokratų teorijos dėstymas Vilniaus universitete suteikė ekonomikos mokslo kursui ekonominės teorijos kryptį, o ne siauros kameralistikos, kaip kad buvo atsitikę, pavyzdžiui, Tartu universitete, kur vietoj politinės ekonomijos katedros buvo įsteigta kameralistikos katedra [24]. Panašios tendencijos reiškėsi ir Maskvos universitete, kur Ch. Šleceris (Х. А. Шлецер) mėgino politinę ekonomiją pakeisti kameralistika [25].

Įsteigus savarankišką politinės ekonomijos katedrą, Vilniaus universiteto vadovams kilo klausimas, kam ją pavesti ir kokios krypties laikytis jos darbe. Fiziokratas J. Stroinovskis norėjo, kad naujojoje katedroje ir toliau būtų dėstoma F. Kenė teorija. Tačiau fiziokratizmas, turėjęs Vilniuje įtakingų šalininkų, niekada nebuvo populiarus Rusijoje. Todėl J. Stroinovskio ketinimų neparėmė Vyriausioji mokyklų valdyba Peterburge. Be to, universiteto kuratorius A. Čartoriskis ketino politinės ekonomijos katedrą pavesti profesoriui, dėstančiam A. Smito (A. Smith, 1723—1790) teoriją, kuri tuo metu Rusijoje darėsi populiari.

1805 m. universitetas paskelbė konkursą politinės ekonomijos profesoriaus pareigoms eiti. Konkurso dalyviai turėjo pateikti referatą, kuriame reikėjo „analizuoti politinę ekonomiją ir nurodyti tuos punktus, kuriuose Adomo Smito ir daktaro Kenė sistemos sutampa, ir tuos, kuriuose jos skiriasi arba viena kitai prieštarauja...“ [26].

Konkursinį referatą Vilniaus universitetui pateikė tuomet dar mažai žinomas *Ž. Š. L. Sismondis* (J. Ch. L. Simonde de Sismondi, 1773—1842). Referatas vadinosi „Dviejų politinės ekonomijos sistemų, t. y. fiziokratų ir Adomo Smito, palyginimas“ [27]. Sismondis jame gynė A. Smito pažiūras, ypač gamybinio ir negamybinio

[23] Сборник материалов для истории просвещения в России, извлеченных из Архива Министерства Народного просвещения.— Спб., 1898, т. 3, столб. 126.
[24] Биографический словарь профессоров и преподавателей императорского Юрьевского, бывшего Дерптского, университета за сто лет его существования (1802—1902).— Юрьев, 1903, т. 2, с. 328.
[25] *Карataев Н. К.* Экономические науки в Московском университете..., с. 43—44.
[26] *Bieliński J.* Uniwersytet Wileński (1579—1831).— Kraków, 1899—1900, t. 2, s. 779.
[27] *Sismondi J. Ch. L. S. de.* Nowe zasady ekonomii politycznej czyli o bogactwie i jego stosunku do ludności.—[Kraków], 1955, t. 1., s. V—XLVII.

darbo klausimais. Žinoma, toks referatas negalėjo patenkinti J. Stroinovskio, ir rektorius fiziokratas buvo, matyt, pagrindinė kliūtis, dėl kurios Sismondis neatvyko į Vilnių. Universiteto vadovybė savo atsisakymą Sismondžio kandidatūros oficialiai motyvavo dideliais kandidato finansiniais reikalavimais [28]. Tuo tarpu visuotinio akademinio susirinkimo sesijoje Sismondis buvo išrinktas Vilniaus universiteto garbės nariu. Pagrindas taip padaryti buvo jo darbas „Apie prekybos turtą, arba politinės ekonomijos principai, pritaikyti prekybinei įstatymdavystei", kurį autorius dar 1804 m. buvo atsiuntęs universitetui [29]. Tai buvo savotiška kompensacija Sismondžiui už atsisakymą priimti jį politinės ekonomijos profesoriumi.

Fiziokratizmas iš Vilniaus universiteto politinės ekonomijos katedros buvo išstumtas tik 1810 m., kai profesorių S. Malevskį pakeitė *J. Znoska* (J. Znosko, 1772—1833). Tačiau fiziokratų doktriną ir toliau, iki 1817 m., dėstė S. Malevskis, skaitydamas prigimtinės teisės kursą.

J. Znoska dėstė A. Smito teorijos pagrindus, kartu pažindindamas klausytojus ir su kitų XIX a. pradžios buržuazinių ekonomistų idėjomis. J. Znoskos politinės ekonomijos kursas buvo panašus į Kazanės universiteto profesoriaus G. Kondyrevo (Г. Кондырев) dėstytą kursą, nes abu jie vadovavosi tuo pačiu šaltiniu — Getingeno universiteto profesoriaus G. F. Sartorijaus (G. F. Sartorius, 1765—1828) knyga „Tautos turto pagrindai ir valstybės ūkis, sekant Adomo Smito teorija" [30].

Kokia buvo politinės ekonomijos kurso struktūra XIX amžiaus 3 dešimtmetyje, matyti iš *J. Vaškevičiaus* (J. Waszkiewicz, 1797—1859) paskaitų konspekto (1825). Politinę ekonomiją jis dėstė 1824—1832 metais. Kursą sudarė įvadas ir keturios dalys: „Apie turto sukūrimą", „Apie turto kaupimą, t. y. apie kapitalus", „Apie turtų paskirstymą tautoje", „Apie turto vartojimą" [31]. Įvade buvo pateikiama plati istorinė ekonominių teorijų raidos apybraiža, pradedant Ksenofontu (Xenophōn, apie 430—355 arba 354 m. pr. m. e.), Ptolemėjumi (Ptolemáios), Aristoteliu ir baigiant XIX amžiaus pradžios buržuaziniais ekonomistais [32]. Dėstydamas A. Smito teorijos pagrindus, J. Vaškevičius supažindindavo studentus ir su D. Rikardo (D. Ricardo, 1772—1823), A. (H.) Štorcho (Шторх А. (Г.) К., 1766—1835), Ž. Sėjaus, lenkų ekonomisto

[28] *Grodek A.* Katedra ekonomii w Wilnie, 1803—1831.— Ekonomista, 1933, r. 33, t. 1, s. 32—46.

[29] Сборник материалов для истории просвещения в России..., т. 3, столб. 37.

[30] *Харитонов А., Семенов В.* Экономическая мысль в Казанском университете в XIX веке.— Экон. науки, 1959, № 2, с. 99—110.

[31] VUB, F2-DC 253.

[32] *Waszkiewicz J.* O rozmaitych układach ekonomii politycznej.— Dziennik Wileński, 1823, t. 2, s. 241—261, 393—411; t. 3, s. 30—59.

F. Skarbeko (F. Skarbek, 1792—1866) ir kitų ekonomistų pažiūromis.

Reikia turėti galvoje, kad Lietuvoje A. Smito teorija buvo propaguojama tuo metu, kai Vakarų Europoje jau buvo susiformavusios buržuazinės politinės ekonomijos vulgariosios kryptys. Kita vertus, Lietuvoje tebeviešpatavo feodalinė santvarka. Dėl šių priežasčių vietiniai ekonomistai — Vilniaus universiteto profesoriai — savotiškai traktavo A. Smito teoriją. Pavyzdžiui, J. Vaškevičius savo paskaitose ir paskelbtuose darbuose dažnai rėmėsi A. (H.) Storcho pažiūromis, ypač gamybinio ir negamybinio darbo klausimais; jis perėmė A. Storcho „civilizacijos teoriją", kurioje daryta nuolaidų dvarininkų klasei, revizavo ir kitus Smito teorijos teiginius (pavyzdžiui, darbinę vertės teoriją, mokesčių rinkimo principus). Iš viso J. Vaškevičius stengėsi pašalinti iš A. Smito teorijos tuos elementus, kurie galėjo šokiruoti dvarininkus.

1803 metų statute buvo numatyta, universiteto vadovybės nuožiūra, be pagrindinių kursų, skaityti ir *pagalbines disciplinas*. Moralės (teisės) mokslų fakultete buvo numatyta, be kitų pagalbinių disciplinų, skaityti statistikos, „iždo mokslo" ir „prekybos mokslo" kursus [33].

Kad siekta įgyvendinti šį sprendimą, rodo ir 1823 metų konkurso sąlygos: iš kandidato į politinės ekonomijos katedros profesoriaus vietą reikalauta žinoti ne tik teorijos pagrindus, bet ir kameralinius mokslus [34]. Todėl politinės ekonomijos profesoriai J. Znoska ir ypač J. Vaškevičius pamažu plėtė savo skaitomą kursą, įtraukdami į jį kai kuriuos prekybos bei finansų ekonomikos klausimus. Šie klausimai nušviečiami J. Vaškevičiaus knygose „Prekybos mokslas" [35], „Trumpa bankų, taip pat kitų svarbesnių kredito įstaigų istorija" [36]. J. Vaškevičius taip pat išvertė P. H. Suzanės (P. H. Suzanne) knygą „Pramonės ekonomikos pagrindai, išdėstyti pokalbiais" [37]. Išvardyti veikalai panašūs į vadovėlius: juose pateikiama daug praktinių žinių iš nagrinėjamų šakų (sferų).

J. Vaškevičiaus paskaitų konspekte nurodoma statistika kaip pagalbinis mokslas politinei ekonomijai studijuoti (sistemingai dėstyti statistiką pradėta 1820 m.). Ją dėstė istorikai. Iš jų pirmiausia minėtini profesorius J. Lelevelis, kurio socialines ekonomines pažiūras nagrinėsime šiek tiek vėliau, taip pat I. Onacevičius

[33] Сборник материалов для истории просвещения в России..., т. 2, столб. 394—395.

[34] *Waszkiewicz J.* O rozmaitych ukladach...— Dziennik Wileński, 1823, t. 3, s. 59.

[35] *Waszkiewicz J.* Nauka o handlu.— Wilno: Glücksberg, 1830.— XII, 295 s.

[36] *Waszkiewicz J.* Historia banków oraz innych celniejszych ustanowień kredytowych, pokrótce zebrane.— Wilno: Glücksberg, 1838.— 18 s.

[37] *Suzanne P. H.* Główniejsze zasady ekonomii przemysłowej, ułożone w sposób rozmów...— Wilno: Zawadzki, 1836.— 160 s.

(I. Onacewicz, 1780 arba 1781—1845), P. Kukolnikas (P. Kukolnik, 1795—1884) ir kt.
Vadinasi, XIX amžiaus 3 dešimtmetyje Vilniaus universiteto politinės ekonomijos katedroje jau formavosi ir siauresnės šakinės bei specialios ekonominės disciplinos.
Propaguodami ir kūrybiškai taikydami ekonominius buržuazinės teorijos teiginius konkrečioms vietinėms sąlygoms, minėtieji profesoriai pavertė universiteto politinės ekonomijos katedrą buržuazinio liberalizmo idėjų formavimo židiniu Lietuvoje. Pažymėtina, kad politinės ekonomijos dėstymas padarė tam tikrą įtaką slaptos *filomatų draugijos* nariams. Ši draugija (1817—1823 m.) vienijo pažangiuosius Vilniaus universiteto studentų sluoksnius. Socialinių ir ekonominių reformų uždavinius filomatai glaudžiai siejo su kova dėl nacionalinio išsivadavimo, dėl Žečpospolitos atkūrimo. Kai kurios jų idėjos buvo artimos dekabristų idėjoms. Su dekabristais jie palaikė asmeninius ryšius. Tarp filomatų buvo tokių, kurie rengėsi tapti politinės ekonomijos dėstytojais universitete arba jau skaitė gimnazijoje politinės ekonomijos kursą. Pastarųjų tarpe buvo Vilniaus universiteto auklėtinis, didysis lenkų poetas *Adomas Mickevičius* (A. Mickiewicz, 1798—1855), Kaune dėstęs politinę ekonomiją.
1832 m., numalšinus Lietuvoje 1830—1831 metų sukilimą, caro vyriausybė uždarė „maištingą" universitetą. Ilgiems metams liovėsi egzistavusi ir Vilniaus universiteto politinės ekonomijos katedra — viena žinomiausių pasaulyje to meto politinės ekonomijos katedrų [38].

* * *

Su Vilniaus universitetu glaudžiai susijusi mokslinė ir pedagoginė *Joachimo Lelevelio* (J. Lelewel, 1786—1861) veikla. Tai buvo įsitikinęs demokratas ir įžymus istorijos mokslininkas. Jis vienas iš pirmųjų Lietuvoje ir Lenkijoje moksliškai grindė būtinumą išplėsti istorijos objektą ekonominių reiškinių analize, nuolat stengėsi ne tik politiniu, bet ir socialiniu ekonominiu požiūriu paaiškinti istorinį procesą.
J. Lelevelis ypač kruopščiai analizavo valstiečių įbaudžiavinimo procesą, nurodė pražūtingus ekonominius lažinio ūkio padarinius, socialines ekonomines valstiečių atsilikimo ir tamsumo priežastis, domėjosi, kaip materialiai aprūpinti valstiečiai ir pan. Jis priartėjo prie istorinio proceso kaip klasių kovos supratimo. Klasių kovos principą jis taikė ir buržuazinei visuomenei.
1830—1831 metų sukilimo laikotarpiu J. Lelevelis reikalavo įvykdyti socialinius pertvarkymus, kad pagerėtų visų luomų, pirmiau-

[38] Smulkiau apie ekonominius mokslus senajame Vilniaus universitete žr. A. Makarevičiaus darbuose.

sia valstiečių, padėtis. Jo nuomone, valstiečiai turėjo įgyti laisvę ir gauti žemės. J. Lelevelio nuopelnus istorijos mokslui ir jo vaidmenį 1830—1831 metų sukilime labai vertino K. Marksas ir F. Engelsas [39]. Tačiau pažymėtina, kad tikrųjų istorinės raidos priežasčių — gamybinių jėgų ir gamybinių santykių vystymosi — J. Lelevelis nesugebėjo atskleisti.

Nors J. Lelevelis nebuvo ekonomistas ir nesukūrė vientisos originalios ekonominės koncepcijos, vis dėlto jo pastabos ekonominės teorijos klausimais, padarytos universitete skaitomame statistikos paskaitų kurse ir kai kuriuose tyrimuose, leidžia daryti išvadą, kad ir ekonominės teorijos srityje jis laikėsi pažangių pozicijų.

Įdomūs jo pasisakymai apie prekę, jos vertę, pinigus. Priešingai merkantilistams, J. Lelevelis, kaip ir A. Smitas, manė, kad visuomenės turtą sudaro vartojamųjų verčių visuma. Jis niekur tiesiogiai nesakė, kad prekės vertę lemia įdėtas darbas, tačiau pabrėždavo, kad turto šaltinis yra darbas ir kad turtas kuriamas materialinės gamybos sferoje. Pinigų kilmę J. Lelevelis siejo su prekių mainų raida.

Nemažai dėmesio jis skyrė tokiems klausimams, kaip darbo pasidalijimas tiek šalyje, tiek tarptautiniu mastu, prekyba, valstybės finansai, mokesčiai ir pan.

J. Lelevelis buvo susipažinęs su naujausia ekonomine literatūra ir reiškė savo požiūrį į tris pagrindines tada žinomas ekonominės minties mokyklas: merkantilizmą, fiziokratų ekonominę teoriją ir A. Smito doktriną. Jis griežtai pasisakydavo prieš merkantilizmo politiką, nurodydavo neigiamus jos padarinius ir reikalavo, kad valstybė nesikištų į ūkinį gyvenimą.

Fiziokratų idėjos, ypač F. Kenė ekonominė teorija, darė tam tikrą įtaką ir J. Leleveliui: žemės ūkį jis laikė šalies vystymosi pagrindu. Bet J. Lelevelio nuopelnas yra tai, kad jis kritiškai žiūrėjo į pagrindinį fiziokratų teorijos momentą, būtent į teiginį, kad tik žemės ūkio darbuotojai yra gamybinė klasė. Remdamasis A. Smitu, jis teigė, kad gamybinis yra kiekvienas darbas, kuriantis produktą, ir kad šalies turtas kuriamas visose gamybos sferose. Taigi šalies turto šaltiniu merkantilistai laikė užsienio prekybą, fiziokratai — žemės ūkį, o J. Lelevelis — darbą bet kurioje gamyboje. Lygindamas fiziokratų ekonominę teoriją su A. Smito mokymu, jis labiau vertino pastarąjį: „...A. Smitas sukūrė sistemą, kuri, be abejo, remiasi patikimesniu pagrindu“ (negu fiziokratų teorija.— *Aut.*) [40].

[39] *Маркс К., Энгельс Ф.* О польском вопросе: Речь Энгельса.— Соч. 2-е изд., т. 4, с. 492; *Маркс К.* Мадзини и Наполеон.— Там же, т. 12, с. 434—435.

[40] *Lelewel J.* Powczechna statystyka.— Dzieła, t. 2, cz. 1, s. 391.

Detaliau apie J. Lelevelio socialines ekonomines pažiūras ir jo vaidmenį ugdant mokslą Lietuvoje ir Lenkijoje žr. H. Nonevič-Vojcechovskos darbuose.

Buržuazinė politinė ekonomija Lietuvoje 1833—1940 m.

Uždarius Vilniaus universitetą, Lietuvoje maždaug pusę šimtmečio, galima sakyti, nebuvo publikacijų politinės ekonomijos klausimais. Tačiau ekonominė mintis vis dėlto gyvavo, vystėsi. Neretai ją reikšdavo buvę universiteto auklėtiniai, paprastai laikydamiesi *švietėjiškų* ir *demokratinių* tradicijų, gyvavusių universitete. Kaip pavyzdį galima paminėti rašytoją S. Stanevičių (1799—1848), istoriką S. Daukantą (1793—1864), visuomeninį veikėją J. Goštautą (1800—1871) ir kai kuriuos kitus, kurie savo kūriniuose ragino atleisti valstiečius nuo baudžiavos, sudaryti jiems palankesnes ekonomines sąlygas [41].

Buržuazines demokratines idėjas Lietuvoje nuosekliausiai reiškė revoliuciniai demokratai, prie kurių pirmiausia priskirtini A. Mackevičius (1828—1863), M. Akelaitis (1829—1887) ir kai kurie kiti. Revoliuciniai demokratai manė, kad išsivaduoti iš baudžiavos ir gauti žemės valstiečiai gali tik ginkluoto sukilimo keliu. A. Mackevičius buvo vienas iš pagrindinių 1863 metų sukilimo vadovų Lietuvoje [42].

Maždaug XIX amžiaus viduryje Lietuvos ekonominėje mintyje greta demokratinių tendencijų, vėliau peraugusių į revoliucines demokratines, vis labiau ryškėja *liberalinė* tendencija: nekeliant didesnių politinių reikalavimų vis daugiau dėmesio skiriama liaudies švietimui gimtąja kalba, valstiečių ūkio gerinimui skleidžiant ūkinę patirtį ir pan. Čia paminėtini L. Ivinskis (1811—1881), per visą 1846—1864 metų laikotarpį leidęs ūkininko kalendorių, A. Tatarė (1805—1889), parašęs nemaža moralizuojančių kūrinių [43], M. Valančius (1801—1875), nusipelnęs liaudies švietimo srityje ir parašęs knygą „Palangos Juzė", kurioje giriami efektyvesnio ūkininkavimo metodai, P. Vileišis (1851—1926), leidęs nedideles knygeles valstiečiams ir kt. Vėliau, nuslopinus 1863 metų sukilimą, ir ypač XIX amžiaus pabaigoje—XX amžiaus

[41] *Stanevičius S., Donelaitis K.* Šešios pasakos Simono Stanevičiaus žemaičio ir antros šešios Kryžża Donelaičio lietuvninko prūso.— V., 1829.— IX.28 p.; *Daukantas S.* Būdas senovės lietuvių, kalnėnų ir žemaičių / Išrašė pagal senovės raštus Jokub's Laukys.— Petrapilis, 1845.— 12, 525 p.; [*Gasztowtt J.*] Pan sędzic czyli opowiadanie o Litwie i Żmudzi.— Poitiers, 1839.— 102 s.

[42] *Žiugžda J.* Antanas Mackevičius: 1863—1864 metų sukilimo reikšmė lietuvių tautos istorijoje.— V.: Mintis, 1971.— 203 p.; *Kudirka J.* Mikalojaus Akelaičio (1829—1887) socialinės pažiūros.— MAD Ser. A, 1980, t. 2, p. 15—27.

[43] *Tatarė A.* Pamokslai išminties ir teisybės, išguldinėti prilyginimais galvočių visų amžių dėl Lietuvos vaikelių.— 3-sis leid.— Chicago, 1899 (virš. 1906).— IX, 182, IV p. (Pirmoji publ. 1851 m. (1836?)); *Tatarė A.* Pamokslai gražių žmonių.— Shenandoach, 1900.— II, 95 p. (Dirva; Nr 4, kn. 16).— Antr. lape aut.: A. Totorius.

pradžioje, liberalinė tendencija buvo dominuojanti Lietuvos buržuazinėje ekonominėje mintyje.

XIX amžiaus pabaigoje užsienyje pradėta leisti *lietuviškoji buržuazinė periodinė spauda,* kuri į Lietuvą buvo gabenama nelegaliai (legalus jos leidimas ir platinimas buvo uždraustas). Pavyzdžiui, Prūsijoje ėjo „Aušra" (1883—1886), „Šviesa" (1889—1905), „Varpas" (1889—1905) ir kiti laikraščiai, Jungtinėse Amerikos Valstijose — „Lietuviškasis balsas" (1885—1889) ir kt. Šiuose laikraščiuose (ypač „Varpe") spausdintų straipsnių autoriai, pavyzdžiui, V. Kudirka (1858—1899), J. Adomaitis-Šernas (1859—1922), ragino intensyvinti žemės ūkį, vystyti amatus ir prekybą, siekti politinių laisvių [44]. Minėtoje spaudoje pasirodė *pirmieji lietuvių kalba straipsniai politinės ekonomijos klausimais.* Juos rašė daugiausia lietuviai — Maskvos universiteto auklėtiniai, pavyzdžiui, J. Šliūpas (1861—1944), P. Leonas (1864—1938), M. Lozoraitis (1866—1907) ir kiti. Šio universiteto profesorių, pavyzdžiui, A. Čuprovo (А. И. Чупров, 1842—1908) pažiūros turėjo įtakos ir jų auklėtinių idėjoms, kurias jie dėstė savo straipsniuose.

J. Šliūpas „Aušroje" išspausdino nebaigtą straipsnį „Mokslas apie tautinę ūkę" [45]. Straipsnyje politinę ekonomiją jis apibūdino kaip mokslą apie liaudies ūkį, o būdingais „nūdienio ūkio" bruožais autorius laikė darbo pasidalijimą ir mainų, t. y. prekinės gamybos, vystymąsi, laisvąją konkurenciją, vis didesnį kapitalo kaupimą nedidelės grupės žmonių rankose ir tai, kad dauguma gyventojų parduoda darbo jėgą. Autorius teisingai apibūdino visuomeninio produkto vertinę struktūrą: tam tikra jo dalis turi būti skiriama gamybos priemonėms atstatyti, o likusioji jo dalis — tai kapitalistų pelnas ir darbininkų darbo užmokestis. Šis straipsnis vertas dėmesio ir dėl to, kad tai buvo pirmas mėginimas sukurti lietuviškąją politinės ekonomijos terminologiją.

Kitas J. Šliūpo straipsnis, skirtas politinės ekonomijos klausimams,— tai „Likimas žmogaus ant žemės" [46]. Jis buvo spausdinamas „Lietuviškajame balse" 1886—1888 metais. Jame gana de-

[44] Smulkiau apie J. Adomaičio-Šerno socialines ekonomines pažiūras ir XIX amžiaus pabaigos liberalų sąjūdį Lietuvoje žr.: *Lukoševičius V.* Juozo Adomaičio-Šerno socialinės ekonominės pažiūros.— AMMD Ekon., 1968, t. 8, sąs. 1, p. 43—55.

[45] *Šliūpas J.* Mokslas apie tautinę ūkę.— Aušra, 1884, Nr 7/8, p. 217—222; Nr 9, p. 297—304.

[46] [*Šliūpas J.*] Likimas žmogaus ant žemės.— Lietuviškasis balsas, 1886 [Nr 17], p. 130—131; [Nr 18], p. 138—139; [Nr 19], p. 148—149; [Nr 20], p. 154—155; [Nr 21], p. 162—164; [Nr 22], p. 171—172; [Nr 23], p. 178—179; [Nr 24], p. 187—188; 1888, Nr 15, p. 116; Nr 16, p. 121; Nr 17, p. 130; Nr 18, p. 140—141; Nr 19, p. 148—149; Nr 20, p. 158—159; Nr 21, p. 164—165; Nr 22, p. 171—172; Nr 23, p. 179—180.

taliai, nors ir šiek tiek miglotai, komentuojamos pagrindinės K. Markso „Kapitalo“ I tomo idėjos. Pavyzdžiui, autorius sako, kad prekių vertę sąlygoja darbo sąnaudos, reikalingos joms pagaminti, o prekių kainos gali svyruoti apie jų vertę. Toliau jis nurodo, kad kapitalus valdo kapitalistai, o darbininkai priversti parduoti jiems savo darbo jėgą. Darbo diena suskyla į būtinąjį ir pridedamąjį darbo laiką. Dėl to vyksta kapitalo kaupimas, atsiranda rezervinė darbo armija, palengva susidaro sąlygos eksproprijuoti ekspropriatorius.

Straipsnį autorius baigia iš esmės reformistine išvada: jo nuomone, jau kaip ir prasidėjo perėjimas į socializmą, nes „vyksta judėjimas į priekį“ ir iš viršaus, ir iš apačios: tai valstybės socialinės priemonės ir vartotojų bei kitos darbininkų draugijos. Šitaip samprotaudamas, J. Šliūpas rėmėsi vokiečių ekonomistu ir filosofu F. A. Lange (F. A. Lange, 1828—1875), citavo jo darbus.

P. Leonas XIX amžiaus pabaigoje politinės ekonomijos klausimais taip pat paskelbė du nemažus straipsnius „Iš draugijinės ūkės“ ir „Privatiška ir draugijinė ūkės organizacija“ [47]. Straipsnyje „Iš draugijinės ūkės“ jis išdėstė pagrindines K. Markso „Kapitalo“ I tomo idėjas, beje, gerokai plačiau ir aiškiau negu tai padarė J. Šliūpas. Pateikdamas pavyzdžių iš Lietuvos valstiečių gyvenimo, jis nurodė, kad prekės mainomos pagal vertę, kurią sąlygoja visuomeniškai būtinas darbas šioms prekėms pagaminti; kartu pabrėžė, kad pinigai atsirado besivystant mainams ir yra ne kas kita, kaip prekė, atliekanti visuotinio ekvivalento vaidmenį. Straipsnio autorius aiškiai ir išsamiai atpasakojo K. Markso mokymą apie kapitalistinį išnaudojimą, taip pat apie kapitalo kaupimą. Remdamasis tuo, kad, vykstant kapitalo kaupimui, susidaro rezervinė darbo armija, jis kritikavo T. Maltaus gyventojų skaičiaus augimo teoriją. Šiame straipsnyje P. Leonas taip pat kėlė ekonominių krizių klausimą, laikydamas jų priežastimi tai, kad kapitalistai siekia maksimalaus pelno, o darbininkų moki paklausa yra ribota. Bendra visų kapitalizmo ydų priežastimi autorius laikė privatinę nuosavybę, bet, mėgindamas paaiškinti, kokiu būdu būtų galima šią priežastį pašalinti, jis faktiškai perėjo į liaudininkų ir katedrinių socialistų pozicijas: pavyzdžiui, sakė, kad būtų geriau, jeigu Lietuvoje apskritai nebūtų nei fab-

[47] *Leonas P.* Iš draugijinės ūkės.— Lietuviškasis balsas, 1888, Nr 1, p. 2—3; Nr 2, p. 11—12; Nr 3, p. 18; Nr 4, p. 26—27; Nr 5, p. 37—38; Nr 6, p. 42—43; Nr 7, p. 50—51; Nr 8, p. 58—59; Nr 9, p. 66—67; Nr 10, p. 74; Nr 11, p. 82—83; Nr 12, p. 90—91; Nr 13, p. 98—99; Nr 14, p. 106—107.— Parašas: P. Liūtas; *Leonas P.* Privatiška ir draugijinė ūkės organizacija.— Varpas, 1890, Nr 5, p. 71—72; Nr 6, p. 85—86; Nr 7, p. 100—102; Nr 8, p. 117—119; Nr 9, p. 132—134; Nr 10, p. 148—151; Nr 11, p. 165—166; Nr 12, p. 181—82.— Parašas: Liūtas.

rikų, nei darbininkų. Straipsnio autorius taip pat samprotavo, kad valstybė mokesčiais ir kitomis panašiomis priemonėmis galinti sumažinti turtinę nelygybę.

Šiuos samprotavimus, būdingus katedriniams socialistams, P. Leonas išdėstė straipsnyje „Privatiška ir draugijinė ūkės organizacija". Čia jis teigė, kad laisvąją konkurenciją reikia tik apriboti ir tokiu būdu pašalinti jos trūkumus, išsaugant teigiamus šios konkurencijos bruožus. Laikydamasis katedrinių socialistų pozicijų, P. Leonas manė, kad tai galima padaryti valstybei kišantis į ekonomiką, taip pat steigiant įvairias draugijas ir susivienijimus.

Keletą straipsnių, kuriuose buvo nagrinėjami politinės ekonomijos klausimai, paskelbė *M. Lozoraitis* [48]. Jo pažiūros į socialinių problemų sprendimą buvo labai panašios į P. Leono pažiūras [49]. Taigi J. Šliūpo, ypač P. Leono, ir iš dalies M. Lozoraičio publikacijose tam tikru mastu atsispindėjo marksistinė teorija. XIX amžiaus pabaigoje Rusijos akademiniuose sluoksniuose buvo madinga aiškinti K. Markso teoriją, kartu neigiant jo revoliucines išvadas. Tai būdinga ir minėtiems lietuvių autoriams. Todėl galima juos laikyti Lietuvos „legaliaisiais marksistais". Nurodytieji straipsniai, būdami pirmieji politinės ekonomijos klausimais lietuvių kalba, tam tikru mastu padėjo Lietuvos skaitančiajai publikai susipažinti su marksistine ekonomine teorija.

XX amžiaus pirmaisiais dviem dešimtmečiais liberaliosios buržuazijos ideologai teorinių klausimų beveik nekėlė. Išimtį sudaro tik kai kurie *A. Rimkos* (1886—1944) straipsniai. Norėdamas parodyti, kad Lietuvoje sąlygos socialistinei revoliucijai dar nesubrendusios, jis skelbė smulkaus valstiečių ūkio pastovumo teoriją, aiškino ją savo straipsniuose ir kai kuriuose leidiniuose [50]. A. Rimka manė, kad Lietuvoje socializmas gali būti įgyvendintas tik tolimoje ateityje palengva ugdant švietimą, mokslą ir techniką [51]. Vėliau jis pritarė K. Kautskio (K. Kautsky, 1854—1938)

[48] *Lozoraitis M.* Pamatas savasties tiesos.— Varpas, 1891, Nr 2, p. 28—29; Nr 3, p. 38—40; Nr 4, p. 57—59; Nr. 5, p. 71—75.— Parašas: Joniškis; *Lozoraitis M.* Socializmas ir mūsų ekonomiškos užduotys.— Ten pat, 1896, Nr 4, p. 46—53.— Parašas: L. Jonaitis.

[49] Smulkiau apie P. Leono ir M. Lozoraičio socialines ekonomines pažiūras žr.: *Lukoševičius V.* P. Leono socialinės ir ekonominės pažiūros.— AMMD Ekon., 1970, t. 10, sąs. 1, p. 23—38; *Lukoševičius V.* M. Lozoraičio socialinės ekonominės pažiūros.— Ten pat, 1973, t. 12, sąs. 1, p. 31—38.

[50] *Rimka A.* Prie žemės klausimo.— Varpas, 1913, Nr 2, p. 38—46; 1914, Nr 3, p. 92—99.— Parašas: Ramulis; *Rimka A.* Žemės reforma Lietuvoje ir stambiojo (dvarų) ž. ūkio našumas bei pelningumas.— Ten pat, 1920, Nr 1, p. 14—18; *Rimka A.* Gamyba ir pelnas įvairaus didumo žemės ūkyje.— K., 1922.— 72 p.

[51] *Rimka A.* Prie mūsų ideologijos ir taktikos.— Varpas, 1918, Nr 1, p. 25—35.

koncepcijai, kad socializmas galimas tik tada, kai darbininkai sudarys visuomenės daugumą [52].

A. Rimka gvildeno ir kai kuriuos kitus teorinius klausimus. Pavyzdžiui, jis nurodinėjo, kad pinigų vertė priklauso nuo jų kiekio, t. y. laikėsi kiekybinės pinigų teorijos, o paklausą ir pasiūlą laikė veiksniais, lemiančiais prekių vertę [53]. A. Rimka aiškino, kad perprodukcijos ekonominės krizės kylančios tada, kai susidarančios disproporcijos tarp atskirų gamybos šakų [54].

Tuo laikotarpiu konservatyviajai Lietuvos visuomeninės minties krypčiai atstovavo daugiausia *klerikalai,* kurių daugumą sudarė katalikiškoji dvasininkija. XIX amžiuje Lietuvos katalikų bažnyčia tebebuvo iš esmės feodalinė. Tai reiškia, kad dauguma jos atstovų besąlygiškai rėmė caro patvaldystę, gynė bajorus ir dvarininkinę žemėvaldą, smerkė daugelį pažangių reiškinių [55]. Tačiau nuo XIX amžiaus pabaigos katalikų bažnyčia pamažu keičiasi, ima skleisti buržuazinę ideologiją idėjiniu pagrindu imdama naują socialinę Vatikano doktriną, išdėstytą enciklikoje „Rerum novarum" 1891 m. Ši doktrina Lietuvoje, kaip ir kitose šalyse, davė pradžią krikščionių demokratų sąjūdžiui.

Lietuvos klerikaliniai ideologai J. Matulevičius (1871—1927), A. Kaupas (1870—1913), K. Šaulys (1872—?), K. Paltarokas (1875—1958) ir kiti XX amžiaus pirmaisiais dviem dešimtmečiais ir vėliau savo darbuose [56], remdamiesi pagrindiniais „Rerum novarum" teiginiais, gynė privatinę nuosavybę, laikė ją žmogaus įgimta, įrodinėjo, jog galinti egzistuoti harmonija tarp visų buržuazinės visuomenės visuomeninių klasių, visaip koneveikė socializmą [57]. Šie teiginiai vyravo ir sociologijos kurse, kuris buržua-

[52] *Rimka A.* Varpininkų ideologija ir ekonominių Lietuvos reikalų tvarkymas.— Kn.: Varpininkų kelias.— K., 1939, p. 47—71.

[53] *Rimka A.* Brangymetis ir valiutos reforma.— Varpas, 1921, Nr. 4, p. 145—165.

[54] *Rimka A.* Pasaulinis ūkis ir jo raidos kryptis.— Varpas, 1931, Nr. 3, p. 228—239.

Smulkiau apie A. Rimkos socialines ekonomines pažiūras žr.: *Lukoševičius V.* Kai kurios A. Rimkos kaip liberaliojo ekonomisto pažiūros.— AMMD Ekon. 1979, t. 16, p. 50—61.

[55] Iš darbų, kuriuose reiškiamos tokios nuotaikos, paminėtini, pavyzdžiui, šie: *Baranauskas A.* Pasikalbėjimas giesmininko su Lietuva.— Žemaičių ir Lietuvos apžvalga, 1895, Nr 12, p. 90—91; Paskutinis pamokslas vieno žemaičių kunigo prieš mirtį.— Plymouthe, 1889.— 171 p. (Trečioji publikacija 1899 m.).

[56] *Matulevičius J.* Trumpas išaiškinimas šių dienų socialinio klausimo.— Draugija, 1909, Nr 31/32, p. 327—350; *Matulevičius J.* Bažnyčia ir nuosavybė.— Ten pat, p. 351—366; *Kaupas A.* Evoliucija, ne revoliucija / Parašė Patrimpas.— K., 1907 (virš. 1908).— 88 p.; *Saulys K.* Sociologija: Trumpas to mokslo rankvedėlis.— K., 1910 (faktiškai 1911).— 92 p. (Antras leidimas 1920 m.); *Paltarokas K.* Socialis klausimas.— 1913 (virš. 1914).— 216 p. (Antras papildytas leidimas — 1921 m.).

[57] Apie klerikalines socialines ekonomines koncepcijas Lietuvoje XIX a. pabaigoje—XX a. pradžioje smulkiau žr.: *Lukoševičius V.* Lietuvos klerikalų socia-

zijos valdymo metais buvo skaitomas Kauno universiteto Teologijos ir filosofijos fakultete. Tik kai kurie autoriai katalikai, pavyzdžiui, A. Maceina (g. 1908 m.) šiek tiek nukrypdavo nuo bažnyčios oficialiosios socialinės doktrinos.

* * *

1922 įsteigtas *Lietuvos universitetas* tapo pagrindiniu politinės ekonomijos centru Lietuvoje. Be minėto sociologijos kurso, kurį tik sąlygiškai galima priskirti politinei ekonomijai, Teisių fakultete (nuo 1923 m. į jį įėjo ir ekonomijos skyrius) buvo skaitomas ir „grynas" politinės ekonomijos kursas, pavadintas ekonomikos pagrindais. Šį kursą skaitė *P. Šalčius* (1893—1958).

P. Šalčius iš pradžių buvo „legaliojo marksisto" M. Tugan-Baranovskio (М. И. Туган-Барановский, 1865—1919) sistemos šalininkas, išvertė jo vadovėlį į lietuvių kalbą [58]. Tačiau vėliau jis perėjo prie neoklasikinės teorijos — rėmėsi daugiausia švedų buržuaziniu ekonomistu G. Kaseliu (G. Cassel, 1866—1945), kurio vadovėlį taip pat išvertė į lietuvių kalbą [59].

P. Šalčius parašė ir keletą originalių politinės ekonomijos darbų: „Ekonomiką" (dvi dalys „Ūkininko skaitymų" serijoje), kurios medžiaga išdėstyta labai populiariai [60]; didelę knygą „Ekonomikos pagrindai" [61] (parašyta remiantis autoriaus skaitytomis politinės ekonomijos paskaitomis minėtame Teisių fakultete). Be to, su politine ekonomija glaudžiai susijusi jo knyga „Ekonominės doktrinos" [62], skirta ekonominių teorijų istorijai. Joje, be teorinės dalies, pateikta ištraukų iš autoriaus nagrinėjamų veikalų. Ekonominių teorijų istorijos klausimais P. Šalčius yra parašęs daugiau knygų [63].

Principiniais politinės ekonomijos klausimais „Ekonomika" nedaug skiriasi nuo „Ekonomikos pagrindų". Galbūt pirmame veikale tik daugiau jaučiama Ž. Sėjaus teorijos įtaka, nurodoma, pavyzdžiui, kad pajamos (darbo užmokestis, palūkanos ir žemės renta) yra kaina paslaugų, kurias gamybai teikia jos veiksniai. Be to, „Ekonomikoje" pritariama „mažėjančio dirvos derlingumo dėsnio" ir „geležinio darbo užmokesčio dėsnio" teorijoms, skelbiama kiekybinė pinigų teorija.

P. Šalčius „Ekonomikos pagrinduose" problemas nagrinėja pakan-

linės-ekonominės koncepcijos XIX amžiaus pabaigoje ir XX amžiaus pradžioje.— AMMD Ekon., 1968, t. 8, sąs. 1, p. 57—76.

[58] *Tugan-Baranovskis M.* Politiškosios ekonomijos pagrindai.— K., 1923.— 319 p.

[59] *Cassel G.* Teoriškoji socialekonomija.— K., 1931.— VIII, 616 p.

[60] *Šalčius P.* Ekonomika.— K., 1931—1932.— D. 1—2.

[61] *Šalčius P.* Ekonomikos pagrindai.— K., 1933.— VIII, 515 p.

[62] *Šalčius P.* Ekonominės doktrinos.— K., 1935.— D. 1—2.

[63] *Šalčius P.* Visuomenės ūkio teorijos.— K., 1927.— 173 p.; *Šalčius P.* Iš vertės ir kainos teorijų.— K., 1928.— 56 p.

kamai plačiai, kai ką papildęs, nuosekliai laikosi G. Kaselio sistemos, kuri, be kita ko, taip pat artima Ž. Sėjaus teorijai. Šiame darbe nutylima vertės problema ir teigiama, kad kainos susidaro veikiant paklausai ir pasiūlai. Autorius skiria keturias klases — įmonininkus (funkcionuojančius kapitalistus), darbininkus, kapitalistus (kapitalo savininkus) ir žemės savininkus, įrodinėdamas, kad įmonininkai (funkcionuojantys kapitalistai), kaip ir darbininkai, gauna darbo pajamas. Jis teigia, kad šios pajamos susidaro veikiant gamybos veiksnių paklausai ir pasiūlai ir yra esančios kainos sudedamosios dalys. Be to, funkcionuojantys kapitalistai, be įprasto pelno, dar gauną „premiją už riziką". Pinigų esmė „Ekonomikos pagrinduose" kildinama iš jų funkcijų.

Pirmąjį politinės ekonomijos vadovėlį buržuazinėje Lietuvoje parašė *D. Budrys* (1903—1971) [64]. Vadovėlis buvo skirtas specialiosioms vidurinėms mokykloms. Jame išdėstyta teorija tam tikra prasme artima marksistinei teorijai. Pavyzdžiui, apibrėžiant politinės ekonomijos objektą, nurodoma, kad politinė ekonomija turi tirti „tuos visuomeninius santykius, kurie iškyla tarp žmonių jų ūkiškame veikime", t. y. gamybinius santykius. Vadovėlyje kapitalas apibūdintas kaip darbo produktas, kuris dėl tam tikrų gamybinių santykių pats savaime didėja — duoda pridedamąją vertę, t. y. apibūdintas iš esmės teisingai. Darbo užmokestis laikomas darbo, o pelnas ir žemės renta — ne darbo pajamomis. Kartu nurodoma, kad darbo užmokestis yra atlyginimas už darbo jėgą, kurią „galima laikyti tam tikra preke". O pelnas,— pabrėžiama, atsiranda gamyboje (ne cirkuliacijoje), dėl to, kad darbo našumo lygis leidžia gamintojui pagaminti daugiau produktų, negu jam reikia pramisti, t. y. darbo jėgai atgaminti. Kartu nurodoma, kad kapitalistas pelną gali pasisavinti tik dėl privatinės nuosavybės.

Taigi D. Budrys, tuo metu dar nebūdamas nuoseklus marksistas ir, vadinasi, darydamas kai kurių klaidų (pavyzdžiui, pelną faktiškai tapatino su pridedamąja verte, o vertę — su mainomąja verte, pinigų esmę kildino iš jų funkcijų), daugelį svarbiausių politinės ekonomijos teiginių traktavo moksliškai, skelbė kapitalistinio išnaudojimo idėją, nors išnaudojimo procesą apibūdino neišsamiai.

Buržuazinėje Lietuvoje politinė ekonomija buvo dėstoma ir Žemės ūkio akademijoje (nuo jos įsteigimo 1924 m.). Ją dėstė *F. Kemėšis* (1879—1954), laikęsis klerikalinės krypties pažiūrų. Pagrindinis jo veikalas „Socialinės bei politinės ekonomijos įvadas" buvo eklektinis. Jame kai kurie Tomo Akviniečio (Thomas Aquinas, 1225 arba 1226—1274) mokymo elementai siejami su

[64] *Budrys D.* Politinės ekonomijos vadovėlis.— K., 1929.— 128 p. (Antras papildytas ir pataisytas leidimas: *Budrys D.* Ekonomikos vadovėlis.— K., 1936.— 192 p.).

Dž. B. Klarko (J. B. Clark, 1847—1938), A. Maršalo (A. Marshall, 1842—1924) ir kitų buržuazinių ekonomistų teorijomis [65], siekiama užtušuoti kapitalizmo prieštaravimus, plačiai propaguojamas „krikščioniškasis solidarizmas".

Minėtasis *A. Maceina*, prilausęs „naujojo modernizmo" katalikybėje srovei, taip pat parašė keletą darbų, savo problematika artimų politinei ekonomijai [66]. Tai pirmiausia liečia jo knygą „Socialinis teisingumas", kurios paantraštė —„Kapitalizmo žlugimas ir naujos santvarkos socialiniai principai" [67].

A. Maceina manė, kad kapitalizmo pagimdytą socialinę nelygybę galima pašalinti geriau organizuojant darbą, nustačius kontrolę privatinei nuosavybei ir apribojus kapitalistų pelnus. Jis, kaip ir daugelis kitų klerikalų, pasisakė už privatinę nuosavybę, bet siūlė padaryti visuomeninį jos naudojimą (kapitalistai, jo nuomone, perteklines lėšas turį dėti į specialius bankus, negaudami už jas palūkanų, o tie bankai, taip pat be palūkanų, turį teikti kreditus ir t. t.). Pats A. Maceina pripažino, kad šias jo idėjas įgyvendinti bus galima tik tolimoje ateityje, ištobulėjus žmogaus dvasiai. O kol kas jis siūlė išlaisvinti pačią bažnyčią nuo „kapitalistinių principų", įsteigti „socialinį krikščionių fondą", kurio lėšos turi būti panaudotos skurdžiams šelpti ir t. t.

Politinės ekonominės minties plitimui buržuazinėje Lietuvoje negalėjo nedaryti įtakos *verstinė* literatūra ir pirmiausia vadovėliai. Be minėtų M. Tugan-Baranovskio ir G. Kaselio vadovėlių, į lietuvių kalbą buvo išverstas ir J. Konrado (J. Conrad, 1839—1915) „Politinės ekonomijos vadovėlis" [68]. Autorius, kaip tai būdinga vokiečių mokyklai, politinės ekonomijos objektu laikė liaudies ūkį. Autorius neignoravo vertės problemos, bet, nesutikdamas su marksistiniu vertės traktavimu, teigė, kad vertę sąlygoja ne tik darbas, bet ir tokie veiksniai, kaip daikto retumas, žmogaus poreikiai ir t. t. Kalbėdamas apie paskirstymą, J. Konradas rėmėsi „gamybos veiksnių" teorija.

Prie politinės ekonomijos darbų priskirtina ir iš vokiečių kalbos išversta M. Vėberio (M. Weber, 1864—1920) „Ūkio istorija" [69]. M. Vėberis gynė tradicinius istorinės mokyklos principus. Buvo išversta ir kelios ekonominių teorijų knygos [70].

[65] *Kemėšis F.* Socialinės bei politinės ekonomijos įvadas.— K., 1938.— 430 p.

[66] Šiai srovei galima priskirti ir kai kuriuos kitus 4 dešimtmečio katalikų ideologus, pavyzdžiui, *P. Jaką* (1908—1968), parašiusį „Socialinę krikščionybę" (K., 1939.— 245 p.) ir kitas knygas.

[67] *Maceina A.* Socialinis teisingumas.— K., 1938.— 248 p.

[68] *Conrad J.* Politinės ekonomijos vadovėlis.— K., 1929.— 186 p.

[69] *Weber M.* Ūkio istorija.— K., 1929.— 308 p.

[70] *Gide Ch., Rist Ch.* Ekonominių teorijų istorija: Nuo fiziokratų ligi mūsų laikų.— K., 1932.— XVI, 776 p.; *Oncken A.* Politinės ekonomijos istorija: D. 1. Laikai prieš Adomą Smith'ą.— K., 1932.— 520 p. ir kai kurios kitos.

Kalbant apie politinės eknominės minties plitimą Lietuvoje negalima nepaminėti ir Ekonomistų draugijos Kaune leisto žurnalo *„Ekonomika“* (1935—1940 m.). Kasmet išeidavo keturi žurnalo numeriai, jį redagavo A. Rimka. Žurnale bendradarbiavo daugiausia universiteto profesoriai ir dėstytojai. „Ekonomikoje“ buvo spausdinami straipsniai, recenzijos, neretai turėję teorinę reikšmę ir priskirtini politinei ekonomijai.

Kaip pavyzdį galima pateikti *D. Cesevičiaus* (g. 1902 m.) straipsnius. Straipsnyje „Visuomeniškumo argumentas mūsų laikų ūkio santvarkoje“ [71] reiškiama mintis, kad privataus ūkio funkcionavimas turi būti siejamas su visos visuomenės interesais buržuazinės valstybės vykdoma mokesčių politika ir pan. Autoriaus nuomone, panašiu būdu jungiamos „geriausios“ tiek privataus ūkio, tiek socializmo pusės. O straipsnyje „Ekonomikos teorija ir ūkio praktika“ [72] kalbama apie ekonominės teorijos vaidmenį ir pabrėžiama, kad ji turinti atskleisti objektyvius dėsningumus ir tuo pasitarnauti ūkinei praktikai. Tačiau autorius klaidingai manė, kad ekonominės kategorijos ir dėsniai neturį istorinio pobūdžio. D. Cesevičius yra išspausdinęs keletą teorinių straipsnių ir kituose žurnaluose [73].

* * *

Vilniaus kraštas buvo atplėštas nuo Lietuvos. 1920—1939 m. jį valdė Lenkija. Tai savo ruožtu turėjo tam tikros įtakos ir ekonominės minties raidai. Kartu pažymėtina, kad Vilniaus krašto ekonominė mintis ligi šiol mažai ištirta. Iš turimų duomenų galima spręsti, kad ekonominės teorijos skleidimo židinys jame buvo *Vilniaus* Stepono Batoro *universitetas*, kurio Teisės ir visuomeninių mokslų fakultete buvo skaitomas politinės ekonomijos kursas.

Iš politinės ekonomijos dėstytojų pirmiausia minėtinas *V. Zavadzkis* (W. Zawadzki, 1885—1939), gimęs Vilniuje žymus ekonomistas, dirbęs universitete 1920—1931 m. Jo pažiūroms būdingas buržuazinis objektyvizmas. Paskaitose V. Zavadzkis dėstė ir K. Marko ekonominę teoriją, pabrėždavo jos reikšmę politinės ekonomijos vystymuisi. Tačiau pagarsėjo jis pirmiausia kaip politinės ekonomijos matematinės mokyklos atstovas. Jis parašė tokius veikalus,

[71] *Cesevičius D.* Visuomeniškumo argumentas mūsų laikų ūkio santvarkoje.— Ekon., 1935, Nr 4, p. 293—326.
[72] *Cesevičius D.* Ekonomikos teorija ir ūkio praktika.— Ten pat, Nr 1, p. 2—20.
[73] *Cesevičius D.* Kapitalizmo problema.— Vairas, 1929, Nr 3, p. 202—215; *Cesevičius D.* Ginčas dėl „laissez-faire“.— Ten pat, 1931, Nr 1, p. 51—56; Nr 2, p. 186—197; Nr 3, p. 335—342.
Smulkesnę D. Cesevičiaus straipsnių charakteristiką žr.: *Lukoševičius V.* Fašistinės socialinės ekonominės koncepcijos Lietuvoje.— AMMD Ekon., 1979, t. 16, p. 38—49.

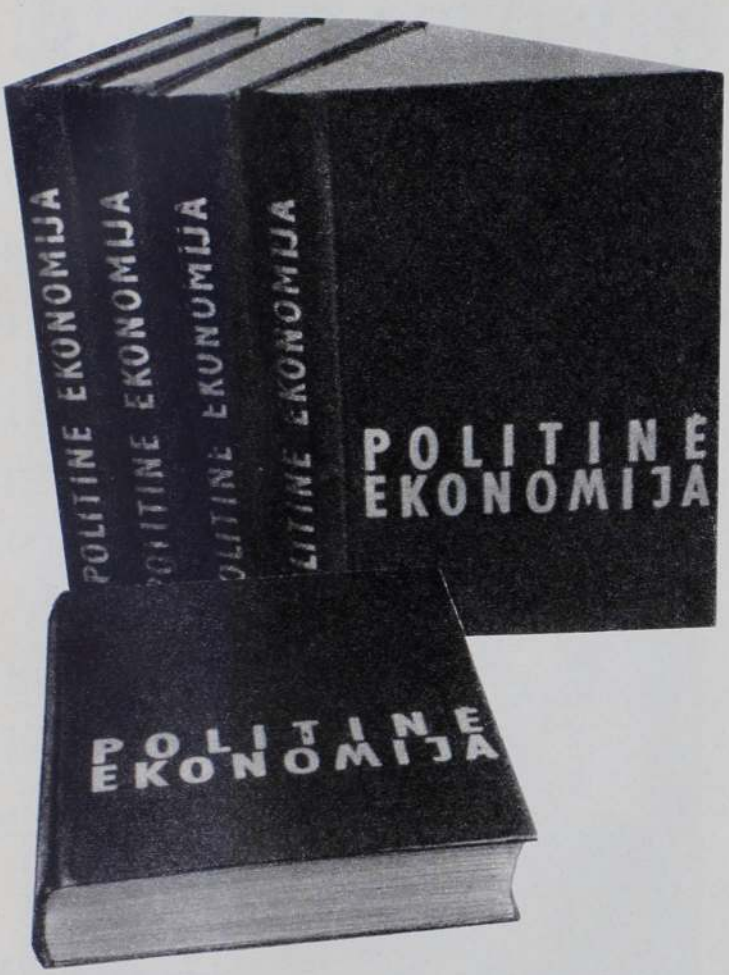

Vilniaus V. Kapsuko universiteto dėstytojų parengtas politinės ekonomijos vadovėlis (1969 m.)

PROSPECTUS
LECTIONUM
IN
ALMA ACADEMIA ET UNIVERSITATE
VILNENSI
NUPER
SCHOLÆ PRINCIPIS M. D. LIT.
NOMINE INSIGNITA
AD
INSTAURATIONEM STUDIORUM
Ex Anno 1783. in Annum 1784.
PROPOSITUS

VILNÆ
Typis SACRÆ REGIÆ MAJESTATIS
Penes Academiam.

Hieronymus Stroynowski S. Theol. & Juris Utriuſq; Doctor, Publicus Juris Naturæ ac Gentium Profeſſor, diebûs Jovis, Mercurii, & Veneris, horis matutinis inſtituet Lectiones, in quibus in primis Jus Naturæ arctiùs ſumptum, tum Jus Naturale Polyticum, Æconomiam Polyticam, ac Jus Gentium explanabit; conabiturque curſum totius ſcientiæ hujus, ſpatio duorum annorum, abſolvere.

Bernardus Siruć S. P. Juris Utriuſque Doctor, Publicus Juris Romani Profeſſor, per decurſum

Vilniaus universiteto 1783—1784 m.m. paskaitų tvarkaraščio titulinis lapas; profesorių ir jų skaitytų kursų sąrašo fragmentas

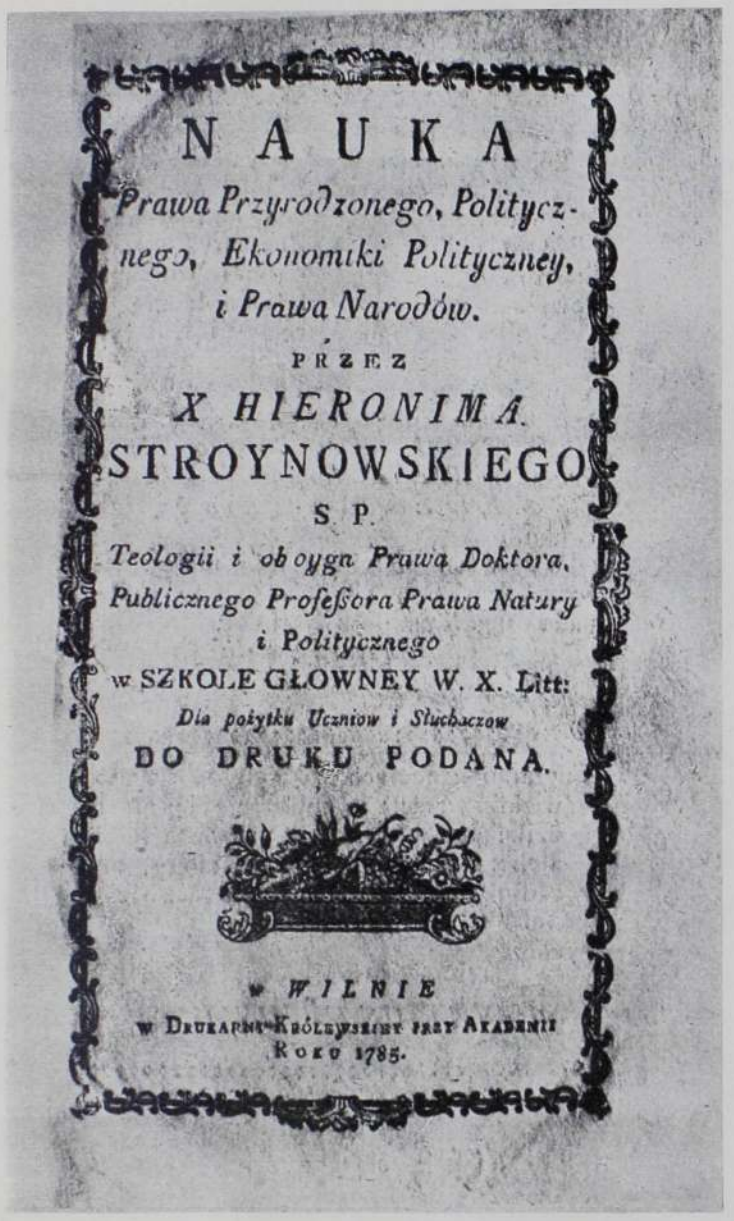

NAUKA
Prawa Przyrodzonego, Politycznego, Ekonomiki Polityczney, i Prawa Narodów.
PRZEZ
X HIERONIMA
STROYNOWSKIEGO
S. P.
Teologii i obuyga Prawa Doktora, Publicznego Profeſsora Prawa Natury i Politycznego
w SZKOLE GŁOWNEY W. X. Litt:
Dla pożytku Uczniow i Słuchaczow
DO DRUKU PODANA.

W WILNIE
W Drukarni Królewskiey przy Akademii
Roku 1785.

Prof. J. Stroinovskis ir jo knygos „Prigimtinės, politinės teisės, politinės ekonomijos ir tautų teisės mokslas“, išleistos 1785 m., titulinis lapas

14920

51

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано такo:

Быть по сему.

АЛЕКСАНДРЪ.

Въ Санктъ Петербургѣ
Маія 18. дня 1803. года.

Na Autentyku własną JEGO JMPERATORSKIEY MOSCI Ręką podpisano tak.

ma być podług tego.

ALEXANDER.

W Sankt Petersburgu
Maia 18. Dnia. 1803. Roku.

УСТАВЪ

ИЛИ

ОБЩІЯ ПОСТАНОВЛЕНІЯ ИМПЕРАТОРСКАГО ВИЛЕНСКАГО УНИВЕРСИТЕТА

И

Училищъ сего Округа.

USTAWY

czyli

OGOLNE POSTANOWIENIA JMPERATORSKIEGO WILENSKIEGO UNIWERSYTETU.

i

Szkół iego Wydziału.

III w Fakultecie Moralnych i Politycznych Nauk dziesięć głównych Kursów, i dla nich dziesięciu Professorów, to iest:

1. Professor Logiki i Metafizyki.
2. — Moralney filozofii.
3. — Prawa Natury, politycznego i Narodów.
4. — Ekonomiki polityczney.
5. — Prawa Cywilnego i Kryminalnego znacznieyszych dawnych i teraźnieyszych narodów.

Vilniaus universiteto 1803 m. statuto titulinis lapas ir puslapio fragmentas apie įsteigtas katedras

EKONOMIJA POLITYCZNA.

O ROZMAITYCH UKŁADACH EKONOMII POLITYCZNEY, wyjątek z rękopismu, pod tytułem: Krótki zbiór Ekonomii polityczney, ułożony podług sławnieyszych autorów w tey nauce i t. d.

I. Wiadomość historyczna rozmaitych układów.

Nauka ekonomii polityczney, czyli tworzenia się bogactw; należy, właściwie mówiąc, do naypięknieyszych płodów umysłu XVIgo wieku. Lecz chociaż słusznie ten czas szczycić się może porządnym zbiorem prawideł tey nauki; jednakże przeznaczenia chciały zostawić jey uzupełnienie początkom XVIIIgo wieku, w którym nieśmiertelny geniusz doktora szkockiego zakreślił teoryi bogactw granicę, oddzielającą prawdziwe jey zasady od czczych i hańbę rozumowi przynoszących marzeń (a); granicę, za którą żadne mylne zdanie, tylko tytuł ekonomiczney prawdy noszące, wedrzeć się bezkarnie nie może. Uważając teoryą bogactw od czasów *Xenofonta*, pierwszego tey nauki mniemanego pisarza, aż do dni dzisieyszych, widzimy, iż w przeciągu 22 i pół wieków, nie więcey jey układów naliczyć

(a) Jest tu mowa o dziele wydaném w Wenecyi przez *X. Ortes*, pod tytułem: „*Economie national par l'abbe Ortés*" w którem więcey znayduje się błędów ekonomicznych aniżeli w dziełach dawnych pisarzy, jako to *Platona*, *Arystotelesa* i t. d

Prof. J. Vaškevičiaus politinės ekonomijos paskaitų kurso, paskelbto 1823 metais žurnale „Dziennik Wileński", puslapis

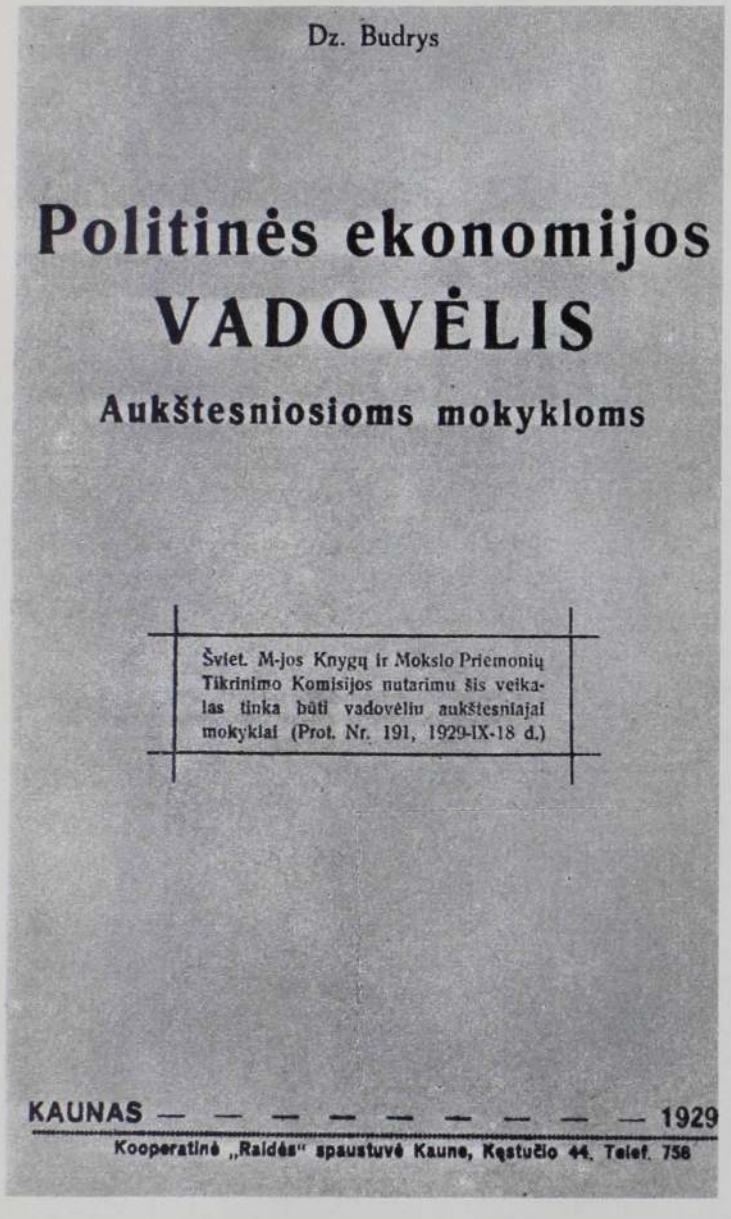

1929 m. D. Budrio parengtas politinės ekonomijos vadovėlis

DZ. BUDRYS
POLITINĖS
EKONOMIJOS
RAŠTŲ
RINKTINĖ
А. ШИЛЕЙКА
НЕОБХОДИМЫЙ
ПРОДУКТ
КАК
ЭКОНОМИЧЕСКАЯ
КАТЕГОРИЯ
СОЦИАЛИЗМА

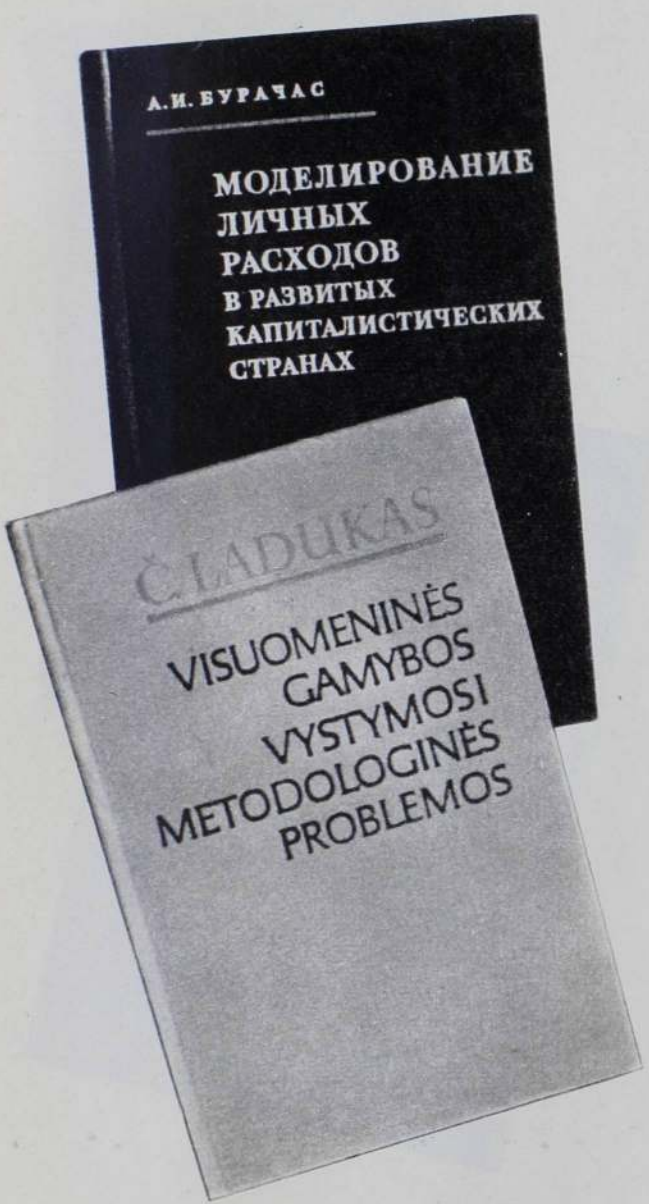

Monografijos politinės ekonomijos metodologijos klausimais

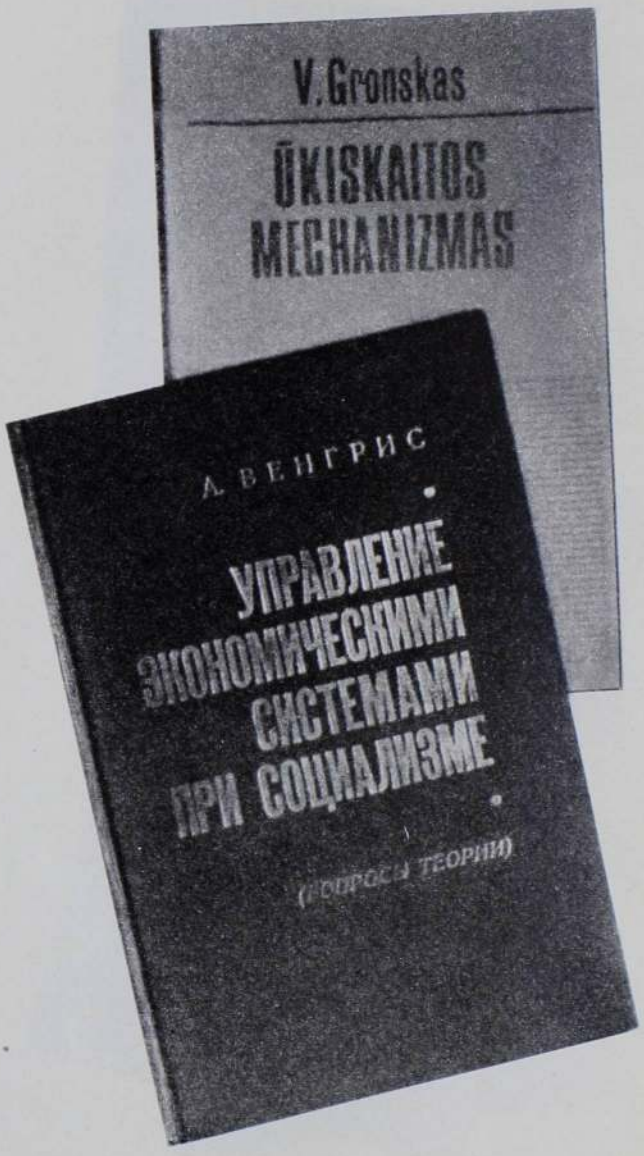
V. Gronskas
ŪKISKAITOS
MECHANIZMAS
А. ВЕНГРИС
УПРАВЛЕНИЕ
ЭКОНОМИЧЕСКИМИ
СИСТЕМАМИ
ПРИ СОЦИАЛИЗМЕ
(ВОПРОСЫ ТЕОРИИ)

Knygos, skirtos ekonominės minties istorijos ir socializmo politinės ekonomijos klausimams

Kolektyviniai darbai, skirti liaudies gerovės problemoms nagrinėti

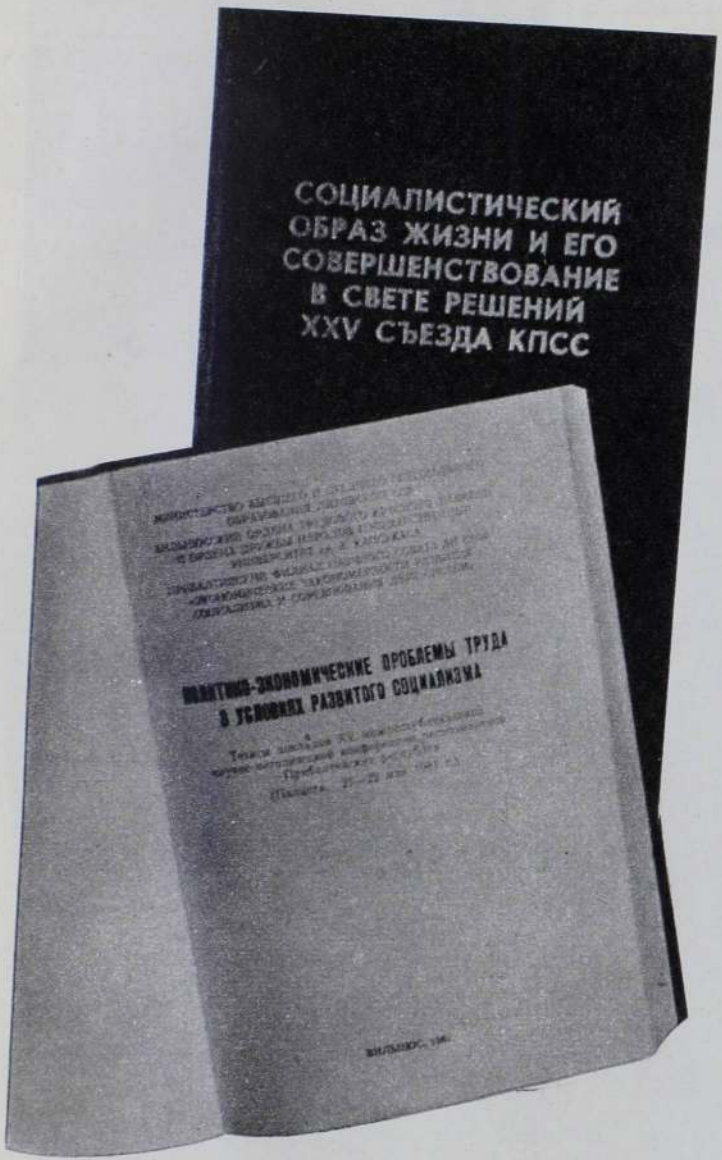

Tarprespublikinių konferencijų medžiaga

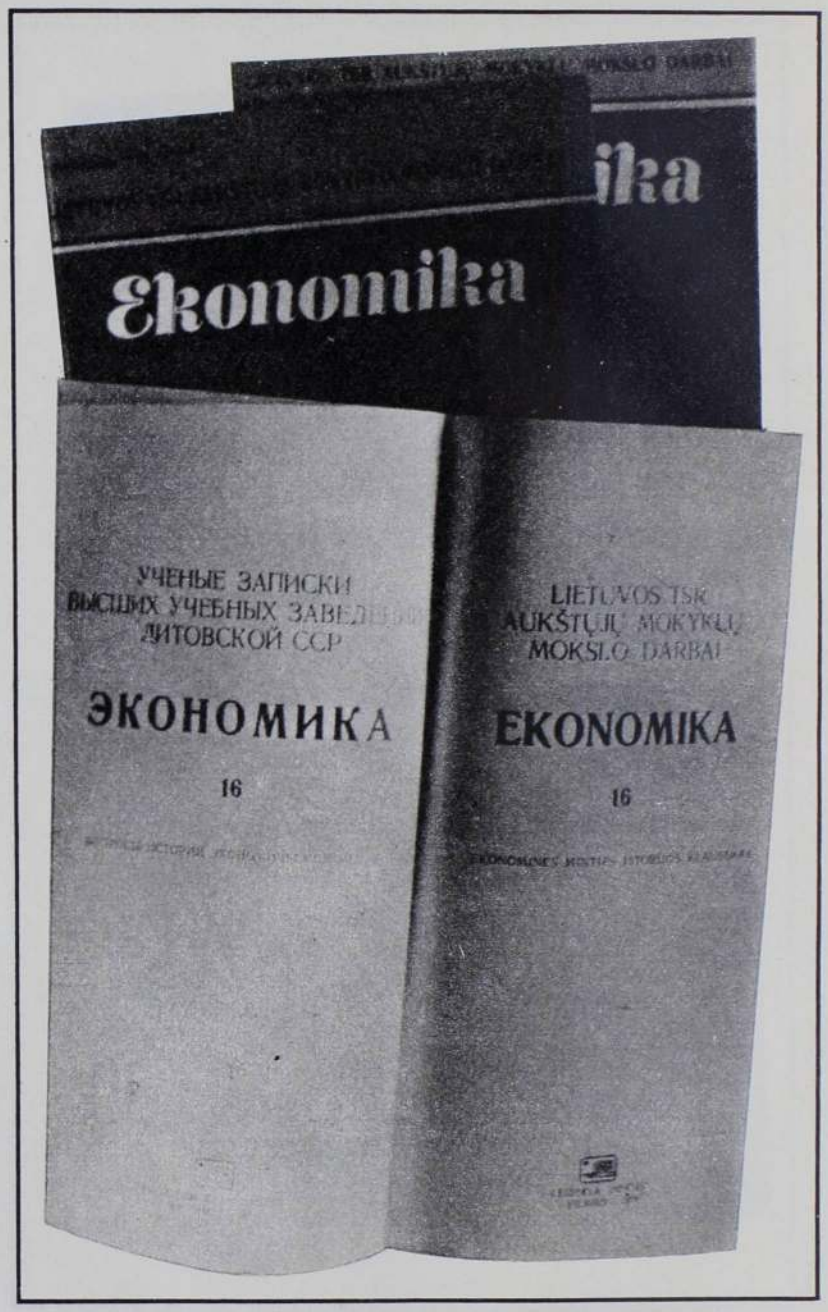

„Ekonomikoje" publikuojami ir politinės ekonomijos dėstytojų darbai

kaip „Gamybos teorija“ [74], „Apie mainomosios vertės sąvoką“ [75], „Ekonominės pusiausvyros sąvoka ir jos mokslinė reikšmė“ [76] ir kt.

1922—1926 m. Vilniaus universitete politinę ekonomiją dėstė ir *V. Stanevičius* (W. Staniewicz, 1888—1966), vėliau parašęs nemaža darbų agrariniais klausimais, pavyzdžiui, „Žemės ūkio vystymasis kaip Vilniaus ir Vilniaus krašto ūkinio vystymosi pagrindas“ [77]; 1924—1939 m.— *S. Svenevičius* (S. Świaniewicz, 1899—?), laikęsis subjektyviosios mokyklos pozicijų ir parašęs veikalą „Politinė ekonomija“ [78] ir kt.

Politinė ekonomija buvo dėstoma ir Vilniaus dvasinėje seminarijoje. Yra žinoma, kad 1918—1925 m. seminarijoje dėstė *J. Skruodys* (1882—1935), be kitų disciplinų skaitęs ir politinės ekonomijos kursą. Jis išleido „Politikos ekonomiją“ [79], kurioje gana paviršutiniškai (remdamasis „gamybos veiksnių“ teorija) nagrinėja siaurą politinės ekonomijos klausimų ratą.

Marksistinė-leninė ekonominė teorija Lietuvoje iki 1940 m.

Marksistinė ekonominė teorija Lietuvoje ėmė plisti *XIX amžiaus antroje pusėje:* 1873—1875 m. Vilniuje A. Zundelevičiaus (1852—1923) ratelyje buvo studijuojamas K. Markso „Kapitalo“ I tomas; 9 dešimtmetyje Vilniuje ir Šiauliuose — K. Markso „Kapitalas“ ir „Samdomasis darbas ir kapitalas“, F. Engelso (F. Engels, 1820—1895) „Šeimos, privatinės nuosavybės ir valstybės kilmė“, K. Markso ir F. Engelso „Komunistų partijos manifestas“. Paskutinio dešimtmečio antroje pusėje *Lietuvos socialdemokratų spaudoje* (pirmasis socialdemokratų laikraštis Lietuvoje „Lietuvos darbininkas“ ėjo lietuvių ir lenkų kalbomis 1896—1899 m.) pasirodė pirmieji straipsniai, propaguojantys marksistinę ekonominę teoriją. 1897 m. pasirodė nedidelės knygelės „Trusas ir kapitolas“ [80] vertimas į lietuvių kalbą. Šioje knygelėje nagrinėjami ka-

[74] *Zawadzki W.* Teoria produkcji.— Warszawa etc.: Gebethner i Wolff, 1923.— 600 s.

[75] *Zawadzki W.* O pojęciu wartości zamiennej.— Rocz. Praw. Wileński, 1925, r. 1, s. 70—88.

[76] *Zawadzki W.* Pojęcie równowagi ekonomicznej i jego naukowe znaczenie.— Ekonomista, 1928, t. 4, s. 3—14.

[77] *Staniewicz W.* Rozwój rolnictwa jako podstawa rozwoju gospodarczego Wilna i Ziemi Wileńskiej.— Wilno, 1933.— 14 s.

[78] *Swianiewicz S.* Ekonomia polityczna.— Wilno, 1933.— 311 s.

[79] *Skruodys J.* Politikos ekonomija.— V., 1923.— 42 p.

[80] [*Sviderskis*] Trusas ir kapitolas: Trumpos žinios iš politiškos ekonomijos.— [Tilžė], 1896 (faktiškai 1897).— 42 p.— Antr. lape leid. vieta: Vilnius.

pitalistinio gamybos būdo esmės klausimai. Svarbų vaidmenį skleidžiant marksistinę-lenininę ekonominę teoriją suvaidino leninininė „Iskra“, siunčiama į Rusiją per Lietuvą, ir V. Lenino (В. И. Ленин, 1870—1924) darbai, kurie tuo metu jau buvo platinami ir studijuojami Lietuvoje (pavyzdžiui, „Kas yra „liaudies draugai“ ir kaip jie kariauja prieš socialdemokratus?“, „Ką daryti?“ ir kt.) [81].

Ruošimasis 1905—1907 m. revoliucijai ir pati revoliucija Rusijoje suteikė naują impulsą marksistinės-lenininės ekonominės teorijos plitimui Lietuvoje. Lietuvos socialdemokratų spaudoje iki pirmojo pasaulinio karo buvo nagrinėjami kapitalistinio išnaudojimo klausimai ir jo likvidavimo būdai, socializmo esmė, agrariniai klausimai. Pirmiausia čia turimi galvoje būsimųjų Lietuvos KP įkūrėjų, žymiausių marksistinės-lenininės ekonominės minties Lietuvoje atstovų *V. Mickevičiaus-Kapsuko* (1880—1935) ir *Z. Aleksos-Angariečio* (1882—1940) straipsniai [82]. Tuo laikotarpiu pasirodo ir pirmieji minėtų revoliucinių socialdemokratų darbų leidimai (pavyzdžiui, V. Kapsuko „Darbo diena“, „Kokia mums reikalinga valdžia?“ [83], Z. Angariečio „Ateities surėdymas“, „Materialistiškasis istorijos supratimas“ [84]). V. Kapsukas ir Z. Angarietis straipsniuose ir brošiūrose nagrinėjo ne tik bendruosius marksistinės-lenininės ekonominės teorijos klausimus, bet ir vartojo jos teiginius, analizuodami agrarinį klausimą Lietuvoje, darbininkų klasės padėtį, dalyvaudami teorinėje kovoje su idėjiniais priešais.

1913 m. Rygoje pradėjo eiti „Pravdos“ krypties darbininkų laikraštis „Vilnis“ (1913.XI.—1914.VIII.), kuriame taip pat buvo propaguojama marksistinė-lenininė ekonominė teorija. Tuo laikotarpiu tam tikrą vaidmenį platinant šią teoriją suvaidino ir kiti lietuviškieji leidiniai užsienyje. Londone buvo leidžiamas darbininkų laikraštis „Rankpelnis“ (1907.X.—1923.VI.), kuriame kurį laiką bendradarbiavo V. Kapsukas. 1904 m. Bitėnuose (Rytų Prūsija) pirmą kartą lietuvių kalba buvo išleistas K. Markso ir F. Engelso

[81] Smulkiau apie marksistinių-lenininių idėjų plitimą Lietuvoje XIX a. pabaigoje žr.: *Merkys V.* Narodnikai ir pirmieji marksistai Lietuvoje.— V.: Mintis, 1967.— 161 p.; *Sarmaitis R.* Marksizmo-leninizmo idėjų plitimas Lietuvoje iki 1918 metų.— Kn.: Su marksizmo vėliava. V., 1959, p. 148—165; *Vengrys A.* Iš lenininių idėjų plitimo Lietuvoje istorijos.— LŪ, 1960, Nr 4, p. 105—108.

[82] *Angarietis Z.* Dėl žemės klausimo.— Žarija, 1908, Nr 19, p. 290—294; Nr 20/21, p. 306—311; Nr 22, p. 326—330.— Parašas: Z. A.; *Kapsukas V.* Žemės klausimas.— Naujoji gadynė, 1906, Nr 7, p. 98—102; Nr 8, p. 114—116; *Kapsukas V.* Dar apie žemės klausimą.— Ten pat, Nr 14, p. 210—211; Nr 15, p. 226—230 ir kt.

[83] [*Kapsukas V.*] Darbo diena.— Plymouth, 1905.— 48 p.; *Kapsukas V.* Kokia mums reikalinga valdžia.— [Bitėnai], 1905.— 32 p.— Virš. leid. vieta: Londonas.

[84] *Angarietis Z.* Ateities surėdymas / Pagal A. Bebelį parašė Z. Aleksa.— Philadelphia, 1909.— 46 p.; *Angarietis Z.* Materialistiškasis istorijos supratimas.— Bostonas, 1913.— 80 p.— Virš. aut.: Z. Aleksa.

„Komunistų partijos manifestas“. Jungtinėse Amerikos Valstijose 1918 m. buvo išspausdintas G. Plechanovo (Г. В. Плеханов, 1856—1918) veikalo „Anarchizmas ir socializmas“ vertimas. Ten pat išėjo L. Prūseikos (1887—1961; iki 1911 metų — A. Vabalas) darbas apie K. Marksą [85], P. Kurkulio (g. 1892; pseud.— P. Vardūnas) darbas politinės ekonomijos klausimais [86] ir kt.

Lietuvoje marksistinė-leninininė ekonominė teorija itin ėmė plisti *rengiant ir vykdant 1918—1919 m. proletarinę revoliuciją.* Vien 1918 m. RSDDP Lietuvių sekcijų laikinojo Centro Biuro ir Lietuvos reikalų komisariato prie RTFSR Tautybių reikalų liaudies komisariato iniciatyva buvo išleista apie 70 įvairių darbų lietuvių kalba. Tai marksizmo klasikų veikalų vertimai (pavyzdžiui, išėjo naujas „Komunistų partijos manifesto“ leidimas), kai kurių pasaulinio revoliucinio judėjimo veikėjų knygų vertimai P. Lafargo, (P. Lafargue, 1842—1911) „Socializmas“, *A. Bebelio* (A. Bebel, 1840—1913) „Krikščionybė ir socializmas“ ir kt.), nemaža Lietuvos marksistų darbų, iš jų V. Kapsuko „Ekonominio plėtojimosi keliai“ [87], Z. Angariečio „Imperializmas ir jo pergalėjimas“ ir „Žemės klausimas Lietuvoj“ [88], J. Šepečio (1885—1942?) „Turtas ir darbas“ [89].

Siuose veikaluose nušviesti ir kūrybiškai panaudoti pagrindiniai marksistinės-leninininės ekonominės teorijos teiginiai proletarinei revoliucijai ir socialistiniams pertvarkymams pagrįsti Lietuvoje. Lietuvos KP ir tarybinė vyriausybė 1918 m. sukūrus Tarybų valdžią Lietuvoje pradėjo praktiškai įgyvendinti numatytus politinius ir ekonominius pertvarkymus. Jie buvo plačiai nušviesti Lietuvos komunistinėje spaudoje: „Tiesoje“ (leidžiama nuo 1917.IV), „Komuniste“ (nuo 1918.IV), „Liaudies ūkyje“ (1919 m. išėjo 5 numeriai). Spausdinta medžiaga rodo, kaip kūrybiškai buvo taikomi marksistinės-leninininės ekonominės teorijos teiginiai praktikoje, nors kai kuriais klausimais, pirmiausia — agrariniu, nepavyko išvengti tam tikrų klaidų (pavyzdžiui, nepakankamai buvo vertinamas dvarininkų žemių išdalijimas valstiečiams) [90].

[85] *Prūseika L.* Karolius Marksas: Jo gyvenimo ir mokslo charakteristika.— Brooklyn, 1918.— 246 p.

[86] *Kurkulis P.* Paskaitos iš politiškos ekonomijos / Pagal A. N. Bach'ą.— Philadelphia, 1916 (virš. 1917).— 105 p.

[87] *Kapsukas V.* Ekonominio plėtojimosi keliai.— Voronežas, 1918.— 27 p.— Prieš antr. kript.: V. K. (Naujas leidimas: *Kapsukas V.* Bruožai iš politinės ekonomijos.— K., 1921.— 23 p.).

[88] *Angarietis Z.* Imperializmas ir jo pergalėjimas.— Voronežas, 1918.— 31 p.; *Angarietis Z.* Žemės klausimas Lietuvoj.— Voronežas, 1918.— 31 p.

[89] [*Sepetys J.*] Turtas ir darbas / Pagal Petraškevičių (Strumiliną) parašė J. Š-ys.— Voronežas, 1918.— 71 p.

[90] Smulkiau žr.: *Vengrys A.* Kai kurie Tarybų valdžios Lietuvoje 1918—1919 metais ekonominės politikos klausimai.— AMMD Ekon., 1962, t. 2, p. 77—87; *Selvanas A.* Iš Lietuvos Komunistu partijos agrarinės programos parengimo istorijos.— Ten pat, 1964, t. 4, sąs. 2, p. 23—37.

1919 m. pasmaugus Tarybų valdžią Lietuvoje, Lietuvos KP, veikdama pogrindyje, rengė darbo žmones kovai *už Tarybų valdžios atkurimą* Lietuvoje. Tuo tikslu ji plačiai propagavo marksistinę-leninę ekonominę teoriją ir naudojosi ja konkrečiai tikrovei analizuoti, siekdama sukurti tos kovos programą, strategiją ir taktiką.

Jau 1921 m. pogrindyje buvo organizuojamas nuolatinis politinis mokymas pagal programą, kurioje dominavo ekonominiai klausimai. 1937 m. politinio švietimo būreliai veikė visuose buržuazijos valdomos Lietuvos rajonuose. Be to, revoliucionieriai studijavo marksistinę-leninę ekonominę teoriją buržuazinės Lietuvos kalėjimuose, taip pat įvairiose Tarybų Sąjungos mokymo įstaigose. Panašiai buvo ir su literatūra: iš dalies ji buvo leidžiama pogrindyje, iš dalies užsienyje (pirmiausia TSR Sąjungoje, taip pat Vokietijoje). Skleidžiant Lietuvoje marksistinę-leninę ekonominę teoriją svarbų vaidmenį suvaidino marksizmo-leninizmo klasikų veikalai, išversti į lietuvių kalbą. Buvo išleisti K. Markso „Samdomasis darbas ir kapitalas" (1922), F. Engelso „Komunizmo principai" (1926), naujas K. Markso ir F. Engelso „Komunistų partijos manifesto" vertimas (1936). Sistemingai buvo leidžiami V. Lenino veikalai: pavyzdžiui, buvo išleisti „Trys marksizmo šaltiniai ir trys jo sudėtinės dalys" (1925), „Karlas Marksas" (1928), „Imperializmas, kaip aukščiausioji kapitalizmo stadija" (1934), „Valstybė ir revoliucija" (1937) ir kt. Lietuvių kalba buvo leidžiami ir Komunistų Internacionalo, VKP(b), Lietuvos KP dokumentai. Buvo išleisti kai kurie užsienio autorių darbai, iš jų F. Mėringo (F. Mehring, 1846—1919) „K. Markso „Kapitalas", A. Bogdanovo (А. А. Богданов, 1873—1928) „Įžanga į politinę ekonomiją" ir kt.

Tuo laikotarpiu išėjo nemaža Lietuvos marksistų — Lietuvos KP veikėjų veikalų. Marksistinės-leninės ekonominės teorijos plitimui didelę reikšmę turėjo tokie V. Kapsuko darbai, kaip „Bruožai iš politinės ekonomijos" (1921; tai naujas jau minėto veikalo „Ekonominio plėtojimosi keliai" leidimas), „Pranešimas apie Trečiįjį Lietuvos Komunistų partijos suvažiavimą" (1922), „Pirmoji Lietuvos proletarinė revoliucija ir Sovietų valdžia" (1934), „Litva" (1934; rusų kalba) ir kt.[91]; Z. Angariečio „Ekonominė ir politinė padėtis Lietuvoje" (1921), „Ką Komunistų partija padarys, kada Lietuvoje bus Sovietų valdžia?" (1932) ir kt.[92]

[91] *Kapsukas V.* Pranešimas apie Trečiįjį Lietuvos Komunistų partijos suvažiavimą.— [Smolenskas], 1922.— 46 p.; *Kapsukas V.* Pirmoji Lietuvos proletarinė revoliucija ir Sovietų valdžia.— Chicago, 1934.— 240 p.— Prieš antr. aut.: V. Mickevičius-Kapsukas.

[92] *Angarietis Z.* Ekonominė ir politinė padėtis Lietuvoje.— [Smolenskas], 1921.— 35 p.; *Angarietis Z.* Ką Komunistų partija padarys, kada Lietuvoje bus Sovietų valdžia?— [Berlynas], 1932.— 24 p.

Daug V. Kapsuko, Z. Angariečio, K. Poželos (1896—1926), A. Sniečkaus (1903—1974) ir kitų Lietuvos KP veikėjų teorinių straipsnių buvo išspausdinta periodinėje spaudoje, pirmiausia žurnaluose „Komunistas“, „Komunaras“ (1921—1923), „Kibirkštis“ (1924.I—1926.IX), „Balsas“ (1928.I—1933.V), „Priekalas“ (1931. III—1938.II)[93].

1938 m. Lietuvos KP CK parengė ir išleido „Politinio lavinimosi vadovėlį“[94]. Pirmoji jo dalis buvo skirta kapitalizmui ir imperializmui, o trečioji — socializmui ir komunizmui. Šis vadovėlis — pirmasis sistemingas marksistinės-lenininės ekonominės teorijos išdėstymas lietuvių kalba.

Nurodytoje literatūroje nagrinėjami svarbiausieji marksistinės-lenininės ekonominės teorijos klausimai, bet didžiausias dėmesys skiriamas ekonominiam mokymui apie imperializmą ir bendrąją jo krizę, ekonominėms socializmo problemoms (ypač nepui, socialistinei industrializacijai ir kolektyvizacijai, socialistinių gamybinių santykių esmei, praktiniam socializmo patyrimui TSR Sąjungoje).

1919—1940 metais marksistinė-lenininė ekonominė teorija Lietuvoje ne tik propaguojama, bet ir toliau vystoma Lietuvos KP dokumentuose, jos veikėjų veikaluose, analizuojant konkrečius buržuazinės Lietuvos reiškinius. Tai padėjo rengti ir tikslinti partijos strategiją ir taktiką. Lietuvos KP III (1921) ir IV (1924) suvažiavimų, III (1926) ir IV (1927) konferencijų dokumentuose, V. Kapsuko ir Z. Angariečio straipsniuose išanalizuota politinė ir ekonominė buržuazinės Lietuvos padėtis ir, tuo remiantis, padarytos išvados apie jos ekonomikos raidos pobūdį, darbininkų klasės padėtį, socialinės ir ekonominės padėties ypatybes[95].

Ketvirtojo dešimtmečio pradžioje Lietuvos marksistai ypatingą dėmesį skyrė *1929—1932 m. pasaulinei ekonominei krizei* ir jos pasireiškimui buržuazinės Lietuvos ekonomikoje. Ta ekonominė krizė ir jos padariniai Lietuvos ekonomikai išsamiai analizuojami Lietuvos KP dokumentuose: politinio biuro (1930.V.2), CK plenumų (1931, 1932, 1934), ypač IV (1935) konferencijos nutarimuo-

[93] *Kapsukas V.* Mokslinio komunizmo užgimimas.— Komunaras, 1923, Nr 2, p. 33—35; *Kapsukas V.* Kaip išnaudojami Lietuvos valstiečiai.— Balsas, 1929, Nr 24, p. 1136—1137; *Angarietis Z.* Lietuva buržuazėja.— Kom., 1921, Nr 12, p. 217—218.— Parašas: M. B-is; *Angarietis Z.* Lietuvos partijos ir Lietuvos ekonomika.— Kibirkštis, 1926, Nr 12, p. 15—22; [*Požela K.*] Kaimo raudos.— Darbininkų atstovas, 1926, Nr 30, p. 5; *Sniečkus A.* Komunistų Internacionalo VII kongresas.— Priekalas, 1935, Nr. 8, p. 465—474.— Parašas: A. Beržas.

[94] Politinio lavinimosi vadovėlis.— K., 1938.— Sąs. 1—3, 1 nenum. sąs.

[95] Smulkiau žr.: *Vengrys A.* Lietuvos Komunistų partija apie buržuazinės Lietuvos ekonominės raidos etapus.— AMMD Ekon., 1964, t. 4, sąs. 2, p. 39—49; *Česnavičius V.* Ekonominės Z. Angariečio pažiūros.— V.: Mintis, 1976.— 181 p.

se, taip pat partijos veikėjų darbuose (pavyzdžiui, V. Kapsuko knygoje „Litva"). Ši analizė rodo, kad marksistinė-leninine ekonominė teorija buvo kūrybiškai taikoma konkrečiomis buržuazinės Lietuvos sąlygomis [96].

Lietuvos Komunistų partija ir jos veikėjai ypač didelį dėmesį skyrė krašto *agrariniu santykių* analizei. Tai sąlygojo tiek buržuazinės Lietuvos ekonomikos agrarinis pobūdis, tiek būtinumas patikslinti kai kuriuos partijos agrarinės politikos teiginius. Lietuvos KP dokumentuose (pirmiausia jos III ir IV suvažiavimų, IV konferencijos, CK rugsėjo (1923), birželio (1928) plenumų nutarimuose), kai kuriose brošiūrose (pavyzdžiui, V. Kapsuko „Pranešime apie Tretįjį Lietuvos Komunistų partijos suvažiavimą", Z. Angariečio brošiūrose „Buožės neduos žemės" ir „Žemės klausimo rišimas Tarybų Lietuvoje" (1920) ir kt.[97]), partijos veikėjų straipsniuose [98] nuodugniai marksistiškai analizuojami buržuazinės Lietuvos agrariniai santykiai, jų raidos perspektyvos, kaimo darbo žmonių padėtis. Atsižvelgiant į šią analizę, buvo ištaisytos anksčiau darytos klaidos agrariniu klausimu ir tuo patikslinti programiniai partijos teiginiai: numatytas stambiosios žemėvaldos nacionalizavimas ir konfiskavimas, daugumos šių žemių išdalijimas bežemiams ir mažažemiams valstiečiams [99].

Propaguodami marksistinę-leninine ekonominę teoriją, Lietuvos marksistai nuolat atkakliai kovojo su įvairiomis buržuazinėje Lietuvoje paplitusiomis *buržuazinėmis ir smulkiaburžuazinėmis* teorijomis (pavyzdžiui, buržuazine Lietuvos ypatingo vystymosi kelio koncepcija, reformistine Lietuvos socialdemokratijos koncepcija apie socializmo esmę ir būdus į jį pereiti). Šiai kovai ypač didelę reikšmę turėjo kai kurie partijos dokumentai (pavyzdžiui, Lietuvos KP III suvažiavimo medžiaga, CK tezės apie kooperaciją (1923), CK 1929 metų plenumo medžiaga, Z. Angariečio kny-

[96] Smulkiau žr.: *Vengrys A.* Ekonominių krizių klausimai Lietuvos marksistų raštuose 1928—1938 metais.— MAD Ser. A., 1958, t. 1, p. 3—17; *Vederaitė D.* Ekonominiai klausimai V. Mickevičiaus-Kapsuko raštuose 1917—1934 m.— VUMD, 1960, t. 34, Ekon., t. 1, p. 5—18.

[97] *Angarietis Z.* Buožės neduos žemės.—[Smolenskas], 1920. — 15 p.; *Angarietis Z.* Žemės klausimo rišimas Tarybų Lietuvoje.—[Smolenskas], 1920.— 31 p.

[98] *Kapsukas V.* Žemės klausimas Sovietų Lietuvoj ir Baltarusijoj.— Komunaras, 1922, Nr 11, p. 329—333; Nr 12, p. 374—378; *Angarietis Z.* Žemės reforma Lietuvoj 1926 m.— Balsas, 1928, Nr 10, p. 226—227.— Parašas: M. Bevardis.

[99] Smulkiau žr.: *Vederaitė D.* Agrariniai klausimai V. Mickevičiaus-Kapsuko raštuose 1918—1935 metais.— AMMD Ekon., 1968, t. 8, sąs. 1, p. 5—29; *Vengrys A.* Agrariniai klausimai Lietuvos marksistų raštuose 1920—1930 m.— MAD Ser. A, 1958, t. 2, p. 3—17; *Selvanas A.* Iš Lietuvos Komunistų partijos agrarinės programos...— AMMD Ekon., 1964, t. 4, sąs. 2, p. 23—27; *Česnavičius V.* Ekonominės Z. Angariečio pažiūros.— V., 1976, p. 140—174.

gos ir brošiūros „Lietuvos revoliucinio judėjimo ir darbininkų kovos istorija“ (1921), „Antrosios Lietuvos socialdemokratų partijos darbai ir mokslas“ (1925), „Krikščionių demokratų mokslas“ (1925), „Liaudininkų ir socialdemokratų valdžios darbai“ (1928)[100], minėtoji V. Kapsuko knyga „Litva“, kai kurie jų straipsniai[101]).

Komunistinėje literatūroje, priešingai buržuazinių ideologų tvirtinimams, buvo argumentuotai įrodyta, kad Lietuva vystėsi ne ypatingu (nekapitalistiniu), o kapitalistiniu, smulkiaburžuazinei šaliai būdingu, keliu. Iš atliktos analizės buvo daroma išvada, kad toks vystymasis formuoja objektyvias prielaidas socialistinei revoliucijai, buvo parodyta, kad kelias į socializmą eina ne per kooperaciją, kaip tvirtino kai kurie socialdemokratai, o per visuomenės ekonominės struktūros revoliucinius pertvarkymus[102].

Marksistinės-lenininės ekonominės teorijos vystymasis ir plitimas suvaidino svarbų vaidmenį Lietuvos liaudies kovoje už Tarybų valdžios atkūrimą. Ši kova, vadovaujant Lietuvos KP ir padedant Tarybų Sąjungos tautoms, 1940 m. baigėsi pergale.

Pagrindinės politekonominių tyrimų kryptys Tarybų Lietuvoje

Istoriškai susiklostė taip, kad didesnioji Tarybų Lietuvos politinės ekonomijos specialistų dalis dirba respublikos aukštosiose mokyklose, daugiausia tokiose stambiose, kaip Vilniaus V. Kapsuko universitetas, Kauno A. Sniečkaus politechnikos institutas, Lietuvos žemės ūkio akademija, Vilniaus inžinerinis statybos institutas.

[100] *Angarietis Z.* Lietuvos revoliucinio judėjimo ir darbininkų kovos istorija.— Smolenskas, 1921.— T. 1—2; *Angarietis Z.* Antrosios Lietuvos socialdemokratų partijos darbai ir mokslas.—[Smolenskas], 1925.— 88 p.— Prieš antr. aut.: M. Beržas. Virš. leid. vieta: Kaunas; *Angarietis Z.* Krikščionių demokratų mokslas.—[Smolenskas], 1921.— 27 p.; *Angarietis Z.* Liaudininkų ir socialdemokratų valdžios darbai.— Tilžė, 1928.— 33 p.

[101] *Angarietis Z.* Ne socializmas, o pagražintas kapitalizmas.— Balsas, 1929, Nr 4, p. 168—169.— Parašas: M. B.; *Kapsukas V.* Kaip socialdemokratų vadai gina kapitalistų pelną.— Ten pat, 1931, Nr 24, p. 593—594.— Parašas: V. K. Smulkiau apie komunistinę literatūrą lietuvių kalba 1917—1940 m. žr.: *Mertinienė E.* Komunistinės literatūros leidimas lietuvių kalba 1917—1940 metais.— LKP istorijos klausimai, 1964, t. 4, p. 206—213.

[102] Smulkiau žr.: *Венгрис А.* Борьба КП Литвы против антимарксистских экономических концепций, отрицавших возможность социалистической революции в Литве.— Уч. зап. кафедр полит. экон. Высш. парт. школы при ЦК КПСС и местных высш. парт. школ, 1961, вып. 3, с. 164—174; *Česnavičius V.* Ekonominės Z. Angariečio pažiūros, p. 51—94; *Juknienė G.* LKP taktika kovoje prieš socialdemokratų ideologiją ir politiką 1920—1926 m.— LKP istorijos klausimai, 1967, t. 6, p. 55—67.

Todėl mokslinius politinės ekonomijos tyrimus daugiausia vykdo aukštųjų mokyklų mokslininkai.

Iki 8 dešimtmečio vidurio šie tyrimai buvo atliekami kartu su moksliniais darbais, vykdomais kitose aukštųjų mokyklų ekonominėse katedrose. Ir taip buvo pirmiausia dėl problematikos bendrumo. Nemaža dėmesio buvo skiriama pagrindinių buržuazinio Lietuvos laikotarpio ir Tarybų Lietuvos liaudies ūkio vystymosi tendencijų tyrimui, kolūkių ūkinio organizacinio stiprinimo klausimams. *Agrarinė* problematika visada užėmė svarbią vietą Lietuvos politinės ekonomijos tyrėjų darbuose; daug dėmesio šiai tematikai skyrė Lietuvos TSR nusipelnęs mokslo veikėjas profesorius M. Lola. Jis, jo bendradarbiai ir mokiniai šiais klausimais paskelbė nemaža darbų [103].

Svarbią vietą mokslinėje veikloje užėmė ir *socialinės ekonominės minties* vystymosi Lietuvoje klausimai. Šiuose tyrimuose buvo nagrinėjamos ekonominės teorijos ir Lietuvos pagrindinių partijų programos ikitarybiniu laikotarpiu. Reikšmingą darbą šia problematika parašė J. Maiminas (dabar Maskvos valstybinio universiteto profesorius) [104]. Šioje knygoje autorius analizuoja pagrindines socialinės ekonominės minties raidos kryptis buržuazinėje Lietuvoje, pateikia buržuazinių ir smulkiaburžuazinių partijų programų analizę. Ikisocialistinio laikotarpio Lietuvos socialinės ekonominės minties istorijos tyrimo baruose sėkmingai darbuojasi ekon. m. kand. V. Lukoševičius [105].

Respublikos politinės ekonomijos tyrėjai nušvietė marksistinės ekonominės minties Lietuvoje formavimosi ir vystymosi istoriją, aiškino ir įprasmino Lietuvos Komunistų partijos įkūrėjų ir organizatorių V. Mickevičiaus-Kapsuko ir Z. Angariečio idėjas [106]. Ši

[103] *Lola M.* Darbo apmokėjimas kolūkiuose.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, 1954.— 136 p.; *Лола М.* Об использовании трудодня при измерении производительности труда в колхозах.— Вопр. экономики, 1956, № 7, с. 121—131; *Tamošiūnas J.* Lietuvos žemės ūkio raida ir jos problemos.— V.: Mintis, 1974.— 238 p.; *Krasauskas S.* Diferencinė žemės renta.— V.: Mintis, 1975.— 55 p.; *Dvilevičius J.* Asmeninių ir kolektyvinių materialinių interesų derinimo kolūkiuose klausimai.— AMMD Ekon., 1969, t. 9, sąs. 1, p. 5—20; *Birutytė D.* Kaupimas, gamybiniai fondai ir darbo našumas kolūkiuose.— Ten pat, 1968, t. 6, sąs. 3, p. 19—36; *Kriukelis L.* Kolūkinės gamybos prekingumas ir grynosios pajamos.— Ten pat, 1975, t. 13, sąs. 1, p. 73—85.

[104] *Maiminas J.* Teorijos ir tikrovė.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, 1960.— 232 p.

[105] *Lukoševičius V.* Fašistinės socialinės ekonominės koncepcijos Lietuvoje.— AMMD Ekon., 1979, t. 16, p. 38—49.

[106] *Vederaitė D.* Agrariniai klausimai V. Mickevičiaus-Kapsuko raštuose 1918—1935 metais.— AMMD Ekon., 1968, t. 8, sąs. 1, p. 5—29; *Vengrys A.* Lietuvos Komunistų partija apie buržuazinės Lietuvos ekonominės raidos etapus.— Ten pat, 1964, t. 4, sąs. 2, p. 39—49; *Česnavičius V.* Ekonominės Z. Angariečio pažiūros.— V., 1976.— 181 p.

tyrimų kryptis tebėra aktuali ir nėra abejonės, kad tyrimai bus tęsiami.

Aštuntojo dešimtmečio antroje pusėje vis daugiau dėmesio skiriama politinės ekonomijos metodologinių problemų tyrimui. Siekiama, kad tyrimai būtų vis labiau kompleksiški, bandoma koordinuoti aukštųjų mokyklų dėstytojų ir mokslinio tyrimo institutų mokslininkų mokslinę veiklą.

Prie ekonominės teorijos vystymo respublikoje prisidėjo daugelis veiksnių. Svarbų vaidmenį suvaidino TSKP CK nutarimo „Dėl priemonių dar labiau išvystyti visuomenės mokslams ir pakelti jų vaidmeniui komunizmo statyboje" (1967) įgyvendinimas. Jame pabrėžta, kad reikia toliau vystyti teorinę mintį, nuodugniau analizuoti socialinį vystymąsi. Kita vertus, kiekybinis ir kokybinis politekonomų kadrų augimas leido imtis vis gilesnių ir platesnių tyrimų, spręsti naujas problemas. Tam tikrą vaidmenį suvaidino ir tai, kad respublikoje buvo įsteigtos dvi stambios mokslo įstaigos: Žemės ūkio ekonomikos mokslinio tyrimo institutas ir Lietuvos TSR valstybinio plano komiteto liaudies ūkio planavimo ir ekonomikos mokslinio tyrimo institutas. Vadinasi, be Lietuvos TSR MA Ekonomikos instituto, ekonominių tyrimų ėmėsi dar du stambūs mokslo centrai. Taip pat išaugo aukštųjų mokyklų ekonomikos fakultetai.

Didinant mokslinių tyrimų efektyvumą, prireikė juos vykdyti kompleksiškiau, nubrėžti naujas, perspektyvesnes kryptis. Pradėta ieškoti būdų, padedančių *koordinuoti tyrimus* tarprespublikiniu mastu. 1974 m. buvo įsteigta Pabaltijo politinės ekonomijos specialistų mokslinės tiriamosios veiklos koordinavimo taryba, kuri parengė koordinavimo planą (dabar jis sudarytas iki 1985 m.). Pagal šį planą sudarytos tarprespublikinės probleminės grupės. Joms vadovauja moksliniai konsultantai — žymiausi konkrečios kompleksinės problemos tyrimo specialistai. Koordinavimo taryba vadovauja kasmet rengiamų tarprespublikinių mokslinių metodinių konferencijų darbui. Tų konferencijų medžiaga leidžiama teminiais rinkiniais [107].

Respublikinis ir tarprespublikinis tiriamojo darbo koordinavimas padėjo skatinti ir suvienyti atskirų kolektyvų pastangas, sutrumpinti temų įvykdymo terminus. Vis labiau ryškėja respublikos politinės ekonomijos katedrų vykdomų tyrimų pagrindinės kryptys, jų vaidmuo viso Pabaltijo regiono politekonominiuose tyrimuose.

[107] Dviejų paskutiniųjų konferencijų, surengtų Lietuvoje, medžiaga paskelbta šiuose rinkiniuose: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII Межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик.— В., 1978.— 404 с.; Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик.— В., 1981.— 181 с.

Vilniaus universiteto politinės ekonomijos katedrų kolektyvai tiria liaudies gerovės, paskirstymo santykių ir socialistinio gyvenimo būdo problemas, nagrinėja kai kuriuos socialistinio ūkio mechanizmo aspektus Kauno politechnikos instituto politinės ekonomijos katedroje nagrinėjami darbo jėgos reprodukcijos klausimai.

Padaugėjo darbų, skirtų politinės ekonomijos *metodologinėms* problemoms, ypač toms, kurios aktualiausios sukūrus mūsų šalyje išsivysčiusią socialistinę visuomenę. Išleista darbų, kuriuose gvildenami visuomeninės gamybos ir socialinių ekonominių tyrimų metodologiniai klausimai, gamybinių jėgų ir gamybinių santykių sąveika, socialistinės nuosavybės esmė, kritikuojamas jos antimarksistinis traktavimas [108].

Svarbus darbas atliekamas tiriant *vartojimo kapitalizmo sąlygomis* klausimus [109]. Tačiau pagrindinį dėmesį respublikos politinės ekonomijos specialistai skiria *liaudies vartojimo, asmeninių poreikių, paskirstymo santykių, liaudies gerovės socializmo sąlygomis* klausimams.

Šie tyrimai glaudžiai susiję su Vilniaus universiteto profesoriaus, ekonomikos mokslų daktaro A. Šileikos moksline veikla. Jam aktyviai dalyvaujant su Latvijos ir Estijos politinės ekonomijos katedrų kolektyvais buvo parengta monografija apie liaudies gerovę [110].

Atliekant šios krypties tyrimus, pradiniu laikotarpiu aiškiai išryškėjo siekimas išsiaiškinti bendriausias liaudies vartojimo raidos tendencijas, palyginti darbo žmonių gyvenimo lygį kapitalizmo ir socializmo sąlygomis, parodyti laimėjimus šioje srityje ir jų ištakas. Moksliniai tyrimai palengva apimdavo vis gilesnius šios problemos „klodus“: gyventojų pajamų formavimosi dėsningumus, įvairių socialinių grupių vartojimą, būtinąjį ir pridedamąjį produktą, jų sąveiką su darbo jėgos reprodukcija, liaudies vartojimo vystymusi ir kt.[111]

[108] *Ladukas Č.* Visuomeninės gamybos vystymosi metodologinės problemos.— V.: Mintis, 1977.— 175 p.; *Čičinskas J.* Visuomeninė nuosavybė: esmė, formos, raida.— V.: Mintis, 1980.— 103 p.; *Чичинскас И.* Социал-реформистская трактовка общественной собственности.— Экон. науки, 1975, № 11, с. 94—100.

[109] *Бурачас А. И.* Теории спроса.— М.: Мысль, 1970.— 248 с.: *Бурачас А. И.* Моделирование личных расходов в развитых капиталистических странах.— М.: Наука, 1975.— 463 с.

[110] Народное благосостояние при социализме.— Рига: Зинатне, 1979.— 163 с.

[111] *Шилейка А.* Необходимый продукт как экономическая категория социализма.— В.: Минтис, 1976.— 287 с.; *Miškinis J.* Paskirstymas pagal darbą. Visuomeniniai vartojimo fondai.— V.: Mintis, 1969.— 61 p.; *Ginaitė S.* Tarybų Lietuvos gyventojų pajamos.— V.: Mintis, 1970.— 309 p.; *Шилейка А.* К вопросу о действии закона распределения по труду.— Экон. науки, 1970, № 11, с. 54—58; *Шилейка А., Добровольскас А.* Изменение содержания воспроизвод-

Vis daugiau dėmesio skiriama tyrimui siekiant išsiaiškinti vartojimo reikšmę socialistinio gyvenimo būdo formavimuisi [112]. Dvi aptariamų tyrimų problemos įtrauktos į TSRS aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo ministerijos pagrindinių mokslinių tyrimų visuomenės mokslų srityje 1981—1985 metams koordinacinį planą. Tai „Tarybinės liaudies gyvenimo lygio kilimas ir darbo jėgos reprodukcijos regioninės ypatybės“ ir „Išsivysčiusios socialistinės visuomenės materialinių ir dvasinių poreikių struktūra ir jų sąveikos valdymo mechanizmas“ [113].

Atliekami tyrimai, susiję su *socialistinės visuomeninės reprodukcijos* problemų sprendimu. Čia tiriami struktūriniai respublikos liaudies ūkio pakitimai, jų socialinės ir ekonominės priežastys, proporcijų optimizavimo klausimai, jų racionalumo ir ekonomiškumo nustatymo principai, ekonominio išsivystymo lygio įtaka liaudies ūkio augimo tempui [114].

Pradėta tirti kai kuriuos *ūkio mechanizmo, liaudies ūkio valdymo, ūkiskaitos, ekonominio ir materialinio skatinimo, ekonominio efektyvumo klausimus* [115]. Žengtas platus žingsnis tiriant regioninius ekonominius ryšius [116].

Politinės ekonomijos katedrų dėstytojai nuveikė tam tikrą darbą, rengdami *mokomąją literatūrą*. Vilniaus universiteto politinės ekonomijos katedros profesoriai D. Budrys ir M. Lola yra parašę

ства рабочей силы в процессе развития производственных отношений зрелого социализма.— Уч. зап. / Тарт. ун-т, 1979, вып. 494. Тр. по политэкономии, т. 9. Рабочая сила и ее использование, с. 14—25; *Mikučionis P.* Būtinojo produkto kolūkiuose klausimu.— AMMD Ekon., 1969, t. 9, sąs. 1, p. 21—28; *Венгере Б.* Организация и оплата труда в производственных бригадах.— Экон. науки, 1980, № 6, с. 102—105; *Jarmašauskienė D.* Ekonominė darbo jėgos forma socialistinėje visuomenėje.— AMMD Ekon., 1969, t. 9, sąs. 1, p. 63—70.

[112] *Гинайте С., Шилейка А.* Сущность и дальнейшее развитие социалистического образа жизни.— Экон. науки, 1980, № 6, с. 31—40.

[113] *Толыпин Ю.* Межвузовская координация основных научных исследований в 1981—1985 гг.— Экон. науки, 1982, № 1, с. 114—115.

[114] *Skominas V.* Visuminio visuomeninio produkto vertinės sudėties kitimo klausimu.— AMMD Ekon., 1973, t. 12, sąs. 1., p. 19—30; *Boreikaitė E.* Socialistinės reprodukcijos tempai ir dviejų visuomeninės gamybos padalinių santykis.— V.: Mintis, 1968.— 52 p.; *Vengrys A.* Kaupimo normos optimalumo socialistinėje visuomenėje klausimu.— AMMD Ekon., 1968, t. 6, sąs. 3, p. 5—17; *Гайжюнас Ю.* О тенденциях в изменении профессионального состава рабочих Литовской ССР.— Там же, 1965, т. 5, вып. 3, с. 71—84.

[115] *Венгрис А.* Управление экономическими системами при социализме.— В.: Минтис, 1978.— 240 с.; *Гилис П.* К вопросу о включении управления в предмет политической экономии.— AMMD Ekon., 1980, t. 18, p. 5—14; *Gronskas V.* Ūkiskaitos mechanizmas.— V.: Mintis, 1981.— 183 p.; *Kindurys V.* Ekonominis socialistinės gamybos skatinimas. — V.: Mintis, 1977. — 168 p.; *Скоминас В.* Эффективность производства: сущность, измерение и динамика.— Экон. науки, 1980, № 6, с. 24—31.

[116] *Jablonskis A.* Tarybų Lietuvos ekonomika ir jos ryšiai.— V.: Mintis, 1968.— 216 p.; *Jablonskis A.* Lietuvos ekonomika TSRS liaudies ūkio komplekse.— V.: Mintis, 1980.— 208 p.

mokymo priemonių [117]. Vilniaus universiteto politinės ekonomijos dėstytojų jėgomis buvo išleistas politinės ekonomijos vadovėlis studentams, studijuojantiems pagal 100—140 valandų programą [118].

Nuolat kylanti Lietuvos politinės ekonomijos dėstytojų kvalifikacija, jų sukaupta nemaža mokslinių tyrimų patirtis, sėkmingas mokslinio darbo koordinavimas respublikoje ir tarp respublikų — visa tai yra palankios prielaidos politinės ekonomijos moksliniams tyrimams toliau plėtoti, pirmiausia jos aktualiausiais klausimais [119].

[117] *Budrys D.* Politinės ekonomijos apybraižos.— V.: Mintis, 1964.— 327 p.; *Budrys D.* Buržuazinių ekonominių teorijų istorijos apybraižos: Apybraiža 1.— V., 1971.— 167 p.; *Lola M.* K. Markso ir F. Engelso ekonominiai veikalai.— V., 1964.— 95 p.; *Lola M.* V. Lenino ekonominiai veikalai.— V., 1966.— 87 p.

[118] Politinė ekonomija.— V.: Mintis, 1969.— 484 p.

[119] Smulkiau apie Vilniaus universiteto politinės ekonomijos dėstytojų mokslinius tyrimus pokario laikotarpiu žr.: Vilniaus universitetas.— V., 1966, p. 258—260; Vilniaus universiteto istorija, 1940—1979.— V., 1979, p. 325—346; История Вильнюсского университета (1579—1979).— В., 1979, с. 302—308; A short history of Vilnius university.— V., 1979, p. 231—237; *Jablonskis A., Miškinis J.* Moksliniai tyrimai Vilniaus V. Kapsuko universiteto politinės ekonomijos katedrose pokario laikotarpiu ir jų rezultatai.— AMMD Ekon., 1979, t. 16, p. 20—28; *Грегораускас М.* Подготовка экономических кадров и развитие экономической науки в Вильнюсском университете.— Там же, с. 29—37.

Santrumpos
Сокращения

AMMD — Lietuvos TSR aukštųjų mokyklų Mokslo darbai
antr. — antraštė
art. — artykul
aut. — autor, autorius
b. m. — be metų
conf. — conference
cz. — część
č. — čast, číslo
čas. — časopis
dėst. — dėstytojas
d-ja — draugija
ed. — edycja
ekon. — ekonomický, ekonomiczny, ekonominis
ekon. m. — ekonomikos mokslai
Ekon. — „Ekonomika"
franc. — francuski
H. — Heft
Hochsch. — Hochschule
inst. — institut
in-tas — institutas
intern. — international
jęz. — język
Jg — Jahrgang
K. — Kaunas
kap. — kapitola
KB — „Kultūros baras"
Kom. — „Komunistas"
konf., Konf. — konferencija, konferencja, Konferenz
koop. — kooperatinis
Koop. — „Kooperatininkas"
KPI — Kauno A. Sniečkaus Politechnikos institutas
kript. — kriptonimas
l. — leaf
lap. — lapas
LĮ — „Laikas ir įvykiai"
Liet. ūkis — „Lietuvos ūkis"
LIMTI — Lietuvos Mokslinės techninės informacijos ir techninės ekonominės analizės mokslinio tyrimo institutas
LKKI — Lietuvos valstybinis kūno kultūros institutas
LU — Lietuvos universitetas
LŪ — „Liaudies ūkis"
LVA — Lietuvos Veterinarijos akademija
LŽŪA MD — Lietuvos Žemės ūkio akademijos Mokslo darbai
MAD Ser. A — Lietuvos TSR Mokslų akademijos Darbai. Ser. A. Visuomenės mokslai
mat. — matematický
matem. — matematinis
medž. — medžiaga
MG — „Mokslas ir gyvenimas"
międzynar. — międzynarodowy
MT — „Mokslas ir technika"
N. romuva — „Naujoji romuva"
N. S. — nouvelle série
nauk. — naukowy
nt — na temat
odb. — odbitka
oprac. — opracował
pol. — polski
posk. — poskyris
praw. — prawniczy, prawny
r. — rok
rocz. — rocznik
roč. — ročník
s., S. — stránka, stronica, Seite
S.-Abdr. — Sonderabdruck
Soc. ŽŪ — „Socialistinis žemės ūkis"
socjol. — socjologiczny
spec. — specialybė
Taryb. m-kla — „Tarybinė mokykla"
techn. m. — technikos mokslai

TŪ — „Tautos ūkis“
t-wo — towarzystwo
Univ., uniw. — Universität, uniwersytecki, uniwersytet
un-tas — universitetas
V. — Vilnius
VDU — Vytauto Didžiojo universitetas
visuom. m. — visuomeniniai mokslai
VPI — Vilniaus valstybinis pedagoginis institutas
VU — Vilniaus universitetas
VUMD — Vilniaus valstybinio V. Kapsuko universiteto Mokslo darbai
wyd-wo — wydawnictwo
wydz. — wydział
Wiss. — Wissenschaft, wissenschaftlich
Z., z. — Zeitschrift, zeszyt
ŽŪ — „Žemės ūkis“
авт. — автор
буржуаз. — буржуазный
В. — Вильнюс
вестн. — вестник
Вильн. — Вильнюсский
Вопр. экономики — «Вопросы экономики»
всесоюз. — всесоюзный
ВУ — Вильнюсский государственный университет им. В. Капсукаса
докл. — доклад
изд. — издание
изд-во — издательство
ин-т — институт
ИСИ — Институт социологических исследований
К. — Каунас
Каун. — Каунасский
Ком. — «Коммунист» (Вильнюс)
конф. — конференция
л. — лист
Л. — Ленинград
Ленингр. — Ленинградский
ЛИФК — Литовский государственный институт физической культуры
М. — Москва
МГУ — Московский университет им. М. В. Ломоносова
Моск. — Московский
обл. — область
парал. — параллельный
План. хоз-во — «Плановое хозяйство»
посвящ. — посвященный
преп. — преподаватель
Прибалт. — Прибалтийский
пром-сть — промышленность
разд. — раздел
разработ. — разработка
СВ — «События и время»
совещ. — совещание
сообщ. — сообщение
с.-х. — сельскохозяйственный
Тарт. — Тартуский
тез. — тезисы
тр. — труды
ун-т — университет
уч. зап. — ученые записки
хоз-во — хозяйство

B

Juozas BAGDANAVIČIUS

1933.V.14

1955 m. baigė Lietuvos žemės ūkio akademiją, žemės ūkio ekonomikos ir organizavimo specialybę. 1966 m. Minske apgynė kandidatinę disertaciją tema „Pastovios ir efektyvios pašarų bazės sudarymo klausimai (Lietuvos TSR Vidurio zonos tarybinių ūkių pavyzdžiu)". Docento vardas suteiktas 1971 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1967 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universiteto Kauno vakariniame fakultete, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Юозас БАГДАНАВИЧЮС

В 1955 г. окончил Литовскую сельскохозяйственную академию по специальности экономики и организации сельского хозяйства. В 1966 г. в Минске защитил кандидатскую диссертацию на тему «Вопросы создания устойчивой и эффективной кормовой базы (на примере совхозов Средней зоны ЛитССР)». Звание доцента присвоено в 1971 г. Политическую экономию преподает с 1967 г. Работает на Каунасском вечернем факультете Вильнюсского университета им. В. Капсукаса, читает курс политической экономии социализма.

1. Už tarybinių ūkių rentabilų darbą / J. Bagdanavičius, V. Gureckas.— LŪ, **1963**, Nr 9, p. 265—268.
За рентабельную деятельность совхозов.

2. Ką duoda Lietuvos žemdirbiams TSKP CK kovo Plenumo (1965 m.) nutarimai / J. Bagdanavičius, B. Grabauskas, V. Gureckas, V. Ramanauskas, V. Vaikutis, A. Dikčius.— V., **1965**.— 17 p.
Что дают литовским хлеборобам решения мартовского (1965 г.) Пленума ЦК КПСС.

3. Экономико-математические методы в сельском хозяйстве.— Ком., **1966**, № 2, с. 32—34.— То же. На литов. яз.— Kom., 1966, Nr 2, p. 31—33.

4. V. Leninas apie prekinius-piniginius santykius socialistinėje visuomenėje.— Kn.: Trumpi pranešimai: (Šešioliktosios dėst. moksl. konf. medž.) 1970 m. bal. 13—18 d. / LZŪA. K., **1970**, p. 31—34.— Str. aut.: J. Bagdonavičius (!).
В. Ленин о товарно-денежных отношениях в социалистическом обществе.

5. LTSR žemės ūkio istoriniai-ekonominiai aspektai.— Kn.: Trumpi pranešimai: (Septynioliktosios dėst. moksl. konf. medž.) 1971 m. bal. 12—16 d. / LZŪA. K., **1971**, p. 20—21.— Str. aut.: J. Bagdonavičius (!).
Историко-экономические аспекты сельского хозяйства Литовской ССР.

6. Lietuvos žemės ūkio pasiekimai Tarybų valdžios metais.— Kn.: Lietuva — tarybiniu keliu: Visuom. m. resp. konf., skirtos TSRS įkūrimo 50-mečiui, medž. [1972]. K., **1974**, p. 193—195.
Достижения сельского хозяйства Литвы за годы Советской власти.

7. TSKP XXIV suvažiavimas apie ekonominę partijos politiką dabartiniame etape.— Kn.: Socialistinės žemės ūkio gamybos mokslinis valdymas: (Mokymo priemonė kolūkių, taryb. ūkių, susivienijimų vadovams ir vyriaus. specialistams). V., **1974**, p. 12—19.
XXIV съезд КПСС об экономической политике партии на современном этапе.

8. TSRS ekonomika — išvystytos socialistinės visuomenės ekonomika.— Ten pat, p. 3—11.
Экономика СССР — экономика развитого социалистического общества.

9. TSRS ir socialistinių šalių ekonominis bendradarbiavimas.— Ten pat, p. 20—26.
Экономическое сотрудничество СССР и социалистических стран.

10. Žemės ūkio gamybos ekonominio efektyvumo nustatymo klausimu.— Kn.: Trumpi pranešimai: Dvidešimt pirmosios dėst. moksl. konf. medž., 1975 m. geg. 20—23 d. / LZŪA. K., **1975**, p. 7—8.
К вопросу определения эффективности сельскохозяйственного производства.

11. Индустриализация сельского хозяйства Литовской ССР.— В кн.: Социально-экономические процессы в сельском хозяйстве Советской Литвы: Тез. докл. науч. конф. экономистов-аграрников республики, 20—21 янв. 1977 г. К., **1976**, с. 9—12.— Авт. статьи: Ю. Багдонавичюс (!).

12. К вопросу о формировании агропромышленного комплекса Литовской ССР.— В кн.: X науч.-метод. семинар преп. полит. экономии высш. учеб. заведений республик Прибалтики: Тез. докл. Таллин, **1976**, с. 169—171.— Авт. статьи: Ю. Багдонавичюс (!).

13. О критериях экономической эффективности сельскохозяйственного производства.— В кн.: Политэкономические проблемы повышения эффективности производства: Тез. докл. XI респ. науч.-метод. конф., Юрмала (ЛатвССР) 26—27 мая 1977 г. Рига, **1977**, с. 135—137.

14. Роль личного подсобного хозяйства в удовлетворении личных потребностей.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 340—341.

15. Socialistinių šalių agrarinis sektorius.— LŪ, **1979**, Nr 8, p. 24—25.
Аграрный сектор социалистических стран.

16. Agrarinės teorijos išvystymas V. Lenino veikaluose.— LŪ, **1980**, Nr 2, p. 4—6.
Развитие аграрной теории в трудах В. И. Ленина.

17. Miesto ir kaimo gyventojų gyvenimo lygio suartėjimas brandaus socializmo sąlygomis.— LŪ, **1981**, Nr 4, p. 16—18.
Сближение уровня жизни городского и сельского населения в условиях развитого социализма.

17a. Socialinis ir ekonominis gyvenimo lygio turinys.— Ten pat, Nr 11, p. 21—22.
Социально-экономическое содержание уровня жизни.

18. TSKP agrarinės politikos klausimai brandaus socializmo sąlygomis: Diafilmo komentarai.— V.: Žinija, **1981**.— 20 p.

Вопросы аграрной политики КПСС в условиях зрелого социализма. Комментарии к диафильму.

19. К вопросу превращения аграрного труда в разновидность индустриального.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981,** с. 141—142.

19a. Agropramoninis kompleksas: esmė, struktūra, valdymas.— LŪ, **1982,** Nr 6, p. 5—7.
Агропромышленный комплекс: сущность, структура, управление.

19b. Tarybinio kaimo socialinė ir ekonominė raida.— LŪ, **1982,** Nr 9, p. 3—5.
Социально-экономическое развитие советского села.

Regina BALSIENĖ

1925.I.14

1960 m. baigė Vilniaus aukštąją partinę mokyklą. 1966 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Ekonominė gamybinės estetikos prigimtis socializme". 1968 m. suteiktas docentės vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1960 m. Dirba Vilniaus pedagoginiame institute, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Регина БАЛЬСЕНЕ

В 1960 г. окончила Вильнюсскую высшую партийную школу. В 1966 г. в Вильнюсе защитила кандидатскую диссертацию на тему «Экономическая природа производственной эстетики при социализме». Звание доцента присвоено в 1968 г. Политическую экономию преподает с 1960 г. Работает в Вильнюсском педагогическом институте, читает курс политической экономии социализма.

20. Materialinė-techninė komunizmo bazė ir jos kūrimo keliai.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, **1961.**— 40 p.
Материально-техническая база коммунизма и пути ее создания.

21. Gamybinės estetikos vaidmuo, vystant gamybos kultūrą ir keliant darbo našumą: (Medž. lektoriui).— V., **1966.**— 19 p.
Роль производственной эстетики в повышении производительности труда и культуры производства.

Danutė BIRUTYTĖ

1933.VII.8

1962 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1967 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Bendrųjų pajamų paskirstymo įtaka gamybos išvystymui kolūkiuose (remiantis Lietuvos TSR kolūkių medžiaga)". 1971 m. suteiktas docentės vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1961 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universitete, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Дануте БИРУТИТЕ

В 1962 г. окончила Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1967 г. в Вильнюсе защитила кандидатскую диссертацию на тему «Влияние распределения валового дохода на развитие колхозного производства (на основе материала колхозов ЛитССР)». Звание доцента присвоено в 1971 г. Политическую экономию преподает с 1961 г. Работает в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса, читает курс политической экономии социализма.

22. Daugiau kaupti ar vartoti?: Kaupimo ir vartojimo fondai kolūkiuose.— ŽŪ, **1965,** Nr 6, p. 11—12.
О фондах накопления и потребления в колхозах.

23. Darbo apmokėjimo ekonominis vaidmuo kolūkinėje gamyboje.— Kn.: Spalio revoliucija ir visuomeniniai mokslai Lietuvoje: Moksl. konf. medž. (1967 m. gruod. 6—8 d.). V., **1967,** p. 314—317.
Экономическая роль оплаты труда в развитии колхозного производства.

24. Вопросы сочетания потребления и накопления в колхозах.— В кн.: Тез. докл. науч. конф. кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии, посвящ. 50-летию Великой Октябрьской соц. революции (7—9 дек. 1967 г.). В., **1967,** с. 51—52.

25. Хозяйственное руководство и развитие экономических отношений в колхозном производстве / Ю. Двилявичюс, Д. Бирутите.— В кн.: Совершенствование управления народным хозяйством: Материалы науч. конф., посвящ. 50-летию Великой Октябрьской соц. революции. В., **1967,** с. 70—76.

26. Kaupimas, gamybiniai fondai ir darbo našumas kolūkiuose.— AMMD Ekon., **1968,** t. 6, sąs. 3, p. 19—36.
Накопление, производственные фонды и производительность труда в колхозах.

27. Материальное стимулирование колхозников — необходимое условие ускоренного развития общественного производства.— В кн.: Хозяйственный расчет и экономическое стимулирование сельского хозяйства: Материалы науч. конф. ... Тарту, **1968,** с. 314—317.

28. Pelno vaidmuo socializmo sąlygomis.— LŪ, **1969,** Nr 3, p. 84—86.
Роль прибыли в условиях социализма.

29. Gamybinio ir negamybinio darbo ribų klausimu.— AMMD Ekon., **1970,** t. 10, sąs. 1, p. 61—72.
К вопросу о производительном и непроизводительном труде при социализме.

30. К вопросу производительного труда в сфере услуг при социализме.— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970,** с. 58—60.

31. К вопросу об источнике воспроизводства рабочей силы в сфере услуг.— В кн.: Проблемы развития народного хозяйства в девятой пятилетке. Вопросы улучшения преподавания политэкономии. Тез. науч.-метод. конф. [г. Стучка (ЛатвССР) 17—20 июня 1971 г.]. Рига, **1971,** с. 32—35.

32. Paslaugų sferos vystymas devintajame penkmetyje: (Medž. lektoriui).— V.: LTSR „Žinijos" d-ja, **1972.**— 18 p.
Развитие сферы обслуживания в девятой пятилетке.

33. Tobulinti darbo normavimą buitiniame aptarnavime.— LŪ, **1972,** Nr 12, p. 373—374.

Совершенствовать нормирование труда в системе бытового обслуживания.

34. К вопросу обеспечения и использования рабочей силы в сфере бытовых услуг.— В кн.: Вопросы воспроизводства и рационального использования трудовых ресурсов: (Материалы секции полит. экономии XXII респ. науч.-техн. конф. Каун. политехн. ин-та, 2—4 февр. 1972 г.). К., **1972,** с. 68—71.

35. К вопросу сложности труда и дифференциации заработной платы при социализме.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972,** с. 122—124.

36. Формы и системы заработной платы в бытовом обслуживании населения Литовской ССР.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973,** с. 73—74.

37. Darbas ir atlyginimas.— Buitis, **1974,** Nr 4, p. 18—19.
Труд и оплата.

38. К вопросу выравнивания потребления бытовых услуг между городом и деревней: (На материалах ЛитССР).— В кн.: Всесоюз. науч. конф. «Проблемы преодоления социально-экономических различий между городом и деревней»: Тез. выступлений. М., **1975,** вып. 3, с. 408—410.

39. К вопросу заработной платы в сфере бытовых услуг.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975,** с. 174—176.

40. Роль платных услуг в воспроизводстве рабочей силы.— В кн.: Воспроизводство и рациональное использование рабочей силы в народном хозяйстве республики: Тез. науч. конф. Таллин, **1975,** ч. 1, с. 31—32.

41. Paslaugų sferos vieta visuomeninio darbo pasidalijimo sistemoje. — LŪ, **1976,** Nr 1, p. 20—21.
Место сферы услуг в системе общественного разделения труда.

42. К вопросу о сближении потребления бытовых услуг в городе и деревне.— В кн.: X науч.-метод. семинар преп. полит. экономии высш. учеб. заведений республик Прибалтики: Тез. докл. Таллин, **1976,** с. 162—163.— Авт. статьи: Д. Бирудите (!).

43. К вопросу потребления бытовых услуг на селе.— В кн.: Социально-экономические процессы в сельском хозяйстве Советской Литвы: Тез. докл. науч. конф. экономистов-аграрников республики, 20—21 янв. 1977 г. К., **1976,** с. 104—106.

44. К вопросу потребления услуг.— В кн.: Проблемы развития потребностей и потребления: Тез. докл. III секции респ. науч. конф. «Проблемы развития и совершенствования торговли в десятой пятилетке» (4—5 мая 1976 г.). В., **1976,** с. 102—104.

45. Paskirstymo pagal darbą santykių tobulinimas buitinių paslaugų sferoje.— LŪ, **1978,** Nr 3, p. 17—19.
Совершенствование распределения по труду в сфере бытовых услуг.

46. К вопросу потребления бытовых услуг на селе: (На материалах ЛитССР).— В кн.: Преодоление социально-экономических различий между городом и деревней: (Тез. выступлений). Всесоюз. науч. конф.: «Экономические проблемы нового этапа осуществления ленинского кооперативного плана». М., **1978,** с. 154—156.

47. Совершенствование распределительных отношений в сфере бытовых услуг и социалистический образ жизни.— В кн.: Социалистический образ жизни

и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 204—206.

48. Galutiniai gamybos rezultatai — gyventojų poreikių tenkinimui.— LŪ, **1979**, Nr 12, p. 18—19.
Конечные результаты производства — для удовлетворения потребностей населения.

49. Materialinio skatinimo klausimu buitinių paslaugų sferoje.— Kn.: Aktualios socialinės ekonominės vartotojų kooperacijos problemos: Tarpžinyb. moksl. prakt. konf., skirta Tarybų valdžios įkūrimo Lietuvoje ir LKP 60-osioms metinėms. Programa ir praneš. medž. V., **1979**, p. 123—127.
К вопросу материального поощрения в сфере бытового обслуживания.

50. К вопросу о поощрении за конечные результаты в сфере бытовых услуг.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979**, с. 166—167.

51. Darbo užmokesčio struktūros klausimu išsivysčiusio socializmo sąlygomis.— Kn.: Lietuvos vartotojų kooperacijos raida ir jos veiklos tobulinimo keliai: Tarpžinyb. moksl. prakt. konf., skirta V. Lenino 110-osioms gimimo metinėms. Programa ir praneš. medž. V., **1980**, p. 66—69.
К вопросу о структуре заработной платы в условиях развитого социализма.

52. Darbo užmokesčio tobulinimo kryptys dabartiniame etape.— LŪ, **1980**, Nr 11, p. 22—23.
Направления совершенствования заработной платы на современном этапе.

52a. Ekonominis darbo užmokesčio diferencijavimas.— LŪ, **1981**, Nr 10, p. 14—16.
Экономическая дифференциация заработной платы.

53. Kvalifikacija kaip darbo užmokesčio diferencijavimo veiksnys.— Kn.: Lietuvos vartotojų kooperacijos veiklos efektyvumo problemos: Resp. moksl. prakt. konf. praneš. tezės. V., **1981**, p. 18—20.
Квалификация как фактор дифференциации заработной платы.

54. К вопросу анализа труда в аспекте социального планирования.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981**, с. 129—131.

54a. Darbo sąlygos — svarbus darbo užmokesčio diferencijavimo veiksnys / Birutytė D., Dvilevičius J.— LŪ, **1982**, Nr 3, p. 22—23.
Условия труда — важный фактор дифференциации заработной платы.

54b. К вопросу материального стимулирования победителей социалистического соревнования.— В кн.: Связь экономической теории с хозяйственной практикой в свете решений XXVI съезда КПСС: Тез. докл. XVI межресп. науч.-метод. семинара политэкономов Прибалтики. Таллин, **1982**, с. 77.

Elizaveta **BOREIKAITĖ**

1922.V.6

1951 m. baigė Vilniaus universitetą, pramonės ekonomikos specialybę. 1963 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Du Lietuvos industrinio vystymosi keliai“. 1967 m. suteiktas docentės vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo

1951 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universitete, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Елизавета БОРЕЙКАЙТЕ

В 1951 г. окончила Вильнюсский университет по специальности экономики промышленности. В 1963 г. в Вильнюсе защитила кандидатскую диссертацию на тему «Два пути индустриального развития Литвы». Звание доцента присвоено в 1967 г. Политическую экономию преподает с 1951 г. Работает в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса, читает курс политической экономии социализма.

55. Kai kurie Lietuvos pramonės vystymosi dėsningumai.— VUMD, **1960,** t. 34. Ekon., t. 1, p. 19—32.
Некоторые закономерности развития промышленности Литвы.

56. Socialistinio industrializavimo klausimu.— LŪ, **1961,** Nr 1, p. 19—22.
К вопросу социалистической индустриализации.

57. Glaudėja tarybinių respublikų ekonominis bendradarbiavimas.— LŪ, **1963,** Nr 11, p. 335—338.
Экономические связи братских республик.

58. Prekinių-piniginių santykių vystymas.— LŪ, **1966,** Nr 11, p. 341—342.
Развитие товарно-денежных отношений.

59. О темпах расширенного социалистического воспроизводства.— В кн.: Тез. докл. науч. конф. кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии, посвящ. 50-летию Великой Октябрьской соц. революции (7—9 дек. 1967 г.). В., **1967,** с. 18—19.

60. Socialistinės reprodukcijos tempai ir dviejų visuomeninės gamybos padalinių santykis.— V.: Mintis, **1968.**— 52 p.
Темпы социалистического воспроизводства и соотношение между двумя подразделениями общественного производства.

61. Politinė ekonomija: Vadovėlis.— V.: Mintis, **1969.**— Sk. 28. Socialistinė išplėstinė reprodukcija, p. 417—433.
Политическая экономия. Учебник.

62. К вопросу о соотношении двух подразделений общественного производства.— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии. Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970,** с. 28—31.

63. Išplėstinės reprodukcijos proporcijų gerinimas devintajame penkmetyje.— LŪ, **1971,** Nr 12, p. 370—372.
Улучшение пропорций расширенного воспроизводства в девятой пятилетке.

64. Šiuolaikinės mokslinės-techninės revoliucijos pobūdis ir ypatybės.— Ten pat, Nr 1, p. 21—23.
Характер и особенности современной научно-технической революции.

65. Особенности пропорций социалистического воспроизводства в новом пятилетии.— В кн.: Проблемы развития народного хозяйства в девятой пятилетке. Вопросы улучшения преподавания политэкономии: Тез. науч.-метод. конф. [г. Стучка (ЛатвССР) 17—20 июня 1971 г.]. Рига, **1971,** с. 66—68.

66. Šiuolaikinė mokslo ir technikos revoliucija: (Mokymo priemonė).— V., **1972.**— 89 p.
Современная научно-техническая революция.

67. Методика изложения вопроса о соотношении I и II подразделений в теме «Социалистическое расширенное воспроизводство».— В кн.: Проблемы совершенствования методики преподавания политической экономии в вузах: Межвуз. сб. науч.-метод. статей. Рига, **1974**, с. 163—167.

Dzidas BUDRYS

1903.V.12—1971.V.15

1927 m. baigė Kauno universitetą, Ekonomikos skyrių. 1931—1932 m. gilino žinias Londono universitete. 1932 m. pradėjo dirbti Kauno universiteto Ekonominės politikos katedroje, 1938 m. apgynė ekonomikos mokslų daktaro disertaciją, o 1939 m.— habilitacijos darbą „Centrinių bankų atviros rinkos politika"; privatdocentas nuo 1939 m. Nuo 1940 m. dirbo Vilniaus universitete. 1940 m. suteiktas docento, o 1944 m.— profesoriaus vardas. 1941 m. išrinktas LTSR MA akademiku. 1963 m. suteiktas LTSR nusipelniusio mokslo veikėjo vardas. Dėstė kapitalizmo politinę ekonomiją ir ekonominių teorijų istoriją. 1968—1971 m. profesorius-konsultantas.

Дзидас БУДРИС

В 1927 году окончил экономическое отделение Каунасского университета. В 1931—1932 гг. повышал квалификацию в Лондонском университете. В 1932 г. начал работать на кафедре экономической политики Каунасского университета, в 1938 г. защитил диссертацию на соискание ученой степени доктора экономических наук, а в 1939 г.— габилитационную работу на тему «Политика открытого рынка центральных банков», приват-доцент (1939 г.). С 1940 г. работал в Вильнюсском университете. В 1940 г. присвоено звание доцента, а в 1944 г.— профессора. В 1941 г. избран академиком АН ЛитССР. В 1963 г. присвоено звание заслуженного деятеля науки ЛитССР. Преподавал политическую экономию капитализма и историю экономических теорий, в 1968—1971 гг. профессор-консультант.

68. Iš politiškosios ekonomijos mokslo.— Kultūra, **1924**, Nr 7/8, p. 276—279.
Из политэкономической науки.

69. Kapitalistinis ir visuomeninis (socialistinis) ūkis.— Ten pat, Nr 11, p. 386—392; Nr 12, p. 428—434.— Tas pat antr.: **Socialistinis ir kapitalistinis ūkis.**— Šiauliai, **1925**.— 32 p.
Капиталистическое и общественное (социалистическое) хозяйство.

70. Visuomenės ūkio istorija.— Kultūra, **1925**, Nr 2, p. 79—87; Nr 3, p. 143—149.— Tas pat.— Atsp.— Šiauliai, 1925.— 47 p.
История общественного хозяйства.

71. Kas yra savivaldybė: (Teorijos minčių žiupsnelis).— Savivaldybė, **1926**, Nr 12, p. 4—9.— Parašas: Dėbė.
Что такое самоуправление.

72. Bankai.— Kultūra, **1928**, Nr 10, p. 445—448.
Банки.

73. Įmonės ir jų formos.— Ten pat, Nr 7/8, p. 315—319.
Предприятия и их формы.

74. Kooperacija ir mokykla.— Švietimo darbas, **1928**, Nr 4, p. 401—403.
Кооперация и школа.

75. Ligonių kasos.— Savivaldybė, **1928,** Nr 6, p. 9—15.— Parašas: B. D.
Кассы больных.

76. Socialinis draudimas ligoje.— Ten pat, Nr 5, p. 11—15.— Parašas: B. D.
Социальное страхование во время болезни.

77. Politinės ekonomijos vadovėlis: Aukštesniosioms m-kloms.— K., **1929.**— 128 p.— Tas pat antr.: Ekonomikos vadovėlis: M-klai ir savimokai.— 2-asis patais. ir papild. leid.— K.: Spaudos fondas, 1936.— 192 p.
Учебник по политической экономии.

78. Slaptasis internacionalas.— Kultūra, **1932,** Nr 8/9, p. 401—406.
Тайный интернационал.

79. Pinigų bei kredito politika ir prekių kainų stabilizavimas.— TŪ, **1933,** Nr 6/7, p. 179—180.
Денежная и кредитная политика и стабилизация цен товаров.

Ekonomikos vadovėlis. K., 1936.— Žr. 77.

80. [Kn. rec.]: Meulen H. Free Banking, an Outline of a Policy of Individualism.— London, 1936.— XIV, 429 p.— Ekon., **1936,** Nr 4, p. 377—378.
Рецензия.

81. Planingas ūkininkavimas ir jo tendencijos žemės ūky.— Ten pat, Nr 1, p. 1—23.
Плановое хозяйствование и его тенденции в сельском хозяйстве.

82. Prof. Irving Fisher'io 100% pinigai ir bankų rezervų problema.— Ten pat, Nr 4, p. 356—369.
100%-е деньги и проблема банковских резервов у проф. Ирвинга Фишера.

83. Pajamos teorijoje ir pajamų apmokestinimas praktikoje: (Prof. I. Fisher'io koncepcija).— Ten pat, **1937,** Nr 4, p. 373—385.
Доходы в теории и обложение доходов налогами в практике (концепция проф. И. Фишера).

84. Trumpalaikio žemės ūkio kreditavimo sistemos.— Ten pat, **1938,** Nr 4, p. 289—298.
Системы краткосрочного кредитования сельского хозяйства.

85. Centrinių bankų kredito operacijos laisvoje rinkoje: (Teor. pastabos).— Ten pat, **1939,** Nr 1, p. 1—18.
Кредитные операции центральных банков на свободном рынке (теоретические заметки).

86. Kaimo kredito draugijų skolinamosios lėšos ir jų pasiskirstymas.— TŪ, **1939,** Nr 10, p. 224—226.
Ссудные средства кредитных обществ деревни и их распределение.

87. [Kn. rec.]: Kemėšis F. Socialinės bei politinės ekonomijos įvadas.— K., 1938.— 421 p.— Ten pat, Nr 6, p. 140.
Рецензия.

88. Naujosios tendencijos šių laikų ūkiškame gyvenime.— Mintis, **1940,** Nr 4, p. 78—79.— Parašas: Dėbė.
Новые тенденции в нынешней хозяйственной жизни.

89. Sudaryti tinkamas sąlygas apskaitos darbui.— LŪ, **1941,** Nr 1, p. 25—26.
Создать необходимые условия для учетной работы.

90. Lietuvos TSR gamybinių jėgų išaugimas penkmečio plano perspektyvoje.— LTSR MA Žinynas, **1947,** t. 1, p. 128—139.
Рост производительных сил Литовской ССР в перспективе пятилетнего плана.

91. Lietuvos ūkio karo metu sugriovimas ir jo atstatymo perspektyvos.— Kn.: LTSR MA Visuotinio susirinkimo pirmoji sesija, 1946.II.20—23. K., **1947**, p. 67—82.
Разрушение хозяйства Литвы во время войны и перспективы его восстановления.

92. „Komunistų partijos manifestas" — programinis komunizmo dokumentas.— LTSR MA Žinynas, **1948**, t. 3, p. 87—98.
«Манифест Коммунистической партии» — программный документ коммунизма.

93. TSRS liaudies ūkio išvystymo tempai.— Ten pat, t. 2, p. 11—21.
Темпы развития народного хозяйства Советского Союза.

94. Tarybų Lietuvos liaudies ūkio atkūrimas ir išvystymas: [Paskaita].— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, **1949**.— 36 p.
Восстановление и развитие народного хозяйства Литовской ССР.

95. Gyventojų pertekliaus „teorija" imperializmo tarnyboje.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, **1955**.— 79 p.
«Теория» перенаселения на службе империализма.

96. Fiziokratų ekonominė teorija.— V., **1958**.— 27 p.
Экономическая теория физиократов.

97. Kai kurie specifinio gyventojų skaičiaus dėsnio veikimo atvejai buržuazinės ir socialistinės visuomenės sąlygomis Lietuvoje.— VUMD, **1958**, t. 22. Ekon. Teisė, t. 4, p. 35—51.
Некоторые стороны действия специфического закона народонаселения в условиях буржуазного и социалистического общества в Литве.

98. K. Markso ekonominė teorija ir šiuolaikinis revizionizmas bei reformizmas.— Kn.: Su marksizmo vėliava: (Minint K. Markso gimimo 140-ąsias metines). V., **1959**, p. 9—57.
Экономическая теория К. Маркса и современный ревизионизм и реформизм.

99. Критика буржуазных определений предмета политической экономии.— В кн.: Критика буржуазных экономических теорий. М., **1960**, гл. 1, с. 5—39.

100. Skirtumo tarp protinio ir fizinio darbo panaikinimo klausimu.— LŪ, **1962**, Nr 4, p. 115—118.
К вопросу ликвидации различия между умственным и физическим трудом.

101. Politinės ekonomijos apybraižos.— V.: Mintis, **1964**.— 327 p.
Очерки политической экономии.
Rec.: Buračas A.— Žr. 136.
Pauliukonis V.— Žr. 1027.

102. Против фальсификации и вульгаризации ленинской теории империализма в современной буржуазной экономической историографии.— В кн.: Тез. докл. науч. конф. кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии, посвящ. 50-летию Великой Октябрьской соц. революции (7—9 дек. 1967 г.). В., **1967**, с. 53.

103. Politinė ekonomija: Vadovėlis.— V.: Mintis, **1969**.— Sk. 1. Politinės ekonomijos objektas ir metodas, p. 3—17. Sk. 2. Ikikapitalistiniai gamybos būdai, p. 18—29.
Политическая экономия. Учебник.

104. Buržuazinių ekonominių teorijų istorijos apybraižos.— V., **1971**.— Apybraiža I. Buržuazinės politinės ekonomijos atsiradimas ir jos susiformavimas. 167 p.
Очерки по истории буржуазных экономических теорий.

105. Šiuolaikinis kapitalizmas ir buržuazinės jo teorijos: Kritinė analizė / D. Budrys, A. Buračas.— V.: Mintis, **1972.**— 250 p., 3 brėž. lap.
Современный капитализм и его буржуазные теории.
Rec.: Sausanavičius A.— Žr. 1252.
Мешкаускас К., Пуронас В. Критика современных буржуазных теорий.— Ком., 1974, № 3, с. 98—102.— То же. На литов. яз.— Kom., 1974, Nr 3, p. 90—93.

106. Politinės ekonomijos raštų rinktinė.— V.: Mintis, **1979.**— 646 p.— Rožienė A. Akademiko Dz. Budrio darbų, spausdintų 1924—1972 metais, rinktinė bibliografija, p. 626—633.
Избранные произведения по политической экономии.

Alfonsas BUNKUS

1929.III.31

1951 m. baigė Maskvos M. Lomonosovo universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1954 m. Maskvoje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Lietuvos TSR kolūkių organizacinis-ūkinis stiprinimas". 1959 m. suteiktas docento vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1954 m. Dirba Lietuvos žemės ūkio akademijoje, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Альфонсас БУНКУС

В 1951 г. окончил Московский университет им. М. В. Ломоносова по специальности политической экономии. В 1954 г. в Москве защитил кандидатскую диссертацию на тему «Организационно-хозяйственное укрепление колхозов Литовской ССР». Звание доцента присвоено в 1959 г. Политическую экономию преподает с 1954 г. Работает в Литовской сельскохозяйственной академии, читает курс политической экономии социализма.

107. Последовательно осуществлять принцип материальной заинтересованности в колхозах.— Ком., **1956,** № 6, с. 33—39.— То же. На литов. яз.— Kom., 1956, Nr 6, p. 29—35.

108. Lietuvos ekonomikos išsivystymas Tarybų valdžios metais.— KPI Darbai, **1959**, t. 12, p. 25—39.
Развитие экономики Литвы за годы Советской власти.

109. Lietuvos pramonė karo laikotarpiu.— LŪ, **1959,** Nr 2, p. 43—46.
Промышленность Литвы в военное время.

110. Žemės ūkio būklė okupacijos metais.— Ten pat, Nr 6, p. 171—174.
Состояние сельского хозяйства в годы оккупации.

111. Žemės ūkio gamybos planavimas.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, **1960.**— 43 p.
Планирование сельскохозяйственного производства.

112. Lietuvos ekonomika okupacijos metais.— Kn.: Hitlerinė okupacija Lietuvoje. V., **1961,** p. 183—220.— Tas pat. Rusiškai: Экономика Литвы в период оккупации.— В кн.: Гитлеровская оккупация в Литве. В., 1966, с. 47—81.

113. Darbas — pirmasis gyvybinis poreikis.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, **1962.**— 76 p.
Труд — первая жизненная потребность.

114. Komunizmo statybos ekonominės problemos.— LŪ, **1963,** Nr 8, p. 245—246.
Экономические проблемы строительства коммунизма.

Экономика Литвы в период оккупации. 1966.— См. 112.

115. Politinė ekonomija: Vadovėlis.— V.: Mintis, **1969.**— Sk. 19. Visuomeninė gamybos priemonių nuosavybė. Darbo pobūdis. Pagrindinis socializmo ekonominis dėsnis, p. 274—292. Sk. 20. Planingas socialistinės ekonomikos vystymasis. Ekonominis vystymasis. Ekonominis socialistinės valstybės vaidmuo, p. 293—309.
Политическая экономия. Учебник.

116. Ūkiskaitos pargindai valstybinėje pramonės įmonėje.— V.: Mintis, **1969.**— 55 p.
Основы хозрасчета на государственном промышленном предприятии.

117. V. Leninas ir kooperatinio judėjimo vystymasis.— Kn.: Tarpžinyb. ekonomistų moksl. konf., V. Lenino 100-osioms gimimo metinėms pažymėti, tema „V. Lenino kooperatinis planas ir prekybos vystymo klausimai" (1970 m. kovo 12—13 d.): (Programa ir praneš. tezės). V., **1970,** p. 11—14.
В. И. Ленин и развитие кооперативного движения.

118. Kooperatinė nuosavybė išvystytoje socialistinėje visuomenėje. — Kn.: Tarpžinyb. ekonomistų moksl. konf., tema „TSKP XXIV suvažiavimas ir prekybos vystymo problemos": (Programa ir praneš. medž., 1972 m. bal. 7 d.). V., **1972,** p. 17—20.
Кооперативная собственность в развитом социалистическом обществе.

119. Socialistinė nuosavybė — mūsų laimėjimų ir draugystės laidas.— Kn.: Lietuva — tarybinių respublikų šeimoje: Maskvos koop. in-to Vilniaus neakivaizdinio fak. dėst. ir studentų moksl. konf., skirta TSRS įkūrimo 50-mečiui pažymėti, 1972 m. gruod. 15 d. (Programa ir praneš. medž.). V., **1972,** p. 8—11.
Социалистическая собственность — залог наших успехов и дружбы.

120. Pasitiktiniai planai.— Koop., **1974,** Nr 4, p. 12.
Встречные планы.

121. Vartotojų kooperacijos raida išvystytoje socialistinėje visuomenėje.— Kn.: Tarpžinyb. moksl. ekonomistų konf. „Aktualios tarybinės prekybos problemos", skirtos TSRS pergalės Didžiajame Tėvynės kare trisdešimtmečiui pažymėti: Programa ir praneš. medž., 1975 m. kovo 18—19 d. V., **1975,** p. 19—23.
Развитие потребительской кооперации в развитом социалистическом обществе.

122. Vartotojų kooperacija išvystytoje socialistinėje visuomenėje.— Kn.: Tarpžinyb. moksl. ekonomistų konf. „Lietuvos kooperatinės prekybos išvystymas TSKP XXV suvažiavimo šviesoje": Programa ir praneš. medž., 1976 m. kovo 25—26 d. V., **1976,** p. 33—36.
Потребительская кооперация в развитом социалистическом обществе.

123. Методика проведения семинарских занятий по политэкономии со студентами-заочниками.— В кн.: Проблемы обучения студентов в вузах потребительской кооперации. М., **1976,** с. 72—75.

124. Роль потребительской кооперации в сближении товарооборота между городом и деревней.— В кн.: Социально-экономические процессы в сельском хозяйстве Советской Литвы: Тез. докл. науч. конф. экономистов-аграрников республики, 20—21 янв. 1977 г. К., **1976,** с. 101—104.

125. Повышение эффективности производства и улучшение использования трудовых ресурсов села.— В кн.: Политэкономические проблемы повышения эффективности производства: Тез. докл. XI респ. науч.-метод. конф., Юрмала (ЛатвССР) 26—27 мая 1977 г. Рига, **1977,** с. 142—145.

126. Tarybų Lietuvos žemės ūkio industrializavimas.— Кп.: Žemės ūkio ekonomika: Mokslo darbų rink. [XXIV dėst. moksl. konf. medž.] / LZŪA. K., **1978**, p. 7—8.
Индустриализация сельского хозяйства в Советской Литве.

127. Развитие общественного питания на селе — важное средство стирания социально-экономических различий между городом и деревней.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 118—121.

128. Этапы индустриализации сельского хозяйства Советской Литвы.— В кн.: Индустриализация сельского хозяйства и развитие аграрно-промышленного комплекса: Всесоюз. науч. конф. «Экономические проблемы нового этапа осуществления ленинского кооперативного плана». (Тез. выступлений). М., **1978**, с. 145—148.

129. Respublikos žemės ūkio socialistinio industrializavimo ištakos.— Кп.: Žemės ūkio gamybos ekonomika, mechanizacija ir automatizacija: Mokslo darbų rink. XXVI dėst. moksl. konf. medž. / LZŪA, K., **1980**, p. 11—13.
Истоки социалистической индустриализации сельского хозяйства республики.

130. Межхозяйственная кооперация — новая ступень ленинского кооперативного плана.— В кн.: Использование наследия В. И. Ленина в исследовании закономерностей развитого социализма и современного капитализма: Тез. докл. XIV респ. науч.-метод. конф. преп. полит. экономии вузов Прибалт. республик, 15—16 мая 1980. Рига, **1980**, с. 13—15.

131. Socialinių veiksnių vaidmens didėjimas, keliant žemės ūkio gamybos efektyvumą.— Кп.: Grūdų ir pašarų gamybos didinimas: Mokslo darbų rink. [XXVII dėst. moksl. konf. medž.] / LZŪA. V., **1981**, p. 97—99.
Возрастание роли социальных факторов повышения эффективности сельскохозяйственного производства.

132. Изменения крестьянского труда при социализме.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981**, с. 142—143.

132a. Специализация — важный фактор решения продовольственной проблемы.— В кн.: Связь экономической теории с хозяйственной практикой в свете решений XXVI съезда КПСС: Тез. докл. XVI межресп. науч.-метод. семинара политэкономов Прибалтики. Таллин, **1982**, с. 88—89.

Antanas BURAČAS

1939.VI.17

1962 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1967 m. Maskvoje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Dėl vartotojiškos paklausos buržuazinės makroanalizės pagrindinių krypčių nustatymo", 1971 m. Vilniuje — daktarinę disertaciją tema „Asmeninių vartojimo išlaidų modeliavimo teoriniai aspektai išsivysčiusio kapitalizmo sąlygomis (kritinė analizė)". Docento vardas suteiktas 1969 m., profesoriaus — 1976 m. LTSR MA akademiku išrinktas 1976 m. Politinę ekonomiją dėstė 1962—1976 m. Dirba LTSR MA Ekonomikos institute.

Антанас БУРАЧАС

В 1962 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1967 г. в Москве защитил кандидатскую диссертацию на тему «К характеристике основных направлений буржуазного макроанализа потребительского спроса», в 1971 г. в Вильнюсе — докторскую диссертацию на тему «Теоретические проблемы моделирования личных потребительских расходов в условиях развитого капитализма (критический анализ)». Звание доцента присвоено в 1969 г., профессора — в 1976 г. Академиком АН ЛитССР избран в 1976 г. Курс политической экономии преподавал в 1962—1976 гг. Работает в Институте экономики АН ЛитССР.

133. К критике общей методологии «регулируемого капитализма».— В кн.: Moksl. konf.: Programa ir praneš. tezės (1964.IX.24—25) / KPI. K., **1964,** p. 61—64.— Lygiagr. liet.: p. 26—28.

134. Попытки регулирования капиталистического хозяйства.— Ком., **1964,** № 11, с. 63—68.— То же. На литов. яз.— Kom., 1964, Nr 11, p. 70—74.

135. Kapitalistinės reprodukcijos valstybinio reguliavimo programų Jungtinėse Amerikos valstijose kritika.— AMMD Ekon., **1965**, t. 6, sąs. 1, p. 87—106.
Критика программ государственного регулирования капиталистического воспроизводства в США.

136. Originalus politinės ekonomijos veikalas.— Kom., **1965,** Nr 3, p. 71—74.— Kn. rec.: Budrys D. Politinės ekonomijos apybraižos.— V.: Mintis, 1964.— 327 p.
Оригинальное произведение по политической экономии. (Рец. на кн.)

137. Šiuolaikinių buržuazinių reprodukcijos ir ciklo teorijų kritika.— AMMD Ekon., **1965,** t. 6, sąs. 1, p. 61—86.
Критика современных буржуазных теорий воспроизводства и цикла.

138. Кейнсианство и антикейнсианство в буржуазной политической экономии.— В кн.: Moksl. konf., skirta LTSR 25 metų sukakčiai pažymėti: Programa ir praneš. tezės (1965.VIII.27—28) / KPI. K., **1965,** p. 125—129.— Lygiagr. liet.: p. 59—62.

139. Некоторые проблемы анализа общей методологии современной буржуазной политэкономии: [Докл.] науч. конф. по критике буржуаз. экон. теорий.— М., **1965.**— 51 с.

140. К вопросу о марксистской оценке методологии современной буржуазной политической экономии.— MAD Ser. A, **1966,** t. 2, p. 15—31.

141. К оценке специальной методологии современной буржуазной политэкономии.— В кн: Moksl. konf.: Programa ir praneš. tezės (1966.VI.16—18) / KPI. K., **1966,** p. 60—62.

142. Новые явления в мировой экономике и современная буржуазная политическая экономия.— Экон. науки, **1966,** № 3, с. 94—100.

143. О методологии современной буржуазной политической экономии.— Вопр. экономики, **1966,** № 7, с. 94—104.

144. Современные буржуазные концепции совокупного потребительского спроса.— В кн.: Moksl. konf.: Programa ir praneš. tezės (1966.VI.16—18) / KPI. K., **1966,** p. 57—59.

145. Šiuolaikinis kapitalizmas leninės teorijos šviesoje.— Kn.: Spalio revoliucija ir visuomeniniai mokslai Lietuvoje: Moksl. konf. medž. (1967 m. gruod. 6—8 d.). V., **1967,** p. 324—328.
Современный капитализм в свете ленинской теории.

146. К характеристике основных направлений буржуазного макроанализа потребительского спроса.— В кн.: Соревнование двух систем: Новые явления в экономике капитализма. М., **1967**, с. 64—83.

147. Ленинская теория империализма и современный капитализм.— Kn.: Resp. visuom. m. katedrų dėst. moksl. konf., skirta Didžiosios Spalio soc. revoliucijos 50-mečiui paminėti (1967.X.20—21): Programa ir praneš. medž. K., **1967**, p. 30—33.

148. Потребительский спрос и мультипликатор-акселератор.— MAD Ser. A, **1967**, t. 1, p. 17—34.

149. Проблемы анализа методологии современной буржуазной политической экономии.— В кн.: Современный капитализм и буржуазная политическая экономия: (Тр. всесоюз. конф. по критике буржуаз. экон. теорий). М., **1967**, с. 318—332.

150. Прогнозы потребительских расходов в США / А. Бурачас, Л. Любимов.— Мировая экономика и междунар. отношения, **1967**, № 2, с. 139—143.— Рец. на кн.: Houthakker H. S., Taylor L. D. Consumer Demand in the United States, 1929—1970: Analyses and Projections— Cambridge: Harvard Univ. Press, 1966.— 214 p.

151. Рец. на кн.: Lewis W. A. Development Planning: The Essentials of Economic Policy.— London: Allen; Unwin, 1966.— 278 p.—Новые книги за рубежом. По обществ. наукам, **1967**, № 7, с. 14—20.

152. Marksizmas šiandien.— Kn.: K. Marksas ir dabartis: Seminaro lektoriams, skaitantiems paskaitas ryšium su K. Markso 150-osiomis gimimo metinėmis, medž. (1968.III.4—5). V., **1968**, p. 3—20.
Марксизм сегодня.

153. Markso ekonominis mokymas / K. Meškauskas, A. Buračas.— LŪ, **1968**, Nr 5, p. 129—131.
Экономическое учение К. Маркса.

154. К марксистской оценке кейнсианской концепции потребительского спроса.— AMMD Ekon., **1968**, t. 8, sąs. 1, p. 95—124.

155. Марксизм и современная эпоха.— Ком., **1968**, № 4, с. 4—9.— То же. На литов. яз.— Kom., 1968, Nr 4, p. 11—16.

156. Немарксистский макроанализ потребительского спроса: (Концепция относительного дохода).— MAD Ser. A, **1968**, t. 2, p. 3—21.

157. Об оптимизации личных потребительских расходов в условиях плановой экономики: (Язык проблемы) / А. Бурачас, Д. Жейжене.— В кн.: Экономическая реформа и пути повышения эффективности общественного производства: Тез. докл. межресп. науч. экон. конф. молодых ученых. Киев, **1968**, с. 342—347.

158. Поведение потребителя и общественные потребности / А. Бурачас, Л. Тыкоцкий.— Там же, с. 333—337.

159. Современные немарксистские гипотезы и модели потребительского спроса населения.— В кн.: Актуальные проблемы моделирования капиталистической экономики: Материалы к симпозиуму. М., **1968**, вып. 1, с. 132—148.

160. O štruktúrnosti metodológie a o sociálnych funkciách ekonomických teórii.— Ekon. čas., **1968**, roč. 16, č. 7, s. 690—705.
О структуре методологии экономических теорий и их социальных функциях.

161. Leninin ė imperializmo teorija ir šiuolaikinis kapitalizmas: (Medž. lektoriui) / A. Buračas, V. Česnavičius.— V.: LTSR „Žinijos" d-ja, **1969.**— 21 p.
Ленинская теория империализма и современный капитализм.

162. Šiuolaikinis valstybinis-monopolistinis kapitalizmas V. Lenino teorijos šviesoje.— LŪ, **1969,** Nr 8, p. 243—245.
Современный государственно-монополистический капитализм в свете учения В. И. Ленина.

163. Гипотезы и модели личных потребительских расходов в условиях развитого капитализма.— В., **1969.**— 409, LXXIX с.
Рец.: Чеснавичюс В.— См. 247.

164. Марксизм и общественные функции социальных теорий.— Ком., **1969,** № 3, с. 59—64.— То же. На литов. яз.— Kom., 1969, Nr 3, p. 54—58.

165. Немарксистские исследования потребительского спроса: (Концепция постоянного дохода.—MAD Ser. A, 1969, t. 2, p. 65—86.

166. Z. Angarietis apie 1929—1933 metų pasaulinės ekonominės krizės pasireiškimą Lietuvoje / V. Česnavičius, A. Buračas.— Ten pat, **1970,** t. 2, p. 61—75.
З. Ангаретис о проявлении мирового кризиса 1929—1933 гг. в Литве.

167. Buržuazinės šiuolaikinės kapitalizmo koncepcijos ir jų vertinimo lenininiai pagrindai / A. Buračas, V. Česnavičius.— Kn.: Leninizmas ir dabartis: Moksl. konf. medž. (1970.III.17—18). V., **1970,** p. 36—52.
Буржуазные концепции современного капитализма и ленинские основы их оценки.

168. Dviejų socialinių sistemų konvergencijos teorija ir jaunimas / A. Buračas, V. Česnavičius.— Kn.: Buržuazinė propaganda: taikinys — jaunimas: Resp. moksl.-teor. konf. medž., 1970 m. lapkr. 10—11 d. V., **1970,** p. 25—46.
Теория конвергенции двух социальных систем и молодежь.

169. F. Engelsas ir ekonomikos mokslo vystymas / A. Buračas, V. Puronas.— LŪ, **1970,** Nr 11, p. 332—334.
Ф. Энгельс и развитие экономической науки.

170. Leninin ė imperializmo teorija ir nauji šiuolaikinio kapitalizmo socialiniai-ekonominiai reiškiniai.— Kn.: Leninizmo pergalė Lietuvoje. V., **1970,** p. 297—319.
Ленинская теория империализма и новые социально-экономические явления современного капитализма.

171. Ленинская теория империализма и ее буржуазные критики / А. Бурачас, В. Чеснавичюс.— Ком., **1970,** № 6, с. 29—34.— То же. На литов. яз.— Kom., 1970, Nr 6, p. 27—32.

172. Методологические построения и социальные функции экономических теорий.— В кн.: Соревнование двух систем: Актуальные проблемы мировой экономики. М., **1970,** с. 225—238.

173. Об установках поведения массового потребителя и формировании личных потребностей / А. И. Бурачас, Л. И. Тыкоцкий.— MAD Ser. A, **1970,** t. 3, p. 15—27.

174. Предмет и метод современной буржуазной политической экономии / А. Бурачас, В. Чеснавичюс.— Вопр. экономики, **1970,** № 10, с. 100—111.

175. Прогнозирование личного потребительского спроса.— В кн.: Прогнозирование капиталистической экономики: Проблемы методологии. М., **1970,** гл. 3, с. 114—154.— То же. На польском яз.— Buraczas A. I. Prognozowanie

indywidualnego popytu konsumpcyjnego.— In: Prognozowanie gospodarki kapitalistycznej. Warszawa, 1973, rozdział 3, s. 118—160.–То же. На чешском яз.: Buračas A. I. Prognózování osobní spotřebitelské póptavky.— In.: Prognózování kapitalistické ekonomiky. Praha, 1974, kap. 3, s. 103—139.

176. Суверенность потребителя и цель производства в представлениях буржуазных критиков социализма.— В кн.: Борьба марксизма-ленинизма с буржуазными и мелкобуржуазными экономическими теориями социализма: Предварительные материалы всесоюз. науч. конф. М., **1970**, вып. 1, с. 57—62.

177. Теории спроса: (Макроанализ).— М.: Мысль, **1970.**— 248 с.
Rec.: Razma S.— Žr. 1150.
Чеснавичюс В.— См. 247.
Шапиро А. И.— Экономика и матем. методы, 1971, т. 7, вып. 3, с. 469—471.

178. О совмещении оптимизационных и прогнозных расчетов в области потребления населения.— В кн.: Проблемы оптимизации экономических решений. Новосибирск, **1971**, с. 86—98.

179. О структурных сдвигах в расходах населения в экономически развитых странах капитализма.— В кн.: Соревнование двух систем: Рабочий класс в условиях НТР. Производство и потребление. М., **1971**, с. 115—146.

180. Об учете элементов прогноза и оптимизации при выработке плановых программ личного потребления.— MAD Ser. A, **1971**, t. 2, p. 41—53.

181. Ekonomikos mokslo klausimai F. Engelso darbuose / A. Buračas, V. Puronas.— Kn.: F. Engelso teorinis palikimas ir Lietuva. V., **1972**, p. 25—39.
Вопросы экономической науки в трудах Ф. Энгельса.

182. Šiuolaikinis kapitalizmas ir buržuazinės jo teorijos: Kritinė analizė / D. Budrys, A. Buračas.— V.: Mintis, **1972.**— 250 p., 3 brėž.
Современный капитализм и его буржуазные теории.
Rec.: Sausanavičius A.— Žr. 1252.
Мешкаускас К., Пуронас В. Критика современных буржуазных теорий.— Ком., 1974, № 3, с. 98—102.— То же. На литов. яз.— Kom., 1974, Nr 3, p. 90—93.

183. „Visuotinės gerovės" teorija: problemos ir apologetika / A. Buračas, V. Česnavičius.— Kn.: Ideologinė kova ir jaunimas: TSRS 50-mečiui. (Moksl. konf. medž.).— V., **1972**, p. 159—176.
Теория «всеобщего благоденствия»: проблемы и апологетика.

184. Некоторые особенности осуществления научно-технической революции в условиях государственно-монополистического капитализма / Саусанавичюс А. И., Бурачас А. И., Демин А. А.— В кн.: XXIV съезд КПСС об особенностях современного капитализма и углублении его общего кризиса: Материалы докл. на респ. науч. метод. конф., 23—24 ноября 1972 г. Таллин, **1972**, с. 34—40.

185. Новые явления в экономике современного капитализма: (Материал для лектора).— В., **1972.**— 24 с.— То же. На литов. яз.: Buračas A. Naujі reiškiniai šiuolaikinio kapitalizmo ekonomikoje.— V., 1972.— 23 p.

186. О роли потребления в общественном воспроизводстве.— В кн.: XXIV съезд КПСС об особенностях современного капитализма и углублении его общего кризиса: Материалы докл. на респ. науч.-метод. конф., 23—24 ноября 1972 г. Таллин, **1972**, с. 9—15.

187. Особенности процесса потребления при социализме в интерпретации буржуазных экономистов.— В кн.: Против буржуазных и мелкобуржуазных теорий социализма. М., **1972**, с. 132—138.

188. Тенденции расширения товарно-денежных отношений и некоторые особенности формирования и прогнозирования спроса сельского населения: (На материалах ЛитССР) / А. Бурачас, И. Скарджюс.— В кн.: Проблемы изучения и прогнозирования спроса сельского населения: Тез. докл. всесоюз. науч. конф. М., **1972**, с. 4—7.

189. O ewolucji hipotez i modeli wydatków ludności.— Ruch Praw. Ekon. i Socjol., **1972**, r. 34, z. 2, s. 111—123.
Об эволюции гипотез и моделей расходов населения.

190. Анализ и моделирование личного потребления: (Вопросы теории и методологии).— В., **1973**.— Гл. 1. § 1. Роль потребления в общественном воспроизводстве; § 2. Категории и предпосылки анализа, с. 7—21. Гл. 2. § 1. Установки поведения потребителей и особенности формирования их потребностей; § 2. О потребительском предпочтении / А. Бурачас, Л. Тыкоцкий, с. 28—39. Гл. 2. § 3. Социальная ориентация потребностей и ее влияние на личное потребление / А. Бурачас, Р. Бурачене, с. 39—47. Гл. 5. § 2. Зарубежные модели прогнозирования спроса населения, с. 128—146. Гл. 6. Особенности моделирования и прогнозов расходов на товары длительного пользования, с. 147—157. Гл. 8. Об использовании адаптивного прогноза в процессе выработки плановых решений, с. 171—180.

191. Современные методологические проблемы социально-экономических исследований.— В., **1973**.— 410 с.

Prognozowanie indywidualnego popytu konsumpcyjnego. 1973.— Zr. 175.

192. Особенности построения прогнозной модели спроса сельского населения.— В кн.: Проблемы изучения и прогнозирования спроса сельского населения: (Материалы I Всесоюз. науч. конф., 1—3 марта 1973 г.). М., **1974**, с. 82—91.

193. Economic Theory and Ideology.— [London, **1974**].— 12 l.
Экономическая теория и идеология.

Prognózování osobní spotřebitelské póptavky. 1974.— Zr. 175.

195. Mokslo bei socialinė pažanga ir asmeninių poreikių vystymasis.— MG, **1975**, Nr 11, p. 8—11.
Научный и социальный прогресс и развитие личных потребностей.

196. Моделирование личных расходов в развитых капиталистических странах.— М.: Наука, **1975**.— 463 с.
Реф.: — В кн.: Научно-исследовательские работы и печатные труды Института экономики АН Литовской ССР: Реф.-библиогр. сб. за 1975—1976 гг. В., 1977, с. 68—71.
Рец.: Лаппо Е. И., Римашевская Н. М.— Экономика и матем. методы, 1977, т. 13, вып. 6, с. 1323—1327.
Янушкявичюс В., Мартишюс С. Анализ проблем потребления.— Ком., № 7, с. 86—87.— То же. На литов. яз.—Kom., 1976, Nr 7, p. 78—79.
Janáček K. Pozoruhodná prace o modelování spotřeby.— Socialistický obchod, 1976, N 8, s. 313—314; Ekon.-mat. obzor, 1976, roč. 12, č. 4, s. 470—471.

197. Об экономической оценке научно-технического прогресса и управлении им на уровне союзной республики / В. М. Руткаускас, А. И. Бурачас.— В кн.: Всесоюз. семинар «Проблемы построения автоматизированной системы

управления научно-техническим прогрессом в рамках союзной республики»: Тез. докл. и сообщ., 28 мая — 2 июня 1975 г. Душанбе, 1975, с. 57—62.

198. Сдвиги в характере и содержании общественных отношений потребления в связи с ускорением темпов научно-технического прогресса.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., 1975, с. 148—150.

199. English-lithuanian Dictionary of Economic Terms for Students.— V., **1975.**— 131 p.— Virš. antr.: Anglų-lietuvių kalbų ekonomikos terminų žodynas-minimumas.
Англо-литовский словарь экономических терминов для студентов.

200. Niektóre ogólne zasady i problemy porównawczej analizy ekonometrycznej obrotu towarego według rejonów: Referat [wygloszony na Ogólnopolskiej konf. nauk. nt. „Ekonometryczne modele rynku", czerwiec 1975 r.] / S. Martiszius, A. Buraczas.— Łódz, **1975.**— 20 s.
Некоторые общие принципы и проблемы сравнительного эконометрического анализа регионального товарооборота.

201. Potrzeby osobiste i reprodukcja czynnika ludzkiego we wzroście ekonomicznym / A. Buraczas, W. Czesnawiczius.— In: Wpływ czynnika ludzkiego na wzrost gospodarczy: (Materiały na konf. nauk.). Łódz, **1975,** cz. 3, s. 121—130.
Личные потребности и воспроизводство человеческого фактора в процессе экономического роста.

202. Возрастание значения человеческого фактора экономического роста и структурные сдвиги в личном потреблении.— Уч. зап. / Тарт. ун-т, **1976,** вып. 386. Тр. по полит. экономии, т. 4. Экономические проблемы капитализма в современных условиях, с. 27—40.

203. О возможностях нормативного подхода в исследовании спроса и потребления населения / А. Бурачас, И. Моркунене.— В кн.: Проблемы развития потребностей и потребления: Тез. докл. III секции респ. науч. конф. «Проблемы развития и совершенствования торговли в десятой пятилетке» (4—5 мая 1976 г.). В., **1976,** с. 59—63.

204. Об изучении региональной эффективности НТП и ее политэкономической оценке / А. Бурачас, В. Руткаускас.— В кн.: X науч.-метод. семинар преп. полит. экономии высш. учеб. заведений республик Прибалтики: Тез. докл. Таллин, **1976,** с. 11—13.

205. Региональные многосекторные модели долгосрочного прогноза воспроизводства общественного продукта и направления развития методики их построения: [Докл. на] III междунар. симпозиуме «Модели и прогнозы 76», 8—10 дек. 1976 г. / Бурачас А., Руткаускас В.— Яхранка, **1976.**— 29 с.

206. Социально-экономические аспекты теорий потребления.— В кн.: Формирование марксистско-ленинского мировоззрения и борьба с современной буржуазной идеологией: Тез. докл. на респ. науч.-метод. конф., 14—15 янв. 1976 г. Таллин, **1976,** с. 14—17.

207. Структурные сдвиги в личном потреблении в связи с возрастанием значения человеческого фактора в экономическом росте.— MAD Ser. A, **1976,** t. 3, p. 3—20.

208. ФРГ: некоторые особенности научно-технической революции / А. Демин, А. Саусанавичюс, А. Бурачас.— Уч. зап. / Тарт. ун-т, **1976,** вып. 386. Тр. по полит. экономии, т. 4. Экономические проблемы капитализма в современных условиях, с. 15—26.

209. O czynnikach zmian kapitałochłonności i mierzeniu jej regionalnego efektu w procesie wzrostu ekonomicznego / A. Buraczas, W. Czesnawiczius, W. Rutkauskas.— Acta Univ. Lodziensis. Ser. 3, **1976,** z. 24. Wpływ środków trwałych na wzrost gospodarczy, cz. 1, s. 49—66.— Aut. art.: W. Czasnawiczius (!) i inni.
О факторах изменения фондоемкости и измерении ее регионального эффекта в процессе экономического роста.

210. Ekonominės veiklos kriterijai ir jos tyrinėjimo principai: (Skirtingi teor. interpretacijos lygmenys).— AMMD Problemos, **1977.** V., 1978, Nr 2(20), p. 34—38.
Критерии и принципы исследования экономической деятельности (на различных уровнях теоретической интерпретации).

211. Socialiniai ekonominiai gyventojų vartojimo struktūros ir dinamikos dėsningumai: (Kapitalistinių šalių statistinių tendencijų analizė).— AMMD Ekon., **1977,** t. 14, sąs. 1, p. 37—48.
Социально-экономические закономерности структуры и динамики потребления населения (анализ статистических тенденций в капиталистических странах).

212. Единство программ социально-экономического развития / А. Бурачас, И. Мацявичюс.— Ком., **1977,** № 2, с. 34—39.— То же. На литов. яз.— Kom., 1977, Nr 2, p. 36—41.

213. К вопросу о причинах вступления Англии в Европейское экономическое сообщество / А. Бурачас, Г. Меркис.— Уч. зап. / Тарт. ун-т, **1977,** вып. 418. Тр. по полит. экономии, т. 5. Проблемы государственно-монополистического капитализма, с. 3—17.

214. Основные производственные фонды промышленности Советской Литвы.— В., **1977.**— Предисловие / Ю. А. Клебановас, А. И. Бурачас, с. 3—8. Гл. 2. Разд. 2. Динамика использования ОФ / Ю. А. Клебановас, А. И. Бурачас, с. 27—40. Заключение / А. И. Бурачас, М. М. Шульман, с. 236—239.

215. Региональное прогнозирование воспроизводства и методологические особенности построения систем его моделирования.— В кн.: Вопросы согласования народнохозяйственного и регионального планирования в свете решений XXV съезда КПСС: (Экон.-матем. методы и модели). Тез. докл. (Москва—Минск, 13—16 сент. 1977 г.). М., **1977,** ч. 1, с. 74—78.

216. Фондоемкость производства и воспроизводство совокупного продукта союзной республики: (1. Тенденции изменения фондоотдачи в промышленности и ее региональный эффект); (2. Интенсификация использования и обновления основных фондов) / А. И. Бурачас, Ю. А. Клебановас.— MAD Ser. A, **1977,** t. 3, p. 31—41; 1980, t. 1, p. 13—27.

217. Экономические исследования и их перспективы в Советской Литве / А. Бурачас, Б. Блажис.— Ком., **1977,** № 12, с. 39—46.— То же. На литов. яз.— Kom., 1977, Nr 12, p. 37—43.

218. Методологические предпосылки построения и сопоставимости многосекторных региональных моделей.— В кн.: Многосекторные региональные модели прогноза. В., **1978,** с. 5—10.

219. Моделирование интегрированных характеристик социалистического образа жизни и типологизации свободного времени.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978,** с. 20—22.

220. О системах регионального прогнозирования воспроизводства.— В кн.: Всесоюз. науч.-техн. конф. «Теория и практика прогнозирования в отраслях народного хозяйства»: Тез. докл. (25—27 апр. 1978 г., Ташкент). М., **1978**, с. 139—146.

221. О системах регионального прогнозирования воспроизводства.— In.: IV. Internationales Symposium "Planungs-und Prognosemodelle 1978": Vortragsauszüge, 24. bis 26. Oktober 1978, Binz — Rügen (DDR). [Berlin, **1978**], S. 11—14.

222. Особенности развертывания многосекторной системы моделей регионального прогноза / А. Бадарене, А. Бурачас.— В кн.: Многосекторные региональные модели прогноза. В., **1978**, с. 48—74.

223. Intensyfikacja wykorzystania i odnowienia majątku trwałego w przemyśle a wzrost efektywności gospodarowania / A. Buraczas, J. Klebanowas.— In: Wpływ modernizacji środków pracy na wzrost gospodarczy: (Materiały na konf. nauk.). Łódź, **1978**, cz. 1, s. 71—84.
Интенсификация использования и обновления основных промышленных фондов и рост эффективности хозяйствования.

224. Методологические особенности регионального прогнозирования воспроизводства.— В кн.: Актуальные проблемы прогнозирования научно-технического прогресса и пути их решения: (Тез. докл. Всесоюз. семинара, 22—24 мая 1979 г.). Иркутск, **1979**, с. 23—32.— Авт. статьи: А. И. Бурочас (!).

225. Экономический анализ и теория систем / А. Бурачас, А. Габриёлавичюс.— Стат. проблемы управления, **1979**, вып. 33, с. 9—30.

226. Wzajemne oddziaływanie potrzeb indywidualnych i wykorzystania czasu pracy w warunkach intensyfikacji produkcji społecznej / A. Buraczas, A. Mitrikas.— In: Czas pracy jako czynnik wzrostu gospodarczego: (Materiały na konf. nauk.). Łódź, **1979**, cz. 1, s. 115—130.
Взаимодействие личных потребностей и использования свободного времени в условиях интенсификации общественного производства.

227. Anglų-lietuvių kalbų ekonomikos terminų žodynas = English — Lithuanian Dictionary of Economic Terms.— V.: Mokslas, **1980**.— 488 p.
Англо-литовский словарь экономических терминов.

228. Ekonomikos mokslo uždaviniai tobulinant valdymą ir planavimą.— LŪ, **1980**, Nr 6, p. 3—4.
Задачи экономической науки в совершенствовании управления и планирования.

229. Kaupimo šaltiniai socialistinėje visuomenėje / A. Buračas, V. Gavelis.— Ten pat, Nr 10, p. 20—21.
Источники накопления в социалистическом обществе.

230. Взаимодействие между личным потреблением и времяпровождением в системе интегрированной интерпретации потребностей / Бурачас А. И., Митрикас А. П.— В кн.: Региональное моделирование общественного воспроизводства. В., **1980**, с. 106—156.

231. Региональные особенности системного изучения НТП / Бурачас А. И., Руткаускас В. М.— В кн.: Прогнозирование социально-экономического развития региона: Тез. докл. межресп. конф. Таллин, **1980**, ч. 1, с. 84—88.

Фондоемкость производства и воспроизводство совокупного продукта союзной республики. 1980.— См. 216.

232. Цели и предпосылки многосекторного регионального моделирования и прогнозирования воспроизводства на длительную перспективу.— В кн.: Региональное моделирование общественного воспроизводства. В., 1980, с. 8—17.

233. On Principles of Imitation of Consumer Preferences and Alternatives of Choices: [Report at the] Vth Intern. Conf. „Models of Forecasting in Socialist Economy".— Budapest, **1980.**— 18 l.
О принципах имитации потребительских предпочтений и альтернативах выбора.

234. Regioninis reprodukcijos modeliavimas.— MT, **1981,** Nr 5, p. 10—11.
Региональное моделирование воспроизводства.

235. Veiklos socialiniai-ekonominiai kriterijai ir tyrimo principai.— Kn.: Mokslas, jo metodai ir kalba. V., **1981,** p. 25—33.
Социально-экономические критерии и принципы исследования деятельности.

236. Über den Aufbau eines dynamischen regionalen Mehrsektorenmodells zur Bestimmung der Hauptkennziffern der erweiterten Reproduktion: (Dargestellt am Beispiel der baltischen Republiken der UdSSR) / A. Buračas, G. Devulis.— In: Planungs — und Prognosemodelle: Erfahrungen. Probleme. Entwicklungstendenzen. Berlin, **1981,** Abschnitt I. 6, S. 89—102.
О построении динамических многосекторных региональных моделей для определения основных показателей расширенного воспроизводства на перспективу (на примере Прибалтийских республик СССР).

Č

Vytautas ČESNAVIČIUS

1938.II.25

1962 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1968 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Ekonominiai klausimai Z. Angariečio literatūriniame palikime". 1970 m. suteiktas docento vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1962 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universitete, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Витаутас ЧЕСНАВИЧЮС

В 1962 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1968 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Экономические вопросы в литературном наследии З. Ангаретиса». Звание доцента присвоено в 1970 г. Политическую экономию преподает с 1962 г. Работает в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса, читает курс политической экономии капитализма.

237. Z. Angarietis kaip sociologas ir ekonomistas.— LŪ, **1962,** Nr 6, p. 177—180.
З. Ангаретис как социолог и экономист.

238. Lenininės imperializmo ir socialistinės revoliucijos teorijos klausimai Z. Angariečio raštuose.— AMMD Ekon., **1963,** t. 4, sąs. 1, p. 19—34.
Вопросы ленинской теории империализма и социалистической революции в трудах З. Ангаретиса.

239. Z. Angarietis apie buržuazinės Lietuvos ekonominį vystymąsi.— Ten pat, **1965,** t. 6, sąs. 1, p. 5—19.
З. Ангаретис об экономическом развитии буржуазной Литвы.

240. Z. Angariečio kova prieš lietuviškosios socialdemokratijos reformistines ekonomines koncepcijas.— Ten pat, **1968,** t. 8, sąs. 1, p. 31—42.
Борьба З. Ангаретиса против реформистских экономических концепций литовской социал-демократии.

241. Lenininė imperializmo teorija ir šiuolaikinis kapitalizmas: (Medž. lektoriui) / A. Buračas, V. Česnavičius.— V.: LTSR „Žinijos" d-ja, **1969.**— 21 p.
Ленинская теория империализма и современный капитализм.

242. Z. Angarietis apie 1929—1933 metų pasaulinės ekonominės krizės pasireiškimą Lietuvoje / V. Česnavičius, A. Buračas.— MAD Ser. A, **1970,** t. 2, p. 61—75.

З. Ангаретис о проявлении мирового экономического кризиса 1929—1933 гг. в Литве.

243. Buržuazinės šiuolaikinės kapitalizmo koncepcijos ir jų vertinimo lenininiai pagrindai / A. Buračas, V. Česnavičius.— Kn.: Leninizmas ir dabartis: Moksl. konf. medž. (1970.III.17—18). V., **1970**, p. 36—52.
Буржуазные концепции современного капитализма и ленинские основы их оценки.

244. Dviejų socialinių sistemų konvergencijos teorija ir jaunimas / A. Buračas, V. Česnavičius.— Kn.: Buržuazinė propaganda: taikinys — jaunimas: Resp. moksl.-teor. konf. medž., 1970 m. lapkr. 10—11 d. V., **1970**, p. 25—46.
Теория конвергенции двух социальных систем и молодежь.

245. Ленинская теория империализма и ее буржуазные критики / А. Бурачас, В. Чеснавичюс.— Ком., **1970**, № 6, с. 29—34.— То же. На литов. яз.— Kom., 1970, Nr 6, p. 27—32.

246. Предмет и метод современной буржуазной политической экономии / А. Бурачас, В. Чеснавичюс.— Вопр. экономики, **1970**, № 10, с. 100—111.

247. Спрос населения и его исследования в капиталистических странах.— Ком., **1971**, № 9, с. 73—75.— То же. На литов. яз.— Kom., 1971, Nr 9, p. 72—74.— Рец. на кн.: Бурачас А. Теория спроса: (Макроанализ).— М.: Мысль, 1970.— 248 с.; Бурачас А. Гипотезы и модели личных потребительских расходов в условиях развитого капитализма.— В., 1969.— 409, LXXIX с.

248. „Visuotinės gerovės" teorija: problemos ir apologetika / A. Buračas, V. Česnavičius.— Kn.: Ideologinė kova ir jaunimas: TSRS 50-mečiui. (Moksl. konf. medž.).— V., **1972**, p. 159—176.
Теория «всеобщего благоденствия»: проблемы и апологетика.

249. Potrzeby osobiste i reprodukcja czynnika ludzkiego we wzroście ekonomicznym / A. Buraczas, W. Czesnawiczius.— In: Wpływ czynnika ludzkiego na wzrost gospodarczy: (Materiały na konf. nauk.). Łódź, **1975**, cz. 3, s. 121—130.
Личные потребности и воспроизводство человеческого фактора в процессе экономического роста.

250. Ekonominės Z. Angariečio pažiūros.— V.: Mintis, **1976.**— 181 p.
Экономические взгляды З. Ангаретиса.

251. O czynnikach zmian kapitałochłonności i mierzeniu jej regionalnego efektu w procesie wzrostu ekonomicznego / A. Buraczas, W. Czesnawiczius, W. Rutkauskas.— Acta Univ. Lodziensis. Ser. 3, **1976**, z. 24. Wpływ środków trwałych na wzrost gospodarczy, cz. 1, s. 49—66.— Aut. art.: W. Czasnawiczius (!) i inni.
О факторах изменения фондоемкости и измерении ее регионального эффекта в процессе экономического роста.

Jonas ČIČINSKAS

1941.IV.13

1963 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, prekybos ekonomikos specialybę. 1972 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Marksistinis-leninis mokymas apie visuomeninę socialistinę nuosavybę ir jo smulkiaburžuazinių iškraipymų kritika". 1978 m. suteiktas docento vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1967 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universitete, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Йонас ЧИЧИНСКАС

В 1963 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности экономики торговли. В 1972 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Марксистско-ленинское учение об общественной социалистической собственности и критика его мелкобуржуазных извращений». Звание доцента присвоено в 1978 г. Политическую экономию преподает с 1967 г. Работает в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса, читает курс политической экономии социализма.

252. Ленинская теория становления социалистической собственности: некоторые методологические аспекты.— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970,** с. 19—21.

253. Категория собственности и производственные отношения.— В кн.: Проблемы развития народного хозяйства в девятой пятилетке. Вопросы улучшения преподавания политэкономии: Тез. науч.-метод. конф. [г. Стучка (ЛатвССР) 17—20 июня 1971 г.]. Рига, **1971,** с. 88—91.

254. Экономическое содержание отношений собственности.— Экон. науки, **1971,** № 6, с. 37—45.

255. Критика мелкобуржуазной трактовки общественной собственности.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972,** с. 14—17.— Авт. статьи: М. Чичинскас (!).

256. Соединение рабочей силы и средств производства как выражение взаимосвязи производительных сил и производственных отношений / И. Чичинскас, Ч. Ладукас.— В кн.: Социально-экономические проблемы рабочей силы при социализме: (Тез. докл.). Л., **1972,** с. 57—59.

257. Pasisavinimas ir nuosavybė: jų turinio ir formos klausimu. — AMMD Ekon., **1973,** t. 12, sąs. 1, p. 5—17.
Присвоение и собственность; к вопросу об их содержании и форме.

258. Экономическое и юридическое в отношениях собственности.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973,** с. 9—11.

259. О формах собственности.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975,** с. 34—35.

260. Социал-реформистская трактовка общественной собственности.— Экон. науки, **1975,** № 11, с. 94—100.

261. Собственность в системе производственных отношений.— В кн.: X науч.-метод. семинар преп. полит. экономии высш. учеб. заведений республик Прибалтики: Тез. докл. Таллин, **1976,** с. 116—118.

262. Originali monografija / V. Skominas, J. Čičinskas.— Naujos knygos, **1977,** Nr 9, p. 16—17.— Kn. rec.: Ladukas Č. Visuomeninės gamybos vystymosi metodologinės problemos.— V.: Mintis.— 1977.— 176 p.
Оригинальная монография. (Рец. на кн.)

263. Visuomeninė socialistinė nuosavybė ir jos formos.— LŪ, **1977,** Nr 1, p. 23—25.
Общественная социалистическая собственность и ее формы.

264. **Asmeninė nuosavybė kaip nuosavybės santykių forma.**— AMMD Ekon., 1978, t. 15, p. 5—15.
Личная собственность как форма отношений собственности.

265. **Nuosavybė ir išvystyto socializmo ekonominė sistema.**— Kn.: Aktualios socialinės ekonominės vartotojų kooperacijos problemos: Tarpžinyb. moksl. prakt. konf., skirta Tarybų valdžios įkūrimo Lietuvoje ir LKP 60-osioms metinėms. Programa ir praneš. medž. V., **1979**, p. 57—63.
Собственность и экономическая система развитого социализма.

266. **Воспроизводственный аспект отношений собственности.**— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979**, с. 14—17.

267. **Socialistinės nuosavybės formų klausimu.**— AMMD Ekon., **1980**, t. 18, p. 72—79.
К вопросу о формах социалистической собственности.

268. **Visuomeninė nuosavybė: esmė, formos, raida.**— V.: Mintis, **1980**.— 103 p.
Общественная собственность: сущность, формы, развитие.
Rec.: Dvilevičius J.— Žr. 343b.

268a. **Keletas įspūdžių iš mokslinės stažuotės Norvegijoje.**— AMMD Ekon., **1981**, t. 20, p. 64—71.
Впечатления из научной стажировки в Норвегии.

269. **Труд, управление и собственность.**— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981**, с. 9—10.

269a. **Išsivysčiusio socializmo ekonominės raidos bruožai** / V. Skominas, P. Gilys, J. Čičinskas.— V.: Mintis, **1982**.— Sk. 1, p. 7—52.
Черты экономического развития развитого социализма.

D

Matas DAMIDAVIČIUS

1931.III.7

1955 m. baigė Vilniaus universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1963 m. Maskvoje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Kvalifikuotos darbo jėgos reprodukcija TSRS išvystytos komunizmo statybos laikotarpiu". 1966 m. suteiktas docento vardas. Politinę ekonomiją dėstė 1955—1963 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universiteto Mokslinio komunizmo katedroje.

Матас ДАМИДАВИЧЮС

В 1955 г. окончил Вильнюсский университет по специальности политической экономии. В 1963 г. в Москве защитил кандидатскую диссертацию на тему «Воспроизводство квалифицированной рабочей силы в СССР в период развернутого строительства коммунизма». Звание доцента присвоено в 1966 г. Курс политической экономии преподавал в 1955—1963 гг. Работает на кафедре научного коммунизма Вильнюсского университета им. В. Капсукаса.

270. Подготовка квалифицированной рабочей силы для промышленности Литовской ССР.— AMMD Ekon., **1962**, t. 2, p. 25—41.

271. Экономическая сущность социалистического воспроизводства рабочей силы.— Ten pat, t. 3, sąs. 1, p. 5—43.

272. Kvalifikuotos darbo jėgos paruošimo planavimas įmonėje.— LŪ, **1964**, Nr 4, p. 121—123.
Планирование подготовки квалифицированной рабочей силы на предприятии.

273. Vertybinės orientacijos ir materialinis suinteresuotumas.— Kn.: Metodologinės vertybių problemos: Tarpinstitut. simpoziumo medž., 1969 m. lapkr. 19 d. V., **1970**, p. 86—95.
Ценностные ориентации и материальная заинтересованность.

274. Некоторые вопросы рационального использования рабочих в соответствии с их квалификацией и образованием.— В кн.: Социальные проблемы индустриального труда: Материалы всесоюз. конф., 27—30 янв. 1970 г. В., **1970**, с. 136—138.

275. Союз науки и производства.— Ком., **1970**, № 9, с. 17—21.— То же. На литов. яз.— Kom., 1970, Nr 9, p. 17—21.

276. Kai kurie veiksniai, sąlygojantys darbininkų materialinį suinteresuotumą.— Kn.: Darbo jėgos reprodukcijos klausimai: XXI resp. moksl.-techn. konf. polit. ekonomijos sekcijos praneš. medž. K., **1971**, p. 30—34.

Некоторые факторы, обусловливающие материальную заинтересованность рабочих.

277. **Darbininkų kultūrinio techninio lygio įtaka jų pažiūrai į darbą.**— Kn.: Socialinės industrinio darbo efektyvumo problemos: (Resp. konf. medž., 1973 m. vas. 1—2 d.). V., **1973,** p. 80—92.
Влияние культурно-технического уровня рабочих на их отношение к труду.

278. **Факторы, обусловливающие материальную заинтересованность рабочих в повышении производительности труда.**— В кн.: Социальные факторы повышения эффективности труда на предприятиях промышленности и транспорта. М., **1973,** вып. 2, с. 48—52.

279. **Išvystytos socialistinės visuomenės socialinė struktūra ir jos raida:** (Medž. lektoriui).— V., **1975.**— 20 p.
Социальная структура общества развитого социализма и ее развитие.

Povilas DILYS

1931.II.27

1956 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1969 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Socialinių-ekonominių ir kultūrinių-buitinių skirtumų tarp miesto ir kaimo panaikinimo klausimai komunizmo statybos laikotarpiu (Lietuvos TSR medžiaga)". 1977 m. suteiktas docento vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1956 m. Dirba Vilniaus inžineriniame statybos institute, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Повилас ДИЛИС

В 1956 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1969 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Вопросы преодоления социально-экономических и культурно-бытовых различий между городом и деревней в период строительства коммунизма (на материалах ЛитССР)». Звание доцента присвоено в 1977 г. Политическую экономию преподает с 1956 г. Работает в Вильнюсском инженерно-строительном институте, читает курс политической экономии социализма.

280. **Skirtumo tarp miesto ir kaimo panaikinimo klausimu.**— LŪ, **1963,** Nr 8, p. 242—245.
К вопросу ликвидации различия между городом и деревней.

281. **Kaimas artėja prie miesto.**— ŽŪ, **1964,** Nr 10, p. 18—19.
Село приближается к городу.

282. **Buitinių sąlygų gerinimas** / P. Dilys, V. Puronas.— Kn.: Ketvirtis amžiaus socializmo keliu. V., **1965,** sk. 4, posk. 2, p. 251—268.
Улучшение бытовых условий.

283. **Skirtumo tarp kolūkių ir tarybinių ūkių mašinų parko mažėjimas Tarybų Lietuvoje 1958—1965 metais ir jo socialinė-ekonominė reikšmė.**— Kn.: Spalio revoliucija ir visuomeniniai mokslai Lietuvoje: Moksl. konf. medž. (1967 m. gruod. 6—8 d.). V., **1967,** p. 340—342.
Уменьшение различия между парками машин колхозов и совхозов в Советской Литве за 1958—1965 гг. и его социально-экономическое значение.

284. Skirtumo tarp miesto ir kaimo mažėjimas kultūrinio-buitinio aptarnavimo srityje Lietuvos TSR.— Kn.: Resp. visuom. m. katedrų dėst. moksl. konf., skirta Didžiosios Spalio soc. revoliucijos 50-mečiui paminėti (1967.X.20—21): Programa ir praneš. medž. K., **1967,** p. 186—188.
Уменьшение различий между городом и деревней в области культурно-бытового обслуживания в Советской Литве.

285. Socialinių-ekonominių skirtumų tarp kolūkių ir tarybinių ūkių mažėjimas Lietuvos TSR 1958—1966 metais.— Kn.: Už socializmo sukūrimą Lietuvoje: Moksl. konf. medž. (1968 m. gruod. 26—27 d.). V., **1969,** p. 483—495.
Уменьшение социально-экономических различий между колхозами и совхозами Литовской ССР за 1958—1966 гг.

286. Esminių skirtumų tarp miesto ir kaimo mažėjimas Tarybų Lietuvoje.— LŪ, **1970,** Nr 4, p. 118—119.
Уменьшение существенных различий между городом и деревней в Советской Литве.

287. Priešingumas tarp miesto ir kaimo buržuazinėje Lietuvoje.— Kn.: Darbo jėgos reprodukcijos klausimai: XXI resp. moksl.-techn. konf. polit. ekonomijos sekcijos praneš. medž. K., **1971,** p. 126—128.
Противоположность между городом и деревней в буржуазной Литве.

288. Роль индустриализации сельского хозяйства в преодолении существенных различий между городом и деревней.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972,** с. 143.

289. Socializmo politinės ekonomijos uždaviniai ir pratimai: Mokymo priemonė.— V., **1973.**— 26 p.
Задачи и упражнения по политической экономии социализма.

290. Уменьшение различия между формами социалистических сельскохозяйственных предприятий Литовской ССР по уровню обеспечения средствами производства.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973,** с. 85—86.

291. Kai kurie aktualūs įmonės kolektyvo socialinio vystymosi klausimai: (Vilniaus M[edžio] A[pdirbimo] K[ombinato] pavyzdžiu) / J. Grėska, P. Dilys.— Kn.: Darbo socialinės-ekonominės problemos: [Techn. m. išvystymo respublikoje moksl. konf. medž., 1974 m. sausio 28 d.— vas. 2 d.]. K., **1974,** p. 69—71.
Некоторые актуальные вопросы социального развития коллектива предприятия (на примере Вильнюсского деревообрабатывающего комбината).

292. Kolūkiečių gyvenimo lygio kilimas Tarybų Lietuvoje.— Kn.: Lietuva — tarybiniu keliu: Visuom. m. resp. konf., skirtos TSRS įkūrimo 50-mečiui, medž. [1972]. K., **1974,** p. 218—220.
Повышение жизненного уровня колхозников в Советской Литве.

293. Совершенствование производственных отношений и рост эффективности сельскохозяйственного производства.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975,** с. 15—16.

294. О сущности индустриализации сельского хозяйства в условиях развитого социализма.— В кн.: Социально-экономические процессы в сельском хозяйстве Советской Литвы: Тез. докл. науч. конф. экономистов-аграрников республики, 20—21 янв. 1977 г. К., **1976,** с. 14—15.

295. К вопросу о социалистическом образе жизни как экономической категории.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в

свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 23—25.

296. О преодолении существующих различий между умственным и физическим трудом.— В кн.: Использование наследия В. И. Ленина в исследовании закономерностей развитого социализма и современного капитализма: Тез. докл. XIV респ. науч.-метод. конф. преп. полит. экономии вузов Прибалт. республик, 15—16 мая 1980 г. Рига. **1980**, с. 35—37.

296а. Условия эффективного применения на практике бригадной формы организации труда / П. Дилис, В. Йовайша.— В кн.: Связь экономической теории с хозяйственной практикой в свете решений XXVI съезда КПСС: Тез. докл. XVI межресп. науч.-метод. семинара политэкономов Прибалтики. Таллин, **1982**, с. 54.

Algis DOBROVOLSKAS

1951.X.21

1974 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, pramonės ekonomikos specialybę. 1979 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Liaudies gerovė: politekonominis aspektas". Politinę ekonomiją dėsto nuo 1975 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universitete, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Альгис ДОБРОВОЛЬСКАС

В 1974 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности экономики промышленности. В 1979 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Народное благосостояние: политико-экономический аспект». Политическую экономию преподает с 1975 г. Работает в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса, читает курс политической экономии социализма.

297. Проблема соотношения воспроизводства рабочей силы и всестороннего развития личности при социализме. — Кп.: Socialinės-ekonominės darbo ir darbo jėgos reprodukcijos problemos TSKP XXV suvažiavimo nutarimų šviesoje: [1977 m. Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž.]. V., **1977**, p. 14—15.— Авт. статьи: А. Добровольскис (!).

298. Liaudies gerovės tyrimo metodologiniai pagrindai.— AMMD Problemos, **1978**, Nr 1(21), p. 52—57.
Методологические основы исследования народного благосостояния.

299. О взаимосвязи социалистического образа жизни и условий жизни.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 39—41.

300. Изменение содержания воспроизводства рабочей силы в процессе развития производственных отношений зрелого социализма / А. Шилейка, А. Добровольскас.— Уч. зап. / Тарт. ун-т, **1979**, вып. 494. Тр. по полит. экономии, т. 9. Рабочая сила и ее использование, с. 14—25.

301. Народное благосостояние в процессе социалистического воспроизводства.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируе-

мым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, 1979, с. 12—14.

302. Системный подход к исследованию экономических форм народного благосостояния.— В., 1979.— 44 с.— Рукопись представлена Вильн. ун-том. Депонировано в ЛитНИИНТИ 20 февр. 1979, № 371-79.

Boleslovas DRILINGAS

1932.IX.28

1956 m. baigė Maskvos M. Lomonosovo universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1967 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Lietuvos TSR tekstilės pramonės pagrindiniai gamybiniai fondai bei svarbiausių technologinių įrengimų geresnio panaudojimo rezervai". 1973 m. suteiktas docento vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1956 m. Dirba Kauno A. Sniečkaus politechnikos institute, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Боляславас ДРИЛИНГАС

В 1956 г. окончил Московский университет им. М. В. Ломоносова по специальности политической экономии. В 1967 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Основные производственные фонды и резервы лучшего использования важнейших видов технологического оборудования в текстильной промышленности Литовской ССР». Звание доцента присвоено в 1973 г. Политическую экономию преподает с 1956 г. Работает в Каунасском политехническом институте им. А. Снечкуса, читает курс политической экономии социализма.

303. Fondų našumas tekstilės pramonėje.— LŪ, 1966, Nr 12, p. 357—359.
Производительность фондов в текстильной промышленности.

304. Rezervai ir galimybės įrengimų našumui didinti.— Ten pat, Nr 7, p. 205—207.
Резервы и возможности увеличения производительности оборудования.

305. Darbininkų tekamumas pagal profesijas tekstilės pramonėje.— Kn.: Jubiliejinės Lietuvos respublikos moksl.-techn. konf., skirtos V. Lenino gimimo 100-osioms metinėms, ekon. m. sekcijos praneš. tezės. K., 1970, p. 102—105.
Текучесть рабочих по профессиям в текстильной промышленности.

306. Kaupimas ir vartojimas socialistinėje visuomenėje: (Mokymo priemonė).— K., 1972.— 28 p.
Накопление и потребление в социалистическом обществе.

307. Некоторые методы активизации семинарского занятия.— В кн.: X науч.-метод. семинар преп. полит. экономии высш. учеб. заведений республик Прибалтики: Тез. докл. Таллин, 1976, с. 101—102.

308. Опыт проведения коллоквиума по политэкономии на вечернем отделении.—Кн.: Politinės ekonomijos teorijos ir dėstymo metodikos klausimai: (Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž., 1975 m. sausio 31 — vas. 8 d.). K., 1976, p. 110—114.

309. Partijos ekonominė politika socialistinės visuomenės sąlygomis.— Kn.: Lietuva Didžiojo Spalio keliu: Resp. moksl. konf., skirtos Didžiosios Spalio soc.

revoliucijos 60-mečiui, medž. (Kaunas, 1977 m. spalio 19 d.). V., **1977**, p. 177—180.
Экономическая политика КПСС в условиях развитого социализма.

310. Некоторые вопросы изучения социалистического образа жизни в курсе политэкономии социализма.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 391—392.

311. Partijos ekonominė politika išsivysčiusios socialistinės visuomenės sąlygomis ir jos įgyvendinimas.— V., **1979**.— 17 p.
Экономическая политика партии в условиях развитого социализма и ее претворение в жизнь.

312. Общественная форма продукта и источники его роста.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979**, с. 8—10.

313. Studentų darbo aktyvinimas politinės ekonomijos seminariniame užsiėmime.— Kn.: Aukštosios mokyklos pedagogika: Resp. moksl. konf. „Mokymo proceso optimizavimo bei technizavimo keliai ir problemos" medž. V., **1980**, p. 45—47.
Активизация работы студентов на семинарском занятии по политической экономии.

314. Socialinis planavimas ir socialistinio lenktyniavimo organizavimas aukštojoje mokykloje.— Kn.: Socialinis planavimas aukštosiose ir specialiosiose vidurinėse mokyklose: Moksl.-prakt. konf., 1979 m. gruod. 11 d. Kaune, medž. V., **1981**, p. 38—43.
Социальное планирование и организация социалистического соревнования в высшей школе.

314a. К вопросу об овеществлении производственных отношений.— В кн.: Связь экономической теории с хозяйственной практикой в свете решений XXVI съезда КПСС: Тез. докл. XVI межресп. науч.-метод. семинара политэкономов Прибалтики. Таллин, **1982**, с. 12—13.

Juozapas **DVILEVIČIUS**

1936.IV.29

1962 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1967 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Asmeninių ir kolektyvinių materialinių interesų derinimas kolūkiuose (remiantis Lietuvos TSR kolūkių medžiaga)". 1970 m. suteiktas docento vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1962 m. Dirba Maskvos kooperatinio instituto Vilniaus neakivaizdiniame fakultete.

Юозапас **ДВИЛЯВИЧЮС**

В 1962 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1967 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Сочетание личных и коллективных материальных интересов в колхозах (на основе материала колхозов ЛитССР)». Звание доцента присвоено в 1970 г. Политическую экономию преподает с 1962 г. Ра-

ботает на Вильнюсском заочном факультете Московского кооперативного института.

315. Asmeninių pagalbinių ūkių vaidmuo, derinant visuomeninius ir asmeninius materialinius interesus kolūkiuose.— Kn.: Spalio revoliucija ir visuomeniniai mokslai Lietuvoje: Moksl. konf. medž. (1967 m. gruod. 6—8 d.). V., **1967,** p. 342—346.
Роль личных подсобных хозяйств в сочетании общественных и личных материальных интересов в колхозах.

316. Вопросы сочетания личных и коллективных материальных интересов в колхозах.— В кн.: Тез. докл. науч. конф. кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии, посвящ. 50-летию Великой Октябрьской соц. революции (7—9 дек. 1967 г.). В., **1967,** с. 29—30.

317. За равный труд — равную оплату / М. Лола, Ю. Двилявичюс.— Ком., **1967,** № 1, с. 18—22.— То же. На литов. яз.— Kom., 1967, Nr 1, p. 17—20.

318. К вопросу о личных материальных интересах и повышении благосостояния колхозников.— В кн.: Экономические интересы и механизм использования экономических законов при социализме: (Тез. докл. теорет. конф.). М., **1967,** с. 148—150.— Авт. статьи: В. Двилявичюс (!).

319. Хозяйственное руководство и развитие экономических отношений в колхозном производстве / Ю. Двилявичюс, Д. Бирутите.— В кн.: Совершенствование управления народным хозяйством: Материалы науч. конф., посвящ. 50-летию Великой Октябрьской соц. революции. В., **1967,** с. 70—76.

320. Asmeninių pagalbinių ūkių ekonominis vaidmuo žemės ūkio gamyboje ir kolūkiečių vartojime.— AMMD Ekon., **1968,** t. 6, sąs. 3, p. 55—63.
Экономическая роль личных подсобных хозяйств в сельскохозяйственном производстве и личном потреблении колхозников.

321. Материальное стимулирование и рост благосостояния колхозников.— В кн.: Хозяйственный расчет и экономическое стимулирование сельского хозяйства: Материалы науч. конф. Тарту, **1968,** с. 321—325.

322. Asmeninių ir kolektyvinių materialinių interesų derinimo kolūkiuose klausimai.— AMMD Ekon., **1969,** t. 9, sąs. 1, p. 5—20.
Вопросы сочетания личных и коллективных материальных интересов в колхозах.

323. Apie ekonominių interesų objektyvų pobūdį.— Kn.: V. Leninas ir ekonomikos mokslų problemos: Moksl. konf., skirtos V. Lenino gimimo 100-osioms metinėms, medž. (1970 m. geg. 13—14 d.). V., **1970,** p. 27—30.
К вопросу объективности характера экономических интересов.

324. Ekonominiai interesai socializmo sąlygomis.— LŪ, **1970,** Nr 1, p. 23—25.
Экономические интересы при социализме.

325. Интересы колхозов и колхозников — едины.— Ком., **1970,** № 7, с. 49—52.— То же. На литов. яз.— Kom., 1970, Nr 7, p. 45—48.

326. К вопросу о сущности экономических интересов.— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970,** с. 95—97.

327. Проблема экономических интересов в свете решений XXIV съезда КПСС.— В кн.: Проблемы развития народного хозяйства в девятой пятилетке. Вопросы улучшения преподавания политэкономии: Тез. науч.-метод. конф. [г. Стучка (ЛатвССР) 17—20 июня 1971 г.]. Рига, **1971,** с. 38—42.

328. **Kolūkiečių visuomeninių ir asmeninių interesų derinimas:** (Medž. lektoriui).— V., **1972.**— 14 p.
Сочетание общественных и личных интересов колхозников.

329. **К вопросу о материальном стимулировании устойчивости рабочей силы в сельском хозяйстве.**— В кн.: Вопросы воспроизводства и рационального использования трудовых ресурсов: (Материалы секции полит. экономии XXII респ. науч.-техн. конф. Каун. политехн. ин-та, 2—4 февр. 1972 г.). К., 1972, с. 162—164.

330. **Некоторые вопросы сочетания личных и коллективных экономических интересов в колхозах.**— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972,** с. 146—147.

331. **Ekonominiai interesai: esmė ir prigimtis.**— LU, **1973,** Nr 8, p. 246—247.
Экономические интересы: их сущность и природа.

332. **Категория «экономический интерес».**— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973,** с. 11—12.

333. **Влияние отношений распределения по труду на повышение качественных показателей индивидуальной трудовой деятельности рабочих.**— В кн.: Воспроизводство и рациональное использование рабочей силы в народном хозяйстве республики: Тез. науч. конф. Таллин, **1975,** ч. 2, с. 41—42.

334. **К вопросу о сближении уровня оплаты труда работников сельского хозяйства и промышленности:** (На материалах ЛитССР).— В кн.: Всесоюз. науч. конф. «Проблемы преодоления социально-экономических различий между городом и деревней»: Тез. выступлений. М., **1975,** вып. 3, с. 366—368.

335. **Некоторые замечания по поводу категории «экономические интересы».**— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975,** с. 45—46.

336. **Ekonominių interesų prigimtis ir esmė.**— V., **1976.**— 29 p.
Природа и сущность экономических интересов.

337. **Некоторые методологические вопросы экономического стимулирования производства при социализме.**— В кн.: Социально-экономические процессы в сельском хозяйстве Советской Литвы: Тез. докл. науч. конф. экономистов-аграрников республики, 20—21 янв. 1977 г. К., **1976,** с. 53—55.

338. **Kai kurie socializmo pagrindinio gamybinio santykio teoriniai aspektai.**— Kn.: Karlo Markso „Gotos programos kritika" ir dabartis: Mokymo metod. medž. į pagalbą studijuojantiems marksizmo-leninizmo teoriją. V., **1977,** p. 124—133.
Некоторые теоретические аспекты основного производственного отношения социализма.

339. **Некоторые вопросы теории экономических интересов при социализме.**— В кн.: Политэкономические проблемы повышения эффективности производства: Тез. докл. XI респ. науч.-метод. конф., Юрмала (ЛатвССР) 26—27 мая 1977 г. Рига, **1977,** с. 35—37.

340. **О взаимосвязи категорий «образ жизни» и «экономические интересы» при социализме.**— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978,** с. 33—35.

341. Kai kurie ekonominių interesų teorijos klausimai mokslinio komunizmo pradininkų veikaluose.— Kn.: Lietuvos vartotojų kooperacijos raida ir jos veiklos tobulinimo keliai: Tarpžinyb. moksl. prakt. konf., skirta V. Lenino 110-osioms gimimo metinėms. Programa ir praneš. medž. V., **1980**, p. 58—62.
Некоторые вопросы теории экономических интересов в произведениях основоположников научного коммунизма.

342. Политико-экономическое содержание понятия «экономический интерес».— Kn.: Lietuvos vartotojų kooperacijos veiklos efektyvumo problemos: Resp. moksl. prakt. konf. praneš. tezės. V., **1981**, p. 7—13.

343. Укрепление единства экономических интересов в колхозах.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981**, с. 64—65.

343a. Darbo sąlygos — svarbus darbo užmokesčio diferencijavimo veiksnys / Birutytė D., Dvilevičius J.— LŪ, **1982**, Nr 3, p. 22—23.
Условия труда — важный фактор дифференциации заработной платы.

343b. Esminis visuomeninis santykis.— Ten pat, Nr 4, p. 23.— Kn. rec.: Čičinskas J. Visuomeninė nuosavybė: esmė, formos, raida.— V.: Mintis, 1980.— 103 p.
Коренное общественное отношение. (Рец. на кн.)

F

Leonarda FEDOSOVIENĖ

1943.III.28—1981.VI.5

1970 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, pramonės ekonomikos specialybę. 1979 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Darbo sąlygų poveikis gamybinio kolektyvo vystymuisi (politekonominis aspektas)". Socializmo politinę ekonomiją dėstė 1970—1981 m. Kauno A. Sniečkaus politechnikos institute.

Ляонарда ФЕДОСОВЕНЕ

В 1970 г. окончила Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности экономики промышленности. В 1979 г. в Вильнюсе защитила кандидатскую диссертацию на тему «Влияние условий труда на развитие производственного коллектива (политэкономический аспект)». Курс политической экономии социализма преподавала в 1970—1981 гг. в Каунасском политехническом институте им. А. Снечкуса.

344. Tarybų Lietuva — brolių tautų šeimoje: (Medž. propagandistui).— K., **1972.**— 18 p.
Советская Литва — в семье братских народов.

345. Заработная плата и текучесть кадров.— В кн.: Вопросы воспроизводства и рационального использования трудовых ресурсов: (Материалы секции полит. экономии XXII респ. науч.-техн. конф. Каун. политехн. ин-та, 2—4 февр. 1972 г.). К., **1972,** с. 168—170.

346. Lietuvos TSR pramonė Tarybų valdžios metais.— Kn.: Lietuva — tarybiniu keliu: Visuom. m. resp. konf., skirtos TSRS įkūrimo 50-mečiui, medž. [1972]. K., **1974,** p. 187—189.
Промышленность Литовской ССР за годы Советской власти.

347. Условия труда как фактор рационального использования рабочей силы.— В кн.: Воспроизводство и рациональное использование рабочей силы в народном хозяйстве республики: Тез. науч. конф. Таллин, **1975,** ч. 2, с. 31—33.

348. Условия труда как экономическая категория.— В кн.: Politinės ekonomijos teorijos ir dėstymo metodikos klausimai: (Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž., 1975 m. sausio 31 — vas. 8 d.). K., **1976,** p. 58—62.

349. Darbo sąlygos ir darbo efektyvumas.— LŪ, **1977,** Nr 10, p. 305—307.
Условия труда и эффективность труда.

350. Изменение условий труда работников промышленности за годы Советской власти.—Кп.: Lietuva Didžiojo Spalio keliu: Resp. moksl. konf., skirtos Didžiosios Spalio soc. revoliucijos 60-mečiui, medž. (Kaunas, 1977 m. spalio 19 d.). V., **1977**, p. 189—192.

351. Категория тяжести труда.— Кп.: Socialinės-ekonominės darbo ir darbo jėgos reprodukcijos problemos TSKP XXV suvažiavimo nutarimų šviesoje: [1977 m. Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž.]. V., **1977**, p. 28—31.

352. Условия труда и социалистический образ жизни.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 45—47.

353. Планирование улучшения условий труда на промышленном предприятии.— В кн.: Респ. науч.-практ. конф. «Основные направления повышения эффективного использования трудовых ресурсов в Эстонской ССР» (20—21 сент. 1979 г.): Тез. выступлений. Таллин, **1979**, с. 213—215.

354. Роль условий труда в воспроизводстве рабочей силы.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979**, с. 98—100.

355. Uždavinių ir pratimų naudojimas socializmo politinės ekonomijos seminaruose.— Кп.: Aukštosios mokyklos pedagogika: Resp. moksl. konf. „Mokymo proceso optimizavimo bei technizavimo keliai ir problemos" medž. V., **1980**, p. 50—51.
Употребление задач и упражнений на семинарах политической экономии социализма.

356. Вопросы регулирования состояния условий труда в социалистическом обществе.— В кн.: Социально-экономические вопросы труда: Материалы подсекции «Экономика труда» респ. науч.-техн. конф. 1979 г. «Развитие техн. наук в республике и использование их результатов». В., **1980**, с. 20—22.

357. Оценка вклада В. И. Ленина в теорию товарно-денежных отношений при социализме в процессе преподавания политической экономии.— В кн.: Использование наследия В. И. Ленина в исследовании закономерностей развитого социализма и современного капитализма: Тез. докл. XIV [меж]респ. науч.-метод. конф. преп. полит. экономии вузов Прибалт. республик, 15—16 мая 1980. Рига, **1980**, с. 152—154.

G

Juozas GAIŽIŪNAS

1932.III.12

1956 m. baigė Visasąjunginį neakivaizdinį tarybinės prekybos institutą, finansų ir kredito specialybę. 1965 m. Leningrade apgynė kandidatinę disertaciją tema „Techninės pažangos poveikis darbininkų profesinei sudėčiai (Lietuvos TSR pramonės pavyzdžiu)". 1968 m. suteiktas docento vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1956 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universitete, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Юозас ГАЙЖЮНАС

В 1956 г. окончил Всесоюзный заочный институт советской торговли по специальности финансов и кредита. В 1965 г. в Ленинграде защитил кандидатскую диссертацию на тему «Влияние технического прогресса на профессиональное разделение труда рабочих (на примере промышленности ЛитССР)». Звание доцента присвоено в 1968 г. Политическую экономию преподает с 1956 г. Работает в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса, читает курс политической экономии капитализма.

358. Profesinės darbininkų sudėties kitimas.— LŪ, **1965,** Nr 6, p. 184—185. Изменение профессионального состава рабочих.

359. О тенденциях в изменении профессионального состава рабочих Литовской ССР.— AMMD Ekon., **1965,** t. 5, sąs. 3, p. 71—84.

360. Подготовка рабочих широкого профиля.— Ком., **1965,** № 5, с. 15—18.— То же. На литов. яз.— Kom., 1965, Nr 5, p. 15—18.

361. Технический прогресс и развитие управленческой функции рабочих.— В кн.: Совершенствование управления народным хозяйством: Материалы науч. конф., посвящ. 50-летию Великой Октябрьской соц. революции. В., **1967,** с. 17—25.

362. Влияние технического прогресса на квалификацию рабочих: (На примере Литовской ССР).— В кн.: Вопросы развития социалистической экономики. М., **1968,** с. 179—195.

363. Некоторые методологические вопросы критики современных буржуазных экономических теорий.— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970,** с. 12—14.

364. Некоторые вопросы воспроизводства рабочей силы в условиях возрастания ее роли в производстве.— Kn.: Darbo jėgos reprodukcijos klausimai: XXI resp. moksl.-techn. konf. polit. ekonomijos sekcijos praneš. medž. K., **1971**, p. 50—53.

365. К методологии изучения развитого социалистического общества и роли работника производства.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972**, с. 3—5.

366. К вопросу о роли работника производства в условиях развитого социалистического общества.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973**, с. 43—45.

367. Возрастание роли личного фактора и преподавание политической экономии.— В кн.: Проблемы совершенствования методики преподавания политической экономии в вузах: Межвуз. сб. науч.-метод. статей. Рига, **1974**, с. 17—21.

368. Вопросы научно-технической революции в курсе политической экономии капитализма.— Там же, с. 112—117.

369. Подрыв материальной основы товарного характера рабочей силы в условиях современного капитализма.— Kn.: Darbo socialinės-ekonominės problemos: [Techn. m. išvystymo respublikoje moksl. konf. medž., 1974 m. sausio 28 d.— vas. 2 d.]. K., **1974**, p. 20—22.

370. Капиталистическое использование иностранных рабочих и развитие современных производительных сил.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975**, с. 202—204.

371. Развитие социализма и изменения в характере и роли разделения труда.— AMMD Ekon., **1975**, t. 13, sąs. 1, p. 5—15.

372. Rinkos santykių vaidmuo, reprodukuojant darbo jėgą šiuolaikinio kapitalizmo sąlygomis.— Ten pat, **1977**, t. 14, sąs. 1, p. 77—84.
Роль рыночных отношений в воспроизводстве рабочей силы в условиях современного капитализма.

373. Влияние иностранной рабочей силы на роль рынка труда в экономическом развитии ФРГ.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 360—362.

374. Nedarbas šiuolaikinėje kapitalistinėje visuomenėje.— LŪ, **1979**, Nr 3, p. 22—23.
Безработица в современном капиталистическом обществе.

375. Проблема субрынков рабочей силы.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик., 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979**, с. 190—192.

376. Рабочее время как объект капиталистического регулирования.— В кн.: Использование наследия В. И. Ленина в исследовании закономерностей развитого социализма и современного капитализма: Тез. докл. XIV [меж]респ. науч.-метод. конф. преп. полит. экономии вузов Прибалт. республик, 15—16 мая 1980 г. Рига, **1980**, с. 177—179.

377. «Рынок труда» в условиях современного капитализма: проблема субрынков.— Экон. науки, **1980**, № 7, с. 85—89.

Elena GARGASIENĖ

1933.III.18

1956 m. baigė Maskvos M. Lomonosovo universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1964 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Darbo apmokėjimo formų vystymasis Lietuvos TSR kolūkiuose". 1968 m. suteiktas docentės vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1956 m. Dirba Lietuvos žemės ūkio akademijoje, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Эляна ГАРГАСЕНЕ

В 1956 г. окончила Московский университет им. М. В. Ломоносова по специальности политической экономии. В 1964 г. в Вильнюсе защитила кандидатскую диссертацию на тему «Развитие формы оплаты труда в колхозах Литовской ССР». Звание доцента присвоено в 1968 г. Политическую экономию преподает с 1956 г. Работает в Литовской сельскохозяйственной академии, читает курс политической экономии капитализма.

378. Garantuoto darbo apmokėjimo kolūkiuose klausimu.— AMMD Ekon., **1962**, t. 3, sąs. 1, p. 67—79.— Parašas: E. Pečiūraitė.
К вопросу о гарантированной оплате труда в колхозах.

379. Garantuotas darbo apmokėjimas LTSR kolūkiuose.— Kn.: Devintosios dėst. moksl. konf. praneš. tezės / LZŪA. K., **1963**, p. 169—172.— Parašas: E. Pečiūraitė.
Гарантированная оплата труда в колхозах Литовской ССР.

380. Darbo našumo ir darbo apmokėjimo santykio Lietuvos TSR kolūkiuose problema.— Kn.: Dešimtosios dėst. moksl. konf. praneš. tezės / LZŪA. K., **1964**, p. 226—229.— Parašas: E. Pečiūraitė.
Проблема соотношения производительности и оплаты труда в колхозах Литовской ССР.

381. Materialinis kolūkiečių suinteresuotumas ir kolūkių bendrųjų pajamų paskirstymo problema.— LZŪA MD, **1964**, t. 11, sąs. 1, p. 67—77.— Parašas: E. Pečiūraitė.
Материальная заинтересованность колхозников и проблема распределения валового дохода в колхозе.

382. Особенности воспроизводства капитала в современных условиях: Метод. разработка лекции по программе курса полит. экономии для высш. учеб. заведений 250—300 часов.— М., **1967**.— 48 л.— Подпись: Э. Ф. Печурайте.

383. Papildomas materialinis skatinimas kolūkiuose.— Kn.: Trumpi pranešimai: (Septynioliktosios dėst. moksl. konf. medž.) 1971 m. bal. 12—16 d. / LZŪA. K., **1971**, p. 21—23.
Дополнительное материальное стимулирование в колхозах.

384. LTSR kolūkiečių materialinio ir kultūrinio gyvenimo lygio kilimas.— Kn.: Lietuva — tarybiniu keliu: Visuom. m. resp. konf., skirtos TSRS įkūrimo 50-mečiui, medž. [1972]. K., **1974**, p. 221—223.

Подъем материального и культурного уровня жизни колхозников Литовской ССР.

385. Nauji reiškiniai šiuolaikinio kapitalizmo ekonomikoje.— Kn.: Socialistinės žemės ūkio gamybos mokslinis valdymas: (Mokymo priemonė kolūkių, taryb. ūkių, susivienijimų vadovams ir vyriaus. specialistams). V., **1974**, p. 27—34.— Turinyje str. aut.: S. Gargasienė (!).
Новые явления в экономике современного капитализма.

386. Pramonės ir žemės ūkio gamybiniai ryšiai socialistinėje visuomenėje.— Kn.: Trumpi pranešimai: Dvidešimt pirmosios dėst. moksl. konf. medž., 1975 m. geg. 20—23 d. / LZŪA. K., **1975**, p. 13—14.
Производственные связи между промышленностью и сельским хозяйством в социалистическом обществе.

387. Повышение уровня обобществления сельскохозяйственного производства и развитие колхозной формы собственности на современном этапе.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975**, с. 36—37.

388. Проблемы развития и сближения двух форм социалистической собственности в сельском хозяйстве.— В кн.: Всесоюз. науч. конф. «Проблемы преодоления социально-экономических различий между городом и деревней»: Тез. выступлений. М., **1975**, вып. 1, с. 35—40.

389. Reprodukcijos sąlygų kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose supanašėjimas.— Kn.: Mokslo darbų rinkiniai: [XXII dėst. moksl. konf. medž. ir jaunųjų mokslininkų darbai] / LZŪA. K., **1976**, kn. 1, p. 10—11.
Сближение условий воспроизводства в колхозах и совхозах.

390. Концентрация как форма обобществления колхозного производства.— В кн.: Социально-экономические процессы в сельском хозяйстве Советской Литвы: Тез. докл. науч. конф. экономистов-аграрников республики, 20—21 янв. 1977 г. К., **1976**, с. 47—50.

391. Обобществление сельскохозяйственного производства в условиях научно-технической революции.— В кн.: Resp. konf. „Mokslinės techninės revoliucijos socialinės pasekmės" praneš. tezės (1976 m. lapkr. 12—13 d.). K., **1976**, p. 51—53.

392. Организация самостоятельной работы студентов по изучению политической экономии.— В кн.: X науч.-метод. семинар преп. полит. экономии высш. учеб. заведений республик Прибалтики: Тез. докл. Таллин, **1976**, с. 82—83.

393. Pramonės ir žemės ūkio gamybinių ryšių tobulinimas.— LZŪA MD, **1977**, t. 23, sąs. 1, p. 35—42.
Совершенствование производственной связи между промышленностью и сельским хозяйством.

394. Обобществление и эффективность сельскохозяйственного производства.— В кн.: Политэкономические проблемы повышения эффективности производства: Тез. докл. XI респ. науч.-метод. конф., Юрмала (ЛатвССР) 26—27 мая 1977 г. Рига, **1977**, с. 148—150.

395. Žemės ūkio gamybos pagrindinės visuomenėjimo formos.— Kn.: Žemės ūkio ekonomika: Mokslo darbų rink. XXIV dėst. moksl. konf. medž. / LZŪA. K., **1978**, p. 11.
Основные формы обобществления сельскохозяйственного производства.

396. Предпосылки улучшения условий труда в сельском хозяйстве.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений

XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., 1978, с. 115—117.

397. Развитие обобществления производства и совершенствование отношений собственности в сельском хозяйстве.— В кн.: Совершенствование аграрных отношений в условиях развитого социализма: (Тез. выступлений). Всесоюз. науч. конф.: «Экономические проблемы нового этапа осуществления ленинского кооперативного плана». М., 1978, с. 126—127.

398. Расширенное воспроизводство основных фондов — одно из важнейших условий развития сельского хозяйства.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, 1979, с. 123—124.

399. Укрепление принципа материальной заинтересованности на первых этапах развития колхозного строя в Советской Литве.— В кн.: Тридцать лет по социалистическому пути: Тез. докл. и сообщ. Всесоюз. науч. конф., посвящ. проблемам коллективизации сел. хоз-ва Прибалтики, зап. обл. Украины, Белоруссии и Молдавии (26—28 июня 1979 г.). В., 1979, ч. 2. Социально-экономические итоги коллективизации, с. 118—123.

400. Žemės ūkio tarpšakiniai ryšiai ir gamybos efektyvumas.— Kn.: Žemės ūkio gamybos ekonomika, mechanizacija ir automatizacija: Mokslo darbų rink. XXVI dėst. moksl. konf. medž. / LZŪA. K., 1980, p. 17—18.
Межотраслевые связи сельского хозяйства и его экономическая эффективность.

401. Осуществление ленинского кооперативного плана — путь к повышению уровня обобществления производства.— В кн.: Использование наследия В. И. Ленина в исследовании закономерностей развитого социализма и современного капитализма: Тез. докл. XIV [меж]респ. науч.-метод. конф. преп. полит. экономии вузов Прибалт. республик, 15—16 мая 1980 г. Рига, 1980, с. 25—26.

401a. Kooperatinės-kolūkinės nuosavybės vystymasis dabartinėmis sąlygomis.— Kn.: Žemės ūkio mašinų konstrukcijų tobulinimas. Ekonominės problemos: Mokslo darbų rink. XXVII dėst. moksl. konf. medž. / LZŪA. V., 1981, p. 86—87.
Развитие кооперативно-колхозной собственности в современных условиях.

402. Особенности обобществления сельскохозяйственного труда на современном этапе.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., 1981, с. 138—139.

402a. Рост обобществления и производительности труда в условиях межхозяйственной кооперации / Э. Гаргасене, В. Кончюте.— В кн.: Связь экономической теории с хозяйственной практикой в свете решений XXVI съезда КПСС: Тез. докл. XVI межресп. науч.-метод. семинара политэкономов Прибалтики. Таллин, 1982, с. 87—88.

Povilas GILYS

1948.II.14

1969 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, pramonės planavimo specialybę. 1974 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Ekonomikos valdymo turinio, sistemiškumo ir ribų klausimai socializme“. Politinę ekonomiją

dėsto nuo 1969 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universitete, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Повилас ГИЛИС

В 1969 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности планирования промышленности. В 1974 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Вопросы содержания, системности и границ экономического управления при социализме». Политическую экономию преподает с 1969 г. Работает в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса, читает курс политической экономии капитализма.

403. К вопросу об употреблении категории информации в экономической теории.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972**, с. 48—50.

404. Gamybinių jėgų ekonominis turinys.— LŪ, **1973**, Nr 9, p. 274—275.
Экономическое содержание производительных сил.

405. Применение системного подхода для определения предмета политэкономии.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973**, с. 126—127.

406. Teorinės valdymo problemos: centralizavimas ir decentralizavimas.— LŪ, **1974**, Nr 6, p. 174—175.
Теоретические проблемы управления: централизация и децентрализация.

407. Вопросы управления в курсе политической экономии.— В кн.: Проблемы совершенствования методики преподавания политической экономии в вузах: Межвуз. сб. науч.-метод. статей. Рига, **1974**, с. 142—145.

408. Экономическое развитие и повышение статуса экономического управления.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975**, с. 109—110.

409. Иерархичность, централизация и децентрализация управления в свете решений XXV съезда КПСС.— В кн.: X науч.-метод. семинар преп. полит. экономии высш. учеб. заведений республик Прибалтики: Тез. докл. Таллин, **1976**, с. 147—149.

410. Некоторые организационные вопросы повышения эффективности управления экономическими процессами.— В кн.: Политэкономические проблемы повышения эффективности производства: Тез. докл. XI респ. науч.-метод. конф., Юрмала (ЛатвССР) 26—27 мая 1977 г. Рига, **1977**, с. 26—28.

411. Социалистический образ жизни и некоторые вопросы управления.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 255—256.

412. Ūkinių sistemų organizacinių struktūrų formalizavimas.— LŪ, **1979**, Nr 3, p. 14—16.
Формализация организационных структур хозяйственных систем.

413. По поводу вопроса о планомерности социалистического воспроизводства.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979**, с. 5—8.

414. Sistemiškumo principas ūkininkavime.— LŪ, **1980,** Nr 11, p. 6—7.
Принцип системности в хозяйствовании.

415. Абстрактное в политико-экономических исследованиях.— Экон. науки, **1980,** № 6, с. 14—18.

416. Использование опыта В. И. Ленина в применении метода идеализации в политэкономических исследованиях.— В кн.: Использование наследия В. И. Ленина в исследовании закономерностей развитого социализма и современного капитализма: Тез. докл. XIV [меж]респ. науч.-метод. конф. преп. полит. экономии вузов Прибалт. республик, 15—16 мая 1980 г. Рига, **1980,** с. 26—29.

417. К вопросу о включении управления в предмет политической экономии.— AMMD Ekon., **1980,** t. 18, p. 5—14.

418. О соотношении теории, эмпирики и практики в экономике.— Ten pat, p. 15—24.

419. Принцип системности в экономическом направлении.— В кн.: Актуальные проблемы развития научных исследований молодых ученых и специалистов Вильнюсского госуниверситета им. В. Капсукаса: Материалы респ. конф. молодых ученых и специалистов экон. фак-тов ВУ, 22 окт. 1980 г. В., **1980,** с. 111—113.

420. К вопросу объективного и субъективного в трудовой деятельности.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981,** с. 28—29.

420a. Соотношение объективного, субъективного и сознательного в хозяйствовании.— AMMD Ekon., **1981,** t. 20, p. 19—28.

420b. Išsivysčiusio socializmo ekonominės raidos bruožai / V. Skominas, P. Gilys, J. Čičinskas.— V.: Mintis, **1982.**— Sk. 2, p. 53—109.
Черты экономического развития развитого социализма.

420c. Прямое и косвенное экономические управления и их сочетание в хозяйственной практике.— В кн.: Связь экономической теории с хозяйственной практикой в свете решений XXVI съезда КПСС: Тез. докл. XVI межресп. науч.-метод. семинара политэкономов Прибалтики. Таллин, **1982,** с. 13—14.

Sara GINAITĖ

1924.III.17

1949 m. baigė Vilniaus universitetą, finansų ir kredito specialybę. 1955 m. Leningrade apgynė kandidatinę disertaciją tema „Nenutrūkstamas materialinio ir kultūrinio Lietuvos TSR darbininkų klasės gyvenimo lygio kilimas pokario metais", 1969 m. Vilniuje — daktarinę disertaciją tema „Realiosios darbininkų ir tarnautojų pajamos (Lietuvos TSR medžiaga)". Docentės vardas suteiktas 1961 m., profesorės — 1972 m. 1949—1962 m. politinę ekonomiją dėstė Lietuvos TSR konservatorijoje, 1962—1982 m.— Vilniaus V. Kapsuko universitete.

Сара ГИНАЙТЕ

В 1949 г. окончила Вильнюсский университет по специальности финансов и кредита. В 1955 г. в Ленинграде защитила кандидатскую диссертацию на тему «Неуклонный рост материального и культурного благосостояния ра-

бочего класса Литовской ССР в послевоенный период», в 1969 г. в Вильнюсе — докторскую диссертацию на тему «Реальные доходы рабочих и служащих (по материалам Литовской ССР)». Звание доцента присвоено в 1961 г., профессора — в 1972 г. В 1949—1962 гг. преподавала политическую экономию в консерватории Литовской ССР, в 1962—1982 гг.— в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса.

421. Положение промышленных рабочих в Литве в годы господства буржуазии и сейчас.— Ком., **1958,** № 12, с. 70—82.— То же. На литов. яз.— Kom., 1958, Nr 12, p. 65—76.

422. Socialistinis ir komunistinis materialinių gėrybių paskirstymo principai.— V., **1959.**— 17 p.
Социалистический и коммунистический принципы распределения материальных благ.

423. Perėjimas iš kapitalizmo į socializmą — pagrindinis šiuolaikinės epochos turinys.— V., **1961.**— 22 p.
Переход от капитализма к социализму — основное содержание современной эпохи.

424. Безработица — бич трудящихся.— Ком., **1961,** № 5, с. 48—53.— То же. На литов. яз.— Kom., 1961, Nr 5, p. 48—53.

425. Некоторые вопросы методологии изучения уровня жизни рабочих и служащих.— В кн.: Вопросы повышения уровня жизни трудящихся: (Материалы конф.) 16—18 июня 1960 г. Рига, **1961,** с. 203—207.

426. Į aukščiausią gyvenimo lygį.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, **1962.**— 107 p.
К самому высокому уровню жизни.

427. Komunizmo kūrėjas — visapusiškai išsilavinęs žmogus.— LŪ, **1963,** Nr 7, p. 196—200.
Строитель коммунизма — всесторонне развитый человек.

428. Visuomeniniai vartojimo fondai ir gyventojų realiosios pajamos / S. Ginaitė, L. Tykockis.— Ten pat, Nr 12, p. 358—361.
Общественные фонды потребления и реальные доходы населения.

429. От выборов — до выборов: Заметки экономиста.— Ком., **1963,** № 2, с. 60—63.— То же. На литов. яз.— Kom., 1963, Nr 2, p. 59—62.

430. Kyla liaudies materialinė gerovė.— LŪ, **1964,** Nr 6, p. 177—179.
Рост материального благосостояния населения.

431. Tarybų Lietuva šiandien: (Faktai ir skaičiai apie gyvenimo lygio kilimą) / S. Ginaitė, L. Tykockis.— V.: Mintis, **1964.**— 96 p.
Советская Литва сегодня (факты и цифры о росте жизненного уровня).

432. Ekonominė teorija ir ūkinė praktika: Ekonomisto pastabos.— LŪ, **1965,** Nr 12, p. 358—360.
Экономическая теория и хозяйственная практика. Заметки экономиста.

433. Растут доходы населения / С. Гинайте, П. Кюберис.— Ком., **1965,** № 7, с. 16—20.— То же. На литов. яз.— Kom., 1965, Nr 7, p. 15—20.

434. Liaudies gerovės kilimas.— LŪ, **1966,** Nr 9, p. 266—268.
Повышение благосостояния народа.

435. Актуальное научное исследование.— Ком., **1966,** № 7, с. 71—74.— То же. На литов. яз.— Kom., 1966, Nr 7, p. 70—74.— Рец. на кн.: Кронрод Я. А. Законы политической экономии социализма.— М.: Мысль, 1966.— 581 с.

436. **Прогнозирование заработной платы** / С. Гинайте, Т. Рубинсонайте.— План. хоз-во, **1966**, № 8, с. 78—81.

437. **Распределение по труду и прогресс его осуществления.**— В кн.: Тез. докл. науч. конф. профессорско-преп. состава экон. фак-тов / ВУ (8—9 дек. 1966 г.). В., **1966**, с. 4—7.

438. **Gamyba ir poreikiai.**— LŪ, **1968**, Nr 5, p. 147—149.
Производство и потребности.

439. **Paskirstymo pagal darbą įgyvendinimo procesai.**— AMMD Ekon., **1968**, t. 6, sąs. 3, p. 37—53.
Распределение по труду и процессы его осуществления.

440. **Visuomeniniai vartojimo fondai kaip ekonominė kategorija** / S. Ginaitė, J. Miškinis.— LŪ, **1968**, Nr 10, p. 306—308.
Общественные фонды потребления как экономическая категория.

441. **Politinė ekonomija:** Vadovėlis.— V.: Mintis, **1969.**— Sk. 6. Visuotinis kapitalistinio kaupimo dėsnis, p. 79—92.
Политическая экономия. Учебник.

442. **Socializmas ir liaudies gerovė.**— LŪ, **1969**, Nr 5, p. 151—154.
Социализм и благосостояние народа.

443. **Tarybų Lietuvos darbininkų ir tarnautojų realiosios pajamos:** (Medž. lektoriui).— V., **1969.**— 19 p.
Реальные доходы рабочих и служащих Советской Литвы.

444. **Monografija apie „Kapitalą".**— Kom., **1970**, Nr 3, p. 78—80.— Кп. rec.: Lola M. Apie K. Marko „Kapitalą".— V.: Mintis, 1969.— 184 p.
Монография о «Капитале». (Рец. на кн.)

445. **Tarybų Lietuvos gyventojų pajamos.**— V.: Mintis, **1970.**— 309 p.
Доходы населения Советской Литвы.
Рец.: Шилейка А.— См. 1475.

446. **К вопросу о действии закона возвышения потребности при социализме.**— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970**, с. 94—95.

447. **Poreikiai ir liaudies gerovės kilimas** / S. Ginaitė, D. Jarmašauskienė.— LŪ, **1971**, Nr 11, p. 340—342.
Потребности и рост благосостояния народа.

448. **Visuomeniniai vartojimo fondai:** (Medž. lektoriui).— V., **1971.**— 19 p.
Общественные фонды потребления.

449. **Главная задача:** Заметки о повышении благосостояния народа.— Ком., **1971**, № 9, с. 32—37.— То же. На литов. яз.—Kom., 1971, Nr 9, p. 31—35.

450. **Дела и замыслы:** (Материалы для лектора по теме «Благосостояние советского народа»).— В., **1971.**— 18 с.

451. **Характер взаимосвязи личного потребления и общественного производства при социализме в условиях научно-технического прогресса.**— В кн.: Проблемы развития народного хозяйства в девятой пятилетке. Вопросы улучшения преподавания политэкономии: Тез. науч.-метод. конф. [г. Стучка (ЛатвССР) 17—20 июня 1971 г.]. Рига, **1971**, с. 91—94.

452. **Высшая цель экономической политики Коммунистической партии:** Задачи девятой пятилетки. (Материалы для лектора ко 2-й теме).— В., **1972.**—

24 c.— То же. На литов. яз.: Aukščiausias Partijos ekonominės politikos tikslas.— V., 1972.— 23 p.

453. Социалистическое воспроизводство рабочей силы: (Соц.-экон. проблемы) / С. Гинайте, Д. Ярмашаускене.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972**, с. 109—110.

454. Socialistinės gamybos tikslas ir jo įgyvendinimas.— LŪ, **1973**, Nr 7, p. 210—213.
Цель социалистического производства и ее осуществление.

455. Девятый пятилетний план и повышение эффективности производства.— В кн.: Основы экономических знаний: Для рабочих. В., **1973**, тема 2, с. 14—25.— То же. На литов. яз.— В кн.: Ekonominių žinių pagrindai. V., 1973, tema 2, p. 14—25.

456. Kyla liaudies gyvenimo lygis.— LŪ, **1974**, Nr 5, p. 130—132.
Повышается жизненный уровень народа.

457. Экономические потребности и потребление.— В кн.: Проблемы совершенствования методики преподавания политической экономии в вузах: Межвуз. сб. науч.-метод. статей. Рига, **1974**, с. 122—125.

458. Gamyba ir vartojimas socialistinėje visuomenėje / S. Ginaitė, A. Jablonskis, D. Jarmašauskienė, T. Vasiliauskienė.— V.: Mintis, **1975**.— Sk. 1, posk. 3—5, p. 29—67. Sk. 2, posk. 2, p. 86—101. Sk. 4, posk. 1, 2, p. 129—163. Sk. 5, p. 183—218.
Производство и потребление в социалистическом обществе.
Рец.: Мишкинис И., Буславичюс Г.— См. 960.

459. Socialistinė gyvensena.— LŪ, **1975**, Nr 4, p. 113—114.
Социалистический образ жизни.

460. Социально-экономические условия и последствия воспроизводства рабочей силы.— В кн.: Воспроизводство и рациональное использование рабочей силы в народном хозяйстве республики: Тез. науч. конф. Таллин, **1975**, ч. 1, с. 20—21.

461. Социально-экономическое содержание социалистического образа жизни.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975**, с. 140—142.

462. Социально-экономическое содержание социалистического образа жизни и некоторые проблемы его совершенствования.— В кн.: Развитое социалистическое общество, его историческое место и особенности строительства в различных странах: (Материалы Всесоюз. конф., 28—29 окт. 1974 г.). М., **1975**, ч. 2, с. 146—153.

463. Экономические аспекты социалистического образа жизни.— Экон. науки, **1975**, № 9, с. 32—39.

464. 1974—1975 metų krizės socialinės ekonominės pasekmės / S. Ginaitė, A. Menertas.— LŪ, **1976**, Nr 9, p. 280—282.
Социально-экономические последствия кризиса 1974—1975 гг.

465. Некоторые вопросы планирования социального развития на торговом предприятии.— В кн.: Проблемы развития потребностей и потребления: Тез. докл. III секции респ. науч. конф. «Проблемы развития и совершенствования торговли в десятой пятилетке» (4—5 мая 1976 г.). В., **1976**, с. 32—35.

466. Совершенствование социалистического образа жизни.— СВ, **1976**, № 2, с. 18—19.— То же. На литов. яз.— LĮ, 1976, Nr 2, p. 18—19.

467. Die sozialistische Lebensweise als sozialökonomische Kategorie.— Wiss. Z. der Ernst-Moritz-Arndt-Univ. Greifswald. Gesellschafts- und sprachwissenschaftliche Reihe, **1976**, Jg 25, H. 1/2, S. 29—33.
Социалистический образ жизни как социально-экономическая категория.

468. Sozialistische Lebensweise und Sozialplanung. — Wiss. Z. der Techn. Hochsch. Karl—Marx—Stadt, **1976**, Jg 18, H. 2, S. 235—238.
Социалистический образ жизни и социальное планирование.

469. Valstybinės prekybos organizacijų kolektyvų socialinio ugdymo planavimas / S. Ginaitė, P. Mickūnas.— LŪ, **1977**, Nr 9, p. 264—267.
Планирование социального развития коллективов организаций государственной торговли.

470. Aktualios liaudies gerovės kėlimo problemos.— LŪ, **1978**, Nr 4, p. 17—19.
Актуальные проблемы повышения благосостояния народа.

471. Socialistinės gyvensenos formavimas.— Ten pat, Nr 11, p. 5—7.
Формирование социалистического образа жизни.

472. Монография о редукции труда.— Экон. науки, **1978**, № 7, с. 109—111.— Рец. на кн.: Куровский К. И. Проблема измерения качества труда: (Вопр. редукции).— М.: Экономика, 1977.— 144 с.

473. Социализм и народное благосостояние.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 77—79.

474. Planung der sozialen Entwicklung der Kollektive in den Organisationen des staatlichen Handels / S. Ginaitė, P. Mickunas.— Wiss. Z., **1978**, Nr 2, S. 15—20.
Планирование социального развития коллективов в организациях государственной торговли.

475. Das Ziel der sozialistischen Produktion und die Gesetzmässigkeiten der Erhöhung des Lebensniveaus und des Wohlstandes der Werktätigen.— In: Bedürfnisse und Reproduktion des Menschen und seiner Arbeitskraft im Sozialismus: Konferenzmaterial der 3. Wiss. Konf., am. 24. November 1978. Karl-Marx-Stadt, **1978**, S. 16—19.
Цель социалистического производства и закономерности роста уровня жизни и благосостояния трудящихся.

476. Народное благосостояние при социализме.— Рига: Зинатне, **1979.**— Гл. 1. Рост благосостояния народа, с. 9—33. Гл. 4. Рост уровня жизни населения в Литовской ССР, с. 80—102.

477. Ekonominė socialistinio gyvenimo būdo apybraiža.— V.: Mintis, **1980.**— 119 p.
Экономический очерк социалистического образа жизни.
Rec.: Liubickaja L.— Žr. 794.

478. Pagrindiniai socialistinio gyvenimo būdo bruožai ir jų formavimasis Tarybų Lietuvoje / S. Ginaitė, A. Šileika.— LŪ, **1980**, Nr 4, p. 8—10.
Основные черты социалистического образа жизни и их формирование в Советской Литве.

479. Разработка плана социального развития организаций государственной торговли: (Система показателей и инструкция по их заполнению) / С. Гинайте, А. Шилейка.— В., **1980.**— 124 с.— То же. На литов. яз.: Valstybinės prekybos organizacijų socialinės raidos plano sudarymo rodiklių sistema: (Metod. nurodymai ir rodiklių užpildymo instrukcija) / S. Ginaitė, A. Šileika.— V., 1980.— 124 p.

480. Сущность и дальнейшее развитие социалистического образа жизни / С. Гинайте, А. Шилейка.— Экон. науки, **1980**, № 6, с. 31—40.

481. К взаимосвязи материальных и моральных стимулов к труду.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981**, с. 44—45.

481a. Цель социалистического производства и механизм ее достижения.— В кн.: Связь экономической теории с хозяйственной практикой в свете решений XXVI съезда КПСС: Тез. докл. XVI межресп. науч.-метод. семинара политэкономов Прибалтики. Таллин, **1982**, с. 10—11.

Jeronimas GRĖSKA

1931.V.9.

1955 m. baigė Vilniaus universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1963 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Lietuvos TSR liaudies ūkio nusmukdymas hitlerinės okupacijos laikotarpiu (1941—1944 m.)“. 1968 m. suteiktas docento vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1955 m. Dirba Vilniaus inžineriniame statybos institute, skaito kapitalizmo ir socializmo politinės ekonomijos kursą (neekonominių specialybių studentams).

Еронимас ГРЕСКА

В 1955 г. окончил Вильнюсский университет по специальности политической экономии. В 1963 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Разорение народного хозяйства Литовской ССР в период гитлеровской оккупации (1941—1944 гг.)». Звание доцента присвоено в 1968 г. Политическую экономию преподает с 1955 г. Работает в Вильнюсском инженерно-строительном институте, читает курсы политической экономии капитализма и социализма (для студентов неэкономических специальностей).

482. Lietuvos žemės ūkio sužlugdymas hitlerinės okupacijos laikotarpiu (1941—1944 m.).— MAD Ser. A, **1961**, t. 2, p. 51—65.
Разорение сельского хозяйства Литвы в период гитлеровской оккупации (1941—1944 гг.).

483. Respublikos pramonės sužlugdymas hitlerinės okupacijos metais (1941—1944 m.).— Ten pat, **1962**, t. 1, p. 3—20.
Разорение промышленности республики в годы гитлеровской оккупации (1941—1944 гг.).

484. Tarybų Lietuvos gyventojų padėtis hitlerinės okupacijos metais.— LŪ, **1962**, Nr 12, p. 374—377.
Положение населения Советской Литвы в годы гитлеровской оккупации.

485. Lietuvos liaudies ūkio nusmukdymas hitlerinės okupacijos laikotarpiu (1941—1944 m.).— Kn.: Ketvirtis amžiaus socializmo keliu. V., **1965**, sk. 2, posk. 2, p. 48—54.
Упадок народного хозяйства Литвы в период гитлеровской оккупации (1941—1944 гг.).

486. Ограбление и разорение трудящихся Литовской ССР в период гитлеровской оккупации (1941—1944 гг.).— В кн.: Немецко-фашистский оккупационный режим (1941—1944 гг.). М., **1965**, с. 249—256.

487. **Miesto darbo žmonių materialinė padėtis Lietuvoje hitlerinės okupacijos metais.**— Kn.: Spalio revoliucija ir visuomeniniai mokslai Lietuvoje: Moksl. konf. medž. (1967 m. gruod. 6—8 d.). V., **1967**, p. 352—355.
Материальное положение городских трудящихся в Литве в годы гитлеровской оккупации.

488. **Tarybų Lietuvos liaudies ūkis hitlerinių okupantų priespaudoje.**— Kn.: Resp. visuom. m. katedrų dėst. moksl. konf., skirta Didžiosios Spalio soc. revoliucijos 50-mečiui paminėti (1967.X.20—21): Programa ir praneš. medž. K., **1967**, p. 175—178.
Народное хозяйство Советской Литвы под игом гитлеровских оккупантов.

489. **Kai kurie bendrieji ekonominiai socializmo sukūrimo dėsningumai.**— Kn.: Leninizmo pergalė Lietuvoje. V., **1970**, p. 121—137.
Некоторые общие экономические закономерности строительства социализма.

490. **Socialistinis smulkiosios pramonės ir amatų pertvarkymas.**— LŪ, **1970**, Nr 7, p. 198—199.
Социалистическое преобразование мелкой промышленности и ремесла.

491. **Einige Besonderheiten sozialistischer Vergesellschaftung der Produktionsmittel in der Litauischen SSR.**— Wiss. Z. der Hochsch. für Architektur und Bauwesen Weimar, **1972**, H. 5/6, S. 413—416.— Unterschrift: I. B. Grėska.
Некоторые особенности социалистического обобществления средств производства в Литовской ССР.

492. **Социалистическая национализация капиталистической собственности и ее особенности в Литовской ССР.**— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973**, с. 39—40.

493. **Kai kurie aktualūs įmonės kolektyvo socialinio vystymosi klausimai:** (Vilniaus M[edžio] A[pdirbimo] K[ombinato] pavyzdžiu) / J. Grėska, P. Dilys.— Kn.: Darbo socialinės-ekonominės problemos: [Techn. m. išvystymo respublikoje moksl. konf. medž., 1974 m. sausio 28 d.— vas. 2 d.]. K., **1974**, p. 69—71.
Некоторые актуальные вопросы социального развития коллектива предприятия (на примере Вильнюсского деревообрабатывающего комбината).

494. **Socialistinis smulkiaprekinės gamybos pertvarkymas Lietuvos TSR.**— Kn.: Lietuva — tarybiniu keliu: Visuom. m. resp. konf., skirtos TSRS įkūrimo 50-mečiui, medž. [1972]. K., **1974**, p. 184—186.
Социалистическое преобразование мелкотоварного производства в Литовской ССР.

495. **Использование местного материала при изучении темы «Экономические закономерности возникновения и становления социализма».**— В кн.: Проблемы совершенствования методики преподавания политической экономии в вузах: Межвуз. сб. науч.-метод. статей. Рига, **1974**, с. 118—121.

496. **Respublikos liaudies ūkio nuniokojimas karo metais.**— LŪ, **1975**, Nr 5, p. 131—132.
Разорение народного хозяйства республики в военные годы.

497. **Возникновение социалистических производственных отношений в Литовской ССР.**— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975**, с. 23—25.

498. **Socialistinės ekonomikos formavimosi dėsningumai.**— V.: Mintis, **1979**.— 95 p.
Закономерности становления социалистической экономики.

499. Niektoré zvláštnosti použitia všeobecných zákonitostí pri formovaní socialistickej ekonomiky v jednotlivych socialistických krajinách.— Ekonomický časopis, **1979**, roč. 27, č. 2, s. 173—180.
Некоторые особенности внедрения общих закономерностей при формировании социалистической экономики в отдельных социалистических странах.

Vladas GRONSKAS

1940.II.14

1963 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1973 m. Leningrade apgynė kandidatinę disertaciją tema „Ūkiskaita ir jos vaidmuo skatinant efektyvią įmonių veiklą (Lietuvos TSR pavyzdžiu)". 1977 m. suteiktas docento vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1963 m. Dirba V. Kapsuko universiteto Kauno vakariniame fakultete, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Владас ГРОНСКАС

В 1963 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1973 г. в Ленинграде защитил кандидатскую диссертацию на тему «Хозяйственный расчет и его роль в экономическом стимулировании эффективной деятельности предприятий (на примере ЛитССР)». Звание доцента присвоено в 1977 г. Политическую экономию преподает с 1963 г. Работает на Каунасском вечернем факультете Вильнюсского университета им. В. Капсукаса, читает курс политической экономии социализма.

500. Mokestis už fondus ūkiskaitinių santykių sistemoje.— LŪ, **1971**, Nr 9, p. 263—264.
Плата за фонды в системе хозрасчетных отношений.

501. Ūkiskaita ir prekiniai piniginiai santykiai.— Ten pat, Nr 4, p. 119—120.
Хозрасчет и товарно-денежные отношения.

502. Ūkiskaitos skatinamasis vaidmuo ekonominės reformos sąlygomis.— LŪ, **1972**, Nr 7, p. 214—215.
Стимулирующая роль хозрасчета в условиях экономической реформы.

503. Socialistinės gamybos efektyvumo esmė ir pagrindiniai rodikliai.— LŪ, **1975**, Nr 8, p. 227—229.
Сущность и основные показатели эффективности социалистического производства.

504. Социалистическое соревнование и хозрасчет.— Ком., **1975**, № 12, с. 37—40.— То же. На литов. яз.— Kom., 1975, Nr 12, p. 35—38.

505. Brigadinė ūkiskaita — pažangi gamybos organizavimo forma.— LŪ, **1976**, Nr 2, p. 48—49.
Бригадный хозрасчет — прогрессивная форма организации производства.

506. Darbo žmonių dalyvavimas gamybos valdyme: Medž. lektoriui 8-ajai temai.— V., **1976**.— 17 p.
Участие трудящихся в управлении производством.

507. Socialistinio lenktyniavimo esmė / M. Bernatavičius, V. Gronskas. — LŪ, **1976**, Nr 6, p. 173—174.
Сущность социалистического соревнования.

508. Взаимосвязь социалистического соревнования и хозяйственного расчета / В. К. Гронскас, Ю. А. Антанайтис, Э. Т. Ключинскас.— В., Минтис, **1976.**— 125 с.

509. Socialistinis lenktyniavimas ir gamybos planavimas / M. Bernatavičius, V. Gronskas.— LŪ, **1977,** Nr 6, p. 174—176.
Социалистическое соревнование и планирование производства.

510. Darbo efektyvumas: vertinimas ir premijavimas / V. Gronskas, V. Milušauskas.— LŪ, **1978,** Nr 6, p. 6—7.
Эффективность труда: оценка и премирование.

511. Kompleksinis ekonominių ir socialinių procesų planavimas.— Ten pat, **1978,** Nr 8, p. 6—7.
Комплексное планирование экономических и социальных процессов.

512. Хозяйственный расчет — звено системы планомерного регулирования социалистического образа жизни.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978,** с. 267—270.

513. Efektyvūs darbo užmokesčio fondo planavimo ir naudojimo metodai.— LŪ, **1979,** Nr 10, p. 6—8.
Эффективные методы планирования и использования фонда заработной платы.

514. Ūkiskaitos plėtojimas, gerinant ūkio mechanizmą.— LŪ, **1980,** Nr 2, p. 12—13.
Развитие хозрасчета при совершенствовании хозяйственного механизма.

515. Внутренний хозрасчет и использование товарно-денежных форм.— Экон. науки, **1980,** № 6, с. 99—102.

516. Grynosios produkcijos normatyvai ir ūkinės veiklos reguliavimas.— LŪ, **1981,** Nr 4, p. 9—11.
Нормативы чистой продукции и регулирование хозяйственной деятельности.

516a. Technikos pažanga [respublikos] materialinio aprūpinimo sistemoje / Gronskas V., Juškevičius A.— Ten pat, Nr 9, p. 19—21.
Технический прогресс в системе материального снабжения.

517. Ūkiskaitos mechanizmas: Socialinis ekon. aspektas.— V.: Mintis, **1981.**— 183 p.
Механизм хозрасчета. Социально-экономический аспект.
Rec.: Slavinskienė A.— Žr. 1329a.

518. Socialistinės gamybos intensyvinimas: turinys, struktūra, valdymas.— LŪ, **1982,** Nr 1, p. 10—13.
Интенсификация социалистического производства: содержание, структура, управление.

518a. Šakinis teritorinis ekonomikos funkcionavimo mechanizmas.— LŪ, **1982,** Nr 10, p. 6—8.
Территориально-отраслевой механизм функционирования экономики.

J

Algimantas JABLONSKIS

1927.XII.9

1951 m. baigė Vilniaus universitetą, pramonės ekonomikos specialybę. 1967 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Tarybų Lietuvos ekonomika TSRS liaudies ūkio sistemoje". 1969 m. suteiktas docento vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1950 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universitete, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Альгимантас ЯБЛОНСКИС

В 1951 г. окончил Вильнюсский университет по специальности экономики промышленности. В 1967 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Экономика Советской Литвы в системе народного хозяйства СССР». Звание доцента присвоено в 1969 г. Политическую экономию преподает с 1950 г. Работает в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса, читает курс политической экономии капитализма.

519. Pasaulinė socialistinė ūkio sistema.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, **1961.**— 52 p.
Мировая социалистическая система хозяйства.

520. Glaudūs ekonominiai ryšiai.— LŪ, **1965,** Nr 6, p. 165—167.
Тесные экономические связи.

521. Lietuvos TSR ekonominiai ryšiai.— Kn.: Ketvirtis amžiaus socializmo keliu. V., **1965,** sk. 3, posk. 5, p. 214—231.
Экономические связи Литовской ССР.

522. Экономическое сотрудничество — важное условие строительства коммунизма.— Ком., **1965,** № 5, с. 10—14.— То же. На литов. яз.— Kom., 1965, Nr 5, p. 10—14.

523. Вклад Советской Литвы в строительство коммунизма.— Ком., **1966,** № 6, с. 15—19.— То же. На литов. яз.— Kom., 1966, Nr 6, p. 14—18.

524. Место и экономические связи Советской Литвы в системе народного хозяйства СССР / Л. Сатуновский, А. Яблонскис.— В кн.: Литва за полвека новой эпохи. В., **1967,** гл. 3, разд. 5, с. 313—338.

525. Tarybų Lietuvos ekonomika ir jos ryšiai.— V.: Mintis, **1968.**— 216 p.
Экономика и экономические связи Советской Литвы.
Рец.: Ясинскас Л. Экономические связи Литовской ССР.— Ком., 1968, № 5, с. 68—72.— То же. На литов. яз.— Kom., 1968, Nr 5, p. 67—71.

526. V. Lenino idėjų apie nacijų ekonominį bendradarbiavimą įgyvendinimas.— LŪ, **1969,** Nr 2, p. 35—37.
Претворение в жизнь ленинских идей об экономическом сотрудничестве наций.

527. Politinė ekonomija: Vadovėlis.— V.: Mintis, **1969.**— Sk. 30. Pasaulinė socializmo sistema ir ekonominiai jos vystymosi dėsningumai, p. 451—576.
Политическая экономия. Учебник.

528. Экономическое сотрудничество братских республик.— Ком., **1969,** № 1, с. 33—37.— То же. На литов. яз.— Kom., 1969, Nr 1, p. 30—34.

529. V. Lenino idėjų apie ekonominį tarybinių tautų bendradarbiavimą įgyvendinimas.— Kn.: Leninizmo pergalė Lietuvoje. V., **1970,** p. 269—279.
Осуществление ленинских идей об экономическом сотрудничестве советских народов.

530. Socialistinių šalių ekonominis bendradarbiavimas ir integravimas.— LŪ, **1971,** Nr 5, p. 149—150.
Экономическое сотрудничество социалистических стран и интеграция.

531. Индустриализация страны и экономический прогресс.— Ком., **1971,** № 1, с. 9—13.— То же. На литов. яз.— Kom., 1971, Nr 1, p. 8—12.

532. Mainų sfera ir jos dėsningumai / A. Jablonskis, A. Vitkūnienė.— LŪ, **1972,** Nr 10, p. 311—312.— Antr.: Kainų (!) sfera...
Сфера обмена и ее закономерности.

533. Sąjunginės respublikos TSRS liaudies ūkio komplekse.— Ten pat, Nr 12, p. 356—359.
Союзные республики в народнохозяйственном комплексе СССР.

534. Братская семья: Межресп. экон. связи / А. Яблонскис, А. Ключев.— Ком., **1972,** № 3, с. 25—31.— То же. На литов. яз.— Kom., 1972, Nr 3, p. 24—30.

535. Межреспубликанские экономические связи.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972,** с. 10—12.

536. Улучшение качества продукции — фактор роста экономических связей.— В кн.: Социальные проблемы качества продукции и потребления: Тез. докл. респ. науч. симпозиума, посвящ. 50-летию образования СССР. Тарту, **1972,** с. 3—6.

537. Tarybų Lietuva TSRS liaudies ūkio sistemoje: (Medž. lektoriui).— V., **1973.**— 17 p.
Советская Литва в системе народного хозяйства СССР.

538. К вопросу ввоза и вывоза союзной республики.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973,** с. 100—101.

539. К вопросу методологии изучения межреспубликанских экономических связей и их значении в расширенном воспроизводстве.— В кн.: Методологические проблемы экономической теории социализма: Материалы респ. науч.-теорет. конф. Одесса, **1973,** с. 171—173.

540. Unionsrepubliken im wirtschaftlichen System der UdSSR: (Am Beispiel der Litauischen SSR).— In: 50 Jahre UdSSR: Die Bedeutung der Gründung und erfolgreichen Entwicklung der UdSSR für Frieden, Sozialismus und proletarischen Internationalismus. Protokoll der Wiss. Konf., am 20. und 21. Dezember 1972 in Berlin. Leipzig, **1973,** S. 269—274.
Советские республики в системе народного хозяйства СССР (на примере Литовской ССР).

541. Gamybos, paskirstymo, mainų ir vartojimo tarpusavio santykiai.— LŪ, 1974, Nr 4, p. 115—117.
Взаимоотношения между производством, распределением, обменом и потреблением.

542. О единстве учебно-воспитательного процесса в преподавании политэкономии.— В кн.: Проблемы совершенствования методики преподавания политической экономии в вузах: Межвуз. сб. науч.-метод. статей. Рига, 1974, с. 7—9.

543. Gamyba ir vartojimas socialistinėje visuomenėje / S. Ginaitė, A. Jablonskis, D. Jarmašauskienė, T. Vasiliauskienė.— V.: Mintis, 1975.— Sk. 1, posk. 1, p. 7—22. Sk. 3, p. 102—128.
Производство и потребление в социалистическом обществе.

544. Tarybų Sąjungos ekonomika — vieningas daugianacionalinis liaudies ūkio kompleksas: (Medž. lektoriui).— V., 1975.— 17 p.
Экономика Советского Союза — единый многонациональный народнохозяйственный комплекс.

545. Некоторые вопросы выравнивания уровней экономического развития союзных республик.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., 1975, с. 50—51.

546. Valstybinis monopolistinis kapitalizmas: jo atsiradimas ir esmė.— LŪ, 1976, Nr 8, p. 246—247.
Государственный монополистический капитализм: его происхождение и сущность.

547. Формирование коммунистического мировоззрения в процессе преподавания политической экономии.— В кн.: X науч.-метод. семинар преп. полит. экономии высш. учеб. заведений республик Прибалтики: Тез. докл. Таллин, 1976, с. 74—75.

548. Экономическая интеграция союзных республик.— В кн.: Проблемы развития потребностей и потребления: Тез. докл. III секции респ. науч. конф. «Проблемы развития и совершенствования торговли в десятой пятилетке» (4—5 мая 1976 г.). В., 1976, с. 51—54.

549. Išsivysčiusio socializmo materialinė techninė bazė.— LŪ, 1977, Nr 8, p. 227—228.
Материально-техническая база развитого социализма.

550. Išsivysčiusio socializmo materialinė-techninė bazė ir šalies ekonominis potencialas: (Medž. lektoriui).— V., 1977.— 18 p.
Материально-техническая база развитого социализма и экономический потенциал страны.

551. Valstybinio monopolistinio kapitalizmo interpretacijos klausimai.— AMMD Ekon., 1977, t. 14, sąs. 1, p. 5—17.
Вопросы интерпретации государственно-монополистического капитализма.

552. Tarybų Lietuva TSRS liaudies ūkio komplekse: (Medž. lektoriui).— V., 1978.— 18 p.
Советская Литва в комплексе народного хозяйства СССР.

553. Tarybų Lietuvos pramonės vieta TSRS liaudies ūkio komplekse / A. Jablonskis, R. Jagminas.— LŪ, 1978, Nr 5, p. 13—15.
Место промышленности Советской Литвы в комплексе народного хозяйства СССР.

554. Выравнивание уровня экономического развития — фактор роста благосостояния народа.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 84—86.

555. Moksliniai tyrimai Vilniaus V. Kapsuko universiteto politinės ekonomijos katedrose pokario laikotarpiu ir jų rezultatai / A. Jablonskis, J. Miškinis.— AMMD Ekon., **1979**, t. 16, p. 20—28.
Научные исследования на кафедрах политэкономии Вильнюсского университета им. В. Капсукаса в послевоенный период и их результаты.

556. Межреспубликанские экономические связи Литовской ССР.— В кн.: Экономические связи союзных республик: Тез. докл. межресп. симпозиума по исследованию экон. связей союзных республик, 17—19 окт. 1979 г. Рига, **1979**, ч. 1, с. 82—84.

557. Lietuva — TSRS liaudies ūkio komplekse.— MG, **1980**, Nr 6, p. 4—5.
Литва в комплексе народного хозяйства СССР.

558. Lietuvos ekonomika išsivysčiusio socializmo laikotarpiu.— LŪ, **1980**, Nr 2, p. 2—4.
Экономика Литовской ССР в период развитого социализма.

559. Lietuvos ekonomika TSRS liaudies ūkio komplekse.— V.: Mintis, **1980**.— 208 p.
Экономика Литвы в комплексе народного хозяйства СССР.

560. Sąjunginių respublikų ekonominio išsivystymo lygio išlyginimas: (Medž. lektoriui).— V., **1980**.— 18 p.
Выравнивание уровней экономического развития союзных республик.

561. Tarybų Lietuva socialistinėje ekonominėje integracijoje.— LŪ, **1980**, Nr 7, p. 7—8.
Советская Литва в социалистической экономической интеграции.

562. Tarybų Lietuva TSRS liaudies ūkio komplekse / A. Jablonskis, P. Kiznis.— Kn.: Lietuva broliškų tarybinių tautų šeimoje. V., **1980**, sk. 1, posk. 1, p. 14—22.
Советская Литва в комплексе народного хозяйства СССР.

563. Ленинская национальная политика в экономике.— В кн.: Использование наследия В. И. Ленина в исследовании закономерностей развитого социализма и современного капитализма: Тез. докл. XIV [меж]респ. науч.-метод. конф. преп. полит. экономии вузов Прибалт. республик, 15—16 мая 1980 г. Рига, **1980**, с. 162—164.

564. Роль экономических связей между союзными республиками в выравнивании уровней их экономического развития.— Экон. науки, **1980**, № 7, с. 66—70.

564а. Внешнеэкономические связи СССР.— СВ, **1981**, № 12, с. 11—13.— То же. На литов. яз.— LĮ, **1981**, Nr 12, p. 11—13.

565. Социалистическое разделение труда — основа экономических связей.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981**, с. 25—26.

565а. Leninės nacionalinės politikos ekonominis aspektas.— Kn.: Leninė nacionalinė politika ir Lietuva. V., **1982**, p. 112—127.
Экономический аспект ленинской национальной политики.

565b. Lietuvos ekonomika tarybinių respublikų integracijoje. — V.: Žinija, 1982.— 25 p.
Экономика Литвы в интеграции Советских республик.

565c. TSKP ekonominė politika.— MG, **1982,** Nr 5, p. 2—3.
Экономическая политика КПСС.

565d. Аграрно-промышленный комплекс Литовской ССР.— В кн.: Связь экономической теории с хозяйственной практикой в свете решений XXVI съезда КПСС: Тез. докл. XVI межресп. науч.-метод. семинара политэкономов Прибалтики. Таллин, **1982,** с. 84—85.

Nadežda JANČAUSKIENĖ

1944.II.29

1966 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, finansų ir kredito specialybę. 1972 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Pridedamasis produktas socialistinėje visuomenėje". 1979 m. suteiktas docentės vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1966 m. Dirba Vilniaus pedagoginiame institute, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Надежда ЯНЧАУСКЕНЕ

В 1966 г. окончила Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности финансы и кредит. В 1972 г. в Вильнюсе защитила кандидатскую диссертацию на тему «Прибавочный продукт при социализме». Звание доцента присвоено в 1979 г. Политическую экономию преподает с 1966 г. Работает в Вильнюсском педагогическом институте, читает курс политической экономии капитализма.

566. Pridedamasis produktas, grynosios pajamos ir pelnas socializmo sąlygomis.— LŪ, **1970,** Nr 2, p. 57—58.
Прибавочный продукт, чистый доход и прибыль при социализме.

567. К вопросу о прибавочном продукте при социализме.— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр политэкономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970,** с. 82—84.

568. Прибыль и ее роль в социалистическом производстве: (Материал для лектора).— В., **1970.**— 17 с.

569. К вопросу о необходимом и прибавочном продукте.— Кп.: Darbo jėgos reprodukcijos klausimai: XXI resp. moksl.-techn. konf. polit. ekonomijos sekcijos praneš. medž. K., **1971,** p. 10—11.

570. Кругооборот вновь созданной стоимости и прибавочного продукта и особенности образования их форм при социализме.— AMMD Ekon., **1971,** t. 11, sąs. 2, p. 81—90.

571. Формы прибавочного продукта на социалистическом предприятии.— В кн.: Проблемы развития народного хозяйства в девятой пятилетке. Вопросы улучшения преподавания политэкономии. Тез. науч.-метод. конф. [г. Стучка (ЛатвССР) 17—20 июня 1971 г.]. Рига, **1971,** с. 113—115.

572. Норма прибавочного продукта при социализме и тенденция ее к изменению.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972,** с. 117—118.

573. Процесс образования форм прибавочного продукта при социализме.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973**, с. 28—29.

574. О соотношении необходимого и прибавочного продукта при социализме.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975**, с. 162—163.

575. Socialistinis kaupimas ir liaudies materialinės gerovės kilimas.— LŪ, **1977**, Nr 3, p. 86—87.
Социалистическое накопление и рост материального благосостояния народа.

576. Aukščiausio socializmo tikslo įkūnijimas partijos ekonominėje strategijoje.— LŪ, **1978**, Nr 3, p. 21—22.
Воплощение высшей цели социализма в экономической стратегии партии.

577. К вопросу об оптимальном делении национального дохода и благосостояние трудящихся.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 154—156.

578. Išsivysčiusios socialistinės visuomenės ūkinis mechanizmas.— LŪ, **1979**, Nr 2, p. 23—24.
Хозяйственный механизм развитого социалистического общества.

579. В. И. Ленин о социалистическом соревновании: (По произведениям «Как организовать соревнование?» и «Великий почин»). Метод. материал / М. И. Лола, Н. М. Янчаускене.— В., **1979**.— 17 с.

580. Особенности воспроизводства прибавочного продукта при социализме.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979**, с. 17—19.

Danutė JARMAŠAUSKIENĖ

1939.X.30

1963 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1970 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Darbo jėgos sąnaudų padengimas socialistinėje visuomenėje". 1977 m. suteiktas docentės vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1970 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universitete, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Дануте ЯРМАШАУСКЕНЕ

В 1963 г. окончила Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1970 г. в Вильнюсе защитила кандидатскую диссертацию на тему «Возмещение затрат рабочей силы в социалистическом обществе». Звание доцента присвоено в 1977 г. Политическую экономию преподает с 1970 г. Работает в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса, читает курс политической экономии социализма.

581. Darbo jėgos sąnaudų padengimo socialistinėje visuomenėje ypatumai.— Kn.: Spalio revoliucija ir visuomeniniai mokslai Lietuvoje: Moksl. konf. medž. (1967 m. gruod. 6—8 d.). V., **1967**, p. 359—362.
Особенности возмещения затрат рабочей силы в социалистическом обществе.

582. Darbo jėgos sąnaudų padengimas socialistinėje visuomenėje / B. Cemnolonskaitė [Vengrienė], D. Jarmašauskienė.— LŪ, **1969**, Nr 8, p. 237—238, 243.
Возмещение затрат в социалистическом обществе.

583. Ekonominė darbo jėgos forma socialistinėje visuomenėje.— AMMD Ekon., **1969**, t. 9, sąs. 1, p. 63—70.
Экономическая форма рабочей силы в социалистическом обществе.

584. Количественное выражение затрат воспроизводства рабочей силы при социализме.— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970**, с. 50—51.

585. Poreikiai ir liaudies gerovės kilimas / S. Ginaitė, D. Jarmašauskienė.— LŪ, **1971**, Nr 11, p. 340—342.
Потребности и рост благосостояния народа.

586. Социалистическое воспроизводство рабочей силы: (Соц.-экон. проблемы) / С. Гинайте, Д. Ярмашаускене.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972**, с. 109—110.

587. К вопросу об экономической форме рабочей силы при социализме.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973**, с. 42—43.

588. Gamyba ir vartojimas socialistinėje visuomenėje / S. Ginaitė, A. Jablonskis, D. Jarmašauskienė, T. Vasiliauskienė.— V.: Mintis, **1975**.— Sk. 1, posk. 2, p. 23—29. Sk. 2, posk. 1, p. 68—86.
Производство и потребление в социалистическом обществе.

589. Socialistinis darbo jėgos ir gamybos priemonių sujungimas. — LŪ, **1975**, Nr 7, p. 214—216.
Социалистическое соединение рабочей силы и средств производства.

590. Возмещение затрат на воспроизводство рабочей силы.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975**, с. 167—168.

591. О характере и способе соединения факторов производства / Д. С. Ярмашаускене, С. С. Григанавичюте.— В кн.: Воспроизводство и рациональное использование рабочей силы в народном хозяйстве республики: Тез. науч. конф. Таллин, **1975**, ч. 1, с. 15—16.

592. Нетоварный характер отношений по поводу рабочей силы при социализме.— В кн.: Проблемы развития потребностей и потребления: Тез. докл. III секции респ. науч. конф. «Проблемы развития и совершенствования торговли в десятой пятилетке» (4—5 мая 1976 г.). В., **1976**, с. 21—23.

593. Asmeninis gamybos veiksnys ir visuomeninio darbo kooperacijos istorinė raida.— Kn.: Aktualios socialinės ekonominės vartotojų kooperacijos problemos: Tarpžinyb. moksl. prakt. konf., skirta Tarybų valdžios įkūrimo Lietuvoje ir LKP 60-osioms metinėms. Programa ir praneš. medž. V., **1979**, p. 78—82.
Личный фактор производства и исторический путь кооперации общественного труда.

594. Место соединения вещественных и личных факторов производства в системе экономических отношений.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в

области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979**, с. 145—146.

595. Социально-экономический аспект использования трудовых ресурсов в условиях НТР.— В кн.: Экономические стимулы научно-технического прогресса: Материалы всесоюз. науч. конф. Тарту, **1979**, т. 1, с. 295—297.

596. К вопросу о соединении факторов производства при социализме.— Экон. науки, **1980**, № 6, с. 19—23.

597. О системном подходе к исследованию личного фактора производства.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981**, с. 26—27.

Leonas JARUŠEVIČIUS

1940.II.10

1964 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1973 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Socialinė-ekominė paslaugų sferos esmė esant socializmui ir jos vieta asmeniniame vartojime". 1978 m. suteiktas docento vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1964 m. Dirba Maskvos kooperatinio instituto Vilniaus neakivaizdiniame fakultete, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Ляонас ЯРУШЯВИЧЮС

В 1964 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1973 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Социально-экономическая сущность сферы услуг при социализме и ее место в личном потреблении». Звание доцента присвоено в 1978 г. Политическую экономию преподает с 1964 г. Работает на Вильнюсском заочном факультете Московского кооперативного института, читает курс политической экономии капитализма.

598. Politinė ekonomija: Vadovėlis.— V.: Mintis, **1969.**— Sk. 9. Prekybinis kapitalas ir prekybinis pelnas. Skolinamasis kapitalas ir palūkanos, p. 114—129.
Политическая экономия. Учебник.

599. Некоторые проблемы производительного и непроизводительного труда при социализме.— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970**, с. 51—54.

600. Socialinė ekonominė paslaugų esmė socialistinėje visuomenėje.— LŪ, **1971**, Nr 10, p. 312—313.
Социально-экономическая сущность услуг при социализме.

601. Методологические вопросы исследования сущности и классификации услуг при социализме.— В кн.: Проблемы развития народного хозяйства в девятой пятилетке. Вопросы улучшения преподавания политэкономии: Тез. науч.-метод. конф. [г. Стучка (ЛатвССР) 17—20 июня 1971 г.]. Рига, **1971**, с. 115—118.

602. Дискуссионные вопросы сферы услуг при социализме.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972**, с. 148—149.

603. Сфера услуг и некоторые вопросы рационального использования рабочей силы.— В кн.: Вопросы воспроизводства и рационального использования трудовых ресурсов: (Материалы секции полит. экономии XXII респ. науч.-техн. конф. Каун. политехн. ин-та, 2—4 февр. 1972 г.). К., **1972**, с. 67—68.

604. Некоторые методологические вопросы оценки услуг при социализме.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973**, с. 34—36.

605. Vertinė nemokamų socialinių ekonominių paslaugų išraiška ir jų vieta asmeniniame vartojime.— LŪ, **1975**, Nr 6, p. 183—184.
Стоимостное выражение бесплатных социально-экономических услуг и их место в личном потреблении.

606. Специфика учета социально-культурных услуг.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975**, с. 178—179.

607. Aktualūs ekonominio skatinimo klausimai / L. Jaruševičius, A. Šileika.— LŪ, **1977**, Nr 7, p. 215—216.— Кn. rec.: Kindurys V. Ekonominis socialistinės gamybos skatinimas.— V.: Mintis, 1977.— 20 p.
Актуальные вопросы экономического стимулирования. (Рец. на кн.)

608. Nemokamų socialinių-kultūrinių paslaugų apimties ir jų vietos asmeniniame vartojime įvertinimo specifika.— Кn.: Kooperatinė prekyba išvystyto socializmo sąlygomis: Tarpžinyb. moksl. prakt. konf. programa ir praneš. medž. V., **1978**, p. 37—39.
Специфика учета объема бесплатных социально-культурных услуг и их место в личном потреблении.

609. К вопросу о понятии услуги.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 152—153.

610. Gamybinio darbo ribų išvystyto socializmo sąlygomis klausimu.— Кn.: Lietuvos vartotojų kooperacijos raida ir jos veiklos tobulinimo keliai: Tarpžinyb. moksl. prakt. konf., skirta V. Lenino 110-osioms gimimo metinėms. Programa ir praneš. medž. V., **1980**, p. 57—58.
К вопросу о границах производительного труда в условиях развитого социализма.

611. Socialinių-kultūrinių paslaugų poreikio patenkinimo laipsnio klausimu.— Кn.: Lietuvos vartotojų kooperacijos veiklos efektyvumo problemos: Resp. moksl. prakt. konf. praneš. tezės. V., **1981**, p. 21—22.
К вопросу об уровне удовлетворения потребностей в социально-бытовых услугах.

Viktoras JUNGFERIS

1893.VI.5—1964.IV.21

1913—1914 m. studijavo Miuncheno, 1918—1921 m.— Freiburgo universitetuose. Pastarajame apgynė daktaro disertaciją apie Lietuvos medžio eksportą. 1924 m. paskelbė habilitacijos darbą „Klaipėdos krašto socialinis draudimas". 1925—1940 m.— Kauno universiteto docentas. Dėstė visuomenės ūkio doktrinų istoriją, sociologiją ir bendrąją statistiką.

Виктор ЮНГФЕР

В 1913—1914 гг. учился в Мюнхенском, в 1918—1921 гг.— в Фрейбургском университетах. В последнем защитил докторскую диссертацию на тему экспорта древесины Литвы. В 1924 г. опубликовал габилитационную работу «Социальное страхование Клайпедского края». В 1925—1940 гг.— доцент Каунасского университета. Преподавал историю доктрин общественного хозяйства, социологию и общую статистику.

612. Klaipėdos krašto socialinis draudimas.— Liet. ūkis, **1924,** Nr 21, p. 4—7; Nr 22, p. 7—10.
Социальное страхование Клайпедского края.

613. Ekonominių doktrinų istorija: 1929/30 m. paskaitų konspektas.— K., **1930.**— 67 lap.— Tas pat antr.: Ekonominių doktrinų istorijos paskaitų konspektas (1930/31 m.).— K., 1932.— 63 lap.
История экономических доктрин (конспект лекций).

614. Teoriškosios politiškos ekonomijos objektas ir esmė.— K., **1931.**— 14 p.— Tas pat.— VDU Teisių fak. darbai, **1932,** t. 6, kn. 10, p. 451—462.
Предмет и сущность теоретической экономической экономии.

615. Perprodukcija ir pasaulinė krizė.— Židinys, **1932,** t. 16, Nr 7, p. 24—37.
Перепроизводство и мировой кризис.

616. Pabaltijo aisčių gintaro prekyba.— Vairas, **1933,** Nr 9, p. 65—77.
Торговля янтарем балтийцев.

617. Šių dienų Vokietijos politinės ekonomijos raida ir Klagges'o „vartojamosios vertės" teorija.— Ekon., **1935,** Nr 2, p. 156—175.
Развитие современной немецкой политической экономии и теория «потребительной стоимости» Клаггеса.

618. Tautos charakteris ir ūkis.— Ten pat, Nr 1, p. 88—98.
Характер народа и хозяйство.

619. Valiutų griuvimas.— Židinys, **1936,** t. 24, Nr 10, p. 273—287.
Падение валют.

620. Kiekybinis ir kokybinis gyventojų prieaugis.— Židinys, **1937,** Nr 12, t. 26, p. 575—586.
Количественный и качественный прирост населения.

621. Svarbiausioji moderninės ūkio istorijos literatūra.— Ekon., **1937,** Nr 3, p. 303—311.
Новейшая основная литература по истории хозяйства.

622. Ūkio istorijos problemos.— Ten pat, p. 268—279.
Проблемы истории хозяйства.

623. Lietuvos prekyba.— [K., b. m.].— 35 p.— Įrišta prie V. Jungferio „Visuomenės ūkio istorija".
Торговля Литвы.

624. Visuomenės ūkio istorija.— [K., b. m.].— 80 p.
История общественного хозяйства.

Aldona JUOZAPAVIČIENĖ.

1945.V.9

1968 m. baigė Kauno politechnikos institutą, mašinų gamybos ekonomikos ir organizavimo specialybę. 1975 m. Maskvoje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Kadrų judėjimo modeliavimas įmonėje". Politinę ekonomiją dėsto nuo 1968 m. Dirba Kauno A. Sniečkaus politechnikos institute, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Алдона ИОЗАПАВИЧЕНЕ

В 1968 г. окончила Каунасский политехнический институт по специальности экономики и организации машиностроения. В 1975 г. в Москве защитила кандидатскую диссертацию на тему «Моделирование движения кадров на предприятии». Политическую экономию преподает с 1968 г. Работает в Каунасском политехническом институте им. А. Снечкуса, читает курс политической экономии социализма.

625. **Основные формы движения рабочей силы и их обусловливающие факторы.**— В кн.: XXIV съезд КПСС и развитие экономической науки: (Материалы науч. конф. молодых ученых МГУ). М., **1974**, с. 273—274.

626. **Įmonės darbininkų socialinės ekonominės struktūros prognozavimas.**— LŪ, **1975**, Nr 10, p. 295—296.
Прогнозирование социально-экономической структуры рабочих предприятия.

627. **Vaizdinių priemonių naudojimas seminariniuose užsiėmimuose:** (Pagal temas: „Soc. įmonių gamybos kaštai. Kainų sistema. Grynosios pajamos ir finansai", „Finansai, kreditas ir pinigų cirkuliacija soc. reprodukcijoje") / A. Juozapavičienė, B. Mrazauskienė.— Kn.: Ekonominės teorijos ir dėstymo metodikos klausimai: [Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž., 1976 m. vas. 3—4 d.]. K., **1976**, p. 7—11.
Использование наглядных пособий на семинарских занятиях: (По темам: «Издержки соц. предприятий. Система цен. Чистый доход и финансы», «Финансы, кредит и денежное обращение в соц. обществ. воспроизводстве»).

628. **Классификация моделей движения трудовых ресурсов.**— Там же, с. 35—39.

629. **О количественном изучении структуры трудовых ресурсов.**— В кн.: Politinės ekonomijos teorijos ir dėstymo metodikos klausimai: [Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž., 1975 m. sausio 31—vas. 8 d.].— K., **1976**, p. 29—32.

630. **Современные особенности процесса воспроизводства трудовых ресурсов.**— Там же, с. 18—23.

631. **Количественный метод выделения структуры работников.**— Kn.: Socialinės-ekonominės darbo ir darbo jėgos reprodukcijos problemos TSKP XXV suvažiavimo nutarimų šviesoje: [1977 m. Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž.]. V., **1977**, p. 18—21.

632. **Возможность применения марковских процессов для анализа движения рабочих на предприятии.**— Kn.: Socialiniai ekonominiai pakitimai darbe Tarybų valdžios metais: [1978 m. Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž.]. V., **1979**, p. 34—38.

633. Методика изложения вопроса «Межотраслевой баланс производства и распределение совокупного общественного продукта».— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979**, с. 208—210.

634. Darbo jėgos reprodukcijos klausimų nagrinėjimas seminare „Socialistinės gamybos veiksniai. Visuomeninio darbo našumo nuolatinio kilimo dėsnis".— Кп.: Социально-экономические вопросы труда: Материалы подсекции «Экономика труда» респ. науч.-техн. конф., 1979 г. «Развитие техн. наук в республике и использование их результатов». В., **1980**, с. 39—41.
Изучение вопросов воспроизводства рабочей силы в теме: «Факторы социалистического производства. Законы неуклонного роста производительности общественного труда».

K

Antanas KALVAITIS

1935.III.10

1962 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1968 m. Maskvoje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Ekonominiai produkcijos kokybės gerinimo klausimai (plataus vartojimo prekių pavyzdžiu)". 1971 m. suteiktas docento vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1962 m. Dirba Kauno A. Sniečkaus politechnikos institute, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Антанас КАЛВАЙТИС

В 1962 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1968 г. в Москве защитил кандидатскую диссертацию на тему «Некоторые экономические вопросы повышения качества продукции (на примере товаров широкого потребления)». Звание доцента присвоено в 1971 г. Политическую экономию преподает с 1962 г. Работает в Каунасском политехническом институте им. А. Снечкуса, читает курс политической экономии капитализма.

635. Экономические аспекты проблемы повышения качества промышленных товаров народного потребления.— В кн.: Moksl. konf., skirta LTSR 25 metų sukakčiai pažymėti: Programa ir praneš. tezės (1965.VIII.27—28) / KPI. K., **1965**, p. 107—109.— Lygiagr. liet.: p. 43—45.

636. Kokybės gerinimo sistema ir jos elementai.— LŪ, **1966**, Nr 10, p. 301—303.
Система повышения качества продукции и ее элементы.

637. Место экономических стимулов в системе мероприятий, обеспечивающих высокое качество промышленной продукции.— В кн.: Moksl. konf.: Programa ir praneš. tezės (1966.VI.16—18) / KPI. K., **1966**, p. 56—57.

638. Vartojamoji vertė, kaip ekonominė kategorija socializmo sąlygomis.— Kn.: Spalio revoliucija ir visuomeniniai mokslai Lietuvoje: Moksl. konf. medž. (1967 m. gruod. 6—8 d.). V., **1967**, p. 365—369.
Потребительная стоимость как экономическая категория в условиях социализма.

639. Повышение качества продукции и экономия общественного труда.— Kn.: Resp. visuom. m. katedrų dėst. moksl. konf., skirta Didžiosios Spalio soc. revoliucijos 50-mečiui paminėti (1967.X.20—21): Programa ir praneš. medž. K., **1967**, p. 163—166.

640. Produkcijos kokybės gerinimo ekonominė reikšmė ir materialinio skatinimo priemonės: (Medž. lektoriui).— V., **1968.**— 13 p.
Экономическое значение повышения качества продукции и материальное поощрение.

641. Leninin ė imperializmo teorija ir dabartis: (Medž. lektoriui).— V., **1969.**— 13 p.
Ленинская теория империализма и современность.

642. Повышение качества товаров широкого потребления как фактор роста благосостояния народа.— Науч. тр. / Моск. ин-т нар. хоз-ва им. Г. В. Плеханова, **1969**, вып. 68. Некоторые вопросы политической экономии социализма и капитализма, с. 68—80.

643. Kaina ir prekių kokybė.— Kn.: Jubiliejinės Lietuvos respublikos moksl.-techn. konf., skirtos V. Lenino gimimo 100-osioms metinėms, ekon. m. sekcijos praneš. tezės. K., **1970**, p. 110—113.
Цена и качество товаров.

644. V. Lenino mokymas apie imperializmą ir šiuolaikinis kapitalizmas.— Kn.: Teorinis Lenino palikimas ir visuomeniniai mokslai. K., **1970**, p. 357—362.
Ленинское учение об империализме и современный капитализм.

645. Некоторые экономические проблемы повышения качества товаров.— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970**, с. 89—91.

646. «Индустриальное общество» и положение трудящихся.— Ком., **1971**, № 1, с. 66—71.— То же. На литов. яз.—Kom., 1971, Nr 1, p. 64—68.

647. К вопросу о воспроизводстве рабочей силы в Италии.— Kn.: Darbo jėgos reprodukcijos klausimai: XXI resp. moksl.-techn. konf. polit. ekonomijos sekcijos praneš. medž. K., **1971**, p. 122—125.

648. Качество продукции и культура производства.— Ком., **1972**, № 4, с. 39—44.— То же. На литов. яз.— Kom., 1972, Nr 4, p. 37—42.

649. Ekonominis dviejų pasaulinių sistemų lenktyniavimas: (Medž. lektoriui).— V., **1973.**— 19 p.
Экономическое соревнование двух мировых систем.

650. Качество продукции и культура производства.— В кн.: Основы экономических знаний: Для рабочих. В., **1973**, тема 7, с. 73—83.— То же. На литов. яз.— В кн.: Ekonominių žinių pagrindai. V., 1973, tema 7, p. 70—80.

651. Lietuvos TSR ekonominiai santykiai su tarybinėmis respublikomis.— Kn.: Lietuva — tarybiniu keliu: Visuom. m. resp. konf., skirtos TSRS įkūrimo 50-mečiui, medž. [1972]. K., **1974**, p. 190—192.
Экономические связи Литовской ССР с советскими республиками.

652. Ekonominių tyrimų objektas — produkcijos kokybė.— LŪ, **1975**, Nr 2, p. 34—36.
Объект экономических исследований — качество продукции.

653. Produkcijos kokybė ir techninė pažanga.— Kn.: Politinės ekonomijos teorijos ir dėstymo metodikos klausimai: [Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž., 1975 m. sausio 31 — vas. 8 d.]. K., **1976**, p. 71—74.
Качество продукции и технический прогресс.

654. Studentų auklėjimas nesitaikstymo su buržuazine ideologija dvasia, dėstant kapitalizmo politinę ekonomiją.— Ten pat, p. 119—122.
Воспитание студентов в духе непримиримости к буржуазной идеологии в процессе преподавания политической экономии капитализма.

655. Качество и потребительная стоимость. Кп.: Ekonominės teorijos ir dėstymo metodikos klausimai: [Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž., 1976 m. vas. 3—4 d.]. K., **1976**, p. 28—30.

656. Методологические вопросы исследования качества продукции в экономической теории.— В кн.: X науч.-метод. семинар преп. полит. экономии высш. учеб. заведений республик Прибалтики: Тез. докл. Таллин, **1976**, с. 136—137.

657. Dviejų pasaulinių sistemų ekonominis lenktyniavimas: jo eiga, rezultatai ir šiuolaikinės problemos.— Kn.: Lietuva Didžiojo Spalio keliu: Resp. moksl. konf., skirtos Didžiosios Spalio soc. revoliucijos 60-mečiui, medž. (Kaunas, 1977 m. spalio 19 d.). V., **1977**, p. 243—246.
Экономическое соревнование двух мировых систем: его результаты и современные проблемы.

658. Общественно-необходимый уровень качества продукции.—Кп.: Socialinės-ekonominės darbo ir darbo jėgos reprodukcijos problemos TSKP XXV suvažiavimo nutarimų šviesoje: [1977 m. Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž.]. V., **1977**, p. 46—48.

659. Уровень качества продукции как показатель эффективности социалистического производства.— В кн.: Политэкономические проблемы повышения эффективности производства: Тез. докл. XI респ. науч.-метод. конф., Юрмала (ЛатвССР) 26—27 мая 1977 г. Рига, **1977**, с. 42—45.

660. Личное потребление и развитие социалистического образа жизни.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 149—151.

661. Качество общественного труда.— Кп.: Socialiniai ekonominiai pakitimai darbe Tarybų valdžios metais: [1978 m. Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž.]. V., **1979**, p. 16—19.

662. К вопросу определения факторов, влияющих на качество продукции.— В кн.: Экономика и организация: Материалы конф. 1979 г. «Развитие технических наук в республике и использование их результатов». В., **1980**, с. 29—30.

662a. Kapitalistinis darbo „humanizavimas“: Metod. nurodymai Marksizmo-leninizmo un-to Ekon. ir soc. gamybos valdymo sk. klausytojams.— K., **1981**.— 22 p.
Капиталистическая «гуманизация» труда.

662b. Kapitalistinis darbo „humanizavimas“: priežastys, esmė, pobūdis / M. Binkis, A. Kalvaitis.— LŪ, **1981**, Nr 12, p. 21—22.
Капиталистическая «гуманизация» труда: причины, сущность, характер.

662c. К характеристике качества конкретного труда.— В кн.: Связь экономической теории с хозяйственной практикой в свете решений XXVI съезда КПСС: Тез. докл. XVI межресп. науч.-метод. семинара политэкономов Прибалтики. Таллин, **1982**, с. 69—70.

Vincentas KAZAKEVIČIUS

1940.VII.18

1974 m. baigė Vilniaus aukštąją partinę mokyklą. 1979 m. Maskvoje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Šiuolaikinės kapitalistinės integracijos prieštaravimai (Anglijos dalyvavimo Vakarų Europos „Bendrojoje rinkoje“ pavyz-

džiu)". Politinę ekonomiją dėsto nuo 1974 m. Dirba Vilniaus aukštojoje partinėje mokykloje, skaito kapitalizmo ir socializmo politinės ekonomijos kursus.

Винцентас КАЗАКЯВИЧЮС

В 1974 г. окончил Вильнюсскую высшую партийную школу. В 1979 г. в Москве защитил кандидатскую диссертацию на тему «Противоречия современной капиталистической интеграции (на примере участия Великобритании в западноевропейском «Общем рынке»)». Политическую экономию преподает с 1974 г. Работает в Вильнюсской высшей партийной школе, читает курсы политической экономии капитализма и социализма.

663. Приспособление аграрной политики Великобритании к условиям общего рынка и его последствия.— В кн.: Социально-экономические процессы в сельском хозяйстве Советской Литвы: Тез. докл. науч. конф. экономистов-аграрников республики, 20—21 янв. 1977 г. К., **1976**, с. 109—114.

664. Провал политики дешевого продовольствия: (Общий рынок и аграрная политика Великобритании).— СВ, **1976**, № 14, с. 16—17.— То же. На литов. яз.— Ll, 1976, Nr 14, p. 16—17.

665. Противоречия современной капиталистической экономической интеграции: (На примере ЕЭС).— В кн.: Великий Октябрь и современность: Тез. докл. науч.-теорет. конф., посвящ. 60-й годовщине Великой Октябрьской соц. революции (сент. 1977 г.). В., **1977**, с. 107—112.

666. «Общий рынок» и развивающиеся страны.— Междунар. жизнь, **1979**, № 5, с. 65—75.

Fabijonas KEMĖŠIS

1879.I.20—1954.I.26

1924 m. baigė universitetą Vašingtone. Parašė daktarinę disertaciją apie lietuvių kooperacinę veiklą Amerikoje. 1924—1940 m. ir 1941—1944 m. dirbo Lietuvos žemės ūkio akademijoje, pradžioje — docento, o nuo 1927 m. profesoriaus pareigose. Dėstė politinę ekonomiją ir žemės ūkio kooperaciją.

Фабионас КЯМЕШИС

В 1924 г. окончил университет в Вашингтоне. Подготовил докторскую диссертацию о кооперативной деятельности литовцев в Америке. В 1924—1940 гг. и в 1941—1944 гг. работал в Литовской сельскохозяйственной академии, вначале доцентом, а с 1927 г.— профессором. Преподавал политическую экономию и кооперацию сельского хозяйства.

667. Pramonės demokratijos pagrindai.— Boston, **1923**.— Kn. aut.: Uosis.— Sk. 5. Ekonominės kapitalizmo blogybės, p. 56—88. Sk. 6. Dabartinės tvarkos moralės blogybės, p. 89—112.
Основы демократии в промышленности.

668. Kaip savo jėgomis kelti krašto gerovę.— ŽŪ, **1927**, Nr 2, p. 81—95.
Как своими силами поднять благосостояние края.

669. Savarankumo ženklai mūsų sodžiuje.— ŽŪ, **1929**, Nr 7, p. 385—395.
Признаки самостоятельности в нашем селе.

670. Tautos būdas ir ekonominė aplinkuma.— Kn.: Žemės ūkio akad. metraštis, 1928 m. K., **1929**, p. 234—253.— Tas pat.— Atsp.— K., 1929.— 21 p.
Характер народа и экономическая среда.

671. Lietuvos kooperatyvų reorganizacijos klausimu.— Talka, **1930**, Nr 1, p. 11—14; Nr 2, p. 4—5.— Straipsnio Nr 2 pavad.: „Dar dėl mūsų kooperatyvų reorganizacijos".
К вопросу реорганизации кооперативов Литвы.

672. Dėl pasaulio ekonominės krizės priežasčių.— N. romuva, **1931**, Nr 4, p. 95.
По поводу причин мирового экономического кризиса.

673. Lauko darbininkų atlyginimas Lietuvoje, 1925—1926 m.— Kn.: Žemės ūkio akad. metraštis, 1929/1930 m. K., **1931**, p. 241—256.— Tas pat.— Atsp.— K., 1931.— 16 p.
Оплата сельскохозяйственных рабочих в Литве в 1925—1926 гг.

674. Kaip reorganizuoti L[ietuvos] Kooperatyvų Tarybą?— Talka, **1932**, Nr 12, p. 1—2.
Как реорганизовать Совет кооперативов Литвы?

675. Kapitalistinės santvarkos krizė.— N. romuva, **1932**, Nr 10, p. 217—219; Nr 11, p. 241—242; Nr 14, p. 314—317; Nr 15, p. 347—348.— Straipsnių pavad.: Nr 11 „Nuosavybės teisių ir pareigų klausimu"; Nr 14—15 „Išeities iš krizės beieškant".— Tas pat.— Atsp. antr.: **Kelio beieškant:** (Kapitalistinės santvarkos krizė).— K., 1932.— 46 p.
Кризис капиталистического устройства.

676. Socialinė bei kultūrinė lauko darbininkų būklė Lietuvoje, 1925—1926 m.— Kn.: Žemės ūkio akad. metraštis, 1931 m.— K., **1932**, p. 120—136.
Социальное и культурное положение сельскохозяйственных рабочих в Литве в 1925—1926 гг.

677. Socialinis idealas ir kooperacija.— Talka, **1932**, Nr 9, p. 2—3.
Социальный идеал и кооперация.

678. Kooperatinis auklėjimas kitur ir pas mus.— Ten pat, **1933**, Nr 3, p. 39—46; Nr 4, p. 55—58.
Кооперативное воспитание у других и у нас.

679. Ūkininkų nuomonės lauko darbininkų klausimu.— Kn.: Žemės ūkio akad. metraštis, 1932 m. K., **1933**, p. 237—252.— Tas pat.— Atsp.— K., 1933.— 16 p.
Мнения хозяев по вопросу сельскохозяйственных рабочих.

680. Korporatyvizmas kitur ir pas mus.— N. romuva, **1935**, Nr 47, p. 845—848.
Корпоративизм у других и у нас.

681. Korporatyvizmas Lietuvoje.— Ten pat, Nr 49, p. 893—897.
Корпоративизм в Литве.

682. Mūsų keliai iš krizės.— TŪ, **1935**, Nr 4, p. 97—102.
Наши пути из кризиса.

683. Tarp individualizmo ir socializmo.— Židinys, **1935**, t. 22, Nr 10, p. 294—302.
Между индивидуализмом и социализмом.

684. Turtų ir pajamų paskirstymas socialinio teisingumo atžvilgiu.— Ten pat, Nr 8/9, p. 176—183.
Распределение имущества и доходов исходя из социальной справедливости.

685. Iš kooperacijos istorijos: [Ročdelio dėsniai ir taisyklės].— Ateitis, **1936,** Nr 9, p. 337—343.
Из истории кооперации (Рочдельские законы и правила).

686. Socialinės bei politinės ekonomijos įvadas.— K., **1938.**— 430 p.
Введение в социальную и политическую экономию.

687. Dėl brandos atestato bekovojant.— Talka, **1939,** Nr 17, p. 377—378.
Борьба за аттестат зрелости.

688. Kooperatinis turinys ir nekooperatinė forma.— Talka, **1940,** Nr 20, p. 351—352.
Кооперативное содержание и некооперативная форма.

Vytautas KINDURYS

1942.I.5

1965 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1971 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Pramonės įmonių darbuotojų skatinimo fondai socializmo sąlygomis". 1975 m. suteiktas docento vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1965 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universitete, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Витаутас КИНДУРИС

В 1965 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1971 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Фонды поощрения работников промышленных предприятий при социализме». Звание доцента присвоено в 1975 г. Политическую экономию преподает с 1965 г. Работает в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса, читает курс политической экономии социализма.

689. Materialinio skatinimo fondai ir paskirstymo santykiai socialistinėje visuomenėje.— LŪ, **1969,** Nr 11, p. 346—347.
Фонды материального поощрения и отношения распределения при социализме.

690. Įmonės veikla ir skatinimo fondai.— LŪ, **1970,** Nr 8, p. 244—245.
Деятельность предприятия и фонды поощрения.

691. Kai kurios tarybinių ekonomistų koncepcijos materialinio skatinimo fondų šaltinio klausimu.— AMMD Ekon., **1970,** t. 10, sąs. 1, p. 51—59.
Некоторые концепции советских экономистов по вопросу источника фондов материального поощрения.

692. Некоторые концепции советских экономистов по вопросу источников фондов материального поощрения.— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970,** с. 77—79.

693. Darbo jėgos sąnaudų padengimas ir skatinimo fondų panaudojimas — Kn.: Darbo jėgos reprodukcijos klausimai: XXI resp. moksl.-techn. konf. polit. ekonomijos sekcijos praneš. medž. K., **1971,** p. 27—29.
Возмещение затрат рабочей силы и использование поощрительных фондов.

694. Socialinių ir kultūrinių priemonių bei gyvenamųjų namų statybos fondas ir jo vaidmuo.— LŪ, **1971,** Nr 3, p. 86—87.
Фонд социально-культурных мероприятий и жилищного строительства и его роль.

695. Atlyginimas už metinius darbo rezultatus ir jo ekonominė paskirtis.— LŪ, **1972,** Nr 1, p. 21—22.
Вознаграждение за годовые результаты труда и его экономическое назначение.

696. Ekonominio skatinimo fondai: (Teorijos ir praktikos klausimai) / V. Kindurys, S. Zaicevas.— V.: Mintis, **1972.**— 107 p.
Фонды экономического стимулирования. (Вопросы теории и практики.)

697. Socialistinės gamybinės įmonės socialinė ekonominė esmė / V. Kindurys, S. Zaicevas.— LŪ, **1972,** Nr 5, p. 148—149.
Социально-экономическая сущность социалистического производственного предприятия.

698. Вознаграждение по годовым результатам работы как метод стабилизации кадров на предприятии.— В кн.: Вопросы воспроизводства и рационального использования трудовых ресурсов: (Материалы секции полит. экономии XXII респ. науч.-техн. конф. Каун. политехн. ин-та, 2—4 февр. 1972 г.). К., **1972,** с. 171—173.

699. Фонд материального поощрения и экономические законы социализма.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972,** с. 132—134.

700. Socialistinis gamybinis kolektyvas.— LŪ, **1973,** Nr 2, p. 52—54.
Социалистический производственный коллектив.

701. Ūkiskaitos ir ekonominio skatinimo tobulinimas.— LŪ, **1973,** Nr 10, p. 295—298.
Совершенствование хозрасчета и экономического стимулирования.

702. Производственное объединение в системе народного хозяйства развитого социалистического общества.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973,** с. 62—63.

703. Ekonominio skatinimo esmė ir jo formų tobulinimo tendencijos.— LŪ, **1974,** Nr 9, p. 277—279.
Сущность экономического стимулирования и тенденции совершенствования его форм.

704. Skatinimo fondų priklausomumo nuo įmonės darbo užmokesčio fondo klausimu.— AMMD Ekon., **1974,** t. 12, sąs. 2, p. 31—45.
К вопросу о зависимости поощрительных фондов от фонда заработной платы предприятия.

705. Некоторые вопросы социально-экономической сущности труда и его стимулирования в сфере бытового обслуживания населения.— В кн.: Вопросы улучшения бытового обслуживания населения Литовской ССР: Материалы межвед. науч. конф. (март 1973 г.). В., **1974,** с. 83—89.

706. Ekonominis socialistinės gamybos skatinimas: (Medž. lektoriui).— V., 1975.— 20 p.
Экономическое стимулирование социалистического производства.

707. Socialinė ekonominė pelno prigimtis socializmo sąlygomis.— LŪ, **1975,** Nr 2, p. 50—52.
Социально-экономическая природа прибыли в условиях социализма.

708. Socialistinės gamybos koncentravimas ir techninės bei organinės jos sudėties kitimas.— Ten pat, Nr 10, p. 306—308.
Концентрация социалистического производства и изменение его технического и органического состава.

709. Некоторые методологические вопросы использования экономических законов социализма в практике экономического стимулирования.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975**, с. 73—74.

710. Didelio našumo darbo paskatos: (Medž. lektoriui 6-ajai temai).— V.: Žinija, **1976**.— 19 p.
Стимулы высокопроизводительного труда.

711. Ekonominio eksperimento reikšmė ir vaidmuo.— LŪ, **1976**, Nr 4, p. 118—120.
Роль и место экономического эксперимента.

712. Socialistinės visuomenės ūkinis mechanizmas.— Ten pat, Nr 11, p. 341—343.
Хозяйственный механизм социалистического общества.

713. Некоторые вопросы материального стимулирования работников торговых предприятий (организаций).— В кн.: Проблемы развития потребностей и потребления: Тез. докл. III секции респ. науч. конф. «Проблемы развития и совершенствования торговли в десятой пятилетке» (4—5 мая 1976 г.). В., **1976**, с. 99—101.

714. О совершенствовании экономического стимулирования в десятой пятилетке.— В кн.: X науч.-метод. семинар преп. полит. экономии высш. учеб. заведений республик Прибалтики: Тез. докл. Таллин, **1976**, с. 150—152.

715. Ekonominis socialistinės gamybos skatinimas.— V.: Mintis, **1977**.— 168 p.
Экономическое стимулирование социалистического производства.
Rec.: Jaruševičius L., Šileika A.— Žr. 607.

716. Kai kurios pelno paskirstymo sistemos tobulinimo problemos išsivysčiusio socializmo sąlygomis.— Kn.: Karlo Markso „Gotos programos kritika" ir dabartis: Mokymo metod. medž. į pagalbą studijuojantiems marksizmo-leninizmo teoriją. V., **1977**, p. 95—105.
Некоторые проблемы совершенствования системы распределения прибыли в условиях развитого социализма.

717. Materialinio aprūpinimo sistemos tolesnis vystymas ir tobulinimas / V. Kindurys, G. Smalenskas.— LŪ, **1977**, Nr 5, p. 144—146.
Дальнейшее развитие и совершенствование системы материального снабжения.

718. Socialistinis lenktyniavimas: moralinio ir materialinio skatinimo derinimas.— Ten pat, Nr 11, p. 335—337.
Социалистическое соревнование: сочетание морального и материального стимулирования.

719. Ūkinio mechanizmo tobulinimas išsivysčiusio socializmo sąlygomis: (Medž. lektoriui).— V.: Žinija, **1977**.— 20 p.
Совершенствование хозяйственного механизма в условиях развитого социализма.

720. Хозрасчет и экономическая ответственность.— Ком., **1977**, № 6, с. 32—37.— То же. На литов. яз.—Kom., 1977, Nr 6, p. 28—33.

721. Apyvartos mokestis: socialinė ekonominė prigimtis ir funkcinė paskirtis.— LŪ, **1978**, Nr 10, p. 23—25.
Налог с оборота: социально-экономическая природа и функциональное назначение.

722. Kainodara išsivysčiusio socializmo sąlygomis.— Ten pat, Nr 2, p. 22—24.
Ценообразование в условиях развитого социализма.

723. Planavimo (direktyvinių užduočių) ir ekonominio skatinimo (ekonominių paskatų) tarpusavio sąveikos klausimu.— AMMD Ekon., **1978**, t. 15, p. 35—48.
К вопросу о взаимодействии планирования (директивных заданий) и экономического стимулирования (экономических стимулов).

724. Santykinis ekonominis socialistinių įmonių atskirumas: (Teor. bei metodologiniai klausimai).— Ten pat, p. 17—33.
Относительное экономическое обособление социалистических предприятий (теоретические и методологические вопросы).

725. Некоторые вопросы взаимодействия системы экономического стимулирования с социалистическим образом жизни.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 199—201.

726. Kai kurie ūkiskaitinių santykių vystymo prekyboje klausimai.— Kn.: Aktualios socialinės ekonominės vartotojų kooperacijos problemos: Tarpžinyb. moksl. prakt. konf., skirta Tarybų valdžios įkūrimo Lietuvoje ir LKP 60-osioms metinėms. Programa ir praneš. medž. V., **1979**, p. 38—44.
Некоторые вопросы развития хозрасчетных отношений в торговле.

727. Normatyvai — svarbus gamybos ekonominio skatinimo sistemos elementas.— LŪ, **1979**, Nr 7, p. 22—24.
Нормативы — важный элемент экономического стимулирования производства.

728. К вопросу взаимосвязи между экономическим стимулированием и социалистическим расширенным воспроизводством.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979**, с. 21—24.

729. Ekonominiai produkcijos kokybės gerinimo svertai: (Medž. lektoriams ir liaudies un-tų ekon. fak. dėst.).— V., **1980**.— 25 p.
Экономические рычаги повышения качества выпускаемой продукции.

730. Ekonominio skatinimo sistemos tobulinimas.— LŪ, **1980**, Nr 2, p. 21—23.
Совершенствование системы экономического стимулирования.

731. Naudingas leidinys socialistinio lenktyniavimo klausimais.— Ten pat, Nr 3, p. 27—28.— Kn. rec.: Bernatavičius M. Lenktyniavimas — masių kūrybiškumo šaltinis.— V.: Mintis, 1979.— 158 p.
Полезное издание по вопросам соцсоревнования. (Рец. на кн.)

732. Sąvokos „Produkcijos kokybė" esmės klausimu.— Kn.: Lietuvos vartotojų kooperacijos raida ir jos veiklos tobulinimo keliai: Tarpžinyb. moksl. prakt. konf., skirta V. Lenino 110-osioms gimimo metinėms. Programa ir praneš. medž. V., **1980**, p. 41—45.
К вопросу о сущности категории «Качество продукции».

733. TSKP ekonominė politika tobulinant ūkio mechanizmą.— LŪ, **1980**, Nr 11, p. 3—4.
Экономическая политика КПСС и совершенствование хозяйственного механизма.

734. Ūkio mechanizmo tobulinimo kryptys.— V.: Mintis, **1980.**— 103 p.
Направления совершенствования хозяйственного механизма.
Rec.: Zaicevas S.— Žr. 1763.

735. К вопросу оценки деятельности основных хозрасчетных звеньев социалистического производства.— AMMD Ekon., **1980,** t. 18, p. 38—63.

735a. Brandaus socializmo ekonomika. Partijos kursas didinti efektyvumą ir intensyvinti gamybą.— LŪ, **1981,** Nr 9, p. 14—17.
Экономика развитого социализма. Курс партии на повышение эффективности и интенсификацию производства.

735b. Kai kurios teorinės metodologinės ūkio mechanizmo problemos.— AMMD Ekon., **1981,** t. 20, p. 5—18.
Некоторые теоретические и методологические проблемы хозяйственного механизма.

735c. Planinių rodiklių ir ekonominių normatyvų sistemos tobulinimas: (Įgyvendinant TSKP CK ir TSRS Ministrų Tarybos 1979 m. liepos 12 d. nutarimą). Medž. lektoriui.— V.: Žinija, **1981.**— 20 p.
Совершенствование системы плановых показателей экономических нормативов.

735d. Ūkiskaitinis finansavimas: ekonominės ribos ir jo plėtotės tendencijos.— LŪ, **1981,** Nr 12, p. 17—19.
Хозрасчетное финансирование: экономические пределы и тенденции его развития.

736. Visuomeninės gamybos efektyvumo esmės klausimu.— Kn.: Lietuvos vartotojų kooperacijos veiklos efektyvumo problemos: Resp. moksl. praktį. konf. praneš. tezės. V., **1981,** p. 14—16.
К вопросу о социально-экономической сущности эффективности производства.

737. О сущности экономических стимулов к труду.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981,** с. 45—46.

737a. Экономическое стимулирование как категория политической экономии и элемент хозяйственного механизма.— AMMD Ekon., **1981,** t. 20, p. 29—40.

737b. Ūkio mechanizmo tobulinimas — svarbi ekonomijos ir taupumo prielaida.— LŪ, **1982,** Nr 8, p. 22—23.
Совершенствование хозяйственного механизма — важная предпосылка экономии и бережливости.

737c. Ūkio mechanizmo tobulinimo uždaviniai, įgyvendinant TSKP XXVI suvažiavimo nutarimus: (Medž. lektoriui).— V.: Žinija, **1982.**— 16 p.
Задачи совершенствования хозяйственного механизма в ходе осуществления решений XXVI съезда КПСС.

737d. Об определении экономической эффективности деятельности основных хозяйственных звеньев.— В кн.: Связь экономической теории с хозяйственной практикой в свете решений XXVI съезда КПСС: Тез. докл. XVI межресп. науч.-метод. семинара политэкономов Прибалтики. Таллин, **1982,** с. 42.

Algirdas KONDRAŠKA

1934.II.9

1958 m. baigė Maskvos M. Lomonosovo universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1968 m. Maskvoje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Politinės ir ekonominės darbo santykių problemos, aštrėjant darbo ir kapitalo kovai (JAV pavyzdžiu)". 1974 m. suteiktas docento vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1958 m. Dirba Vilniaus aukštojoje partinėje mokykloje, skaito kapitalizmo ir socializmo politinės ekonomijos kursus.

Альгирдас КОНДРАШКА

В 1958 г. окончил Московский университет им. М. В. Ломоносова по специальности политической экономии. В 1968 г. в Москве защитил кандидатскую диссертацию на тему «Политико-экономические проблемы трудовых отношений в свете обострения борьбы между трудом и капиталом (на примере США)». Звание доцента присвоено в 1974 г. Политическую экономию преподает с 1958 г. Работает в Вильнюсской высшей партийной школе, читает курсы политической экономии капитализма и социализма.

738. «План Кайзера».— Мировая экономика и междунар. отношения, **1965,** № 6, с. 110—116.

739. «План Кайзера» — новое орудие усиления эксплуатации рабочих монополистической буржуазией США.— Уч. зап. кафедр полит. экономии высш. парт. школ, **1965,** вып. 6, с. 100—116.

740. Современные коллективные договоры в свете обострения борьбы между трудом и капиталом: (На примере США).— В кн.: Некоторые тенденции развития капиталистической экономики (1917—1967). М., **1968,** с. 59—95.

741. Экспликация в политической экономии: (Термин «механизм»: понятие без дефинитности?).— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975,** с. 53—56.

742. Bendraliaudinių ir nacionalinių interesų santykis išsivysčiusio socializmo ekonomikoje.— Kn.: Nacionalumas ir internacionalumas. V., **1976,** p. 102—112. Соотношения общенародных и национальных интересов в развитой социалистической экономике.

743. TSRS ekonominė sistema / A. Kondraška, N. Panova.— Taryb. m-kla, **1978,** Nr 11, p. 12—15.
Экономическая система СССР.

744. Книга об экономических основах страны.— Ком., **1979,** № 3, с. 93—94.— То же. На литов. яз.— Kom., 1979, Nr 3, p. 85—86.— Рец. на кн.: Maniušis J. Išsivysčiusio socializmo ekonominis pagrindas.— V.: Mintis, 1978.— 104 p.

745. Экономический прогресс и перспективы политической экономии социализма.— В кн.: Актуальные вопросы теории и политики партии в свете решений XXVI съезда КПСС: Тез. докл. науч.-теорет. конф., посвящ. XXVI съезду КПСС (8 апр. 1981 г.). В., **1981,** с. 60—63.

Stanislovas KRASAUSKAS

1937.XI.3—1978.IV.19

1962 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1971 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Diferencinė renta ir jos vaidmuo žemės ūkio vystymuisi (Lietuvos TSR kolūkių duomenų pagrindu)". 1976 m. suteiktas docento vardas. 1964—1978 m. Vilniaus V. Kapsuko universitete dėstė kapitalizmo politinę ekonomiją.

Станисловас КРАСАУСКАС

В 1962 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1971 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Дифференциальная рента и ее роль в развитии сельского хозяйства (на материалах колхозов ЛитССР)». В 1976 г. присвоено звание доцента. В 1964—1978 гг. в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса преподавал политическую экономию капитализма.

746. О совершенствовании рентных отношений при социализме.— В кн.: Хозяйственный расчет и экономическое стимулирование сельского хозяйства: Материалы науч. конф. Тарту, **1968,** с. 163—165.

747. Politinė ekonomija: Vadovėlis.— V.: Mintis, **1969.**— Sk. 26. Socialistiniai agrariniai santykiai ir žemės renta. Ūkiskaitos ypatybės socialistinėse žemės ūkio įmonėse, p. 392—401.
Политическая экономия. Учебник.

748. Земельная рента и формы ее выражения при социализме.— В кн.: Тез. докл. науч.-конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970,** с. 73—75.

749. Выравнивание экономических условий воспроизводства в сельском хозяйстве.— В кн.: Проблемы развития народного хозяйства в девятой пятилетке. Вопросы улучшения преподавания политэкономии: Тез. науч.-метод. конф. [г. Стучка (ЛатвССР) 17—20 июня 1971 г.]. Рига, **1971,** с. 127—129.

750. Регулирование рентных отношений в СССР.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972,** с. 98—100.

751. Особенности регулирования рентных отношений в условиях интенсификации сельскохозяйственного производства.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973,** с. 86—87.

752. Diferencinė žemės renta.— V.: Mintis, **1975.**— 55 p.
Дифференциальная земельная рента.

753. К вопросу об интенсификации сельскохозяйственного производства.— В кн.: X науч.-метод. семинар преп. полит. экономии высш. учеб. заведений республик Прибалтики: Тез. докл. Таллин, **1976,** с. 172—174.

Lionginas KRIUKELIS

1927.IV.15

1957 m. baigė Aukštąją partinę mokyklą prie TSKP CK. 1971 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Žemių melioravimas ir jo įtaka diferencinei rentai Lietuvos TSR kolūkiuose". 1977 m. suteiktas docento vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1953 m. Dirba Vilniaus aukštojoje partinėje mokykloje, skaito kapitalizmo ir socializmo politinės ekonomijos kursus.

Лёнгинас КРЮКЯЛИС

В 1957 г. окончил Высшую партийную школу при ЦК КПСС. В 1971 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Мелиорация земель и ее влияние на дифференциальную ренту в колхозах Литовской ССР». Звание доцента присвоено в 1977 г. Политическую экономию преподает с 1953 г. Работает в Вильнюсской высшей партийной школе, читает курсы политической экономии капитализма и социализма.

754. Dvi socialistinės nuosavybės formos ir jų suartėjimo keliai.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, **1961.**— 47 p.
Две формы социалистической собственности и пути их сближения.

755. К вопросу о реализации прибавочного продукта (и дифференциальной ренты) при социализме.— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970**, с. 46—48.

756. Melioravimo įtaka diferencinei rentai kolūkiuose.— LŪ, **1971**, Nr 9, p. 275—276.
Влияние мелиорации земель на дифференциальную ренту в колхозах.

757. Мелиорация земель и дифференциальная рента.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973**, с. 87—88.

758. Цели и задачи семинарских занятий по политической экономии.— В кн.: Проблемы совершенствования методики преподавания политической экономии в вузах: Межвуз. сб. науч.-метод. статей. Рига, **1974**, с. 24—29.

759. Kolūkinės gamybos prekingumas ir grynosios pajamos.— AMMD Ekon., **1975**, t. 13, sąs. 1, p. 73—85.
Товарность колхозного производства и чистый доход.

760. Melioravimas ir žemės renta.— LŪ, **1975**, Nr 5, p. 149—151.
Мелиорация земель и земельная рента.

761. Эффективность затрат на мелиорированных землях.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975**, с. 138—139.

762. Закон стоимости и цены реализации сельскохозяйственной продукции.— В кн.: Проблемы развития потребностей и потребления: Тез. докл. III секции респ. науч. конф. «Проблемы развития и совершенствования торговли в десятой пятилетке» (4—5 мая 1976 г.). В., **1976**, с. 94—98.

763. Политико-экономическое определение мелиорации земель при социализме.— В кн.: Социально-экономические процессы в сельском хозяйстве Советской Литвы: Тез. докл. науч. конф. экономистов-аграрников республики, 20—21 янв. 1977 г. К., **1976**, с. 27—30.

764. Partijos ekonominė politika ir strategija toliau vystant liaudies ūkį ir tobulinant ūkininkavimo mechanizmą X-ame penkmetyje: Mokymo priemonė / V. Bajoriūnas, L. Kriukelis.— V., **1977.**— Sk. 2, p. 8—23.
Экономическая политика и стратегия КПСС по дальнейшему развитию народного хозяйства и совершенствованию хозяйственного механизма в X пятилетке.

765. Повышение эффективности сельскохозяйственного производства в процессе мелиорации земель.— В кн.: Политэкономические проблемы повышения эффективности производства: Тез. докл. XI респ. науч.-метод. конф., Юрмала (ЛатвССР) 26—27 мая 1977 г. Рига, **1977**, с. 159—161.

766. Комплексная мелиорация земель и преодоление «хуторского образа жизни» в литовской деревне.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 304—307.

767. Moksliniai TSKP ekonominės politikos pagrindai / L. Kriukelis, S. Vaičekauskas.— V.: Mintis, **1979.**— 39 p.
Научные основы экономической политики КПСС.

768. Kaip vystosi ekonominiai dėsniai.— LŪ, **1980**, Nr 4, p. 22—24.
Как развиваются экономические законы.

768a. Darbo pasidalijimo optimizavimo klausimu / L. Kriukelis, P. Tvarijonavičius.— LŪ, **1982**, Nr 5, p. 17—19.
По вопросу оптимизации разделения труда.

768b. Socialinis ir ekonominis melioracijos efektyvumas.— V.: Mintis, **1982.**— 181 p.
Социально-экономическая эффективность мелиорации.

L

Edvardas Česlovas LADUKAS

1937.I.6

1962 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1968 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Socialiniai-ekonominiai pakitimai Lietuvos TSR kolūkiniame kaime 1951—1965 metais". Docento vardas suteiktas 1975 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1962 m. Dirba „Mokslo" leidykloje. Vilniaus V. Kapsuko universitete skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Эдвардас Чесловас ЛАДУКАС

В 1962 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1968 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Социально-экономические изменения в колхозной деревне Литовской ССР в 1951—1965 гг.». Звание доцента присвоено в 1975 г. Политическую экономию преподает с 1962 г. Работает в издательстве «Мокслас». В Вильнюсском университете им. В. Капсукаса читает курс политической экономии социализма.

769. Lietuvos TSR kolūkiečių materialinė padėtis.— Kn.: Spalio revoliucija ir visuomeniniai mokslai Lietuvoje: Moksl. konf. medž. (1967 m. gruod. 6—8 d.). V., **1967**, p. 371—375.
Материальное положение колхозников Литовской ССР.

770. О специфике производственных отношений в колхозном секторе.— В кн.: Тез. докл. науч. конф. кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии, посвящ. 50-летию Великой Октябрьской соц. революции (7—9 дек. 1967 г.). В., **1967**, с. 37—38.

771. Рост благосостояния колхозников.— Ком., **1967**, № 10, с. 52—56.— То же. На литов. яз., Kom., 1967, Nr 10, p. 48—52.

772. Gamybos priemonių nuosavybė — gamybinių santykių sistemos pagrindas.— AMMD Ekon., **1968**, t. 6, sąs. 3, p. 65—75.
Собственность на средства производства — основа системы производственных отношений.

773. Kolūkinio sektoriaus gamybinių santykių ypatybės.— Ten pat, t. 8, sąs. 3, p. 17—32.
О специфике производственных отношений в колхозном секторе.

774. Lietuvos TSR kolūkinio kaimo materialinės-techninės bazės augimas 1951—1965 metais.— Ten pat, sąs. 2, p. 71—90.

Рост материально-технической базы колхозов Литовской ССР за 1951—1965 годы.

775. Экономические отношения колхозов.— Ком., **1969,** № 11, с. 18—22 — То же. На литов. яз.— Kom., 1969, Nr 11, p. 15—19.

776. Nuosavybės sąvoka ir jos esmė.— LŪ, **1970,** Nr 6, p. 182—183.
Определение и сущность собственности.

777. Торжество ленинского кооперативного плана в литовской деревне и главная проблема ее дальнейшего развития.— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970,** с. 68—70.

778. Gamybinių jėgų poveikis į gamybinius santykius.— Kn.: Darbo jėgos reprodukcijos klausimai: XXI resp. moksl.-techn. konf. polit. ekonomijos sekcijos pranešimai. K., **1971,** p. 3—6.
Влияние производительных сил на развитие производственных отношений.

779. Актуальная проблема села.— В кн.: Проблемы развития народного хозяйства в девятой пятилетке. Вопросы улучшения преподавания политэкономии. Тез. науч.-метод. конф. [г. Стучка (ЛатвССР) 17—20 июня 1971 г.]. Рига, **1971,** с. 130—132.

780. К вопросу взаимосвязи производительных сил и производственных отношений.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972,** с. 151—153.

781. Пути сближения города и деревни.— Ком., **1972,** № 1, с. 13—18.— То же. На литов. яз.— Kom., 1972, Nr 1, p. 12—18.

782. Соединение рабочей силы и средств производства как выражение взаимосвязи производительных сил и производственных отношений / И. Чичинскас, Ч. Ладукас.— В кн.: Социально-экономические проблемы рабочей силы при социализме: (Тез. докл.). Л., **1972,** с. 57—59.

783. О собственности на средства производства и рабочую силу.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973,** с. 15—16.

784. О механизме взаимосвязи технической и социальной сторон общественного производства.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975,** с. 16—18.

785. Visuomeninės gamybos vystymosi metodologinės problemos.— V.: Mintis, **1977.**— 175 p.
Методологические проблемы развития общественного производства.
Rec.: Skominas V., Čičinskas J.— Žr. 262.

Liuda LIUBICKAJA

1947.I.20

1968 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, pramonės ekonomikos specialybę. 1975 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Specializavimas ir socialistinės visuomenės gamybos vystymas". Politinę ekonomiją dėsto nuo 1967 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universitete, skaito kapitalizmo ir socializmo politinės ekonomijos kursus (neekonominių specialybių studentams).

Люда ЛЮБИЦКАЯ

В 1968 г. окончила Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности экономики промышленности. В 1975 г. в Вильнюсе защитила кандидатскую диссертацию на тему «Специализация и развитие социалистического общественного производства». Политическую экономию преподает с 1967 г. Работает в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса, читает курсы политической экономии капитализма и социализма (для студентов неэкономических специальностей).

786. Специализация как один из факторов роста эффективности социалистического производства.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972**, с. 69—71.— Подпись: Л. Юргене.

787. Специализация промышленного производства при социализме в современных условиях.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973**, с. 64—65.— Подпись: Л. Юргене.

788. Visuomeninio darbo pasidalijimo ir gamybos specializavimo kategorijų klausimu.— AMMD Ekon., **1974**, t. 12, sąs. 2, p. 47—57.— Parašas: L. Jurgienė.
К вопросу о категориях общественного разделения труда и специализации производства.

789. К вопросу о взаимосвязи специализации и концентрации производства.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975**, с. 65—66.— Подпись: Л. Юргене.

790. К вопросу организации народного хозяйства.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 271—272.— Подпись: Л. Юргене.

791. Visuomeninio darbo pasidalijimo ir visuomeninės gamybos struktūros klausimu.— Kn.: Aktualios socialinės ekonominės vartotojų kooperacijos problemos: Tarpžinyb. moksl. prakt. konf., skirta Tarybų valdžios įkūrimo Lietuvoje ir LKP 60-osioms metinėms. Programa ir praneš. medž. V., **1979**, p. 82—87.— Parašas: L. Jurgienė.
К вопросу о разделении общественного труда и структуре общественного производства.

792. О структуре социалистического производства.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979**, с. 19—21.— Подпись: Л. Юргене.

793. О типологии образа жизни.— В кн.: Использование наследия В. И. Ленина в исследовании закономерностей развитого социализма и современного капитализма: Тез. докл. XIV респ. науч.-метод. конф. преп. полит. экономии вузов Прибалт. республик, 15—16 мая 1980. Рига, **1980**, с. 225—227.— Подпись: Л. Юргене.

794. Socialistinio gyvenimo būdo tobulinimo problemos.— LŪ, **1981**, Nr 4, p. 23.— Parašas: L. Jurgienė.— Kn. rec.: Ginaitė S. Ekonominė socialistinio gyvenimo būdo apybraiža.— V.: Mintis, 1980.— 118 p.
Проблемы совершенствования социалистического образа жизни. (Рец. на кн.)

Galina LIULČENKO

1927.VIII.16

1950 m. baigė Maskvos M. Lomonosovo universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1954 m. Maskvoje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Srovinės gamybos ekonominis efektyvumas socializmo sąlygomis". Docentės vardas suteiktas 1963 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1954 m. Dirba Kauno A. Sniečkaus politechnikos institute, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Галина ЛЮЛЬЧЕНКО

В 1950 г. окончила Московский университет им. М. В. Ломоносова по специальности политической экономии. В 1954 г. в Москве защитила кандидатскую диссертацию на тему «Экономическая эффективность социалистического поточного производства». Звание доцента присвоено в 1963 г. Политическую экономию преподает с 1954 г. Работает в Каунасском политехническом институте им. А. Снечкуса, читает курс политической экономии социализма.

795. Капиталистическая рационализация производства — средство усиления эксплуатации трудящихся.— KPI Darbai, **1958**, t. 8, p. 151—173.

796. Некоторые вопросы движения за коммунистический труд. / Г. Люльченко, В. Повилонис.— Ком., **1961**, № 10, с. 46—50.— Авт. статьи: В. Повиленис (!) и др.— То же. На литов. яз.— Kom., 1961, Nr 10, p. 45—51.— Str. aut.: V. Povilėnas (!) ir kt.

797. Toliau vystyti judėjimą už komunistinį darbą.— LŪ, **1962**, Nr 10, p. 301—304.
Дальнейшее развитие движения за коммунистический труд.

798. Metodinė medžiaga pranešimams apie TSKP CK rugsėjo (1965 m.) Plenumą.— K., **1966**.— 53 p.
Методический материал к докладам о сентябрьском (1965 г.) Пленуме ЦК КПСС.

799. Некоторые изменения в распределении и составе рабочей силы, происшедшие за годы Советской власти.— Kn.: Resp. visuom. m. katedrų dėst. moksl. konf., skirta Didžiosios Spalio soc. revoliucijos 50-mečiui paminėti (1967.X.20—21): Programa ir praneš. medž. K., **1967**, p. 39—43.

800. Динамика текучести рабочих промышленности и некоторые определяющие ее факторы.— В кн.: Использование трудовых ресурсов в народном хозяйстве: (Материалы конф.). В., **1970**, т. 2, с. 266—269.

801. К вопросу о движении и устойчивости кадров.— Kn.: Jubiliejinės Lietuvos respublikos moksl.-techn. konf., skirtos V. Lenino gimimo 100-osioms metinėms, ekon. m. sekcijos praneš. tezės. K., **1970**, p. 84—88.

802. Формы и интенсивность движения рабочей силы.— В кн.: Социальные проблемы индустриального труда: Материалы Всесоюз. конф., 27—30 янв. 1970 г. В., **1970**, с. 163—165.

803. Устойчивость кадров и некоторые факторы, ее определяющие.— В кн.: Актуальные проблемы воспроизводства и рационального использования рабочей силы: Тез. науч. конф. (24—26 ноября 1971 г.). Таллин, **1971**, с. 16—18.

804. К вопросу о классификации форм движения рабочей силы / Г. Люльченко, В. Рекявичене.— В кн.: Вопросы воспроизводства и рационального использования трудовых ресурсов: (Материалы секции полит. экономии XXII

респ. науч.-техн. конф. Каун. политехн. ин-та, 2—4 февр. 1972 г.). К., **1972**, с. 12—19.

805. Отношение работников к труду и их устойчивость на данном предприятии.— Там же, с. 127—133.

806. Использование задач и упражнений в преподавании политической экономии / Г. Люльченко, В. Рекявичене.— Экон. науки, **1973**, № 4, с. 127—128.— Рец. на кн.: Сборник задач и упражнений по политической экономии. Капиталистический способ производства.— М.: Высш. школа, 1971.— 176 с.

807. К вопросу о классификации форм движения рабочей силы.— Науч. тр. / Таллинский политехн. ин-т, **1973**, № 343. Рабочая сила и эффективность социалистического производства, с. 15—21.

808. К вопросу об использовании задач и упражнений в процессе преподавания политической экономии / Г. Люльченко, В. Рекявичене.— В кн.: Проблемы совершенствования методики преподавания политической экономии в вузах: Межвуз. сб. науч.-метод. статей. Рига, **1974**, с. 45—49.— Авт. статьи: В. Рекевичене (!).

809. Некоторые методологические вопросы политико-экономического исследования рабочей силы, трудовых ресурсов и личного фактора производства.— Kn.: Darbo socialinės-ekonominės problemos: [Techn. m. išvystymo respublikoje moksl. konf. medž., 1974 m. sausio 28 d.— vas. 2 d.] K., **1974**, p. 5—11.

810. Условия труда как фактор удовлетворенности трудом и устойчивости рабочих кадров.— Kn.: Lietuva — tarybiniu keliu: Visuom. m. resp. konf., skirtos TSRS įkūrimo 50-mečiui, medž. [1972]. K., **1974**, p. 201—207.

811. Рабочая сила и личный фактор производства как объекты политэкономического исследования.— В кн.: Воспроизводство и рациональное использование рабочей силы в народном хозяйстве республики: Тез. науч. конф. Таллин, **1975**, ч. 1, с. 12—13.

812. К вопросу о целях преподавания политической экономии.— Kn.: Ekonominės teorijos ir dėstymo metodikos klausimai: [Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž., 1976 m. vas. 3—4 d.]. K., **1976**, p. 19—22.

813. Цели преподавания политической экономии.— Там же, с. 22—27.

814. Экономическая политика партии на современном этапе / Г. Люльченко, Ю. Клебановас.— Ком., **1976**, № 11, с. 41—48.— То же. На литов. яз.— Kom., 1976, Nr 11, p. 37—43.

815. Partijos ekonominė strategija ir svarbiausios dešimtojo penkmečio ypatybės.— Kn.: Inžinerinis darbas socialistinėje visuomenėje: Mokymo priemonė inž. ir technikos darbuotojams. V., **1977**, sk. 1, p. 5—17.
Экономическая стратегия партии и главные особенности десятой пятилетки.

816. Личный фактор в системе общественного производства развитого социалистического общества.— Kn.: Socialinės-ekonominės darbo ir darbo jėgos reprodukcijos problemos TSKP XXV suvažiavimo nutarimų šviesoje: [1977 m. Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž.]. V., **1977**, p. 5—7.

817. Отношение к труду как объект социально-экономического исследования.— В кн.: Отношение к труду и социальное планирование: Материалы межинститут. науч. конф., 28—30 янв. 1975 г. К., **1977**, с. 5—13.

818. Развитие социалистического отношения к труду и подъем трудовой активности советского народа.— Kn.: Lietuva Didžiojo Spalio keliu: Resp. moksl. konf., skirtos Didžiosios Spalio soc. revoliucijos 60-mečiui, medž. (Kaunas, 1977 m. spalio 19 d.). V., **1977**, p. 210—214.

819. Актуальные проблемы занятости / И. Маслова, Г. Люльченко.— Соц. труд, **1978**, № 11, с. 155—157.— Рец. на кн.: Трудовые ресурсы: Сб. науч. тр.— М., 1977.— Т. 1. Проблемы формирования занятости.— 196 с.

820. Некоторые методологические вопросы изучения движения кадров.— В кн.: Социально-экономические проблемы формирования, использования и управления движением трудовых ресурсов: (Тез. докл.). Секция 2. Свердловск, **1978**, с. 6—7.

821. Некоторые методологические проблемы изучения движения работников промышленности.— В кн.: Всесоюз. науч.-практ. конф. «Основные направления повышения эффективности использования трудовых ресурсов в свете решений XXV съезда КПСС»: Секция 8. Проблемы мобильности трудовых ресурсов в народном хозяйстве и совершенствование методов ее регулирования. Материалы для обсуждения. М., **1978**, с. 3—17.

822. Отношение к труду и социалистический образ жизни.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 221—222.

823. Индивидуальные потребности работников, воздействующие на их устойчивость и подвижность.— В кн.: Респ. науч.-практ. конф. «Основные направления повышения эффективного использования трудовых ресурсов в Эстонской ССР» (20—21 сент. 1979 г.): Тез. выступлений. Таллин, **1979**, с. 193—197.

824. Некоторые методологические вопросы классификации движения кадров.— Kn.: Socialiniai ekonominiai pakitimai darbe Tarybų valdžios metais: [1978 m. Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž.]. V., **1979**, p. 5—8.

825. Некоторые методологические проблемы изучения воспроизводства трудовых ресурсов.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979**, с. 96—98.

826. Актуальное значение разработки В. И. Лениным научной теории производительности труда.— В кн.: Использование наследия В. И. Ленина в исследовании закономерностей развитого социализма и современного капитализма: Тез. докл. XIV [меж]респ. науч.-метод. конф. преп. полит. экономии вузов Прибалт. республик, 15—16 мая 1980. Рига, **1980**, с. 79—81.

827. К вопросу о мобильности трудовых ресурсов и факторах, ее обусловливающих.— В кн.: Социально-экономические вопросы труда: Материалы подсекции «Экономика труда» респ. науч.-техн. конф. 1979 г. «Развитие техн. наук в республике и использование их результатов». В., **1980**, с. 17—20.

828. К вопросу о социально-экономическом содержании распределения и движения трудовых ресурсов.— Экон. науки, **1980**, № 6, с. 76—84.

829. Управление занятностью, размещением и использованием трудовых ресурсов в ЧССР.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981**, с. 127—128.

829а. Некоторые проблемы воспроизводства трудовых ресурсов.— В кн.: Связь экономической теории с хозяйственной практикой в свете решений XXVI съезда КПСС: Тез. докл. XVI межресп. науч.-метод. семинара политэкономов Прибалтики. Таллин, **1982**, с. 57—58.

Michailas LOLA

1896.XI.20

1928 m. baigė Krasnodaro pedagoginį institutą, įgijo ekonomisto specialybę. 1948 m. Maskvoje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Darbo apmokėjimo formų raida kolūkiuose", 1964 m. Kijeve — daktarinę disertaciją tema „Darbo našumas kolūkiuose". 1964 m. suteiktas docento vardas, 1965 m.— profesoriaus. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1928 m. Vilniaus universitete dirba nuo 1951 m., profesorius-konsultantas nuo 1978 m.

Михаил ЛОЛА

В 1928 г. окончил Краснодарский педагогический институт, приобрел специальность экономиста. В 1948 г. в Москве защитил кандидатскую диссертацию на тему «Развитие формы оплаты труда в колхозах», в 1964 г. в Киеве — докторскую диссертацию на тему «Производительность труда в колхозах». Звание доцента присвоено в 1946 г., профессора — в 1965 г. Курс политической экономии преподает с 1928 г. В Вильнюсском университете работает с 1951 г., профессор-консультант с 1978 г.

830. Darbo apmokėjimas kolūkiuose: Darbo apmokėjimo formų kolūkiuose vystymosi apybraiža.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, **1954.**— 136 p.
Оплата труда в колхозах.

831. Pašnekesiai apie žemės ūkio artelės įstatus / M. Lola, M. Rabinovičius.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, **1955.**— Pašnekesiai: pirmas, antras, penktas, p. 3—25, 43—55.— Tas pat. Lenkiškai: Łoła M., Rabinowicz M. Pogadanki o statucie artelu rolnego / Tłum. I. Tarasiejski.— Wilno: Państw. Wyd-wo Lit. Polit. i Nauk., 1955.— Pogadanka pierwsza, druga, piąta, s. 3—26, 46—59.
Беседы об Уставе сельскохозяйственной артели.

832. Socializmo pagrindinis ekonominis dėsnis veikime.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, **1955.**— 96 p.— Tas pat. Lenkiškai: Łoła M. Podstawowe ekonomiczne prawo socjalizmu w działaniu.— Wilno: Państw. Wyd-wo Lit. Polit. i Nauk., 1955.— 120 s.
Основной экономический закон социализма в действии.

833. Об использовании трудодня при измерении производительности труда в колхозах.— Вопр. экономики, **1956,** № 7, с. 121—131.

834. Выдающееся произведение марксистско-ленинской теории: [О кн. В. И. Ленина «Очередные задачи Советской власти»].— Ком., **1958,** № 4, с. 11—17.— То же. На литов. яз.— Kom., 1958, Nr 4, p. 11—17.

835. Некоторые пути повышения производительности труда в колхозном производстве.— VUMD, **1958,** t. 22. Ekon. Teisė, t. 4, p. 89—104.

836. Kaip geriau panaudoti darbą kolūkiuose.— LŪ, **1959,** Nr 8, p. 242—244.
Как лучше использовать труд в колхозах.

837. Darbo našumo kėlimas žemės ūkyje — kelias į gausumą.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, **1960.**— 56 p.
Повышение производительности труда в сельском хозяйстве — путь к изобилию.

838. Критика теории «устойчивости» мелкого крестьянского хозяйства и ее современной разновидности — теории «семейной» фермы.— В кн.: Критика буржуазных экономических теорий. М., **1960,** гл. 7, с. 170—201.

839. Ленинская критика современного ревизионизма в аграрном вопросе: (Материалы в помощь лектору).— В., **1960.**— 18 л.

840. Некоторые вопросы производительности труда в животноводстве СССР и США.— VUMD, **1960,** t. 34. Ekon., t. 1, p. 39—60.

841. Исчисление производительности труда в сельском хозяйстве Литвы.— В кн.: Резервы и пути повышения производительности труда в сельском хозяйстве СССР. М., **1962,** с. 335—337.

842. Производительность труда, себестоимость продукции и рентабельность в колхозах.— AMMD Ekon., **1962,** t. 2, p. 5—24.

843. Рост могущества мировой системы социализма и ее решающее влияние на развитие человеческого общества: (Материал в помощь лектору).— В., **1962.**— 32 с.

844. K. Markso ir F. Engelso ekonominiai veikalai: Paskaitų ciklas studentams neakivaizdininkams. V., **1964.**— 95 p.
Экономические работы К. Маркса и Ф. Энгельса.

845. Производительность труда в сельском хозяйстве Литовской ССР.— Ком., **1964,** № 7, с. 25—29.— То же. На литов. яз.— Kom., 1964, Nr 7, p. 25—28.

846. Darbo našumas komunizmo statyboje.— V.: Mintis, **1965.**— 55 p.
Производительность труда в строительстве коммунизма.

847. Больше помощи студентам-заочникам.— Ком., **1965,** № 4, с. 66—68.— То же. На литов. яз.— Kom., 1965, Nr 4, p. 66—67.

848. V. Lenino ekonominiai veikalai: Mokymo priemonė studentams neakivaizdininkams.— V., **1966.**— 87 p.
Экономические произведения В. И. Ленина.

849. Новый этап развития политической экономии социализма.— В кн.: Тез. докл. науч. конф. профессорско-преп. состава экон. фак-тов / ВУ (8—9 дек. 1966 г.). В., **1966,** с. 1—3.

850. Развитие экономики стран мировой социалистической системы: (Материалы для лектора).— В., **1966.**— 22 с.— То же. На литов. яз.— Pasaulinės socialistinės sistemos šalių ekonomikos vystymasis: (Medž. lektoriui).— V., 1966.— 26 p.

851. Сельское хозяйство нуждается в кадрах среднего звена.— Ком., **1966,** № 1, с. 42—44.— То же. На литов. яз.— Kom., 1966, Nr 1, p. 41—43.

852. Mokslinio socializmo pagrindas.— MG, **1967,** Nr 8, p. 6—7.
Основа научного социализма.

853. За равный труд — равную оплату / М. Лола, Ю. Двилявичюс.— Ком., **1967,** № 1, с. 18—22.— То же. На литов. яз.— Kom., 1967, Nr 1, p. 17—20.

854. Некоторые вопросы совершенствования управления социалистическими сельскохозяйственными предприятиями.— В кн.: Совершенствование управления народным хозяйством: Материалы науч. конф., посвящ. 50-летию Великой Октябрьской соц. революции. В., **1967,** с. 59—69.

855. О совершенствовании управления социалистическими сельскохозяйственными предприятиями.— В кн.: Тез. докл. науч. конф. кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии, посвящ. 50-летию Великой Октябрьской соц. революции (7—9 дек. 1967 г.). В., **1967,** с. 32—35.

856. «Подготовка кафедры политической экономии Вильнюсского университета им. В. Капсукаса к 50-летию Советской власти...» — Экон. науки, **1967,** № 11, с. 124.

857. Экономическое соревнование двух систем: (Материалы для лектора).— В., **1967.**— 19 с.

858. K. Markso ekonominis mokymas.— Kn.: K. Marksas ir dabartis: Seminaro lektoriams, skaitantiems paskaitas ryšium su K. Markso 150-osiomis gimimo metinėmis, medž. (1968.III.4—5). V., **1968,** p. 21—46.
Экономическое учение К. Маркса.

859. О некоторых проблемах оплаты труда в сельском хозяйстве.— В кн.: Хозяйственный расчет и экономическое стимулирование сельского хозяйства: Материалы науч. конф. Тарту, **1968,** с. 283—287.

860. Apie K. Markso „Kapitalą".— V.: Mintis, **1969.**— 184 p.
О «Капитале» К. Маркса.
Rec.: Ginaitė S.— Žr. 444.

861. Politinė ekonomija: Vadovėlis.— V.: Mintis, **1969.**— Sk. 4. Kapitalas ir pridedamoji vertė, p. 53—69. Sk. 5. Darbo užmokestis kapitalistinėje visuomenėje, p. 70—78. Sk. 16. Kolonijinės imperializmo sistemos krizė ir irimas. Besivystančių šalių ekonomikos ypatybės, p. 225—237. Sk. 22. Socialistinės gamybos procesas, p. 327—345. Sk. 25. Gamybos kaštai, įmonių pelnas ir kainų sistema, p. 377—391.
Политическая экономия. Учебник.

862. О критике антимарксистских аграрных теорий в курсе политической экономии: (Замечания по программе).— В кн.: Критика современных буржуазных и реформистских теорий в курсе политической экономии: (Тез. межвуз. науч. конф.) март 1969 г. М., **1969,** с. 102—106.

863. V. Leninas apie darbo našumą kaip svarbiausią komunizmo pastatymo dėsnį.— Kn.: Leninizmas ir dabartis: Moksl. konf. medž. (1970.III.17—18). V., **1970,** p. 102—120.
В. Ленин о производительности труда как важнейшем факторе строительства коммунизма.

864. Revizionizmo kritika agrariniu klausimu.— Kn.: Leninizmo pergalė Lietuvoje. V., **1970,** p. 320—333.
Критика ревизионизма в аграрном вопросе.

865. О классификации причин, влияющих на динамику производительности труда в сельском хозяйстве.— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр. полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970,** с. 70—73.

866. Некоторые закономерности повышения производительности труда в сельском хозяйстве: (По материалам колхозов и совхозов Литовской ССР).— В кн.: Проблемы развития народного хозяйства в девятой пятилетке. Вопросы улучшения преподавания политэкономии. Тез. науч.-метод. конф. [г. Стучка (ЛатвССР) 17—20 июня 1971 г.]. Рига, **1971,** с. 119—121.

867. Особенности и факторы оплаты труда в сельском хозяйстве.— Kn.: Darbo jėgos reprodukcijos klausimai: XXI resp. moksl.-techn. konf. polit. ekonomijos sekcijos praneš. medž. K., **1971,** p. 47—49.

868. Повышение эффективности общественного производства — решающий фактор развития народного хозяйства.— Ком., **1971,** № 11, с. 25—30.— То же. На литов. яз.— Kom., 1971, Nr 11, p. 23—27.

869. Socializmo ekonominiai dėsniai ir jų naudojimas: (Medž. lektoriui).— V., **1972.**— 18 p.
Экономические законы социализма и их использование.

870. Подъем экономики Советской Прибалтики / М. Лола, М. Бронштейн, Я. Пориетис.— Экон. науки, **1972,** № 12, с. 62—69.

871. Совершенствовать разработку методологических основ политической экономии социализма.— Там же, № 8, с. 9—14.

872. Фондовооруженность и производительность труда в колхозах Литовской ССР.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972,** с. 87—89.

873. Некоторые вопросы организации производства и производительности труда в колхозах.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973,** с. 17—19.

874. О методике заочного изучения политической экономии.— В кн.: Проблемы совершенствования методики преподавания политической экономии в вузах: Межвуз. сб. науч.-метод. статей. Рига, **1974,** с. 60—64.

875. Модификация экономических законов в развитом социалистическом обществе.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975,** с. 3—4.

876. Упражнения по политической экономии социализма: Метод. пособие.— В., **1975.**— 41 с.

877. Socialistinių šalių ekonominė integracija: Medž. lektoriui.— V.: Žinija, **1976.**— 17 p.
Экономическая интеграция социалистических стран.

878. О механизме использования экономических законов.— В кн.: X науч.-метод. семинар преп. полит. экономии высш. учеб. заведений республик Прибалтики: Тез. докл. Таллин, **1976,** с. 3—4.

879. Потребительная стоимость в развитом социалистическом обществе.— В кн.: Проблемы развития потребностей и потребления: Тез. докл. III секции респ. науч. конф. «Проблемы развития и совершенствования торговли в десятой пятилетке» (4—5 мая 1976 г.). В., **1976,** с. 1—4.

880. Значение «Критики Готской программы» для изучения политической экономии социализма.— Кп.: Karlo Markso „Gotos programos kritika" ir dabartis: Mokymo metod. medž. į pagalbą studijuojantiems marksizmo-leninizmo teoriją. V., **1977,** p. 80—90.

881. Качество продукции: Некоторые вопросы теории.— Экон. науки, **1977,** № 7, с. 31—36.

882. О роли хозяйственного механизма в повышении эффективности общественного производства.— В кн.: Политэкономические проблемы повышения эффективности производства: Тез. докл. XI респ. науч.-метод. конф., Юрмала (ЛатвССР) 26—27 мая 1977 г. Рига, **1977,** с. 56—58.

883. Использование экономических закономерностей в управлении производством.— В., **1978.**— 17 с.

884. В. И. Ленин о социалистическом соревновании: (По произведениям «Как организовать соревнование?» и «Великий почин»). Метод. материал / М. И. Лола, Н. М. Янчаускене.— В., **1979.**— 17 с.

885. Ūkininkavimo sąlygoms suvienodinti.— ŽŪ, **1980,** Nr 1, p. 30.— Кп. рец.: Пошкус Б. Выравнивание экономических условий хозяйствования.— В.: Мокслас, 1979.— 204 с.
О выравнивании условий хозяйствования. (Рец. на кн.)

Bronius LUKAUSKAS

1951.I.13

1972 m. baigė Kauno politechnikos institutą, mašinų gamybos įmonių ekonomikos ir organizavimo specialybę. 1977 m. Leningrade apgynė kandidatinę disertaciją tema „Pagrindinių priemonių apyvarta ir pagrindinių fondų atnaujinimas socialistinės gamybos intensifikavimo sąlygomis". Politinę ekonomiją dėsto nuo 1972 m. Dirba Kauno A. Sniečkaus politechnikos institute, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Бронюс ЛУКАУСКАС

В 1972 г. окончил Каунасский политехнический институт по специальности экономики и организации машиностроительных предприятий. В 1977 г. в Ленинграде защитил кандидатскую диссертацию на тему «Оборот основных средств и обновление основных фондов в условиях интенсификации социалистического производства». Политическую экономию преподает с 1972 г. Работает в Каунасском политехническом институте им. А. Снечкуса, читает курс политической экономии социализма.

886. Pramonės darbininkų profesinės-kvalifikacinės struktūros kitimas techninės pažangos įtakoje.— Kn.: Darbo socialinės-ekonominės problemos: [Techn. m. išvystymo respublikoje moksl. konf. medž., 1974 m. sausio 28 d.— vas. 2 d.]. K., **1974**, p. 36—37.
Изменение профессионально-квалификационной структуры рабочих промышленности под влиянием технического прогресса.

887. Исходная форма кругооборота производственных фондов.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975**, с. 88—89.

888. Основные средства и особенности их оборачиваемости в условиях интенсификации социалистического производства.— В кн.: Вопросы методологии политической экономии социализма. Л., **1975**, с. 169—174.

889. Влияние ускорения оборота основных средств на интенсификацию обновления основных производственных фондов.— Kn.: Ekonominės teorijos ir dėstymo metodikos klausimai: Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž., 1976 m. vas. 3—4 d.]. K., **1976**, p. 43—46.

890. К вопросу о социально-экономической эффективности обновления основных производственных фондов.— Kn.: Politinės ekonomijos teorijos ir dėstymo metodikos klausimai: [Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž., 1975 m. sausio 31 — vas. 8 d.]. K., **1976**, p. 78—80.

891. Pagrindinių lėšų apyvartos įvertinimas gamybos intensyvinimo sąlygomis.— LŪ, **1979**, Nr 11, p. 9—11.
Оценка оборота основных средств в условиях интенсификации производства.

892. Использование хозрасчетной функции амортизации в повышении эффективности обновления основных фондов.— В кн.: Хозрасчетные методы повышения эффективности общественного производства: Тез. докл. всесоюз. науч. конф. Рига, **1979**, ч. 1, с. 66—68.

893. К вопросу изучения процесса интенсификации общественного воспроизводства в курсе политической экономии социализма технического вуза.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым на-

учным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979**, с. 206—207.

894. Об оценке ускоряющегося оборота основных средств в условиях интенсификации социалистического производства.— Kn.: Socialiniai ekonominiai pakitimai darbe Tarybų valdžios metais: [1978 m. Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž.]. V., **1979**, p. 41—44.

895. Взаимосвязь форм воспроизводства основных фондов в условиях интенсификации производства / Б. Э. Лукаускас, В. М. Севастьянов.— В кн.: Экономика и организация: Материалы конф. 1979 г. «Развитие техн. наук в республике и использование их результатов». В., **1980**, с. 35—37.

896. Возмещение недоамортизации и интенсификации обновления основных фондов — резерв экономии общественного труда.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981**, с. 96—98.

896а. Финансирование воспроизводства основных фондов в годы седьмой пятилетки ЧССР.— В кн.: Связь экономической теории с хозяйственной практикой в свете решений XXVI съезда КПСС: Тез. докл. XVI межресп. науч.-метод. семинара политэкономов Прибалтики. Таллин, **1982**, с. 32.

Vincentas LUKOŠEVIČIUS

1937.VIII.25

1963 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1969 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Lietuvių buržuazijos socialinės bei ekonominės koncepcijos XIX a. pabaigoje ir XX a. pradžioje (1883—1914 m.)". Politinę ekonomiją dėsto nuo 1966 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universitete, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos ir ekonominių teorijų istorijos kursus.

Винцентас ЛУКОШЯВИЧЮС

В 1963 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1969 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Социально-экономические концепции литовской буржуазии в конце XIX — начале XX веков (1883—1914 гг.)». Политическую экономию преподает с 1966 г. Работает в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса, читает курсы политической экономии капитализма и истории экономических учений.

897. Prano Eidukevičiaus socialinių-ekonominių pažiūrų formavimasis į nuoseklias marksistines-leninines pažiūras.— AMMD Ekon., **1965**, t. 6, sąs. 1, p. 21—41.
Формирование социально-экономических взглядов Пранаса Эйдукявичюса в последовательно марксистско-ленинские.

898. Juozo Adomaičio-Šerno socialinės-ekonominės pažiūros.— Ten pat, **1968**, t. 8, sąs. 1, p. 43—55.
Социально-экономические взгляды Юозаса Адомайтиса-Шярнаса.

899. Lietuvos klerikalų socialinės-ekonominės koncepcijos XIX amžiaus pabaigoje ir XX amžiaus pradžioje.— Ten pat, p. 57—76.
Клерикальные социально-экономические концепции в Литве в конце XIX — начале XX веков.

900. P. Leono socialinės ir ekonominės pažiūros.— Ten pat, **1970,** t. 10, sąs. 1, p. 23—38.
Социально-экономические взгляды П. Леонаса.

901. M. Lozoraičio socialinės ekonominės pažiūros.— Ten pat, **1973,** t. 12, sąs. 1, p. 31—38.
Социально-экономические взгляды М. Лозорайтиса.

902. J. Vileišis, kaip Lietuvos nacionalinės buržuazijos pagrindinių interesų išreiškėjas XIX a. pabaigoje ir XX a. pradžioje.— Ten pat, p. 39—45.
И. Вилейшис как выразитель основных интересов национальной буржуазии в конце XIX — начале XX вв.

903. Основные положения литовских буржуазных либералов по вопросу социально-экономического строя в Литве.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975,** с. 207—209.

904. Fašistinės socialinės ekonominės koncepcijos Lietuvoje.— AMMD Ekon., **1979,** t. 16, p. 38—49.
Фашистские социально-экономические концепции в Литве.

905. Kai kurios A. Rimkos kaip liberaliojo ekonomisto pažiūros.— Ten pat, p. 50—61.
Некоторые взгляды А. Римки как экономиста либерального направления.

M

Jefremas MAIMINAS

1932.VI.18

1953 m. baigė Vilniaus universitetą, finansų ir kredito specialybę. 1958 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Buržuazinės ekonominės koncepcijos Lietuvoje 1919—1940 metais", 1967 m. Maskvoje — daktarinę disertaciją tema „Planavimo procesai ekonomikoje (informacinis aspektas)". 1961 m. suteiktas docento vardas, 1970 m.— profesoriaus. 1955—1965 m. Vilniaus V. Kapsuko universitete dėstė socializmo politinę ekonomiją ir ekonominių teorijų istoriją. Nuo 1965 m. dirba Maskvos M. Lomonosovo universitete.

Ефремас МАЙМИНАС

В 1953 г. окончил Вильнюсский университет по специальности финансов и кредита. В 1958 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Буржуазные экономические концепции в Литве в 1919—1940 годах», в 1967 г. в Москве — докторскую диссертацию на тему «Процессы планирования в экономике (информационный аспект)». В 1961 г. присвоено звание доцента, в 1970 г.— профессора. В 1955—1965 гг. в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса преподавал политическую экономию социализма и историю экономических теорий. С 1965 г. работает в Московском университете им. М. В. Ломоносова.

906. Buržuazinių ekonominių koncepcijų Lietuvoje (1919—1940 m.) klausimu.— VUMD, **1958**, t. 15. Ekon. m. ser., t. 3, p. 69—112.
К вопросу о буржуазных экономических концепциях в Литве (1919—1940 гг.).

907. Антинародная политика буржуазных партий в земельном вопросе в Литве.— Ком., **1958**, № 1, с. 49—57.— То же. На литов. яз.— Kom., 1958, Nr 1, p. 49—57.

908. Kai kurie Lietuvos ekonominio vystymosi klausimai V. Lenino veikaluose.— LŪ, **1959**, Nr 4, p. 112—115.
Некоторые вопросы экономического развития Литвы в трудах В. И. Ленина.

909. Apie kapitalizmo vystymosi Lietuvos žemės ūkyje kelius.— VUMD, **1960**, t. 34. Ekon., t. 1, p. 99—111.
О путях развития капитализма в сельском хозяйстве Литвы.

910. Ekonominės minties Lietuvoje pagrindinių krypčių klausimu.— LŪ, **1960**, Nr 6, p. 182—186.
К вопросу основных направлений экономической мысли в Литве.

911. Teorijos ir tikrovė: Buržuazinių ekon. teorijų ir programų Lietuvoje kritika (1919—1940 m.).— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, **1960.**— 232 p.
Теории и действительность. Критика буржуазных экономических теорий и программ в Литве (1919—1940 гг.).
Rec.: Vitkūnas A.— Žr. 1699.
Тамошюнас И.— См. 1527.

912. Matematinių metodų panaudojimas ekonomikoje.— LŪ, **1961,** Nr 9, p. 276—281.
Применение математических методов в экономике.

913. Povilo Višinskio visuomeninės-ekonominės pažiūros.— MAD Ser. A, **1961,** t. 2, p. 81—101.
Общественно-экономические взгляды Повиласа Вишинскиса.

914. К анализу экономической системы: (Некоторые основные понятия).— Экономика и матем. методы, **1966,** т. 2, вып. 2, с. 171—185.

915. Процессы планирования в экономике: Информ. аспект.— В.: Минтис, **1967.**— 347 с. (Уч. зап. высш. учеб. заведений ЛитССР. Экономика; Т. 7).

Algirdas MAKAREVIČIUS

1928.I.23

1955 m. baigė Vilniaus universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1962 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Ekonominė mintis Lietuvoje feodalinio ūkio irimo ir kapitalistinių santykių formavimosi sąlygomis“. 1967 m. suteiktas docento vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1958 m. Dirba Kauno A. Sniečkaus politechnikos institute, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Альгирдас МАКАРЯВИЧЮС

В 1955 г. окончил Вильнюсский университет по специальности политической экономии. В 1962 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Экономическая мысль в Литве в условиях разложения феодального хозяйства и формирования капиталистических отношений». Звание доцента присвоено в 1967 г. Политическую экономию преподает с 1958 г. Работает в Каунасском политехническом институте им. А. Снечкуса, читает курс политической экономии капитализма.

916. Ekonominės teorijos Vilniaus universitete, 1783—1832 m.— VUMD, **1960,** t. 34. Ekon., t. 1, p. 113—141.
Экономические теории в Вильнюсском университете в 1783—1832 гг.

917. Žemės ūkio ekonomikos mokslo formavimasis Lietuvoje XIX a. pradžioje.— LZŪA MD, **1961,** t. 8, sąs. 2, p. 3—16.
Формирование сельскохозяйственной экономической науки в Литве в начале XIX в.

918. Filomatų socialinių-ekonominių pažiūrų klausimu.— AMMD Ekon., **1963,** t. 4, sąs. 1, p. 35—50.
К вопросу о социально-экономических взглядах филоматов.

919. Ekonominių disciplinų formavimasis Vilniaus universitete, 1783—1832 m.— Ten pat, **1964,** t. 4, sąs. 2, p. 51—65.

Формирование экономических дисциплин в Вильнюсском университете в 1783—1832 гг.

920. Некоторые результаты социологического исследования текучести рабочей силы.— В кн.: Moksl. konf., skirta LTSR 25 metų sukakčiai pažymėti: Programa ir praneš. tezės (1965.VIII.27—28) / KPI. K., **1965**, p. 113—115.— Lygiagr. liet.: p. 48—50.

921. Ekonominės teorijos Vilniaus universitete XVIII a. pabaigoje — XIX a. pradžioje.— Kn.: Budrys D. Buržuazinių ekonominių teorijų istorijos apybraižos. V., **1971**, sk. 7, p. 130—166.
Экономические теории в Вильнюсском университете в конце XVIII в.— начале XIX в.

922. Экономические науки в старом Вильнюсском университете.— Экон. науки, **1971**, № 12, с. 66—72.

923. Ekonominės minties raida senajame Vilniaus universitete.— LŪ, **1978**, Nr 7, p. 22—24.
Развитие экономической мысли в старом Вильнюсском университете.

Raisa MEIDIENĖ

1932.VIII.29

1956 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1977 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Buitinio gyventojų aptarnavimo socialinė-ekonominė esmė ir vystymosi tendencijos (Lietuvos TSR medžiaga)". 1980 m. suteiktas docentės vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1956 m. Dirba Vilniaus inžineriniame statybos institute, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Раиса МЕЙДЕНЕ

В 1956 г. окончила Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1977 г. в Вильнюсе защитила кандидатскую диссертацию на тему «Социально-экономическая сущность бытового обслуживания и тенденции его развития (на материалах ЛитССР)». Звание доцента присвоено в 1980 г. Политическую экономию преподает с 1956 г. Работает в Вильнюсском инженерно-строительном институте, читает курс политической экономии капитализма.

924. Buities tarnybai — nuolatinį dėmesį.— LŪ, **1967**, Nr 3, p. 84—86.
Бытовому обслуживанию — повседневное внимание.

925. Buitinis gyventojų aptarnavimas, kaip namų ūkio suvisuomeninimo forma.— Kn.: Spalio revoliucija ir visuomeniniai mokslai Lietuvoje: Moksl. konf. medž. (1967 m. gruod. 6—8 d.). V., **1967**, p. 398—401.
Бытовое обслуживание населения как форма обобществления домового хозяйства.

926. Buitinis gyventojų aptarnavimas Lietuvos TSR 1958—1967 metais.— Kn.: Už socializmo sukūrimą Lietuvoje: Moksl. konf. medž. (1968 m. gruod. 26—27 d.). V., **1969**, p. 495—507.
Бытовое обслуживание населения Литовской ССР в 1958—1967 гг.

927. Politinė ekonomija: Vadovėlis.— V.: Mintis, **1969**.— Sk. 8. Pelnas ir gamybos kaina, p. 103—113.
Политическая экономия. Учебник.

928. Buitinių patarnavimų vertės klausimu.— Kn.: Darbo jėgos reprodukcijos klausimai: XXI resp. moksl.-techn. konf. polit. ekonomijos sekcijos praneš. medž. K., **1971**, p. 16—19.
К вопросу о стоимости бытовых услуг.

929. Превращение бытового обслуживания в самостоятельную отрасль народного хозяйства Литовской ССР.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972**, с. 102—104.

930. Darbuotojų panaudojimo ypatybės buitinio aptarnavimo sferoje.— Kn.: Darbo socialinės-ekonominės problemos: [Techn. m. išvystymo respublikoje moksl. konf. medž., 1974 m. sausio 28 d. — vas. 2 d.]. K., **1974**, p. 40—42.
Особенности использования работников в сфере бытового обслуживания.

931. Buitinio gyventojų aptarnavimo vystymosi tendencijos.— LŪ, **1975**, Nr 7, p. 203—205.
Тенденции развития бытового обслуживания населения.

932. К вопросу о социально-экономической сущности и классификации бытовых услуг.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975**, с. 172—174.

933. Социально-экономические проблемы эффективности бытовых услуг.— В кн.: Политэкономические проблемы повышения эффективности производства: Тез. докл. XI респ. науч.-метод. конф., Юрмала (ЛатвССР) 26—27 мая 1977 г. Рига, **1977**, с. 125—127.

934. Влияние бытовых услуг на уровень и структуру личного потребления.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 105—106.

935. Место службы быта в процессе создания национального дохода Литовской ССР.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979**, с. 167—169.

936. Значение бытовых услуг в социалистическом обществе.— В кн.: Использование наследия В. И. Ленина в исследовании закономерностей развитого социализма и современного капитализма: Тез. докл. XIV респ. науч.-метод. конф. преп. полит. экономии вузов Прибалт. республик, 15—16 мая 1980. Рига, **1980**, с. 87—88.

Petras MIKUČIONIS

1936.IX.5

1962 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1973 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Būtinasis produktas kolūkiuose (Lietuvos TSR medžiaga)“. 1979 m. suteiktas docento vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1962 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universitete, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Пятрас МИКУЧЁНИС

В 1962 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1973 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Необходимый продукт в колхозах (на материалах ЛитССР)». Звание доцента присвоено в 1979 г. Политическую экономию преподает с 1962 г. Работает в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса, читает курс политической экономии капитализма.

937. Необходимый продукт и оплата труда в колхозах.— В кн.: Хозяйственный расчет и экономическое стимулирование сельского хозяйства: Материалы науч. конф. Тарту, **1968**, с. 318—320.

938. Būtinojo produkto kolūkiuose klausimu.— AMMD Ekon., **1969**, t. 9, sąs. 1, p. 21—28.
К вопросу о необходимом продукте в колхозах.

939. Politinė ekonomija: Vadovėlis.— V.: Mintis, **1969.**— Sk. 13. Istorinė imperializmo vieta, p. 191—199.
Политическая экономия. Учебник.

940. Ekonominiai interesai kolūkiuose.— LŪ, **1970**, Nr 12, p. 371—372.
Экономические интересы в колхозах.

941. Об экономических интересах в колхозах.— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970**, с. 66—68.

942. Darbo jėgos reprodukcijos kolūkiuose klausimu.— Kn.: Darbo jėgos reprodukcijos klausimai: XXI resp. moksl.-techn. konf. polit. ekonomijos sekcijos praneš. medž. K., **1971**, p. 96—98.
К вопросу воспроизводства рабочей силы в колхозах.

943. Funkcinė būtinojo produkto paskirtis socializmo sąlygomis.— Kn.: Tarybų Lietuvos vartotojų kooperacijos problemos Didžiosios Spalio Socialistinės revoliucijos išvakarėse: Tarpžinyb. moksl. prakt. konf. Programa ir praneš. medž. V., **1977**, p. 85—88.
Функциональная роль необходимого продукта в условиях социализма.

944. Kai kurie teoriniai būtinojo produkto kolūkiuose kūrimo ir formavimo klausimai.— AMMD Ekon., **1978**, t. 15, p. 69—75.
Некоторые теоретические вопросы производства и формирования необходимого продукта в колхозах.

945. Metodologiniai socialinio planavimo klausimai.— Kn.: Kooperatinė prekyba išvystyto socializmo sąlygomis: Tarpžinyb. moksl. prakt. konf. Programa ir praneš. medž. V., **1978**, p. 46—50.
Методологические вопросы социального планирования.

946. Социалистический образ жизни и отношение людей к труду.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 223—225.

947. Socialistinis gyvenimo būdas.— Kn.: Aktualios socialinės ekonominės vartotojų kooperacijos problemos: Tarpžinyb. moksl. prakt. konf., skirta Tarybų valdžios įkūrimo Lietuvoje ir LKP 60-osioms metinėms. Programa ir praneš. medž. V., **1979**, p. 22—24.
Социалистический образ жизни.

948. Prekybos darbuotojų socialinis aktyvumas.— Kn.: Lietuvos vartotojų kooperacijos raida ir veiklos tobulinimo keliai: Tarpžinyb. moksl. prakt. konf., skirta V. Lenino 110-osioms gimimo metinėms. Programa ir praneš. medž. V., **1980,** p. 69—75.
Социальная активность работников торговли.

949. Marksizmo-leninizmo klasikai apie žmogaus harmoningą vystymąsi.— Kn.: Lietuvos vartotojų kooperacijos veiklos efektyvumo problemos: Resp. moksl. prakt. konf. praneš. tezės. V., **1981,** p. 2—4.
Основоположники марксизма-ленинизма о гармоническом развитии человека.

Jonas MIŠKINIS

1930.XI.12

1955 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1966 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Visuomeninių vartojimo fondų vaidmuo komunizmo statybos laikotarpiu". 1970 m. suteiktas docento vardas. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1955 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universitete, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Йонас МИШКИНИС

В 1955 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1966 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Значение общественных фондов потребления в период строительства коммунизма». Звание доцента присвоено в 1970 г. Политическую экономию преподает с 1955 г. Работает в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса, читает курс политической экономии социализма.

950. Visuomeninių vartojimo fondų ekonominė prigimtis ir jų paskirstymas.— AMMD Ekon., **1964,** t. 4, sąs. 3, p. 5—20.
Экономическая сущность общественных фондов потребления и их распределение.

951. Visuomeninių vartojimo fondų struktūros ir jų vystymo klausimu.— Ten pat, **1965,** t. 5, sąs. 3, p. 5—24.
К вопросу структуры и развития общественных фондов потребления.

952. Visuomeniniai vartojimo fondai kaip ekonominė kategorija / S. Ginaitė, J. Miškinis.— LŪ, **1968,** Nr 10, p. 306—308.
Общественные фонды потребления как экономическая категория.

953. Paskirstymas pagal darbą. Visuomeniniai vartojimo fondai.— V.: Mintis, **1969.**— 61 p.
Распределение по труду. Общественные фонды потребления.

954. Politinė ekonomija: Vadovėlis. — Mintis, **1969.** — Sk. 23. Paskirstymas pagal darbą, p. 346—360.
Политическая экономия. Учебник.

955. Общественные фонды потребления и рост культурно-технического уровня народа.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972,** с. 130—132.

956. О роли социально-культурных услуг в процессе воспроизводства: (На материалах обществ. фондов потребления).— В кн.: Вопросы улучшения бы-

тового обслуживания населения Литовской ССР: Материалы межвед. науч. конф. (март 1973 г.). В., **1974**, с. 3—9.

957. Išsivysčiusi socialistinė visuomenė.— V.: Mintis, **1975**.— 63 p.
Развитое социалистическое общество.

958. О соотношении распределения по труду и через общественные формы потребления.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975**, с. 151—152.

959. Vertingas politinės ekonomijos darbas.— LŪ, **1977**, Nr 5, p. 152—153.— Кп. рец.: Шилейка А. Необходимый продукт как экономическая категория социализма.— В.: Минтис, 1976.— 287 с.
Ценный труд по политической экономии. (Рец. на кн.)

960. Проблемы производства и потребления в социалистическом обществе / И. Мишкинис, Г. Буславичюс.— Ком., **1977**, № 8, с. 83—85.— То же. На литов. яз.— Kom., 1977, Nr 8, p. 79—81.— Рец. на кн.: Gamyba ir vartojimas socialistinėje visuomenėje / S. Ginaitė, A. Jablonskis, D. Jarmašauskienė, T. Vasiliauskienė.— V.: Mintis, 1975.— 232 p.

961. Moksliniai tyrimai Vilniaus V. Kapsuko universiteto politinės ekonomijos katedrose pokario laikotarpiu ir jų rezultatai / A. Jablonskis, J. Miškinis.— AMMD Ekon., **1979**, t. 16, p. 20—28.
Научные исследования на кафедрах политэкономии Вильнюсского университета им. В. Капсукаса в послевоенный период и их результаты.

962. Политико-экономические исследования в Литовской ССР.— Экон. науки, **1980**, № 6, с. 120—122.

963. Развитие исследований по политэкономии в ВГУ им. В. Капсукаса за годы Советской власти.— В кн.: Экономические науки в Вильнюсском госуниверситете им. В. Капсукаса за годы Советской власти: (Тез. докл. науч. конф., посвящ. 40-летию Сов. власти в Литве и 40-летию экон. фак-тов ВУ). Ноябрь 1980 г. В., **1980**, с. 2—3.

964. К вопросу оценки труда, воплощенного в бесплатных услугах.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981**, с. 32—33.

Alfonsas Algimantas **MITRIKAS**

1932.VIII.1

1956 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1966 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Laiko ekonomija socialistinėje visuomenėje". Docento vardas suteiktas 1969 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1956 m. Dirba LTSR MA Filosofijos, sociologijos ir teisės institute. Vilniaus V. Kapsuko universitete skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Альфонсас Альгимантас **МИТРИКАС**

В 1956 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1966 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Экономия времени в социалистическом обществе».

Звание доцента присвоено в 1969 г. Политическую экономию преподает с 1956 г. Работает в Институте философии, социологии и права АН ЛитССР. В Вильнюсском университете им. В. Капсукаса читает курс политической экономии социализма.

965. Kainų sudarymo socialistiniame ūkyje klausimu.— LŪ, **1959,** Nr 4, p. 118—121.
К вопросу о ценообразовании в социалистическом хозяйстве.

966. Laiko ekonomijos dėsnio klausimu.— AMMD Ekon., **1962,** t. 3, sąs. 1, p. 45—53.
К вопросу о законе экономии времени.

967. Visuomeninio darbo našumas ir produkcijos kokybė.— LŪ, **1963,** Nr 10, p. 304—307.
Производительность общественного труда и качество продукции.

968. Socialistinių įmonių gamybos apimties ir darbo našumo rodikliai.— LŪ, **1965,** Nr 3, p. 85—86.
Показатели объема производства и производительности труда на социалистических предприятиях.

969. Svarbiausia — visuomeninio darbo našumo didinimas.— LŪ, **1966,** Nr 5, p. 149—150.
Самое главное — рост производительности общественного труда.

970. Ekonominiai dėsniai ir ūkinė praktika.— LŪ, **1967,** Nr 12, p. 355—356.
Экономические законы и хозяйственная практика.

971. Вопросы повышения эффективности производства в социалистическом хозяйстве.— В кн.: Тез. докл. науч. конф. кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии, посвящ. 50-летию Великой Октябрьской соц. революции (7—9 дек. 1967 г.). В., **1967,** с. 9—10.

972. Politinė ekonomija: Vadovėlis.— V.: Mintis, **1969.**— Sk. 21. Prekiniai-piniginiai santykiai socializmo sąlygomis, p. 310—326.
Политическая экономия. Учебник.

973. V. Leninas apie socialistinės gamybos tikslą.— LŪ, **1970,** Nr 3, p. 67—69.
В. И. Ленин о цели социалистического производства.

974. Prekinė gamyba ir vertės dėsnis socializmo sąlygomis. — V.: Mintis, **1970.**— 47 p.
Товарное производство и закон стоимости при социализме.

975. О категории свободного времени в социалистическом обществе.— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970,** с. 97—99.

976. О некоторых аспектах восстановления и развития рабочей силы в свободное время.— Kn.: Darbo jėgos reprodukcijos klausimai: XXI resp. moksl.-techn. konf. polit. ekonomijos sekcijos praneš. medž. K., **1971,** p. 58—61.

977. О некоторых аспектах исследования экономии времени в социалистическом обществе.— В кн.: Проблемы развития народного хозяйства в девятой пятилетке. Вопросы улучшения преподавания политэкономии: Тез. науч. метод. конф. [г. Стучка (ЛатвССР) 17—20 июня 1971 г.]. Рига, **1971,** с. 21—24.

978. Об изменении характера деятельности членов общества в рабочее и в свободное время в процессе строительства коммунизма.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь, 1972 г. В., **1972,** с. 52—54.

979. Darbo pobūdžio ir laisvo laiko stiliaus sąryšių klausimu.— Kn.: Socialinės industrinio darbo efektyvumo problemos: (Resp. konf. medž.) [1973 m. vas. 1—2 d.]. V., **1973**, p. 201—207.
К вопросу о соотношении характера труда и стиля свободного времени.

980. О критериях социально-экономического развития социалистического общества.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту **1973**, с. 3—4.

981. Laisvo laiko poveikio į darbą problemos klausimu.— Kn.: Darbo socialinės-ekonominės problemos: [Techn. m. išvystymo respublikoje moksl. konf. medž., 1974 m. sausio 28 d.— vas. 2 d.]. K., **1974**, p. 50—53.
К проблеме влияния свободного времени на труд.

982. Socialistinės visuomenės narių laisvo laiko vaidmens specifika mokslinės-techninės revoliucijos sąlygomis.— Kn.: Lietuva — tarybiniu keliu: Visuom. m. resp. konf., skirtos TSRS įkūrimo 50-mečiui, medž. [1972]. K., **1974**, p. 227—228.
Особенности свободного времени членов социалистического общества в условиях научно-технической революции.

983. О проблеме взаимосвязей свободного времени в системе жизнедеятельности людей.— В кн.: Социальные проблемы свободного времени трудящихся: Материалы межресп. науч.-практ. конф. [29—30 мая 1974 г.]. В., 1974, с. 18—24.

984. Особенности взаимосвязей видов деятельности в свободное время колхозников: (По материалам обследования бюджетов времени колхозников ЛитССР) / Ю. Бундзинскене, А. Митрикас.— В кн.: Социальные проблемы свободного времени трудящихся: Материалы межресп. науч.-практ. конф. (29—30 мая 1974 г.). В., **1974**, с. 110—117.

985. Laisvalaikio tipologizavimo problema. [D.] 1—2.— AMMD Problemos, **1975**, Nr 1 (15), p. 48—56; Nr 2 (16), p. 32—38.
Проблема типологизации свободного времени.

986. Некоторые методологические аспекты проблемы оптимизации свободного времени в социалистическом обществе.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975**, с. 110—113.

987. О проблеме применения характеристик свободного времени в социальном планировании.— В кн.: Тез. докл. науч.-практ. конф. «Внерабочее время и социальное планирование». Свердловск, **1975**, с. 116—120.

988. Некоторые вопросы типологии проведения свободного времени.— В кн.: Проблемы внепроизводственной деятельности трудящихся. М., **1976**, с. 149—165.

989. Некоторые социально-экономические проблемы свободного времени в десятой пятилетке.— В кн.: X науч.-метод. семинар преп. полит. экономии высш. учеб. заведений республик Прибалтики: Тез. докл. Таллин, **1976**, с. 174—175.

990. Некоторые проблемы типологии времяпрепровождения.— В кн.: Применение математических методов в исследовании процесса обучения: Материалы конф., 29—30 ноября 1977. В., **1977**, [т. 1], с. 435—443.

991. Свободное время в системе планирования социального развития.— В кн.: Социологические проблемы взаимодействия личности и социальных групп в условиях развитого социалистического общества: Материалы к науч. конф., Паланга, 1977. В., **1977**, № 4, с. 24—31.

992. О взаимосвязях образа жизни и бюджета времени.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 29—32.

993. Тип времяпрепровождения как объект социального управления.— В кн.: Социальные аспекты развития личности. Использование информационных систем для его прогнозирования: Материалы к IX В[семирному] С[оциологическому] К[онгрессу]. М., **1978**, с. 56—68.

994. Atskirų socialinių grupių laisvas laikas.— Kn.: Socialinė raida: problemos ir planavimas: (1979 m. lapkr. 15 d. moksl. prakt. konf. praneš. tezės). V., **1979**, p. 192—200.
Свободное время различных социальных групп.

995. О взаимосвязях потребления и времяпрепровождения.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979**, с. 87—88.

996. Wzajemne oddziaływanie potrzeb indywidualnych i wykorzystania czasu pracy w warunkach intensyfikacji produkcji społecznej / A. Buraczas, A. Mitrikas.— In: Czas pracy jako czynnik wzrostu gospodarczego: (Materiały na konf. nauk.). Łódź, **1979**, cz. 1, s. 115—130.
Взаимодействие личных потребностей и использования свободного времени в условиях интенсификации общественного производства.

997. Respublikos gyventojų laisvas laikas.— Kn.: Socialistinės kultūros formavimasis ir suklestėjimas Tarybų Lietuvoje: Tarpinstitut. moksl. konf., skirtos LKP ir Tarybų valdžios Lietuvoje 60-mečiui pažymėti, medž. V., **1980**, p. 94—98.
Свободное время жителей республики.

998. Определение факторов, влияющих на структуру использования времени в системе обработки и анализа информации о бюджетах времени.— В кн.: Методологические и методические вопросы изучения бюджета времени. М., **1980**, кн. 2, с. 181—192.

999. Показатели времени в планировании социального развития.— В кн.: Социальная структура развитого социалистического общества: Тез. докл. межресп. науч. конф., посвящ. 40-летию восстановления Советской власти в Латвии. Рига, **1980**, с. 41—43.

999a. Pramoga laisvalaikio užsiėmimuose.— Kn.: Menas ir laisvalaikio kultūra. V., **1981**, p. 159—177.
Развлечение в свободное время.

999b. Rajono socialinės raidos planavimo problemos.— Kn.: Rajono ekonominio ir socialinio kompleksinio vystymo planavimo problemos: Moksl. prakt. konf. (1981.XI.27, Kupiškis) medž. V., **1981**, p. 28—34.
Проблемы планирования социального развития района.

1000. Настоящее и будущее применения показателей времени в социально-экономическом планировании.— В кн.: Применение показателей времени в социально-экономическом планировании города и села: Материалы V науч. конф., 2—4 сент. 1981 г. Новосибирск, **1981**, с. 77—82.

1000a. Планирование социального развития города: цели, критерии, эффекты.— В кн.: Город как среда жизнедеятельности человека: Материалы Второй науч. конф. социологов Прибалтики (29—30 окт. 1981 г., Бирштонас). В., **1981**, ч. 1, с. 17—22.

N

Jonas NEDZVECKAS

1948.I.24

1972 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, darbo ekonomikos specialybę. 1977 m. Maskvoje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Migracijos faktoriai ir jos įtaka regiono demografiniam vystymuisi (Lietuvos TSR pavyzdžiu)". Politinę ekonomiją dėsto nuo 1972 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universitete, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Йонас НЕДЗВЕЦКАС

В 1972 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности экономики труда. В 1977 г. в Москве защитил кандидатскую диссертацию на тему «Факторы и влияние миграции на демографическое развитие региона (на примере Литовской ССР)». Политическую экономию преподает с 1972 г. Работает в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса, читает курс политической экономии социализма.

1001. Kai kurios potencialaus darbininkų perėjimo į kitą darbą priežastys.— Kn.: Socialinės industrinio darbo efektyvumo problemos: (Resp. konf. medž.) [1973 m. vas. 1—2 d.]. V., **1973**, p. 119—126.
Некоторые причины потенциального перехода рабочих на другую работу.

1002. Darbo sąlygų įtaka darbininkų nepasitenkinimui darbu ir darbo jėgos tekamumui.— Kn.: Darbininkas gamybiniame kolektyve: Metod. medž. V., **1976**, p. 21—35.
Влияние условий труда на неудовлетворенность работой и текучесть рабочей силы.

1003. Влияние миграционных процессов на структуру населения Литовской ССР.— В кн.: Социологические проблемы взаимодействия личности и социальных групп в условиях развитого социалистического общества: Материалы к науч. конф., Паланга, **1977**, № 5, с. 28—33.

1004. Миграционные процессы в Литовской ССР.— В кн.: Особенности миграции населения в союзных республиках. М., **1978**, с. 97—105.

1005. Социально-экономические последствия развития демографической структуры Литовской ССР в 1959—1974 гг.— MAD Ser. A, **1979**, t. 1, p. 41—51.

1006. Kai kurie gyventojų socialinės demografinės struktūros klausimai miesto socialinės raidos planavime.— Kn.: Miesto socialinės raidos planavimas. V., **1980**, p. 67—75.
Некоторые вопросы социально-демографической структуры населения в планировании социального развития города.

1007. Миграционные процессы в экономике региона / М. Белькиндас, И. Недзвецкас.— В кн.: Региональное моделирование общественного воспроизводства. В., **1980**, с. 177—200.

1007a. Некоторые вопросы исследования текучести кадров.— В кн.: Связь экономической теории с хозяйственной практикой в свете решений XXVI съезда КПСС: Тез. докл. XVI межресп. науч.-метод. семинара политэкономов Прибалтики. Таллин, **1982**, с. 62—63.

Halina NONEVIČ-VOICECHOVSKA

1935.XI.3

1959 m. baigė Maskvos V. Lenino pedagoginį institutą, istorijos ir rusų kalbos ir literatūros specialybę. 1969 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „J. Lelevelio socialinės-ekonominės pažiūros". Politinę ekonomiją dėsto nuo 1965 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universitete, skaito kapitalizmo ir socializmo politinės ekonomijos kursus (neekonominių specialybių studentams).

Галина НОНЕВИЧ-ВОЙЦЕХОВСКА

В 1959 г. окончила Московский педагогический институт им. В. И. Ленина по специальности истории и русского языка и литературы. В 1969 г. в Вильнюсе защитила кандидатскую диссертацию на тему «Социально-экономические взгляды Иоахима Лелевеля». Политическую экономию преподает с 1965 г. Работает в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса, читает курсы политической экономии капитализма и социализма (для студентов неэкономических специальностей).

1008. Joachimo Lelevelio sociologinių pažiūrų klausimu.— AMMD Ekon., **1965**, t. 6, sąs. 1, p. 43—59.
К вопросу социологических взглядов И. Лелевеля.

1009. Joachimo Lelevelio novatoriškumas istorinių tyrinėjimų metodologijos srityje.— Ten pat, **1968**, t. 8, sąs. 1, p. 77—93.
Новаторство Иоахима Лелевеля в области методологии исторических исследований.

1010. Politinė ekonomija: Vadovėlis.— V.: Mintis, **1969**.— Sk. 7. Kapitalo apytaka ir apyvarta, p. 93—102.
Политическая экономия. Учебник.

1011. Взгляды И. Лелевеля на некоторые вопросы экономической теории.— AMMD Ekon., **1975**, t. 13, sąs. 1, p. 17—26.

1012. К вопросу экономических концепций некоторых профессоров Вильнюсского университета (до 1940 года).— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 384—387.

1013. Социально-экономические вопросы в концепциях некоторых профессоров Вильнюсского университета (до 1940 г.).—AMMD Ekon., **1979**, t. 16, p. 5—19.

Auksė Felomėja NORKUVIENĖ

1941.I.14

1963 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, prekybos ekonomikos specialybę. 1975 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Darbo apmokėjimo tobulinimas ir materialinis skatinimas mažmeninėje prekyboje (remiantis Lietuvos TSR prekybos ministerijos mažmeninės prekybos tinklo medžiaga)". Docentės vardas suteiktas 1977 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1974 m. Dirba Šiaulių K. Preikšo pedagoginiame institute, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Аксе Феломея НОРКУВЕНЕ

В 1963 г. окончила Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности экономики торговли. В 1975 г. в Вильнюсе защитила кандидатскую диссертацию на тему «Совершенствование заработной платы и материального стимулирования в розничной торговле (на материалах розничной торговой сети Министерства торговли ЛитССР)». Звание доцента присвоено в 1977 г. Политическую экономию преподает с 1974 г. Работает в Шяуляйском педагогическом институте им. К. Прейкшаса, читает курс политической экономии капитэлизма.

1014. Pagrindinės mažmeninės prekybos darbuotojų darbo apmokėjimo tobulinimo kryptys.— Kn.: Prekybos vystymo devintajame penkmetyje (1971—1975 m.) problemos: (Moksl. konf. praneš. santr.) 1971 m. birž. 9—10 d. V., **1971**, p. 24—28.— Parašas: A. Bumelytė.
Основные направления совершенствования оплаты труда работников торговли.

1015. Развитие и некоторые проблемные вопросы организации оплаты труда работников розничной торговли.— В кн.: Совершенствование планирования и организации торговли: Материалы II секции науч. конф. «Пути совершенствования торговли». В., **1973**, с. 34—37.— Подпись: А. Бумелите.

1016. Darbo apmokėjimo ir materialinio skatinimo teorinių pagrindų taikymo socialistinėje prekyboje ypatumai.— AMMD Ekon., **1974**, t. 12, sąs. 2, p. 19—29.— Parašas: A. Bumelytė.
Особенности применения теоретических основ оплаты труда и материального стимулирования в социалистической торговле.

1017. Probleminiai ekonominės reformos prekyboje klausimai.— LŪ, **1974**, Nr 12, p. 375—377.
Проблемные вопросы экономической реформы в торговле.

1018. Mažmeninės prekybos darbuotojų darbo užmokesčio didinimo būtinumas ir šaltiniai.— Kn.: Šiaulių K. Preikšo ped. in-to dėst. moksl. konf. praneš. tezės (1976 m. vas. 6 d.). Šiauliai, **1976**, p. 16—17.
Необходимость и источники повышения заработной платы работников розничной торговли.

1019. Особенности определения количества и качества труда в розничной торговле.— В кн.: X науч.-метод. семинар преп. полит. экономии высш. учеб. заведений республик Прибалтики: Тез. докл. Таллин, **1976**, с. 127—128.

1020. Совершенствование тарифной системы оплаты труда в розничной торговле.— В кн.: Вопросы экономики и организации торговли: Материалы II секции респ. науч. конф. «Проблемы развития и совершенствования торговли в десятой пятилетке», 5—6 мая 1976 г. В., **1976**, с. 90—92.

1021. Эффективность труда в сфере обращения как фактор экономии времени.— В кн.: Политэкономические проблемы повышения эффективности производства: Тез. докл. XI респ. науч.-метод. конф., Юрмала (ЛатвССР) 26—27 мая 1977 г. Рига, **1977**, с. 128—130.

1022. Spręstini materialinio skatinimo prekyboje klausimai.— Кп.: Visuomenė ir asmenybės ugdymas: (Moksl. konf. tezės) 1978 m. bal. 17—18 d. Šiauliai, **1978**, p. 17—18.
Проблемные вопросы материального стимулирования в торговле.

1023. Особенности оценки количества и качества труда в сфере обращения.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979**, с. 83—85.

1024. Об измерении эффективности труда в сфере обращения предметов потребления.— В кн.: Политико-экономические проблемы в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981**, с. 104—105.

P

Kazys Vytautas **PAULIUKONIS**

1926.XI.14

1952 m. baigė Vilniaus pedagoginį institutą, istorijos specialybę. 1964 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Valstybinis monopolistinis kapitalizmas buržuazinėje Lietuvoje". Docento vardas suteiktas 1971 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1954 m. Dirba Vilniaus pedagoginiame institute, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Казис Витаутас **ПАУЛЮКОНИС**

В 1952 г. окончил Вильнюсский педагогический институт по специальности истории. В 1964 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Государственно-монополистический капитализм в буржуазной Литве». Звание доцента присвоено в 1971 г. Политическую экономию преподает с 1954 г. Работает в Вильнюсском педагогическом институте, читает курс политической экономии капитализма.

1025. Kooperacijos įaugimas į valstybinio-monopolistinio kapitalizmo sistemą buržuazinėje Lietuvoje.— AMMD Ekon., **1962,** t. 2, p. 89—111.
Врастание кооперации в систему государственно-монополистического капитализма в буржуазной Литве.

1026. Valstybinio-monopolistinio kapitalizmo Lietuvoje klausimu.— Ten pat, **1963,** t. 3, sąs. 2, p. 43—66.
К вопросу о государственно-монополистическом капитализме в Литве.

1027. „Politinės ekonomijos apybraižos".— LŪ, **1965,** Nr 3, p. 89—90.— Kn. rec.: Budrys D. Politinės ekonomijos apybraižos.— V.: Mintis, 1964.— 327 p. Очерки политической экономии. (Рец. на кн.)

1028. Marksizmas ir šiuolaikinis valstybinis-monopolistinis kapitalizmas.— Kn.: K. Marksas ir dabartis: Seminaro lektoriams, skaitantiems paskaitas ryšium su K. Markso 150-osiomis gimimo metinėmis, medž. (1968.III.4—5). V., **1968,** p. 47—64.
Марксизм и современный государственно-монополистический капитализм.

1029. Politinė ekonomija: Vadovėlis.— V.: Mintis, **1969.**— Sk. 12. Pagrindiniai imperializmo požymiai, p. 167—190. Sk. 14. Bendrosios kapitalizmo krizės esmė. Pasaulio suskilimas į dvi visuomenines-ekonomines sistemas ir kova tarp jų, p. 200—209. Sk. 15. Valstybinio monopolistinio kapitalizmo vystymasis, p. 210—224. Sk. 17. Kapitalo reprodukcijos ypatybės dabartinėmis sąlygomis.

Kapitalizmo vystymosi netolygumo didėjimas ir prieštaravimų aštrėjimas, p. 238—252.
Политическая экономия. Учебник.

1030. Darbo žmonių išnaudojimas buržuazinėje Lietuvoje.— LŪ, **1970,** Nr 7, p. 195—197.
Эксплуатация трудящихся в буржуазной Литве.

1031. TSKP XXIV suvažiavimas apie bendrosios kapitalizmo krizės gilėjimą.— Kn.: Tarpžinyb. ekonomistų moksl. konf., tema „TSKP XXIV suvažiavimas ir prekybos vystymo problemos": (Programa ir praneš. medž., 1972 m. bal. 7 d.). V., **1972,** p. 36—38.
XXIV съезд КПСС об углублении общего кризиса капитализма.

1032. Nauji reiškiniai šiuolaikinio kapitalizmo ekonomikoje.— LŪ, **1973,** Nr 1, p. 14—17.
Новые явления в экономике современного капитализма.

1033. Kapitalizmo politinės ekonomijos kurso uždaviniai ir pratimai.— V., **1975.**— 49 p.
Задачи и упражнения по политической экономии капитализма.

1034. Рост паразитизма и загнивание капитализма в условиях научно-технической революции.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975,** с. 194—196.

1035. Tarpimperialistinių ekonominių prieštaravimų aštrėjimas dabartiniame etape.— LŪ, **1976,** Nr 1, p. 21—23.
Обострение межимпериалистических экономических противоречий на современном этапе.

1036. Kai kurie klasinio požiūrio ugdymo klausimai, dėstant kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.— Kn.: Studentų komunistinės pasaulėžiūros formavimas, dėstant visuomenės mokslus: (Moksl. tarpinstitut. konf. medž.— praneš. tezės) 1977 m. bal. 29 d. V., **1977,** p. 41—45.
Некоторые вопросы воспитания классового подхода в преподавании курса политической экономии капитализма.

1037. Человек века: К 150-летию со дня рождения Н. Г. Чернышевского / А. Даргинавичене, В. Паулюконис.— Ком., **1978,** № 7, с. 38—45.— То же. На литов. яз.— Kom., 1978, Nr 7, p. 34—41.

Genadijus PETAKOVAS

1940.VII.22

1967 m. baigė Leningrado A. Ždanovo universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1974 m. Maskvoje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Ekonominiai darbo jėgos migracinio judrumo dėsningumai socializmo sąlygomis". Docento vardas suteiktas 1978 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1967 m. Dirba Vilniaus inžineriniame statybos institute, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Геннадий ПЯТАКОВ

В 1967 г. окончил Ленинградский университет им. А. А. Жданова по специальности политической экономии. В 1974 г. в Москве защитил кандидат-

скую диссертацию на тему «Экономические закономерности миграционной подвижности рабочей силы при социализме». Звание доцента присвоено в 1978 г. Политическую экономию преподает с 1967 г. Работает в Вильнюсском инженерно-строительном институте, читает курс политической экономии социализма.

1038. Вопросы миграции населения в условиях социалистической системы хозяйства.— В кн.: Закономерности развития мировой социалистической системы: Октябрьские чтения, 1972 г. М., **1972**, с. 173—177.

1039. Миграция рабочей силы как момент ее воспроизводства на современном этапе.— В кн.: Проблемы социалистического воспроизводства на современном этапе развития экономики. М., **1972**, ч. 1, с. 205—212.

1040. Роль государства в размещении главной производительной силы.— В кн.: Партия и государство в период строительства коммунизма: Октябрьские чтения, 1973 г. М., **1973**, с. 224—226.

1041. Методологические проблемы исследования миграционной подвижности рабочей силы при социализме.— В кн.: Материалы всесоюз. науч. конф. «Рациональное использование трудовых ресурсов» (29—30 ноября 1974 г.). В., **1975**, с. 77—81.

1042. Миграционная подвижность рабочей силы.— Экон. науки, **1975**, № 2, с. 79—83.

1043. Экономические закономерности миграционной подвижности рабочей силы при социализме.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975**, с. 127—129.

1044. Экономические причины миграционной подвижности рабочей силы из села в город.— В кн.: Всесоюз. науч. конф. «Проблемы преодоления социально-экономических различий между городом и деревней»: Тез. выступлений. М., **1975**, вып. 4, с. 549—551.

1045. Методологические проблемы миграционной подвижности рабочей силы в курсе политической экономии социализма.— В кн.: X науч.-метод. семинар преп. полит. экономии высш. учеб. заведений республик Прибалтики: Тез. докл. Таллин, **1976**, с. 64—65.

1046. Платежеспособный спрос как фактор миграции населения / Г. И. Пятаков, И. В. Белицайте.— В кн.: Совершенствование исследования и прогнозирования спроса и предложения товаров народного потребления: Материалы I секции науч. конф. «Проблемы развития и совершенствования торговли в десятой пятилетке». В., **1976**, с. 37—38.

1047. К вопросу о понятии и определении миграционной подвижности рабочей силы при социализме.— В кн.: Отношение к труду и социальное планирование: Материалы межинститут. науч. конф., 28—30 янв. 1975 г. К., **1977**, с. 70—73.

1048. Современные проблемы эффективного использования трудовых ресурсов.— В кн.: Политэкономические проблемы повышения эффективности производства: Тез. докл. XI респ., науч.-метод. конф., Юрмала (ЛатвССР) 26—27 мая 1977 г. Рига, **1977**, с. 101—103.

1049. Управление миграционными процессами.— Кп.: Socialinės-ekonominės darbo ir darbo jėgos reprodukcijos problemos TSKP XXV suvažiavimo nutarimų šviesoje: [1977 m. Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž.]. V., **1977**, p. 15—18.

1050. Проблемы воспроизводства главной производительной силы в условиях развитого социализма.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979**, с. 85—86.

1050a. Организация, стимулирование и результаты труда студентов, занятых на сельхозработах.— В кн.: Связь экономической теории с хозяйственной практикой в свете решений XXVI съезда КПСС: Тез. докл. XVI межресп. науч.-метод. семинара политэкономов Прибалтики. Таллин, **1982**, с. 96—97.

Ottonas PETRAŠKEVIČIUS

1929.V.17

1953 m. baigė Lietuvos žemės ūkio akademiją, žemės ūkio ekonomikos ir organizavimo specialybę. 1970 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Piniginis žemės įvertinimas, kaip jos naudojimo pagerinimo veiksnys Lietuvos TSR". Docento vardas suteiktas 1973 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1954 m. Dirba Vilniaus inžineriniame statybos institute, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Оттон ПЕТРАШКЕВИЧ

В 1953 г. окончил Литовскую сельскохозяйственную академию по специальности экономики и организации сельского хозяйства. В 1970 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Денежная оценка земли как фактор улучшения ее использования в Литовской ССР». Звание доцента присвоено в 1973 г. Политическую экономию преподает с 1954 г. Работает в Вильнюсском инженерно-строительном институте, читает курс политической экономии капитализма.

1051. Kolūkių pasėlių struktūra ir jų gamybos intensyvinimas.— V.: Mintis, **1964**.— 52 p.
Структура посевов и интенсификация производства в колхозах.

1052. Dėl žemės, kaip pagrindinės gamybos priemonės Lietuvos TSR kolūkiuose, naudojimo pagerinimo.— Kn.: Resp. visuom. m. katedrų dėst. moksl. konf., skirta Didžiosios Spalio soc. revoliucijos 50-mečiui paminėti (1967.X.20—21): Programa ir praneš. medž. / KPI. K., **1967**, p. 179—182.
Об улучшении использования земли как основного средства производства в колхозах Литовской ССР.

1053. Žemei — ekonominę apsaugą.— LŪ, **1967**, Nr 8, p. 242—244.
Земле — экономическую охрану.

1054. Žemės vertinimo išraiškos klausimu.— Kn.: Spalio revoliucija ir visuomeniniai mokslai Lietuvoje: Moksl. konf. medž. (1967 m. gruod. 6—8 d.). V., **1967**, p. 420—424.
К вопросу о выражении оценки земли.

1055. Некоторые вопросы денежного выражения земли.— В кн.: Экономические проблемы создания материально-технической базы коммунизма: Тез. докл. и выступлений на всесоюз. конф. Киев, **1967**, с. 121—123.— Авт. статьи: Петрашкевич П. О. (!)

1056. Lietuvos KP veikla, didinant žemės ūkio produktų gamybą 1953—1966 metais.— Kn.: Už socializmo sukūrimą Lietuvoje: Moksl. konf. medž. (1968 m. gruod. 26—27 d.). V., **1969**, p. 423—432.
Деятельность КП Литвы в увеличении сельскохозяйственного производства в 1953—1966 гг.

1057. Diferencijuotos kainos ar žemės mokestis? — LŪ, **1970**, Nr 5, p. 140—142.
Дифференцированные цены или сельскохозяйственный налог?

1058. Diferencinė renta ir kai kurie ekonominių ūkininkavimo sąlygų Lietuvoje suvienodinimo klausimai.— Kn.: Darbo jėgos reprodukcijos klausimai: XXI resp. moksl.-techn. konf. polit. ekonomijos sekcijos praneš. medž. K., **1971**, p. 12—15.
Дифференциальная рента и некоторые вопросы выравнивания экономических условий хозяйствования в Литве.

1059. Некоторые методологические вопросы денежной оценки земли при социализме.— AMMD Ekon., **1971**, t. 11, sąs. 2, p. 67—79.

1060. Интенсификация производства и улучшение использования земли в сельском хозяйстве Литовской ССР.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972**, с. 149—151.

1061. Некоторые вопросы оплаты по труду колхозников и их трудовая активность.— В кн.: Вопросы воспроизводства и рационального использования трудовых ресурсов: (Материалы секции полит. экономии XXII респ. науч.-техн. конф. Каун. политехн. ин-та, 2—4 февр. 1972 г.). К., **1972**, с. 160—162.

1062. Kai kurie darbo jėgos panaudojimo klausimai Lietuvos TSR kolūkiuose.— Kn.: Darbo socialinės-ekonominės problemos: [Techn. m. išvystymo respublikoje moksl. konf. medž., 1974 m. sausio 28 d.— vas. 2 d.]. K., **1974**, p. 42—44.
Некоторые вопросы использования рабочей силы в колхозах Литовской ССР.

1063. Visuomeninių vartojimo fondų panaudojimo efektyvumas ruošiant kadrus ir gerinant jų panaudojimą Lietuvos TSR kolūkiuose.— Kn.: Lietuva — tarybiniu keliu: Visuom. m. resp. konf., skirtos TSRS įkūrimo 50-mečiui, medž., 1972. K., **1974**, p. 224—226.
Эффективность общественных фондов потребления в подготовке кадров и их использования в колхозах Литовской ССР.

1064. Некоторые вопросы методики проведения семинарского занятия со студентами-вечерниками инженерных специальностей по теме «Особенности хозрасчета на социалистических сельскохозяйственных предприятиях. Дифференциальная рента».— В кн.: Проблемы совершенствования методики преподавания политической экономии в вузах: Межвуз. сб. науч.-метод. статей. Рига, **1974**, с. 159—161.

1065. Экономическая оценка земли и вопросы распределения дифференциальной ренты в колхозах и совхозах Литовской ССР.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975**, с. 133—135.

1066. О значении участия студентов в конкурсах работ по ленинской экономической теории.— В кн.: X науч.-метод. семинар преп. полит. экономии высш. учеб. заведений республик Прибалтики: Тез. докл. Таллин, **1976**, с. 85—86.

1067. Проблемы выравнивания экономических условий хозяйствования в период индустриализации сельского хозяйства.— В кн.: Социально-экономиче-

ские процессы в сельском хозяйстве Советской Литвы: Тез. докл. науч. конф. экономистов-аграрников республики, 20—21 янв. 1977 г. К., **1976**, с. 73—77.

1068. Аграрно-промышленная интеграция и выравнивание экономических условий хозяйствования в колхозах и совхозах Литовской ССР.— В кн.: Политэкономические проблемы повышения эффективности производства: Тез. докл. XI респ. науч.-метод. конф., Юрмала (ЛатвССР) 26—27 мая 1977 г. Рига, **1977**, с. 172—175.

1069. К вопросу о выравнивании экономических условий хозяйствования в колхозах и совхозах Литвы. AMMD Ekon., **1978**, t. 15, p. 107—116.

1070. Некоторые особенности процесса расширенного воспроизводства в сельском хозяйстве Советской Литвы.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979**, с. 147—148.

Česlovas PURLYS

1938.VIII.1

1967 m. baigė Kauno politechnikos institutą, mašinų gamybos įmonių ekonomikos ir organizavimo specialybę. 1972 m. Leningrade apgynė kandidatinę disertaciją tema „Socialistinių įmonių vaidmuo įveikiant skirtumus tarp protinio ir fizinio darbo darbuotojų (pramonės įmonių pavyzdžiu)“. Docento vardas suteiktas 1976 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1967 m. Dirba VPSCT Aukštosios profsąjunginio sąjūdžio mokyklos Mokslinių tyrimų skyriaus Vilniaus grupėje. Vilniaus V. Kapsuko universitete skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Чесловас ПУРЛИС

В 1967 г. окончил Каунасский политехнический институт по специальности экономики и организации машиностроительных предприятий. В 1972 г. в Ленинграде защитил кандидатскую диссертацию на тему «Роль социалистических предприятий в преодолении различий между работниками умственного и физического труда (на примере промышленных предприятий)». Звание доцента присвоено в 1976 г. Политическую экономию преподает с 1967 г. Работает в Вильнюсской группе Научно-исследовательского отдела Высшей школы профдвижения ВЦСПС. В Вильнюсском университете им. В. Капсукаса читает курс политической экономии социализма.

1071. Kai kurie įmonių kolektyvų socialinio vystymo planavimo klausimai.— Kn.: Teorinis Lenino palikimas ir visuomeniniai mokslai. K., **1970**, p. 402—407. Некоторые вопросы планирования социального развития производственных коллективов.

1072. Некоторые проблемы планирования социального развития коллектива предприятий.— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970**, с. 87—88.

1073. Необходимость и возможность планирования социального развития производственного коллектива.— Kn.: Darbo jėgos reprodukcijos klausimai: XXI

resp. moksl.-techn. konf. polit. ekonomijos sekcijos praneš. medž. K., **1971**, p. 111—114.

1074. Планирование социального развития производственных коллективов и повышение эффективности использования рабочей силы.— В кн.: Вопросы воспроизводства и рационального использования трудовых ресурсов: (Материалы секции полит. экономии XXII респ. науч.-техн. конф. Каун. политехн. ин-та, 2—4 февр. 1972 г.). К., **1972**, с. 91—94.

1075. Apie socialinį planavimą pramonės įmonėse.— Kn.: Lietuva — tarybiniu keliu: Visuom. m. resp. konf., skirtos TSRS įkūrimo 50-mečiui, medž. [1972], K., **1974**, p. 234—236.
О социалистическом планировании на производственных предприятиях.

1076. Kolektyvo socialinio vystymosi klausimu.— Kn.: Darbo socialinės-ekonominės problemos: [Techn. m. išvystymo respublikoje moksl. konf. medž., 1974 m. sausio 28 d.— vas. 2 d.] K., **1974**, p. 71—73.
К вопросу о социальном развитии коллектива.

1077. Формирование рабочей молодежи в условиях производственного коллектива.— В кн.: Всесоюз. науч. конф. «Ленин и молодежь», посвящ. 50-летию присвоения комсомолу им. В. И. Ленина: (Тез. докл. и выступлений). М., **1974**, Секция 7. Молодежь и научно-технический прогресс, с. 54.

1078. Įmonės socialinio planavimo teorija ir praktika.— V.: Mintis, **1975**. — 96 p.
Теория и практика социального планирования на предприятии.

1079. Įmonių kolektyvų socialinio vystymo ekonominio efektyvumo nustatymo klausimu.— Kn.: Politinės ekonomijos teorijos ir dėstymo metodikos klausimu: [Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž., 1975 m. sausio 31 — vas. 8 d.]. K., **1976**, p. 74—77.
К вопросу об определении экономической эффективности социального развития коллектива предприятия.

1080. Изучение темы «Планомерное развитие социалистической экономии. Экономическая роль социалистического государства» в свете решений XXV съезда КПСС.— В кн.: X науч.-метод. семинар преп. полит. экономии высш. учеб. заведений республик Прибалтики: Тез. докл. Таллин, **1976**, с. 43—44.— Авт. статьи: Г. Пурлис (!).

1081. К вопросу трудовых отношений на капиталистических предприятиях. (На примере США).— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 363—365.

1082. Darbo santykiai kolektyve ir juos formuojantys veiksniai.— Kn.: Socialinė raida: Problemos ir planavimas (1979 m. lapkr. 15 d. moksl. prakt. konf. praneš. tezės). V., **1979**, p. 73—78.
Трудовые отношения в коллективе и факторы, формирующие их.

1083. Lenktyniavimas socialistinių darbo santykių sistemoje.— LŪ, **1979**, Nr 6, p. 7—9.
Соревнование в системе социалистических трудовых отношений.

1084. Трудовые отношения и факторы, воздействующие на них.— Kn.: Socialiniai ekonominiai pakitimai darbe Tarybų valdžios metais: [1978 m. Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž.]. V., **1979**, p. 19—20.

1085. Brigadinė ranga — darbo santykių pasireiškimo forma.— Kn.: Социально-экономические вопросы труда: Материалы подсекции «Экономика

труда» респ. науч.-техн. конф. 1979 г. «Развитие техн. наук в республике и использование их результатов». В., **1980,** с. 24—26.
Бригадный подряд — форма проявления трудовых отношений.

1086. Inžinerinių-techninių darbuotojų ir tarnautojų lenktyniavimo organizavimo problemos.— Kn.: Resp. konf. „Socialistinio lenktyniavimo vaidmuo didinant gamybos efektyvumą ir gerinant produkcijos kokybę vietinės pramonės įmonėse" medž. V., **1980,** p. 60—64.
Проблемы организации соревнования инженерно-технических работников и служащих.

1087. ITD lenktyniavimo organizavimas: patirtis ir problemos.— LŪ, **1980,** Nr 9, p. 8—9.
Организация соревнования ИТР: опыт и проблемы.

1088. Socialistinis lenktyniavimas ir darbo santykiai.— MT, **1980,** Nr 3, p. 25—26.
Социалистическое соревнование и трудовые отношения.

1088a. Nuostatai — lenktyniavimo organizavimo pagrindas.— LŪ, **1981,** Nr 9, p. 7—9.
Положения — основа организации соревнования.

1089. Socialinis planavimas ir socialistinis lenktyniavimas aukštojoje mokykloje / Č. Purlys, A. Marčinskas.— Kn.: Socialinis planavimas aukštosiose ir specialiosiose vidurinėse mokyklose: Moksl.-prakt. konf., įvykusios 1979 m. gruod. 11 d. Kaune, medž. V., **1981,** p. 31—38.
Социальное планирование и социалистическое соревнование в высшей школе.

1090. К вопросу социалистического соревнования и его показателей.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981,** с. 83—84.

1090a. Рекомендации по разработке личных и коллективных планов и организации социалистического соревнования инженерно-технических работников и служащих.— В., **1981.**— 33 с.

1090b. Socialistinio lenktyniavimo būdai ir formos.— LŪ, **1982,** Nr 9, p. 7—8.
Способы и формы социалистического соревнования.

Prof., biol. m. dr.
MINDAUGO
STRUKČINSKO
BIBLIOTEKA

R

Borisas RASINAS

1923.III.25

1951 m. baigė Leningrado A. Ždanovo universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1958 m. Maskvoje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Ekonominiai pertvarkymai Tarybų Lietuvoje 1940—1941 m.“ Docento vardas suteiktas 1962 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1951 m. Dirba Kauno A. Sniečkaus politechnikos institute, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Борис РАСИН

В 1951 г. окончил Ленинградский университет им. А. А. Жданова по специальности политической экономии. В 1958 г. в Москве защитил кандидатскую диссертацию на тему «Экономические преобразования в Советской Литве в 1940—1941 гг.». Звание доцента присвоено в 1962 г. Политическую экономию преподает с 1951 г. Работает в Каунасском политехническом институте им. А. Снечкуса, читает курс политической экономии капитализма.

1091. Экономические преобразования в Советской Литве в 1940—41 гг.— В кн.: Тез. докл. IX итоговой конф. за 1954 г. / ЛИФК. К., **1955**, с. 3—4.

1092. Ekonominiai pertvarkymai Tarybų Lietuvoje 1940—1941 metais.— Moksl.-metod. darbai / LKKI, **1957**, rink. 2, p. 5—25.
Экономические преобразования в Советской Литве в 1940—1941 гг.

1093. Об экономических предпосылках и особенностях социалистической революции в Литве в 1940 г.— В кн.: Реф. и тез. докл. XII итоговой науч. конф. / ЛИФК. К., **1957**, с. 3—10.

1094. О предпосылках и некоторых особенностях социалистической революции в Литве в 1940 г.— KPI Darbai, **1958**, t. 8, p. 123—134.

1095. Darbo našumo kilimas LTSR socialistinėje pramonėje 1940—1941 metais.— Moksl.-metod. darbai / LKKI, **1960**, rink. 3, p. 5—22.
Повышение производительности труда в социалистической промышленности Литовской ССР в 1940—1941 гг.

1096. Dvi pasaulinio ūkio sistemos — skirtingi ekonominiai rezultatai.— B-kų darbas, **1960**, Nr 6, p. 32—34.— Str. aut.: R. Rasinas (!).
Две системы мирового хозяйства — различные экономические результаты.

1097. Lietuvos TSR atsiekimai elektrifikacijos srityje ir jos vystymosi perspektyvos.— Kn.: XIV moksl.-metod. konf. praneš. tezės ir referatai / LKKI. K., **1960**, p. 3—11.
Успехи и перспективы развития электрификации Литовской ССР.

1098. Planingas respublikos liaudies ūkio vystymas 1940—1941 m.— LŪ, **1960,** Nr 10, p. 317—320.
Планомерное развитие народного хозяйства республики в 1940—1941 гг.

1099. Решающий этап осуществления ленинской идеи сплошной электрификации страны.— Ком., **1960,** № 3, с. 24—29.— То же. На литов. яз.— Kom., 1960, Nr 3, p. 24—29.

1100. Коммунистический путь повышения благосостояния трудящихся.— Ком., **1963,** № 2, с. 75—79.— То же. На литов. яз.— Kom., 1963, Nr 2, p. 74—79.

1101. Nedarbo laiko tyrimo metodika.— LŪ, **1964,** Nr 5, p. 148—151.
Методика изучения внерабочего времени.

1102. Опыт изучения внерабочего времени трудящихся.— В кн.: XVIII moksl.-metod. konf. (1964.III.12—19): Praneš. tezės. (1963 m. rezultatai) / LKKI. K., **1964,** p. 37—39.— Lygiagr. liet.: p. 5—7.

1103. О сущности государственно-монополистического капитализма.— В кн.: Материалы XXIII науч.-метод. конф. по итогам работы за 1968 г., посвящ. 25-летию ДСО «Жальгирис», 28.III.— 4.IV. 1969 г./ ЛИФК. К., **1969,** с. 19—25.

1104. Kai kurie lenininės valstybinio-monopolistinio kapitalizmo teorijos klausimai ir dabartis.— Кn.: Teorinis Lenino palikimas ir visuomeniniai mokslai. K., **1970,** p. 363—371.
Некоторые вопросы ленинской теории государственно-монополистического капитализма и современность.

1105. В. И. Ленин о сущности государственно-монополистического капитализма.— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970,** с. 7—9.

1106. Некоторые методологические вопросы исследования государственно-монополистического капитализма.— В кн.: Материалы XXIV науч.-метод. конф., посвящ. 25-летию ЛИФК, 2—10.X.1970 г. К.., **1970,** с. 19—22.

1107. О государственно-монополистическом программировании экономики.—В кн.: Материалы XXV науч.-метод. конф. преп. Ин-та физ. культуры и кафедр физ. воспитания других высш. учеб. заведений ЛитССР / ЛИФК. К., **1971,** с. 17—21.

1108. Об исходной категории в исследовании государственно-монополистического капитализма.— Кn.: Darbo jėgos reprodukcijos klausimai: XXI resp. moksl.-techn. konf. polit. ekonomijos sekcijos praneš. medž. K., **1971,** p. 115—118.

1109. Šiuolaikinės imperializmo valiutinės sistemos krizė: [Mokymo priemonė].— K., **1972.**— 46 p.
Кризис современной валютной системы империализма.

1110. Кризис валютной системы империализма и его влияние на рабочий класс.— В кн.: Вопросы воспроизводства и рационального использования трудовых ресурсов: (Материалы секции полит. экономии XXII респ. науч.-техн. конф. Каун. политехн. ин-та, 2—4 февр. 1972 г.). К., **1972,** с. 175—178.

1111. Кризис доллара: основные причины.— В кн.: Материалы XXVI науч.-метод конф. преп. Ин-та физ. культуры и кафедр физ. воспитания других высш. учеб. заведений, посвящ. 50-летию СССР / ЛИФК. К., **1972,** с. 5—9.

1112. Кризис валютной системы империализма: Лекция по курсу полит. экономии капитализма.— К., **1973.**— 31 с.

1113. Об экономическом образовании студентов физкультурных вузов.— В кн.: Материалы XXVII науч.-метод. конф. преп. Ин-та физ. культуры и кафедр физ. воспитания других высш. учеб. заведений / ЛИФК. К., **1973**, с. 81—83.

1114. Современный государственно-монополистический капитализм — новая ступень в развитии империализма.— В кн.: Материалы XXVII науч.-метод. конф. преп. Ин-та физической культуры и кафедр физ. воспитания других высш. учеб. заведений / ЛИФК. К., **1973**, с. 78—81.

1115. Энергетический кризис и обострение противоречий капитализма.— В кн.: Материалы XXVIII науч.-метод. респ. конф. преп. ЛИФК и кафедр физ. воспитания других высш. учеб. заведений ЛитССР. К., **1974**, с. 105—109.

1116. Основные причины энергетического кризиса в развитых капиталистических странах.—Kn.: Politinės ekonomijos teorijos ir dėstymo metodikos klausimai: [Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž., 1975 m. sausio 31 — vas. 8 d.]. K., **1976**, p. 85—91.

1117. Проблема «нефтяных денег» в мировом капиталистическом хозяйстве.— Kn.: Ekonominės teorijos ir dėstymo metodikos klausimai: [Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž., 1976 m. vas. 3—4 d.]. K., **1976**, p. 46—50.

1118. Šiuolaikinės kapitalizmo valiutinės problemos.— LŪ, **1977**, Nr 11, p. 342—343.
Современные валютные проблемы капитализма.

1119. XXV съезд КПСС об углублении общего кризиса капитализма.— Kn.: Socialinės-ekonominės darbo ir darbo jėgos reprodukcijos problemos TSKP XXV suvažiavimo nutarimų šviesoje: [1977 m. Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž.]. V., **1977**, p. 48—52.

1120. Октябрьская революция и углубление общего кризиса капитализма на современном этапе.— Kn.: Lietuva Didžiojo Spalio keliu: Resp. moksl. konf., skirtos Didžiosios Spalio soc. revoliucijos 60-mečiui, medž. (Kaunas, 1977 m. spalio 19 d.). V., **1977**, p. 234—237.

1121. Сущность и причины энергетического кризиса.— СВ, **1977**, № 20, с. 19—20.— То же. На литов. яз.— LĮ, 1977, Nr 20, p. 19—20.

1122. XXV съезд КПСС об особенностях современного капитализма и углублении его общего кризиса.— Ком., **1978**, № 1, с. 41—47.— То же. На литов. яз.— Kom., 1978, Nr 1, p. 39—44.

1123. Инфляция — органическая черта капиталистического образа жизни.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 350—353.

1124. Реформа валютной системы капитализма.— СВ, **1978**, № 24, с. 15—17.— То же. На литов. яз.— LĮ, 1978, Nr 24, p. 15—17.

1125. Energetikos krizė kapitalistinėse šalyse.— LŪ, **1979**, Nr 11, p. 24—25.
Энергетический кризис в капиталистических странах.

1126. Infliacija šiuolaikinio kapitalizmo sąlygomis.— Ten pat, Nr 1, p. 20—21.
Инфляция в условиях современного капитализма.

1127. Инфляция — острейшая проблема капитализма.— СВ, **1979**, № 20, с. 21—23.— То же. На литов. яз.— LĮ, 1979, Nr 20, p. 21—22.

1128. О координации программ по курсам общественных наук.— В кн.: Aukštosios mokyklos pedagogika: [1978 m. Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž.]. V., **1979**, p. 11—13.

1129. О кризисе государственно-монополистического регулирования воспроизводства.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979**, с. 188—190.

1130. Обесценение доллара: причины и международные последствия.— Ком., **1979**, № 11, с. 76—82.— То же. На литов. яз.— Kom., 1979, Nr 11, p. 69—75.

1131. Современная инфляция в капиталистических странах и ее влияние на рабочий класс.— Kn.: Socialiniai ekonominiai pakitimai darbe Tarybų valdžios metais: [1978 m. Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž.]. V., **1979**, p. 50—54.

1132. Leninin ė imperializmo tyrinėjimo metodologija ir dabartis.— LŪ, **1980**, Nr 4, p. 6—8.
Ленинская методология исследования империализма и современность.

1133. Военно-промышленный комплекс.— СВ, **1980**, № 12, с. 19—20.— То же. На литов. яз.— LĮ, 1980, Nr 12, p. 19—20.

1134. В. И. Ленин о двух тенденциях в межимпериалистических отношениях и современность.— В кн.: Использование наследия В. И. Ленина в исследовании закономерностей развитого социализма и современного капитализма: Тез. докл. XIV респ. науч.-метод. конф. преп. полит. экономии вузов Прибалт. республик, 15—16 мая 1980. Рига, **1980**, с. 188—190.

1135. О динамике стоимости рабочей силы в условиях современного капитализма.— В кн.: Социально-экономические вопросы труда: Материалы подсекции «Экономика труда» респ. науч.-техн. конф. 1979 г. «Развитие техн. наук в республике и использование их результатов». В., **1980**, с. 41—44.

1136. Современный капитализм в свете ленинской теории империализма.— Ком., **1980**, № 4, с. 70—76.— То же. На литов. яз.— Kom., 1980, Nr 4, p. 63—68.

1137. Сочетание различных форм учебного процесса в преподавании политической экономии.— Kn.: Aukštosios mokyklos pedagogika: Resp. moksl. konf. „Mokymo proceso optimizavimo bei technizavimo keliai ir problemos" medž. V., **1980**, p. 42—43.

1138. TSKP XXVI suvažiavimas apie šiuolaikinės kapitalistinės ekonomikos ypatybes.— LŪ, **1981**, Nr 8, p. 22—24.
XXVI съезд КПСС об особенностях современной капиталистической экономики.

1139. Вопрос о движении стоимости рабочей силы в преподавании курса политэкономии капитализма.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981**, с. 163—165.

1140. Империализм и современность: К 65-летию книги В. И. Ленина «Империализм, как высшая стадия капитализма».— Ком., **1981**, № 7, с. 28—36.— То же. На литов. яз.— Kom., 1981, Nr 7, p. 25—32.

1140a. Углубление общего кризиса капитализма.— СВ, **1981**, № 20, с. 24—27.— То же. На литов. яз.— LĮ, 1981, Nr 20, p. 24—27.

1140b. «Рейганомика»: декларации и действительность.— Ком., **1982**, № 7, с. 84—91.— То же. На литов. яз.— Kom., 1982, Nr 7, p. 77—82.

1140c. Современный монетаризм и государственно-монополистическое регулирование экономики.— В кн.: Связь экономической теории с хозяйственной практикой в свете решений XXVI съезда КПСС: Тез. докл. XVI межресп. науч.-метод. семинара политэкономов Прибалтики. Таллин, **1982**, с. 104—105.

Liudvikas Saulius RAZMA

1938.II.7

1960 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, prekybos ekonomikos specialybę. 1967 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Liaudies vartojimas ir jo vystymosi pagrindiniai bruožai Tarybų Lietuvoje". Docento vardas suteiktas 1969 m. Politinę ekonomiją dėstė 1960—1972 m. Dirba LTSR statybos ministerijos Informacijos, skaičiavimo ir valdymo tobulinimo centre „Sistema".

Людвикас Саулюс РАЗМА

В 1960 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности экономики торговли. В 1967 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Народное потребление и основные черты его развития в Советской Литве». Звание доцента присвоено в 1969 г. Политическую экономию преподавал в 1960—1972 гг. Работает в Центре информационно-вычислительных работ и управления производством «Система» Министерства строительства ЛитССР.

1141. Рост потребления товаров в Советской Литве.— Блокнот агитатора. В., **1959**, № 12, с. 17—21.— То же. На литов. яз.— Agitatoriaus bloknotas, 1959, Nr 12, p. 18—23.

1142. Liaudies vartojimo kilimas Lietuvos TSR.— VUMD, **1960**, t. 34. Ekon., t. 1, p. 61—68.
Рост народного потребления в Литовской ССР.

1143. Курс на более тесную связь с практикой: [О работе кафедр полит. экономии ВУ].— Экон. науки, **1961**, № 4, с. 151—152.

1144. Išplėstinė komunizmo statyba ir liaudies vartojimas.— AMMD Ekon., **1964**, t. 4, sąs. 3, p. 21—38.
Развернутое строительство коммунизма и народное потребление.

1145. На благо человека.— Ком., **1964**, № 10, с. 6—11.— То же. На литов. яз.— Kom., 1964, Nr 10, p. 7—12.

1146. Рост народного потребления в Литовской ССР.— Экон. науки, **1965**, № 4, с. 99—102.

1147. Kaip susidaro prekės kaina.— Koop., **1968**, Nr 8, p. 8—9.
Как образуется цена товара.

1148. Pasaulinis mūšis dėl aukso.— Ten pat, Nr 11, p. 20—21.
Мировая битва из-за золота.

1149. Kapitalistinių šalių valiutinės sistemos krizės paaštrėjimas: (Medž. lektoriui).— V., **1969**.— 22 p.
Обострение кризиса валютной системы капиталистических стран.

1150. Jauno mokslininko studija.— LŪ, **1971**, Nr 9, p. 278—279.— Кп. рец.: Бурачас А. Теория спроса: (Макроанализ).— М.: Мысль, 1970.— 248 с.
Студия молодого ученого. (Рец. на кн.)

1151. JAV dolerio krizė: Tarptaut. apžvalga. (Medž. lektoriui).— V., **1972.**— 18 p.
Кризис американского доллара.

1152. Poreikio kaip socializmo politinės ekonomijos kategorijos klausimu.— Kn.: Tarpžinyb. ekonomistų moksl. konf., tema „TSKP XXIV suvažiavimas ir prekybos problemos": (Programa ir praneš. medž., 1972 m. bal. 7 d.). V., **1972,** p. 31—32.
К вопросу о потребности как политэкономической категории.

1153. О некоторых факторах развития самостоятельного мышления студентов в преподавании политической экономии.— В кн.: Активизация мышления студентов в процессе обучения: Тез. докл. межвуз. науч.-метод. конф., 24—25 марта 1972 г. Даугавпилс, **1972,** с. 19—22.

Valerija REKEVIČIENĖ

1926.XII.9—1982.II.1

1951 m. baigė Vilniaus universitetą, prekių mokslo specialybę. 1965 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Pramonės darbuotojų darbo rezultatų materialinis skatinimas išplėstinės komunizmo statybos laikotarpiu". Docentės vardas suteiktas 1972 m. 1952—1982 m. Kauno A. Sniečkaus politechnikos institute dėstė kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Валерия РЕКЯВИЧЕНЕ

В 1951 г. окончила Вильнюсский университет по специальности товароведения. В 1965 г. в Вильнюсе защитила кандидатскую диссертацию на тему «Материальное стимулирование результатов труда работников промышленности в период развернутого строительства коммунизма». Звание доцента присвоено в 1972 г. В 1952—1982 гг. в Каунасском политехническом институте им. А. Снечкуса преподавала курс политической экономии капитализма.

1154. Dėl vietinės medžiagos panaudojimo dėstant politinės ekonomijos skyrių „Kapitalistinis gamybos būdas".— KPI Darbai, **1958,** t. 8, p. 47—67.
Об использовании местного материала при преподавании курса политической экономии капитализма.

1155. Asmeninio materialinio suinteresuotumo stiprinimo ir darbo užmokesčio sutvarkymo pramonėje klausimu.— AMMD Ekon., **1964,** t. 4, sąs. 3, p. 39—65.
К вопросу укрепления личной материальной заинтересованности и упорядочении заработной платы в промышленности.

1156. Pagalbinė medžiaga studijuojantiems kapitalizmo politinę ekonomiją: (Mokymo priemonė).— K., **1972.**— 134 p.
Подсобный материал для изучающих политическую экономию капитализма.

1157. К вопросу о классификации форм движения рабочей силы / Г. Люльченко, В. Рекявичене.— В кн.: Вопросы воспроизводства и рационального использования трудовых ресурсов: (Материалы секции полит. экономии XXII респ. науч.-техн. конф. Каун. политехн. ин-та, 2—4 февр. 1972 г.). К., **1972,** с. 12—19.

1158. Использование задач и упражнений в преподавании политической экономии / Г. Люльченко, В. Рекявичене.— Экон. науки, **1973,** № 4, с. 127—128.— Рец. на кн.: Сборник задач и упражнений по политической экономии: Капиталистический способ производства.— М.: Высш. школа, 1971.— 176 с.

1159. К вопросу об использовании задач и упражнений в процессе преподавания политической экономии / Г. Люльченко, В. Рекявичене.— В кн.: Проблемы совершенствования методики преподавания политической экономии в вузах: Межвуз. сб. науч.-метод. статей. Рига, **1974**, с. 45—49.— Авт. статьи: В. Рекевичене (!).

1160. Loginių schemų taikymas, dėstant kapitalizmo politinę ekonomiją.— Kn.: Ekonominės teorijos ir dėstymo metodikos klausimai: [Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž., 1976 m. vas. 3—4 d.]. K., **1976**, p. 5—7.
Применение логических схем в процессе преподавания политической экономии капитализма.

1161. Politinės ekonomijos egzaminų metodikos klausimu.— Kn.: Politinės ekonomijos teorijos ir dėstymo metodikos klausimai: [Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž., 1975 m. sausio 31 — vas. 8 d.]. K., **1976**, p. 114—119.
К вопросу методики экзаменов по политической экономии.

1162. Uždavinių taikymo, dėstant politinę ekonomiją, efektyvumas.— Kn.: Aukštosios mokyklos pedagogika: [1978 m. Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž.]. V., **1979**, p. 30—31.
Эффективность применения задач в процессе преподавания политической экономии.

Albinas RIMKA

1886.II.16—1944.II.27

1912—1914 m. ir 1920—1923 m. studijavo ekonomiką Visuomenės ir prekybos mokslų akademijoje Frankfurte prie Maino. Nuo 1923 m. dirbo Kauno universitete docento pareigose, 1930 m. paskirtas ekstraordinariniu, 1939 m.— ordinariniu profesoriumi. 1939 m. jam suteiktas ekonomikos mokslų daktaro laipsnis. Dėstė ekonominę politiką, visuomenės ūkio istoriją ir statistiką. Nuo 1940 m.— Vilniaus universiteto profesorius, nuo 1941 m.— LTSR MA akademikas.

Альбинас РИМКА

В 1912—1914 гг. и в 1920—1923 гг. изучал экономику в Академии общественных и торговых наук во Франкфурте-на-Майне. С 1923 г. был доцентом в Каунасском университете, в 1930 г. назначен экстраординарным, в 1939 г.— ординарным профессором. В 1939 г. ему присвоена степень доктора экономических наук. Преподавал экономическую политику, историю общественного хозяйства и статистику. С 1940 г.— профессор Вильнюсского университета, с 1941 г.— академик АН ЛитССР.

1163. Dar apie mokesčius: [Rusijos gyventojų].— Liet. ūkininkas, **1910**, Nr 27, p. 247—248.— Parašas: Morkus.
Еще раз о налогах [населения России].

1164. Gyventojai, jų turtai, pelnas ir mokesčiai.— Ten pat, Nr 25, p. 232—233.— Parašas: Morkus.
Население, его имущество, прибыль и налоги.

1165. Rusų valstybės ir jos gyventojų padėtis.— Ten pat, Nr 31, p. 286—287; Nr 32, p. 294—295.— Parašas: Morkus.
Положение Российского государства и его населения.

1166. Šis tas iš visuomenės mokslų.— Liet. ūkininkas, **1911,** Nr 33, p. 312—313; Nr 34, p. 322—323; Nr 35, p. 331—332; Nr 36, p. 341—342; Nr 37, p. 352—353; Nr 39, p. 370—371; Nr 41, p. 388—389; Nr 42, p. 398—399; Nr 44, p. 415; Nr 47, p. 446; Nr 48, p. 454—455; Nr 49, p. 466—467; Nr 50, p. 475—476; Nr 51/52, p. 484—485; **1912,** Nr 1, p. 9—10; **1913,** Nr 13, p. 151—153; Nr 15/16, p. 173—175; Nr 21, p. 227; Nr 24, p. 258—259; Nr 25, p. 268—269; Nr 27, p. 287—288; Nr 29, p. 308—309; Nr 31, p. 329—330; Nr 33, p. 348—349; Nr 35, p. 367—368; Nr 37, p. 388—390; Nr 46, p. 481—482; Nr 48, p. 505; Nr 49, p. 518—519.— Parašas: Morkus.— Nuo 1913, Nr 13 str. pavad.: Iš visuomenės mokslų.
Кое-что из общественных наук.

1167. Mūsų kooperacijos reikalai.— Bendrija, **1913,** Nr 5/6, p. 84—91; Nr 7/8, p. 111—115; Nr 9/12, p. 141—146.— Parašas: Morkus.
Дела нашей кооперации.

1168. Prie žemės klausimo.— Varpas, **1913,** Nr 2, p. 38—46; **1914,** Nr 3, p. 92—99.— Parašas: Ramulis.
По поводу земельного вопроса.

1169. Vartotojų draugijos ir pragyvenimo brangumas.— Bendrija, **1913,** Nr 1/3, p. 1—6.— Parašas: Morkus.
Потребительские общества и прожиточная дороговизна.

1170. Lietuvių tautos klausimas Europos karo metu.— New York, **1915.**— 102 p.
Вопрос литовского народа во время войны в Европе.

1171. Lietuvos ūkis prieš Didįjį karą: Statistikos tyrinėjimai.— V., **1918.**— 115 p.— Tas pat. Lenkiškai: Rymka A. Ustrój gospodarczy w Litwie przed Wielką wojną: Badania statystyczne.— Wilno, 1920.— 120 s.— Tas pat.— 2-asis leid. [su priedais] antr.: Lietuvos ūkis: Statistikos tyrinėjimai.— K.; V., 1922.— 135 p.
Хозяйство Литвы до первой мировой войны.

1172. Lietuvos visuomenės kreditas.— Lietuvos atstatymas, **1919,** Nr 3, p. 91—92.
Кредит литовского общества.

1173. Pamatiniai dėsniai žemės reformos įstatymui rengti ir Paaiškinamasis raštas.— Ten pat, Nr 7, p. 203—207.— Tas pat.— Kn.: [Rimka A., Krupavičius M.]. Žemės reformos sumanymai. K., 1919, p. 5—16.
Основы для подготовки закона земельной реформы и Объяснительная записка.

1174. Dėl valiutos ir savų pinigų.— Varpas, **1920,** Nr 3, p. 88—92.— Parašas: A. R-ka.
По поводу валюты и своих денег.

1175. Socialinės politikos pagrindai.— Ten pat, Nr 4/5, p. 121—126; Nr 6/7, p. 160—166; Nr 8/9, p. 214—218; 1921, Nr 1, p. 25—33; Nr 2, p. 81—86.— Parašas: Adomas Dainora.
Основы социальной политики.

1176. Stambusis ir smulkusis žemės ūkis nuosavybės ir bendrojo valdymo santykiais.— K., **1920.**— 33 p.+Priedas (19 p.) — Priedo antr.: Žemės reformos komisijos statistikos žinios, 1919 m.— Tas pat. Lenkiškai: Rymka A. Większe i drobne gospodarstwa rolne w warunkach zasady własności i władania wspólnego.— Wilno, 1921.— 52 s.
Крупное и мелкое сельское хозяйство в отношении собственности и совместного управления.

1177. St[eigiamasis] Seimas ir žemės reforma.— Varpas, **1920,** Nr 4/5, p. 105—109.
Учредительный сейм и реформа земли.

1178. Žemės reforma Lietuvoje ir stambiojo (dvarų) ž. ūkio našumas bei pelningumas.— Ten pat, Nr 1, p. 14—18.
Земельная реформа в Литве и производительность и доходность крупного сельского хозяйства.

Ustrój gospodarczy w Litwie. Wilno. **1920.**— Žr. 1171.

1179. Brangymetis ir valiutos reforma.— Varpas, **1921,** Nr 4, p. 145—165.
Дороговизна и реформа валюты.

1180. Lietuvos ekonominė padėtis ir jos ateitis: Pagrindinės mintys, su naujaisiais papildymais, praneš. Lietuvos Valstiečių s-gos ir Socialistų liaudininkų demokratų partijos kuopų atstovų suvažiavime, 1921 m. spalio 8 d.— Ten pat, p. 180—191.
Экономическое положение Литвы и ее будущее.

1181. Mūsų biudžetas ir finansai 1919 ir 1920 m.— Ten pat, Nr 3, p. 107—113.
Наш бюджет и финансы в 1919 и 1920 гг.

1182. Pasaulinė ūkio ir finansų padėtis dabar ir prieš karą.— Ten pat, p. 113—121.
Положение мирового хозяйства и финансов теперь и перед войной.

Socialinės politikos pagrindai. 1921.— Žr. 1175.

Większe i drobne gospodarstwa rolne w warunkach zasady własności i władania wspólnego. Wilno, **1921.**— Žr. 1176.

1183. Gamyba ir pelnas įvairaus didumo žemės ūkyje.— K., **1922.**— 72 p.
Производство и прибыль в сельском хозяйстве различной величины.
Lietuvos ūkis. K., **1922.**— Žr. 1171.

1184. Žemės ūkis.— Kn.: Visa Lietuva: Inform. kn., 1922 m. K., **1922,** p. 210—216.— Lygiagr. angliškai: Agriculture, p. 216—221.
Сельское хозяйство.

1185. Lietuvos karo nuostoliai.— Mūsų žinynas, **1923,** t. 5, Nr 14, p. 305—319.
Военные убытки Литвы.

1186. Lietuvos žemės ūkis ir jo vystymosi kryptys = Die litauische Landwirtschaft und ihre Entwicklungsrichtungen. — Kn.: Visa Lietuva: Inform. kn., 1923 m. K., **1923,** p. 215—224.
Литовское сельское хозяйство и направления его развития.

1187. Kai kurios mintys Lietuvos visuomenės ūkio istorijai tirti.— Liet. ūkis, **1924,** Nr 16, p. 2—5.
Некоторые мысли по поводу исследования истории хозяйства Литвы.

1188. Lietuvos ūkio santykiai su latviais ir estais.— Ten pat, Nr 17, p. 1—7.
Отношения хозяйства Литвы с Латвией и Эстонией.

1189. Lietuvos visuomenės ūkio bruožai ligi Liublino unijos metų.— LU Teisių fak. Darbai, **1924,** kn. 1, p. 49—110.+ Priedai (p. 111—182).— Tas pat.— Atsp.— K., 1925.— 132 p.
Черты общественного хозяйства Литвы до Люблинской унии.

1190. Lietuvos prekybos santykiai ligi unijos su lenkais.— LU Teisių fak. Darbai, **1925,** t. 2, kn. 3, p. 23—64.+ Priedai (p. 65—84).
Торговые отношения Литвы до унии с Польшей.

1191. Dėl Lietuvos finansinės ir ekonominės būklės.— Liet. ūkis, **1926,** t. 4, Nr 1, p. 3—8.
По поводу финансового и экономического положения Литвы.

1192. Lietuvos finansai ir mokesčių mokėtojai.— Ten pat, Nr 2, p. 39—42.
Финансы Литвы и налогоплательщики.

1193. Tautos pelnas ir metodai jam surasti.— Ten pat, Nr 3, p. 70—74; Nr 4, p. 105—110; Nr 5, p. 141—146.
Прибыль народа и методы ее получения.

1194. Žemės ūkio krizė pasaulyje.— ŽŪ, **1926,** Nr 1, p. 13—27.
Сельскохозяйственный кризис в мире.

1195. Atmainos pasaulinio ūkio struktūroje ir Europos ūkio likimas.— Liet. ūkis, **1927,** t. 5, Nr 2, p. 41—43.
Перемены в структуре мирового хозяйства и будущее европейского хозяйства.

1196. Emigracija ir jos reikšmė tautos ūkio gyvenime.— Ten pat, Nr 7, p. 204—208.
Эмиграция и ее значение для народного хозяйства.

1197. Lietuvos ūkio reikalų kreditavimas.— Ten pat, Nr 10, p. 293—296.
Кредитование хозяйства Литвы.

1198. Mūsų bankai ir kreditas revizijos davinių šviesoje.— Ten pat, Nr 4, p. 113—117.
Наши банки и кредит в свете данных ревизии.

1199. Žemės ūkio kreditas ir smulkiojo kredito įstaigos.— Ten pat, Nr 11, p. 325—328.
Сельскохозяйственный кредит и учреждения мелкого кредита.

1200. Kredito reikalas Lietuvoje pirmąjį dešimtmetį.— Ten pat, **1928,** t. 6, p. 405—410.
Вопрос кредита в первом десятилетии Литвы.

1201. Lietuvos Banko pirmojo penkmečio darbas.— Ten pat, Nr 5, p. 146—152.
Работа Банка Литвы в первые пять лет.

1202. Lietuvos bankai ir kreditas.— Liet. ūkis ir rinka, **1930,** Nr 2, p. 7—14.— Lygiagr. vokiškai: Banken und Kreditverhältnisse in Litauen.
Литовские банки и кредит.

1203. Lito emisijos perspektyvos.— TŪ, **1930,** Nr 2, p. 70—72; Nr 5, p. 141—146.
Перспективы эмиссии лита (денежной единицы в буржуазной Литве).

1204. Moderninės socializmo srovės: Paskaitos santrauka.— K., **1930.**— 16 p.
Современные течения социализма.

1205. Pinigai ir kreditas, 1918—1928 m.— Kn.: Pirmasis nepriklausomos Lietuvos dešimtmetis, 1918—1928. K., **1930,** p. 258—263.
Деньги и кредит в 1918—1928 гг.

1206. Pasaulinis ūkis ir jo raidos kryptis. Pranešk. skaitytas Lietuvos Ekon. konf.— Varpas, **1931,** Nr 3, p. 228—239; TŪ, 1931, Nr 10, p. 269—273.
Мировое хозяйство и направление его развития.

1207. Lietuvių tautos atgimimo socialiniai pagrindai ir „Aušros"—„Varpo" gadynės (1883—93) socialekonominiai raštai.— VDU Teisių fak. Darbai, **1932,** t. 6, kn. 3, p. 207—337.— Tas pat.— Atsp.— K., 1931 (Viršk. 1932).— 139 p.
Социальные основы возрождения литовского народа и социал-экономические труды времен журналов „Aušra"—„Varpas" (1883—93 гг.).

1208. Užsienio prekybos balansai ir jų statistika.— TŪ, **1933,** Nr 1, p. 4—10.
Балансы зарубежной торговли и их статистика.

1209. Lietuvos gyventojų augimas ekonomikos perspektyvose.— Ekon., **1935,** Nr 1, p. 20—40.— Tas pat.— Atsp.— K., 1935.— 24 p.
Рост населения Литвы в перспективах экономики.

1210. Naujos gairės ekonomikos teorijai ir ūkio politikai? — Ekon., **1935,** Nr 3, p. 213—221.
Новые ли это вехи экономической теории и хозяйственной политики?

1211. Apie pinigų devalvaciją ir nuvertinimus.— Ten pat, **1936,** Nr 4, p. 293—325.
О девальвации и обесценивании денег.

1212. Dėl pinigo politikos bruožų.— Ten pat, Nr 2, p. 153—160.
По поводу денежной политики.

1213. Diriguojamo ūkio problemos.— Ten pat, **1937,** Nr 3, p. 287—297.
Проблемы управляемого хозяйства.

1214. Varpininkų ideologija ir ekonominių Lietuvos reikalų tvarkymas.— Kn.: Varpininkų kelias. K., **1939,** p. 47—71.
Идеология представителей журнала „Varpas" и ведение экономических дел Литвы.

1215. Ekonominės politikos kursas: D. 1—2 / Rimka A., Cesevičius D.— K., b. m.— D. 1.— Prof. A. Rimkos skaitytas kursas, lap. 1—27.
Курс экономической политики.

S

Leonas SATUNOVSKIS

1900.XII.5—1979.XI.22

1928 m. baigė Charkovo liaudies ūkio institutą, statistikos specialybę. 1955 m. Maskvoje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Pramoninės gamybos ekonominės analizės indeksinis metodas (taikant pramonės įmonei)“, 1965 m. Maskvoje — daktarinę disertaciją tema „Darbo našumo pramonėje matavimo teoriniai pagrindai“. 1949—1957 m. dėstė politinę ekonomiją Vilniaus universitete. 1960—1979 m. dirbo LTSR MA Ekonomikos institute.

Леон САТУНОВСКИЙ

В 1928 г. окончил Харьковский институт народного хозяйства по специальности статистики. В 1955 г. в Москве защитил кандидатскую диссертацию на тему «Индексный метод экономического анализа промышленного производства (применительно к промышленному предприятию)», в 1965 г.— в Москве докторскую диссертацию на тему «Теоретические основы измерения производительности труда в промышленности». В 1949—1957 гг. преподавал политическую экономию в Вильнюсском университете. В 1960—1979 гг. работал в Институте экономики АН ЛитССР.

1216. Darbo našumas ir būdai jam pakelti įmonėje.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, **1955.**— 91 p.
Производительность труда и пути ее повышения на предприятии.

1217. Darbo našumo kėlimas pramonėje — kelias į gausumą / L. Satunovskis, S. Žunda.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, **1961.**— 23 p.
Повышение производительности труда в промышленности — путь к изобилию.

1218. Вопросы измерения и анализа производительности труда на промышленном предприятии.— М.: Госстатиздат, **1961.**— 228 с.

1219. О соизмерителе продукции в показателях производительности труда.— Вестн. статистики, **1962**, № 7, с. 55—62.

1220. Теоретические и практические вопросы измерения производительности труда.— MAD Ser. A, **1962**, t. 2, p. 3—21.

1221. Matematinių metodų naudojimas liaudies ūkio planavime.— LŪ, **1967**, Nr 4/5, p. 137—140.
Применение экономико-математических методов в планировании народного хозяйства.

1222. Место и экономические связи Советской Литвы в системе народного хозяйства СССР / Л. Сатуновский, А. Яблонскис.— В кн.: Литва за полвека новой эпохи. В., **1967**, гл. 3, разд. 5, с. 313—338.

1223. Производство и распределение продукции в Литовской ССР.— В кн.: Межотраслевые исследования в экономических районах: Опыт работы по Прибалт. экон. району. М., **1967**, с. 243—278.

1224. Методология измерения динамики производительности труда в промышленности: (С учетом экономии живого и прошлого труда).— В.: Минтис, **1968.**— 246 с.
Рец.: Бакланов Г., Квитко А.— Вестн. статистики, 1969, № 2, с. 70—72.
Проскуряков В. Актуальные проблемы роста производительности труда в промышленности.— Экон. науки, 1970, № 11, с. 117—118.

1225. Ekonominiai matematiniai modeliai — planavimo tobulinimo priemonė.— LŪ, **1971**, Nr 4, p. 114—115.
Экономико-математические модели — средство совершенствования планирования.

1226. Балансовые динамические модели планирования производства и распределения продукции в республике: (На примере ЛитССР).— В кн.: Динамические модели территориального планирования. М., **1972**, с. 9—42.

1227. О показателе эффективности производства.— Вестн. статистики, **1972**, № 2, с. 15—20.

1228. Prognozavimas — planavimo išeities taškas.— LŪ, **1973**, Nr 2, p. 39—40.
Прогнозирование — исходный момент планирования.

1229. Долгосрочное прогнозирование развития экономики союзной республики и задачи его совершенствования.— MAD Ser. A, **1974**, t. 3, p. 13—26.

1230. О прогнозировании развития народного хозяйства союзных республик.— Экономика и матем. методы, **1974**, т. 10, вып. 4, с. 706—716.

1231. Возможности использования производственной функции в экономических расчетах.— MAD Ser. A, **1976**, t. 4, p. 3—14.

1232. Показатели интенсификации производства.— Вестн. статистики, **1977**, № 7, с. 13—21.

1233. О показателях эффективности производства и производительности труда.— MAD Ser. A, **1978**, t. 1, p. 13—24.

1234. Об измерении производительности труда с учетом полных затрат труда.— Ten pat, **1979**, t. 2, p. 3—15.

1235. Показатели эффективности общественного производства.— М.: Статистика, **1980.**— 176 с.

1235a. Элиминирование влияния разнорентабельности на показатель чистой продукции.— MAD Ser. A., **1981**, t. 1, p. 3—16.

Algirdas SAUSANAVIČIUS

1931.I.1

1953 m. baigė Vilniaus pedagoginį institutą, lietuvių kalbos ir literatūros specialybę. 1966 m. Leningrade apgynė kandidatinę disertaciją tema „Valstybinis monopolistinis kapitalizmas VFR žemės ūkyje". Docento vardas suteiktas 1968 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1954 m. Dirba LTSR Dailės institute, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Альгирдас САУСАНАВИЧЮС

В 1953 г. окончил Вильнюсский педагогический институт по специальности литовского языка и литературы. В 1966 г. в Ленинграде защитил кандидатскую диссертацию на тему «Государственно-монополистический капитализм в сельском хозяйстве ФРГ». Звание доцента присвоено в 1968 г. Политическую экономию преподает с 1954 г. Работает в Художественном институте ЛитССР, читает курс политической экономии капитализма.

1236. Europos Ekonominė Bendrija.— LŪ, **1963,** Nr 8, p. 247—248.
Европейское Экономическое Сообщество.

1237. Крестьянство Западной Германии под гнетом монополистического капитала.— Вестн. Ленингр. ун-та, **1964,** № 23. Сер. экономики, философии и права, вып. 4, с. 15—26.

1238. „Bendrosios rinkos" šalių agrarinė politika.— LŪ, **1965,** Nr 3, p. 88—89.
Аграрная политика в странах «Общего рынка».

1239. Влияние «Общего рынка» на положение западногерманского крестьянства.— В кн.: Научная сессия экономического факультета: Расширенные тез. докл. / Ленингр. ун-т им. А. А. Жданова. Л., **1965,** с. 82—85.

1240. Финансовый капитал, концентрация и централизация производства в сельском хозяйстве ФРГ.— В кн.: Ленинская теория империализма и современный капитализм: Материалы науч. конф. кафедры экономики соврем. капитализма (февр. 1967 г.). Л., **1967,** с. 80—83.

1241. Борьба трудящегося крестьянства ФРГ за улучшение своих жизненных условий.— Уч. зап. кафедр обществ. наук вузов Ленинграда. Полит. экономия, **1968,** вып. 9. Проблемы современного капитализма и развивающихся стран, с. 98—112.

1242. Концерн духовного яда / А. Демин, А. Саусанавичюс.— Ком., **1968,** № 7, с. 63—67.— То же. На литов. яз.— Kom., 1968, Nr 7, p. 67—71.

1243. Социальная политика на службе государственно-монополистического регулирования сельского хозяйства ФРГ.— В кн.: В. И. Ленин и проблемы современного капитализма: Тез. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, дек. 1969 г. Л., **1969,** с. 85—87.

1244. Užsienio kapitalas Vokietijos Federatyvinėje Respublikoje / A. Diominas, A. Sausanavičius.— LŪ, **1970,** Nr 3, p. 95.
Иностранный капитал в Федеративной Республике Германии.

1245. Государственно-монополистический капитализм ФРГ: (Материал в помощь лектору) / А. А. Демин, А. И. Саусанавичюс.— В., **1970.**— 19 с.

1246. Концерн Квандта / А. Демин, А. Саусанавичюс.— AMMD Ekon., **1970,** t. 10, sąs. 1, p. 73—87.

1247. Концерн Маннесмана / А. А. Демин, А. И. Саусанавичюс.— Уч. зап. каф. полит. экономии высш. парт. школ, **1970,** вып. 9, с. 163—183.

1248. VFR patentų ir licencijų balansas / A. Diominas, A. Sausanavičius.— LŪ, **1971,** Nr 4, p. 128.
Патентно-лицензионный баланс ФРГ.

1249. Государственно-монополистический капитализм в сельском хозяйстве ФРГ.— В кн.: Государственно-монополистический капитализм ФРГ. Л., **1971,** с. 114—139.

1250. Золотой дождь — для монополий, повышение цен — для рабочих.— СВ, **1971,** № 6, с. 24—27.— То же. На литов. яз.— LĮ, 1971, Nr 6, p. 24—27.

1251. США — в тисках кризиса.— Там же, № 19, с. 30—32.— То же. На литов. яз.— LĮ, 1971, Nr 19, p. 30—32.

1252. Rimta šiuolaikinio kapitalizmo ekonomikos studija.— LŪ, **1972,** Nr 7, p. 215—216.— Кп.: rec.: Budrys D., Buračas A. Šiuolaikinis kapitalizmas ir buržuazinės jo teorijos.— V.: Mintis, 1972.— 250 p.
Серьезное изучение экономики современного капитализма. (Рец. на кн.)

1253. Некоторые особенности осуществления научно-технической революции в условиях государсгвенно-монополистического капитализма / Саусанавичюс А. И., Бурачас А. И., Демин А. А.— В кн.: XXIV съезд КПСС об особенностях современного капитализма и углублении его общего кризиса: Материалы докл. на респ. науч.-метод. конф., 23—24 ноября 1972 г. Таллин, **1972,** с. 34—40.

1254. Неоколониализм ФРГ: изменение тактики.— В кн.: Империализм и развивающиеся страны: Формы и методы противодействия неоколониалистским влияниям. Материалы конф., 16—20 окт. 1972 г. Л., **1972,** с. 53—54.

1255. Освещение некоторых новых явлений в развитии капиталистического сельского хозяйства в аграрных темах курса политической экономии.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972,** с. 50—52.

1256. Экономика капитализма: трудности сохраняются.— СВ, **1972,** № 7, с. 29—32.— То же. На литов. яз.— LĮ, 1972, Nr 7, p. 29—32.

1257. „Bendroji rinka" ir Anglijos žemės ūkio problemos.— LŪ, **1973,** Nr 4, p. 126.
«Общий рынок» и проблемы сельского хозяйства Англии.

1258. Научно-технический прогресс и положение крестьянства в капиталистических странах.— СВ, **1973,** № 5, с. 24—28.— То же. На литов. яз.— LĮ, 1973, Nr 5, p. 24—28.

1259 Новый метод эксплуатации крестьянства.— Там же, № 21, с. 28—32.— То же. На литов. яз.— LĮ, 1973, Nr 21, p. 28—32.

1260. СДПГ: испытание властью / А. Демин, С. Лавров, А. Саусанавичюс.— Ком., **1973,** № 4, с. 80—84.— То же. На литов. яз.— Kom., 1973, Nr 4, p. 74—77.

1261. Крах буржуазной теории «семейного хозяйства».— СВ, **1974,** № 15 [авг.], с. 27—32.— То же. На литов. яз.— LĮ, 1974, Nr 15 [rugp.], p. 27—32.

1262. Koncentracija kapitalistiniame žemės ūkyje.— LŪ, **1975,** Nr 9, p. 286—287.
Концентрация в капиталистическом сельском хозяйстве.

1263. За счет разорения крестьян.— СВ, **1975,** № 18, с. 16—17.— То же. На литов. яз.— LĮ, 1975, Nr 18, p. 16—17.

1264. Политическая экономия капитализма: Законы, категории, термины (разд. «Империализм»). Метод. разработ. для слушателей ВПШ / А. А. Демин, А. И. Саусанавичюс.— В., **1976.**— 210 с.

1265. ФРГ: некоторые особенности научно-технической революции / А. Демин, А. Саусанавичюс, А. Бурачас.— Уч. зап. / Тарт. ун-т, **1976,** вып. 386. Тр. по полит. экономии, т. 4. Экономические проблемы капитализма в современных условиях, с. 15—26.

1266. Mokslo bei technikos pažanga ir kai kurie kapitalistinio žemės ūkio vystymosi klausimai.— AMMD Ekon., **1977,** t. 14, sąs. 1, p. 49—75.

Научно-технический прогресс и некоторые вопросы развития капиталистического сельского хозяйства.

1267. Углубление общего кризиса капитализма и обострение противоречий в капиталистическом сельском хозяйстве.— В кн.: Великий Октябрь и современность: Тез. докл. науч.-теорет. конф., посвящ. 60-й годовщине Великой Октябрьской соц. революции (сент. 1977 г.). В., **1977**, с. 101—106.

1268. Государственно-монополистический капитализм: Метод. указания, важнейшие категории и термины. Метод. пособие для студентов / А. А. Демин, А. И. Саусанавичюс.— В., **1978.**— 66 с.

1269. К вопросу социально-экономических условий жизни крестьянства в капиталистических странах.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 377—379.

1270. Концепция «качества жизни» и идеологическая борьба: (Материал для лектора) / А. А. Демин, С. Б. Лавров, А. И. Саусанавичус.— В., **1978.**— 22 с.

1271. Агропромышленный комплекс / А. И. Саусанавичюс, В. Н. Чистякова.— В кн.: Государственно-монополистические комплексы: (Теорет. и методол. проблемы). Л., **1979**, гл. 4, с. 134—157.

1272. Противоречия обострились.— СВ, **1979**, № 6, с. 21—22.— То же. На литов. яз.— LĮ, 1979, Nr 6, p. 21—22.

1273. В. И. Ленин и процесс концентрации производства и капитала в капиталистическом сельском хозяйстве в современных условиях.— В кн.: Использование наследия В. И. Ленина в исследовании закономерностей развитого социализма и современного капитализма: Тез. докл. XIV [меж]респ. науч.-метод. конф. преп. полит. экономии вузов Прибалт. республик, 15—16 мая 1980. Рига, **1980**, с. 195—197.

Anatolijus SELVANAS

1922.III.20

1951 m. baigė Vilniaus universitetą, Teisės fakultetą. 1962 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Lietuvos Komunistų partijos agrarinė programa ir politika 1918—1919 metų proletarinėje revoliucijoje". Docento vardas suteiktas 1966 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1951 m. Dirba Vilniaus pedagoginiame institute, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Анатолиюс СЕЛЬВАНАС

В 1951 г. окончил юридический факультет Вильнюсского университета. В 1962 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Аграрная программа и политика Коммунистической партии Литвы в период пролетарской революции 1918—1919 гг.». Звание доцента присвоено в 1966 г. Политическую экономию преподает с 1951 г. Работает в Вильнюсском педагогическом институте, читает курс политической экономии капитализма.

1274. XXI съезд КПСС о закономерностях перехода от социализма к коммунизму.— Ком., **1959**, № 11, с. 35—42.— То же. На литов. яз.— Kom., 1959, Nr 11, p. 33—40.

1275. Kapitalizmo vystymasis Lietuvos žemės ūkyje: (XIX a. pabaiga—XX a. pradžia).— LŪ, **1961,** Nr 8, p. 246—249.

Развитие капитализма в сельском хозяйстве Литвы (конец XIX — начало XX вв.).

1276. Lietuvos Komunistų partijos agrarinė politika 1918—1919 metais.— Ten pat, Nr 12, p. 374—377.
Аграрная политика Коммунистической партии Литвы в 1918—1919 гг.

1277. Žemės klausimas Lietuvos Komunistų partijos trečiajame suvažiavime.— Soc. ŽŪ, **1961,** Nr 10, p. 5—9.
Земельный вопрос на третьем съезде Коммунистической партии Литвы.

1278. Iš Lietuvos Komunistų partijos agrarinės programos parengimo istorijos.— AMMD Ekon., **1964,** t. 4, sąs. 2, p. 23—37.
Из истории разработки аграрной программы Коммунистической партии Литвы.

1279. Agrarinė politika Lietuvoje 1918—1919 metais.— ŽŪ, **1967,** Nr 2, p. 33—34.
Аграрная политика в Литве в 1918—1919 гг.

1280. Agrarinis klausimas ir jo sprendimas Lietuvoje: (Pirmoji proletarinė revoliucija).— Kn.: Visuom. m. ir istorijos katedrų moksl.-metod. konf., skirtos Didžiosios Spalio soc. revoliucijos 50-mečiui, medž. / VPI. V., **1967,** p. 15—17.
Аграрный вопрос и его решение в Литве. Первая пролетарская революция.

1281. Kai kurie socializmo politinės ekonomijos klausimai.— Taryb. m-kla, **1971,** Nr 11, p. 32—35; Nr 12, p. 33—35; 1972, Nr 1, p. 32—34.
Некоторые вопросы политической экономии социализма.

1282. Ленинская теория империализма и современность.— Ком., **1971,** № 7, с. 28—32.— То же. На литов. яз.— Kom., 1971, Nr 7, p. 27—31.

Vincas SIMONAVIČIUS

1907.II.3

1948 m. baigė Maskvos aukštąją partinę mokyklą prie VKP(b) CK ir 1953 m.— Vilniaus universitetą, politinės ekonomijos specialybę (eksternu). 1958 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „1929—1933 metų ekonominė perprodukcijos krizė Lietuvos liaudies ūkyje". Politinę ekonomiją dėstė 1948—1969 m. Vilniaus universitete.

Винцас СИМОНАВИЧЮС

В 1948 г. окончил Высшую партийную школу при ЦК ВКП(б), в 1953 г.— Вильнюсский университет по специальности политической экономии (экстерном). В 1958 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Экономический кризис перепроизводства 1929—1933 годов в народном хозяйстве Литвы». Политическую экономию преподавал в 1948—1969 гг. в Вильнюсском университете.

1283. Demaskuojanti knyga.— Pergalė, **1950,** Nr 9, p. 120—123.— Rec. kn.: Balevičius Z. Darbininkų išnaudojimas buržuazinėje Lietuvoje.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, 1950.— 120 p.
Разоблачающая книга. (Рец. на кн.)

1284. Новое идейное оружие в борьбе за коммунизм: И. В. Сталин об уничтожении противоположности между городом и деревней и о ликвидации существенных различий между ними.— Колхозник Литвы, **1953,** № 6, с. 30—32.— То же. На литов. яз.— Lietuvos kolūkietis, 1953, Nr 6, p. 30—32.

1285. 1940 m. socialistinės revoliucijos Lietuvoje socialinių-ekonominių prielaidų klausimu.— VUMD **1958,** t. 22. Ekon. Teisė, t. 4, p. 5—33.
К вопросу о социально-экономических предпосылках социалистической революции 1940 года в Литве.

1286. Экономический кризис перепроизводства 1929—1933 годов в промышленности Литвы.— VUMD, **1958,** t. 15. Ekon. m. ser., t. 3, p. 113—147.

1287. „Dievo tarnų" pajamos buržuazinėje Lietuvoje.— Taryb. m-kla, **1965,** Nr 5, p. 42—44.
Доходы «божьих слуг» в буржуазной Литве.

1288. Миф и действительность.— Ком., **1965,** № 6, с. 71—75.— То же. На литов. яз.— Kom., 1965, Nr 6, p. 71—75.

Vytautas SKOMINAS

1941.I.2

1963 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1971 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Visuomeninio darbo našumo didėjimo ir matavimo klausimai socializmo sąlygomis". Docento vardas suteiktas 1976 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1963 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universitete, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Витаутас СКОМИНАС

В 1963 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1971 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Вопросы повышения и измерения общественной производительности труда в условиях социализма». Звание доцента присвоено в 1976 г. Политическую экономию преподает с 1963 г. Работает в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса, читает курс политической экономии социализма.

1289. Politinė ekonomija: Vadovėlis.— V.: Mintis, **1969.**— Sk. 24. Ūkiskaita. Fondų apytaka ir apyvarta, p. 361—376. Sk. 27. Prekių cirkuliacija, finansų ir kredito sistema socialistinėje visuomenėje / V. Skominas, E. Sokolovas, p. 402—416.
Политическая экономия. Учебник.

1290. Prekės visuomeninė vartojamoji vertė. — LŪ, **1969,** Nr 12, p. 374—375.
Общественная потребительная стоимость товара.

1291. Mokslinė-techninė pažanga — svarbiausias visuomeninio darbo našumo augimo veiksnys: (Medž. lektoriui).— V., **1970.**— 23 p.
Научно-технический прогресс — важнейший фактор роста общественной производительности труда.

1292. О производительности труда и производительной силе труда.— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970,** с. 54—56.

1293. Galutinis visuomeninis produktas kaip ekonominė kategorija.— LŪ, **1971,** Nr 7, p. 213—214.
Конечный общественный продукт как экономическая категория.

1294. Visuomeninio darbo našumo ir realiojo darbo užmokesčio didėjimo tempų santykio klausimu.— Kn.: Darbo jėgos reprodukcijos klausimai: XXI resp. moksl.-techn. konf. polit. ekonomijos sekcijos praneš. medž. K., **1971,** p. 20—23.
К вопросу о соотношении между темпами роста общественной производительности труда и реальной заработной платы.

1295. Динамика материалоемкости национального дохода и ее влияние на рост реальных доходов трудящихся.— В кн.: Проблемы развития народного хозяйства в девятой пятилетке. Вопросы улучшения преподавания политэкономии: Тез. науч.-метод. конф. [г. Стучка (ЛатвССР) 17—20 июня 1971 г.]. Рига, **1971,** с. 108—110.

1296. К вопросу измерения уровня и динамики общественной производительности труда.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972,** с. 77—79.

1297. Visuminio visuomeninio produkto vertinės sudėties kitimo klausimu.— AMMD Ekon., **1973,** t. 12, sąs. 1, p. 19—30.
К вопросу об изменении стоимостной структуры совокупного общественного продукта.

1298. О главном критерии эффективности социалистического производства.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973,** с. 7—8.

1299. Visuomeninio darbo našumo kilimo reikšmė ir pasireiškimo formos socializmo sąlygomis.— LŪ, **1974,** Nr 2, p. 49—50.
Сущность и формы проявления повышения производительности общественного труда при социализме.

1300. Dar kartą darbo našumo matavimo klausimu / V. Skominas, A. Sileika.— LŪ, **1975,** Nr 12, p. 372—374.
Еще раз по вопросу измерения производительности труда.

1301. К вопросу о понятии общественной производительности труда.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975,** с. 59—61.

1302. Факторы и тенденции изменения материалоемкости в народном хозяйстве Литовской ССР.— В кн.: X науч.-метод. семинар преп. полит. экономии высш. учеб. заведений республик Прибалтики: Тез. докл. Таллин, **1976,** с. 133—135.

1303. Originali monografija / V. Skominas, J. Čičinskas.— Naujos knygos, **1977,** Nr 9, p. 16—17.— Kn. rec.: Ladukas Č. Visuomeninės gamybos vystymosi metodologinės problemos.— V.: Mintis.— 1977.— 176 p.
Оригинальная монография. (Рец. на кн.)

1304. Тенденции и факторы изменения фондоемкости в народном хозяйстве Литовской ССР.— В кн.: Политэкономические проблемы повышения эффективности производства: Тез. докл. XI респ. науч.-метод. конф., Юрмала (ЛатвССР) 26—27 мая 1977 г. Рига, **1977,** с. 83—86.

1305. Visapusiškas gamybos intensyvinimas — pagrindinė brandaus socializmo ekonomikos plėtojimo kryptis.— LŪ, **1978,** Nr 4, p. 21—23.

Всесторонняя интенсификация производства — основное направление развития экономики зрелого социализма.

1306. О влиянии динамики фондоемкости на рост фонда потребления.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 193—195.

1307. Socialistinio kaupimo sąvokos klausimu.— Kn.: Aktualios socialinės ekonominės vartotojų kooperacijos problemos: Tarpžinyb. moksl. prakt. konf., skirta Tarybų valdžios įkūrimo Lietuvoje ir LKP 60-osioms metinėms. Programa ir praneš. medž. V., **1979**, p. 63—66.
К вопросу понятия социалистического накопления.

1308. Medžiagaimlumas ir jo dinamika Lietuvos TSR liaudies ūkyje 1961—1975 metais.— AMMD Ekon., **1980**, t. 18, p. 92—102.
Материалоемкость и ее динамика в народном хозяйстве Литовской ССР в 1961—1975 гг.

1309. О тенденциях изменения доли фонда возмещения в совокупном общественном продукте.— В кн.: Использование наследия В. И. Ленина в исследовании закономерностей развитого социализма и современного капитализма: Тез. докл. XIV [меж]респ. науч.-метод. конф. преп. полит. экономии вузов Прибалт. республик, 15—16 мая 1980. Рига, **1980**, с. 135—137.

1310. Эффективность производства: сущность, измерение и динамика.— Экон. науки, **1980**, № 6, с. 24—31.

1311. Процесс экономии труда и плановые показатели.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981**, с. 93—95.

1311a. Išsivysčiusio socializmo ekonominės raidos bruožai / V. Skominas, P. Gilys, J. Čičinskas.— V.: Mintis, **1982**.— Sk. 3, p. 110—209.
Черты экономического развития развитого социализма.

1311b. Об определении степени интенсивности социалистического воспроизводства.— В кн.: Связь экономической теории с хозяйственной практикой в свете решений XXVI съезда КПСС: Тез. докл. XVI межресп. науч.-метод. семинара политэкономов Прибалтики. Таллин, **1982**, с. 26—27.

Aniceta SLAVINSKIENĖ

1937.IX.8

1964 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1975 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Kolūkiečių realiųjų pajamų augimas socialistinėje visuomenėje (Lietuvos TSR pavyzdžiu)“. Docentės vardas suteiktas 1979 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1964 m. Dirba Kauno A. Sniečkaus politechnikos institute, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Аницета СЛАВИНСКЕНЕ

В 1964 г. окончила Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1975 г. в Вильнюсе защитила кандидатскую диссертацию на тему «Рост реальных доходов колхозников в социалистическом обществе (на примере ЛитССР)». Звание доцента присвоено в 1979 г.

Политическую экономию преподает с 1964 г. Работает в Каунасском политехническом институте им. А. Снечкуса, читает курс политической экономии социализма.

1312. Prekių cirkuliacija socialistinėje visuomenėje: (Mokymo priemonė).— K., **1970.**— 27 p.
Товарное обращение при социализме.

1313. Некоторые вопросы уровня минимальной оплаты труда колхозников.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973**, с. 94—95.

1314. Kolūkiečių darbo apmokėjimo augimas socialistinėje visuomenėje.— LŪ, **1974**, Nr 5, p. 151—152.
Рост оплаты труда колхозников в социалистическом обществе.

1315. Kolūkiečių darbo jėgos sąnaudų padengimo ypatumai.— Kn.: Darbo socialinės-ekonominės problemos: [Techn. m. išvystymo respublikoje, 1974 m. sausio 28 d.— vas. 2 d. konf. medž.]. K., **1974**, p. 65—67.
Особенности возмещения затрат рабочей силы колхозников.

1316. Kolūkiečių darbo apmokėjimo lygis ir jį veikiantys veiksniai.— AMMD, Ekon., **1975**, t. 13, sąs. 1, p. 27—38.
Уровень оплаты труда колхозников и определяющие его факторы.

1317. Kolūkių visuomeninių vartojimo fondų socialinė funkcija.— LŪ, **1975**, Nr 1, p. 20—21.
Социальная функция колхозных общественных фондов потребления.

1318. Оплата труда и использование рабочей силы в колхозно-кооперативном секторе.— В кн.: Воспроизводство и рациональное использование рабочей силы в народном хозяйстве республики: Тез. науч. конф. Таллин, **1975**, ч. 2, с. 28—29.

1319. Kolūkiečių darbo apmokėjimo kategorijos klausimu.— Kn.: Ekonominės teorijos ir dėstymo metodikos klausimai: [Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž., 1976 m. vas. 3—4 d.].— K., **1976**, p. 16—18.
К вопросу о категории оплаты труда колхозников.

1320. Visuomeninių vartojimo fondų vaidmuo tenkinant kaimo gyventojų poreikius.— Kn.: Politinės ekonomijos teorijos ir dėstymo metodikos klausimai: Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž., 1975 m. sausio 31 — vas. 8 d.] K., **1976**, p. 62—67.
Роль общественных фондов потребления при удовлетворении потребностей сельского населения.

1321. Основные тенденции развития совокупных доходов колхозников.— В кн.: Социально-экономические процессы в сельском хозяйстве Советской Литвы: Тез. докл. науч. конф. экономистов-аграрников республики, 20—21 янв. 1977 г. К., **1976**, с. 134—136.

1322. Darbo jėgos reprodukcijos ypatumai kolūkiuose.— Kn.: Socialinės ekonominės darbo jėgos reprodukcijos problemos TSKP XXV suvažiavimo nutarimų šviesoje: [1977 m. Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž.]. V., **1977**, p. 40—41.
Особенности воспроизводства рабочей силы в колхозах.

1323. Kolūkiečių materialinės gerovės augimas Lietuvoje Tarybų valdžios metais.— Kn.: Lietuva Didžiojo Spalio keliu: Resp. moksl. konf., skirtos Didžiosios Spalio soc. revoliucijos 60-mečiui, medž. (Kaunas, 1977 m, spalio 19 d.). V., **1977**, p. 207—209.
Рост материального благосостояния колхозников Литвы в годы Советской власти.

1324. Развитие социалистического образа жизни колхозного крестьянства.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 134—135.

1325. Asmeninio sodybinio ūkio vaidmuo kolūkiečių pajamose.— Kn.: Socialiniai ekonominiai pakitimai darbe Tarybų valdžios metais: [1978 m. Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž.]. V., **1979**, p. 45—47.
Роль личного подсобного хозяйства в доходах колхозников.

1326. Использование наглядных пособий в теме «Расширенное воспроизводство совокупного общественного продукта».— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979**, с. 210—212.

1327. Politinės ekonomijos struktūrinių-loginių schemų sudarymo principai.— Kn.: Aukštosios mokyklos pedagogika: Resp. moksl. konf. „Mokymo proceso optimizavimo bei technizavimo keliai ir problemos" medž. V., **1980**, p. 44—45.
Принципы создания структурно-логических схем политической экономии.

1328. Основные формы организации самостоятельной работы студентов по изучению первоисточников.— В кн.: Использование наследия В. И. Ленина в исследовании закономерностей развитого социализма и современного капитализма: Тез. докл. XIV [меж] респ. науч.-метод. конф. преп. полит. экономии вузов Прибалт. республик, 15—16 мая 1980. Рига, **1980**, с. 217—219.

1329. Особенности необходимого продукта в колхозах.— В кн.: Социально-экономические вопросы труда: Материалы подсекции «Экономика труда» респ. науч.-техн. конф. 1979 г. «Развитие техн. наук в республике и использование их результатов». В., **1980**, с. 33—34.

1329a. Vertingas leidinys ūkiskaitos klausimu.— LŪ, **1981**, Nr 12, p. 23—24.— Kn. rec.: Gronskas V. Ūkiskaitos mechanizmas: socialinis ekonominis aspektas.— V.: Mintis, 1981.— 183 p.
Ценное издание по вопросам хозрасчета. (Рец. на кн.)

1330. Основные факторы повышения оплаты труда колхозного крестьянства.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981**, с. 62—63.

Vitoldas STANEVIČIUS

1888.IX.16—1966.VII.14

Nuo 1906 m. studijavo gamtos mokslus ir filosofiją Krokuvos universitete. 1911 m. įgijo filosofijos daktaro laipsnį. Vėliau tęsė mokslą Miunchene, kur 1913 m. įgijo žemės ūkio inžinieriaus specialybę ir papildomai studijavo politinę ekonomiją. 1922—1923 m.— Vilniaus universiteto Politinės ekonomijos katedros asistentas, 1924—1926 m. docentas. Dėstė politinę ekonomiją ir agrarinę politiką. 1931—1939 m.— Vilniaus universiteto žemės ūkio ekonomikos profesorius. Nuo 1946 m.— Poznanės universiteto ir Aukštosios žemės ūkio mokyklos profesorius.

Витольд СТАНЕВИЧ

С 1906 г. изучал естественные науки и философию в Краковском университете. В 1911 г. получил степень доктора философии. Позднее продолжал учебу в Мюнхенском университете, где в 1913 г. приобрел специальность инженера сельского хозяйства и углублял знания по политической экономии. В 1922—1923 гг.— ассистент на кафедре политической экономии Вильнюсского университета, в 1924—1926 гг.— доцент. Преподавал политическую экономию и аграрную политику. В 1931—1939 гг.— профессор экономики сельского хозяйства. С 1946 г.— профессор Познаньского университета и Высшей сельскохозяйственной школы.

1331. Przedmiot, stanowisko w dziedzinie nauk społecznych oraz cele i środki polityki agrarnej.— Wilno, **1924.**— 29 s.
Предмет, позиция аграрной политики в области общественных наук, а также ее цели и средства.

1332. Rzut oka na rozwój dziejów agrarnych na ziemiach litewskich: Wykład inauguracyjny wygłoszony w d. 21 marca 1924 r.— Ateneum Wileńskie, **1924,** rocz. 2, s. 103—121.— Toż.— Odb.— Wilno, 1924.— 19 s.
Коротко о развитии аграрной истории на литовских землях.

1333. Znaczenie większej i mniejszej własności w międzynarodowych stosunkach handlowych: Referat wygłoszony na sekcji ekonomiki rolniczej XII. Międzynar. Kongresu Rolniczego w Warszawie.— Roczniki Nauk Rolniczych i Leśnych, **1926,** t. 15, z. 1, s. 88—101.— Toż.— Odb.— Poznań, 1926.— 15 s.— Toż. W jęz. franc.: Staniewicz W. Rôle des grandes et des petites exploitations agricoles au point de vue des relations commerciales internationales.— Revue Intern. de Renseignements agricoles. N. s., 1926, vol. 4, N 1, p. 21—32.— Toż. W jęz. franc.— Extrait.— Rome, 1926.— 12 p.
Значение большей и меньшей собственности в международных торговых отношениях.

1334. Przebudowa ustroju rolnego w Polsce: Przemówienie na Radzie Głównej naprawy ustroju rolnego w Warszawie, 31.I.1928 r.— Warszawa, **1928.**— 80 s.
Переустройство сельскохозяйственного строя в Польше.

1335. Uwagi o reformie stosunków rolnych w Polsce.— Warszawa: Przemysł i Handel, **1929.**— 19 s.
Заметки о реформе сельскохозяйственных отношений в Польше.

1336. Wyniki badań nad opłacalnością drobnych gospodarstw w 1930/31 i 1931/32 r. / W. Staniewicz, J. Curzytek.— Rolnictwo, **1932,** t. 1, z. 2, s. 18—34.— Toż.— Odb.— Warszawa, 1932.— 19 s.
Результаты исследований рентабельности мелких хозяйств в 1930/31 и 1931/32 гг.

1337 Rozwój rolnictwa jako podstawa rozwoju gospodarczego Wilna i Ziemi Wileńskiej.— In: Zjazd działaczy gospodarczych i społecznych, zwołany przez Radę Wojewódzką B.B.W.R., 8.IX.1933 r. Wilno, **1933,** s. 12—25.— Toż.— Odb.— Wilno: Znicz. 1933.— 14 s.
Развитие сельского хозяйства как основа хозяйственного развития Вильнюса и Вильнюсского края.

1338. Kolektywizacja rolnictwa Rosji Sowieckiej.— Rocz. Inst. Nauk.— Badawczego Europy Wschodniej, 1934, t. 2. Zagadnienia gospodarki Z.S.S.R., s. 117—169.— Toż.— Odb.— Wilno, 1934 (mylnie 1933).— 55 s.
Коллективизация сельского хозяйства в Советской России.

1339. Wilno jako rynek zbytu dla rolnictwa Ziem Północnej Polski.— Roczniki Nauk Rolniczych i Leśnych, **1934**, t. 33, s. 302—312.— Tож.— Odb.— Poznań, 1934.— 12 s.
Вильнюс как рынок сбыта для сельскохозяйственной продукции областей Северной Польши.

1340. Ekonomiczne możliwości rozwoju produkcji zwierzęcej.— In: Pamiętnik VI Ogólnopolskiego Zjazdu Fachowo—Rolniczego w d. 5 i 6 marca 1936 r. Warszawa, **1936**, s. 10—22.
Экономические возможности по развитию животноводческого производства.

1341. Zmiany w strukturze agrarnej Polski.— Ruch Praw., Ekon. i Socjol., 1936, rocz. 16, z. 3, s. 382—397.— Tож.— Odb.— Poznań, 1936.— 20 s.
Изменения в аграрной структуре Польши.

1342. Bezrobocie wsi i związana z tym niedokonsumcja ludności wiejskiej: (Referat wygłoszony na Walnym Zgromadzeniu Międzynar. Inst. Rolnictwa w Rzymie w d. 23.V.1938 r.).— Rolnictwo, **1938**, t. 1, z. 2, N 97, s. 5—17.— Tож.— Odb.— Warszawa, 1938.— 15 s.
Сельская безработица и связанное с ней недоедание сельского населения.

Jeronimas STROINOVSKIS

1752.IX.20—1815.VIII.5

Mokėsi pijorų mokykloje Volynėje. 1781 m. Krokuvos universitete gavo teologijos ir teisės daktaro laipsnį. 1783—1806 m.— Vilniaus universiteto profesorius (1799—1806 m.— rektorius). Pirmasis akademinės disciplinos kurse pradėjo dėstyti (1783 m.) klasikinės politinės ekonomijos pirmtakų-fiziokratų, kuriuos K. Marksas vadino tikrais buržuazinės politinės ekonomijos tėvais, ekonominę teoriją. Šis kursas atsispindėjo 1785 m. išleistoje knygoje „Prigimtinės, politinės teisės, politinės ekonomijos ir tautų teisės mokslas", kurioje jis aklai nekopijavo fiziokratų teorijos, o kūrybiškai ją taikė, atsižvelgdamas į vietines sąlygas. J. Stroinovskis aktyviai dalyvavo įkuriant Vilniaus universitete pirmąją aukštojo mokslo istorijoje savarankišką politinės ekonomijos katedrą (1803 m.).

Иероним СТРОЙНОВСКИЙ

Учился в школе пиаров на Волыни. В 1781 г. в Краковском университете получил звание доктора теологии и права. В 1783—1806 гг.— профессор Вильнюсского университета (в 1799—1806 гг.— ректор). В курсе академической дисциплины первый начал преподавать (в 1783 г.) экономическую теорию предшественников классической политической экономии — физиократов, которых К. Маркс называл настоящими отцами буржуазной политической экономии. Этот курс отражался в изданной в 1785 г. книге «Наука права природного, политического, политической экономии и права народов», где он не подражал слепо теории физиократов, а применял ее творчески, учитывая местные условия. И. Стройновский активно участвовал в создании в Вильнюсском университете первой в истории высшего образования самостоятельной кафедры политической экономии (в 1803 г.).

1343. Nauka prawa przyrodzonego, politycznego, ekonomiki politycznej i prawa narodów.— Wilno, **1785.**—[11], 352, [9] s.— Tож.— Ed. 2.— Wilno, **1791.**— [11], 348 [9] s.— Tож.— Ed. 3.— Wilno, **1805.**—[12], 326 [6] s.— Tож.— Ed. 4.— Warszawa, **1805.**— 248 [8] s.— Tож.— Ed. 4.— Warszawa, 1805.— 266

[8] s.— Toż.— Ed. 4.— Warszawa, 1805.— 304 [8] s.— Toż. W jęz. rosyjskim: Стройновский И. **Наука права природного, политического, государственного хозяйства и права народов** / Перевел В. Анастасевич ... Ч. 1—4.— Спб., **1808—1809.**— [4], VI, 49, 68, 66, 96, [5] с.

1344. Mowa ... przy rozpoczęciu dwuletniego kursu nauki prawa przyrodzonego w Wilnie d. 5. października 1789.— Warszawa, **1790.**— [20] s.
Речь... в день начала двухлетнего курса науки права природного в Вильнюсе 5 октября 1789 г.

Stanislovas SVENEVIČIUS

1899.X.26—?

1919—1924 m. studijavo Vilniaus universitete, Teisės fakultete. 1924—1939 m. dirbo Vilniaus universiteto Politinės ekonomijos katedroje. 1927 m. apgynė daktarinę disertaciją apie Z. Sorelio ekonominę teoriją. 1931 m. suteiktas docento, 1938 m.— ekstraordinarinio profesoriaus vardas.

Станислав СВЯНЕВИЧ

В 1919—1924 гг. учился в Вильнюсском университете на юридическом факультете. В 1924—1939 гг. работал на кафедре политической экономии Вильнюсского университета. В 1927 г. защитил докторскую диссертацию на тему экономической теории Ж. Сореля. В 1931 г. ему присвоено звание доцента, в 1938 г.— экстраординарного профессора.

1345. Psychiczne podłoże produkcji w ujęciu Jerzego Sorela.— Czasopismo Praw. i Ekon., **1926,** rocz. 24, s. 149—232.— Toż.— Odb.— Kraków, 1926.— 89 s.
Психическая основа производства в понимании Ж. Сореля.

1346. Wpływ momentów irracjonalnych na kształtowanie się teorii wyzysku.— Rocz. Praw. Wileński, **1928,** r. 2, s. 141—157.
Влияние иррациональных моментов на формирование теории эксплуатации.

1347. Lenin jako ekonomista.— Wilno, **1930.**— 156 s.
Ленин как экономист.

1348. Ekonomia polityczna: Skrypt według wykładów na uniw. St. Batorego dla słuchaczy II roku prawa / Oprac. H. Szczybuk.— Wilno, **1933.**— 311 s.+ + Dodatek / Oprac. Cz. Gogolewski.— 1936 (32 s.)
Политическая экономия. Лекции.

1349. Rzut oka na zasadnicze problemy sowieckiej polityki gospodarczej.— Rocz. Inst. Nauk.-Badawczego Europy Wschodniej, **1934,** t. 2. Zagadnienia gospodarki Z. S. S. R., s. 1—47.— Toż.— Odb.— Wilno, 1934.— 49 s.
Коротко об основных проблемах советской экономической политики.

1350. Z zagadnień sowieckiego przemysłu ciężkiego.— Tamże, s. 252—289.— Toż.— Odb.— Wilno, **1934.**— 40 s.
О проблемах советской тяжелой промышленности.

1351. Ekonomia polityczna / Skrypt oprac. według wykładów S. Swianiewicza.— Wilno, **1937.**— 272 s.
Политическая экономия. Лекции.

1352. Polityka gospodarcza Niemiec hitlerowskich. — Warszawa: Polityka, **1938.**— 246 s.+ Dodatek (S. 247—276).— Art. dodatka: Gospodarcze znaczenie „Anschlussu".
Экономическая политика гитлеровской Германии.

Š

Petras ŠALČIUS

1893.I.25—1958.IV.22

1918 m. baigė Maskvos universitetą, Teisės fakultetą ir Aukštuosius kooperacijos kursus prie A. Šaniavskio Liaudies universiteto Maskvoje. 1922—1940 m. dėstė Kauno universitete, pradžioje docento, o nuo 1935 m.— ekstraordinarinio profesoriaus pareigose. 1939 m. suteiktas ekonomikos mokslų daktaro laipsnis. 1940—1950 m.— Vilniaus universiteto profesorius. Dėstė politinės ekonomijos, TSRS liaudies ūkio istorijos, žemės ūkio ekonomikos ir kitas disciplinas. 1946—1950 m. ir 1956 m. dirbo LTSR MA Ekonomikos institute.

Пятрас ШАЛЬЧЮС

В 1918 г. окончил юридический факультет Московского университета и Высшие курсы кооперации при Московском народном университете им. А. Л. Шанявского. В 1922—1940 гг. работал в Каунасском университете, вначале доцентом, с 1935 г.— экстраординарным профессором. В 1939 г. ему присвоена степень доктора экономических наук. В 1940—1950 гг.— профессор Вильнюсского университета. Преподавал политическую экономию, историю народного хозяйства СССР, экономику сельского хозяйства и другие дисциплины. В 1946—1950 гг. и в 1956 г. работал в Институте экономики АН ЛитССР.

1353. Кооперация в Литве.— В кн.: Сборник по вопросам экономики и кооперации: Семинар В. Ф. Тотомянца по полит. экономии и кооперации при Моск. ун-те и Коммерческом ин-те. [М., **1916** (1915?)], с. 225—241.

1354. Kooperacija.— Talka, **1919,** Nr 1, p. 3—6.
Кооперация.

1355. Sodžiaus kultūra.— Ten pat, Nr 2, p. 27—30.
Сельская культура.

1356. Vartotojų bendrovės ir privatinė prekyba.— K., **1919.**— 24 p.
Потребительские общества и частная торговля.

1357. Kaip paskirsčius grynąjį b-[endro]vių pelną.— Talka, **1920,** Nr 5, p. 116—117.— Parašas: P. Š.
Как распределить чистую прибыль обществ.

1358. Lietuvos kooperatyvų bankas.— Ten pat, p. 113—116.— Parašas: P. Š.
Банк кооперативов Литвы.

1358a. La kooperacia movado en Litovujo.— In: Litova almanako. K., **1923,** p. 254—263.
Кооперативное движение в Литве.

1359. Kooperatininkų mokslas arba kooperatizmas.— Talka, **1924,** Nr 7, p. 2—4; Nr 8, p. 2—4; Nr 9, p. 2—4.
Наука кооператоров.

1360. Kooperatyvai, valdžia ir kreditai.— Ten pat, Nr 34, p. 1—2.
Кооперативы, власть и кредиты.

1361. Naujas kooperacijos mokslas.— Ten pat, Nr 50, p. 3—6; Nr 51/52, p. 3—7.
Новая наука о кооперации.

1362. Partinė ar neutralinė kooperacija? — K., **1924.**— 29 p.
Партийная или нейтральная кооперация?

1363. XI-asis Tarptautinis kooperatyvų kongresas.— Talka, **1924,** Nr 37, p. 1—3; Nr 38, p. 1.
XI Международный конгресс кооперативов.

1364. Dėl kooperatyvų darbo derinimo.— Ten pat, **1925,** Nr 30, p. 1—2; Nr 32, p. 1—2; Nr 33, p. 1—2.
По поводу согласования работы кооперативов.

1365. Baltijos valstybių kooperatyvų santykiai.— Ten pat, **1926,** Nr 37/38, p. 1—2.
Взаимоотношения кооперативов Прибалтийских государств.

1366. Iš mūsų kaimynų kooperacijos judėjimo.— Ten pat, p. 5—8; Nr 39/40, p. 5—8.
Из кооперативного движения наших соседей.

1367. Naujas vartotojų b-[endro]vių skleidimosi kelias.— Ten pat, Nr 45/46, p. 1—2.— Parašas: P. Š.
Новый путь распространения потребительских обществ.

1368. Iš kooperacijos teorijos.— Ten pat, **1927,** Nr 23/24, p. 4—5; 1928, Nr 4, p. 2—4.
Из теории кооперации.

1369. Kas svarbiausia? — Ten pat, **1927,** Nr 20, p. 1—2.— Parašas: P. Š.
Что главное?

1370. Kooperacijos judėjimas Estijoje: 25 m. jubiliejų švenčiant.— Ten pat, Nr 12, p. 9—13.
Кооперативное движение в Эстонии. Празднование 25-го юбилея.

1371. Kooperacijos judėjimas Lietuvoje: (Santraukinė apžvalga).— ŽŪ, **1927,** Nr 4, p. 273—282.
Кооперативное движение в Литве.

1372. Sodžiaus kultūros klausimai.— Ten pat, Nr 6, p. 465—472.
Вопросы сельской культуры.

1373. Vartotojų bendrovių ir žemės ūkio kooperatyvų santykiai.— Talka, **1927,** Nr 8, p. 5—7.
Отношения потребительских обществ и сельскохозяйственных кооперативов.

1374. Visuomenės ūkio teorijos.— K., **1927.**— 173 p.
Теории общественного хозяйства.

1375. Žemės ūkio kredito klausimu.— ŽŪ, **1927,** Nr 2, p. 96—105.
К вопросу о сельскохозяйственном кредите.

Iš kooperacijos teorijos. 1928.— Žr. 1368.

1376. Iš vertės ir kainos teorijų: Visuomenės ūkio teorijos studija.— K., **1928.**— 56 p.—(LU Teisių fak. Darbai; T. 5 kn. 1).
Из теорий стоимости и цены. Изучение теории общественного хозяйства.

1377. Kooperacijos paskaitos.— K., **1928.**— 146 p.
Лекции по кооперации.

1378. Kooperatyvų nepasisekimo priežastis.— Talka, **1928,** Nr 9, p. 10—12.— Parašas: P. Š.
Причина неудачи кооперативов.

1380. Žemės ūkio kooperatyvų santykiai su vartotojų bendrovėmis.— ŽŪ, **1928,** Nr 5, p. 401—408.
Взаимоотношения между сельскохозяйственными кооперативами и потребительскими обществами.

1381. Kai kurie svarbūs vartotojų bendrovių reikalai.— Talka, **1929,** Nr 1, p. 4—5.
Некоторые важные дела потребительских обществ.

1382. Kooperatizmas: Teor. kooperacijos judėjimo tyrinėjimas.— K., **1929.** — 135 p. (LU Teisių fak. Darbai; T. 5 kn. 3).
Теоретическое исследование движения кооперации.

1383. Lietuvos Kooperacijos judėjimo apžvalga, 1919—1929: (IV Koop. Kongresui praneš. santr.).— Talka, **1929,** Nr 4, p. 2—7.
Обзор движения кооперации Литвы в 1919—1920 гг.

1384. Vokietijos žemės ūkio kooperatyvų judėjimas, 1924—1928.— ŽŪ, **1929,** Nr 12, p. 727—737.
Движение сельскохозяйственных кооперативов Германии в 1924—1928 гг.

1385. Ekonominės terminologijos reikalu.— TŪ, **1930,** Nr 1, p. 21—22.
По поводу экономической терминологии.

1386. XIII-as Tarptautinis kooperatyvų kongresas.— Talka, **1930,** Nr 7/8, p. 3—10.
XIII Международный конгресс кооперативов.

1387. XIII-asis Tarptautinis kooperatyvų kongresas Vienoje.— TŪ, **1930,** Nr 9, p. 258—260.
XIII Международный конгресс кооперативов в Вене.

1388. Ekonomika: Mokslas apie ūkiškąją žmonių gerovę.— K., 1931—1932.— D. 1. **1931.** 64 p.; D. 2. 1932. 63 p.
Экономика. Наука о хозяйственном благосостоянии населения.

1389. Kooperacija: Kooperacijos paskaitų kursas.— K., **1931.**— XII, 358 p.
Кооперация. Курс лекций.

1390. Kooperacijos judėjimo reikšmė.— Talka, **1931,** Nr 6/7, p. 3—6; 1932, Nr 10, p. 2—5.— Straipsnio Nr 10 pavad.: Ekonominiai ir socialiniai kooperacijos pagrindai.
Значение кооперативного движения.

1391. Kooperatyvų revizija bei viešoji kontrolė užsienyje.— Talka, **1931,** Nr 9, p. 2—19.
Ревизия и общественный контроль кооперативов за рубежом.

1392. Pasaulinė ūkio krizė.— TŪ, **1931,** Nr 2, p. 33—35.
Мировой хозяйственный кризис.

1393. Sindikatai vartotojų interesų atžvilgiu.— Ten pat, Nr 1, p. 1—4.
Синдикаты по отношению к интересам потребителей.

1394. „Aušros" ir „Sviesos" ekonomika.— VDU Teisių fak. Darbai, **1932,** t. 6, kn. 9, p. 417—449.— Tas pat.— Atsp.— K., 1932.— 35 p.
Вопросы экономики в журналах „Aušra" и „Sviesa".

1395. Autorevizija.— Talka, **1932,** Nr 12, p. 3—8.
Авторевизия.

Ekonomika. D. 2. K., 1932.— Žr. 1388.

Ekonominiai ir socialiniai kooperacijos pagrindai. 1932.— Žr. 1390.

1396. Koncentracija kooperacijos judėjime.— Talka, **1932,** Nr 6, p. 2—6.
Концентрация в движении кооперации.

1397. Konjunktūriniai judėjimai.— TŪ, **1932,** Nr 5, p. 136—138.
Конъюнктурные движения.

1398. Kooperacijos teorininkų tarpe: [Tarptaut. Koop. studijų in-to pirmajame suvažiavime skaitytų praneš. apžvalga, Paryžius, 1932 m. spalio 10—12 d.].— Talka, **1932,** Nr 10, p. 9—13; Nr 11, p. 5—14.
Среди теоретиков кооперации.

1399. Rinkų beieškant.— TŪ, **1932,** Nr 4, p. 105—106.
В поисках рынка.

1400. Dar dėl Lietūkio reformos.— Talka, **1933,** Nr 6, p. 97—99.
Еще раз о реформе Летукиса.

1401. Ekonomikos pagrindai.— K., **1933.**— VIII, 515 p.
Основы экономики.

1402. Iš kooperatinės literatūros istorijos lietuvių kalba.— Talka, **1933,** Nr 7, p. 109—110.
Из истории кооперативной литературы на литовском языке.

1403. Kooperatinės veiklos racionalizavimas. — Ten pat, Nr 12, p. 186—191.
Рационализация кооперативной деятельности.

1404. Lietuvos kooperatyvai krizės metais.— TŪ, **1933,** Nr 9, p. 241—244.
Литовские кооперативы во время кризиса.

1405. Mokykimės kooperacijos! — Talka, **1933,** Nr 3, p. 35—39; Nr 5, p. 72—75; Nr 6, p. 87—90.
Учиться кооперации!

1406. Naujas kooperatinės organizacijos būdas: [Lotaringijos koop. s-ga].— Ten pat, Nr 8, p. 124—127.
Новый способ кооперативной организации [в Лотарингии].

1407. Užsienio kooperacijos judėjimas.— Ten pat, Nr 8, p. 120—124; Nr 9, p. 146—149; Nr 10, p. 166—167; 1934, Nr 1, p. 19—21; Nr 4/5, p. 135—138.— Parašas: P. Š.
Кооперативное движение за рубежом.

1408. Vartotojų bendrovių operacijos su nenariais: (Iš praneš. Baltijos valstybių kooperatyvų konf.).— Talka, **1933,** Nr 10, p. 153—156.
Операции потребительских обществ с посторонними.

1409. Idėjos ir darbai.— Talka, **1934,** Nr 6, p. 172—176.
Идеи и труды.

1410. Iš kooperacijos istorijos Lietuvoje.— Ten pat, Nr 7, p. 210—213; Nr 8/9, p. 261—268.— Tas pat.— Atsp.— K., 1934.— 11 p.
Из истории кооперации в Литве.

1411. 14-as Tarptautinis kooperatyvų kongresas.— Ten pat, Nr 8/9, p. 224—228.
14-й Международный конгресс кооперативов.

1412. Kooperacijos judėjimo ateitis.— Ten pat, Nr 2, p. 36—43.
Будущее кооперативного движения.

1413. Naujausios kooperacijos judėjimo tendencijos užsienyje ir Lietuvoje: (Praneš. Ekonomistų s-gos sueigoje, 1934.XII.3).— Ten pat, Nr 12, p. 368—375.
Новейшие тенденции кооперативного движения за рубежом и в Литве.

1414. Ročdeliečių principai.— Ten pat, Nr 1, p. 2—6.
Рочдельские принципы.

1415. Tarptautinė kooperatyvų prekyba.— TŪ, **1934,** Nr 11, p. 295—296.
Международная кооперативная торговля.

1416. Tautos ūkis ir kooperacija.— K., **1934.**— 71 p.
Народное хозяйство и кооперация.

Užsienio kooperacijos judėjimas. 1934.— Žr. 1407.

1417. Ekonomika, ekonomistai ir ekonominės studijos.— Ekon., **1935,** Nr 4, p. 326—338.
Экономика, экономисты и экономические студии.

1418. Ekonominės doktrinos.— K., **1935.**— 808 p.— D. I. Istorija. VII, 158 p.; D. 2. Tekstai. [Užsienio ekonomistų veikalų ištraukų vertimai], p. 159—808.
Экономические доктрины.

1419. Iš kredito istorijos Lietuvoje.— Ekon., **1935,** Nr 1, p. 41—58.— Tas pat.— Atsp.— K., 1935.— 18 p.
Из истории кредита в Литве.

1420. Iš žemės ūkio draugijų istorijos Lietuvoje.— Ten pat, **1935,** Nr 2, p. 138—155.— Tas pat.— Atsp.— K., 1935.— 18 p.
Из истории сельскохозяйственных обществ в Литве.

1421. Lietuvos kooperacijos sąjūdis 1924—1934 m. ir jo dabarties problemos: (Santr. praneš., skaityto V-oj Pabaltijo koop. konf.).— Talka, **1935,** Nr 7/8, p. 253—270.
Движение кооперации в Литве в 1924—1934 гг. и его современные проблемы.

1422. Planingas ūkis ir kooperacija.— TŪ, **1935,** Nr 12, p. 333—335.
Плановое хозяйство и кооперация.

1423. Lithuania.— In: Year Book of Agricultural Cooperation, 1935. London, **1935,** p. 207—213.
Литва.

1424. Atliktini darbai.— Talka, **1936,** Nr 12, p. 317—320.
Предстоящие работы.

1425. Kooperatyvų klasifikacija.— Ekon., **1936,** Nr 4, p. 338—349.
Классификация кооперативов.

1426. Kooperatizmas kaip socialinis idealas.— Talka, **1936,** Nr 4, p. 102—108.
Кооперация как социальный идеал.

1427. Sovietų ūkio struktūra ir organizacija.— Ekon., **1936,** Nr 2, p. 172—180.— Parašas: P. Š.
Структура и организация советского хозяйства.

1428. Bedoktrinė ekonomika.— Ten pat, **1937,** p. 280—286.
Бездоктринная экономика.

1429. Iš lietuvių, latvių ir estų kooperatinės talkos: [Baltijos kongrese 1937 m. skaitytų praneš. apžvalga].— Talka, **1937,** Nr 5/6, p. 177—180.
Кооперативная взаимопомощь литовцев, латышей и эстонцев.

1430. Kooperacija — ūkio pažangos akstinas.— Ten pat, Nr 2, p. 37—40.
Кооперация — стимул прогресса хозяйства.

1431. Kooperacijos pažanga Lietuvoje.— TŪ, **1937,** Nr 29, p. 553—555.
Прогресс кооперации в Литве.

1432. Kooperatinis mūsų ūkio sektorius.— Ekon., **1937,** Nr 2, p. 164—199.— Tas pat.— Atsp. antr.: Kooperacija Lietuvoje: Bendra apžvalga ligi 1937 m.— Patais. leid.— K., 1937.— 39 p.— Tas pat. Vokiškai: Šalčius P. Das Genossenschaftswesen in Litauen von ihrem Beginn bis zur Gegenwart.— K., 1938.— 48 S.
Кооперативный сектор нашего хозяйства.

1433. Mišriosios verslovės.— Ekon., **1937,** Nr 1, p. 61—70.
Смешанные промыслы.

1434. Mūsų kooperatinė prekyba.— TŪ, **1937,** Nr 11, p. 219—220.
Наша кооперативная торговля.

1435. XV Tarptautinis kooperatyvų kongresas.— Talka, **1937,** Nr 8, p. 263—266.
XV Международный конгресс кооперативов.

1436. Praeitis — pamoka dabarčiai.— Ten pat, Nr 3, p. 73—76.
Прошлое — урок для современности.

1437. Sustingimas ar pažanga.— Ten pat, Nr 12, p. 551—556.
Застой или прогресс.

1438. Tarptautinė kooperatyvų prekyba.— TŪ, **1937,** Nr 30, p. 577—578.
Международная кооперативная торговля.

1439. T[arptautiniam] K[ooperatyvų] kongresui pasibaigus: [Paliestų problemų apžvalga].— Talka, **1937,** Nr 9, p. 325—332.
После Международного конгресса кооперативов.

1440. Tarptautinis ekonominių ir socialinių mokslų kongresas.— TŪ, **1937,** Nr 27, p. 510—511.
Международный конгресс экономических и социальных наук.

1441. Ūkininkiškosios kooperacijos ideologija.— Talka, **1937,** Nr 11, p. 471—477.
Идеология хозяйственной кооперации.

1442. Žemės ūkio organizacijos Lietuvoje iki 1915 metų.— K., **1937.**— 277 p. (VDU Teisių fak. Darbai; t. 9 kn. 1).
Организация сельского хозяйства в Литве до 1915 г.

1443. Čekoslovakų pinigai.— Ekon. **1938,** Nr 3, p. 201—210.
Чехословацкие деньги.

1444. Kooperacijos laimėjimai nepriklausomoje Lietuvoje: Praneš. V-ajam Lietuvos kooperacijos kongresui, 1938 m. birž. 10—11 d.— K., **1938.**— 17 p.— Tas pat.— Kn.: Lietuvos kooperatyvų kongresai. K., 1939, p. 56—73.
Достижения кооперации в независимой Литве.

1445. Kooperatinė mūsų prekyba.— Talka, **1938,** Nr 3, p. 78—84.
Наша кооперативная торговля.

1446. Kooperatyvai Vokietijoje.— Ten pat, Nr 17, p. 394—396.
Кооперативы в Германии.

1447. Kooperatyvai žmonių aprūpinimo pažangoje.— Ten pat, Nr 6, p. 163—165.
Кооперативы в помощь обеспечению населения.

1448. Kooperatyvų tarnautojų darbo sąlygos kai kuriose šalyse.— Ten pat, p. 175—176.— Parašas: P. Š.
Условия труда служащих кооперативов в некоторых странах.

1449. Kooperatyvų veiklos planavimas.— Ten pat, Nr 8, p. 187—190.
Планирование деятельности кооперативов.

1450. Mokslininkų žodis apie kooperaciją: (Anglų vartotojų b-[endro]vių veiklos moksl. tyrimo duomenys).— Ten pat, Nr 16, p. 368—370.— Parašas: P. Š.
Слово ученых о кооперации в Англии.

1451. Mūsų kredito kooperatyvams 65 metai.— Ten pat, Nr 9, p. 217—220; Nr 10, p. 244—248.
65 лет кооперативам нашего кредита.

1452. Prekių paskirstymo išlaidos.— Ten pat, Nr 1, p. 4—6.
Расходы распределения товаров.

1453. Vartotojų bendrovių pastangos gerinti aprūpinimą.— Ten pat, Nr 7, p. 166—168.
Усилия потребительских обществ в улучшении обеспечения.

Das Genossenschaftswesen in Litauen ... 1938.— Žr. 1432.

1454. Darbo klausimai žemės ūkyje.— Ekon., **1939,** Nr 3, p. 227—239.
Вопросы труда в сельском хозяйстве.

Kooperacijos laimėjimai nepriklausomoje Lietuvoje. K., **1939.**— Žr. 1444.

1455. Priemonės žemės ūkio darbui reguliuoti.— ŽŪ, **1939,** Nr 10, p. 971—979.
Способы регулирования сельскохозяйственного труда.

1456. Šis tas iš ekonomikos teorijos.— Ekon., **1939,** Nr 4, p. 281—294; 1940, Nr 1, p. 9—27.
Кое-что из экономической теории.

1457. Aktualieji kooperatyvų reikalai.— Talka, **1940,** Nr 15, p. 262—263.
Актуальные дела кооперативов.

Šis tas iš ekonomikos teorijos. 1940.— Žr. 1456.

1458. Švedų kooperatyvai prieš kapitalistų sąjungas.— Talka, **1940,** Nr 9, p. 154; Nr 10, p. 170—171.
Шведские кооперативы против союза капиталистов.

1459. Žemės ūkis ir ūkininkija: Kai kurie nacionalsocialistinės agrarinės politikos pradai.— ŽŪ, **1941,** Nr 1, p. 3—11.
Сельское хозяйство и хозяева. Некоторые основы национал-социалистской аграрной политики.

1460. Žemės ūkio kooperacija naujais keliais.— ŽŪ, **1942,** Nr 1, p. 79—95.
Новые пути сельскохозяйственной кооперации.

1461. Žemės ūkio kooperatyvų tikrinimas.— Ten pat, Nr 7, p. 744—771.
Проверка сельскохозяйственных кооперативов.

Algis ŠILEIKA

1936.IX.2

1964 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1967 m. Maskvoje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Būtinasis produktas socializmo sąlygomis“, o 1974 m. Vilniuje — daktarinę disertaciją tema „Socialinė ekonominė būtinojo produkto esmė, jo dydis ir struktūra socializmo są-

lygomis (teorijos ir metodologijos klausimai)". Docento vardas suteiktas 1971 m., profesoriaus — 1977 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1963 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universitete, skaito socializmo politinės ekonomijos ir ekonominių teorijų istorijos kursus.

Альгис ШИЛЕЙКА

В 1964 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1967 г. в Москве защитил кандидатскую диссертацию на тему «Необходимый продукт в условиях социализма», а в 1974 г. в Вильнюсе — докторскую диссертацию на тему «Социально-экономическая сущность, величина и структура необходимого продукта при социализме (вопросы теории и методологии)». Звание доцента присвоено в 1971 г., профессора — в 1977 г. Политическую экономию преподает с 1963 г. Работает в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса, читает курсы политической экономии социализма и истории экономических теорий.

1462. Būtinojo ir pridedamojo produkto socializmo sąlygomis klausimu. — AMMD Ekon., **1965**, t. 5, sąs. 3, p. 25—41.
К вопросу о необходимом и прибавочном продукте в условиях социализма.

1463. Некоторые вопросы необходимого и прибавочного продукта в условиях социализма.— В кн.: 3 конф. по итогам науч. работы кафедр за 1965 год: Обществ. науки / Моск. экон.-стат. ин-т. М., **1966**, ч. 1. Политическая экономия, с. 56—63.

1464. Darbo jėgos atstatymas ir darbo užmokestis.— LŪ, **1968**, Nr 4, p. 118—119.
Восстановление затрат рабочей силы и заработная плата.

1465. Доходы от личного подсобного хозяйства как одна из экономических форм необходимого продукта в условиях социализма.— В кн.: Хозяйственный расчет и экономическое стимулирование сельского хозяйства: Материалы науч. конф. Тарту, **1968**, с. 386—389.

1466. Объективные факторы, определяющие величину необходимого продукта и его возрастание.—AMMD Ekon., **1968**, t. 6, sąs. 3, p. 77—87.

1467. Būtinasis ir pridedamasis produktas kaip objektyvios socializmo politinės ekonomijos kategorijos.— LŪ, **1969**, Nr 4, p. 119—121.
Необходимый и прибавочный продукт как объективные категории политэкономии социализма.

1468. Būtinasis produktas ir jo ekonominės formos socializmo sąlygomis: Teor. apybraiža.— V.: Mintis, **1969**.— 50 p.
Необходимый продукт и его экономические формы в условиях социализма.

1469. Величина необходимого продукта при социализме.— Экон. науки, **1969**, № 7, с. 24—28.

1470. Общественные фонды потребления как одна из экономических форм необходимого продукта при социализме.— AMMD Ekon., **1969**, t. 9, sąs. 1, p. 29—35.

1471. Kai kurie metodologiniai gamybinio darbo kategorijos klausimai.— Kn.: V. Leninas ir ekonomikos mokslų problemos: Moksl. konf., skirtos V. Lenino gimimo 100-osioms metinėms, medž. (1970 m. geg. 13—14 d.). V., **1970**, p. 35—37.
Некоторые методологические вопросы категории производительного труда.

1472. К вопросу о действии закона распределения по труду.— Экон. науки, **1970,** № 11, с. 54—58.

1473. Ленинское наследие и актуальные проблемы политической экономии.— Экон. науки, **1970,** № 6, с. 119—120.

1474. Необходимый продукт и некоторые вопросы величины стоимости при социализме.— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970,** с. 79—81.

1475. Рост доходов населения.— Ком., **1970,** № 12, с. 69—72.—То же. На литов. яз.— Kom., 1970, Nr 12, p. 67—70.— Рец. на кн.: Ginaitė S. Tarybų Lietuvos gyventojų pajamos.— V.: Mintis, 1970.— 309 p.

1476. Diskusiniai darbo jėgos sąnaudų padengimo dėsnio klausimai socializmo sąlygomis.— Kn.: Darbo jėgos reprodukcijos klausimai: XXI resp. moksl.-techn. konf. polit. ekonomijos sekcijos praneš. medž. K., **1971,** p. 24—26.
Дискуссионные вопросы закона возмещения затрат рабочей силы при социализме.

1477. Poreikiai kaip objektyvi socializmo ekonominė kategorija.— LŪ, **1971,** Nr 8, p. 245—247.
Потребности как объективная экономическая категория социализма.

1478. Visuomenės grynųjų pajamų ekonominė prigimtis.— AMMD Ekon., **1971,** t. 11, sąs. 2, p. 37—42.
Экономическая природа чистого дохода общества.

1479. К вопросу о норме прибавочного продукта при социализме.— В кн.: Проблемы развития народного хозяйства в девятой пятилетке. Вопросы улучшения преподавания политэкономии: Тез. науч.-метод. конф. [г. Стучка (ЛатвССР) 17—20 июня 1971 г.]. Рига, **1971,** с. 110—111.

1480. Gamybinis darbas socializmo sąlygomis.— LŪ, **1972,** Nr 3, p. 86—87.
Производительный труд в условиях социализма.

1481. К вопросу о взаимосвязи сущности и экономических форм необходимого продукта.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972,** с. 115—117.

1482. К вопросу о связи объективной величины необходимого продукта с воспроизводством рабочей силы при социализме.— В кн.: Социально-экономические проблемы рабочей силы при социализме: (Тез. докл.). Л., **1972,** с. 137—139.

1483. Необходимый продукт и некоторые вопросы рационального использования квалифицированной рабочей силы.— В кн.: Вопросы воспроизводства и рационального использования трудовых ресурсов: (Материалы секции полит. экономии XXII респ. науч.-техн. конф. Каун. политехн. ин-та, 2—4 февр. 1972 г.). К., **1972,** с. 139—141.

1484. Об изучении теории необходимого продукта в политической экономии социализма.— Экон. науки, **1972,** № 2, с. 78—83.

1485. К вопросу о социально-экономической природе доходов из фондов материального стимулирования.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973,** с. 67—68.

1486. Личный фактор производства в социалистическом обществе.— Экон. науки, **1973,** № 6, с. 113—114.— Рец. на кн.: Гвоздева Н. И. Возрастание

роли личного фактора производства в коммунистическом строительстве.— Саратов: Изд-во Сарат. ун-та, 1972.— 149 с.

1487. Политико-экономические проблемы развитого социалистического общества / А. Шилейка, Л. Перминене.— Экон. науки, **1973**, № 1, с. 125—127.

1488. Dar kartą darbo našumo matavimo klausimu / V. Skominas, A. Šileika.— LŪ, **1975**, Nr 12, p. 372—374.
Еще раз по вопросу измерения производительности труда.

1489. Социально-экономическое содержание процесса воспроизводства рабочей силы.— В кн.: Воспроизводство и рациональное использование рабочей силы в народном хозяйстве республики: Тез. науч. конф. Таллин, **1975**, ч. 1, с. 22—23.

1490. Pagrindinis socializmo ekonominis dėsnis.— LŪ, **1976**, Nr 2, p. 53—55.
Основной экономический закон социализма.

1491. Актуальные проблемы проявления личных потребностей в условиях товарно-денежных отношений.— В кн.: Проблемы развития потребностей и потребления: Тез. докл. III секции респ. науч. конф. «Проблемы развития и совершенствования торговли в десятой пятилетке» (4—5 мая 1976 г.). В., **1976**, с. 10—13.

1492. Необходимый продукт как экономическая категория социализма: (Вопр. теории).— В.: Минтис, **1976.**— 287 с.
Рец.: Miškinis J.— žr. 959.
Фигурнова Н. Содержание и формы необходимого продукта в социалистическом обществе.— Экон. науки, 1978, № 1, с. 106—108.

1493. Системно-структурный подход к раскрытию основного экономического закона социализма.— В кн.: X науч.-метод. семинар преп. полит. экономии высш. учеб. заведений республик Прибалтики: Тез. докл. Таллин, **1976**, с. 118—119.

1494. Aktualūs ekonominio skatinimo klausimai / L. Jaruševičius, A. Šileika.— LŪ, **1977**, Nr 7, p. 215—216.— Kn. rec.: Kindurys V. Ekonominis socialistinės gamybos skatinimas.— Mintis, 1977.— 168 p.
Актуальные вопросы экономического стимулирования. (Рец. на кн.)

1495. Dešimtojo penkmečio socialinio vystymo programa ir jos objektyvus pobūdis.— LŪ, **1977**, Nr 2, p. 55—56.
Программа социального развития десятой пятилетки и ее объективный характер.

1496. Актуальные вопросы критики буржуазных экономических теорий в курсе политической экономии.— В кн.: Политэкономические проблемы повышения эффективности производства: Тез. докл. XI респ. науч.-метод. конф., Юрмала (ЛатвССР) 26—27 мая 1977 г. Рига, **1977**, с. 217—220.

1497. Личное подсобное хозяйство: природа и роль в воспроизводстве рабочей силы.— Экон. науки, 1977, № 5, с. 41—46.

1498. Социалистический образ жизни и пути его совершенствования.— Экон. науки, **1978**, № 11, с. 119—122.

1499. Экономический аспект исследования категории качества жизни и ее место при раскрытии образа жизни.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС. Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 13—15.

1500. Das notwendige Produkt und Wachstum seines objektiv begründeten Umfanges.— In.: Bedürfnisse und Reproduktion des Menschen und seiner Arbeitskraft im Sozialismus: Konferenzmaterial der 3. Wissenschaftlichen Konf., am 24. November 1978. Karl-Marx-Stadt, **1978**, S. 47—52.
Необходимый продукт и рост его объективно обусловленной величины.

1501. Изменение содержания воспроизводства рабочей силы в процессе развития производственных отношений зрелого социализма / А. Шилейка, А. Добровольскас.— Уч. зап. / Тарт. ун-т, **1979**, вып. 494. Тр. по полит. экономии, т. 9. Рабочая сила и ее использование, с. 14—25.

1502. Необходимый продукт и доходы населения.— В кн.: Народное благосостояние при социализме. Рига, **1979**, гл. 3, с. 60—79.

1503. Pagrindiniai socialistinio gyvenimo būdo bruožai ir jų formavimasis Tarybų Lietuvoje / S. Ginaitė, A. Šileika.— LŪ, **1980**, Nr 4, p. 8—10.
Основные черты социалистического образа жизни и их формирование в Советской Литве.

1504. Разработки плана социального развития организаций государственной торговли: (Система показателей и инструкция по их заполнению) / С. Гинайте, А. Шилейка.— В., **1980.**— 124 с.— То же. На литов. яз.: Valstybinės prekybos organizacijų socialinės raidos plano sudarymo rodiklių sistema: (Metod. nurodymai ir rodiklių užpildymo instrukcija) / S. Ginaitė, A. Šileika.— V., 1980.— 124 p.

1505. [Рец. на кн.]: Герасимов Н. В. Общественные фонды потребления: необходимость, сущность, направление развития.— Минск: Наука и техника, 1978.— 184 с.— Вопр. экономики, **1980**, № 5, с. 145—146.

1506. Сущность и дальнейшее развитие социалистического образа жизни / С. Гинайте, А. Шилейка.— Экон. науки, **1980**, № 6, с. 31—40.

1507. Дискуссионный аспект трактовки фондов экономического стимулирования.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981**, с. 49—51.

1508. Труд в условиях развитого социализма / А. Шилейка, И. Белицайте.— Экон. науки, **1981**, № 10, с. 117—120.

Kazys ŠUSTAVIČIUS

1928.III.11

1952 m. baigė Maskvos M. Lomonosovo universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1967 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Pagrindinių fondų reprodukcija Lietuvos TSR kolūkiuose". Docento vardas suteiktas 1979 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1952 m. Dirba Vilniaus aukštojoje partinėje mokykloje, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Казис ШУСТАВИЧЮС

В 1952 г. окончил Московский университет им. М. В. Ломоносова по специальности политической экономии. В 1967 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Воспроизводство основных фондов в колхозах Литовской ССР». Звание доцента присвоено в 1979 г. Политическую эконо-

мию преподает с 1952 г. Работает в Вильнюсской высшей партийной школе, читает курс политической экономии капитализма.

1509. Kolūkių ir tarybinių ūkių gamybiniai fondai ir būdai geriau jiems naudoti.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, **1960.**— 43 p.
Производственные фонды колхозов и совхозов и пути лучшего их использования.

1510. Kolūkių nedalijamųjų fondų sąvokos klausimu.— AMMD Ekon., **1962,** t. 2, p. 67—76.
К вопросу о понятии неделимых фондов колхозов.

1511. Dėl kolūkių pagrindinių fondų reprodukcijos.— LŪ, **1963,** Nr 8, p. 231—234.
К вопросу воспроизводства основных фондов в колхозах.

1512. Dviejų socialistinės nuosavybės formų vystymasis į vieningą komunistinę nuosavybę: (Metod. medž. į pagalbą lektoriams).— V., **1963.**— 19 p.
Развитие двух форм социалистической собственности в единую коммунистическую собственность.

1513. Kolūkių piniginių įplaukų paskirstymas.— LŪ, **1964,** Nr 6, p. 172—174.
Распределение денежных поступлений колхозов.

1514. К вопросу о показателях эффективности использования основных производственных фондов в колхозах.— В кн.: Тез. докл. науч. конф. профессорско-преп. состава экон. фак. / Вильн. ун-т (8—9 дек. 1966 г.). В., **1966,** с. 59—62.

1515. Politinė ekonomija: Vadovėlis.— V.: Mintis, **1969.**— Sk. 18. Ekonominiai socializmo atsiradimo ir formavimosi dėsningumai, p. 253—273. Sk. 29. Ekonominiai socializmo peraugimo į komunizmą dėsningumai / K. Šustavičius, A. Mačiulis, p. 434—450.
Политическая экономия. Учебник.

1516. Lenino kooperatinio plano įgyvendinimo įtaka Tarybų Lietuvos valstiečių kultūrai.— Kn.: Tarpinstitut. moksl-teor. konf. „V. Leninas ir kultūrinė statyba Tarybų Lietuvoje" (1970.IV.15): Konf. praneš. medž. V., **1970,** p. 74—80.
Влияние осуществления ленинского кооперативного плана на культуру крестьянства Советской Литвы.

1517. Socializmas — leninizmo idėjų įsikūnijimas: (Medž. lektoriams, skaitantiems TSKP CK tezių „Vladimiro Lenino gimimo 100-osioms metinėms" tematika).— V., **1970.**— 28 p.
Социализм — воплощение идей ленинизма.

1518. Актуальные вопросы экономического строительства.— СВ, **1974,** № 3 [ноябрь], с. 11—13; № 4 [ноябрь], с. 12—14.— То же. На литов. яз.— LĮ, 1974, Nr 3 [lapkr.], p. 12—13; Nr 4, [lapkr.], p. 12—14.

1519. К вопросу об особенностях кооперирования крестьянских хозяйств в Литовской ССР.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975,** с. 47.

1520. XXVI съезд КПСС о превращении сельскохозяйственного труда в разновидность труда индустриального.— В кн.: Актуальные вопросы теории и

политики партии в свете решений XXVI съезда КПСС: Тез. докл. науч.-теорет. конф., посвящ. XXVI съезду КПСС (8 апр. 1981 г.). В., **1981**, с. 67—68.

1521. К вопросу понятий условия, содержание и характер труда.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. полит-экономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981**, с. 155—156.

T

Julius TAMOŠIŪNAS

1920.V.1

1948 m. baigė Vilniaus universitetą, finansų ir kredito specialybę. 1951 m. Maskvoje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Lietuvos TSR žemės ūkio socialistinis pertvarkymas", 1969 m. Vilniuje — daktarinę disertaciją tema „Gamybinių jėgų ir gamybinių santykių vystymasis Lietuvos žemės ūkyje". Docento vardas suteiktas 1958 m., profesoriaus — 1971 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1957 m. Dirba Vilniaus pedagoginiame institute, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Юлюс ТАМОШЮНАС

В 1948 г. окончил Вильнюсский университет по специальности финансов и кредита. В 1951 г. в Москве защитил кандидатскую диссертацию на тему «Социалистическое преобразование сельского хозяйства Литовской ССР», в 1969 г. в Вильнюсе — докторскую диссертацию на тему «Развитие производительных сил и производственных отношений в сельском хозяйстве Литвы». Звание доцента присвоено в 1958 г., профессора — в 1971 г. Политическую экономию преподает с 1957 г. Работает в Вильнюсском педагогическом институте, читает курс политической экономии капитализма.

1522. Apie ekonominį dėsnį dėl gamybinių santykių būtino atitikimo gamybinių jėgų pobūdžiui.— Kn.: Straipsniai politinės ekonomijos klausimais. V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, **1954**, p. 35—59.
Об экономическом законе соответствия производственных отношений производительным силам.

1523. Lietuvos TSR žemės ūkio socialistinis pertvarkymas pokariniu laikotarpiu.— LTSR MA Ekon. in-to Darbai, **1956**, t. 2. Žemės ūkio ekonomikos klausimai, p. 29—62.
Социалистическое переустройство сельского хозяйства Литовской ССР в послевоенный период.

1524. Некоторые вопросы роста производительности труда в сельском хозяйстве.— Ком., **1956**, № 8, с. 19—23.— То же. На литов. яз.— Kom., 1956, Nr 8, p. 19—23.

1525. Gamybos planavimas kolūkiuose.— Soc. ŽŪ, **1957**, Nr. 12, p. 33—39.
Планирование производства в колхозах.

1526. Анализируя работу колхозов / Ю. Тамошюнас, Ю. Астикис.— Ком., **1957**, № 8, с. 59—64.— Авт. статьи: А. Тамошюнас (!) и др.— То же. На ли-

тов. яз.— Kom., 1957, Nr 8, p. 59—63.— Рец. на кн.: Kolūkių ekonomikos stiprinimo ir vystymo pagrindiniai klausimai.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, 1957.— 254 p.— (LTSR MA Ekon. in-to Darbai; T. 3).

1527. Крах экономических теорий литовской буржуазии.— Ком., **1960,** № 9, с. 34—36.— То же. На литов. яз.— Kom., 1960, Nr 9, p. 34—37.— Str. aut.: I. Tamošiūnas (!) —Рец. на кн.: J. Maiminas. Teorijos ir tikrovė.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, 1960.— 232 p.

1528. Kapitalistinių gamybinių santykių įtaka žemės ūkio gamybos vystymuisi Lietuvoje 1861—1914 metais.— AMMD Ekon., **1962,** t. 2, p. 143—156.
Влияние капиталистических производственных отношений на развитие сельскохозяйственного производства в Литве в 1861—1914 гг.

1529. Lietuvos TSR žemės ūkio laimėjimai ir perspektyvos.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, **1963.**— 48 p.
Успехи и перспективы сельского хозяйства Литовской ССР.

1530. Procesai Lietuvos kaimo socialiniame gyvenime 1861—1914 metais.— AMMD Ekon., **1965,** t. 5, sąs. 2, p. 111—126.
Процессы в социальной структуре литовской деревни в 1861—1914 гг.

1531. Už vieningas darbo organizavimo sistemas.— ZŪ, **1966,** Nr 7, p. 31—32.
За единые системы организации труда.

1532. Некоторые объективные экономические условия развития социалистического сельского хозяйства Литовской ССР.— В кн.: Тез. докл. науч. конф. профессорско-преп. состава экон. фак-тов / ВУ (8—9 дек. 1966 г.). В., **1966,** с. 7—9.

1533. Образец творческого марксизма: [О труде В. И. Ленина «Империализм, как высшая стадия капитализма].— Ком., **1966,** № 6, с. 10—14.— То же. На литов. яз.—Kom., 1966, Nr 6, p. 10—13.

1534. Об основе методики внутрихозяйственного расчета (ВХР) в колхозах.— В кн.: Тез. докл. науч. конф. кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии, посвящ. 50-летию Великой Октябрьской соц. революции (7—9 дек. 1967 г.). В., **1967,** с. 50—51.

1535. Paveldėto žemės ūkio gamybinių jėgų lygio vaidmuo Lietuvos socialistinio žemės ūkio vystymuisi.— AMMD Ekon., **1968,** t. 8, sąs. 2, p. 5—31.
Значение унаследованного уровня производительных сил для развития социалистического сельского хозяйства Литвы.

1536. Politinė ekonomija: Vadovėlis.— V.: Mintis, **1969.**— Sk. 10. Žemės renta. Kapitalizmo vystymasis žemės ūkyje, p. 130—143.
Политическая экономия. Учебник.

1537. Tarybų valdžios Lietuvoje agrarinė politika 1918—1919 metais.— LŪ, **1969,** Nr 1, p. 17—19.
Аграрная политика Советской власти в Литве в 1918—1919 гг.

1538. Kai kurie gamybinių jėgų vystymosi socialistiniame Lietuvos žemės ūkyje klausimai.— Kn.: Leninizmas ir dabartis: Moksl. konf. medž. (1970.III.17—18). V., **1970,** p. 165—176.
Некоторые вопросы развития производительных сил в социалистическом сельском хозяйстве Литвы.

1539. Кооперативный план В. И. Ленина и материальное положение колхозного крестьянства Литвы.— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970,** с. 17—19.

1540. Материальное положение колхозного крестьянства Литовской ССР в 1952—1964 гг.— AMMD Ekon., **1970**, t. 10, sąs. 2, p. 65—79.

1541. Studija apie intensyvinimą.— ZŪ, **1971**, Nr 1, p. 36.— Kn. rec.: Kolūkių gamybos intensyvumas.— V.: Mintis, 1970, 212 p.
Студия об интенсификации. (Рец. на кн.)

1542. Valiutų krizė — prieštaravimų tarp kapitalistinių šalių pasireiškimo forma.— LŪ, **1972**, Nr 6, p. 181—182.
Валютный кризис — форма проявления противоречий между капиталистическими странами.

1543. Lietuvos žemės ūkio raida ir jos problemos: (Kapitalizmo ir socializmo epocha).— V.: Mintis, **1974**.— 238 p.
Развитие сельского хозяйства Литвы и его проблемы (эпоха капитализма и социализма).

1544. Научная работа студентов — составная часть процесса обучения / Ю. А. Тамошюнас, Д. И. Пошкайте.— В кн.: Соединение научно-исследовательской работы студентов с учебным процессом: (Тез. докл. межресп. науч.-метод. конф.). Уфа, **1976**, с. 67—68.

1545. Šiuolaikinės valiutų krizės metodologiniai aspektai. — AMMD Ekon., **1977**, t. 14, sąs. 1, p. 19—36.
Методологические аспекты современного валютного кризиса.

1546. Экономический кризис в капиталистическом мире.— Ком., **1978**, № 8, с. 68—73.— То же. На литов. яз.— Kom., 1978, Nr 8, p. 64—69.

1547. Baudžiavos panaikinimo skirtingumų įvairiose Lietuvos teritorijos dalyse poveikis jos žemės ūkio socialinei ekonominei raidai.— AMMD Ekon., **1979**, t. 16, p. 77—87.
Влияние неодновременной отмены крепостного права в различных областях Литвы на социально-экономическое развитие ее сельского хозяйства.

1548. Колхозы Литвы в 50-е годы.— В кн.: Тридцать лет по социалистическому пути: Тез. докл. и сообщ. всесоюз. науч. конф., посвящ проблемам коллективизации сел. хоз-ва Прибалтики, зап. обл. Украины, Белоруссии и Молдавии (26—28 июня 1979 г.). В., **1979**, ч. 2. Социально-экономические итоги коллективизации, с. 13—20.

1549. Некоторые вопросы стоимости воспроизводства рабочей силы в условиях современного капитализма.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979**, с. 186—188.

Adelė TAPARAUSKIENĖ

1932.XII.23

1959 m. baigė Vilniaus pedagoginį institutą, rusų kalbos ir literatūros specialybę, 1961 m.— Vilniaus aukštąją partinę mokyklą. 1970 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Lietuvos TSR bendrojo lavinimo mokyklų racionalaus išdėstymo ekonominis efektas“. Docentės vardas suteiktas 1979 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1969 m. Dirba Lietuvos veterinarijos akademijoje, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Аделе ТАПАРАУСКЕНЕ

В 1959 г. окончила Вильнюсский педагогический институт по специальности русского языка и литературы, в 1961 г.— Вильнюсскую высшую партийную школу. В 1970 г. в Вильнюсе защитила кандидатскую диссертацию на тему «Экономическая эффективность рационального размещения общеобразовательных школ Литовской ССР». Звание доцента присвоено в 1979 г. Политическую экономию преподает с 1969 г. Работает в Литовской ветеринарной академии, читает курс политической экономии капитализма.

1550. Экономическая оценка затрат на одного учащегося в сельском районе Литовской ССР.— В кн.: Социально-экономические проблемы народного образования. М., **1969**, с. 132—141.— Подпись: А. Раманаускайте.

1551. Динамика затрат на одного студента в вузах Литовской ССР.— В кн.: Политэкономические проблемы повышения эффективности производства: Тез. докл. XI респ. науч.-метод. конф., Юрмала (ЛатвССР) 26—27 мая 1977 г. Рига, **1977**, с. 184—187.

1552. Kiek atsieina specialisto paruošimas.— ŽŪ, **1979**, Nr 7, p. 20.
Во что обходится подготовка специалиста.

1553. Žemės ūkio gamybos intensyvinimas ir specialistų vaidmuo. — Кп.: Социально-экономические вопросы труда: Материалы подсекции «Экономика труда» респ. науч.-техн. конф. 1979 г. «Развитие техн. наук в республике и использование их результатов». В., **1980**, с. 35—37.
Интенсификация сельскохозяйственного производства и роль специалистов.

U

Julius Algimantas URBONAS

1938.VIII.11

1964 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1971 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Pramonės darbuotojų materialinis skatinimas ir jo vystymas (inžinerijos-technikos darbuotojų pavyzdžiu)". Docento vardas suteiktas 1976 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1964 m. Dirba Kauno A. Sniečkaus politechnikos institute, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Юлюс Альгимантас УРБОНАС

В 1964 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1971 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Материальное стимулирование работников промышленности и его развитие (на примере инженерно-технических работников)». Звание доцента присвоено в 1976 г. Политическую экономию преподает с 1964 г. Работает в Каунасском политехническом институте им. А. Снечкуса, читает курс политической экономии социализма.

1554. Материальная заинтересованность и материальное стимулирование.— В кн.: Экономическая реформа и пути повышения эффективности общественного производства: Тез. докл. Межресп. науч.-экон. конф. молодых ученых. Киев, **1968**, с. 159—162.

1555. Inžinerijos-technikos darbuotojų materialinis skatinimas ir jo tobulinimas.— Kn.: Teorinis Lenino palikimas ir visuomeniniai mokslai. K., **1970**, p. 389—395.
Материальное поощрение инженерно-технических работников и его совершенствование.

1556. Kai kurie inžinerijos-technikos darbuotojų premijavimo klausimai.— Kn.: Jubiliejinės Lietuvos respublikos moksl.-techn. konf., skirtos V. Lenino gimimo 100-osioms metinėms, ekon. m. sekcijos praneš. tezės. K., **1970**, p. 74—77.
Некоторые вопросы премирования инженерно-технических работников.

1557. Materialinio skatinimo principo taikymas socialistinėje ekonomikoje.— K.: Šviesa, **1970**.— 24 p.
Применение принципа экономического стимулирования в социалистической экономике.

1558. Pramonės inžinerijos-technikos darbuotojų premijavimo klausimu.— Kn.: V. Leninas ir ekonomikos mokslų problemos: Moksl. konf., skirtos V. Lenino gi-

mimo 100-osioms metinėms, medž. (1970 m. geg. 13—14 d.). V., **1970**, p. 75—79.
К вопросу премирования инженерно-технических работников промышленности.

1559. К вопросу о движении инженерно-технических работников.— В кн.: Использование трудовых ресурсов в народном хозяйстве: (Материалы конф.). В., **1970**, т. 2, с. 287—290.

1560. Некоторые вопросы материального поощрения инженерно-технических работников.— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970**, с. 33—35.

1561. Факторы, определяющие отношение к труду, устойчивость и подвижность инженерно-технических кадров.— В кн.: Социальные проблемы индустриального труда: Материалы Всесоюз. конф., 27—30 янв. 1970 г. В., **1970**, с. 204—206.

1562. Premijos, kaip materialinio skatinimo priemonės, esmės klausimu.— Kn.: Darbo jėgos reprodukcijos klausimai: XXI resp. moksl.-techn. konf. polit. ekonomijos sekcijos praneš. medž. K., **1971**, p. 44—46.
К вопросу о сущности премии как средства материального поощрения.

1563. Заработная плата как фактор, влияющий на текучесть и постоянство инженерно-технических работников.— В кн.: Актуальные проблемы воспроизводства и рационального использования рабочей силы: Тез. науч. конф. (24—26 ноября 1971 г.). Таллин, **1971**, с. 38—40.

1564. Некоторые вопросы использования специалистов.— В кн.: Вопросы воспроизводства и рационального использования трудовых ресурсов: (Материалы секции полит. экономии XXII респ. науч.-техн. конф. Каун. политехн. ин-та, 2—4 февр. 1972 г.). К., **1972**, с. 101—104.

1565. Darbuotojų premijavimo klausimu.— Kn.: Socialinės industrinio darbo efektyvumo problemos: (Resp. konf. medž.) [1973 m. vas. 1—2 d.]. V., **1973**, p. 74—79.
К вопросу о премировании работников.

1566. Aukštos kvalifikacijos specialistai ir jų panaudojimas liaudies ūkyje.— Kn.: Lietuva — tarybiniu keliu: Visuom. m. resp. konf., skirtos TSRS įkūrimo 50-mečiui, medž. [1972]. K., **1974**, p. 208—210.
Специалисты высшей квалификации и их использование в народном хозяйстве.

1567. Darbo užmokestis socialistinėje visuomenėje: Mokymo priemonė. — K., **1974**.— 31 p.
Заработная плата в социалистическом обществе.

1568. Materialinis suinteresuotumas socialistinėje visuomenėje.— Kn.: Darbo socialinės-ekonominės problemos: [Techn. m. išvystymo respublikoje moksl. konf. medž., 1974 m. sausio 28 d.— vas. 2 d.]. K., **1974**, p. 62—64.
Материальная заинтересованность в социалистическом обществе.

1569. Отношения распределения и использования инженерно-технических кадров промышленности.— В кн.: Воспроизводство и рациональное использование рабочей силы в народном хозяйстве республики: Тез. науч. конф. Таллин, **1975**, ч. 2, с. 43—44.

1570. Рабочая программа курса политической экономии и принципы ее составления.— Kn.: Politinės ekonomijos teorijos ir dėstymo metodikos klausimai:

[Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž., 1975 m. sausio 31 — vas. 8 d.]. K., **1976**, p. 101—104.

1571. TSKP socialinė programa ir jos vykdymas Tarybų valdžios metais.— Kn.: Lietuva Didžiojo Spalio keliu: Resp. moksl. konf., skirtos Didžiosios Spalio soc. revoliucijos 60-mečiui, medž. (Kaunas, 1977 m. spalio 19 d.). V., **1977**, p. 183—187.
Социальная программа КПСС и ее осуществление в годы Советской власти.

1572. Некоторые особенности воспроизводства рабочей силы в условиях развитого социализма.— Kn.: Socialinės-ekonominės darbo ir darbo jėgos reprodukcijos problemos TSKP XXV suvažiavimo nutarimų šviesoje: [1977 m. Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž.]. V., **1977**, p. 8—10.

1573. Некоторые вопросы воспроизводства рабочей силы и социалистический образ жизни.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**. с. 202—203.

1574. Некоторые особенности воспроизводства рабочей силы в развитом социалистическом обществе.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979**, с. 90—91.

1575. Некоторые принципы составления рабочих программ по общественным наукам.— В кн.: Aukštosios mokyklos pedagogika: [1978 m. Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž.]. V., **1979**, p. 14—16.

1576. Studentų žinių programuota kontrolė politinės ekonomijos seminare.— Kn.: Aukštosios mokyklos pedagogika: Resp. moksl. konf. „Mokymo proceso optimizavimo bei technizavimo keliai ir problemos“ medž. V., **1980**, p. 53—54.
Программированный контроль знаний студентов на семинаре по политической экономии.

1576a. Studentų laiko biudžeto tyrimai.— MT, **1981**, Nr 10, p. 32.— Kn. rec.: Leonavičius J. Studentų laiko biudžetas.— V.: Mintis, 1980.— 200 p.
Исследования бюджета времени студентов. (Рец. на кн.)

V

Janas VAŠKEVIČIUS

1797—1859

Vilniuje baigė mokytojų seminariją. 1824—1832 m. Vilniaus universitete dėstė politinę ekonomiją, pradžioje dirbdamas adjunktu, vėliau profesoriumi. Jo paskaitų konspektai ir paskelbti darbai rodo to meto Vilniaus universitete skaityto politinės ekonomijos kurso struktūrą. Pagrindinėse kurso dalyse J. Vaškevičius rėmėsi pirmiausia A. Smitu, taip pat H. Storchu, Z. B. Sėjumi ir kitais buržuaziniais to meto ekonomistais, nušvietė D. Rikardo pažiūras. Tęsdamas J. Znoskos tradicijas, kurse daug dėmesio skyrė kreditui, prekybai ir ypač kameralistikai, kas davė pradžią universitete formuotis kitoms ekonominėms disciplinoms. Paskaitose bendrus ekonominės teorijos klausimus siejo su vietinėmis sąlygomis, aiškino kaip juos pritaikyti tuometinės Lietuvos ekonominių problemų sprendimui.

Ян ВАШКЕВИЧ

В Вильнюсе окончил учительскую семинарию. В 1824—1832 гг. преподавал в Вильнюсском университете политическую экономию, вначале как адъюнкт, позднее — в качестве профессора. Конспекты его лекций и опубликованные труды отражают структуру курса политической экономии в Вильнюсском университете того времени. В преподаваемом курсе Я. Вашкевич опирался в первую очередь на А. Смита, а также на А. (Г.) Шторха, Ж. Б. Сея и других буржуазных экономистов того времени, излагал воззрения Д. Рикардо. Продолжая традиции Я. Зноски, в курсе много места уделял кредиту, торговле и особенно камералистике, что способствовало формированию других экономических дисциплин в университете. Общие вопросы экономической теории связывал с местными условиями, объяснял как их применять в решении экономических проблем Литвы.

1577. O rozmaitych układach ekonomii politycznej: Wyjątek z rękopismu pod tytułem „Krótki zbiór ekonomii politycznej, ułożony podług sławniejszych autorów w tej nauce..."— Dziennik Wileński, **1823**, t. 2, s. 241—261, 393—411; t. 3, s. 30—59.— Ciąg dalszy — artykuł „Teoria cywilizacji".
О разных системах политической экономии. Фрагмент рукописи под названием: «Краткий сборник политической экономии, составленный согласно известным авторам этой науки...»

1578. Teoria cywilizacji: Wyjątek z rękopismu pod tytułem „Krótki zbiór ekonomii politycznej ułożony podług sławniejszych w tej nauce autorów..."— Tamże, t. 3, s. 164—182, 315—336.
Теория цивилизации. Фрагмент рукописи под названием: «Краткий сборник

политической экономии, составленный согласно известным авторам этой науки...»

1579. Storch H. Uwagi nad przyrodzeniem dochodu narodowego / Przełożył na jęz. pol. J. Waszkiewicz, z dodaniem krótkiego rysu teorii Storcha i Saya o płodach niemateryalnych.— Wilno: Manes i Zymel, **1829.**— XXXVIII, 188 s.
[Перевод кн.:] Шторх А. (Г.). Заметки о природе национального дохода.

1580. Nauka o handlu.— Wilno: Glücksberg, **1830.**— XII, 295 s.
Наука о торговле.

1581. Suzanne P. H. Glowniejsze zasady ekonomii przemysłowéj, ułożone w sposób rozmów... / Z franc. na pol. jęz. wolnie tłumaczone, z dodaniem potrzebniejszych uwag przez J. Waszkiewicza.— Wilno: Zawadzki, **1836.**— 160 s.
[Перевод кн.:] Сузанне П. Г. Основные принципы промышленной экономики, составленные в форме бесед...

1582. Historia banków oraz innych celniejszych ustanowień kredytowych, pokrótce zebrane.— Wilno: Glücksberg, **1838.**— 18 s.
Краткая история банков, а также других более важных кредитных учреждений.

Danutė VEDERAITĖ

1928.II.25—1975.VI.30

1956 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1968 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Ekonominiai klausimai V. Mickevičiaus-Kapsuko literatūriniame palikime". 1972 m. suteiktas docentės vardas. 1956—1975 m. Vilniaus V. Kapsuko universitete dėstė kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Дануте ВЕДЕРАЙТЕ

В 1956 г. окончила Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1968 г. в Вильнюсе защитила кандидатскую диссертацию на тему «Экономические вопросы в литературном наследии В. Мицкявичюса-Капсукаса». Звание доцента присвоено в 1972 г. В 1956—1975 гг. в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса преподавала курс политической экономии капитализма.

1583. Ekonominiai klausimai V. Mickevičiaus-Kapsuko raštuose 1917—1934 m.— VUMD, **1960**, t. 34. Ekon., t. 1, p. 5—18.
Экономические вопросы в трудах В. Мицкявичюса-Капсукаса в 1917—1934 гг.

1584. Agrariniai klausimai V. Mickevičiaus-Kapsuko raštuose 1905—1907 m. Rusijos buržuazinės demokratinės revoliucijos metais.— AMMD Ekon., **1963**, t. 4, sąs. 1, p. 5—18.
Аграрные вопросы в трудах В. Мицкявичюса-Капсукаса в годы буржуазно-демократической революции 1905—1907 гг. в России.

1585. V. Mickevičius-Kapsukas apie darbininkų klasės ekonominę padėtį Lietuvoje (1905—1907).— Ten pat, **1964**, t. 4, sąs. 2, p. 5—22.
В. Мицкявичюс-Капсукас об экономическом положении рабочего класса в Литве (1905—1907 гг.).

158€. Agrariniai klausimai V. Mickevičiaus-Kapsuko raštuose 1918—1935 metais.— Ten pat, **1968**, t. 8, sąs. 1, p. 5—29.
Аграрные вопросы в трудах В. Мицкявичюса-Капсукаса (1918—1935 гг.).

1587. Politinė ekonomija: Vadovėlis.— V.: Mintis, **1969.**— Sk. 11. Visuomeninio kapitalo reprodukcija ir ekonominės krizės, p. 144—166.
Политическая экономия. Учебник.

1588. V. Kapsukas apie darbininkų klasės ekonominę padėtį buržuazijos valdomoje Lietuvoje.— AMMD Ekon., **1970**, t. 10, sąs. 1, p. 5—22.
В. Капсукас об экономическом положении рабочего класса в буржуазной Литве.

1589. Imperializmo teorijos klausimai V. Kapsuko literatūriniame palikime pirmojo pasaulinio karo metais.— Ten pat, **1971**, t. 11, sąs. 2, p. 5—13.
Вопросы теории империализма в годы первой мировой войны в литературном наследии В. Капсукаса.

Vytautas VENCKŪNAS

1928.I.29

1951 m. baigė Vilniaus universitetą, prekybos ekonomikos specialybę. 1962 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Darbo našumo kėlimas tarybiniuose ūkiuose". Docento vardas suteiktas 1965 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1952 m. Dirba Lietuvos žemės ūkio akademijoje, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Витаутас ВЯНЦКУНАС

В 1951 г. окончил Вильнюсский университет по специальности экономики торговли. В 1962 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Повышение производительности труда в совхозах». Звание доцента присвоено в 1965 г. Политическую экономию преподает с 1952 г. Работает в Литовской сельскохозяйственной академии, читает курс политической экономии социализма.

1590. Darbo našumo pakėlimo keliai tarybiniuose ūkiuose.— ŽŪ, **1956**, Nr 11, p. 37—40.
Пути повышения производительности труда в совхозах.

1591. Socialistinio lenktyniavimo išvystymo keliai tarybiniuose ūkiuose.— LVA Darbai, **1957**, t. 3, p. 7—13.
Пути повышения производительности труда в совхозах.

1592. Kai kurie darbo našumo matavimo rodikliai ir jų panaudojimas tarybiniuose ūkiuose.— VUMD, **1958**, t. 15. Ekon. m. ser., t. 3, p. 37—49.
Некоторые показатели измерения производительности труда и их использование в совхозах.

1593. Tarybų valdžios ekonominės priemonės Lietuvoje 1918—1919 metais.— LVA Darbai, **1958**, t. 4, p. 5—16.
Экономические мероприятия Советской власти в Литве в 1918—1919 гг.

1594. Использовать резервы повышения производительности труда в совхозах.— Ком., **1958**, № 8, с. 7—11.— То же. На литов. яз.— Kom., 1958, Nr 8, p. 7—11.

1595. Apie tarybinių ūkių pagrindinių gamybinių fondų panaudojimo efektyvumą.— LVA Darbai, **1959**, t. 5, p. 5—12.
Об эффективности использования основных производственных фондов совхозов.

1596. Darbo našumo kėlimas tarybiniuose ūkiuose.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, **1961**.— 79 p.
Повышение производительности труда в совхозах.

1597. Материальное стимулирование технического прогресса в совхозах.— В кн.: Dėst. moksl. konf. praneš. tezės / LVA. K., **1961**, c. 85—86.— Lygiagr. liet.: p. 40—42.

1598. Darbo našumo dinamika Lietuvos TSR tarybiniuose ūkiuose ir kolūkiuose.— Kn.: Devintosios dėst. moksl. konf. praneš. tezės / LZŪA. K., **1963**, p. 167—168.
Динамика производительности труда в совхозах и колхозах Литовской ССР.

1599. Darbo našumas ir materialinis suinteresuotumas tarybiniuose ūkiuose.— LŪ, **1964**, Nr 12, p. 366—367.
Производительность труда и материальная заинтересованность в совхозах.

1600. Darbo našumo dinamika kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose.— LZŪA MD **1964**, t. 11, sąs. 1, p. 37—44.
Динамика производительности труда в колхозах и совхозах.

1601. Darbo našumo dinamika Lietuvos žemės ūkyje kapitalizmo ir socializmo sąlygomis.— Kn.: Dešimtosios dėst. moksl. konf. praneš. tezės / LZŪA. K., **1964**, p. 223—225.
Динамика производительности труда в сельском хозяйстве Литвы в условиях капитализма и социализма.

1602. Darbo našumas Lietuvos žemės ūkyje kapitalizmo ir socializmo sąlygomis.— LZŪA MD, **1965**, t. 12, sąs. 1, p. 71—79.
Производительность труда в сельском хозяйстве Литвы при капитализме и социализме.

1603. Gamybos specializavimas ir darbo našumo kėlimas tarybiniuose ūkiuose.— Kn.: Vienuoliktosios dėst. moksl. konf. sutrumpintų praneš. rink. / LZŪA. V., **1965**, p. 9—11.
Специализация производства и повышение производительности труда в совхозах.

1604. Darbo jėgos ištekliai Lietuvos žemės ūkyje kapitalizmo ir socializmo sąlygomis.— Kn.: Dvyliktosios dėst. moksl. konf. sutrumpinti praneš. (1966 bal. 4—9 d.) / LZŪA. K., **1966**, p. 9—10.
Ресурсы рабочей силы в сельском хозяйстве Литвы в условиях капитализма и социализма.

1605. Gamybos procesų elektrifikavimas ir darbo našumo kėlimas tarybiniuose ūkiuose.— LZŪA MD, **1966**, t. 13, sąs. 4, p. 41—45.
Электрификация производственных процессов и повышение производительности труда в совхозах.

1606. Darbo laiko fondo naudojimas tarybiniuose ūkiuose.— Kn.: Trumpi pranešimai: (Tryliktosios jubiliejinės dėst. moksl. konf. medž.) 1967 m. bal. 3—8 d. / LZŪA. K., **1967**, p. 9—10.
Использование фонда рабочего времени в совхозах.

1607. Darbo našumo lygių pramonėje ir žemės ūkyje suartėjimas.— Kn.: Resp. visuom. m. katedrų dėst. moksl. konf., skirta Didžiosios Spalio soc. revoliuci-

jos 50-mečiui paminėti (1967.X.20—21): Programa ir praneš. medž. K., **1967**, p. 183—185.
Сближение уровней производительности труда в промышленности и сельском хозяйстве.

1608. Darbo jėgos tekamumo priežastys tarybiniuose ūkiuose.— Kn.: Trumpi pranešimai: (Keturioliktosios dėst. moksl. konf. medž.) 1968 m. bal. 8—13 d. / LZŪA. V., **1968**, p. 7—8.
Причины текучести рабочей силы в совхозах.

1609. Tarybinių ūkių darbininkų profesinis darbo pasidalijimas ir jo vystymas.— LZŪA MD, **1968**, t. 14, sąs. 1, p. 17—21.
Профессиональное разделение труда рабочих совхозов и его развитие.

1610. Darbo jėgos išteklių naudojimas tarybiniuose ūkiuose.— Kn.: Trumpi pranešimai: (Penkioliktosios dėst. moksl. konf. medž.) 1969 m. bal. 14—19 d. / LZŪA. K., **1969**, p. 14—15.
Использование ресурсов рабочей силы в совхозах.

1611. Specialistų su aukštuoju mokslu pasiskirstymas kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose.— LZŪA MD, **1969**, t. 15, sąs. 1, p. 5—8.
Распределение специалистов с высшим образованием в колхозах и совхозах.

1612. Darbo apmokėjimo sistemų vystymasis tarybiniuose ūkiuose.— Kn.: Trumpi pranešimai: (Šešioliktosios dėst. moksl. konf. medž.) 1970 m. bal. 13—18 d. / LZŪA. K., **1970**, p. 66—67.
Развитие системы оплаты труда в совхозах.

1613. Darbo našumo kilimas kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose.— Kn.: Trumpi pranešimai: 18-osios dėst. moksl. konf. medž., 1972 m. bal. 10—14 d. / LZŪA. K., **1972**, p. 63—64.
Подъем производительности труда в колхозах и совхозах.

1614. Ūkių rentabilumas buržuazinėje Lietuvoje.— ŽŪ, **1972**, Nr. 8, p. 31.
Рентабельность хозяйств в буржуазной Литве.

1615. Использование специалистов сельского хозяйства в колхозах и совхозах.— В кн.: Вопросы воспроизводства и рационального использования трудовых ресурсов: (Материалы секции полит. экономии XXII респ. науч.-техн. конф. Каун. политехн. ин-та, 2—4 февр. 1972 г.). К., **1972**, с. 104—106.

1616. Darbo jėgos ištekliai asmeniniame pagalbiniame žemės ūkyje.— LZŪA MD, **1973**, t. 19, sąs. 1, p. 5—8.
Трудовые ресурсы в личном подсобном сельском хозяйстве.

1617. Pirmosios socialistinės įmonės Lietuvos TSR žemės ūkyje 1940—1941 metais.— AMMD Ekon., **1973**, t. 12, sąs. 1, p. 61—72.
Первые социалистические предприятия в сельском хозяйстве Литовской ССР в 1940—1941 гг.

1618. Darbo jėgos struktūros pakitimai žemės ūkyje.— Kn.: Lietuva — tarybiniu keliu: Visuom. m. resp. konf., skirtos TSRS įkūrimo 50-mečiui, medž. [1972], K., **1974**, p. 211—212.
Изменение структуры рабочей силы в сельском хозяйстве.

1619. Darbo našumas buržuazinės Lietuvos kaime.— ŽŪ, **1975**, Nr 9, p. 32.
Производительность труда в деревне буржуазной Литвы.

1620. Politinės ekonomijos dėstymas akademijoje 1924—1974 metais.— Kn.: Trumpi pranešimai: Dvidešimt pirmosios dėst. moksl. konf. medž., 1975 m. geg. 20—23 d. / LZŪA. K., **1975**, p. 31.
Преподавание политической экономии в академии в 1924—1974 гг.

1621. Agrarinė krizė: [Buržuazinėje Lietuvoje].— ŽŪ, **1976,** Nr 6, p. 29.
Аграрный кризис [в буржуазной Литве].

1622. Išlaidos žemės ūkio specialistams ruošti ir kvalifikacijai tobulinti.— Kn.: Mokslo darbų rinkiniai: [XXII dėst. moksl. konf. medž. ir jaunųjų mokslininkų darbai] / LŽŪA. K., 1976, kn. 1, p. 33—34.
Расходы на подготовку и повышение квалификации специалистов сельского хозяйства.

1623. Mokslinė techninė pažanga ir kadrų kvalifikacijos kilimas žemės ūkyje.— Kn.: Resp. konf. „Mokslinės techninės revoliucijos socialinės pasekmės" praneš. tezės (1976 m. lapkr. 12—13 d.). K., **1976,** p. 62—64.
Научно-технический прогресс и повышение квалификации кадров в сельском хозяйстве.

1624. Концентрация трудовых ресурсов в сельском хозяйстве.— В кн.: Социально-экономические процессы в сельском хозяйстве Советской Литвы: Тез. докл. науч. конф. экономистов-аграрников республики, 20—21 янв. 1977 г. К., **1976,** с. 44—47.

1625. Darbo išteklių struktūros kitimas kolūkiuose.— Kn.: Socialinės-ekonominės darbo ir darbo jėgos reprodukcijos problemos TSKP XXV suvažiavimo nutarimų šviesoje: [1977 m. Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž.]. V., **1977,** p. 42—44.
Изменение структуры трудовых ресурсов в колхозах.

1626. Kaimo gyventojų socialinės sudėties kitimas socialistinėje Lietuvoje.— Kn.: Lietuva Didžiojo Spalio keliu: Resp. moksl. konf., skirtos Didžiosios Spalio soc. revoliucijos 60-mečiui, medž. (Kaunas, 1977 m. spalio 19 d.). V., **1977,** p. 203—207.
Изменение социального состава сельского населения социалистической Литвы.

1627. Mechanizatorių kadrai Lietuvos TSR kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose.— LŽŪA MD, **1977,** t. 23, sąs. 1, p. 71—79.
Механизаторские кадры в колхозах и совхозах Литовской ССР.

1628. Specialistų ruošimas buržuazinėje Lietuvoje.— ŽŪ, **1977,** Nr 5, p. 35.
Подготовка специалистов в буржуазной Литве.

1629. Darbo jėgos kaita Lietuvos TSR kolūkiuose.— Kn.: Žemės ūkio ekonomika: Mokslo darbų rink. [XXIV dėst. moksl. konf. medž.] / LŽŪA. K., **1978,** p. 33—34.
Оборот рабочей силы в колхозах Литовской ССР.

1630. Samdinių uždarbis buržuazinėje Lietuvoje.— ŽŪ, **1978,** Nr 11, p. 34.
Заработная плата сельскохозяйственных рабочих в буржуазной Литве.

1631. Tarybinių ūkių darbuotojų struktūros kitimas.— LŽŪA MD, **1978,** t. 24, sąs. 1, p. 73—77.
Изменение структуры работников совхозов.

1632. Рост материального и культурного уровня жизни работников совхозов.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978,** с. 125—127.

1633. Darbo našumo ir apmokėjimo augimo santykis kolūkiuose.— Kn.: Žemės ūkio ekonomika: Mokslo darbų rink. XXV dėst. moksl. konf. medž. / LŽŪA. K., **1979,** p. 36—37.
Соотношение роста производительности и оплаты труда в колхозах.

1634. Darbo sąnaudų struktūros kitimas kolūkiuose.— LZŪA MD, **1979**, t. 25, sąs. 1, p. 60—64.
Изменение структуры затрат труда в колхозах.

1635. Структурные изменения в сельскохозяйственном производстве.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979**, с. 149—150.

1636. Specialistų kadrai kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose.— LZŪA MD, **1980**, t. 26, sąs. 1, p. 82—90.
Кадры специалистов в колхозах и совхозах Литовской ССР.

1637. Žemės ūkio diferencinės rentos susidarymas.— Kn.: Žemės ūkio gamybos ekonomika, mechanizacija ir automatizacija: Mokslo darbų rink. XXVI dėst. moksl. konf. medž. / LZŪA. K., **1980**, p. 61—62.
К вопросу об образовании сельскохозяйственной дифференциальной ренты.

1638. Dėl žemės ūkio gamybos ekonominio efektyvumo rodiklių.— LZŪA MD, **1981**, t. 27, sąs. 1, p. 79—86.
К вопросу о показателях экономической эффективности сельскохозяйственного производства.

1638a. Kolūkių rentabilumas.— Kn.: Žemės ūkio mašinų konstrukcijų tobulinimas. Ekonominės problemos: Mokslo darbų rink. XXVII dėst. moksl. konf. medž. / LZŪA. V., **1981**, p. 119—120.
Рентабельность колхозов.

1639. Обобществление труда в сельском хозяйстве на этапе развитого социализма.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981**, с. 143—144.

Birutė VENGRIENĖ

1943.III.5

1965 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1971 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Pagrindiniai darbininkų darbo užmokesčio organizavimo bruožai socialistinėje pramonėje". Docentės vardas suteiktas 1980 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1964 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universitete, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Бируте ВЕНГРЕНЕ

В 1965 г. окончила Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1971 г. в Вильнюсе защитила кандидатскую диссертацию на тему «Основные черты организации заработной платы рабочих в социалистической промышленности». Звание доцента присвоено в 1980 г. Политическую экономию преподает с 1964 г. Работает в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса, читает курс политической экономии социализма.

1640. Paskirstymas pagal darbą ir vertės dėsnis.— LŪ, **1968,** Nr 9, p. 277—279.— Parašas: B. Cemnolonskaitė.
Распределение по труду и закон стоимости.

1641. Darbo jėgos sąnaudų padengimas socialistinėje visuomenėje / B. Cemnolonskaitė [Vengrienė], D. Jarmašauskienė.— LŪ, **1969,** Nr 8, p. 237—238, 243.
Возмещение затрат труда в социалистическом обществе.

1642. Darbo užmokesčio esmės socializmo sąlygomis klausimu.— AMMD Ekon., **1970,** t. 10, sąs. 1, p. 39—49.— Parašas: B. Cemnolonskaitė.
К вопросу о сущности заработной платы при социализме.

1643. О сущности заработной платы при социализме.— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970,** с. 56—58.— Подпись: Б. Цемнолонскайте.

1644. Plačiau diegti techniškai pagrįstas normas / D. Bartaškienė, B. Cemnolonskaitė [Vengrienė].— LŪ, **1971,** Nr 5, p. 143, 146—147.
Шире внедрять технически обоснованные нормы.

1645. Tarifinė sistema ir darbininkų darbo užmokesčio diferencijavimas šiuolaikiniame etape.— Kn.: Darbo jėgos reprodukcijos klausimai: XXI resp. moksl.-techn. konf. polit. ekonomijos sekcijos praneš. medž. K., **1971,** p. 41—43.— Parašas: B. Cemnolonskaitė.
Тарифная система и дифференциация заработной платы рабочих на современном этапе.

1646. Darbo užmokestis — socializmo ekonominė kategorija.— LŪ, **1973,** Nr 12, p. 371—372.
Заработная плата — экономическая категория социализма.

1647. К вопросу о дифференциации заработной платы рабочих на современном этапе.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973,** с. 71—72.

1648. Особенности меры труда в процессе распределения по труду.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975,** с. 170—172.

1649. Darbo kiekio ir kokybės nustatymo klausimai paskirstymo pagal darbą procese.— Kn.: Karlo Markso „Gotos programos kritika" ir dabartis: Mokymo metod. medž. į pagalbą studijuojantiems marksizmo-leninizmo teoriją. V., **1977,** p. 113—124.
Вопросы определения количества и качества труда в процессе распределения по труду.

1650. Распределение по труду и товарно-денежные отношения.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978,** с. 163—165.

1651. Kai kurios darbo užmokesčio tobulinimo kryptys dabartiniame etape.— Kn.: Aktualios socialinės ekonominės vartotojų kooperacijos problemos: Tarpžinyb. moksl. prakt. konf., skirta Tarybų valdžios įkūrimo Lietuvoje ir LKP 60-osioms metinėms. Programa ir praneš. medž. V., **1979,** p. 66—71.
О некоторых проблемах совершенствования заработной платы на современном этапе.

1652. Pramonės darbuotojų kolektyvinių darbo apmokėjimo formų vaidmuo dabartiniame etape.— Kn.: Lietuvos vartotojų kooperacijos raida ir jos veiklos

tobulinimo keliai: Tarpžinyb. moksl. prakt. konf., skirta V. Lenino 110-osioms gimimo metinėms. Programa ir praneš. medž. V., **1980**, p. 62—65.
Роль коллективных форм оплаты труда работников промышленности на современном этапе.

1653. Организация и оплата труда в производственных бригадах.— Экон. науки, **1980**, № 6, с. 102—105.

1654. Осуществление ленинского принципа материальной заинтересованности в стимулировании научно-технического прогресса.— В кн.: Использование наследия В. И. Ленина в исследовании закономерностей развитого социализма и современного капитализма: Тез. докл. XIV [меж]респ. науч.-метод. конф. преп. полит. экономии вузов Прибалт. республик, 15—16 мая 1980. Рига, **1980**, с. 15—17.

1655. Повышение роли коллективных форм оплаты труда на современном этапе.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981**, с. 61—62.

1655a. Darbo užmokesčio tobulinimo uždaviniai.— LŪ, **1982**, Nr 3, p. 19—20.
Задачи совершенствования заработной платы.

1655b. Вопросы взаимодействия характера труда и системы распределения по труду на современном этапе.— В кн.: Связь экономической теории с хозяйственной практикой в свете решений XXVI съезда КПСС: Тез. докл. XVI межресп. науч.-метод. семинара политэкономов Прибалтики. Таллин, **1982**, с. 70—71.

Aleksandras VENGRYS

1929.I.1

1955 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1961 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Ekonominė marksizmo-leninizmo teorija — ideologinis LKP ginklas kovoje už proletariato diktatūrą Lietuvoje 1918—1940 m.“. Docento vardas suteiktas 1966 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1955 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universitete, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Александрас ВЕНГРИС

В 1955 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1961 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Экономическая теория марксизма-ленинизма — идеологическое оружие КП Литвы в борьбе за диктатуру пролетариата в 1918—1940 гг.». Звание доцента присвоено в 1966 г. Политическую экономию преподает с 1955 г. Работает в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса, читает курс политической экономии капитализма.

1656. Agrariniai klausimai Lietuvos marksistų raštuose 1920—1930 m.— MAD Ser. A, **1958**, t. 2, p. 3—17.
Аграрные вопросы в трудах литовских марксистов в 1920—1930 гг.

1657. Ekonominių krizių klausimai Lietuvos marksistų raštuose 1928—1938 metais.— Ten pat, t. 1, p. 3—17.

Вопросы экономических кризисов в трудах литовских марксистов в 1928—1938 гг.

1658. Iš leninių idėjų plitimo Lietuvoje istorijos.— LŪ, **1960,** Nr 4, p. 105—108.
Из истории распространения ленинских идей в Литве.

1659. Iš 1918—1919 m. proletarinės revoliucijos Lietuvoje istorijos.— Ten pat, Nr 12, p. 370—373.
Из истории пролетарской революции в Литве 1918—1919 гг.

1660. Борьба КП Литвы против антимарксистских экономических концепций, отрицавших возможность социалистической революции в Литве.— Уч. зап. кафедр полит. экономии Высш. парт. школы при ЦК КПСС и местных высш. парт. школ, **1961,** вып. 3, с. 164—174.

1661. Kai kurie Tarybų valdžios Lietuvoje 1918—1919 metais ekonominės politikos klausimai.— AMMD Ekon., **1962,** t. 2, p. 77—87.
Некоторые вопросы экономической политики Советской власти в Литве в 1918—1919 гг.

1662. Lietuvos Komunistų partija apie buržuazinės Lietuvos ekonominės raidos etapus.— Ten pat, **1964,** t. 4, sąs. 2, p. 39—49.
Коммунистическая партия Литвы об этапах экономического развития буржуазной Литвы.

1663. Вопросы применения основного управления регулирования к экономическим системам.— В кн.: Тез. докл. науч. конф. кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии, посвящ. 50-летию Великой Октябрьской соц. революции (7—9 дек. 1967 г.). В., **1967,** с. 61—63.

1664. Ekonominio išsivystymo lygis ir augimo tempai.— AMMD Ekon., **1968,** t. 6, sąs. 3, p. 89—103.
Уровень экономического развития и темпы роста.

1665. Kaupimo normos optimalumo socialistinėje visuomenėje klausimu.— Ten pat, p. 5—17.
К вопросу об оптимизации нормы накопления в социалистическом обществе.

1666. Planingas socialistinės ekonomikos vystymas.— V., Mintis, **1969.**— 40 p.
Плановое развитие социалистической экономики.

1667. Politinė ekonomija: Vadovėlis.— V.: Mintis, **1969.**— Sk. 3. Kapitalizmo vytymosi stadijos. Prekinė gamyba. Prekė ir pinigai, p. 30—52.
Политическая экономия. Учебник.

1668. Kibernetika ir ekonomika: (Medž. lektoriui).— V., **1971.**— 20 p.
Кибернетика и экономика.

1669. Visuomeninės gamybos proporcingumo ir ekonomiškumo principų sąryšis.— AMMD Ekon., **1971,** t. 11, sąs. 1, p. 53—56.
Взаимосвязь принципов экономичности и пропорциональности общественного производства.

1670. К характеристике регуляторов социалистического производства.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972,** с. 59—61.

1671. Ekonominė sistema ir jos reguliavimas: (Mokymo priemonė ekon. kibernetikos spec. studentams).— V., **1973.**— 113 p.
Экономическая система и ее регулирование.

1672. Valdymo formulės sistemų charakteristika.— V., **1973.**— 27 p.— Rankr. pristatė VU Finansų ir apskaitos fak. Ekon. kibernetikos katedra. Deponuotas LIMTI 1973.X.10, Nr 11—73.
Характеристика систем формулы управления.

1673. К вопросу о регуляторах экономических систем.— Моделирование экон. систем, **1973,** вып. 6, с. 18—26.

1674. Методологические вопросы экономических решений.— Там же, с. 5—17.

1675. Норма стимулирования — параметр регулирования экономических систем.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973,** с. 68—69.

1676. Prekės vertės dydžio klausimu.— AMMD Ekon., **1974,** t. 12, sąs. 2, p. 5—18.
К вопросу о величине стоимости товара.

1677. Некоторые вопросы управления хозяйственными единицами в свете решений XXV съезда КПСС.— В кн.: X науч.-метод. семинар преп. полит. экономии высш. учеб. заведений республик Прибалтики: Тез. докл. Таллин, **1976,** с. 146—147.

1678. Методологические вопросы совершенствования хозяйственного механизма.— В кн.: Политэкономические проблемы повышения эффективности производства: Тез. докл. XI респ. науч.-метод. конф., Юрмала (ЛатвССР) 26—27 мая 1977 г. Рига, **1977,** с. 16—19.

1679. Социалистический образ жизни и некоторые вопросы управления хозяйственными единицами.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978,** с. 184—186.

1680. Управление экономическими системами при социализме: (Вопросы теории).— В.: Минтис, **1978.**— 240 с.

1681. К вопросу о планомерности социалистического воспроизводства.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979,** с. 3—5.

1682. К понятию управления экономическими системами при социализме.— AMMD Ekon., **1980,** t. 18, p. 25—37.

1683. Методологическое значение положений В. И. Ленина об обобществлении производства при социализме.— В кн.: Использование наследия В. И. Ленина в исследовании закономерностей развитого социализма и современного капитализма: Тез. докл. XIV респ. науч.-метод. конф. преп. полит. экономии вузов Прибалт. республик, 15—16 мая 1980. Рига, **1980,** с. 17—18.

1684. Рабочая сила и сложность экономических систем при социализме.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981,** с. 31—32.

1684a. Направления политэкономических исследований и хозяйственная практика.— В кн.: Связь экономической теории с хозяйственной практикой в свете решений XXVI съезда КПСС: Тез. докл. XVI межресп. науч.-метод. семинара политэкономов Прибалтики. Таллин, **1982,** с. 5—6.

Adolfas VILIMAVIČIUS

1932.II.6

1964 m. baigė Vilniaus aukštąją partinę mokyklą. 1974 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Asmeninis pagalbinis ūkis socializme: jo vieta, vaidmuo ir vystymosi tendencijos (Lietuvos TSR žemės ūkio pavyzdžiu)". Docento vardas suteiktas 1978 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1969 m. Dirba Vilniaus pedagoginiame institute, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Адольфас ВИЛИМАВИЧЮС

В 1964 г. окончил Вильнюсскую высшую партийную школу. В 1974 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Личное подсобное хозяйство при социализме: его место, роль и тенденции развития (на примере сельского хозяйства ЛитССР)». Звание доцента присвоено в 1978 г. Политическую экономию преподает с 1969 г. Работает в Вильнюсском педагогическом институте, читает курс политической экономии капитализма.

1685. Место личного подсобного хозяйства в формировании необходимого продукта.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972**, с. 119—120.

1686. Asmeninė nuosavybė ir jos struktūra socialistinėje visuomenėje.— LŪ, **1973**, Nr 10, p. 310—311.
Личная собственность и ее структура в социалистическом обществе.

1687. Asmeninio pagalbinio ūkio ekonominio efektyvumo problema.— AMMD Ekon., **1974**, t. 12, sąs. 2, p. 81—91.
Проблема экономической эффективности личного подсобного хозяйства.

1688. Asmeninio pagalbinio ūkio socialinė-ekonominė prigimtis ir esmė.— Kn.: Lietuva — tarybiniu keliu: Visuom. m. resp. konf., skirtos TSRS įkūrimo 50-mečiui, medž. [1972]. K., **1974**, p. 229—231.
Социально-экономическая природа и сущность личного подсобного хозяйства.

1689. Личное подсобное хозяйство и проблема товарности.— В кн.: Проблемы совершенствования методики преподавания политической экономии в вузах: Межвуз. сб. науч.-метод. статей. Рига, **1974**, с. 161—163.

1690. Energijos trūkumas kapitalistiniame pasaulyje ir tarptautiniai santykiai: (Medž. lektoriui).— V., **1975**.— 21 p.
Энергетический кризис в капиталистическом мире и международные отношения.

1691. Характер экономических связей личных подсобных хозяйств с общественным производством.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975**, с. 42—43.

1692. Применение элементов программированного обучения в курсе политической экономии: (По программе 100—140 часов).— В кн.: X науч.-метод.

семинар преп. полит. экономии высш. учеб. заведений республик Прибалтики: Тез. докл. Таллин, **1976**, с. 77—78.

1693. Mokslinė techninė revoliucija ir jos socialinės ekonominės pasekmės kapitalistinėje visuomenėje.— LŪ, **1977**, Nr 10, p. 311—312.
Научно-техническая революция и ее социально-экономические последствия в капиталистическом обществе.

1694. Mokslo ir technikos revoliucija kapitalistinėje visuomenėje: jos prieštaravimai ir socialinės ekonominės pasekmės: (Medž. lektoriui).— V.: „Žinija", **1978**.— 23 p.
Научно-техническая революция в капиталистическом обществе: ее противоречия и социально-экономические последствия.

1695. Užsienio prekyba: ekonominė ir politinė būtinybė.— MG, **1978**, Nr 1, p. 2—3.
Внешняя торговля: экономическая и политическая необходимость.

Algirdas VITKŪNAS

1930.I.2

1953 m. baigė Vilniaus universitetą, finansų ir kredito specialybę. 1958 m. Maskvoje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Lietuvos žemės ūkio padėtis bendrosios kapitalizmo krizės pirmajame etape (1919—1940 m.)". Docento vardas suteiktas 1971 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1966 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universitete, skaito ekonominių teorijų istorijos kursą.

Альгирдас ВИТКУНАС

В 1953 г. окончил Вильнюсский университет по специальности финансов и кредита. В 1958 г. в Москве защитил кандидатскую диссертацию на тему «Развитие сельского хозяйства Литвы на первом этапе общего кризиса капитализма (1919—1940 гг.)». Звание доцента присвоено в 1971 г. Политическую экономию преподает с 1966 г. Работает в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса, читает курс истории экономических теорий.

1696. Agrariniai santykiai buržuazinėje Lietuvoje.— MAD Ser. A, **1958**, t. 2, p. 19—36.
Аграрные отношения в буржуазной Литве.

1697. Imperializmo požymių pasireiškimas buržuazinės Lietuvos ekonomikoje.— Ten pat, **1959**, t. 1, p. 25—43.
Проявление признаков империализма в экономике буржуазной Литвы.

1698. Žemės ūkio gamybos padėtis buržuazinėje Lietuvoje.— Ten pat, p. 3—24.
Состояние сельскохозяйственного производства в буржуазной Литве.

1699. „Teorijos ir tikrovė".— LŪ, **1960**, Nr 6, p. 188—189.— Kn. rec.: Maiminas J. Teorijos ir tikrovė.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, 1960.— 232 p.
«Теории и действительность». (Рец. на кн.)

1700. Žemės ūkio vystymo klausimai XIX a. pabaigos lietuvių kaimo buržuazijos ideologų ekonominiuose raštuose.— MAD Ser. A, **1965**, t. 1, p. 15—31.
Вопросы развития сельского хозяйства в экономических работах идеологов литовской крестьянской буржуазии конца XIX в.

1701. Nederliaus paskola ir kas iš jos pelnėsi.— ŽŪ, **1967**, Nr 5, p. 33.
Ссуда по случаю неурожайности и кто ею пользовался.

1702. Основные направления развития народного хозяйства Литовской ССР в IX пятилетке.— В кн.: Проблемы развития народного хозяйства в девятой пятилетке. Вопросы улучшения преподавания политэкономии: Тез. науч.-метод. конф. [г. Стучка (ЛатвССР) 17—20 июня 1971 г.]. Рига, **1971**, с. 68—71.

1703. Достижения народного хозяйства Литовской ССР за годы Советской власти.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972**, с. 8—10.

1704. Развитие промышленности и изменение отраслевой структуры промышленных рабочих в Литовской ССР.— В кн.: Вопросы воспроизводства и рационального использования трудовых ресурсов: (Материалы секции полит. экономии XXII респ. науч.-техн. конф. Каун. политехн. ин-та, 2—4 февр. 1972 г.). К., **1972**, с. 37—40.

1705. Kai kurių antikomunizmo ekonominių teorijų kritika: (Medž. lektoriui).— V., **1973**.— 17 p.
Критика некоторых экономических теорий антикоммунизма.

1706. Socializmo ir kapitalizmo socialinių ekonominių sistemų konvergencijos teorija.— LŪ, **1973**, Nr 4, p. 115—117.
Теория конвергенции социально-экономических систем социализма и капитализма.

1707. Теория конвергенции социализма и капитализма.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973**, с. 123—124.

1708. Некоторые вопросы размещения производительных сил СССР на современном этапе.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975**, с. 48—49.

1709. Развитие народного хозяйства Литовской ССР в десятой пятилетке.— В кн.: X науч.-метод. семинар преп. полит. экономии высш. учеб. заведений республик Прибалтики: Тез. докл. Таллин, **1976**, с. 175—177.

1710. Paskirstymo socialistinėje visuomenėje problemos K. Markso veikale „Gotos programos kritika".— Kn.: Karlo Markso „Gotos programos kritika" ir dabartis: Mokymo metod. medž. į pagalbą studijuojantiems marksizmo-leninizmo teoriją. V., **1977**, p. 105—113.
Вопросы распределения в социалистическом обществе в произведении К. Маркса «Критика Готской программы».

1711. Besivystančios šalys pasaulinio kapitalistinio ūkio sistemoje.— LŪ, **1978**, Nr 9, p. 23—24.
Развивающиеся страны в системе мирового капиталистического хозяйства.

1712. Bendradarbiavimas su besivystančiomis šalimis.— MG, **1979**, Nr 7, p. 6—7.
Экономическое сотрудничество с развивающимися странами.

1713. Būdingiausieji šiuolaikinės buržuazinės politinės ekonomijos bruožai.— LŪ, **1979**, Nr 12, p. 23—24.
Характерные черты современной буржуазной политэкономии.

1714. V. Leninas apie socializmo sukūrimo Tarybų šalyje dėsningumus.— Ten pat, Nr 5, p. 21—22.
В. И. Ленин о закономерностях построения социализма в стране Советов.

1715. Pasaulinė rinka ir buržuazinis žemės ūkis.— ŽŪ, **1979,** Nr 9, p. 20—21.
Мировой рынок и буржуазное сельское хозяйство.

1716. Pasaulinė socialistinė rinka.— Kn.: Aktualios socialinės ekonominės vartotojų kooperacijos problemos: Tarpžinyb. moksl. prakt. konf., skirta Tarybų valdžios įkūrimo Lietuvoje ir LKP 60-osioms metinėms. Programa ir praneš. medž. V., **1979,** p. 25—30.
Мировой социалистический рынок.

1717. Socialistinių šalių mokslinis ir techninis bendradarbiavimas.— MT, **1979,** Nr 5, p. 9—11.
Научное и техническое сотрудничество социалистических стран.

1718. Научно-технический прогресс и развитие экономики Литовской ССР в X пятилетке.— В кн.: XIII семинар «Основные итоги исследований по координируемым научным и методическим проблемам в области политической экономии»: [Тез. докл. политэкономов Прибалт. республик, 28—29 мая 1979 г.]. Тарту, **1979,** с. 24—25.

1719. Atnaujintos „industrinės visuomenės" teorijos.— MT, **1980,** Nr 9, p. 24—25.
Обновленные теории «индустриального общества».

1720. Socializmo ekonominės teorijos klausimai V. Lenino veikaluose.— LŪ, **1980,** Nr 3, p. 5—7.
Вопросы экономической теории социализма в трудах В. И. Ленина.

1721. В. И. Ленин о путях построения экономики социализма.— В кн.: Использование наследия В. И. Ленина в исследовании закономерностей развитого социализма и современного капитализма: Тез. докл. XIV [меж]респ. науч.-метод. конф. преп. полит. экономии вузов Прибалт. республик, 15—16 мая 1980. Рига, **1980,** с. 20—22.

1722. Kai kurių antimarksistinių socialistinės nuosavybės teorijų kritika.— LŪ, **1981,** Nr 1, p. 22—23.
Критика некоторых антимарксистских теорий социалистической собственности.

1723. Mokslo ir technikos pažanga XI penkmetyje.— Kn.: Lietuvos vartotojų kooperacijos veiklos efektyvumo problemos: Resp. moksl. prakt. konf. praneš. tezės. V., **1981,** p. 16—17.
Научно-технический прогресс в XI пятилетке.

1723a. „Poindustrinės visuomenės" teorijos: [Apie burž. polit. ekonomijos teorijas].— MT, **1981,** Nr 7, p. 30—31.
Теория «постиндустриального общества».

1724. Некоторые антимарксистские взгляды на распределение при социализме.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., 1981, с. 173—174.

1724a. Keinsizmo saulėlydis.— MT, **1982,** Nr 7, p. 30—32.
Закат кейнсизма.

1724b. Socialreformistinės „demokratinio socializmo" doktrinos kritika. — LŪ, **1982,** Nr 5, p. 22—24.
Критика социал-реформистской доктрины «демократического социализма».

Aldona VITKŪNIENĖ

1930.VI.30

1954 m. baigė Lietuvos žemės ūkio akademiją, žemės ūkio ekonomikos ir organizavimo specialybę. 1958 m. Maskvoje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Kiaulienos savikainos mažinimo keliai Lietuvos TSR tarybiniuose ūkiuose". Docentės vardas suteiktas 1977 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1970 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universitete, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Алдона ВИТКУНЕНЕ

В 1954 г. окончила Литовскую сельскохозяйственную академию по специальности экономики и организации сельского хозяйства. В 1958 г. в Москве защитила кандидатскую диссертацию на тему «Пути снижения себестоимости продукции свиноводства в совхозах Литовской ССР». Звание доцента присвоено в 1977 г. Политическую экономию преподает с 1970 г. Работает в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса, читает курс политической экономии социализма.

1725. Darbo našumo kėlimas — žemės ūkio produkcijos didėjimo pagrindas / A. Vitkūnienė, V. Ramanauskas.— V., **1961.**— 19 p.
Повышение производительности труда — основа увеличения сельскохозяйственной продукции.

1726. Skaičiuoti ir mažinti produkcijos savikainą žemės ūkyje.— LŪ, **1961,** Nr 12, p. 365—368.
Снизить себестоимость сельскохозяйственной продукции.

1727. Повышение производительности труда — путь к изобилию / А. Виткунене, В. Раманаускас.— Ком., **1961,** № 1, с. 35—42.— То же. На литов. яз.— Kom., 1961, Nr 1, p. 33—40.

1728. Galvijininkystės produkcijos savikainos mažinimo galimybės Lietuvos TSR tarybiniuose ūkiuose.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, **1962.**— 71 p. (LTSR MA Ekon. in-to Darbai; T. 11, sąs. 3).
Пути снижения себестоимости продукции скотоводства в совхозах Литовской ССР.

1729. Gyvulininkystės produkcijos didinimo ir rentabilumo kėlimo galimybės respublikos ūkiuose.— Kn.: Rentabilumo didinimas Lietuvos TSR kolūkiuose. V., **1965,** sk. 3, p. 89—124.
Возможности увеличения продукции и повышения рентабельности животноводства в колхозах республики.

1730. Gyvulininkystės gamybiniai fondai ir jų naudojimo gerinimas.— Kn.: Kaupimas ir vartojimas Lietuvos TSR kolūkiuose. V., **1967,** sk. 4, p. 91—118.
Производственные фонды животноводства и улучшение их использования.

1731. Būdai gyvulininkystei intensyvinti skirtingomis gamybinėmis sąlygomis.— Kn.: Kolūkių gamybos intensyvinimas.— V., **1970,** sk. 6, p. 129—162.
Пути повышения интенсивности животноводства в разных природных условиях.

1732. Mainų sfera ir jos dėsningumai / A. Jablonskis, A. Vitkūnienė.— LŪ, **1972,** Nr 10, p. 311—312.— Antr.: Kainų (!) sfera. . .
Сфера обмена и ее закономерности.

1733. Сущность и закономерности развития экономических связей между городом и деревней.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973**, с. 32—33.

1734. К вопросу об экономических связях промышленности и сельского хозяйства в условиях развитого социализма.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975**, с. 25—27.

1735. Главный путь развития сельского хозяйства и совершенствование его экономических связей.— В кн.: X науч.-метод. семинар преп. полит. экономии высш. учеб. заведений республик Прибалтики: Тез. докл. Таллин, **1976**, с. 171—172.

1736. Индустриальное развитие сельского хозяйства и совершенствование экономических связей по обеспечению его средствами производства.— В кн.: Социально-экономические процессы в сельском хозяйстве Советской Литвы: Тез. докл. науч. конф. экономистов-аграрников республики, 20—21 янв. 1977 г. К., **1976**, с. 146—149.

1737. Важнейшие направления повышения эффективности межотраслевых связей аграрно-промышленного комплекса.— В кн.: Политэкономические проблемы повышения эффективности производства: Тез. докл. XI респ. науч.-метод. конф., Юрмала (ЛатвССР) 26—27 мая 1977 г. Рига, **1977**, с. 145—147.

1738. Некоторые социально-экономические вопросы сближения уровней развития города и деревни.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 122—124.

1739. Kai kurie mainų tarp miesto ir kaimo skatinamojo poveikio didinimo klausimai.— Kn.: Aktualios socialinės ekonominės vartotojų kooperacijos problemos: Tarpžinyb. moksl. prakt. konf., skirta Tarybų valdžios įkūrimo Lietuvoje ir LKP 60-osioms metinėms. Programa ir praneš. medž. V., **1979**, p. 72—78.
Некоторые вопросы увеличения стимулирующего воздействия на обмен между городом и деревней.

1740. V. Lenino teiginių apie kooperaciją panaudojimas, vystant respublikos žemės ūkį dabartinėmis sąlygomis.— Kn.: Lietuvos vartotojų kooperacijos raida ir jos veiklos tobulinimo keliai: Tarpžinyb. moksl. prakt. konf., skirta V. Lenino 110-osioms gimimo metinėms. Programa ir praneš. medž. V., **1980**, p. 53—56.
Использование ленинских положений о кооперации в развитии сельского хозяйства республики в современных условиях.

1741. Aktualūs žemės ūkio materialinės-techninės bazės vystymo klausimai XI-ame penkmetyje.— Kn.: Lietuvos vartotojų kooperacijos veiklos efektyvumo problemos: Resp. moksl. prakt. konf. praneš. tezės. V., **1981**, p. 23—25.
Актуальные вопросы развития материально-технической базы сельского хозяйства в XI пятилетке.

Z

Stepanas ZAICEVAS

1938.V.3

1965 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, politinės ekonomijos specialybę. 1970 m. Maskvoje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Įmonių ekonominio skatinimo fondai socializmo sąlygomis". Docento vardas suteiktas 1975 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1965 m. Dirba Vilniaus inžineriniame statybos institute, skaito socializmo politinės ekonomijos kursą.

Степан ЗАЙЦЕВ

В 1965 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности политической экономии. В 1970 г. в Москве защитил кандидатскую диссертацию на тему «Фонды экономического стимулирования предприятий при социализме». Звание доцента присвоено в 1975 г. Политическую экономию преподает с 1965 г. Работает в Вильнюсском инженерно-строительном институте, читает курс политической экономии социализма.

1742. Kai kurie ekonominio skatinimo klausimai šiuolaikinėmis sąlygomis.— Kn.: Spalio revoliucija ir visuomeniniai mokslai Lietuvoje: Moksl. konf. medž. (1967 m. gruod. 6—8 d.). V., **1967**, p. 459—463.
Некоторые вопросы экономического стимулирования в современных условиях.

1743. О категории материальной заинтересованности при социализме.— Kn.: Resp. visuom. m. katedrų dėst. moksl. konf., skirta Didžiosios Spalio soc. revoliucijos 50-mečiui paminėti (1967.X.20—21): Programa ir praneš. medž. K., **1967**, p. 169—170.

1744. К вопросу о формировании поощрительных фондов.— В кн.: Вопросы экономической теории и практики хозяйствования: (По итогам науч.-исслед. работы кафедры полит. экономии за 1968 г.) / Моск. экон.-стат. ин-т. М., **1969**, с. 21—27.

1745. Pelno panaudojimo įmonėje klausimai.— Kn.: Teorinis Lenino palikimas ir visuomeniniai mokslai. K., **1970**, p. 396—401.
Вопросы использования прибыли на предприятии.

1746. Вопросы материального стимулирования работников предприятий и объединений / Зайцев С. Н., Шевчик Л. А.— Тр. Моск. экон-стат. ин-та, **1970**, ч. 2, кн. 1. Актуальные проблемы политэкономии, с. 92—100.

1747. Некоторые вопросы материального стимулирования в условиях хозяйственной реформы.— Kn.: Jubiliejinės Lietuvos respublikos moksl.-techn. konf., skirtos V. Lenino gimimo 100-osioms metinėms, ekon. m. sekcijos praneš. tezės. K., **1970**, p. 70—73.

1748. О премировании инженерно-технических работнкиов и служащих.— Тр. Моск. экон. стат. ин-та, **1970**, ч. 2, кн. 1. Актуальные проблемы политэкономии, с. 83—91.

1749. О социалистическом производственном предприятии.— В кн.: Тез. докл. науч. конф., посвящ. 100-летию со дня рождения В. И. Ленина, кафедр полит. экономии ун-тов Прибалтики и Белоруссии: Тема: В. И. Ленин и экономическая наука (5—7 февр. 1970 г.). В., **1970**, с. 43—46.

1750. О стимулировании напряженных плановых заданий.— В кн.: Проблемы развития народного хозяйства в девятой пятилетке. Вопросы улучшения преподавания политэкономии: Тез. науч.-метод. конф. [г. Стучка (ЛатвССР) 17—20 июня 1971 г.]. Рига, **1971**, с. 57—60.

1751. Ekonominio skatinimo fondai: (Teorijos ir praktikos klausimai) / V. Kindurys, S. Zaicevas.— V.: Mintis, **1972**.— 107 p.
Фонды экономического стимулирования.

1752. Socialistinės gamybinės įmonės socialinė ekonominė esmė / V. Kindurys, S. Zaicevas.— LŪ, **1972**, Nr 5, p. 148—149.
Социально-экономическая сущность социалистического производственного предприятия.

1753. К вопросу о соотношении повышения производительности труда и роста заработной платы.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972**, с. 121—122.

1754. Материальное стимулирование и текучесть кадров.— В кн.: Вопросы воспроизводства и рационального использования трудовых ресурсов: (Материалы секции полит. экономии XXII респ. науч.-техн. конф. Каун. политехн. ин-та, 2—4 февр. 1972 г.). К., **1972**, с. 165—167.

1755. Socialistinis lenktyniavimas ir gamybos efektyvumas.— LŪ, **1973**, Nr 5, p. 136—138.
Социалистическое соревнование и эффективность производства.

1756. Вопросы экономической политики партии по материальному стимулированию на современном этапе в курсе политической экономии социализма.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973**, с. 129—130.

1757. Ekonominių skatinimo fondų sudarymo tobulinimas devintajame penkmetyje.— Kn.: Lietuva — tarybiniu keliu: Visuom. m. resp. konf., skirtos TSRS įkūrimo 50-mečiui, medž. [1972]. K., **1974**, p. 213—214.
Совершенствование образования фондов экономического стимулирования в девятой пятилетке.

1758. Socialistinis lenktyniavimas ir pasitiktiniai planai.— LŪ, **1974**, Nr 6, p. 165—167.
Социалистическое соревнование и встречные планы.

1759. К вопросу о конспектировании обязательной литературы к семинарским занятиям по политической экономии.— В кн.: Проблемы совершенствования методики преподавания политической экономии в вузах: Межвуз. сб. науч.-метод. статей. Рига, **1974**, с. 39—41.

1760. Socialistinis lenktyniavimas ir darbo našumas.— LŪ, **1975**, Nr 6, p. 169—170.
Социалистическое соревнование и производительность труда.

1761. К вопросу об организации заработной платы на промышленных предприятиях.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975**, с. 168—170.

1762. Материальное стимулирование и социалистический образ жизни.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978**, с. 246—248.

1763. Vertingas leidinys aktualiais ūkininkavimo klausimais.— LŪ, **1981**, Nr 3, p. 24—25.— Kn. rec.: Kindurys V. Ūkio mechanizavimo tobulinimo kryptys.— V.: Mintis, 1980.— 103 p.
Ценное издание по актуальным вопросам хозяйствования. (Рец. на кн.)

1764. К вопросу совершенствования стимулирования труда в современных условиях.— В кн.: Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма: Тез. докл. XV межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Паланга, 21—22 мая 1981 г.). В., **1981**, с. 65—66.

Vladislovas ZAVADZKIS

1885.IX.8—1939.III.8

Studijavo Maskvos, Leipcigo ir Krokuvos universitetuose, taip pat Paryžiaus politinių mokslų mokykloje. 1919 m. dėstė Varšuvos politechnikos institute. 1920—1931 m.— Vilniaus universiteto Politinės ekonomijos katedros profesorius. Nuo 1936 m. dėstė Aukštojoje prekybos mokykloje Varšuvoje.

Владислав ЗАВАДЗКИЙ

Учился в Московском, Лейпцигском и Краковском университетах, также в Школе политических наук в Париже. В 1919 г. преподавал в Варшавском политехническом институте. В 1920—1931 гг.— профессор кафедры политической экономии Вильнюсского университета. С 1936 г. преподавал в Высшей школе торговли в Варшаве.

1765. Les mathématiques appliquées à l'économie politique.— Paris: Rivière et Cie, **1914**.— 331 p.— Le même. Polonais: Zawadzki W. Zastosowanie matematyki do ekonomii politycznej.— Wilno, 1914.— 295 s.
Применение математики в политической экономии.

1766. Wartość i cena: Wypisy z dzieł autorów polskich i obcych.— Warszawa: Gebethner i Wolff, **1919**.— Przedmowa, s. VII—XXXV.
Стоимость и цена. [Предисловие.]

1767. Teoria produkcji: Próba zbadania społecznych warunków produkcji.— Warszawa etc.: Gebethner i Wolff, **1923**.— 600 s.— Toż. W jęz. franc. wydanie skrócone: Zawadzki W. Esquisse d'une théorie de la production.— Paris: Rivière, 1927.— 179 p.
Теория производства.

1768. Böhm-Bawerk E. Kapitał i zysk z kapitału: Dział 1. Historia i krytyka teorii zysku z kapitału / Tłum. z 3-go wyd. niemieckiego pod red. W. Zawadzkiego.— Warszawa etc.: Gebethner i Wolff, **1924—1925**.— Cz. 1. 1924. X, 365 s.; Cz. 2. 1925. VII, 258 s.
[Перевод кн.:] Бём-Баверк Э. Капитал и прибыль с капитала.

1769. O pojęciu wartości zamiennej.— Rocz. Praw. Wileński, **1925**, r. 1, s. 70—88.
О понятии меновой стоимости.

1770. O „teorii produkcji": [Odpowiedź na artykuł W. Jastrzębskiego „Teoria produkcji" w czasopismie „Ekonomista", 1924, t. 2, s. 120—150].— Ekonomista, **1925**, t. 3/4, s. 23—55.
О «теории производства».

1771. Postulaty ochrony robotnika, a konkretne warunki gospodarcze.— Czasopismo Praw. i Ekon., **1926**, rocz. 24, s. 1—20.
Требования по охране рабочего и конкретные экономические условия.

Esquisse d'une theorie de la production, Paris, **1927**.— Żr. 1767.

1772. Polska polityka socjalna a gospodarstwo społeczne.— Kraków, **1927**.— 22 s.
Польская социальная политика и общественное хозяйство.

1773. Pojęcie równowagi ekonomicznej i jego naukowe znaczenie.— Ekonomista, **1928**, t. 4, s. 3—14.
Понятие экономического равновесия и его научное значение.

1774. O potrzebach nauki Polskiej w obrębie ekonomii politycznej.— Nauka Polska, **1929**, t. 10, s. 309—319.
О нуждах польской науки в области политической экономии.

1775. Die Agrarreformarbeiten in Polen im Jahre 1928 und 1929.— Vierteljahrshefte der polnischen Landwirtschaft, **1930**, Bd 1, H. 4, S. 13—62.— Dasselbe.— S.-Abdr.— Warszawa, 1930.— 96 S.
Работы по аграрной реформе в Польше в 1928 и 1929 годах.

1776. Ekonomia polityczna: [Oprac. na podstawie wykładów w r. akad. 1928/29 na wydz. Praw. w Uniw. St. Batorego].— Wilno, **1930**.— 238 s.
Политическая экономия. Лекции.

1777. Siły wytwórcze Ziem Wschodnich: Referat na uroczystym posiedzeniu Izby Przemysłowo—Handlowej w d. 17.VI.1930 r.— Wilno, **1930**.— 16 s.
Производственные силы Восточных земель.

1778. Ekonomia polityczna: Podług wykładów uniw. / Oprac. przez M. Galperna i M. Dajchesa.— Wilno, **1931**.— 603 s.
Политическая экономия. Лекции.

1779. Manipulowanie pieniądzem jako narzędzie polityki gospodarczej: (Odczyt wygłoszony na posiedzieniu T-wa Ekon. w Krakowie, 18 maja 1938 r.).— Kraków, **1938**.— 28 s.
Манипулирование деньгами в качестве орудия экономической политики.

Jonas ZNOSKA

1772—1833

1794 m. baigė Lietuvos vyriausiąją mokyklą ir įgijo filosofijos daktaro laipsnį. 1808—1810 m. Vakarų Europos universitetuose gilino žinias ekonomikos mokslų srityje. Grįžus 1810—1823 m. profesoriaus pareigose skaitė politinės ekonomijos kursą Vilniaus universitete. Vyriausiajai mokyklų valdybai reikalaujant, jo paskaitų pagrindą sudarė A. Smito ekonominė teorija, kuri Lietuvą pasiekė jau šiek tiek revizuota buržuazinės vulgariosios politinės ekonomijos atstovų. Skaitomą kursą J. Znoska praplėtė prekybos ir finansų kai kurių klausimų nagrinėjimu.

Ян ЗНОСКО

В 1794 г. окончил Литовскую главную школу и получил степень доктора философии. В 1808—1810 гг. углублял знания в области экономических наук в университетах Западной Европы. После возвращения в 1810—1823 гг. в должности профессора читал курс политической экономии в Вильнюсском университете. По требованию Главного управления школ основой его лекций была экономическая теория А. Смита, которая в Литве появилась уже переработанной представителями буржуазной вульгарной политической экономии. Свой курс Я. Зноско расширил исследованием некоторых вопросов торговли и финансов.

1780. Nauka ekonomii politycznej / Podług Adama Smith przez Jana Znoskę ... w krótkości zebrana.— Wilno, **1811.**— 314 s.
Наука политической экономии. [По системе Адама Смита.]

1781. Rozprawa o ekonomii politycznej i jej historii.— Wilno, **1816** *.
Трактат о политической экономии и ее истории.

* Leidinys nesurastas. Aprašyta pagal K. Estreicherio „Bibliografia Polska XIX. stulecia" (Kraków, 1880, t. 5, s. 309).

Ž

Ignas ŽEBERSKIS

1927.XII.1

1956 m. baigė Maskvos aukštąją profsąjunginę mokyklą, darbo ekonomikos specialybę. 1966 m. Maskvoje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Vidinė ūkiskaita ir tarybinių ūkių darbuotojų materialinio suinteresuotumo didinimas (Lietuvos TSR tarybinių ūkių pavyzdžiu)". Docento vardas suteiktas 1971 m. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1967 m. Dirba Vilniaus V. Kapsuko universitete, skaito kapitalizmo politinės ekonomijos kursą.

Игнас ЖЕБЕРСКИС

В 1956 г. окончил Московскую высшую профсоюзную школу по специальности экономики труда. В 1966 г. в Москве защитил кандидатскую диссертацию на тему «Внутрихозяйственный расчет и повышение материальной заинтересованности работников совхозов (на примере совхозов ЛитССР)». Звание доцента присвоено в 1971 г. Политическую экономию преподает с 1967 г. Работает в Вильнюсском университете им. В. Капсукаса, читает курс политической экономии капитализма.

1782. Ryžtingiau šalinti trūkumus, įgyvendinant naują apmokėjimo sistemą valstybiniuose ūkiuose.— Soc. ŽŪ, **1962**, Nr 7, p. 1—4.
Решительно устранять недостатки, внедряя новую систему оплаты труда в совхозах.

1783. Apie ekonomiją tarybiniuose ūkiuose.— ŽŪ, **1963**, Nr 8, p. 30—31.
Об экономии в совхозах.

1784. Внутренний хозрасчет и воспитание рабочих.— Ком., **1965**, № 2, с. 30—35.— То же. На литов. яз.— Kom., 1965, Nr 2, p. 36—40.

1785. Планирование и материальное стимулирование при внутрихозяйственном расчете в совхозах.— В кн.: Внутрихозяйственный расчет в колхозах и совхозах: Материалы к Всесоюз. науч. совещ. по проблемам экон. стимулирования интенсификации с.-х. производства. М., **1966**, с. 121—132.

1786. Необходимость возникновения внутрихозяйственного расчета в совхозах и основные пути его укрепления.— В кн.: Хозяйственный расчет и экономическое стимулирование сельского хозяйства: Материалы науч. конф. Тарту, **1968**, с. 278—282.

1787. V. Lenino mokymas apie imperializmą ir kai kurie šiuolaikinio kapitalizmo klausimai.— Kn.: V. Leninas ir ekonomikos mokslų problemos: Moksl. konf.,

skirtos V. Lenino gimimo 100-osioms metinėms, medž. (1970 m. geg. 13—14 d.). V., **1970**, p. 5—8.
Учение В. И. Ленина об империализме и некоторые вопросы современного капитализма.

1788. Dėl socialistinio gyventojų skaičiaus dėsnio ir darbo jėgos išteklių apibrėžimo.— Kn.: Darbo jėgos reprodukcijos klausimai: XXI resp. moksl.-techn. konf. polit. ekonomijos sekcijos praneš. medž. K., **1971**, p. 54—57.
Об определении содержания закона народонаселения и ресурсов рабочей силы при социализме.

1789. Некоторые особенности формирования трудовых ресурсов в Литовской сельской местности.— В кн.: Проблемы развития народного хозяйства в девятой пятилетке. Вопросы улучшения преподавания политэкономии: Тез. науч.-метод. конф. [г. Стучка (ЛатвССР) 17—20 июня 1971 г.]. Рига, **1971**, с. 122—124.

1790. К вопросу высвобождения рабочей силы из сельского хозяйства.— В кн.: Вопросы воспроизводства и рационального использования трудовых ресурсов: (Материалы секции полит. экономии XXII респ. науч.-техн. конф. Каун. политехн. ин-та, 2—4 февр. 1972 г.). К., **1972**, с. 57—60.

1791. Основные предпосылки миграции сельского населения и рабочей силы.— В кн.: Экономические закономерности перерастания социализма в коммунизм: Материалы науч.-метод. конф., июнь 1972 г. В., **1972**, с. 100—102.

1792. Kadrai ir jų valdymo klausimai.— Kn.: Gamybos valdymo tobulinimo problemos respublikos pramonėje: Resp. konf. tezės. V., **1973**, p. 137—139.
Кадры и вопросы руководства ими.

1793. Ресурсы рабочей силы в сельском хозяйстве и возможности их использования в промышленности.— Ком., **1973**, № 7, с. 50—58.— То же. На литов. яз.— Kom., 1973, Nr 7, p. 48—54.

1794. Текучесть рабочей силы как объективное социально-экономическое явление социализма.— В кн.: Материалы науч.-метод. семинара по полит. экономии Прибалт. республик. Тарту, **1973**, с. 51—52.

1795. Kai kurios gamybinio kolektyvo formavimo kryptys.— Kn.: Sisteminis darbo, gamybos ir valdymo organizavimo tobulinimas respublikos pramonės įmonėse: Resp. konf. medž. V., **1974**, p. 110—112.
Некоторые направления формирования трудового коллектива.

1796. Kam trūksta, o kam per daug.— ŽŪ, **1974**, Nr 9, p. 23—24.
За равномерное обеспечение рабочей силой.

1797. Socialiniai-psichologiniai darbo jėgos išteklių formavimo ypatumai žemės ūkyje.— Kn.: Darbo socialinės-ekonominės problemos: [Techn. m. išvystymo respublikoje moksl. konf. 1974 m. sausio 28 d.— vas. 2 d. medž.]. K., **1974**, p. 44—46.
Социально-психологические особенности формирования трудовых ресурсов в сельском хозяйстве.

1798. Visuomeninis darbo pasidalijimas — gyvojo darbo mažinimo žemės ūkyje veiksnys.— AMMD Ekon., **1974**, t. 12, sąs. 2, p. 71—79.— Str. autorius: J. Žeberskis (!).
Общественное разделение труда как фактор сокращения живого труда в сельском хозяйстве.

1799. Некоторые проблемы организации трудовых ресурсов в сельском хозяйстве Литовской ССР.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. эко-

номии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975**, с. 123—125.

1800. Формирование трудового коллектива на промышленном предприятии: Аналитический обзор / И. Жеберскис, В. Григорас.— В., **1975.**— 53 с.

1801. Социально-экономические аспекты нормирования труда и закрепления рабочих кадров.— В кн.: Politinės ekonomijos teorijos ir dėstymo metodikos klausimai: [Techn. m. išvystymo respublikoje konf. medž. 1975 m. sausio 31 — vas. 8 d.]. K., **1976**, p. 55—57.

1802. Проблемы квалификационного роста рабочих кадров в условиях научно-технического прогресса / Жеберскис И. И., Эймутавичюс Р. В.— В кн.: Экономические стимулы научно-технического прогресса: Материалы Всесоюз. науч. конф. Тарту, **1979**, т. 3, с. 152—154.

Igoris ŽUKOVSKIS-ZILBERIS

1950.V.29

1971 m. baigė Vilniaus V. Kapsuko universitetą, buhalterinės apskaitos specialybę. 1977 m. Vilniuje apgynė kandidatinę disertaciją tema „Pagrindinės ilgo vartojimo prekių vystymo tendencijos socializmo sąlygomis“. Politinę ekonomiją dėsto nuo 1977 m. Dirba Lietuvos žemės ūkio akademijoje, skaito kapitalizmo ir socializmo politinės ekonomijos kursą.

Игорь ЖУКОВСКИЙ-ЗИЛЬБЕР

В 1971 г. окончил Вильнюсский университет им. В. Капсукаса по специальности бухгалтерского учета. В 1977 г. в Вильнюсе защитил кандидатскую диссертацию на тему «Основные тенденции развития потребления товаров длительного пользования при социализме». Политическую экономию преподает с 1977 г. Работает в Литовской сельскохозяйственной академии, читает курс политической экономии капитализма и социализма.

1803. Ilgalaikio naudojimo reikmenų reikšmė išsivysčiusios socialistinės visuomenės sąlygomis.— LŪ, **1975**, Nr 12, p. 371—372.
Место товаров длительного пользования в личном потреблении в условиях развитого социалистического общества.

1804. Изменение социально-экономической сущности потребления товаров длительного пользования в условиях развитого социализма.— В кн.: Закономерности развития производственных отношений: Материалы межресп. науч.-метод. конф. преп. кафедр полит. экономии вузов Прибалт. республик (Паланга, 29—31 мая 1975 г.). В., **1975**, с. 176—178.

1805. К вопросу взаимоотношения спроса и обеспеченности товарами длительного пользования.— В кн.: Проблемы развития потребностей и потребления: Тез. докл. III секции респ. науч. конф. «Проблемы развития и совершенствования торговли в десятой пятилетке» (4—5 мая 1976 г.). В., **1976**, с. 72—74.

1806. Социальная дифференциация потребления и пути ее преодоления в литовской деревне.— В кн.: Социально-экономические процессы в сельском хозяйстве Советской Литвы: Тез. докл. науч. конф. экономистов-аграрников республики, 20—21 янв. 1977 г. К., **1976**, с. 107—109.

1807. Насущность как фактор потребления.— В кн.: Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС: Материалы XII межресп. науч.-метод. конф. политэкономов Прибалт. республик (Каунас, 17—19 мая 1978 г.). В., **1978,** с. 138—140.

1808. Социально-экономическая дифференциация личного потребления и характер ее преодоления в условиях социализма: (На материалах ЛитССР).— В кн.: Проблемы деревни и города: Материалы к Всесоюз. науч. семинару «Проблемы преодоления существенных различий между городом и деревней», 10—13 окт. 1979 г. Таллин; Тарту, **1979,** т. 2. Региональные аспекты социально-экономического развития, с. 129—133.

1809. Некоторые социально-психологические аспекты внедрения бригадного подряда.— В кн.: Связь экономической теории с хозяйственной практикой в свете решений XXVI съезда КПСС: Тез. докл. XVI межресп. науч.-метод. семинара политэкономов Прибалтики. Таллин, **1982,** с. 55—56.

Труды преподавателей политической экономии Литвы (1783—1982)

Резюме

Биобиблиографический указатель преподавателей политической экономии Литвы издается по случаю 200-летней годовщины преподавания политической экономии в Вильнюсском университете. Истоки этой годовщины связаны с основанием университета, 400-летний юбилей которого отмечался в 1979 г. Юбилейные мероприятия нашли широкий отклик в кругах общественности; выдающиеся советские и зарубежные ученые, принимавшие участие в празднествах, в своих официальных выступлениях и беседах высоко оценили работы ученых Литвы. Наряду с этим отмечался весомый вклад республики, и прежде всего Вильнюсского университета, в развитие экономической теории. Развитие политической экономии в Литве обсуждалось на юбилейной конференции, а также в ряде трудов, изданных в то время [1]. Разумеется, в них невозможно было всесторонне осветить исследования в этой области.

Цель подготовки данного издания — представить труды и краткие биографические данные преподавателей политической экономии, видных специалистов, работавших и работающих в этнических границах Литвы. В 1783 г. профессор *Иероним Стройновский* первым в курсе академической дисциплины начал преподавать экономическую теорию родоначальников классической политической экономии — физиократов, которых К. Маркс называл настоящими отцами буржуазной политической экономии [2]. Этот курс получил отражение в книге «Наука права природного, политического, политической экономии и права народов», изданной в 1785 г. Следует отметить, что И. Стройновский не подражал слепо теории физиократов, а применял ее творчески, учитывая местные условия. Позднее он активно участвовал в

[1] Vilniaus universitetas.— V., 1976—1979.—[Т. 1—3]; История Вильнюсского университета (1579—1979).— В., 1979.— 373 с. A short history of Vilnius University.— V., 1979.— 296 p.

[2] *Маркс К.* Теории прибавочной стоимости.— Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд., т. 26, ч. 1, с. 12.

создании в Вильнюсском университете первой в истории высшего образования самостоятельной кафедры политической экономии (1803).

Из старого Вильнюсского университета в биобиблиографический указатель включены лица, преподававшие политическую экономию и имевшие опубликованные труды в этой области.

Период 1832—1919 гг. в данном указателе фактически не отражен, так как в результате реакции, наступившей после поражения восстания 1830—1831 гг., Вильнюсский университет был закрыт и политическая экономия в Литве не преподавалась. Социально-экономическая мысль в Литве в этот период не угасла: выходили в свет статьи, посвященные вопросам политической экономии, в публикациях различного направления обсуждались злободневные проблемы. В связи с этим данному периоду уделяется больше внимания.

Работы, в которых затрагиваются вопросы марксистско-ленинской экономической теории (в том числе и работы деятелей Компартии Литвы В. Капсукаса и З. Ангаретиса), изданные в Литве до 1940 г., также освещены в резюме, но в биобиблиографическом указателе не зарегистрированы. Составители в первую очередь руководствовались тем, что в библиографическом издании «Печать Коммунистической партии Литвы, 1917—1940»[3], выпущенном Институтом истории партии при ЦК КП Литвы и Книжной палатой Литовской ССР, книги и брошюры этого направления не причислены к работам по политической экономии. В Научной библиотеке Вильнюсского университета им. В. Капсукаса для изучающих историю экономических теорий подготовлен указатель литературы «Вопросы политической экономии в трудах В. Капсукаса и З. Ангаретиса»[4].

В биобиблиографический указатель включены труды преподавателей, читавших курс политической экономии в высших учебных заведениях в период господства буржуазии в Литве. Несколько специалистов политической экономии представляют университет им. Стефана Батория, действовавший в Вильнюсе, временно оккупированном буржуазной Польшей. Список опубликованных работ по политической экономии в данный период немногочислен, поэтому зарегистрированы и найденные в фондах библиотек тексты лекций, отпечатанные множительной техникой того времени.

[3] Lietuvos Komunistų partijos spauda, 1917—1940: Bibliografija.— V.: Mintis, 1981.— D. 1. Knygos ir brošiūros. 138 p.

[4] *Cerniauskienė I.* Politinės ekonomijos klausimai V. Kapsuko ir Z. Angariečio raštuose.— V., 1982.— 30 lap.— Mašinraštis.

В биобиблиографическом указателе широко представлен советский период. Это работы специалистов Вильнюсского государственного университета и других высших учебных заведений республики, Академии наук Литовской ССР и других научных учреждений, преподающих или преподававших политическую экономию и имеющих научные степени или звания.

Источником материала для работы служили информационные и библиографические издания, а также, по мере возможности, сведения предоставляли сами авторы. При составлении библиографии все публикации проверены *de visu*. В указателе нет языковых ограничений; включены публикации, изданные в Литве и за ее пределами. Описаны книги и статьи из продолжающихся изданий и журналов. Ранние публикации нескольких авторов включены из газет конца XIX—начала XX вв. Основным критерием отбора материала является тематический отбор. Не зарегистрированы некоторые методические пособия (например, семинарские планы и подобные издания), авторефераты (в биографиях указаны названия диссертаций), работы научно-популярного характера.

Издание состоит из трех частей: вводной статьи, биобиблиографического указателя, резюме и вспомогательных указателей. *Вводную статью* подготовили профессор *А. Шилейка*, доценты *А. Макарявичюс, И. Мишкинис, А. Венгрис*, кандидаты экономических наук *В. Лукошявичюс, Г. Коневич-Войцеховска*, преподаватель *Э. Лаумянскайте*. В ней освещается развитие исследований в области политической экономии в Литве (начиная с истоков этих исследований), отмечаются основные недостатки, свойственные работам представителей политической экономии немарксистского направления, раскрывается значение Вильнюсского университета как центра развития этой области науки в Литве. В подстрочных замечаниях приводятся, как правило, одна—две работы, наиболее характерные для данного автора или научного направления (за исключением тех случаев, когда публикации обсуждаются в тексте), а полный список помещен в биобиблиографическом указателе.

Основную часть издания составляет *биобиблиографический указатель*, подготовленный библиографами Научной библиотеки Вильнюсского университета им. В. Капсукаса *И. Черняускене* и *З. Пятраускене*. Материал в указателе расположен в алфавитном порядке авторских фамилий. Публикации даны по хронологии их выхода в свет, что отражает и продуктивность работы автора в определенный период научной деятельности. Год издания в описании выделен шрифтом*. Публикации в пределах одно-

* В издании зарегистрированы труды, опубликованные по 1982 г. включительно.

го года расположены в алфавитном порядке названий, сначала литовских, потом русских и иностранных. Биографии и названия публикаций на литовском и иностранных языках переведены на русский язык. Помещенные в указателе издания описаны согласно требованиям стандарта библиографического описания (с применением обязательных элементов). Сокращенные в описании слова даны в списке сокращений. Рецензии зарегистрированы при рецензируемых работах. В том случае, если рецензент входит в состав авторов, включенных в этот указатель, полное описание рецензии помещается рядом с его публикациями, а при рецензируемой работе дана только ссылка. Повторные издания, переводы, отдельно переплетенные оттиски, опубликованные в нескольких источниках труды помещены при описании первой публикации. Изданные параллельно на литовском и русском языках книги и статьи во избежание перевода литовского названия на русский язык описаны только на русском языке. Изменения фамилий авторов, псевдонимы и криптонимы указаны в примечаниях описания. В случае ошибочно написанной фамилии в источнике, в примечаниях описания рядом с фамилией ставится восклицательный знак (!). Все библиографические описания пронумерованы.

Третья часть издания состоит из *вспомогательных указателей:* предметно-тематического и именного.

Предметно-тематический указатель включенного в издание материала подготовила преподаватель *Э. Лаумянскайте.* Его содержание определило продолжительное время библиографированной литературы и различия материала в отдельных его периодах. Поэтому рубрики расположены не в логическом, а в алфавитном порядке. Труды соавторов в предметно-тематическом указателе отмечены регистрационным номером первого автора публикации.

В именном указателе приводятся фамилии авторов, соавторов, переводчиков, составителей, рецензентов. Рядом с формой фамилии на литовском языке в скобках дано правописание фамилии на тех языках, на которых были отпечатаны соответствующие публикации. В именном указателе собраны данные не только из биобиблиографической части, но и из вводной статьи, поэтому в нем, в отличие от предметно-тематического указателя, рядом с фамилией автора проставлены номера страниц. Номера страниц биобиблиографической части выделены шрифтом.

Далее вкратце рассмотрим основные этапы развития политико-экономических исследований в Литве.

* * *

Истоки политико-экономических исследований в Литве (XVI—XVIII вв.)

Основным центром формирования социально-экономической мысли в Литве в XVI—XVIII вв. и в начале XIX в. был *Вильнюсский университет,* до 1781 г. называвшийся Вильнюсской академией. Вильнюсский университет являлся единственным крупным очагом науки и культуры в Великом княжестве Литовском. Основан он был в 1579 г. Преподавали в университете, особенно в первоначальный период, профессора многих стран Западной Европы, хорошо осведомленные о достижениях науки в этих странах.

В XVI в. происходил экономический подъем края: расширялись торговые связи, развивались ремесла. Все это ускоряло развитие товарно-денежных отношений. Возникавшие в связи с этим социально-экономические проблемы находили отражение в лекциях и трудах профессоров Вильнюсского университета (преимущественно профессоров права, так как самостоятельные социально-экономические дисциплины до 1781 г. не преподавались), а также в работах выпускников университета. Социально-экономические проблемы в своих трудах анализировали также некоторые общественно-политические деятели того времени (например, А. Волан и др.).

Большое значение для развития социально-экономической мысли в Литве имел выход в свет работы профессора Вильнюсского университета *М. Смиглецкого* (M. Śmiglecki, 1562 или 1564—1618) «О ростовщических процентах»[1]. Книга была издана в Вильнюсе в 1596 г. Позже последовало еще семь ее выпусков, что свидетельствует о популярности книги и интересе общественности к обсуждавшимся в ней проблемам.

В данной работе рассматриваются вопросы аренды, цены земли, разных договоров и пр. Во второй половине XVI в. в Западной Европе происходил резкий рост цен (что давало о себе знать также в Польше и Литве), и М. Смиглецкий предпринял попытку проанализировать проблему повышения цен на товары. Однако он в основном рассматривал субъективные факторы (виноваты купцы). Следует отметить, что если купцы приносили пользу государству и обществу, то автор их не осуждал. Это говорит о том, что для М. Смиглецкого был характерен меркан-

[1] *Śmiglecki M.* O lichwie i trzech przedniejszych kontraktach: wyderkowym, czyńszowym, i Towarzystwa kupieckiego, nauka krótka.— Wilno, 1596.—[4] 69 s.

тильный подход к торговле. Наряду с проблемой денег автор рассматривал также вопросы, связанные с долгами, чиншем, арендой. По мнению польского историографа З. Гаргаса[2] (Z. Gargas), М. Смиглецкий в своих рассуждениях приближался к абстрактному пониманию капитала.

По мнению польского историографа *Э. Липиньского*[3] (E. Lipiński), посвятившего ряд своих работ исследованию истории экономической мысли, М. Смиглецкий по своим экономическим взглядам был последователем испанской схоластической канонической так называемой саламанкской школы, которая в то время больше внимания уделяла вопросам конкуренции, денег, спроса и предложения и др.

Большое место в своей книге М. Смиглецкий уделял различным социально-экономическим аспектам крестьянского вопроса, касаясь при этом и более общих теоретических проблем, таких как основа социально-крепостнических отношений между землевладельцем и крестьянином, характеристика этих отношений в Речи Посполитой (Польско-Литовском государстве).

Ярким представителем реформации и гуманизма в Литве был *А. Волан* (A. Volanus, 1530—1610). Свою жизнь и общественную деятельность он тесно связал с Литвой, хотя не являлся ни выпускником, ни преподавателем Вильнюсского университета. Занимая должность королевского секретаря, он хорошо разбирался в социально-экономических вопросах, был всесторонне образован и выражал прогрессивные по тому времени идеи.

В 1572 г. А. Волан издал работу «Книга о политической или гражданской свободе, достойная чтения»[4], в которой резко критиковал своеволие господина по отношению к своим подчиненным, выступал против бесправного положения крепостного. В крестьянине автор видел производителя всех материальных благ и активно защищал его права. В известной речи, произнесенной 12 сентября 1599 г., он утверждал, что наиболее страдающим от угнетения и своеволия является слой, создающий все блага,— слой земледельцев[5].

А. Волан видел будущее в росте городов, выступал в защиту горожан, требовал создать условия, благоприятствующие развитию ремесел.

Заслуживают внимания также социально-экономические взгля-

[2] *Gargas Z.* Poglądy ekonomiczne w Polsce XVII wieku.— Lwów, 1903, s. 148.
[3] *Lipiński E.* Studia nad historią polskiej myśli ekonomicznej.— Warszawa, 1956, s. 168.
[4] *Volanus A.* De libertate politica sive civili libellus lectu non indignus.— Cracoviae, 1572.— 132 p.
[5] *Lukšaitė I.* Lietuvos publicistai valstiečių klausimu XVI a. pabaigoje—XVII a. pirmojoje pusėje.— Acta historica Lituania, 1976, [t.] 12, p. 33.

ды первого ректора Вильнюсского университета профессора *П. Скарги* (P. Skarga, 1536—1612). Они нашли яркое отражение в «Сеймовых проповедях»[6], в которых значительное место уделяется обсуждению экономических вопросов. В них, как утверждает З. Гаргас[7], чувствуется влияние меркантилизма. Взгляды П. Скарги на крестьянский вопрос были близки взглядам М. Смиглецкого, хотя у последнего они в большей степени обоснованы экономически.

В середине XVII в. крестьянский вопрос довольно глубоко рассматривал профессор канонического права *А. Олизаровский* (A. Olizarovius, 1618—1659). Он прославился книгой «О политическом сообществе»[8], написанной в период преподавания в Вильнюсском университете, но изданной в Гданьске в 1651 г. В ней, следуя работе Аристотеля (Aristotélēs, 384—322 до н. э.) «Политика», рассматривал вопросы домашнего хозяйства, общества и государства.

Основную причину рабского положения крестьянина А. Олизаровский видел в собственности на землю, возникновение которой считал несправедливым. Закон, по его мнению, не может сделать из крестьянина раба, так как этому противостоит и божье, и природное, и народное право[9]. Выступая как горячий защитник крестьян, А. Олизаровский осуждал существующие крепостнические отношения, выступал против усиления эксплуатации, беззакония и бесправия крестьянина в Речи Посполитой. Основой отношений между землевладельцем и крестьянином он считал договор обеих сторон: за пользование землей крестьянин обязан отработать, но этот договор не должен лишать его личной свободы.

Автор не предлагал каких-либо конкретных реформ, но в качестве примера приводил колонов древнего Рима, которые платили налог до тех пор, пока пользовались землей землевладельца. Следовательно, А. Олизаровский считал такие отношения справедливыми в Речи Посполитой, когда крестьянин, платя денежную или натуральную ренту, пользуется землей землевладельца, но не лишается личных свобод.

Однако, выступая в защиту крестьян, А. Олизаровский отрицательно относился к слою горожан (особенно к купцам); высоко ценил значение ремесел, как и вообще труда. Он горячо под-

[6] *Skarga P.* Kazania sejmowe.— Wyd. 3-ie zmienione i uzupeł.— Wrocław etc.: Zakł. Narod. im. Ossolińskich [1972].— CVI, 198 s. (Первая публ. в кн.: *Skarga P.* Kazania na niedziele i święta całego roku. Kraków, 1597, s. 657—707).

[7] *Gargas Z.* Poglądy ekonomiczne..., s. 192.

[8] *Olizarovius A.* De politica hominum societate libri tres.— Dantisci, 1651.— [58], 330 p.

[9] *Lukšaitė I.* Lietuvos publicistai valstiečių klausimu..., p. 63.

держивал лозунг «Те, которые не хотят работать, пусть не едят» [10]. А. Олизаровский был хорошо знаком с хозяйственным положением в государствах Западной Европы и в целом видел в них пример, достойный подражания.

Общей чертой работ М. Смиглецкого, А. Волана, П. Скарги и А. Олизаровского является критика фольварочно-барщинного хозяйства, отнимавшего у крестьянина личную свободу. Поэтому взгляды рассматриваемых авторов можно оценивать как антикрепостнические. Несмотря на то, что они не выдвигали требования ликвидировать феодальное землевладение, их взгляды были прогрессивными. К. Маркс (K. Marx, 1818—1883), как известно, личную свободу производителя считал одной из предпосылок перехода от феодальных отношений хозяйствования к капиталистическим.

Таким образом, предложения о предоставлении личной свободы крестьянину, будучи претворены в жизнь, должны были стимулировать распространение наемного труда в Литве. М. Ючас, исследуя вопросы генезиса капитализма в сельском хозяйстве Литвы, определил, что «переходной формой от барщины к наемному труду являлся полупринудительный договор свободного человека с дворянином» [11]. Заключить такой договор мог только человек, пользовавшийся личной свободой.

Политический кризис государства (середина XVII в.), Северная война замедляли темпы научного прогресса (была разрушена материальная база, разъезжались профессора, ученые и т. д.), постепенно увеличивался разрыв между уровнем развития науки в Литве и Западной Европе. Но и в этих условиях процесс эволюции науки не приостанавливался. Профессора Вильнюсского университета в своих лекциях и работах продолжали рассматривать социально-экономические вопросы, что находило отражение и в работах выпускников высшей школы.

Выпускники Вильнюсского университета в целях получения ученых степеней писали и издавали тезисы. В зависимости от уровня этих тезисов и подготовки студента присваивались различные степени (магистра, бакалавра). В некоторых тезисах широко обсуждались социально-экономические вопросы, анализировались экономические взгляды Аристотеля, Платона (Plátōn, 428 или 427 до н. э.— 348 или 347) [12].

Издание тезисов строго контролировалось руководством акаде-

[10] *Lukšaitė I.* Lietuvos publicistai valstiečių klausimu..., p. 67.

[11] *Jučas M.* Baudžiavos irimas Lietuvoje.— V., 1972, p. 196.

[12] *Łukaszewicz F. S.* Theses philosophicae quaestionibus oeconomicis et militaribus accomodatae sub auspiciis...— Vilnae, 1686.— [22] p.; *Moygis M.* Theses ethico-politicae de societate humana tam domestica quam civili...— Vilnae, 1690.— [48] p.

мии. Студенты не могли излагать новые доктрины, свободно выражать свое мнение. Например, взгляды Аристотеля полагалось рассматривать в соответствии с трактовкой признанных комментаторов его трудов.

Профессора также зачастую довольствовались изложением утвердившихся научных истин, избегая новых исследований. Это вело к тому, что они чаще писали учебники и намного реже — монографии. Однако, несмотря на подобные традиции, в конце XVII—начале XVIII вв. появился ряд работ профессоров Вильнюсского университета, например, «Политический трактат...» З. Модзелевского (Z. Modzelewski, 1648—1710), «Наука о счастье, или этика» П. Пузыны (P. Puzyna, 1662 или 1664—1717). Последняя работа состоит из трех частей: индивидуальная этика; политика; экономика. В ней широко рассматриваются социально-экономические вопросы государственного строя Литвы и Польши[13]. Пока трудно судить об оригинальности и прогрессивности защищаемых этими авторами положений, так как их социально-экономические взгляды изучены еще не достаточно глубоко.

Главные идеи М. Смиглецкого, А. Олизаровского и других вышеупомянутых авторов развивали просветители и физиократы второй половины XVIII в. Они создали более обоснованную и последовательную антикрепостническую идеологию, основой которой явилось признание права личной свободы каждого человека. Вместе с тем в их исследованиях была разработана и цельная экономическая теория, получившая широкое распространение и развитие в Литве.

Политическая экономия в старом Вильнюсском университете (1783—1832 гг.)

Появление экономических наук в Вильнюсском университете тесно связано с ускорением развития социально-экономических процессов в Литве. Рост товарно-денежных отношений, назревавшие противоречия крепостного хозяйства обусловили включение в учебный план университета общественных наук, в том числе и политической экономии еще в 80-е гг. XVIII в.

[13] Отдел рукописей Научной библиотеки Вильнюсского государственного университета им. В. Капсукаса (далее НБ ВУ), F3—1390, 127 с.— *Modzelewski Z.* Tractatus politicus duabus suis partibus, duobus libris 3-tio nempe et 4-to Polit[icam] Arist[otelis] correspondens: Quarum una varias formas et status imperiorum proponit, altera qualem oporteat esse civem reipublicae ostendit.— 1688—91; НБ ВУ, F3—771, с. 116—125.— *Puzyna P.* Ars felicitatis sive ethica.— 1703.

В 1773 г. был упразднен орден иезуитов, и Вильнюсская академия (так в то время назывался университет) перешла в ведомство государственной комиссии по делам просвещения (Эдукационной комиссии), которая перестроила систему образования. В 1781 г. на факультете (в коллегии) нравственных наук был введен курс природного права, первым профессором которого в 1781 г. стал *Иероним Стройновский* (H. Stroynowski, 1752—1815), читавший его с 1783 по 1793 гг. В курсе этой академической дисциплины он *впервые в мире изложил экономическую теорию* основоположников буржуазной классической политической экономии — *физиократов,* которых К. Маркс называл настоящими отцами данной школы, школы, которая стала, как известно, одним из трех источников марксизма [14].

Курс, который читал И. Стройновский, был включен в его книгу «Наука права природного, политического, политической экономии и права народов» [15] (1785). Она стала признанным учебником для студентов, выдержала 5 изданий и в 1808—1809 гг. была опубликована в Петербурге на русском языке. Книга состоит из четырех частей: 1. «О природном праве», 2. «О праве политическом», 3. «О политической экономии» и 4. «О праве народов».

С первого взгляда может показаться, что экономические вопросы разбирались лишь в третьей главе; на самом деле вся книга пронизана экономической проблематикой. В первой главе, рассматривая отношения между людьми, И. Стройновский анализирует вопросы обмена и стоимости товара, собственность, во второй — вопросы использования средств государства и его собственность, третья глава целиком посвящена политической экономии (вопросам производства и распределения материальных благ); здесь автор рассматривает знаменитую экономическую таблицу *Ф. Кенэ* (F. Quesnay, 1694—1774); содержание четвертой главы в основном составляет рассмотрение международных и других принципов экономической политики государства. По этой причине, видимо, И. Стройновский, а позднее (1794—1810) и *С. Малевский* (S. Malewski, 1759—1832) читавшийся курс (изучался студентами он два года) в учебных программах называли по-разному — «природное право и право народов», «природное право, политическое право, политическая экономия и право народов», «природное право» [16]. Известный

[14] *Ленин В. И.* Три источника и три составных части марксизма.— Полн. собр. соч., т. 23, с. 40—48.

[15] *Stroynowski H.* Nauka prawa przyrodzonego, politycznego, ekonomiki politycznej i prawa narodów.— Wilno, 1785.— [11], 352, [9] s.

[16] Prospectus lectionum publicarum in Alma universitate et academia Vilnensi...— Vilnae, s. a.— Anno 1783—1803.— Текст парал. на польском яз.

профессор медицинского факультета Вильнюсского университета И. Франк (J. Frank, 1771—1842) так характеризовал лекции С. Малевского: «Он, вероятно, не взглядывал в другие книги, за исключением произведения И. Стройновского, которым пользовался, читая лекции»[17].

Курсы природного права и нравственной философии читались и в других университетах того времени, однако в них основное внимание уделялось этике, праву, а экономические вопросы играли вспомогательную роль. В курсе, который читал И. Стройновский, экономическая теория физиократов определяла основное его содержание. Благодаря этому в *Вильнюсском университете политическая экономия раньше, чем в других высших учебных заведениях, выделилась в самостоятельную дисциплину: с 1783 г. она входит в официальные учебные программы. Таким образом, с полным основанием можно считать, что 1783 г. является началом преподавания политической экономии в Вильнюсском университете.*

Превращение физиократизма в официальную академическую дисциплину, преподававшуюся в Вильнюсском университете довольно долго (1783—1810), было исключительным явлением в истории высшей школы. Курс природного права Эдукационная комиссия ввела и в Краковском университете, где несколько лет его читал известный польский физиократ А. Поплавский (A. Poplawski, 1739—1786)[18]. Даже в университетах Франции теория француза Ф. Кенэ никогда не занимала подобного положения. Интересно отметить, что Эдукационная комиссия ввела преподавание физиократизма (по учебнику И. Стройновского) в программу старших классов гимназий с целью подготовить учеников для изучения юридических наук в университете.

Такая популярность физиократизма была обусловлена несколькими обстоятельствами. Обострившиеся социально-экономические и политические противоречия в Речи Посполитой вызвали необходимость серьезных реформ. Буржуазия была еще слабой, поэтому главную роль в движении за преобразование крепостнического хозяйства, а также самого государства играли либерально настроенные дворяне. Тесные культурные связи и личные контакты с французами способствовали распространению социальных идей и теорий, возникавших во Франции. Физиократизм благодаря своей феодальной оболочке во второй половине XVIII в. казался либерально настроенным дворянам наиболее приемлемой социальной теорией. К. Маркс

[17] *Frank J.* Pamiętniki.— Wilno, 1921, t. 1, s. 66.
[18] *Chamcówna M.* Uniwersytet Jagielloński w dobie Komisji Edukacji Narodowej.— Wrocław, 1957.— 386 s.

писал: «...феодальная видимость этой системы (физиократизма.— *Авт.*) — совершенно так же, как аристократический тон эпохи Просвещения — должна была сделать немалое количество феодальных господ восторженными приверженцами и распространителями такой системы, которая по существу провозглашала буржуазную систему производства на развалинах феодальной»[19]. Некоторые магнаты Литвы (подканцлер И. Хрептович, епископ Вильнюсский И. Массальский) поддерживали личные связи с французскими физиократами Н. Бодо (N. Baudeau), Кенэ де Сен-Жерменом (Quesnay de Saint-Germain), которые приезжали в Литву и Польшу, а П. С. Дюпон де Немур (P. S. Du Pont de Nemours) даже участвовал в работе Эдукационной комиссии.

Анализ книги И. Стройновского показывает, что автор был не только комментатором и распространителем теории Ф. Кенэ, но и ученым, сумевшим самостоятельно применять принципы физиократизма для анализа местных явлений. Опираясь на идеи экономического либерализма, почерпнутые из теории физиократов, И. Стройновский доказывал, что крепостная зависимость крестьян несовместима с естественным правом человека. По существу, в книге и лекциях И. Стройновского защищались буржуазные лозунги: право на частную собственность, свобода экономической деятельности. Вместе с тем его идеи отличались непоследовательностью, характерной для всех дворянских либералов: критика крепостничества уживалась с защитой феодальной земельной собственности; в лучшем случае И. Стройновский представлял себе крестьянина в будущем как арендатора помещичьей земли. Физиократизм в Литве стал теоретической основой развития дворянского либерализма в первых десятилетиях XIX в.

Следующий этап развития политической экономии как самостоятельной академической дисциплины в Вильнюсском университете связан *с новым Уставом 1803 г.*

После присоединения Литвы к России в 1795 г. на развитие учебной системы Вильнюсского университета начали оказывать влияние тенденции, проявившиеся в начале XIX в. в российских учебных заведениях. В то время в России учреждались новые университеты, пересматривались учебные планы Академии наук и Московского университета. При этом предлагалось включить политическую экономию в учебный план университетов[20].

[19] *Маркс К.* Теории прибавочной стоимости.— Маркс К., Энгельс Ф. Соч. 2-е изд., т. 2, ч. 1, с. 25.

[20] *Каратаев Н. К.* Экономические науки в Московском университете (1755—1955).— М., 1956, с. 39.

Вильнюсский университет, называвшийся тогда Вильнюсской главной школой, указом царя Александра I от 4 апреля 1803 г. был переименован в Вильнюсский императорский университет, а 18 мая того же года был утвержден новый Устав, в подготовке которого принимал активное участие ректор университета И. Стройновский. Во второй главе Устава «О кафедрах наук и профессорах Виленского университета» указывалось, что на факультете нравственных (юридических) и политических наук устанавливается десять основных курсов, среди которых третьим по порядку указывается курс «природное, политическое и право народов», а четвертым — курс «политическая экономия» [21].

Таким образом, *в 1803 г. в Вильнюсском университете* политическая экономия была выделена из общего курса природного права и, что особенно важно, *была узаконена самостоятельная кафедра политической экономии* (каждый основной курс, преподававшийся профессором, в то время означал кафедру). Данный факт является многозначительным — *Вильнюсский университет впервые в истории высшего образования закрепил политическую экономию как самостоятельную академическую дисциплину в учебных планах.* Вскоре это было сделано и в Московском университете (в 1804 г.).

В высших школах Западной Европы и США первые самостоятельные кафедры политической экономии появились позднее: в Англии в колледже Восточно-Индийской компании в 1805 г. (ее занял Т. Р. Мальтус, T. R. Malthus, 1766—1834), в Оксфордском университете — в 1825 г. (Н. В. Сеньёр, N. W. Senior, 1790—1864), в Лондонском университете — в 1828 г. (Д. Р. Мак-Куллох, J. R. McCulloch, 1789—1864); в США первая кафедра политической экономии и нравственной философии учреждена в Колумбийском университете, а во Франции первым профессором экономики в 1819 г. стал Ж. Б. Сей (J. B. Say, 1767—1832) [22].

Следует подчеркнуть, что кафедра политической экономии в Вильнюсе возникла не на пустом месте — основанием для этого, как уже отмечалось, явилось преподавание экономической тео-

[21] Устав, или общие постановления Императорского Виленского университета и училищ его = Ustawy czyli ogólne postanowienia Imperatorskiego Wileńskiego universytetu i szkól jego wydziału.— Спб., 1803.— 38 с. Обращает внимание несовпадение польского и русского текста в Уставе (польский и русский текст приводятся в нем параллельно). В польском тексте — курс „ekonomiki politycznej" (политическая экономия), в русском — «государственного хозяйства». Это, видимо, следствие недостаточной разработанности экономической терминологии на русском языке в то время.

[22] *Schumpeter J. A.* History of economic analysis.— New York, 1954, p. 382, 492.

рии физиократов начиная с 1783 г. *Устав 1803 г. юридически оформил то, что по сути дела уже было сделано.* Это доказывает тот факт, что преподававший политическую экономию С. Малевский в первые годы после вступления в силу нового Устава выделил вопросы экономической теории физиократов из общего курса природного права и до 1810 г. читал их отдельно [23].

Именно традиция преподавания теории физиократов направила курс экономической науки в Вильнюсском университете по пути экономической теории, а не узкой камералистики, как это случилось, например, в Тартуском университете, где вместо кафедры политической экономии была основана кафедра камералистики [24]. Подобные тенденции проявились и в Московском университете, где Х. А. Шлецер пытался заменить политическую экономию камералистикой [25].

После учреждения самостоятельной кафедры политической экономии перед руководителями Вильнюсского университета встал вопрос о направлении ее работы. Физиократ И. Стройновский хотел, чтобы на новой кафедре и далее преподавалось учение Ф. Кенэ. Однако физиократизм, который имел влиятельных сторонников в Вильнюсе, никогда не был популярен в России, поэтому намерения И. Стройновского не нашли поддержки в Главном управлении училищ в Петербурге. К тому же куратор университета А. Чарторыский намеревался передать кафедру политической экономии профессору, преподававшему теорию А. Смита (A. Smith, 1723—1790), которая в то время стала популярной в России.

В 1805 г. университет объявил конкурс на замещение должности профессора политической экономии. Участники конкурса должны были представить реферат, в котором следовало «проанализировать политическую экономию и показать те пункты, в которых системы Адама Смита и доктора Кенэ сходятся, и те, в которых они отличаются или одна другой противоречат. . .» [26].

Конкурсный реферат Вильнюсскому университету представил тогда еще малоизвестный *Ж. Ш. Л. Сисмонди* (J. Ch. L. S. de Sismondi, 1773—1842). Реферат назывался «Сравнение двух

[23] Сборник материалов для истории просвещения в России, извлеченных из Архива Министерства Народного просвещения.— Спб., 1898, т. 3, столб. 126.
[24] Биографический словарь профессоров и преподавателей императорского Юрьевского, бывшего Дерптского, университета за сто лет его существования (1802—1902).— Юрьев, 1903, т. 2, с. 328.
[25] *Каратаев Н. К.* Экономические науки в Московском университете. . ., с. 43—44.
[26] *Bieliński J.* Uniwersytet Wileński (1579—1831).— Kraków, 1899—1900, t. 2, s. 779.

систем политической экономии, т. е. физиократов и Адама Смита»[27]. Ж. Сисмонди защищал в нем взгляды А. Смита, особенно в вопросах производительного и непроизводительного труда. Разумеется, такой реферат не мог удовлетворить И. Стройновского, и ректор-физиократ, видимо, помешал приезду Ж. Сисмонди в Вильнюс. Официально свой отказ от кандидатуры Ж. Сисмонди руководство университета мотивировало якобы слишком высокими финансовыми требованиями кандидата[28]. В то же время на сессии всеобщего академического собрания Ж. Сисмонди был избран почетным членом Вильнюсского университета. Поводом для этого послужила его работа «О торговом богатстве, или принципы политической экономии, примененные для законодательства торговли», которую автор еще в 1804 г. прислал в университет[29]. Это было своеобразной попыткой компенсации за отказ от его услуг в качестве профессора политической экономии.

С кафедры политической экономии Вильнюсского университета физиократизм был вытеснен только в 1810 г., когда профессора С. Малевского заменил *Я. Зноско* (J. Znosko, 1772—1833). Вместе с тем доктрину физиократов С. Малевский излагал в курсе природного права до 1817 г.

Я. Зноско читал основы теории А. Смита, используя также в своих лекциях идеи других буржуазных экономистов начала XIX в. Курс политической экономии Я. Зноско был схож с курсом профессора Казанского университета Г. Кондырева, поскольку оба они руководствовались одним и тем же источником — книгой профессора Геттингенского университета Г. Ф. Сарториуса (G. F. Sartorius, 1765—1828) «Начальные основания народного богатства и государственное хозяйство, следуя теории Адама Смита»[30].

Более подробно осветить структуру курса политической экономии 20-х гг. XIX в. позволяет конспект лекций (1825) *Я. Вашкевича* (J. Waszkiewicz, 1797—1859), который преподавал ее в 1824—1832 гг. Курс состоял из введения и четырех частей: 1) «О создании богатства»; 2) «О накоплении богатства, т. е. о капиталах»; 3) «О распределении богатств в народе»; 4) «О потреблении богатства»[31]. Во введении давался обширный исторический очерк развития экономических учений на-

[27] *Sismondi J. Ch. L. S. de.* Nowe zasady ekonomii politycznej czyli o bogatctwie i jego stosunku do ludności.— [Kraków], 1955, t. 1, s. V—XLVII.
[28] *Grodek A.* Katedra ekonomii w Wilnie, 1803—1831.— Ekonomista, 1933, r. 33, t. 1, s. 32—46.
[29] Сборник материалов для истории просвещения в России..., т. 3, столб. 37.
[30] *Харитонов А., Семенов В.* Экономическая мысль в Казанском университете в XIX веке.— Экон. науки, 1959, № 2, с. 99—110.
[31] НБ ВУ, F 2 — DC 253.

чиная с Ксенофонта (Xenophōn, ок. 430—355 или 354 до н. э.), Птоломея (Ptolemáios), Аристотеля и кончая буржуазными экономистами начала XIX в.[32] Наряду с основами теории А. Смита Я. Вашкевич знакомил студентов со взглядами Д. Рикардо (D. Ricardo, 1772—1823), А. (Г.) Шторха (1766—1835), Ж. Сея, польского экономиста Ф. Скарбека (F. Skarbek, 1792—1866) и др. Следует иметь в виду, что, во-первых, теория А. Смита распространялась в Литве в то время, когда в Западной Европе уже возникли вульгарные направления буржуазной политической экономии; во-вторых, в Литве еще господствовал феодальный строй. Эти моменты определили характер трактовки теории А. Смита местными экономистами — профессорами Вильнюсского университета. Так, например, Я. Вашкевич в своих лекциях и опубликованных работах часто следовал А. (Г.) Шторху, особенно в вопросе о производительном и непроизводительном труде; он принял шторховскую «теорию цивилизации», в которой делались уступки классу дворян, ревизовал и другие положения теории А. Смита (например, теорию трудовой стоимости, принципы сборов налогов). Вообще Я. Вашкевич старался устранить из теории А. Смита те элементы, которые могли шокировать дворян.

Уставом 1803 г. по усмотрению руководства университета предусматривалось наряду с основными курсами чтение и *вспомогательных дисциплин*. На факультете нравственных (юридических) наук среди других вспомогательных дисциплин было решено читать статистику, «науку о казне» и «науку о торговле»[33].

О стремлении осуществить это решение свидетельствуют конкурсные условия 1823 г., по которым от кандидата на замещение кафедры политической экономии требовалось знание не только теоретических основ, но и камеральных наук[34]. Поэтому профессора политической экономии Я. Зноско, и особенно Я. Вашкевич, постепенно расширяли рамки дисциплины, включая вспомогательные курсы экономики торговли, финансов. Эти вопросы освещаются в книгах Я. Вашкевича «Наука о торговле»[35], «Краткая история банков...»[36]. Я. Вашкевич перевел также книгу П. Г. Сузанне (P. H. Suzanne) «Основные пробле-

[32] *Waszkiewicz J.* O rozmaitych układach ekonomii politycznej. — Dziennik Wileński, 1823, t. 2, s. 241—261, 393—411; t. 3, s. 30—59.

[33] Сборник материалов для истории просвещения в России..., т. 2, столб. 394—395.

[34] *Waszkiewicz J.* O rozmaitych układach...— Dziennik Wileński, 1823, t. 3, s. 59.

[35] *Waszkiewicz J.* Nauka o handlu.— Wilno: Glücksberg, 1830.— XII, 295 s.

[36] *Waszkiewisz J.* Historia banków oraz innych celniejszych ustanowień kredytowych, pokrótce zebrane.— Wilno: Glücksberg, 1838.— 18 s.

мы промышленной экономики, составленные в форме бесед. . .» [37]. Названные работы напоминают учебники, в которых дается много практических советов в области рассматриваемых отраслей.

В конспекте лекций Я. Вашкевича среди вспомогательных наук политической экономии названа и статистика, однако только как второстепенная наука (систематическое преподавание статистики началось в 1820 г.). Преподавали ее историки, среди которых прежде всего следует назвать известного профессора И. Лелевеля, социально-экономические взгляды которого более подробно рассмотрим несколько позже, а также И. Онацевича (I. Onacewicz, 1780 или 1781—1845), П. Кукольника (P. Kukolnik, 1795—1884) и др.

Таким образом, на кафедре политической экономии Вильнюсского университета в 20-е гг. XIX в. начали формироваться и более узкие отраслевые и специальные экономические дисциплины.

Распространяя и творчески применяя экономические положения буржуазной теории к конкретным местным условиям, вышеупомянутые профессора превратили кафедру политической экономии университета в центр формирования идей буржуазного либерализма в Литве. Следует отметить, что преподавание политической экономии оказало определенное влияние на членов тайного *Общества филоматов* (1817—1823), которое объединяло в своих рядах наиболее прогрессивные круги студенческой молодежи Вильнюсского университета. Филоматы тесно связывали задачи социально-экономических реформ с борьбой за национальное освобождение, за восстановление Речи Посполитой. Некоторые их идеи были созвучны идеям декабристов, с которыми филоматы поддерживали связи. Некоторые члены Общества филоматов готовились стать преподавателями политической экономии в университете, некоторые уже читали курс политической экономии в гимназии, в их числе — воспитанник Вильнюсского университета великий польский поэт *Адам Мицкевич* (A. Mickiewicz, 1798—1855), преподававший политическую экономию в Каунасе.

В 1832 г., после подавления в Литве восстания 1830—1831 гг., «мятежный» университет был закрыт царским правительством. На долгое время была прекращена деятельность кафедры политической экономии Вильнюсского университета — одной из самых известных кафедр политэкономии того времени [38].

[37] *Suzanne P. H.* Główniejsze zasady ekonomii przemysłowéj, ułożone w sposób rozmów. . .— Wilno: Zawadzki, 1836.— 160 s.

[38] Более подробно об экономических науках в старом Вильнюсском университете см. в работах А. Макарявичюса (A. Makarevičius).

* * *

С Вильнюсским университетом тесно связана научная и педагогическая деятельность *Иоахима Лелевеля* (J. Lelewel, 1786—1861) — убежденного демократа и выдающегося ученого-историка, который одним из первых в Польше и Литве научно обосновал необходимость включения в историческую науку анализа экономических явлений, объяснял ход исторического процесса не только политическими, но и социально-экономическими факторами.

Он тщательно проанализировал процесс закрепощения крестьян, указывал на пагубные экономические последствия барщинного хозяйства, на социально-экономические причины отсталости и невежества крестьян, интересовался степенью их материальной обеспеченности и т. п. И. Лелевель сумел подойти к пониманию исторического процесса как борьбы классов. Принцип классовой борьбы он распространял и на буржуазное общество.

В период восстания 1830—1831 гг. И. Лелевель выдвинул требование провести социальные преобразования с целью улучшения положения всех сословий, и в первую очередь крестьян, которые, по его мнению, должны были приобрести свободу и получить землю. Заслуги И. Лелевеля перед исторической наукой и его роль в восстании 1830—1831 гг. высоко оценивали К. Маркс и Ф. Энгельс[39]. Однако надо отметить, что истинных причин исторического развития — развития производительных сил и производственных отношений — И. Лелевель вскрыть не сумел.

И. Лелевель не был экономистом, и цельной, оригинальной экономической концепции не создал, однако его замечания по вопросам экономической теории, которые содержатся в университетском курсе лекций по статистике и в некоторых исследованиях, позволяют сделать вывод, что и в понимании экономической теории он занимал прогрессивные позиции.

Известный интерес вызывают его высказывания о товаре, его стоимости, деньгах. В противоположность меркантилистам, И. Лелевель вслед за А. Смитом придерживался мнения, что богатство общества составляет совокупность потребительных стоимостей. Он нигде прямо не говорил, что стоимость товара определяется затраченным трудом, однако подчеркивал, что источником богатства является труд, и создается оно в сфере материального производства. Происхождение денег И. Лелевель связывал с развитием товарного обмена.

[39] *Маркс К., Энгельс Ф.* О польском вопросе: Речь Энгельса.— Соч. 2-е изд., т. 4, с. 492; *Маркс К.* Мадзини и Наполеон.— Там же, т. 12, с. 434—435.

Значительное место в его экономических взглядах занимают вопросы разделения труда как внутри страны, так и в международном масштабе, вопросы торговли, состояния государственных финансов, налогов и т. п.

И. Лелевель был знаком с новейшей экономической литературой и высказывал свое отношение к трем основным школам экономической мысли того времени: меркантилизму, экономической теории физиократов и учению А. Смита. Он резко выступал против политики меркантилизма, указывал на отрицательные ее последствия и требовал невмешательства государства в хозяйственную жизнь.

Идеи физиократов, в особенности экономическая теория Ф. Кенэ, оказали определенное влияние на И. Лелевеля: сельское хозяйство он считал основой развития страны. Но заслуга И. Лелевеля состоит в том, что он критически подошел к основному моменту учения физиократов, а именно: лишь сельскохозяйственные работники являются производительным классом. Ссылаясь на А. Смита, он утверждал, что производительным является всякий труд, создающий продукт, и что богатство страны создается во всех сферах производства. Таким образом, если меркантилисты считали источником богатства страны внешнюю торговлю, физиократы — сельское хозяйство, то И. Лелевель источник богатства видел в труде, занятом в производстве вообще. Сравнивая экономическую теорию физиократов и учение А. Смита, он более высоко ценил последнее: «...А. Смит создал систему, которая, несомненно, базируется на более надежной основе» (нежели теория физиократов.— *Авт.*) [40].

Буржуазная политико-экономическая мысль в Литве в период 1833—1940 гг.

После закрытия Вильнюсского университета примерно на протяжении полустолетия в Литве почти не было публикаций по политэкономии. Но экономическая мысль тем не менее существовала, развивалась. Нередко ее выражали бывшие воспитанники университета, придерживаясь, как правило, *просветительских* и *демократических* традиций, существовавших в университете. Среди них — С. Станявичюс (S. Stanevičius, 1799—1848), историк С. Даукантас (S. Daukantas, 1793—1864), общественный деятель И. Гоштаутас (J. Goštautas, 1800—1871) и другие,

[40] *Lelewel J.* Powszechna statystyka.— Dzieła, t. 2, cz. 1, s. 391.
Более обстоятельно о социально-экономических взглядах И. Лелевеля и его роли в развитии науки в Литве и Польше см. в работах Г. Ноневич-Войцеховской.

высказывавшие в своих произведениях идеи о необходимости освобождения крестьян от крепостной зависимости, создания для них более благоприятных экономических условий [41].

Буржуазные демократические идеи в Литве наиболее последовательно выражали революционные демократы, такие как А. Мацкявичюс (A. Mackevičius, 1828—1863), М. Акелайтис (M. Akelaitis, 1829—1887) и др. Революционные демократы считали, что освободиться от крепостной зависимости и получить землю крестьяне могут лишь путем вооруженного восстания. А. Мацкявичюс был одним из руководителей восстания 1863 г. в Литве [42].

Наряду с демократическими тенденциями, позднее переросшими в революционно-демократические, в экономической мысли Литвы середины XIX в. все отчетливее стала проявляться тенденция *либерального* характера: не выдвигая серьезных политических требований, больше внимания уделять народному просвещению на родном языке, улучшению крестьянского хозяйства путем распространения хозяйственного опыта и т. п. В этой связи следует упомянуть Л. Ивинскиса (L. Ivinskis, 1811—1881), на протяжении 1846—1864 гг. издававшего хозяйственные календари, А. Татаре (A. Tatarė, 1805—1889), написавшего ряд нравоучительных произведений [43], М. Валанчюса (M. Valančius, 1801—1875), имеющего заслуги в области народного просвещения, автора произведения «Палангос Юзе», в котором восхвалялись методы эффективного ведения крестьянского хозяйства, П. Вилейшиса (P. Vileišis, 1851—1926), издававшего небольшие книжки, предназначавшиеся для крестьян и др. Эта тенденция после подавления восстания 1863 г., и особенно в конце XIX—начале XX вв., стала доминирующей в буржуазной экономической мысли Литвы.

В конце XIX в. за границей издавалась *литовская буржуазная периодическая печать,* которая доставлялась в Литву нелегально (легальное ее издание и распространение было запрещено). Так, в Пруссии выходили «Аушра» („Aušra", 1883—1886), «Швие-

[41] *Stanevičius S., Donelaitis K.* Šešios pasakos Simono Stanevičiaus žemaičio ir antros šešios Kryžža Donelaičio lietuvninko prūso.— V., 1829.— IX, 28 p.; *Daukantas S.* Būdas senovės lietuvių, kalnėnų ir žemaičių / Išrašė pagal senovės raštus Jokub's Laukys.— Petrapilis, 1845.— 12, 252 p.; [*Gasztowtt J.*] Pan sędzic czyli opowiadanie o Litwie i Żmudzi.— Poitiers, 1839.— 102 s.

[42] *Žiugžda J.* Antanas Mackevičius: 1863—1864 metų sukilimo reikšmė lietuvių tautos istorijoje.— V.: Mintis, 1971.— 203 p.; *Kudirka J.* Mikalojaus Akelaičio (1829—1887) socialinės pažiūros.— MAD Ser. A, 1980, t. 2, p. 15—27.

[43] *Tatarė A.* Pamokslai išminties ir teisybės, išguldinėti prilyginimais galvočių visų amžių dėl Lietuvos vaikelių.— 3-sis leid.— Chicago, 1899 (virš. 1906).— IX, 182, IV p. (Первая публикация в 1851 г. (1836?)); *Tatarė A.* Pamokslai gražių žmonių.— Shenandoach, 1900.— II, 95 p. (Dirva; Nr. 4, kn. 16).— Antr. lape aut.: A. Totorius.

са» („Šviesa", 1889—1905), «Варпас» („Varpas", 1889—1905) и др. В США — «Летувишкасис балсас» („Lietuviškasis balsas", 1885—1889) и другие издания. Авторы статей этих газет (особенно «Варпаса»), например, В. Кудирка (V. Kudirka, 1858—1899), Ю. Адомайтис-Шярнас (J. Adomaitis-Šernas, 1859—1922) призывали интенсифицировать сельское хозяйство, развивать ремесла и торговлю, добиваться политических свобод[44]. Примечательно, что в указанной печати появились *первые статьи на литовском языке по политической экономии*. Их писали, в основном, литовцы — воспитанники Московского университета, например, И. Шлюпас (J. Šliūpas, 1861—1944), П. Леонас (P. Leonas, 1864—1938), М. Лозорайтис (M. Lozoraitis, 1866—1907) и др.; взгляды профессоров политической экономии (например, А. И. Чупрова, 1842—1908) оказывали влияние и на идеи, излагаемые в статьях воспитанников этого университета. *И. Шлюпас* в «Аушре» опубликовал незаконченную статью «Наука о народном хозяйстве»[45]. В статье политическая экономия охарактеризована как наука о народном хозяйстве, а основными чертами «сегодняшнего хозяйства» автор считал укоренение разделения труда и развитие обмена, то есть товарного производства, существование свободной конкуренции, все большего накопления капитала в руках небольшой группы людей и продажу большинством населения рабочей силы. Небезынтересно, что автор правильно охарактеризовал стоимостную структуру общественного продукта: определенная его часть должна идти на возмещение средств производства, а остальная его часть — это прибыль капиталистов и заработная плата рабочих. Данная статья заслуживает внимания и по той причине, что это первая попытка создать на литовском языке терминологию политической экономии.

Другая статья И. Шлюпаса, посвященная вопросам политической экономии,— «Судьба человека на земле»[46] — публиковалась в «Летувишкасис балсас» в 1886—1888 гг. В ней довольно подробно, хотя и несколько туманно, комментировались основные идеи первого тома «Капитала» К. Маркса. Автор, напри-

[44] Более подробно о социально-экономических взглядах И. Адомайтиса-Шярнаса и либеральном движении в Литве в конце XIX в. см.: *Lukoševičius V.* Juozo Adomaičio-Šerno socialinės-ekonominės pažiūros.— AMMD Ekon., 1968, t. 8, sąs. 1, p. 43—55.

[45] *Šliūpas J.* Mokslas apie tautinę ūkę.— Aušra, 1884, Nr. 7/8, p. 217—222; Nr 9, p. 297—304.

[46] [*Šliūpas J.*] Likimas žmogaus ant žemės.— Lietuviškasis balsas, 1886, [Nr 17], p. 130—131; [Nr 18], p. 138—139; [Nr 19], p. 148—149; [Nr 20], p. 154—155; [Nr 21], p. 162—164; [Nr 22], p. 171—172; [Nr 23], p. 178—179; [Nr 24], p. 187—188; 1888, Nr 15, p. 116; Nr 16, p. 121; Nr 17, p. 130; Nr 18, p. 140—141; Nr 19, p. 148—149; Nr 20, p. 158—159; Nr 21, p. 164—165; Nr 22, p. 171—172; Nr 23, p. 179—180.

мер, говорит, что стоимость товаров определяется затратами труда, необходимыми для их производства, а цены товаров могут колебаться вокруг их стоимости. Далее указывается, что капиталом владеют капиталисты, а рабочие вынуждены продавать им свою рабочую силу. При этом рабочий день распадается на необходимое и прибавочное рабочее время. Вследствие этого происходит накопление капитала, образуется резервная армия труда, постепенно созревают условия для экспроприации экспроприаторов.

Вместе с тем автор заканчивает статью по сути дела выводом реформистского толка — по его мнению, якобы уже начался переходный период к социализму, поскольку, дескать, «происходит движение вперед» и сверху и снизу: это социальные мероприятия со стороны государства и потребительские и прочие общества рабочих. В своих рассуждениях И. Шлюпас опирался на идеи немецкого экономиста и философа Ф. А. Ланге (F. Lange, 1828—1875), цитировал его работы.

П. Леонас в конце XIX в. опубликовал две более обширные статьи по политической экономии: «Из общественного хозяйства» и «Частная и общественная организация хозяйства»[47]. В статье «Из общественного хозяйства» П. Леонас изложил основные идеи первого тома «Капитала» К. Маркса, при этом значительно шире и яснее, чем это сделал И. Шлюпас. Приводя примеры из жизни литовских крестьян, он указывал, что товары один на другой обмениваются по стоимости, которая определяется общественно необходимым трудом для их производства; одновременно он подчеркивал, что деньги возникли в ходе развития обмена и являются не чем иным, как товаром, играющим роль всеобщего эквивалента. Автор статьи довольно ясно и полно пересказал учение К. Маркса о капиталистической эксплуатации, а также о накоплении капитала. Исходя из того, что накопление капитала сопровождается образованием резервной армии труда, он критиковал теорию народонаселения Т. Р. Мальтуса. В этой статье П. Леонас ставил также вопрос об экономических кризисах, считая причиной их то, что капиталисты добиваются наибольших прибылей, а платежеспособный спрос рабочих является ограниченным. По мнению автора, частная собственность является основой всех не-

[47] *Leonas P.* Iš draugijinės ūkės.— Lietuviškasis balsas, 1888, Nr 1, p. 2—3; Nr 2, p. 11—12; Nr 3, p. 18; Nr 4, p. 26—27; Nr 5, p. 37—38; Nr 6, p. 42—43; Nr 7, p. 50—51; Nr 8, p. 58—59; Nr 9, p. 66—67; Nr 10, p. 74; Nr 11, p. 82—83; Nr 12, p. 90—91; Nr 13, p. 98—99; Nr 14, p. 106—107.— Parašas: P. Liūtas; *Leonas P.* Privatiška ir draugijinė ūkės organizacija.— Varpas, 1890, Nr 5, p. 71—72; Nr. 6, p. 85—86; Nr 7, p. 100—102; Nr 8, p. 117—119; Nr 9, p. 132—134; Nr 10, p. 148—151; Nr 11, p. 165—166; Nr 12, p. 181—182.— Parašas: Liūtas.

достатков капитализма, однако, пытаясь объяснить, каким образом можно было бы устранить ее, он фактически стал на позиции народников и кафедральных социалистов: утверждал, например, что было бы лучше, если бы в Литве вообще не было бы ни фабрик, ни рабочих; рассуждал также о том, что государство при помощи налогов и других подобных средств может уменьшить имущественное неравенство.

Эти рассуждения, характерные для кафедральных социалистов, П. Леонас развил в статье «Частная и общественная организация хозяйства». В ней он утверждал, что свободную конкуренцию надо лишь ограничить; это позволит сохранить ее положительные стороны и устранить недостатки. Следуя за кафедральными социалистами, П. Леонас полагал, что этого можно добиться путем поощрения вмешательства государства в экономику, а также путем развития различных обществ и объединений.

Несколько статей, в которых затрагивались вопросы политической экономии, опубликовал *М. Лозорайтис* [48]. Его взгляды на решение социальных проблем были схожи со взглядами П. Леонаса [49].

Таким образом, в публикациях И. Шлюпаса, П. Леонаса и М. Лозорайтиса в определенной мере отразилась марксистская теория. В конце XIX в. в академических кругах России было модно излагать теорию К. Маркса, одновременно отрицая его революционные выводы. Это характерно и для вышеупомянутых литовских авторов. Поэтому, видимо, можно считать их литовскими «легальными марксистами». Указанные статьи, будучи в своем роде первыми, в какой-то мере помогли читающей публике Литвы ознакомиться с марксистской экономической теорией.

В первые два десятилетия XX в. идеологи либеральной буржуазии почти не поднимали теоретических вопросов. Исключение составляют лишь некоторые статьи *А. Римки* (A. Rimka, 1886—1944). Желая показать, что условия для социалистической революции в Литве будто бы еще не созрели, он провозглашал теорию устойчивости мелкого крестьянского хозяйства, излагая ее в ряде статей и отдельных изданий [50]. А. Римка по-

[48] *Lozoraitis M.* Pamatas savasties tiesos.— Varpas, 1891, Nr 2, p. 28—29; Nr 3, p. 38—40; Nr 4, p. 57—59; Nr 5, p. 71—75.— Parašas: Joniškis; *Lozoraitis M.* Socializmas ir mūsų ekonomiškos užduotys.— Ten pat, 1896, Nr 4, p. 46—53.— Parašas: L. Jonaitis.

[49] Более подробно о социально-экономических взглядах П. Леонаса и М. Лозорайтиса см.: *Lukoševičius V.* P. Leono socialinės ir ekonominės pažiūros.— AMMD Ekon., 1970, t. 10, sąs. 1, p. 23—38; *Lukoševičius V.* M. Lozoraičio socialinės ekonominės pažiūros.— Ten pat, 1973, t. 12, sąs. 1, p. 31—38.

[50] *Rimka A.* Prie žemės klausimo.— Varpas, 1913, Nr 2, p. 38—46; 1914, Nr 3,

лагал, что социализм в Литве может быть осуществлен лишь в далеком будущем путем постепенного развития просвещения, науки и техники [51]. Позже он разделял концепцию К. Каутского (K. Kautsky, 1854—1938), согласно которой социализм возможен лишь тогда, когда рабочие составят бóльшую часть общества [52].

А. Римка затрагивал и некоторые другие теоретические вопросы. Он, например, указывал, что стоимость денег зависит от их количества, то есть придерживался количественной теории денег, а спрос и предложение считал определяющими стоимость товаров [53]. Экономические кризисы перепроизводства А. Римка объяснял периодически возникающей диспропорцией между отдельными отраслями производства [54].

Консервативное направление в общественной мысли Литвы в указанный период преимущественно представляли *клерикалы,* среди которых преобладало католическое духовенство. В XIX в. католическая церковь в Литве в основном еще сохраняла феодальные черты. Это значит, что большинство ее представителей безоговорочно поддерживало царское самодержавие, защищало дворян и дворянское землевладение, осуждало прогрессивные явления [55].

С конца XIX в. католическая церковь постепенно становится распространителем буржуазной идеологии, берет на вооружение новую социальную доктрину Ватикана, изложенную в энциклике «Рерум новарум» (1891), которая в Литве, как и в других странах, положила начало движению, известному под названием христианской демократии.

Литовские клерикальные идеологи Ю. Матулявичюс (J. Matulevičius, 1871—1927), А. Каупас (A. Kaupas, 1870—1913), К. Шаулис (K. Šaulys, 1872—?), К. Палтарокас (K. Palta-

p. 92—99.— Parašas: Ramulis; *Rimka A.* Žemės reforma Lietuvoje ir stambiojo (dvarų) ž. ūkio našumas bei pelningumas.— Ten pat, 1920, Nr 1, p. 14—18; *Rimka A.* Gamyba ir pelnas įvairaus didumo žemės ūkyje.— K., 1922.— 72 p.

[51] *Rimka A.* Prie mūsų ideologijos ir taktikos.— Varpas, 1918, Nr. 1, p. 25—35.

[52] *Rimka A.* Varpininkų ideologija ir ekonominių Lietuvos reikalų tvarkymas.— Kn.: Varpininkų kelias.— K., 1939, p. 47—71.

[53] *Rimka A.* Brangymetis ir valiutos reforma.— Varpas, 1921, Nr 4, p. 145—165.

[54] *Rimka A.* Pasaulinis ūkis ir jo raidos kryptis.— Varpas, 1931, Nr 3, p. 228—239. Более подробно о социально-экономических взглядах А. Римки см.: *Lukoševičius V.* Kai kurios A. Rimkos kaip liberaliojo ekonomisto pažiūros.— AMMD Ekon., 1979, t. 16, p. 50—61.

[55] Из работ, в которых отражены подобные настроения, можно упомянуть, например, следующие: *Baranauskas A.* Pasikalbėjimas giesmininko su Lietuva.— Žemaičių ir Lietuvos apžvalga, 1895, Nr 12, p. 90—91; Paskutinis pamokslas vieno žemaičių kunigo prieš mirtį.— Plymouthe, 1889.— 171 p. (3-я публикация в 1899 г.).

rokas, 1875—1958) и другие в начале XX в. в своих работах[56], исходя из основных положений энциклики «Рерум новарум», защищали частную собственность, считали, что стремление к владению частной собственностью заложено в самом человеке, доказывали возможность существования гармонии между всеми общественными классами буржуазного общества, всячески поносили социализм[57]. Эти положения были господствующими и в курсе социологии, который читался на теолого-философском факультете Каунасского университета в годы господства буржуазии. Лишь некоторые католические авторы, например, А. Мацейна (A. Maceina, р. в 1908 г.) несколько отклонялись от официальной церковной социальной доктрины.

* * *

Учрежденный в 1922 г. *Литовский университет* стал центром политической экономии в Литве. Кроме упомянутого курса социологии (его лишь условно можно отнести к политической экономии), на юридическом факультете (с 1923 г. в его состав входило и отделение экономики) под названием «Основы экономики» преподавался и курс политической экономии, который читал *П. Шальчюс* (P. Šalčius, 1893—1958).

П. Шальчюс на первых порах склонялся к системе «легального марксиста» М. И. Туган-Барановского (1865—1919), перевел на литовский язык его учебник[58]. Однако позднее перешел к неоклассической теории, опирался в основном на идеи шведского буржуазного экономиста Г. Касселя (G. Cassel, 1866—1945), учебник которого также перевел на литовский язык[59].

П. Шальчюс написал несколько оригинальных работ по политической экономии. Это «Экономика» (издана в двух частях в серии «Крестьянские чтения»), материал которой изложен весьма популярно[60], и довольно объемистая книга «Основы экономики»[61]. Ее содержание составляют прочитанные автором

[56] *Matulevičius J.* Trumpas išaiškinimas šių dienų socialinio klausimo.— Draugija, 1909, Nr 31/32, p. 327—350; *Matulevičius J.* Bažnyčia ir nuosavybė.— Там же, p. 351—366; *Kaupas A.* Evoliucija, ne revoliucija / Paraše Patrimpas.— K., 1907 (virš. 1908).— 88 p.; *Saulys K.* Sociologija: Trumpas to mokslo rankvedėlis.— K., 1910 (faktiška 1911).— 92 p. (2-е изд. 1920); *Paltarokas K.* Socialis klausimas.— K., 1913 (virš. 1914).— 216 p. (2-е изд., доп. 1921).

[57] О клерикальных социально-экономических концепциях в Литве в конце XIX — начале XX вв., более подробно см.: *Lukoševičius V.* Lietuvos klerikalų socialinės-ekonominės koncepcijos XIX a. pabaigoje ir XX a. pradžioje.— AMMD Ekon., 1968, t. 8, sąs. 1, p. 57—76.

[58] *Tugan-Baranovskis M.* Politiškosios ekonomijos pagrindai.— K., 1923.— 319 p.

[59] *Cassel G.* Teoriškoji socialekonomija.— K., 1931.— VIII, 616 p.

[60] *Sačius P.* Ekonomika.— K., 1931—1932.— D. 1—2.

[61] *Sačius P.* Ekonomikos pagrindai.— K., 1933.— VIII, 515 p.

лекции по политической экономии на юридическом факультете. Кроме того, с политической экономией тесно увязывается книга П. Шальчюса «Экономические доктрины» [62], которая посвящена истории экономических учений и содержит, кроме теоретической части, отрывки из произведений рассматриваемых авторов. По истории экономических учений он написал и другие книги [63]. По принципиальным вопросам политической экономии между «Экономикой» и «Основами экономики» нет разницы. Может быть только в первой работе в большей степени ощущается влияние теории Ж. Б. Сея. Указывается, например, что доходы (заработная плата, процент и земельная рента) являются ценами услуг, которые производству оказывают факторы производства. Кроме того, в «Экономике» разделяются теории «закона убывающего плодородия почвы» и «железного закона заработной платы», провозглашается количественная теория денег.

В «Основах экономики», где проблемы рассматриваются значительно шире, П. Шальчюс, кое-что дополнив, последовательно придерживался системы Г. Касселя, которая в немалой степени созвучна теории Ж. Б. Сея. В «Основах экономики» автор фактически обходит молчанием проблему стоимости и утверждает, что цены образуются в результате действия спроса и предложения. Он выделяет четыре класса — предпринимателей (функционирующих капиталистов), рабочих, капиталистов (собственников капитала) и земельных собственников, доказывая, что предприниматели (функционирующие капиталисты), как и рабочие, получают якобы трудовые доходы. При этом утверждается, что эти доходы образуются в результате действия спроса и предложения факторов производства и являются составными частями цены. Кроме того, функционирующие капиталисты помимо обычной прибыли получают еще «премию за риск». Сущность денег в «Основах экономики» выводится из их функций.

Первый учебник по политической экономии в буржуазной Литве написал *Д. Будрис* (D. Budrys, 1903—1971) [64]. Учебник предназначался для средних специальных школ. Теория, излагавшаяся в нем, в некоторых отношениях близка марксистской теории. Например, при определении предмета политической экономии указывается, что политическая экономия должна

[62] *Salčius P.* Ekonominės doktrinos.— K., 1935.— D. 1—2.
[63] *Salčius P.* Visuomenės ūkio teorijos.— K., 1927.— 173 p; *Salčius P.* Iš vertės ir kainos teorijų.— K., 1928.— 56 p.
[64] *Budrys D.* Politinės ekonomijos vadovėlis.— K., 1929.— 128 p. (2-е изд., доп. и испр.: *Budrys D.* Ekonomikos vadovėlis.— K., 1936.— 192 p.)

изучать «те общественные отношения, которые возникают между людьми в их хозяйственном действии», то есть производственные отношения. Капитал в учебнике охарактеризован как продукт труда, который в силу определенных производственных отношений увеличивается — приносит прибавочную стоимость, то есть охарактеризован по сути дела правильно. Заработная плата считается трудовым доходом, а прибыль и земельная рента — нетрудовыми доходами. При этом указывается, что заработная плата является вознаграждением за рабочую силу, которую «можно считать определенным товаром». Прибыль же, по мнению автора, возникает не в обращении, а в производстве. И возникает потому, что уровень производительности труда позволяет произвести больший продукт, нежели нужно для воспроизводства рабочей силы. Одновременно указывается, что присвоение прибыли капиталистом становится возможно в результате владения им частной собственностью.

Таким образом, Д. Будрис, еще не будучи последовательным марксистом и делая некоторые ошибки (например, прибыль он фактически отождествлял с прибавочной стоимостью, а стоимость — с меновой стоимостью, сущность денег выводил из их функции), с научных позиций трактовал ряд важнейших положений политической экономии, выдвигал положение о капиталистической эксплуатации, хотя процесс эксплуатации охарактеризовал не полностью.

В буржуазной Литве политическую экономию читали также в Сельскохозяйственной академии (с момента ее основания в 1924 г.). Преподавал ее *Ф. Кямешис* (F. Kemėšis, 1879—1954), разделявший взгляды клерикального толка. Основная его работа — «Введение в социальную и политическую экономию» — была сугубо эклектичной — в ней отдельные элементы учения Фомы Аквинского (Thomas Aquinas, 1225 или 1226—1274) сочетались с теориями Д. Б. Кларка (J. B. Clark, 1847—1938), А. Маршалла (A. Marshall, 1842—1924) и других буржуазных экономистов[65]. Преследуя цель затушевать противоречия капитализма, автор широко пропагандировал «христианский солидаризм».

А. Мацейна, представитель «нового модернизма» в католицизме, является автором ряда работ, по своей проблематике близких политической экономии[66]. Одна из них — книга «Социаль-

[65] *Kemėšis F.* Socialinės bei politinės ekonomijos įvadas.— K., 1938.— 430 p.

[66] К этому течению можно отнести и некоторых других католических идеологов четвертого десятилетия, например, П. Якаса (P. Jakas, 1908—1968), написавшего «Социальное христианство» (*Jakas P.* Socialinė krikščionybė.— K., 1939.— 245 p.).

ная справедливость. Крушение капитализма и социальные принципы нового строя» [67].

А. Мацейна полагал, что порожденное капитализмом социальное неравенство может быть устранено путем усовершенствования организации труда, введения контроля над частной собственностью и ограничения прибылей капиталистов. Он, как и ряд других католических идеологов, высказывался за сохранение частной собственности, но предлагал обобществить ее использование (капиталисты, по его мнению, должны помещать избыточные средства в специальные банки, не получая при этом процентов, а эти банки опять-таки беспроцентно должны предоставлять кредиты и т. д.). А. Мацейна признавал, что эти идеи можно осуществить лишь в далеком будущем, когда усовершенствуется человеческий дух. А на первых порах он предлагал освободить церковь от «капиталистических принципов», основать «социальный фонд христиан», средства которого использовать для предоставления пособий обнищавшим и т. д. На распространение политико-экономической мысли в буржуазной Литве не могла не оказать влияния *переводная литература,* и прежде всего учебники. Помимо упомянутых учебников М. И. Туган-Барановского и Г. Касселя, на литовский язык был переведен и «Учебник политической экономии» Й. Конрада (J. Conrad, 1839—1915) [68], который, как это характерно для немецкой школы, предметом политической экономии считал народное хозяйство. Автор не игнорировал проблемы стоимости, но, не соглашаясь с марксистской трактовкой стоимости, утверждал, что она определяется не только трудом, но и такими факторами, как редкость вещи, человеческие потребности и т. д. Говоря о распределении, Й. Конрад опирался на теорию «факторов производства».

С немецкого языка была переведена «История хозяйства» М. Вебера (M. Weber, 1864—1920) [69], который защищал традиционные принципы исторической школы. Было переведено и несколько книг по истории экономических учений [70].

Говоря о распространении политико-экономической мысли в Литве, нельзя не упомянуть журнал *«Экономика»,* издававшийся в Каунасе в 1935—1940 гг. обществом экономистов („Ekonomika", ежегодно выходило четыре номера, редактиро-

[67] *Maceina A.* Socialinis teisingumas: Kapitalizmo žlugimas ir naujos santvarkos socialiniai principai.— K., 1938.— 248 p.

[68] *Conrad J.* Politinės ekonomijos vadovėlis.— K., 1929.— 186 p.

[69] *Weber M.* Ūkio istorija.— K., 1929.— 308 p.

[70] *Gide Ch., Rist Ch.* Ekonominių teorijų istorija: Nuo fiziokratų ligi mūsų laikų.— K., 1932.— XVI, 776 p.; *Oncken A.* Politinės ekonomijos istorija: D. 1. Laikai prieš Adomą Smith'ą.— K., 1932.— 520 p.

вал А. Римка, сотрудничали большей частью профессора и преподаватели университета). В нем публиковались статьи, рецензии, нередко носившие теоретический характер и относившиеся к политической экономии. В качестве примера можно привести статьи *Д. Цесявичюса* (D. Cesevičius, р. в 1902 г.). В статье «Общественный аргумент в хозяйственном строе нашего времени»[71] проводится мысль, что функционирование частного хозяйства должно увязываться с интересами всего общества посредством налоговой политики, проводимой буржуазным государством, и т. п. По мнению автора, подобным образом объединяются «лучшие» стороны частного хозяйства и социализма. В статье «Экономическая теория и хозяйственная практика»[72] раскрывается роль экономической теории, утверждается, что она должна вскрывать объективные закономерности и тем самым служить хозяйственной практике. Автор, однако, ошибочно полагает, что экономические категории и законы не имеют исторического характера.

Д. Цесявичюс публиковал теоретические статьи и в других журналах[73].

* * *

В 1920—1939 гг. *Вильнюсский край* входил в состав буржуазно-помещичьей Польши, что оказало определенное влияние на развитие в крае экономической мысли. Вместе с тем следует отметить, что по сей день экономическая мысль Вильнюсского края изучена мало. По имеющимся данным можно судить, что очагом распространения экономической теории в крае был *Вильнюсский университет* им. Стефана Батория, на факультете юридических и общественных наук которого читался курс политической экономии.

Из преподавателей политэкономии прежде всего следует упомянуть профессора *В. Завадзкого* (W. Zawadzki, 1885—1939), коренного уроженца Вильнюса, известного экономиста, работавшего в университете в 1920—1931 гг. Он стоял на позициях буржуазного объективизма. В лекциях В. Завадзкий излагал и экономическую теорию К. Маркса, подчеркивая при этом ее значение для развития политической экономии. Но в целом

[71] *Cesevičius D.* Visuomeniškumo argumentas mūsų laikų ūkio santvarkoje.— Ekon., 1935, Nr 4, p. 293—326.
[72] *Cesevičius D.* Ekonomikos teorija ir ūkio praktika.— Ten pat, Nr 1, p. 2—20.
[73] *Cesevičius D.* Kapitalizmo problema.— Vairas, 1929, Nr 3, p. 202—215; *Cesevičius D.* Ginčas dėl „laissez-faire".— Ten pat, 1931, Nr 1, p. 51—56; Nr 2, p. 186—197; Nr 3, p. 335—342. Более подробную характеристику статей см.: *Lukoševičius V.* Fašistinės socialinės ekonominės koncepcijos Lietuvoje.— AMMD Ekon., 1979, t. 16, p. 38—49.

известность он приобрел как представитель математической школы в политической экономии. Им написаны такие работы, как «Теория производства»[74], «О понятии меновой стоимости»[75], «Понятие экономического равновесия и его научное значение»[76] и др.

В 1922—1926 гг. политическую экономию в Вильнюсском университете преподавал и *В. Станевич* (W. Staniewicz, 1888—1966), впоследствии написавший немало работ по аграрным вопросам, в частности, работу «Развитие сельского хозяйства как основа хозяйственного развития Вильнюса и Вильнюсского края»[77], а в 1924—1939 гг.— *С. Свяневич* (S. Świaniewicz, 1899—?), придерживавшийся позиций субъективной школы и написавший работу «Политическая экономия»[78] и др.

Политическую экономию также преподавали в Вильнюсской духовной семинарии. Известно, что в 1918—1925 гг. в семинарии преподавал *И. Скруодис* (J. Skruodys, 1882—1935), читавший, помимо прочих предметов, и курс политэкономии. Он издал «Политическую экономию»[79], в которой довольно поверхностно (и исходя из теории «факторов производства») рассматривался лишь узкий круг вопросов политической экономии.

Марксистско-ленинская экономическая теория в Литве до 1940 г.

Марксистская экономическая теория в Литве начала распространяться *во второй половине XIX в.* В 1873—1875 гг. в Вильнюсе в кружке А. Зунделевича (1852—1923) изучался первый том «Капитала» К. Маркса; в 80-е гг. в Вильнюсе и Шяуляй — «Капитал» и «Наемный труд и капитал» К. Маркса, «Происхождение семьи, частной собственности и государства» Ф. Энгельса (F. Engels, 1820—1895), «Манифест Коммунистической партии» К. Маркса и Ф. Энгельса.

Во второй половине 90-х гг. *в литовской социал-демократической печати* (первая социал-демократическая газета в Литве «Летувос дарбининкас» выходила на литовском и польском языках в 1896—1899 гг.) появились первые статьи, пропаган-

[74] *Zawadzki W.* Teoria produkcji.— Warszawa etc.: Gebethner i Wolff, 1923.— 600 s.

[75] *Zawadzki W.* O pojęciu wartości zamiennej.— Rocz. Praw. Wileński, 1925, r. 1, s. 70—88.

[76] *Zawadzki W.* Pojęcie równowagi ekonomicznej i jego naukowe znaczenie.— Ekonomista, 1928, t. 4, s. 3—14.

[77] *Staniewicz W.* Rozwój rolnictwa jako podstawa rozwoju gospodarczego Wilna i Ziemi Wileńskiej.— Wilno, 1933.— 14 s.

[78] *Świaniewicz S.* Ekonomia polityczna.— Wilno, 1933.— 311 s.

[79] *Skruodys J.* Politikos ekonomija.— V., 1923.— 42 p.

дировавшие марксистскую экономическую теорию. В 1897 г. был издан перевод небольшой книжки «Труд и капитал» [80], в которой рассматривалась сущность капиталистического способа производства. В распространении марксистско-ленинской экономической теории важную роль сыграли ленинская «Искра», доставлявшаяся в Россию через Литву, и работы В. И. Ленина (1870—1924), которые в то время уже распространялись и изучались в Литве (например, «Что такое «друзья народа» и как они воюют против социал-демократов?», «Что делать?» и др.) [81].

Подготовка к революции и революция 1905—1907 гг. в России дали новый толчок к распространению марксистско-ленинской теории в Литве. В литовской социал-демократической печати до первой мировой войны рассматривались вопросы капиталистической эксплуатации и пути ее ликвидации, сущность социализма, аграрные вопросы, прежде всего, в статьях *В. Мицкявичюса-Капсукаса* (V. Mickevičius-Kapsukas, 1880—1935) и *З. Алексы-Ангаретиса* (Z. Aleksa-Angarietis, 1882—1940), будущих основателей Компартии Литвы, наиболее видных представителей марксистско-ленинской экономической мысли в Литве [82]. К этому периоду относятся и первые отдельные издания их работ (например, «Рабочий день», «Какая нам нужна власть?» В. Капсукаса [83], «Будущий общественный строй», «Материалистическое понимание истории» З. Ангаретиса [84]). В статьях и брошюрах В. Капсукас и З. Ангаретис рассматривали не только общие вопросы марксистской экономической теории, но и использовали ее концепции при анализе аграрного вопроса в Литве, положения рабочего класса, в теоретической борьбе с идейными врагами.

[80] [*Sviderskis B.*] Trusas ir kapitolas: Trumpos žinios ir politiškos ekonomijos.— [Tilžė], 1896 (faktiškai 1897).— 42 p.— Antr. lape leid. vieta: Vilnius.

[81] Более подробно о распространении марксистско-ленинских идей в Литве в конце XIX в. см.: *Merkys V.* Narodnikai ir pirmieji marksistai Lietuvoje.— V.: Mintis, 1967.— 161 p.; *Sarmaitis R.* Marksizmo-leninizmo idėjų plitimas Lietuvoje iki 1918 metų.— Kn.: Su marksizmo vėliava. V., 1959, p. 148—165; *Vengrys A.* Iš leninių idėjų plitimo Lietuvoje istorijos.— LŪ, 1960, Nr 4, p. 105—108.

[82] *Angarietis Z.* Dėl žemės klausimo.— Žarija, 1908, Nr 19, p. 290—294; Nr 20/21, p. 306—311; Nr 22, p. 326—330.— Parašas: Z. A.; *Kapsukas V.* Žemės klausimas.— Naujoji gadynė, 1906, Nr 7, p. 98—102; Nr 8, p. 114—116; *Kapsukas V.* Dar apie žemės klausimą.— Ten pat, Nr 14, p. 210—211; Nr 15, p. 226—230.

[83] [*Kapsukas V.*] Darbo diena.— Plymouth, 1905.— 48 p.; *Kapsukas V.* Kokia mums reikalinga valdžia.—[Bitėnai], 1905.— 32 p.— Virš. leid. vieta: Londonas.

[84] *Angarietis Z.* Ateities surėdymas / Pagal A. Bebelį parašė Z. Aleksa.— Philadelphia, 1909.— 46 p.; *Angarietis Z.* Materialistiškasis istorijos supratimas.— Bostonas, 1913.— 80 p.— Virš. aut.: Z. Aleksa.

В 1913 г. в Риге начала выходить рабочая газета правдистского направления «Вильнис» (XI.1913—VIII.1914), на страницах которой также пропагандировалась марксистско-ленинская экономическая теория. Определенную роль в ее распространении в Литве в данный период сыграли и другие литовские заграничные издания. В Лондоне выходила рабочая газета «Ранкпельнис» (X.1907—VI.1923), в которой некоторое время сотрудничал В. Капсукас. В 1904 г. в Битенай (Восточная Пруссия) впервые на литовском языке был издан «Манифест Коммунистической партии» К. Маркса и Ф. Энгельса. В США в 1918 г. был издан перевод работы Г. В. Плеханова (1856—1918) «Анархизм и социализм». Там же вышла работа Л. Прусейки (L. Prūseika, 1887—1961; до 1911 — А. Вабалас) о К. Марксе[85], работа П. Куркулиса (P. Kurkulis, р. в 1892; псевд.— П. Вардунас) по политэкономии[86] и др.

Распространение марксистско-ленинской теории в Литве усилилось *при подготовке и осуществлении пролетарской революции 1918—1919 гг.* По инициативе Временного Центрального бюро литовских секций РСДРП(б) и Комиссариата по литовским делам в Советской России только за 1918 г. было выпущено около 70 различных работ на литовском языке. Это переводы трудов основоположников марксизма (например, вышло новое издание «Манифеста Коммунистической партии»), переводы отдельных книг некоторых деятелей мирового революционного движения: «Социализм» П. Лафарга (P. Lafargue, 1842—1911), «Христианство и социализм» А. Бебеля (A. Bebel, 1840—1913) и другие, а также ряд работ литовских марксистов, в частности, «Пути экономического развития» В. Капсукаса[87], «Империализм и его одоление» и «Сельскохозяйственный вопрос в Литве» З. Ангаретиса[88], «Богатство и труд» И. Шяпятиса[89] (J. Šepetys, 1885—1942?).

В этих трудах освещались и творчески использовались основные положения марксистско-ленинской теории для обоснования пролетарской революции и социалистических преобразований в Литве. После установления в 1918 г. в Литве Советской вла-

[85] *Prūseika L.* Karolius Marksas: Jo gyvenimo ir mokslo charakteristika.— Brooklyn, 1918.— 246 p.

[86] *Kurkulis P.* Paskaitos iš politiškos ekonomijos / Pagal A. N. Bach'ą.— Philadelphia, 1916 (virš. 1917).— 105 p.

[87] *Kapsukas V.* Ekonominio plėtojimosi keliai.— Voronežas, 1918.— 27 p.— Prieš antr. kript.: V. K. (Новое издание: *Kapsukas V.* Bruožai iš politinės ekonomijos.— K., 1921.— 23 p.).

[88] *Angarietis Z.* Imperializmas ir jo pergalėjimas.— Voronežas, 1918.— 31 p.; *Angarietis Z.* Žemės klausimas Lietuvoje.— Voronežas, 1918.— 31 p.

[89] [*Šepetys J.*] Turtas ir darbas / Pagal Petraškevičių (Strumiliną) parašė J. Š-ys.— Voronežas, 1918.— 71 p.

сти Компартия Литвы и Советское правительство приступили к практическому осуществлению намеченных политических и экономических преобразований. Они нашли широкое освещение в литовской коммунистической печати [«Теса» („Tiesa" издается с IV.1917), «Комунистас» („Komunistas", издается с IV.1918), «Ляудес укис», („Liaudies ūkis", в 1919 г. вышло 5 номеров)]. Опубликованные в ней материалы в целом свидетельствуют о творческом применении положений марксистско-ленинской теории на практике, хотя по некоторым вопросам, прежде всего аграрному, не удалось избежать определенных ошибок (недооценивалось, например, значение раздачи помещичьей земли крестьянам) [90].

После подавления Советской власти в 1919 г. Компартия Литвы, работая в условиях подполья, готовила трудящихся к борьбе *за восстановление Советской власти*. В этих целях она широко пропагандировала марксистско-ленинскую экономическую теорию и применяла ее при анализе конкретной действительности, стремясь разработать программу, стратегию и тактику этой борьбы.

Уже в 1921 г. в подполье была налажена постоянная политическая учеба по программе, в которой доминировали экономические вопросы. В 1937 г. кружки политического просвещения работали во всех районах буржуазной Литвы. Кроме того, революционеры изучали марксистско-ленинскую теорию, находясь в тюрьмах буржуазной Литвы, а также в различных учебных заведениях Советского Союза. Аналогичным образом обстояло дело и с литературой: частично она выпускалась в подполье, частично — за границей (в СССР, а также в Германии).

В распространении марксистско-ленинской теории в буржуазной Литве большую роль сыграли труды основоположников марксизма-ленинизма, переведенные на литовский язык. Были изданы «Наемный труд и капитал» К. Маркса (1922), «Принципы коммунизма» Ф. Энгельса (1926), новый перевод «Манифеста Коммунистической партии» К. Маркса и Ф. Энгельса (1936). Систематически выпускались работы В. И. Ленина. Были изданы, например, «Три источника и три составных части марксизма» (1925), «Карл Маркс» (1928), «Империализм, как высшая стадия капитализма» (1934), «Государство и революция» (1937) и др. На литовском языке издавались также документы Коммунистического Интернационала, ВКП(б), документы Компартии Литвы. Был опубликован ряд работ зарубежных

[90] Более подробно см.: *Vengrys A.* Kai kurie Tarybų valdžios Lietuvoje 1918—1919 metais ekonominės politikos klausimai.— AMMD Ekon., 1962, t. 2, p. 77—87; *Selvanas A.* Iš Lietuvos Komunistų partijos agrarinės programos parengimo istorijos.— Ten pat, 1964, t. 4, sąs. 2, p. 23—37.

авторов, в частности, «Капитал» К. Маркса» Ф. Меринга (F. Mehring, 1846—1919), «Введение в политическую экономию» А. А. Богданова (1873—1928) и др.

В период господства буржуазии был издан ряд работ литовских марксистов — деятелей Компартии Литвы. Для распространения марксистско-ленинской теории первостепенное значение имели такие работы В. Капсукаса, как, например, «Очерки политической экономии» (1921; это новое издание уже упоминавшейся работы «Пути экономического развития»), «Доклад о Третьем съезде Коммунистической партии Литвы» (1922), «Первая пролетарская революция в Литве и власть Советов» (1934), «Литва» (1934; на русском языке) [91], работы З. Ангаретиса «Экономическое и политическое положение в Литве» (1921), «Что сделает Коммунистическая партия, когда в Литве будет Советская власть?» (1932) и др.[92]

Много теоретических статей В. Капсукаса, З. Ангаретиса, К. Пожелы (K. Požela, 1896—1926), А. Снечкуса (A. Sniečkus, 1903—1974) и других деятелей Компартии Литвы было опубликовано в периодической печати, прежде всего, в журналах «Комунистас», «Комунарас» („Komunaras", 1921—1923), «Кибиркштис» („Kibirkštis", I.1924—IX.1926), «Балсас» („Balsas", I.1928—V.1933), «Прекалас» („Priekalas", III.1931—II.1938) [93]. В 1938 г. ЦК Компартии Литвы подготовил и выпустил в свет «Учебник политического просвещения» [94], первая часть которого посвящена капитализму и империализму, а третья — социализму и коммунизму. Этот учебник — первое систематическое изложение марксистско-ленинской экономической теории на литовском языке.

В указанной литературе рассматривались все главные вопросы марксистско-ленинской экономической теории, но особое внимание уделялось экономическому учению об империализме и его общем кризисе, экономическим проблемам социализма

[91] *Kapsukas V.* Pranešimas apie Tretjjį Lietuvos Komunistų partijos suvažiavimą.— [Smolenskas], 1922.— 46 p.; *Kapsukas V.* Pirmoji Lietuvos proletarinė revoliucija ir Sovietų valdžia.— Chicago, 1934.— 240 p.— Prieš antr. aut.: V. Mickevičius-Kapsukas.

[92] *Angarietis Z.* Ekonominė ir politinė padėtis Lietuvoje.— [Smolenskas], 1921.— 35 p.; *Angarietis Z.* Ką Komunistų partija padarys, kada Lietuvoje bus Sovietų valdžia?— [Berlynas], 1932.— 24 p.

[93] *Kapsukas V.* Mokslinio komunizmo užgimimas.— Komunaras, 1923, Nr 2, p. 33—35; *Kapsukas V.* Kaip išnaudojami Lietuvos valstiečiai.— Balsas, 1929, Nr 24, p. 1136—1137; *Angarietis Z.* Lietuva buržuazėja.— Kom., 1921, Nr 12, p. 217—218.— Parašas: M. B-is; *Angarietis Z.* Lietuvos partijos ir Lietuvos ekonomika.— Kibirkštis, 1926, Nr 12, p. 15—22; [*Požela K.*] Kaimo raudos.— Darbininkų atstovas, 1926, Nr 30, p. 5; *Sniečkus A.* Komunistų Internacionalo VII kongresas.— Priekalas, 1935, Nr 8, p. 465—474.— Parašas: A. Beržas.

[94] Politinio lavinimosi vadovėlis.— K., 1938.— Sąs. 1—3, 1 nenum. sąs.

(особенно — НЭПу, социалистической индустриализации и коллективизации, сущности социалистических производственных отношений, практическому опыту социализма в СССР).

В период 1919—1940 гг. марксистско-ленинская экономическая теория не только пропагандировалась в Литве, но и получила определенное развитие в документах Компартии Литвы, в трудах деятелей КПЛ в связи с анализом конкретных явлений в буржуазной Литве, что имело особое значение для разработки и уточнения стратегии и тактики партии. В документах III (1921) и IV (1924) съездов, III (1926) и IV (1927) конференций Компартии Литвы, в статьях В. Капсукаса и З. Ангаретиса проанализировано политическое и экономическое положение в буржуазной Литве, и на этой основе сделаны выводы о характере развития ее экономики, положении рабочего класса, об особенностях социально-экономической обстановки [95]. В начале 40-х гг. литовские марксисты особое внимание уделяли *мировому экономическому кризису 1929—1932 гг.* и его проявлению в экономике буржуазной Литвы. В документах Компартии Литвы (решениях политического бюро (2.V.1930) пленумов ЦК (1931, 1932, 1934), особенно IV (1935) конференции, а также в работах деятелей КПЛ (например, в книге В. Капсукаса «Литва») глубоко проанализировано это явление и его последствия для экономики Литвы. Данный анализ свидетельствует о творческом применении марксистско-ленинской теории к конкретным условиям буржуазной Литвы [96].

Особое внимание Компартия Литвы и ее деятели уделяли анализу *аграрных отношений* в крае. Это было обусловлено как аграрным характером экономики буржуазной Литвы, так и необходимостью уточнить некоторые положения аграрной программы партии. В документах Компартии Литвы, прежде всего в решениях III и IV съездов, IV конференции, сентябрьского (1923), июньского (1928) пленумов ЦК, в отдельных брошюрах, таких как «Доклад о Третьем съезде Коммунистической партии Литвы» В. Капсукаса, «Кулаки не дадут земли», «Разрешение земельного вопроса в Советской Литве» (1920) З. Ангаретиса и других [97], и статьях деятелей КПЛ [98] дан глубокий

[95] *Vengrys A.* Lietuvos Komunistų partija apie buržuazinės Lietuvos ekonominės raidos etapus.— AMMD Ekon., 1964, t. 4, sąs. 2, p. 39—49; *Česnavičius V.* Ekonominės Z. Angariečio pažiūros.— V.: Mintis, 1976.— 181 p.

[96] Более подробно см.: *Vengrys A.* Ekonominių krizių klausimai Lietuvos marksistų raštuose, 1928—1938 metais.— MAD Ser. A, 1958, t. 1, p. 3—17; *Vederaitė D.* Ekonominiai klausimai. V. Mickevičiaus-Kapsuko raštuose, 1917—1934 m.— VUMD, 1960, t. 34, Ekon., t. 1, p. 5—18.

[97] *Angarietis Z.* Buožės neduos žemės.— [Smolenskas], 1920.— 15 p.; *Angarietis Z.* Žemės klausimo rišimas Tarybų Lietuvoje.— [Smolenskas], 1920.— 31 p.

[98] *Kapsukas V.* Žemės klausimas Sovietų Lietuvoj ir Baltarusijoj.— Komunaras,

марксистский анализ аграрных отношений в буржуазной Литве, перспектив их развития, положения сельских тружеников. На основе этого анализа были исправлены ошибки, допущенные по аграрному вопросу в прошлом, и тем самым уточнены программные положения партии: национализация и конфискация крупного землевладения, раздел помещичьих земель между беззе-мельными и малоземельными крестьянами [99].

Пропагандируя марксистско-ленинскую экономическую теорию, литовские марксисты постоянно вели острую идейную борьбу с разного рода *буржуазными и мелкобуржуазными теориями,* которые были широко распространены в буржуазной Литве (например, буржуазная концепция особого пути развития Литвы, реформистская концепция литовской социал-демократии о сущности социализма и путях перехода к нему и др.). В этом отношении следует особо отметить значение ряда партийных документов (например, материалы III съезда Компартии Литвы, тезисы ЦК КПЛ о кооперации (1923), материалы пленума ЦК КПЛ (1929), книги и брошюры З. Ангаретиса «История революционного движения и борьбы рабочих Литвы» (1921), «Деяния и наука второй Социал-демократической партии Литвы» (1925), «Учение христианских демократов» (1925), «Деяния власти ляудининков и социал-демократов» (1928) [100], «Литва» В. Капсукаса, а также некоторые их статьи [101].

В коммунистической литературе было доказано, что вопреки утверждениям буржуазных идеологов Литва развивалась не по особому (некапиталистическому), а по капиталистическому, свойственному мелкобуржуазной стране, пути. Из проведенного анализа следовал вывод, что такое развитие формирует объ-

1922, Nr 11, p. 329—333; Nr 12, p. 374—378; *Angarietis Z.* Žemės reforma Lietuvoje, 1926 m.— Balsas, 1928, Nr 10, p. 226—227.— Parašas: M. Bevardis.

[99] Более подробно см.: *Vederaitė D.* Agrariniai klausimai V. Mickevičiaus-Kapsuko raštuose, 1918—1935 metais.— AMMD Ekon., 1968, t. 8, sąs. 1, p. 5—29; *Vengrys A.* Agrariniai klausimai Lietuvos marksistų raštuose, 1920—1930 m.— MAD Ser. A, 1958, t. 2, p. 3—17; *Selvanas A.* Iš Lietuvos Komunistų partijos agrarinės programos...— AMMD Ekon., 1964, t. 4, sąs. 2, p. 23—27; *Česnavičius V.* Ekonominės Z. Angariečio pažiūros.— V., 1976, p. 140—174.

[100] *Angarietis Z.* Lietuvos revoliucinio judėjimo ir darbininkų kovos istorija.— Smolenskas, 1921.— T. 1—2; *Angarietis Z.* Antrosios Lietuvos socialdemokratų partijos darbai ir mokslas.— [Smolenskas], 1925.— 88 p.— Prieš antr. aut.: M. Beržas. Virš. leid. vieta: Kaunas; *Angarietis Z.* Krikščionių demokratų mokslas.— [Smolenskas], 1921.— 27 p.; *Angarietis Z.* Liaudininkų ir socialdemokratų valdžios darbai.— Tilžė, 1928.— 33 p.

[101] *Angarietis Z.* Ne socializmas, o pagražintas kapitalizmas.— Balsas, 1929, Nr 4, p. 168—169.— Parašas: M. B.; *Kapsukas V.* Kaip socialdemokratų vadai gina kapitalistų pelną.— Ten pat, 1931, Nr 24, p. 593—594.— Parašas: V. K. Более подробно о коммунистической литературе на литовском языке в период 1917—1940 гг. см.: *Mertinienė E.* Komunistinės literatūros leidimas lietuvių kalba 1917—1940 metais.— LKP istorijos klausimai, 1964, t. 4, p. 206—213.

ективные предпосылки для социалистической революции, показывалось, что путь к социализму идет не через кооперацию, как утверждали некоторые социал-демократы, а через революционные преобразования экономической структуры общества [102].

В целом распространение марксистско-ленинской экономической теории сыграло важную роль в борьбе литовского народа за восстановление Советской власти. Под руководством Коммунистической партии Литвы и при помощи народов Советского Союза эта борьба в 1940 г. увенчалась победой.

Основные направления политико-экономических исследований в Советской Литве

Исторически сложилось так, что бóльшая часть политэкономов Советской Литвы работает в вузах республики, главным образом, в таких крупных, как Вильнюсский университет им. В. Капсукаса, Каунасский политехнический институт им. А. Снечкуса, Литовская сельскохозяйственная академия, Вильнюсский инженерно-строительный институт. Поэтому и научные исследования по политэкономии ведутся в основном учеными этих учебных заведений.

До середины 70-х гг. исследования осуществлялись в едином потоке с научными работами, ведущимися на других экономических кафедрах вузов, и определялось это прежде всего общностью проблематики. Немало внимания уделялось изучению основных тенденций развития народного хозяйства Литвы в период правления буржуазии и в советские годы, хозяйственно-организационному укреплению колхозов. *Аграрная* проблематика всегда занимала важное место в исследованиях литовских политэкономов. Большой вклад в ее изучение и решение внес заслуженный деятель науки Литовской ССР профессор М. Лола. По этим вопросам он и его ученики опубликовали немало работ [103].

[102] Более подробно см.: *Венгрис А.* Борьба КП Литвы против антимарксистских экономических концепций, отрицавших возможность социалистической революции в Литве.— Уч. зап. кафедр полит. экон. Высш. парт. школы при ЦК КПСС и местных высш. парт. школ, 1961, вып. 3, с. 164—174; *Česnavičius V.* Ekonominės Z. Angariečio pažiūros, p. 51—94; *Jukniené G.* LKP taktika kovoje prieš socialdemokratų ideologiją ir politiką 1920—1926 m.— LKP istorijos klausimai, 1967, t. 6, p. 55—67.

[103] *Lola M.* Darbo apmokėjimas kolūkiuose.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, 1954.— 136 p.; *Лола М.* Об использовании трудодня при измерении производительности труда в колхозах.— Вопр. экономики, 1956, № 7, с. 121—131; *Tamošiūnas J.* Lietuvos žemės ūkio raida ir jos problemos.— V.: Mintis,

Важное место в научной деятельности политэкономов занимали и вопросы развития *социально-экономической мысли* в Литве. В исследованиях, посвященных этой проблеме, рассматривались экономические теории и программы основных партий Литвы досоветского периода. Самая крупная работа в этой области была написана Е. Майминасом (J. Maiminas, ныне профессор МГУ) [104]. Автор предпринял попытку дать анализ основных направлений развития социально-экономической мысли в буржуазной Литве, рассмотреть и критически оценить экономические программы буржуазных и мелкобуржуазных партий. Плодотворно трудится в области исследования истории социально-экономической мысли досоциалистической Литвы кандидат экономических наук В. Лукошявичюс (V. Lukoševičius) [105]. Политэкономы республики внесли большой вклад в изучение истории формирования и развития марксистской экономической мысли в Литве, в изучение идей создателей и организаторов Компартии Литвы В. Капсукаса и З. Ангаретиса [106]. Актуальность продолжения этого направления исследований сохраняется, и нет сомнений, что оно будет углубляться.

Во второй половине 70-х гг. большее внимание стало уделяться изучению методологических проблем политэкономии. Принимались меры для усиления комплексности исследований, координации научной деятельности преподавателей вузов и ученых НИИ. Развитию экономической теории в республике способствовал ряд факторов. Важную роль сыграло претворение в жизнь постановления ЦК КПСС «О мерах по дальнейшему развитию общественных наук и повышению их роли в коммунистическом строительстве» (1967), в котором подчеркивалась необходимость дальнейшего развития теоретической мысли, более глубокого анализа социального развития. С другой сто-

1974.— 238 p.; *Krasauskas S.* Diferencinė žemės renta.— V.: Mintis, 1975.— 55 p.; *Dvilevičius J.* Asmeninių ir kolektyvinių materialinių interesų derinimo kolūkiuose klausimai.— AMMD Ekon., 1969, t. 9, sąs. 1, p. 5—20; *Birutytė D.* Kaupimas, gamybiniai fondai ir darbo našumas kolūkiuose.— Ten pat, 1968, t. 6, sąs. 3, p. 19—36; *Kriukelis L.* Kolūkinės gamybos prekingumas ir grynosios pajamos.— Ten pat, 1975, t. 13, sąs. 1, p. 73—85.

[104] *Maiminas J.* Teorijos ir tikrovė.— V.: Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, 1960.— 232 p.

[105] *Lukoševičius V.* Fašistinės socialinės ekonominės koncepcijos Lietuvoje.— AMMD Ekon., 1979, t. 16, p. 38—49.

[106] *Vederaitė D.* Agrariniai klausimai V. Mickevičiaus-Kapsuko raštuose, 1918—1935 metais.— AMMD Ekon., 1968, t. 8, sąs. 1, p. 5—29; *Vengrys A.* Lietuvos Komunistų partija apie buržuazinės Lietuvos ekonominės raidos etapus.— Ten pat, 1964, t. 4, sąs. 2, p. 39—49; *Česnavičius V.* Ekonominės Z. Angariečio pažiūros.— V., 1976.— 181 p.

роны, количественный и качественный рост кадров политэкономов позволил проводить более глубокие и всесторонние исследования, решать новые проблемы. Определенную роль сыграло и открытие в республике двух крупных научных учреждений — Литовского научно-исследовательского института экономики сельского хозяйства и Научно-исследовательского института экономики и планирования народного хозяйства Госплана Литовской ССР. Таким образом, кроме Института экономики АН Литовской ССР, экономическими исследованиями в республике начали заниматься еще два крупных научных центра. Выросли также экономические факультеты в вузах.

Повысилась эффективность научных исследований, что потребовало усиления комплексного характера работ, определения новых, более перспективных направлений. Начались поиски путей *координации исследований* в межреспубликанском масштабе. В 1974 г. был создан Координационный совет научно-исследовательской деятельности политэкономов Прибалтики, разработавший координационный план (в настоящее время он составлен до 1985 г.), в рамках которого созданы межреспубликанские проблемные группы, возглавляемые научными консультантами — наиболее признанными специалистами в исследовании конкретной комплексной проблемы. Координационный совет также руководит работой ежегодно организуемых межреспубликанских научно-методических конференций, материалы которых издаются в виде тематических сборников [107].

Республиканская и межреспубликанская координация исследовательской работы помогла объединить усилия отдельных коллективов, сократить сроки выполнения тем; более четко вырисовывались основные направления исследований, ведущихся кафедрами республики, определялось их место в осуществлении политико-экономических исследований всего Прибалтийского региона. Так, коллективы кафедр политэкономии Вильнюсского университета занимаются проблемами народного благосостояния, распределительных отношений и социалистического образа жизни, изучают отдельные аспекты социалистического хозяйственного механизма; на кафедре политэкономии Каунасского политехнического института разрабатываются вопросы воспроизводства рабочей силы.

Заметно увеличилось количество работ *по методологическим* проблемам политической экономии, особенно по тем проблемам,

[107] Материалы двух последних конференций, организованных в Литовской ССР, опубликованы в сборниках: «Социалистический образ жизни и его совершенствование в свете решений XXV съезда КПСС». (В., 1978.— 404 с.); «Политико-экономические проблемы труда в условиях развитого социализма». (В., 1981.— 181 с.)

которые наиболее актуальны в связи с построением развитого социалистического общества в нашей стране. Появились работы, посвященные методологическим вопросам общественного производства и социально-экономических исследований, взаимосвязи производительных сил и производственных отношений, сущности социалистической собственности и критике ее антимарксистских трактовок [108].

Большая работа ведется в области исследования вопросов *потребления в условиях капитализма* [109]. Однако основное внимание политэкономы республики уделяют вопросам *народного потребления, личных потребностей, распределительных отношений, народного благосостояния при социализме.*

Эти исследования тесно связаны с научной деятельностью доктора экономических наук, профессора Вильнюсского университета А. Шилейки (A. Šileika). В частности, при активном его участии была подготовлена совместно с политэкономами Латвии и Эстонии монография о народном благосостоянии [110].

В данном направлении исследований на первом этапе явно вырисовывалось стремление установить самые общие тенденции развития народного потребления, сравнить жизненный уровень трудящихся в условиях капитализма и социализма, показать достижения в этой области и их истоки. Постепенно научные исследования захватывали все более глубокие «пласты» этой проблемы: закономерность формирования доходов населения, потребление отдельных социальных групп, необходимый и прибавочный продукт, их взаимосвязь с процессом воспроизводства рабочей силы и развитием народного потребления и др.[111] Боль-

[108] *Ladukas Č.* Visuomeninės gamybos vystymosi metodologinės problemos.— V.: Mintis, 1977.— 175 p.; *Čičinskas J.* Visuomeninė nuosavybė: esmė, formos, raida.— V.: Mintis, 1980.— 103 p.; *Чичинскас И.* Социал-реформистская трактовка общественной собственности.— Экон. науки, 1975, № 11, с. 94—100.

[109] *Бурачас А. И.* Теории спроса.— М.: Мысль, 1970.— 248 с.; *Бурачас А. И.* Моделирование личных расходов в развитых капиталистических странах.— М.: Наука, 1975.— 463 с.

[110] Народное благосостояние при социализме.— Рига: Зинатне, 1979.— 163 с.

[111] *Шилейка А.* Необходимый продукт как экономическая категория социализма.— В.: Минтис, 1976.— 287 с.; *Miškinis J.* Paskirstymas pagal darbą. Visuomeniniai vartojimo fondai.— V.: Mintis, 1969.— 61 p.; *Ginaitė S.* Tarybų Lietuvos gyventojų pajamos.— V.: Mintis, 1970.— 309 p.; *Шилейка А.* К вопросу о действии закона распределения по труду.— Экон. науки, 1970, № 11, с. 54—58; *Шилейка А., Добровольскас А.* Изменение содержания воспроизводства рабочей силы в процессе развития производственных отношений зрелого социализма.— Уч. зап. / Тарт. ун-т, 1979, вып. 494. Тр. по полит. экономии, т. 9. Рабочая сила и ее использование, с. 14—25; *Mikučionis P.* Būtinojo produkto kolūkiuose klausimu.— AMMD Ekon., 1969, t. 9, sąs. 1, p. 21—28; *Венгрене Б.* Организация и оплата труда в производственных бригадах.— Экон. науки, 1980, № 6, с. 102—105; *Jarmašauskienė D.* Ekonominė darbo jėgos forma socialistinėje visuomenėje.—AMMD Ekon., 1969, t. 9, sąs. 1, p. 63—70.

шое внимание уделяется исследованию роли потребления в формировании социалистического образа жизни [112]. Следует отметить, что две проблемы этого направления исследований включены в Координационный план основных научных исследований Минвуза СССР в области общественных наук на 1981—1985 гг.: «Повышение жизненного уровня советского народа и региональные особенности воспроизводства рабочей силы» и «Структура материальных и духовных потребностей развитого социалистического общества и механизм управления их взаимодействием» [113].

Ведутся также работы, связанные с решением проблем *социалистического воспроизводства;* изучаются структурные изменения народного хозяйства республики, их социально-экономические причины, вопросы оптимизации пропорций, принципы определения их рациональности и экономичности, влияние уровня экономического развития на темпы роста народного хозяйства [114].

Начаты разработки некоторых вопросов *хозяйственного механизма, управления народным хозяйством, хозрасчета, экономического и материального стимулирования, экономической эффективности* [115]. Положено хорошее начало в исследовании *региональных экономических связей* [116].

Преподаватели кафедр политической экономии проделали определенную работу по подготовке *учебной литературы.* Профессора кафедры политэкономии Вильнюсского университета Д. Буд-

[112] *Гинайте С., Шилейка А.* Сущность и дальнейшее развитие социалистического образа жизни.— Экон. науки, 1980, № 6, с. 31—40.

[113] *Толыпин Ю.* Межвузовская координация основных научных исследований в 1981—1985 гг.— Экон. науки, 1982, № 1, с. 114—115.

[114] *Skominas V.* Visuminio visuomeninio produkto vertinės sudėties kitimo klausimu.— AMMD Ekon., 1973, t. 12, sąs. 1, p. 19—30; *Boreikaitė E.* Socialistinės reprodukcijos tempai ir dviejų visuomeninės gamybos padalinių santykis.— V.: Mintis, 1968.— 52 p.; *Vengrys A.* Kaupimo normos optimalumo socialistinėje visuomenėje klausimu.— AMMD Ekon., 1968, t. 6, sąs. 3, p. 5—17; *Гайжюнас Ю.* О тенденциях в изменении профессионального состава рабочих Литовской ССР.— Там же, 1965, т. 5, вып. 3, с. 71—84.

[115] *Венгрис А.* Управление экономическими системами при социализме.— В.: Минтис, 1978.— 240 с.; *Гилис П.* К вопросу о включении управления в предмет политической экономии.— AMMD Ekon., 1980, t. 18, p. 5—14; *Gronskas V.* Ūkiskaitos mechanizmas.— V.: Mintis, 1981.— 183 p.; *Kindurys V.* Ekonominis socialistinės gamybos skatinimas.— V.: Mintis, 1977.— 168 p.; *Скоминас В.* Эффективность производства: сущность, измерение и динамика.— Экон. науки, 1980, № 6, с. 24—31.

[116] *Jablonskis A.* Tarybų Lietuvos ekonomika ir jos ryšiai.— V.: Mintis, 1968.— 216 p.; *Jablonskis A.* Lietuvos ekonomika TSRS liaudies ūkio komplekse.— V.: Mintis, 1980.— 208 p.

рис и М. Лола написали учебные пособия [117], силами политэкономов Вильнюсского университета был издан учебник по политической экономии для студентов, обучающихся по 100—140-часовой программе [118].

Возросшая квалификация политэкономов Литвы, накопленный ими научно-исследовательский опыт, значительные достижения во внутриреспубликанской и межреспубликанской (в первую очередь в рамках Прибалтийского региона) координации научной работы — все это благотворные предпосылки дальнейшего развития научно-исследовательской деятельности в области политической экономии, и прежде всего по ее наиболее актуальным проблемам [119].

[117] *Budrys D.* Politinės ekonomijos apybraižos.— V.: Mintis, 1964.— 327 p.; *Budrys D.* Buržuazinių ekonominių teorijų istorijos apybraižos. Apybraiža 1.— V., 1971.— 167 p.; *Lola M.* K. Markso ir F. Engelso ekonominiai veikalai.— V., 1964.— 95 p.; *Lola M.* V. Lenino ekonominiai veikalai.— V., 1966.— 87 p.

[118] Politinė ekonomija.— V.: Mintis, 1969.— 484 p.

[119] Более подробно об исследованиях преподавателей политической экономии Вильнюсского университета в послевоенный период см.: Vilniaus universitetas.— V., 1966, p. 258—260; Vilniaus universiteto istorija, 1940—1979.— V., 1979, p. 325—346; История Вильнюсского университета (1579—1979).— В., 1979, с. 302—308; A Short history of Vilnius university.— V., 1979, p. 231—237; *Jablonskis A., Miškinis J.* Moksliniai tyrimai Vilniaus V. Kapsuko universiteto politinės ekonomijos katedrose pokario laikotarpiu ir jų rezultatai.— AMMD Ekon., 1979, t. 16, p. 20—28; *Грегораускас М.* Подготовка экономических кадров и развитие экономической науки в Вильнюсском университете.— Там же, с. 29—37.

Pavardžių rodyklė
Именной указатель

Adomaitis-Šernas J. (Адомайтис-Шярнас Ю.) 25, 136, 252
Akelaitis M. (Акелайтис М.) 24, 251
Aleksa-Angarietis Z. žr. Angarietis Z.
Aleksandras I (Александр I) 18, 244
Anastasevičius V. (Анастасевич В.) 184
Angarietis Z. (Ангаретис З.) 8, 34—40, 62, 69, 70, 233, 262, 263, 265—269
Antanaitis J. (Антанайтис Ю. А.) **98**
Aristotelis (Aristotelės, Аристотель) 13—15, 20, 238—240, 247
Astikis J. (Астикис Ю.) **199**

Bachas A. N. (Bach A. N.) 35, 263
Badarienė A. (Бадарене А.) **67**
Bagdanavičius J. (Багданавичюс Ю.) **47—49**
Bajoriūnas V. **124**
Baklanovas G. (Бакланов Г.) **172**
Balevičius Z. 176
Balsienė R. (Бальсене Р.) **49**
Baranauskas A. 28, 255
Bartaškienė D. **213**
Baudeau N. žr. Bodo N.
Bėbelis A. (Bebel A., Бебель А.) 34, 35, 262, 263
Belicaitė I. (Белицайте И.) **154, 196**
Belkindas M. (Белькиндас М.) **149**
Bernatavičius M. **97, 98,** 119
Bielinskis J. (Bieliński J.) 19, 245
Binkis M. **113**
Biom-Baverkas E. (Böhm-Bawerk E., Бём-Баверк Э.) **225**
Birutytė D. (Бирутите Д.) 40, **49—52,** 269
Blažys B. (Блажис Б.) **66**
Bodo N. (Baudeau N., Бодо Н.) 17, 243
Bogdanovas A. (Богданов А. А.) 36, 265
Böhm-Bawerk E. žr. Biom-Baverkas E.
Boreikaitė E. (Борейкайте Е.) 43, **52—54,** 272
Bronšteinas M. (Бронштейн М.) **134**
Budrys D. (Будрис Д.) 30, 43, 44, **54—57,** 60, 152, 174, 257, 258, 273
Bundzinskienė J. (Бундзинскене Ю.) **146**
Bunkus A. (Бункус А.) **57—59**
Buračas A. (Buraczas A., Бурачас А.) 42, **59—68,** 70, 164, 174, 271
Buračienė R. (Бурачене Р.) **64**
Buslavičius G. (Буславичюс Г.) **144**

Cassel G. žr. Kaselis G.
Cesevičius D. (Цесявичюс Д.) 32, **170,** 260
Chamcuvna M. (Chamcówna M.) 16, 242
Charitonovas A. (Харитонов А.) 20, 246
Chreptavičius J. (Хрептович И.) 17, 243
Clark J. B. žr. Klarkas Dž. B.
Conrad J. žr. Konradas J.
Cužytekas J. (Curzytek J.) **182**

Čatoriskis A. (Чарторыский А.) 19, 245
Černiauskienė I. (Черняускене И.) 8, 9, 233, 234
Černyševskis N. (Чернышевский Н. Г.) 153
Česnavičius V. (Чеснавичюс В., Czesnawiczius W.) 37—40, **69—70,** 266—269

Čičinskas J. (Чичинскас Й.) 42, **70—72**, 81, 271
Čistiakova V. (Чистякова В. Н.) **175**
Čuprovas A. (Чупров А. И.) 25, 252

Dajches M. 226
Damidavičius M. (Дамидавичюс М.) **73—74**
Darginavičienė A. (Даргинавичене А.) 153
Daukantas S. 24, 250, 251
Devulis G. **68**
Dikčius A. **47**
Dilys P. (Дилис П.) **74—76**
Diominas A. (Демин А. А.) **63, 65, 173—175**
Diuponas de Nemuras P. S. (Du Pont de Nemours P. S., Дюпон де Немур П. С.) 17, 243
Dobrovolskas A. (Добровольскас А.) 42, **76—77**, 271
Donelaitis K. 24, 251
Drilingas B. (Дрилингас Б.) **77—78**
Du Pont de Nemours P. S. žr. Diuponas de Nemuras P. S.
Dvilevičius J. (Двилявичюс Ю.) 40, **78—81**, 269

Eidukevičius P. (Эйдукявичюс П.) 136
Eimutavičius R. (Эймутавичюс Р.) **230**
Engelsas F. (Engels F., Энгельс Ф.) 23, 33, 34, 36, 44, 62, 63, 132, 232, 243, 249, 261, 263, 264, 273
Estreicheris K. 227

Fedosovienė L. (Федосовене Л.) **82—83**
Figurnova N. (Фигурнова Н.) **195**
Fišeris I. (Fisher I., Фишер И.) 55
Frankas J. (Frank J., Франк И.) 16, 242

Gabrijolavičius A. (Габриёлавичюс А.) **67**
Gaižiūnas J. (Гайжюнас Ю.) 43, **84—86**, 272
Galpernas M. (Galpern M.) 226
Gargasas Z. (Gargas Z., Гаргас З.) 12, 13, 237, 238
Gargasienė E. (Гаргасене Э.) **86—88**
Gasztowtt J. žr. Goštautas J.
Gavelis V. **67**
Gerasimovas N. (Герасимов Н. В.) 196
Gide Ch. žr. Židas Š.
Gilys P. (Гилис П.) 43, **88—90**, 272
Ginaitė S. (Гинайте С.) 42, 43, **90—95**, 127, 144, 194, 271, 272
Gogolevskis Č. (Gogolewski Cz.) 184
Goštautas J. (Gasztowtt J., Гоштаутас Й.) 24, 250
Grabauskas B. **47**
Gregorauskas M. (Грегораускас М.) 44, 273
Grėska J. (Греска Е.) **95—97**
Griganavičiūtė S. (Григанавичюте С.) **105**
Grigoras V. (Григорас В.) **230**
Grodek A. 20, 246
Gronskas V. (Гронскас В.) 43, **97—98**, 181, 272
Gureckas V. **47**
Gvozdeva N. (Гвоздева Н. И.) 194

Hautakeris H. S. (Houthakker H. S.) 61

Ivinskis L. (Ивинскис Л.) 24, 251

Jablonskis A. (Яблонскис А.) 43, 44, **99—103**, 144, 272, 273
Jagminas R. **101**
Jakas P. (Якас П.) 31, 258
Janáčekas K. (Janáček K.) **64**
Jančauskienė N. (Янчаускене Н.) **103—104**
Januškevičius V. (Янушкявичюс В.) **64**
Jarmašauskienė D. (Ярмашаускене Д.) 43, **104—106**, 144, 272
Jaruševičius L. (Ярушявичюс Л.) **106—107**
Jasinskas L. (Ясинскас Л.) **99**
Jastženbskis V. (Jastrzębski W.) 226
Jovaiša V. (Йовайша В.) **76**
Jučas M. (Ючас М.) 14, 239
Juknienė G. 39. 268
Jungferis V. (Юнгфер В.) **107—108**
Juozapavičienė A. (Иозапавичене А.) **109—110**
Jurgienė L. (Юргене Л.) žr. Liubickaja L.
Juškevičius A. **98**

Kalvaitis A. (Калвайтис А.) **111—113**
Kapsukas V. (Капсукас В.) 8, 22, 34—40, 207, 208, 233, 248, 262, 263, 265—267, 269
Karatajevas N. (Каратаев Н. К.) 18, 19, 243, 245

Kaselis G. (Cassel G., Касель Г.) 29, 30, 31, 256, 257, 259
Kaupas A. (Каупас А.) 28, 255, 256
Kautskis K. (Kautsky K., Каутский К.) 27, 255
Kazakevičius V. (Казакявичюс В.) **113—114**
Kemėšis F. (Кямешис Ф.) 30, 31, 55, **114—116**, 258
Kenė F. (Quesnay F., Кенэ Ф.) 16, 17, 19, 23, 241—243, 245, 250
Kenė de Sen-Žermenas (Quesnay de Saint-Germain, Кенэ де Сен-Жермен) 17, 243
Kindurys V. (Киндурис В.) 43, 107, **116—120**, 225, 272
Kiuberis P. (Кюберис П.) **91**
Kiznis P. **102**
Klagas D. (Klagges D., Клаггес Д.) 108
Klarkas Dž. B. (Clark J. B., Кларк Д. Б.) 31, 258
Klebanovas J. (Клебановас Ю.) **66, 67, 129**
Kliučevas A. (Ключев А.) **100**
Kliučinskas E. (Ключинскас Э. Т.) **98**
Končiūtė V. (Кончюте В.) **88**
Kondyrevas G. (Кондырев Г.) 20, 246
Kondraška A. (Кондрашка А.) 121
Konradas J. (Conrad J., Конрад И.) 31, 259
Krasauskas S. (Красаускас С.) 40, **122**, 269
Kriukelis L. (Крюкялис Л.) 40, **123—124**, 269
Kronrodas J. (Кронрод Я. А.) 91
Krupavičius M. **167**
Ksenofontas (Xenophōn, Ксенофонт) 20, 246
Kudirka J. 24. 251
Kudirka V. (Кудирка В.) 25, 252
Kukolnikas P. (Kukolnik P., Кукольник П.) 22, 248
Kurkulis P. (Куркулис П.) 35, 263
Kurovskis K. (Куровский К. И.) 94
Kvitko A. (Квитко А.) **172**
Kvontas G. (Quandt G., Квандт Г.) 173

Ladukas E. Č. (Ладукас Э. Ч.) 42, 71, **125—126**, 178, 271
Lafargas P. (Lafargue P., Лафарг П.) 35, 263
Langė F. A. (Lange F. A., Ланге Ф. А.) 26, 253
Lapo E. (Лаппо Е. И.) **64**
Laumenskaitė E. (Лаумянскайте Э.) 9, 10, 234, 235
Lavrovas S. (Лавров С.) **174, 175**
Lelevelis J. (Lelewel J., Лелевель И.) 21—23, 149, 248—250
Leninas V. (Lenin W. I., Ленин В. И.) 15, 34, 36, 44, 47, 48, 58, 62, 76, 79, 83, 90, 100, 104, 112, 130—134, 138, 145, 157, 161, 163, 175, 184, 197, 200, 216, 219, 220, 222, 228, 241, 262, 264, 273
Leonas P. (Леонас П.) 25—27, 137, 252—254
Leonavičius J. 205
Lewis W. A. žr. Lujis V. A.
Lipinskis E. (Lipiński E., Липиньский Э.) 12, 237
Liubickaja L. (Любицкая Л.) **126—127**
Liubimovas L. (Любимов Л.) **61**
Liulčenko G. (Люльченко Г.) **128—130**
Lola M. (Лола М.) 40, 43, 44, 92, **131—134**, 268, 273
Lozoraitis M. (Лозорайтис М.) 25, 27, 137, 252, 254
Lujis V. A. (Lewis W. A., Люис У. А.) 61
Lukaševičius F. S. (Lukaszewicz F. S.) 14, 239
Lukauskas B. (Лукаускас Б.) **135—136**
Lukoševičius V. (Лукошявичюс В.) 9, 25, 27, 28, 32, 40, **136—137**, 234, 252, 254—256, 260, 269
Lukšaitė I. 12, 13, 237—239

Maceina A. (Мацейна А.) 29, 31, 256, 258, 259
Macevičius J. (Мацявичюс И.) **66**
Mackevičius A. (Мацкявичюс А.) 24, 251
Mačiulis A. **197**
Madzinis Dž. (Mazzini G., Мадзини Дж.) 23, 249
Maiminas J. (Майминас Е.) 40, **138—139**, 200, 218, 269
Mak-Kulochas Dž. R. (McCulloch J. R., Мак-Куллох Дж. Р.) 18, 244
Makarevičius A. (Макарявичюс А.) 9, 22, **139—140**, 234, 248
Malevskis S. (Malewski S., Малевский С.) 16, 19, 20, 241, 242, 245, 246

Maltus T. R. (Malthus T. R., Мальтус Т. Р.) 18, 26, 244, 253
Manesmanas A. G. (Маннесман А. Г.) 173
Maniušis J. 121
Marčinskas A. **159**
Marksas K. (Marx K., Маркс К.) 7, 14, 15, 17, 23, 26, 27, 32, 33, 34, 36, 44, 56, 61, 80, 92, 118, 132—134, 152, 219, 232, 239, 241—243, 249, 252—254, 260, 261, 263—265, 273
Maršalas A. (Marshall A., Маршалл А.) 31, 258
Martišius S. (Martiszius S., Мартишюс С.) **64, 65**
Masalskis J. (Массальский И.) 17, 243
Maslova I. (Маслова И.) **130**
Matulevičius J. (Матулявичюс Ю.) 28, 255, 256
Meidienė R. (Мейдене Р.) **140—141**
Menertas A. **93**
Meringas F. (Mehring F., Меринг Ф.) 36, 265
Merkys G. (Меркис Г.) **66**
Merkys V. 34, 262
Mertinienė E. 39, 267
Meškauskas K. (Мешкаускас К.) **57, 61, 63**
Mickevičius-Kapsukas V. žr. Kapsukas V.
Mickūnas P. **94**
Mikučionis P. (Микучёнис П.) 43, **141—143**, 271
Milušauskas V. **98**
Miškinis J. (Мишкинис И.) 9, 42, 44, **143—144**, 234, 271, 273
Mitrikas A. A. (Митрикас А. А.) **144—147**
Modzelevskis Z. (Modzelewski Z., Модзелевский З.) 14, 15, 240
Moigis M. (Moigis M.) 14, 239
Moilenas H. (Meulen H.) 55
Morkūnienė I. (Моркунене И.) 65
Mrazauskienė B. **109**

Napoleonas (Наполеон) 23, 249
Nedzveckas J. (Недзвецкас И.) **148—149**
Nonevič-Voicechovska H. (Коневич-Войцеховска Г.) 9, 23, **149**, 234, 250
Norkuvienė A. F. (Норкувене А. Ф.) **150—151**

Olizarovskis A. (Olizarovius A., Олизаровский А.) 13, 15, 238, 239, 240
Onacevičius I. (Onacewicz I., Онацевич И.) 21, 22, 248
Onkenas A. (Oncken A.) 31, 259

Paltarokas K. (Палтарокас К.) 28, 255, 256
Panova N. **121**
Pauliukonis K. V. (Паулюконис К. В.) **152—153**
Pečiūraitė E. žr. Gargasienė E.
Perminienė L. (Перминене Л.) **195**
Petakovas G. (Пятаков Г. И.) **135—155**
Petraškevičius O. (Петрашкевич О.) **155—157**
Petraškevičius S. žr. Strumilinas S.
Petrauskienė Z. (Пятраускене З.) 9, 234
Platonas (Plátōn, Платон) 14, 239
Plechanovas G. (Плеханов Г. В.) 35, 263
Poplavskis A. (Poplawski A., Поплавский А.) 16, 242
Porietis J. (Пориетис Я.) **134**
Poškaitė D. (Пошкайте Д.) **201**
Poškus B. (Пошкус Б.) 134
Povilonis V. (Повилонис В.) **128**
Požela K. (Пожела К.) 37, 265
Proskuriakovas A. (Проскуряков А.) **172**
Prūseika L. (Прусейка Л.) 25, 263
Ptolomėjus (Ptolemáios, Птоломей) 20, 247
Purlys C. (Пурлис Ч.) **157—159**
Puronas V. (Пуронас В.) **57, 62, 63, 74**
Puzyna P. (Пузына П.) 14, 15, 240

Quandt G. žr. Kvontas G.
Quesnay F. žr. Kenė F.

Rabinovičius M. (Rabinowicz M.) **131**
Ramanauskaitė A. žr. Taparauskienė A.
Ramanauskas V. (Раманаускас В.) **47, 221**
Rasinas B. (Расин Б.) **160—164**
Razma L. S. (Разма Л. С.) **164—165**
Rekevičienė V. (Рекявичене В.) **165—166**
Rikardas D. (Ricardo D., Рикардо Д.) 20, 206, 247

Rimaševskaja N. (Римашевская Н. М.) **64**
Rimka A. (Rymka A., Римка А.) 27, 28, 32, 137, **166—170**, 254, 255, 260
Ristas S. (Rist Ch.) 31, 259
Rožienė A. **57**
Rubinsonaitė T. (Рубинсонайте Т.) **92**
Rutkauskas V. (Rutkauskas W., Руткаускас В.) **64, 65, 67, 70**

Sartorijus G. F. (Sartorius G. F., Сарториус Г. Ф.) 20, 246
Satunovskis L. (Сатуновский Л.) **171—172**
Sausanavičius A. (Саусанавичюс А.) **172—175**
Schlözer Ch. A. žr. Šlioceris Ch. A.
Schumpeter J. A. žr. Sumpeteris J.
Sėjus Ž. B. (Say J. B., Сей Ж. Б.) 18, 21, 29, 30, 206, 207, 244, 247, 257
Selvanas A. (Сельванас А.) 35, 38, **175—176**, 264, 267
Semionovas V. (Семенов В.) 20, 246
Senjoras N. V. (Senior N. W., Сеньёр Н. В.) 18, 244
Sevastjanovas V. (Севастьянов В. М.) **136**
Simonavičius V. (Симонавичюс В.) **176—177**
Sismondis Ž. Š. L. (Sismondi J. Ch. L., Сисмонди Ж. Ш. Л.) 20, 19, 245, 246
Skarbekas F. (Skarbek F., Скарбек Ф.) 21, 247
Skarga P. (Скарга П.) 13, 238, 239
Skominas V. (Скоминас В.) 43, **177—179**, 272
Skardžius J. (Скарджюс И.) **64**
Skruodys J. (Скруодис И.) 33, 261
Slavinskienė A. (Славинскене А.) **179—181**
Smalenskas G. **118**
Smigleckis M. (Šmiglecki M., Смиглецкий М.) 11—13, 15, 236—240
Smitas A. (Smith A., Смит А.) 19—21, 23, 31, 206, 226, 227, 245—247, 249, 250, 259
Sniečkus A. (Снечкус А.) 37, 265
Sokolovas E. **177**
Sorelis Ž. (Sorel J., Сорель Ж.) 184
Stanevičius S. (Станявичюс С.) 24, 250, 251
Stanevičius V. (Staniewicz W., Станевич В.) 33, 181—183, 261
Storch H. žr. Storchas H.
Stroinovskis J. (Stroynowski H., Стройновский И.) 7, 15—20, **183—184**, 232, 241—246
Srumilinas S. 35., 263
Suzanė P. H. (Suzanne P. H., Сузанне П. Г.) 21, **207**, 247
Svenevičius S. (Świaniewicz S., Свяневич С.) 33, **184—185**, 261
Sviderskis B. 33, 262
Szczybuk H. žr. Ščybukas H.

Šalčius P. (Шальчюс П.) 29, **186—192**, 256, 257
Šapiro A. (Шапиро А. И.) **63**
Šarmaitis R. 3, 4, 262
Šaulys K. (Шаулис К.) 28, 255, 256
Ščybukas H. (Szczybuk H.) 184
Šepetys J. (Шяпятис И.) 35, 263
Ševčikas L. (Шевчик Л. А.) **223**
Šileika A. (Шилейка А.) 9, 42, 43, 144, **192—196**, 234, 271, 272
Šlioceris Ch. A. (Schlözer Ch. A., Шлёцер Х. А.) 19, 245
Šliūpas J. (Шлюпас И. 25—27, 252—254
Storchas A. (H.) (Storch A. (H.), Шторх А. (Г.)) 20, 21, 206, **207**, 247
Šulmanas M. (Шульман М. М.) **66**
Šumpeteris J. (Schumpeter J. A.) 18, 244
Šustavičius K. (Шуставичюс К.) **196—198**

Taylor L. D. žr. Teiloras L. D.
Tamošiūnas J. (Тамошюнас Ю.) 40, **199—201**, 269
Taparauskienė A. (Тапараускене А.) **201—202**
Taraseiskis I. (Tarasiejski I.) 131
Tatarė A. (Татаре А.) 24, 251
Teiloras L. D. (Taylor L. D.) 61
Tykockis L. (Тыкоцкий Л. И.) **61, 62, 64, 91**
Tolypinas J. (Толыпин Ю.) 43, 272
Tomas Akvinietis (Thomas Aquinas, Фома Аквинский) 30, 258
Tugan-Baranovskis M. (Туган-Барановский М. И.) 29, 31, 256, 259
Tvarijonavičius P. **124**

Urbonas J. A. (Урбонас Ю.) **203—205**

Vabalas A. žr. Prūseika L.
Vaičekauskas S. 124
Vaikutis V. **47**
Valančius M. (Валанчюс М.) 24, 251

Vardūnas P. (Вардунас П.) žr. Kurkulis P.
Vasiliauskienė T. **93**, 144
Vaškevičius J. (Waszkiewicz J., Вашкевич Я.) 20, **21**, **206—207**, 246—248
Vėberis M. (Weber M., Вебер М.) 31, 259
Vederaitė D. (Ведерайте Д.) 38, 40, **207—208**, 266, 267, 269
Venckūnas V. (Вянцкунас В.) **208—212**
Vengrienė B. (Венгрене Б.) 43, **212—214**, 271
Vengrys A. (Венгрис А.) 9, 34, 35, 37—40, 43, **214—216**, 234, 262, 264, 266—269, 272
Vileišis J. (Вилейшис И.) 137
Vileišis P. (Вилейшис П.) 24, 251
Vilimavičius A. (Вилимавичюс А.) 217—218
Višinskis P. (Вишинскис П.) 139
Vitkūnas A. (Виткунас А.) **218—220**
Vitkūnienė A. (Виткунене А.) **220—222**
Volanas A. (Volanus A., Волан А.) 11—13, 236, 237, 239

Xenophōn žr. Ksenofontas

Zaicevas S. (Зайцев С.) **223—225**
Zavadzkis V. (Zawadzki W., Завадзкий В.) 32, 33, **225—226**, 260, 261
Znoska J. (Znosko J., Зноско Я.) 20, 21, 206, **226—227**, 246, 247
Zundelevičius A. (Зунделевич А.) 33, 261
Žeberskis I. (Жеберскис И.) **228—230**
Žeižienė D. (Жейжене Д.) **61**
Židas Š. (Gide Ch.) 31, 259
Žiugžda J. 24, 251
Žukovskis-Zilberis I. (Жуковский-Зильбер И.) **230—231**
Žunda S. **171**

Dalykinė-teminė rodyklė

Asmeninis pagalbinis ūkis 1688, 1689, 1691
— darbo jėgos ištekliai 1616
— ekonominis vaidmuo 320, 1687
— LTSR 315
— pajamos 14, 1325, 1465, 1468, 1492, 1497, 1685

Bankas 72, 1348, 1351, 1582, 1780
— akcinis 669
— buržuazinėje Lietuvoje 1198, 1201, 1358
— centrinis bankas kapitalistiniame ūkyje 85
— istorija 1582

Bendroji kapitalizmo krizė 672, 675, 1031, 1119, 1120, 1122, 1251, 1256, 1267
— gilėjimas 1138, 1140a
— nedarbas 374
— — buržuazinėje Lietuvoje 424
— — žemės ūkyje 1342, 1454
— parazitizmo augimas 667, 1034, 1260
— — militarizmas 78, 1133, 1242

Bendrovė
— akcinė 73
— tarptautinės kooperatinės prekybos 1438
— vartotojų 1381, 1453
— — buržuazinėje Lietuvoje 1356, 1367
— — santykiai su nenariais 1408
— — santykiai su žemės ūkio kooperatyvais 1373, 1380
— žemės ūkio, buržuazinėje Lietuvoje 1442

Būtinasis produktas ir jo formos 937, 943, 1462, 1463, 1465, 1467, 1468, 1481, 1492, 1500, 1502, 1567, 1685
— atlyginimas už darbą 1468, 1492
— — pajamos iš ekonominio skatinimo fondų 693, 1485
— darbo jėgos sąnaudų padengimas 581, 1464, 1476, 1641
— — kolūkiečių 1315
— kolūkiuose 938, 944, 1329
— objektyvus dydis 1466, 1468, 1469, 1474, 1482, 1492, 1500
— pajamos iš asmeninio pagalbinio ūkio 14, 1325, 1465, 1468, 1492, 1497, 1685
— pajamos iš visuomeninių vartojimo fondų 1468, 1470, 1492

Cirkuliacija
— feodalizmo sąlygomis
— — prekyba 1343, 1580
— — — Lietuvoje 623, 1190
— kapitalizmo sąlygomis
— — prekyba 1208, 1343, 1452, 1580, 1780
— — — kooperatinė 1415
— — — — Lietuvoje 1434, 1445
— — — Vilniaus krašte 1337, 1339
— socializmo sąlygomis
— — cirkuliacijos kaštai 1312
— — materialinis aprūpinimas LTSR 717
— — pinigų 1007
— — prekyba 1312
— — prekių 200, 543, 1007, 1312

Darbo apmokėjimas kolūkiuose 27, 830, 835, 859, 867, 937, 953, 1318, 1319
— formos 830
— kilimas 1314, 1330

— lygis 1313, 1316
— LTSR 378, 379, 830, 853, 1061, 1314, 1316, 1330

Darbo jėga
— kapitalizmo sąlygomis 369, 370, 373, 375, 377
— — migracija 1196
— — paruošimas Lietuvoje 1622, 1628
— — reprodukcija 372
— — — Italijoje 647
— — žemės ūkyje 1342
— socializmo sąlygomis 361, 366, 581, 583, 592, 595, 799, 809, 816, 1566, 1684
— — buitinių paslaugų sferoje 34
— — efektyvus panaudojimas 274, 626, 1048
— — — LTSR 1564
— — — — žemės ūkyje 1615
— — ištekliai 829a, 1788
— — — ČSR 829
— — — žemės ūkyje 1636, 1790, 1796, 1797
— — — — LTSR 1604, 1794
— — judėjimas 625, 628, 632, 802, 804, 807, 820, 821, 824
— — — ITD 1559
— — — migracija 827, 1007, 1039, 1041—1043, 1046, 1047, 1049
— — — paskirstymas 828, 1040
— — — tekamumas 345, 626, 801, 1007a, 1563, 1792
— — — — LTSR 305, 920, 1001—1004, 1608
— — — — pramonėje 800, 821
— — — — socialistinėse šalyse 1038
— — — — žemės ūkyje 1044, 1629, 1791
— — kadrų pastovumas 803, 805
— — kvalifikacija 1566, 1802
— — — LTSR 362
— — — — žemės ūkyje 1611, 1636
— — LTSR žemės ūkyje 1062, 1543, 1610, 1624, 1627, 1789
— — paruošimas 955, 1802
— — — LTSR 270, 427, 955, 1550—1552, 1622
— — — žemės ūkyje 851
— — reprodukcija 271, 297, 453, 460, 584, 590, 630, 634, 811, 825, 1050, 1468, 1489, 1501, 1502, 1572—1574
— — — apmokamų paslaugų poveikis 40
— — — cirkuliacijos sferoje 1023
— — — kolūkiuose 942, 1322
— — — kvalifikuotos darbo jėgos 1483
— — — paslaugų sferoje 31
— — struktūriniai pakitimai 886
— — — LTSR žemės ūkyje 1618, 1625, 1626, 1631
— — — profesinė sudėtis LTSR 358, 359, 1704
— — — sudėtis pagal amžių LTSR 1005
— — — tyrimo metodika 629, 631

Darbo našumas 966, 1292
— kapitalizmo sąlygomis 668, 863
— — Lietuvoje 668
— — — žemės ūkyje 1601, 1602, 1619
— laiko ekonomijos dėsnis 966, 1021
— socializmo sąlygomis 863, 1220, 1233—1235, 1300, 1607
— — cirkuliacijos sferoje 1021
— — darbo našumo nenutrūkstamo augimo dėsnis 1216
— — pramonėje 968, 1216—1218, 1224
— — — indeksai 1219, 1224
— — — kilimo veiksniai 1216—1218
— — — LTSR 1095
— — — rodikliai 968, 1216
— — sąryšis su darbo užmokesčiu 426, 1294, 1753
— — — LTSR 380, 381, 1061, 1599, 1633
— — visuomeninis 957, 967, 969, 1216, 1218, 1235, 1291, 1296, 1299, 1301, 1311a
— — žemės ūkyje 833, 835, 837, 842, 863, 865, 866, 872, 1596, 1725
— — — LTSR 841, 845, 1524, 1598, 1600—1602, 1613, 1727
— — — — kolūkiuose 835, 836
— — — — tarybiniuose ūkiuose 1590, 1592, 1594, 1603

Darbo pasidalijimas 788
— kapitalizmo sąlygomis
— — agropramoninis kompleksas 1271
— socializmo sąlygomis 371, 528, 786, 787, 789, 791
— — agropramoninis kompleksas 19a, 393, 402, 1737
— — — LTSR 12, 565d, 1068, 1735
— — liaudies ūkio kompleksas 533, 540, 544, 548
— — — LTSR 523, 552, 553, 557, 559, 565a, 565b
— — tarp miesto ir kaimo 1733, 1739

— — tarp pramonės ir žemės ūkio 386, 393, 400, 1734
— — tarprespublikinis 57, 520, 522, 526, 528, 529, 534, 536, 537, 539, 540, 544, 556, 564, 565
— — — LTSR 525, 538, 561, 651, 1222
— — žemės ūkyje 395
— — — LTSR 1603, 1609, 1789

Darbo pobūdis
— gamybinis ir negamybinis darbas 29, 599, 610, 1471, 1480, 1780
— kapitalizmo sąlygomis
— — darbo sąlygos 21
— — — kooperatyvuose 1448
— — darbo santykiai 1081
— socializmo sąlygomis 54, 113, 360, 361, 477, 599, 822, 978
— — darbininkų darbo intensyvumas 351
— — darbo kokybė 661, 662c
— — darbo normavimas 1644, 1801
— — — buitinio aptarnavimo sferoje 33
— — — žemės ūkyje 1783
— — darbo sąlygos 21, 54a, 299, 347—350, 352—354, 356, 477, 810, 1002, 1078, 1521
— — — žemės ūkyje 396, 1529
— — — — LTSR 1068
— — darbo santykiai 1082—1084, 1088, 1795, 1800
— — negamybinėje sferoje 29, 30, 705, 935
— — pažiūra į darbą 277, 805, 817, 818, 821, 822, 946, 948, 1084, 1561
— — žemės ūkyje 19, 132, 1520, 1639

Darbo procesas
— kapitalizmo sąlygomis
— — darbo organizavimas 662a, 662b, 795
— — — Teiloro sistema 668
— objektyvumo ir subjektyvumo klausimas 420, 420a
— socializmo sąlygomis 785
— — darbo organizavimas
— — — brigadinė ranga 296a, 1085, 1809
— — ekonominės paskatos 481, 737

Darbo sąnaudos
— socializmo sąlygomis 1019, 1634

Darbo užmokestis
— kapitalizmo sąlygomis 740
— — Lietuvoje 673, 1630
— — sistemos 738, 739, 795
— socializmo sąlygomis 588, 710, 953, 1557, 1567, 1642, 1643, 1646, 1761
— — buitinio aptarnavimo sferoje 930
— — diferencijavimas 35, 52a, 53, 54a, 434, 953, 1020, 1645, 1647
— — formos
— — — brigadinis 1652, 1653, 1655
— — LTSR 334, 426, 445, 477
— — — buitinio aptarnavimo sferoje 36, 37, 39
— — prekyboje 1015, 1016, 1018
— — prognozavimas 436
— — struktūra 51
— — tarybiniuose ūkiuose 1612, 1782
— — tobulinimas 1651, 1655a
— — — pramonėje 52, 1155
— — — prekyboje 1014

Ekonomika 1388
— besivystančių šalių 1711
— Lietuvos XX a. pradžioje 670, 1180, 1191
— nacionaliniai ypatumai 618, 670

Ekonominė integracija
— socialistinė 548, 877

Ekonominė krizė 615, 1392, 1397, 1546
— agrarinė 1194
— — Lietuvoje 1621
— energetinė 1115, 1116, 1121, 1125, 1690
— Lietuvoje 682, 1286
— socialinės-ekonominės pasekmės 464

Ekonominė pažanga
— ekonominė kategorija 745

Ekonominė politika
— agrarinė 1331
— — buržuazinės Lenkijos 1334, 1341, 1775
— — buržuazinės Lietuvos 1168, 1173, 1177, 1701
— — hitlerinės Vokietijos 1459
— — LKP 1056, 1277, 1278
— — — 1918—1919 m. 1276, 1279, 1280, 1537
— — TSKP 2, 18
— ekonominė strategija 764, 767
— hitlerinės Vokietijos 1352
— JAV 1140b

— LKP 1593, 1661
— socialinė politika 1175
— TSKP 7, 309, 311, 452, 565c, 733, 734, 735a, 764, 767, 814, 815, 1349
— — socialinė programa 311, 1495, 1571

Ekonominė pusiausvyra 1773

Ekonominė sistema 191, 405, 543, 1680
— augimo modelis 1664
— ekonominis objektas 1680
— formalizavimas 412
— informacinis aspektas 403, 914, 915, 1668
— išvystyto socializmo 265
— matematinis modeliavimas 225, 915, 1671
— sprendimų priėmimas 915, 1674
— valdymas ir reguliavimas 408, 420b, 914, 915, 1663, 1668, 1671, 1672, 1675, 1680, 1682
— — reguliatoriai 1670, 1673

Ekonominė veikla
— kriterijai 210, 235

Ekonominės minties istorija
— buržuazinė ekonominė mintis 1374, 1428, 1456
— — XIX a. pabaiga—XX a. pradžia 1418
— — ekonominis liberalizmas 1213
— — istorinė mokykla 1374, 1418
— — T. R. Maltaus ekonominės pažiūros 95
— — matematiniai metodai ekonomikoje 1765
— — politinės ekonomijos objektas ir metodas 1210, 1456
— — psichologinė mokykla 1374, 1418
— — sindikalizmas 1214, 1345
— — teorijos
— — — darbo užmokesčio 1456
— — — ekonominių krizių 1456
— — — gyventojų skaičiaus 619
— — — išnaudojimo 1346
— — — kooperacijos 1214, 1361, 1368, 1382, 1398, 1441
— — — pinigų 82
— — — planingo ūkio 81
— — — socializmo 683, 1204, 1214, 1374
— — — vartotojų paklausos 144, 146, 154, 156, 159, 165, 177, 206
— — — vertės ir kainos 617, 1376, 1456, 1766
— N. Černyševskio ekonominės pažiūros 1037
— fiziokratų ekonominė teorija 96, 104, 1374, 1418, 1577, 1578
— J. Lelevelio ekonominės pažiūros 1008, 1009, 1011
— Lietuvoje 897—905, 910, 913, 917, 918, 962, 1207, 1394, 1656, 1657, 1700
— — Z. Angariečio ekonominės pažiūros 237—240, 250
— — V. Kapsuko ekonominės pažiūros 1583—1586, 1588, 1589
— — kooperacija 1402, 1405
— — LTSR 962
— — revoliucinių idėjų plitimas 1658—1660
— — Vilniaus universitete 555, 856, 916, 919, 921—923, 963, 1012, 1013
— marksizmo-leninizmo klasikų ekonominės pažiūros 92, 155, 280, 341, 949
— — F. Engelso 169, 181, 844
— — — „Anti-Diūringas" 844
— — V. Lenino 848, 1347
— — — darbo našumas 826
— — — „Eiliniai Tarybų valdžios uždaviniai" 834
— — — imperializmo teorija 171, 641, 1132, 1140, 1282, 1533
— — — kooperacija 117
— — — Lietuvos ekonominis vystymasis 908
— — — marksistinės agrarinės teorijos išvystymas 16, 839
— — — socialistinės gamybos suvisuomeninimas 1683
— — — socialistinės gamybos tikslas 973
— — — socialistinis lenktyniavimas 884
— — — socializmo ekonominė teorija 1720
— — — socializmo sukūrimo dėsningumai 1714
— — — socializmo sukūrimo planas 1517, 1721
— — K. Markso 152, 153, 844
— — — „Gotos programos kritika" 1710
— — — „Kapitalas" 844, 860
— merkantilizmas 104, 1374, 1418, 1577
— D. Rikardo ekonominė teorija 104, 1374, 1418

— senovėje ir viduramžiuose 1374, 1418
— A. Smito ekonominė teorija 104, 1374, 1418, 1577
— smulkiaburžuazinės ekonominės teorijos 1374, 1418
— Vokietijoje 617, 1352

Ekonominiai interesai 324, 327, 337
— bendraliaudiniai ir nacionaliniai 742
— ekonominė kategorija 332, 335, 339, 340
— ekonominis turinys 342
— esmė ir prigimtis 326, 331, 336
— kolūkiuose 316, 322, 325, 328, 330, 343, 940, 941
— materialiniai 273, 276, 315, 318, 1557, 1568, 1743
— objektyvus pobūdis 323
— žemės ūkio artelėje 831

Ekonominis dėsningumas
— socializmo formavimosi 489, 498, 499
— socializmo peraugimo į komunizmą 1274
— pasaulinės socializmo sistemos vystymosi 843
— taikymas gamyboje 883

Ekonominis dėsnis
— gamybinių santykių atitikimo gamybinėms jėgoms 101, 785, 1522
— socialistinėje visuomenėje 709, 768, 832, 875, 878
— — pasireiškimas ir panaudojimas 432, 869, 970

Ekonominis dviejų pasaulinių sistemų lenktyniavimas 519, 559, 649, 657, 840, 843, 857, 863, 1096

Ekonominis prieštaravimas
— kapitalizmo sąlygomis
— — integracijos 665
— — tarp darbo ir kapitalo 738—740
— — — VFR 1241, 1250
— — tarpimperialistiniai 1035, 1134, 1138
— — žemės ūkyje 1241, 1267, 1272

Ekonominis skatinimas 725, 728, 737a, 1750, 1762, 1764
— ekonominio skatinimo fondai 690, 696, 701, 1507, 1744, 1757
— — materialinio skatinimo 689, 699
— — — šaltinis 691
— — socialinių kultūrinių priemonių bei gyvenamųjų namų statybos 694
— — šaltiniai 692, 704
— LTSR 1742
— materialinis 278, 333, 689, 798, 1554, 1557, 1562, 1565, 1654, 1747, 1754, 1756
— — ITD 1555, 1556, 1558, 1560, 1748
— — kolūkiuose 27, 107, 321
— — — LTSR 23, 329, 383, 399
— — už metinius rezultatus 695, 698
— — negamybinėje sferoje 49, 50, 705
— — prekyboje 713, 1016, 1017, 1022
— — tarybiniuose ūkiuose 1785
— — tobulinimas 710, 1746
— normatyvų naudojimas 727
— piniginio maitinimo ir skatinimo sistema 1680
— sąryšis su planavimu 715, 723
— tobulinimas 703, 706, 714, 715, 730, 734

Ekonominis tyrimas
— perspektyvos LTSR 217
— politekonominis 1684a

Ekonominių buržuazinių teorijų kritika
— agrarinių 838, 864, 1261
— antilenininių 102
— buržuazinių ekonominių teorijų ir programų Lietuvoje 906, 907, 911
— imperializmo 105, 161
— revizionizmo ir reformizmo 98, 839
— smulkiaburžuazinių pažiūrų nuosavybės klausimu 255, 260, 268, 1722
— socializmo
— — paskirstymo socializmo sąlygomis 1724
— vartojimo socializmo sąlygomis 176, 187
— šiuolaikinio kapitalizmo 105, 161, 167, 168, 767, 1268, 1705, 1713, 1719, 1723a
— — ekonominio liberalizmo 138
— — „demokratinio socializmo“ 1724b
— — „gyvenimo kokybės“ 1270
— — gyventojų pertekliaus 95
— — keinsizmo 138, 163, 1724a
— — konvergencijos 168, 1705—1707
— — „liaudinio“ kapitalizmo 1705
— — reprodukcijos 135, 137
— — „visuotinės gerovės“ 183

Finansai
— kapitalizmo sąlygomis 1182
— — draudimas 1580
— — — socialinis 75, 76
— — — — Klaipėdos krašte 612
— — Lietuvoje 1181, 1192, 1203
— — mokesčių sistema 1164, 1175
— — — Lietuvoje 1192
— — — Rusijoje 1163

Gamyba 1767
— socializmo sąlygomis
— — organinė gamybos sudėtis 306, 708
— — struktūra 791, 792
— tipai 1767

Gamybinės jėgos ir jų raida 785, 1767
— ekonominis turinys 404
— Lietuvoje 94, 108, 1171, 1662
— — pirmojo pasaulinio karo metais 1185
— — pramonėje 55
— — žemės ūkyje 1184, 1288, 1543, 1777
— LTSR 90, 91, 94, 108, 346, 429, 431, 525, 537, 552, 558, 559, 562, 1222, 1702, 1703, 1709, 1718
— — pramonėje 55, 344, 1223
— — vokiečių okupacijos metais 109, 110, 112, 482, 483, 485, 486, 488, 496
— — žemės ūkyje 6, 132a, 283, 290, 344, 769, 774, 1051, 1052, 1060, 1516, 1523, 1529, 1532, 1535, 1538, 1543, 1548
— materialinė techninė komunizmo bazė 20, 458, 549, 550, 565a
— — racionalus gamybinių jėgų išdėstymas 1708
— — žemės ūkyje 854, 1741
— materialinė techninė socializmo bazė 8, 549, 550, 798, 957
— — elektrifikacija 1099, 1605
— — — LTSR 1097
— — industrializacija 531, 763
— — — LTSR 11, 56, 126, 128, 129, 294, 1736
— — Pabaltijo respublikose 870
— — TSRS 19b, 1350
— mokslo ir technikos pažanga 64, 66, 275, 420b, 1723
— — ekonominis įvertinimas 197
— — įtaka darbo jėgos kvalifikacijai socializme 362, 1623
— — kapitalizmo sąlygomis 368, 1693, 1694
— — — VFR 184, 1265
— — — žemės ūkyje 1258, 1266
— — LTSR 516a
— — poveikis darbo našumui 1291
— — regioninis efektyvumas 204
— — sisteminis tyrimas 231
— — socialistiniame žemės ūkyje 391, 1597
— sąjunginių respublikų gamybinių jėgų išsivystymo išsilyginimas 57, 533, 544, 545, 560, 564

Gamybiniai fondai
— apyvarta 887—889, 894
— — pagrindinių lėšų 891
— įmonės fondai 116, 568
— kolūkių 26, 1509
— — LTSR gyvulininkystės 1730
— — nedalomieji fondai 1510
— — šaltiniai 1509
— mokestis už fondus 500
— našumas 303, 304
— pagrindiniai 116
— — atstatymas 223, 890, 892, 895, 896
— — naudojimas 223
— — — LTSR 214
— — — rodikliai žemės ūkyje 1514, 1595
— tarybinių ūkių 1509

Gamybiniai santykiai ir jų raida 101, 541, 543, 785
— feodaliniai
— — Lietuvoje 1332
— kapitalistiniai 101, 385
— — agrariniai 1255, 1372, 1333
— — — išsivysčiusiose kapitalistinėse šalyse 1259, 1271
— — — Lenkijoje 1335
— — — Lietuvoje 287, 679, 909, 1186, 1275, 1285, 1528, 1543, 1547, 1696, 1698
— — — Vilniaus krašte 1337
— — Lietuvoje 1662
— — — ekonominės ypatybės ir prielaidos, 1940 m. socialistinės revoliucijos 1093, 1094
— pagrindinis gamybinis santykis 338
— pereinamasis laikotarpis 252, 401, 423, 498, 683, 1338, 1427, 1517
— — LTSR 489—492, 494, 495, 497, 1091, 1092, 1098
— — — žemės ūkyje 1523, 1617
— sąryšis su gamybinėmis jėgomis 101, 778, 780, 784, 785, 1522
— socialistiniai 101, 314a

— — agrariniai 19b, 130, 319, 397, 770, 779
— — — LTSR 5, 285, 387, 766, 775, 777, 1519, 1529, 1543, 1548, 1740
— — — struktūriniai pakitimai 1635
— — — žemės ūkio kooperatinėse įmonėse 773, 831
— socialistinių santykių peraugimas į komunistinius 101, 114, 785
— — asmenybės vystymas 427
— — skirtumų tarp fizinio ir protinio darbo nykimas 100, 113, 296
— — skirtumų tarp miesto ir kaimo nykimas 17, 124, 127, 288, 781, 1284, 1738
— — — LTSR 281, 284, 286

Gamybos būdas 101, 767
— ikikapitalistinis 70, 101
— kapitalistinis 69, 101, 683, 1264
— socialistinis 101, 1679, 1680
— — liaudies ūkio organizavimas 518a, 790
— — ūkinis mechanizmas 518a, 578, 712, 735b, 882, 957, 1680
— — — diskusiniai klausimai 741
— — — tobulinimas 719, 734, 737b, 737c, 1678

Gamybos efektyvumas 125, 455, 503, 518, 736, 768a, 868, 971, 1233, 1310, 1311a
— darbo efektyvumas 510
— — cirkuliacijos sferoje 1024
— fondaimlumas 1311a
— — LTSR 216, 1304
— — — žemės ūkyje 872
— — poveikis vartojimo fondui 1306
— fondogrąža 1235
— įmonės veiklos efektyvumas 735, 737d
— kriterijai 1235, 1298, 1311
— — ūkiskaitinėje įmonėje 735
— — žemės ūkyje 13
— LTSR 214
— medžiagaimlumas 1311a
— — LTSR 1302, 1308
— — poveikis nacionalinėms ir gyventojų realiosioms pajamoms 1295
— — regioninis efektas 209
— melioracija 131, 768a
— — išlaidų efektyvumas 761
— — LTSR 293
— rodiklių sistema 503, 1227, 1235
— — žemės ūkyje 1638
— visuomeninis 957, 1311a
— žemės ūkyje 10, 125, 394, 765, 1777

Gamybos intensyvumas
— socializmo sąlygomis 518, 1311a
— — žemės ūkyje 753, 1553, 1731

Gamybos kaštai 116, 1343

Gamybos koncentracija
— kapitalizmo sąlygomis
— — žemės ūkyje 1262, 1273
— — — VFR 1237, 1240
— socializmo sąlygomis 306, 708, 789
— — gamybinis susivienijimas 702
— — žemės ūkyje 390, 394

Gamybos procesas
— kapitalistinis 1348
— — gamybinė įmonė 73
— — — mišriosios verslovės 1433
— — gamybos veiksniai 1348, 1767
— socialistinis 458, 785
— — gamybinė įmonė 697, 735, 1749
— — — santykinis įmonių ekonominis atskirumas 724
— — gamybos veiksniai 256, 583, 587—589, 591, 593, 594, 596, 597
— — kolūkiuose 319, 873, 1531

Gamybos produktas
— žemės ūkyje 1343
— — gyvulininkystės 1340
— — — LTSR 1729

Gamybos valdymas 409, 411, 417, 420c
— savivalda 71
— socialistinės 406, 420b, 1666, 1680
— — darbo žmonių dalyvavimas 269, 506
— — efektyvumas 410
— — istorija 1666
— — ūkinių vienetų 1677, 1679, 1680
— — žemės ūkio įmonių 854, 855

Gyvenimo būdas
— kapitalistinis 477, 646
— — gyvenimo lygis
— — — JAV 667, 740
— — — Lietuvoje 421, 442, 1030, 1543
— — Lietuvos žemės ūkyje 676, 1530
— — Rusijoje 1165
— — valstiečių 1269
— socialistinis 219, 295, 299, 310, 340, 352, 411, 459, 461—463, 466—

468, 471, 477, 478, 480, 793, 946, 947, 992
— — gyvenimo kokybė 1499
— — gyvenimo lygis 271, 447, 455, 458, 475, 476, 1078, 1632
— — — LTSR 421, 431, 445, 456
— — — kolūkiečių 292, 318, 384, 769, 771, 1323, 1516, 1529, 1539, 1540, 1543
— — — — vokiečių okupacijos metais 482, 484—487
— — kolūkiečių 1324
— — liaudies gerovė 298, 301, 302, 450, 470, 473, 475, 476, 554, 1501
— — — ekonominės formos 302
— — — LTSR 321, 344, 442

Gyventojai
— augimo perspektyvos Lietuvoje 1209
— gyventojų skaičiaus dėsnis
— — Lietuvoje 97
— — socialistinis 1788
— gyventojų skaičiaus priklausomybė nuo gamtos išteklių 1209

Grynasis produktas
— rodiklių koregavimas 1235a

Imperializmas
— esmė 105, 147, 161, 170, 644, 1136
— požymiai 145, 641, 1140
— — buržuazinėje Lietuvoje 1697
— — ekonominis pasaulio pasidalijimas
— — — rinkų klausimas Lietuvai 1399
— — teritorinis pasaulio pasidalijimas 1170
— — — Lietuvos klausimas 1170

Kaina 1343, 1780
— kapitalizmo sąlygomis 79, 1376
— — JAV 740
— — Lietuvoje 1285
— — žemės ūkyje 1194
— rinkos 1580
— socializmo sąlygomis 116, 426, 643, 722, 965, 1147
— — žemės ūkio produktų 762

Kapitalas 83, 1780
Kapitalo išvežimas
— užsienio kapitalas VFR 1244

Kaupimas
— norma 1664
— socialistinis 1307
— — kaupimo ir vartojimo santykis 306, 1311a, 1665
— — — kolūkiuose 22, 24, 26
— — šaltiniai 229
— visuotinis kapitalistinio kaupimo dėsnis 667

Kolonijinė sistema
— neokolonializmas 666
— — VFR 1254

Konkurencija
— monopolistinė 185

Kooperacija
— kapitalizmo sąlygomis 74, 677, 678, 685, 688, 1167, 1354, 1359, 1362, 1377, 1389, 1390, 1396, 1412, 1422, 1426
— — istorija 1377, 1389, 1410, 1414
— — kooperatyvai 1360, 1377, 1378, 1382, 1389, 1447, 1457
— — — apsimokėjimo principas 1369
— — — rūšys 1377, 1382, 1416, 1425
— — — — kredito Lietuvoje 669, 1025, 1451
— — — veiklos planavimas 1449, 1461
— — Lietuvoje 674, 681, 687, 1167, 1353, 1371, 1383, 1404, 1409, 1413, 1421, 1423, 1431, 1432, 1436, 1437, 1444
— — — striprinimas 671, 1364, 1395, 1400, 1403, 1424
— — — žemės ūkyje 1355
— — Pabaltijo respublikose 1365, 1366, 1370, 1429
— — užsienyje 680, 1382, 1384, 1391, 1406, 1407, 1413, 1430, 1441, 1446, 1450, 1458, 1460
— socializmo sąlygomis
— — tarpūkinė 402a

Kreditas 1348, 1351
— kapitalizmo sąlygomis
— — Lietuvoje 1172, 1197, 1199, 1200, 1202, 1205, 1419
— — — trumpalaikis žemės ūkio kreditas 84, 86
— — žemės ūkyje 1375

Laiko biudžetas 226, 990, 992, 998
— darbo ir laisvalaikio sąryšis 979, 981
— darbo laikas 376
— — žemės ūkyje 1606

— laiko ekonomija 977
— laisvalaikis 219, 925, 975, 976, 982, 983, 985—989, 994, 999a
— — kolūkiečių 984
— — LTSR gyventojų 997, 999a
— — socialistinio planavimo sudėtinė dalis 991
— nedarbo laikas 1102
— — tyrimo metodika 1101
— sąryšis su gyventojų asmeniniu vartojimu 230

Liaudies ūkio istorija 624, 1166, 1577
— Lietuvos 616, 1187, 1189, 1420
— svarba ekonomistams 621

Mainai 532, 543, 1580
— tarprespublikiniai 520, 526, 528, 529, 535
— — LTSR 521, 525, 537—539, 552, 559, 1222
— tarptautiniai 530, 957, 1248, 1343, 1695, 1780
— — buržuazinė Lietuva 1188, 1698, 1715
— — LTSR 521, 525, 559, 561

Metodas politinės ekonomijos 101, 191, 415, 416
— ekonominis eksperimentas 711, 734
— matematiniai metodai ekonomikoje 912, 1666, 1765
— sisteminis 405, 1671
— — valdyme 414, 419

Metodologija
— marksistinė ekonominių tyrimų 143, 149, 160, 164, 172, 191, 210, 225, 232, 235
— šiuolaikinės buržuazinės politinės ekonomijos 99, 133, 139—141, 143, 149, 174, 193, 363

Monopolija 73, 105, 1393
— buržuazinėje Lietuvoje 1026, 1697
— formos 105, 185
— šiuolaikinėmis sąlygomis 105, 185, 738, 739, 1246, 1247
— VFR žemės ūkyje 1237

Moralinis skatinimas 710

Nacionalinės pajamos
— LTSR 433
— — paskirstymas 575, 577, 1462

Negamybinė sfera ir jos vystymas 1578
— socializmo sąlygomis 32, 282, 934
— — buitinių paslaugų sferos vystymas 925, 936
— — — kaime 42, 43, 46
— — — LTSR 38, 43, 46, 924, 926, 929, 931, 933
— — produkcijos įvertinimas 48

Nuosavybė 253, 257, 261, 266, 268, 675, 776
— asmeninė 264, 1343, 1686
— ekonominis ir juridinis pradas nuosavybės santykiuose 254, 258, 265
— gamybos priemonių 772, 783, 785
— pasisavinimas 257
— socialistinė 263, 268, 269a
— — formos 259, 263, 267, 268, 269a
— — — dviejų socialistinės nuosavybės formų suartėjimas 269a, 754, 1512
— — — — žemės ūkyje 388
— — — kooperatinė 118, 401a
— — LTSR 119
— žemės 1343

Objektas politinės ekonomijos 68, 101, 191, 1343
— socializmo 849

Pagrindinis socializmo ekonominis dėsnis 454, 458, 476, 767, 832, 1490, 1493
— socialistinės gamybos tikslas 449, 454, 481a, 576, 832

Pajamos
— bendrosios pajamos 1780
— — paskirstymas LTSR kolūkiuose 381, 1513
— gyventojų pajamos-išlaidos kapitalizme 179
— — išlaidų prognozavimas 175, 196
— — išlaidų struktūra 179, 207
— — Lietuvoje 1287
— — pajamų apmokestinimas 83
— — pajamų šaltiniai ir paskirstymas 684
— gyventojų pajamos-išlaidos socializme 226, 425, 428, 434, 443, 1502
— — išlaidų struktūra 202, 207
— — kolūkiečių 1321, 1540
— — LTSR 431, 443, 445, 476, 477
— grynosios pajamos 566, 568, 1478, 1780

— — apyvartos mokestis 721
— — buržuazinėje Lietuvoje 1193
— — žemės ūkyje 752, 759, 1343
— mokesčiai 1780
— privačių ūkių 1183, 1343

Paklausa-pasiūla
— kapitalizmo sąlygomis 163, 179
— — matematiniai modeliai 148, 175, 196
— — prognozavimas 163, 175, 196
— socializmo sąlygomis
— — prognozavimas 188, 192

Pasaulinė sistema
— kapitalizmo 101, 105, 1352
— — EEB 231, 665, 1235
— — — agrarinė politika 1238
— — — — Anglijos 663, 664, 1257
— — — — VFR 1239, 1249
— pasaulinis ūkis XX a. pirmoje pusėje 1195, 1206
— socializmo 9, 101, 519, 843, 850
— — ESPT 9, 530, 564a, 877, 957, 1717
— — — agrarinis sektorius 15
— TSRS ekonominiai santykiai su besivystančiomis šalimis 564a, 957, 1712
— TSRS ekonominiai santykiai su kapitalistinėmis šalimis 564a, 957

Paskirstymas pagal darbą
— socializmo sąlygomis 333, 422, 426, 437, 439, 588, 830, 953, 958, 1100, 1472, 1567, 1569, 1650, 1655b
— — buitinių paslaugų sferoje 45, 47
— — paskirstymo pagal darbą dėsnis 439, 953, 1648, 1649
— — sąryšis su vertės dėsniu 1640
— — socialistinis ir komunistinis paskirstymo principai 422

Paslauga 41, 44, 600, 601, 603, 604, 609, 932
— diskusiniai klausimai 602
— klasifikacija 601, 932
— — nemokamos 605, 608
— — socialinės-kultūrinės 606, 956
— vartojamoji vertė 611
— vertė 605

Pelnas 1780
— kapitalistinių įmonių 1780
— — paskirstymas 1357
— palūkanos 675, 1780
— socialistinių įmonių 28, 116, 566, 568, 707
— — paskirstymas 568, 716
— — — įmonėje 1745

Pinigai 1348, 1351, 1580, 1780
— kapitalizmo sąlygomis 1212
— — valiutinės problemos 79, 1109—1112, 1117, 1118, 1124, 1130, 1148, 1149, 1151, 1174, 1179, 1211, 1352, 1443, 1542, 1545
— — — infliacija 1123, 1126, 1127, 1131, 1169, 1179
— — — Lietuvoje 618a, 1205, 1211
— sistemos 1348, 1351
— socializmo sąlygomis 1716
— ūkinės politikos instrumentas 1779

Planingas socialistinės ekonomikos vystymas
— LTSR 1223
— pasitiktinis planas 120, 509
— planavimas 157
— — darbo užmokesčio fondo 513
— — gamybos
— — — žemės ūkyje 111, 1525, 1785
— — metodai
— — — ekonominiai-matematiniai 915
— — — — tarpšakinis balansas 633, 1221, 1223, 1226, 1229, 1666
— — — — žemės ūkyje 3
— — principai 1669
— — tobulinimas 734, 798, 1225
— — — apskaitos ir kontrolės vaidmuo 89
— — — planinių rodiklių sistemos 516, 734, 735c
— — — proporcijų gerinimas 63
— planinga reprodukcija 413, 1681
— — darbo jėgos 364
— — — įmonėje 272
— prognozavimas 218, 232, 1229
— — matematiniai modeliai 1221, 1226, 1228, 1230
— — regioninis 215, 218, 220—222, 224, 232, 234, 236
— socialinis-ekonominis planavimas 212, 511, 1006
— — laiko panaudojimo rodikliai 993, 999, 1000
— — socialinis planavimas 468, 945, 987, 999b, 1000a, 1074
— — — aukštojoje mokykloje 314, 1089
— — — ekonominis efektyvumas 1079

— — — įmonėje 493, 1071—1073, 1075, 1076, 1078
— — — prekyboje 465, 469, 474, 479
— socializmo pagrindų kūrimo laikotarpiu 93, 498

Politinės ekonomijos dėstymas
— aktualūs ekonominiai klausimai 1518
— istorija 916, 919, 921—923, 1620
— marksizmo klasikų veikalų studijavimas 880
— metodika 357, 758, 1113, 1137, 1143, 1281, 1570
— — neakivaizdinis mokymas 123
— — privalomos literatūros konspektavimas 1759
— — programuotas mokymas 1128, 1575, 1692
— — savarankiškas studijavimas 392, 847, 874, 1153, 1328
— — studentų aktyvumo skatinimas 307, 313
— — studentų žinių kontrolė 308, 1161, 1576
— — uždavinių naudojimas 289, 355, 808, 876, 1033, 1162
— — vaizdinių priemonių naudojimas 627, 1160, 1326, 1327
— studentų auklėjimas 367, 542, 547, 654, 812, 813, 1036
— studentų mokslinė veikla 1066, 1544
— temos
— — buržuazinių ekonominių teorijų kritika 862, 1496
— — būtinasis produktas 1484, 1492
— — darbo jėgos migracija socializmo sąlygomis 1045
— — dviejų gamybos padalinių augimo tempai 67
— — gamybos valdymas 407
— — kapitalistiniai agrariniai santykiai 1255
— — kapitalistinis gamybos būdas Lietuvoje 1156
— — mokslo ir technikos revoliucija 368
— — planingas socialistinės ekonomikos vystymas 1080
— — socialistinis gamybos būdas 871, 1281
— — TSRS ekonominė sistema 743
— — ūkiskaita žemės ūkyje 1064
— — visuomeninės gamybos intensifikavimas 893
— vadovėliai ir mokymo priemonės
— — ekonominės politikos 1215
— — ekonominių teorijų istorijos 613, 686, 1348, 1351, 1776, 1778
— — politinės ekonomijos 61, 77, 686, 1401, 1348, 1351, 1776, 1778
— vietinės medžiagos panaudojimas 1154

Poreikis 190, 1152, 1477
— asmeniniai 158, 173, 198, 233, 447, 451, 458, 1466, 1491
— — kitimo tendencijos 195, 198, 201
— — struktūra 201
— gamybiniai 458
— individualūs, veikiantys darbo jėgos tekamumą 823
— poreikių kilimo dėsnis 438, 446, 457, 1466
— prognozavimas 230

Prekiniai-piniginiai santykiai
— prekė 1580
— socializmo sąlygomis, 4, 58, 357, 974, 1650

Pridedamasis produktas 566—568, 570, 573, 1462, 1463, 1467, 1468
— formos 570
— — socialistinėje įmonėje 571
— norma 572, 574, 1479
— santykis su būtinuoju produktu 569
— žemės ūkyje 755

Renta
— socializmo sąlygomis 746, 748, 749, 751
— — diferencinė 752, 757
— — — paskirstymas 752, 1057
— — — — LTSR 1058, 1065, 1067, 1069, 1637
— — — — žemės įvertinimas 1053—1055, 1059
— — melioracijos įtaka 756, 760, 768b
— — reguliavimas 750

Rentabilumas
— žemės ūkyje 842, 1638a
— — buržuazinėje Lietuvoje 1614
— — LTSR 1, 1729
— — privačiuose ūkiuose 1176, 1178, 1183, 1336

Reprodukcija
— darbo jėgos 1343

— — socializmo sąlygomis 31, 271, 297, 453, 460, 584, 590, 630, 634, 811, 825, 829a, 942, 1050, 1322, 1468, 1483, 1489, 1501, 1502, 1572—1574
— — šiuolaikinio kapitalizmo sąlygomis 372, 647
— grynojo produkto 1343
— — kapitalistinės reprodukcijos ciklo ypatybės po Antrojo pasaulinio karo 382
— visuminio visuomeninio produkto 60, 65, 101, 148, 205, 218, 236, 1231, 1311a
— — augimo tempai 59, 60, 63
— — — dviejų gamybos padalinių 60, 62, 438, 1311a
— — ekstensyvi 1305, 1311a
— — intensyvi 1232, 1305, 1311a, 1311b
— — — žemės ūkyje 753
— — ypatybės išplėstinės komunizmo statybos laikotarpiu 60, 1311a
— — pagrindinių gamybinių fondų 1511
— — — LTSR žemės ūkyje 398, 1511
— — pridedamojo produkto 580
— — žemės ūkyje 389
— — — LTSR 1070

Rinka
— prekių
— — kapitalizmo sąlygomis 382, 1666
— — socializmo sąlygomis 543, 1666

Savikaina
— pramonėje 116
— žemės ūkyje 842
— — mažinimo galimybės LTSR 1728
— — nustatymas 1726

Socialistinis lenktyniavimas 507—509, 837, 1083, 1088a, 1090, 1090b, 1755, 1758, 1760
— aukštojoje mokykloje 314, 1089
— ITD vaidmuo 1086, 1087
— judėjimas už komunistinį darbą 796, 797
— materialinis skatinimas 54b
— organizavimas 718, 1090a, 1760
— tarybiniuose ūkiuose 1591, 1596

Sutartis 1343

Tautos nacionalinis turtas 1416, 1780

Teorija
— ekonominė teorija ir ideologija 193
— mokslas valdymo ir planavimo tobulinime 228
— socialinių-ekonominių teorijų visuomeninės funkcijos 160, 164, 172
— teorijos, empirikos ir praktikos santykis ekonomikoje 418

Ūkiskaita 508, 512, 517, 701, 720, 1786
— finansavimas 735d
— formos 517
— — brigadinė 505
— kolūkiuose 1534
— lygio rodikliai 517
— plėtojimas 514, 517
— pramonės įmonėse 116
— prekyboje 726
— sąryšis su socialistiniu lenktyniavimu 504, 508
— skatinamasis vaidmuo 502, 517, 715
— tarybiniuose ūkiuose 1786
— — LTSR 1784, 1785
— tobulinimas 517, 734, 798
— ūkiskaitinių ir prekinių-piniginių santykių sąveika 501, 515

Valstybinis-monopolistinis kapitalizmas 1268
— atsiradimas 88
— esmė 105, 147, 162, 546, 551, 1103—1106, 1108, 1114, 1136, 1787
— pasireiškimas 105, 145, 161, 167, 170, 385, 551, 641, 1028, 1032
— — buržuazinėje Lietuvoje 1026
— — ekonominis reguliavimas 134, 162, 185, 1129, 1140c, 1533, 1724a
— — — programavimas 185, 1107
— — — žemės ūkyje 81, 1243, 1263, 1455
— — VFR 1245, 1247

Vartojamoji vertė 638, 1343
— prekės ir produkcijos kokybė 536, 635—637, 639, 640, 642, 643, 645, 648, 650, 652, 653, 655, 656, 658, 659, 662, 729, 732, 879, 881, 967
— visuomeninė 1290

Vartojimas
— kapitalizmo sąlygomis 179, 186, 211
— socializmo sąlygomis 190, 202, 451, 458, 660, 957, 995, 1144, 1807
— — ilgalaikio vartojimo prekių 1803—1805

— — LTSR 430, 431, 443, 476, 477, 1141, 1142, 1145, 1146
— — — kolūkiečių 1540, 1806, 1808
— — — miesto gyventojų 1808
— — perspektyvinis 157, 178, 180, 203
— — racionalaus vartojimo ir pragyvenimo minimumo biudžetai 434
— — socialinis turinys 195, 207
— — vartotojo elgsena 158, 173, 189, 1343

Vertė 1343, 1376, 1769, 1780
— darbo jėgos 740, 1135, 1139, 1549
— socializmo sąlygomis
— — dydis 1474, 1676
— — paslaugų 928, 964
— — vertės 762, 974

Visuminis visuomeninis produktas
— atstatymo fondas 1309
— augimo šaltiniai 312
— galutinis produktas 1293
— paskirstymas 633
— vertinė sudėtis 1297

Visuomenė
— klasinė sudėtis 1343, 1780
— socialistinė 560, 957
— — darbo kolektyvas 1077, 1800
— — gamybinis kolektyvas 700, 1074
— — išsivysčiusi 8, 121, 122, 269a, 957
— — — bruožai 269a, 957
— — — socialinė struktūra 279
— — leninine nacionalinė politika 526, 563
— — socialinė sistema 1680
— — vystymosi etapai 957
— — — periodizacijos kriterijai 365, 980

Visuomeniniai vartojimo fondai 428, 440, 458, 953, 956, 1100
— ekonominė prigimtis 950
— kolūkių 1317
— LTSR 426, 445, 448, 1063, 1320
— paskirstymas 950, 958
— sudėtis ir struktūra 951, 953

Turinys

Pratarmė 7
Politinės ekonomijos tyrimų raida Lietuvoje 11
Santrumpų sąrašas 45
Biobibliografinė rodyklė 47
Reziumė 232
Pavardžių rodyklė 274
Dalykinė-teminė rodyklė 280

Содержание

Предисловие 7
Развитие политико-экономических исследований в Литве 11
Сокращения 45
Биобиблиографический указатель 47
Резюме 232
Именной указатель 274

Prof., biol. m. dr.
MINDAUGO
STRUKČINSKO
BIBLIOTEKA

ТРУДЫ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ ПОЛИТИЧЕСКОЙ ЭКОНОМИИ ЛИТВЫ (1783—1983)
Биобиблиографический указатель

ИБ 2536

LIETUVOS POLITINĖS EKONOMIJOS DĖSTYTOJŲ DARBAI (1783—1983)
Biobibliografinė rodyklė

Redaktorės: *E. Vilkauskienė, G. Afonina*
Dailininkė *L. Ramonienė*
Meninis redaktorius *A. Vitkauskas*
Techninė redaktorė *R. Bancevičienė*
Korektorės: *B. Anaitienė, D. Raščiūtė*

Duota rinkti 82.12.22. Pasirašyta spausdinti 83.05.10. LV 11110.
Formatas 60×90¹/₁₆. Popierius — spaudos Nr. 1.
Garnitūra — literatūrinė, 8 punktai. Iškilioji spauda.
18,5 sąl. sp. l.— 1 l. įkl., 20,56 apsk. leid. l.— 0,74 l. įkl. Tiražas 1000 egz.
Užsakymas 3861. Kaina 1 rb 20 kp. Užsakyminis.

Leidykla „Mintis", 232600 Vilnius, Sierakausko 15.

Spaudė Motiejaus Šumausko spaustuvė, 232600 Vilnius, A. Strazdelio 1.
Įklijas spaudė K. Požėlos spaustuvė, 233000 Kaunas, Gedimino 10.

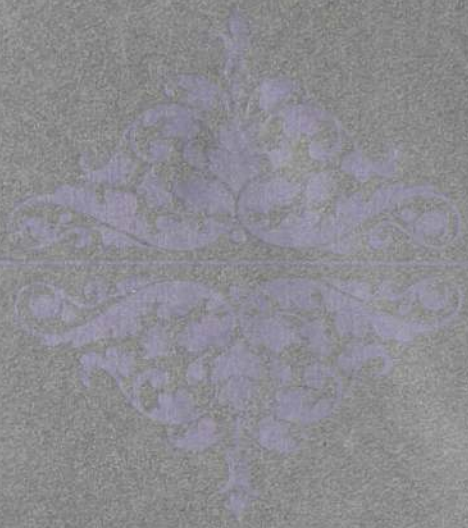

1783

VU BIBLIOTEKA
003 08178348 0

VU BIBLIOTEKA
LIT2491